adolf hitler
ÎNSEMNĂRI INTIME ŞI POLITICE
(iulie 1941-martie 1942)
Ediţie de François Delpla

Colecţie coordonată de LAVINIA BETEA
adolf hitler
ÎNSEMNĂRI INTIME ŞI POLITICE
(iulie 1941-martie 1942)
Ediţie de François Delpla
Traducere de Anca Irina Ionescu Prefaţă de Ioan Scurtu

Adolf hitler (1889 – 1945), lider al Partidului Naţional-Socialist al Muncitorilor Germani (NSDAP) din anul 1921, a devenit cancelar al Germaniei în 1933 şi führer în 1934. A declanşat o politică revizionistă prin care au fost încălcate sistematic prevederile Tratatului de la Versailles, iar Germania a redevenit o mare putere europeană. În 1939, a declanşat cel de-al Doilea Război Mondial printr-un atac asupra Poloniei. Este responsabil de aplicarea Soluţiei Finale, în urma căreia o mare parte a populaţiei evreieşti din Europa a fost exterminată. S-a sinucis în buncărul Cancelariei Reichului. Este autorul volumului *Lupta mea* (1925), cartea de căpătâi a mişcării naţional-socialiste.

François Delpla (n. 1948) este un istoric francez specializat în istoria celui de-al Doilea Război Mondial, a nazismului şi a Rezistenţei franceze. A obţinut titlul de doctor la Université Panthéon-Sorbonne (Paris) în 2002 cu lucrarea *Décision et décideurs français et britanniques de*

la chute de Daladier aux lendemains de Montoire (*mars-novembre 1940*). Printre volumele publicate de acesta menţionăm: *Hitler* (1999), *Les Tentatrices du diable – Hitler, la part des femmes* (2005), *Nürnberg face à Lhistoire* (2006), *Une histoire du Troisième Reich* (2014).

Redactare: Florin-Răzvan Mihai Tehnoredactare computerizată: Mihaela Ciufu Design copertă: Dan Mihalache

Ilustraţie copertă: Adolf Hitler, aflat într-un tren, salutând mulţimea, aprilie 1941. e Heinrich Hoffmann/Mondadori Portfolio via Getty Images

FRANÇOIS DELPLA, *Propos intimes et politiques d'Hitler* e Nouveau Monde éditions 2016

Toate drepturile asupra ediţiei în limba română aparţin GRUPULUI EDITORIAL CORINT.

ISBN 978 – 606 – 793 – 213 – 3

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României HITLER, ADOLF

Însemnări intime şi politice (1941 – 1942) / Adolf Hitler; ed.: François Delpla; trad. din lb. franceză de Anca Irina Ionescu; pref. de Ioan Scurtu.

— Bucureşti: Corint Books, 2017 2 vol.

ISBN 978 – 606 – 793 – 212 – 6

Voi. 1. – 2017.

— Index.

— ISBN 978 – 606 – 793 – 213 – 3

I. Delpla, François (ed.)

II. Ionescu, Anca Irina (trad.)

III. Scurtu, Ioan (pref.)

94

Prefaţă

Cartea de faţă nu este una de memorii şi nici de însemnări zilnice, ci mai mult decât atât. Memoriile sunt

scrise după trecerea unui număr de ani de la evenimentele relatate, când autorul cunoaşte evoluţiile ulterioare şi poate să se prezinte ca un personaj care a acţionat în sensul acestora, etalându-şi meritele şi ocolind cu grijă eşecurile. Însemnările zilnice au calitatea de a fi fost scrise „la cald”, când evenimentele erau în desfăşurare, astfel că putem afla cum a procedat în mod concret autorul într-o situaţie dată. Dar şi în acest caz, memorialistul are grijă să se prezinte într-o lumină favorabilă, evitând să scrie despre propriile sale greşeli.

În cartea de faţă este vorba despre relatările lui Hitler, făcute în faţa unor apropiaţi de-ai săi, în perioada iulie 1941-martie 1942, de regulă la sfârşitul zilei. Discuţiile, de fapt monologurile – pentru că rareori Hitler era întrerupt de vreun interlocutor –, au fost consemnate de doi secretari angajaţi de Martin Bormann să ia notiţe. Din prezentarea lui François Delpla rezultă că Hitler nu a văzut textul şi nu l-a revizuit, astfel că cititorul are în faţă o formă aflată „în lucru”, ceea ce înseamnă că este foarte aproape de forma originară, exprimând ideile şi gândurile lui Hitler (nu ştim cât de mult a intervenit Bormann).

Deşi Hitler îşi propunea ca într-o discuţie să abordeze un subiect anume, pe parcursul „monologului” a deviat adesea, referindu-se la aspecte diverse, dar cu atât mai interesante cu cât reflectă modul cum el înţelegea să se raporteze la problemele vieţii personale, ale societăţii din timpul său şi ale viitorului.

O sistematizare a acestor relatări este necesară, pentru descifrarea modului în care a gândit şi acţionat acest individ care a influenţat puternic istoria Germaniei, a Europei şi chiar a lumii timp de 12 ani (1933 – 1945).

În mai multe seri a evocat copilăria sa, plină de lipsuri şi greutăţi, precum şi anii de şcoală, mărturisind că

n-a fost „un elev excepţional”. A cunoscut puţine succese şi multe înfrângeri, după care a urmat efortul de a-şi asigura existenţa prin mijloace proprii.

Intrarea în armată şi Primul Război Mondial l-au marcat puternic. Cu toate greutăţile întâmpinate, a îndrăgit cariera militară: „Ador să fiu soldat”, mărturisea el în noaptea de 24/25 iulie 1941. Înfrângerea Germaniei în Marele Război s-a datorat – în opinia sa – unor greşeli de comandament, iar Pacea de la Versailles, din 28 iunie 1919, a fost un act de răzbunare a învingătorilor, în primul rând a Franţei, care au urmărit să umilească poporul german.

Profund indignat, Hitler şi-a propus să lupte pentru redobândirea „măreţiei” germane. Cu acest gând a intrat viaţa publică: „Am devenit om politic împotriva voinţei mele. Politica nu este pentru mine decât un mijloc către un ţel”. A relatat pe larg cum a reuşit să înfiinţeze Partidul Naţional-Socialist şi să câştige aderenţi, despre piedicile puse în cale de autorităţi, confruntările cu acestea, viaţa din închisoare. După ani de zile, recunoştea: „fără acest timp din închisoare nu ar fi existat *Lupta mea* şi pot spune că multe idei pe care le elaborasem până atunci mai mult intuitiv, au devenit pentru prima dată, după o matură reflecţie, concepte pe deplin clare”. Este cunoscut faptul că *Lupta mea* a devenit „cartea de căpătâi” a naţional-socialismului şi un îndreptar în activitatea lui Adolf Hitler până la sfârşitul vieţii.

Tot în detenţie, mărturiseşte Hitler, „s-a înrădăcinat acest munte de încredere în mine, de optimism şi de credinţă”, care l-a condus spre fanatismul bine cunoscut de cititori din filmele documentare şi din cărţile difuzate de-a lungul a peste şapte decenii de la moartea dictatorului german. Dar şi la capacitatea excepţională de

a atrage poporul german, astfel încât niciun alt lider politic până la Hitler nu a beneficiat de o asemenea popularitate.

Mărturiseşte că în tinereţe „am citit enorm şi am tras învăţăminte din lecţiile trecutului”. Dincolo de imaginea unui ins troglodit, rudimentar, propagată după înfrângerea Germaniei în 1945, din cartea de faţă se poate lesne constata că Hitler i-a citit pe Goethe, Schiller, Shakespeare, cunoştea filosofia lui Schopenhauer şi Nietzsche, asculta muzică de Wagner, Mozart, Beethoven, Brahms, era un cunoscător în domenii precum arhitectura, construcţiile, geologia etc.

Dintre oamenii politici, îi admira pe Frederic cel Mare, Otto von Bismarck, Carol cel Mare, dar şi pe Napoleon Bonaparte. Din cărţile de istorie a desprins concluzia că „Imperiul Roman mondial a fost singura construcţie politică mare cu adevărat”. Vina pentru căderea acestui imperiu o punea pe seama creştinismului: „Lovitura cea mai puternică care s-a abătut asupra omenirii a fost apariţia creştinismului”.

A făcut şi unele mărturisiri personale. De exemplu, de ce nu s-a însurat – „nu m-am căsătorit; ar fi fost o catastrofă!” deoarece nu ar fi avut răgazul necesar pentru a sta lângă soţie, de aceea „este mai bine să ai o prietenă”; cum a devenit vegetarian – „Cât timp mâneam carne, transpiram enorm. La un miting am băut patru halbe de bere şi am slăbit totuşi 4, 5 kg! în plus, băusem şi şase sticle de apă. Când am devenit vegetarian, n-am mai avut nevoie decât de o gură de apă din când în când”.

Evident, problemele politice au cea mai mare pondere în această carte. A relatat cum a ajuns la putere, câştigând încrederea lui Hindenburg, preşedintele republicii germane, pe care-l numeşte „Bătrânul Domn”. După alegerile parlamentare din 1932 a fost chemat de

acesta, având o discuţie prin care a reuşit să-l cucerească: „Curând după aceea mi-a adus la cunoştinţă că va ţine seama întotdeauna de părerea mea, atunci când va avea de luat o decizie”.

Ajuns în fruntea Reichului, a impus titlul de führer care „evită orice formulă sforăitoare şi este foarte frumos că germanii pot spune «*Mein Führer*»”. Era convins că titulatura *der Fürher* urma să fie peste zece ani o noţiune impersonală: „Nu am decât să oficializez acest titlu pentru ca acela de cancelar al Reichului să dispară”.

Foarte interesante sunt dezvăluirile asupra modului cum a luat decizii istorice. După ce a preluat puterea, în ianuarie 1933, a hotărât să sisteze plata datoriilor de război, stabilite prin Tratatul de la Versailles: „Oamenii noştri aveau o teamă copilărească să nu dobândim o faimă de rău-platnici. Părerea mea era că prestigiul Germaniei nu va creşte prin faptul că ne vom executa, ci dimpotrivă, prin încetarea plăţilor”. I-a comunicat această decizie ambasadorului Angliei, după ce acesta şi-a prezentat scrisorile de acreditare. Diplomatul a întrebat: „Vreţi să spuneţi prin aceasta că Germania nouă nu recunoaşte angajamentele guvernelor precedente? Tratatele, da, am replicat eu, extorcarea, nu! Tot ceea ce figurează sub rubrica «Tratatul de la Versailles» este considerat de mine drept extorcare! Magnific, a spus el, am să raportez imediat guvernului meu”. Evident, ambasadorul a raportat superiorilor săi, dar această decizie, extrem de gravă, nu a generat o reacţie negativă la Londra şi Paris. Iar Hitler mărturisea: „Niciodată începând din acea zi Anglia şi Franţa nu ne-au mai cerut nici cea mai mică plată! Din partea Angliei nu aveam nicio temere, dar mi-era teamă ca francezii să nu profite de acest pretext ca să ocupe, de pildă, Mainzul”.

Atât liderii de la Paris, cât şi cei de la Londra s-au mulţumit să ia act de această încălcare flagrantă a Tratatului de la Versailles.

După această experienţă, Hitler s-a convins că putea merge mai departe, mizând pe laşitatea liderilor democraţiilor europene. Semnificativ este faptul că a minţit când a ocupat zona demilitarizată a Renaniei în 1936: „Dacă în locul meu în 13 martie ar fi fost altcineva, toţi şi-ar fi pierdut nervii! Numai încăpăţânarea şi îndrăzneala mea ne-au salvat. Am fost obligat să mint: dacă nu survine o destindere în 24 de ore, pun să avanseze şase divizii! Or, nu dispuneam decât de patru regimente! A doua zi, ziarele engleze scriau: «A survenit o destindere a situaţiei!»”. Dincolo de greşeala de datare – trupele germane au intrat în Renania în 7 martie 1936 –, este de reţinut faptul că „testul” i-a reuşit pe deplin. La scara istoriei, martie 1936 marchează eşuarea politicii de securitate colectivă în Europa, promovată de francezul Louis Barthou şi românul Nicolae Titulescu. Dacă atunci Marea Britanie şi Franţa ar fi ripostat, este limpede că Germania n-ar fi putut face faţă armatelor franceze şi engleze şi ar fi fost nevoită să se retragă din zona ocupată. Laşitatea liderilor de la Londra şi Paris a însemnat încurajarea acţiunile cancelarului german vizând revizuirea graniţelor, şi de fapt anularea sistemului de la Versailles, care se afla la baza relaţiilor internaţionale după 1919.

Prin Acordul de la München, semnat în 30 septembrie 1938, Hitler a obţinut acceptul lui Daladier (Franţa), Chamberlain (Marea Britanie) şi Mussolini (Italia) de a ocupa zona sudetă a Cehoslovaciei, stat independent şi suveran, membru al Societăţii Naţiunilor.

În martie 1939, Hitler a lichidat pur şi simplu acest

stat. El mărturiseşte cum a procedat cu Emil Hâcha, preşedintele Cehoslovaciei: „Atunci, în 1939, i-am ameninţat [pe cehi]: dacă la ora 6 problema nu este lămurită, aviaţia germană se va duce la Praga”.

Ameninţarea avea şi o notă „fantezistă” subliniată de Hitler: „M-aş fi făcut de râs, căci la ora respectivă era o asemenea ceaţă că niciun avion nu ar fi putut să se ridice în aer. Conversaţia cu Hâcha a luat sfârşit la ora 3. S-a consultat cu guvernul lui şi peste trei sferturi de oră a sosit anunţul ordinului de a nu se trage. Cehii au rămas cu arma la picior! Ordinul lui Hâcha fusese redactat de oamenii mei”. Aşadar, ameninţarea nu se putea materializa, deoarece, din motive climaterice, avioanele germane nu ar fi putut bombarda Praga. Dar şi mai importantă este dezvăluirea că „acordul” fusese scris la Berlin. Mijloacele mass-media (radioul şi presa) de la vremea respectivă au anunţat că înţelegerea dintre cele două părţi era expresia voinţei libere transmise de la Praga. Deşi Franţa şi Uniunea Sovietică aveau, încă din 1935, pacte de asistenţă mutuală cu Cehoslovacia, documentele semnate atunci au rămas simple „petice de hârtie”.

Opiniile lui Hitler despre oamenii politici variază în funcţie de relaţiile personale. Pe Mussolini îl admira: „Îmi face întotdeauna plăcere să mă întâlnesc cu Ducele. Este o mare personalitate”. O părere foarte bună avea şi despre generalul (devenit ulterior mareşal) Ion Antonescu: „În afară de Duce, Antonescu este, printre aliaţii noştri, personalitatea care lasă cea mai puternică impresie, un om mare, de nezdruncinat şi incoruptibil, un bărbat cum altul România n-a mai avut niciodată”. Despre regele Mihai, „un puşti de 18 ani”, avea o părere proastă, ştiind că acesta nu se interesa de conducerea ţării şi nici nu dorea să se pregătească pentru funcţia pe care o ocupa: „M-ar mira

dacă regele României şi-ar dedica fie şi măcar două ore pe zi pentru a se instrui cu adevărat”.

Hitler era îngrijorat de situaţia în care Antonescu ar dispărea. În seara zilei de 27 februarie 1942 afirma: „Dacă astăzi i se întâmplă ceva lui Antonescu, cine preia ştafeta? Mă îngrozesc când mă gândesc! Regele este un mucos nenorocit, tipul nici măcar nu o ajută pe maică-sa să coboare din maşină, se teme ca asta să nu-i atingă demnitatea lui regală”. După aceste consideraţii, ajungea la concluzia că „Monarhia este o formă depăşită. Nu poate subzista decât acolo unde monarhul este un simplu simbol al constituţiei, în timp ce puterea reală este exercitată de un prim-ministru sau de o altă personalitate”.

Hitler avea cuvinte dure la adresa adversarilor săi. Despre Winston Churchill spunea că „este cel mai rău specimen de jurnalist corupt, o adevărată târfă politică”, un „bolnav mintal”. Preşedintele american Roosevelt era „gratulat” cu aprecieri similare: „este un adevărat bolnav mintal”. În anii aceia (1941 – 1942) existau „doi mincinoşi: Churchill şi Roosevelt”.

Declara fără să ezite: „pentru America nutresc o ură şi un dezgust cât se poate de vii”. Pe de altă parte, aprecia că englezii sunt „un popor bine-crescut”, iar Anglia – aflată în stare de război cu Germania din septembrie 1939 – era văzută ca un viitor partener: „Pentru a-şi menţine imperiul mondial, Anglia are nevoie alături de ea de o putere continentală solidă. Aceasta nu poate fi decât Germania”, astfel că „într-o zi vom vedea Anglia şi Germania pornind împreună împotriva Americii”. Evident că s-a înşelat, cele două mari puteri alcătuind, împreună cu URSS, coaliţia Naţiunilor Unite, care a asigurat înfrângerea Germaniei în mai 1945.

Hitler a formulat judecăţi de valoare, la fel de

subiective, asupra unor popoare. Despre americani afirma că „sunt într-adevăr poporul cel mai prost care se poate imagina”. Extrem de dur era faţă de evrei, despre care spunea că sunt „o rasă criminală”. Susţinea ideea absurdă că ei au provocat Primul Război Mondial şi „au pe conştiinţă 2 milioane de morţi”. Insista: „Nu am nicio milă pentru evrei. Vor fi întotdeauna un element care aţâţă popoarele unele contra altora”. De aici şi până la trimiterea lor în camerele de gazare nu era decât un pas, care a şi fost făcut.

Pe slavi şi mai ales pe ruşi îi detesta. „Slavii reprezintă o masă de sclavi înnăscuţi, care strigă să aibă un stăpân. Se întreabă numai care este acela”. Ca urmare, popoarele slave „nu sunt destinate să trăiască o viaţă proprie”. Pentru ruşi „culmea creaţiei culturale este vodca”, ei fiind o „masă inferioară care nu aduce nimic civilizaţiei, dar ocupă întinderi nesfârşite ale unui pământ dintre cele mai bogate din lume”. Este greu de presupus că Hitler nu a auzit de Tolstoi sau de Puşkin, dar făcea asemenea aprecieri pline de ură în timp ce războiul era în plină desfăşurare, trupele germane întâmpinând o puternică rezistenţă, fapt ce a făcut să eşueze războiul-fulger preconizat de el în vara anului 1941.

Nici alte popoare nu se bucurau de aprecierea führerului: „Ungurul de rând este la fel de leneş ca şi rusul. Este prin firea lui un rătăcitor al stepelor”. Pe de altă parte, Hitler avea o părere foarte bună despre italieni: „italianul munceşte ca o albină”. Şi despre ţărănimea română avea o opinie pozitivă, apreciind-o ca fiind „sobră şi cinstită”, dar nepregătită pentru activităţi industriale; de aceea, „Antonescu trebuie să-şi aşeze acum statul pe agricultură”.

În lungile sale monologuri, referirile la război sunt

puţine. Una dintre ele, din 17 octombrie 1941, se referă la România: „Odată cu ocuparea Odessei, războiul s-a terminat, practic, pentru România. Nu-i rămâne decât sarcini de securizare”. Hitler ştia că România a intrat în război pentru eliberarea Basarabiei şi Bucovinei de Nord ocupate de sovietici (cu acordul Germaniei) în iulie 1940. Cu toate acestea, i-a cerut lui Antonescu să continue lupta până la înfrângerea Rusiei, susţinând că graniţele se vor stabili la sfârşitul războiului, când se va aprecia contribuţia fiecărei ţări la victorie.

Surprinzătoare ni s-a părut afirmaţia din noaptea de 21 spre 22 octombrie 1941: „Sunt un şef de război împotriva voinţei mele: nu mă dedic afacerilor militare decât pentru că nu am în momentul de faţă pe nimeni care să poată face acest lucru mai bine decât mine. Dacă am avea azi un Moltke, l-aş lăsa pe el să facă”. Foarte probabil că nu le-a expus acest punct de vedere generalilor şi mareşalilor Reichului.

În 14 octombrie 1941 spunea: „În acest moment mă gândesc la chestiunile militare în medie zece ore pe zi”, iar în 4 ianuarie 1942 s-a referit la luptele din Africa: „Rommel ar fi avut nevoie de încă 200 de tancuri” care nu au ajuns la timp, dar încă nu abandonează partida: „Îi trimit lui Rommel ce-i trebuie”.

În noaptea de 26/27 februarie 1942 mărturisea că cele trei luni de iarnă „m-au călcat pe nervi”, dar avea bucuria că începea primăvara. „Astăzi pot să spun: în primele două săptămâni din decembrie, am pierdut 1.000 de panzere şi 2000 de locomotive au rămas în pană” din cauza vremii. Acum răuvoitorii „trebuie să-şi înmormânteze speranţele că vom sfârşi precum Napoleon!”, adică se va împotmoli în zăpezile ruseşti. Istoria a demonstrat că armata germană a suferit o grea

înfrângere la Stalingrad şi cotul Donului, fiind nevoită să se retragă din Uniunea Sovietică, iar Hitler a avut un sfârşit chiar mai dramatic decât Napoleon Bonaparte.

Hitler a abordat de mai multe ori problema organizării Europei după victoria Germaniei. Aprecia că el era predestinat să conducă acest continent: „Mă simt numai ca executorul unei sentinţe istorice”. Era convins că „vom avea de administrat un continent” şi că „mi se pare un lucru admirabil să construim o ordine economică generală germană şi în Europa”. Estima că „limba noastră va fi peste o sută de ani limba Europei”.

A insistat pe ideea că „securitatea Europei nu este de conceput decât cu o condiţie: dacă extindem frontiera europeană până în Ural. Nu trebuie să existe un stat rus organizat la vest de această linie”. În partea europeană intenţiona să aplice metoda engleză de conducere a imperiului colonial: „Spaţiul rus este India noastră. La fel ca şi englezii, îi vom domina cu o mână de oameni”. Teritoriul Rusiei „trebuie atribuit pentru totdeauna unor stăpâni germani”, deoarece ruşii „sunt analfabeţi în momentul de faţă, aşa trebuie să şi rămână”. A emis o idee cel puţin bizară: „În oraşele ruse nu vom pătrunde, acestea trebuie distruse în întregime. Nu avem de ce să ne facem remuşcări în această privinţă. N-o să ne jucăm de-a dădacele pentru copii, nu avem absolut nicio datorie faţă de locuitori”. Declara că: „Mă lasă rece gândul de a şterge de pe hartă Petersburgul şi Moscova”.

Având în vedere mărimea spaţiului pe care urma să-l administreze, Hitler afirma că „trebuie să-i atragem pe norvegieni, pe suedezi, pe danezi, pe olandezi în teritoriile noastre din Est”.

A stăruit asupra Ucrainei, care va „deveni într-o zi grânarul Europei”, iar sudul acesteia, „mai ales Crimeea,

trebuie să fie populată de colonişti exclusiv germani”. Considera că trebuiau făcute „accesibile frumuseţile din Crimeea printr-o autostradă”.

În privinţa ţărilor baltice, Hitler nu avea încredere în băştinaşi, astfel că vor fi aduşi „colonişti norvegieni, olandezi, ba chiar cu titlu individual suedezi”.

Dintre ţările nordice aprecia Norvegia, care „trebuie să devină pentru noi centrala electrică a nord-estului Europei”. Elveţia nu era apreciată, astfel că pe locuitorii ei „nu-i vom putea face nimic altceva decât hangii”.

A reluat ideea că „România ar face bine să renunţe pe cât posibil la propria industrie şi să se integreze în piaţa germană pentru a-şi vinde acolo produsele agricole, mai ales grâul şi pentru a primi în schimb produsele industriale de care are nevoie”.

Preconiza construirea de căi ferate şi autostrăzi. Dunărea urma să fie legată prin Marea Neagră de Nipru şi Don, iar prin construirea canalului Dunărea-Oder „vom avea un circuit economic de dimensiuni nemaivăzute vreodată”. Pentru dezvoltarea transportului terestru, cu maşinile, se vor rezerva „400.000 ha pentru cultura cauciucului, pentru a acoperi nevoile” de anvelope şi roţi.

În concepţia lui Adolf Hitler, Germania urma să cunoască prefaceri profunde. „Pentru a rezolva criza de locuinţe, vom construi imediat ce va fi pace 1 milion de locuinţe în cinci ani. Construcţia unei case nu trebuie să dureze mai mult de trei luni”. Capitala Germaniei va trebui să „reprezinte încarnarea a tot ce se poate face mai bine cu mijloacele actuale”, iar cel care intra în cancelaria Reichului „trebuie să aibă impresia că soseşte în faţa stăpânului lumii”. Era convins că Berlinul va fi „mai frumos decât Parisul”.

Mai multe monumente urmau să aducă elogii armatei

şi poporului: „peste o mie de ani vor exista – ca mărturie a gloriei sale – monumentele de la Berlin: arcul de triumf, panteonul soldaţilor, panteonul poporului”. Toate „trebuie să-ţi taie răsuflarea. Numai în felul acesta vom fi în măsură să punem în umbră singurul nostru concurent, adică Roma. Marea sală a poporului va arăta în aşa fel încât prin comparaţie cu ea [catedrala] Sf. Petru şi piaţa sa nu vor exista”.

La Nürnberg „voi face un muzeu al Germaniei, va deveni ceva grandios”. Königsbergul se bucura de o atenţie specială. În acest oraş va fi construit „un muzeu unde va merge tot ce am găsit în est, apoi o operă mare şi în al treilea rând o bibliotecă”.

A abordat şi problema eventualei sale retrageri de la conducerea Germaniei. În 24/25 februarie 1942 mărturisea: „Nu mai pot să vorbesc aşa de mult! Şi mă gândesc să mă retrag când voi vedea că nu pot să-mi asum congresul [partidului] în vechile forme. Cel mai obositor este să stai ore întregi în picioare în timpul defilării. Mi s-a întâmplat deja odată să mă ia cu ameţeală”.

Ştia că unii credeau „că îmi va fi dificil să abandonez activitatea actuală. Nu, va fi cea mai frumoasă zi din viaţa mea atunci când voi scăpa de toate grijile, frământările şi necazurile. O voi face atunci când, după sfârşitul războiului, îmi voi fi îndeplinit sarcinile politice. Atunci aş vrea să mă las cinci sau zece ani în voia gândurilor mele şi să le scriu. Războaiele vin şi se duc, ceea ce rămân sunt operele de cultură”. Considera că „nu trebuie să fie führer pe viaţă. După un anumit timp, şeful statului trebuie să iasă la pensie”.

Fiind convins că era o mare personalitate a omenirii, Hitler afirma că, după moarte, s-ar „simţi bine în compania istorică în care mă recunosc, dacă există un Olimp. În cel

care voi intra eu vor fi spiritele cele mai luminate ale tuturor timpurilor”.

Evident, în carte sunt şi multe alte aprecieri, consideraţii, abordări pe care cititorii le vor afla cu interes. Notele din subsol, substanţiale şi bine-venite, îi vor aduce, de fiecare dată, pe terenul realităţii istorice.

Cu certitudine, aceştia vor cunoaşte un „alt Hitler” decât cel îndeobşte ştiut şi mai ales vor înţelege mecanismele gândirii sale. În fond, monologurile cuprinse în acest volum reprezintă o continuare şi o „aducere la zi” a ideilor enunţate în *Lupta mea* (Editura Beladi, Craiova, 1999), astfel că se poate face o comparaţie între cele scrise la începutul carierei sale politice şi cele din apropierea amurgului (Hitler avea să moară peste trei ani).

Ca de obicei, Editura Corint promovează cărţi de istorie incitante, care proiectează noi lumini asupra unui trecut nu foarte îndepărtat. Sunt convins că volumul *însemnări intime şi politice* (*iulie 1941 – martie 1942*) va oferi cititorilor o reală satisfacţie intelectuală.

IOAN SCURTU

Introducere

Noutatea lucrării de faţă nu constă în dezvăluirea existenţei însemnărilor lui Hitler din timpul campaniei împotriva URSS, căci despre acestea se ştia încă din 1951, ci în conştientizarea calităţii foarte precare a ediţiilor precedente şi a importanţei acestui document pentru studiul istoric încă în curs de desfăşurare al personalităţii, gândirii şi acţiunii dictatorului german, la 70 de ani după moartea sa violentă.

Textele contemporane cu evenimentele care pot fi atribuite lui Hitler însuşi nu sunt foarte numeroase, cu excepţia discursurilor sale publice. Dacă ne gândim fie şi numai la acest aspect, documentul de faţă prezintă o

importanţă aparte, pentru că este o prelungire şi o completare a volumului *Lupta mea*.

Vom vedea aici cum arată nazismul în starea lui nativă, în confruntarea cu provocările pe care şi le lansează el însuşi, într-adevăr, talazul de cuvinte începe în anul în care planeta începe să se mobilizeze împotriva lui, adică în vara anului 1941, în săptămânile care au urmat după invadarea Uniunii Sovietice. Din acest moment, a început adevărata sa *luptă*, care se desfăşoară chiar de la bun început foarte prost, cu o rezistenţă din partea sovieticilor care îi lasă lui Churchill timpul necesar pentru a implica Statele Unite ale Americii în război.

Aceste realităţi proiectează în privirea profetului halucinant căruia totul îi reuşea o spaimă crescândă, puţin perceptibilă pentru ascultătorii lui, dar developată ca o fotografie de analiza istorică efectuată în observaţiile care însoţesc textul.

Început în elanul unei înaintări rapide în URSS care lăsa să se întrevadă un deznodământ apropiat şi favorabil pentru germani, textul reuneşte la început o înşiruire de principii teoretice şi dispoziţii practice în vederea organizării fără întârziere şi fără scrupule a „noului spaţiu”. Dar, în martie 1942[1], în momentul în care volumul de faţă se încheie cu repetarea din ce în ce mai neputincioasă a postulatelor de bază, nu de mult încă atât de rodnice, realitatea începe să se impună: victoria atât de aşteptată nu se prezintă la rendez-vous şi opoziţia sovieticilor este în continuă creştere. În acelaşi moment, se conturează şi se decide masacrarea evreilor din Europa,

1 Aici este şi cezura din ediţia Genoud (cf. infra) şi ea se impune atât din raţiuni de echilibru între cele două volume, cât şi datorită faptului că, în continuare, notiţele sunt luate şi redactate nu de Heinrich Heim, ci de Henry Picker.

dezvăluindu-şi caracterul de răzbunare şi de conjuraţie în acelaşi timp.

Între 1951 şi 1980, această carte s-a numit succesiv *însemnări de la masa lui Hitler*, *însemnări libere despre război şi pace* şi *Monologuri de la Cartierul General alführerului*. Toate titlurile erau tributare aceleiaşi viziuni despre Hitler şi despre nazism: un dictator foarte rău, rupt de realitate, care, după ce îşi termina treaba, divaga în faţa ascultătorilor care auziseră de o mie de ori aceleaşi tirade fără a îndrăzni să întrerupă fluxul, nici să părăsească încăperea ca să se destindă în timpul zilei, sau să se ducă la culcarea, noaptea.

Or, este cât se poate de clar că este vorba de directive. Heinrich Heim şi Henry Picker, secretarii angajaţi de Martin

Bormann să ia notiţe, triază în mod vizibil ceea ce consideră util superiorul lor pentru a îndruma cadrele mişcării şi ale statului nazist. Trebuie să amintim aici că, din momentul în care Rudolf Hess a fost făcut prizonier de britanici în 1941, Martin Bormann a fost acela care i-a urmat la conducerea Partidului Naţional-Socialist. El va face parte de acum înainte din anturajul zilnic şi intim al führerului, pe care nu-l va mai părăsi decât în momentul sfârşitului Germaniei naziste.

Heinrich Heim (1900 – 1988) era un jurist bavarez care lucra în cadrul serviciilor juridice ale NSDAP[2], fiind totodată asistent al lui Hess, apoi al lui Bormann. Nu a relatat niciodată despre condiţiile în care lua notiţe şi nici despre eventualul scop al acestora. Spre deosebire de

2 Titulatura oficială era Partidul Muncitoresc Naţional-Socialist German, dar vom utiliza în continuare acronimul NSDAP, din limba germană (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei). A se consulta în acest sens şi lista de abrevieri de la sfârşitul acestui volum (n. red.).

ediţia sa, cartea lui Henry Picker (1912 – 1988) din 1963, prolixă şi succintă, conţine relatări greu de crezut. Se ştie că după război unii nazişti au tăcut, în timp ce alţii au dat cât mai multe declaraţii pentru a convinge că „nu-şi făceau decât datoria”, iar că aceasta era „pur tehnică”. Dacă Heim este un reprezentant perfect al primei categorii, Picker o încarnează de minune pe cea de-a doua. El l-ar fi cunoscut pe Hitler doar pentru că acesta era prieten cu tatăl lui şi fusese chemat numai pentru competenţele lui juridice la Cartierul General (sigur că această instituţie nu era complet lipsită de preocupări juridice; totuşi nu era cazul să i se împărtăşească secrete militare unui jurist sceptic la adresa regimului, indiferent cât de competent ar fi fost) şi nu ar fi luat notiţe, aproape în mod clandestin, decât din proprie iniţiativă, căci considerase regretabil să lase să se piardă afirmaţii care ar fi putut fi utile într-o bună zi istoricilor[3].

În legătură cu rolul lui Martin Bormann, dispărut în 1945 în vâltoarea atacului final asupra Berlinului, nu se ştie nimic precis, decât că ţinea atât de mult la aceste însemnări, încât a pus să fie dactilografiate cu multă atenţie şi să fie păstrate cu grijă. Nu putem acorda prea multă încredere informaţiilor prezentate în 1952, într-o introducere la prima ediţie franceză, semnată de omul de afaceri elveţian François Genoud[4], care achiziţionase textul de la un colecţionar italian[5]. Fără a menţiona sursa,

3 Henry Picker, Hitlers Tischgespräche im Führerhauptquartier, 1941-1942, Seewald, Stuttgart, 1963, postfaţă.

4 Adolf Hitler, Libres Propos sur la guerre et la paix: recueillis sur l’ordre de Martin Bormann, 2 volume, prefaţă de Robert d’Harcourt, Flammarion, Paris, 1952-1953.

5 Aşa cum a relatat mult mai târziu. Vezi Pierre Péan, Lextrémiste: François Genoud, de Hitler à Carlos, Fayard, Paris, 1997.

ne dă indicaţii vagi şi neverosimile. Afirmaţiile lui Hitler au părut demne de a fi păstrate. Cui anume? Genoud nu-i numeşte aici nici pe Picker, nici pe Bormann şi nici pe altcineva. Hitler – căruia acest misterios personaj i-ar fi oferit drept pretext că spusele lui ar putea servi drept bază pentru redactarea unor dispoziţii –, ar fi consimţit, cu obligaţia să le poată reciti în orice clipă. Acesta este momentul în care intervine Bormann. Găsind ideea excelentă, însărcinează „nişte funcţionari" să ia notiţe. Ei se pierd în mulţimea colaboratorilor (pentru a-şi păstra spontaneitatea, Hitler trebuie „să uite" că afirmaţiile lui sunt consemnate) şi stenografiază discret discursul şefului (ceea ce confirmă o informaţie a lui Picker, care vorbeşte când despre stenografie, când despre un cod personal). Imediat după aceea, textul era dactilografiat, apoi recitit şi corectat de Bormann şi în cele din urmă clasat în arhiva sa.

Confruntând aceste date dispărute cu textul însuşi, care abundă în recomandări precise, tratează în detaliu anumite chestiuni înainte de a trece la următoarele şi comportă, în general, puţine repetări, ne dăm seama că s-a intervenit în text.

Într-adevăr, de ce să nu ne imaginăm că dictatorul-profet nu ar fi fructificat timpul servirii mesei de seară şi al conversaţiilor de după aceea până la culcare pentru a discuta probleme civile şi chestiuni generale la începutul unei campanii militare care îi absorbea cel mai mult timp?

Se ştie că, începând din anii 1960, o şcoală de istorici multă vreme dominantă şi botezată „funcţionalistă"[6], avea obiceiul şi aproape deviza de a vorbi cât mai puţin posibil despre şeful suprem nazist şi de a atribui subordonaţilor

6 A fost iniţiată în anii 1960 de doi savanţi vest-germani, Martin Broszat (1926-1989) şi Hans Mommsen (1930-2015).

lui cele mai multe iniţiative. François Genoud, reducând în 1952 până la minimalizare rolul lui Bormann, face un fel de funcţionalism *avant la lettre*, din motive care transpar din introducerea sa: intenţionează să publice şi să vândă dezvăluiri despre un Hitler intim, spontan, câtuşi de puţin preocupat să pozeze şi să-şi calculeze efectele. Or, cercetările efectuate în ultimele trei decenii au ajuns la aceeaşi concluzie: protagonistul nostru este în mod constant implicat într-un spectacol (se vede pe sine ca un erou de epopee); nimic nu-l interesează mai mult decât imaginea pe care şi-o creează şi cea pe care o va lăsa posterităţii.

Genoud asigurase chiar el traducerea din germană în franceză. Aceasta prezintă câteva soluţii fericite, dar lasă mult de dorit în privinţa criteriilor ştiinţifice necesare şi indispensabile pentru a înţelege fără a deforma un cuvânt atât de greu de consecinţe. Traducerea prezintă şi erori majore asupra unor chestiuni adesea anecdotice, dar uneori fundamentale.

Aşadar, vom zâmbi văzând că o botează pe Winifred Wagner, nora compozitorului, cu prenumele văduvei sale, Cosima. Dar zâmbetul se transformă în mânie când constatăm în ce măsură se înşală în privinţa importantei ceremonii din 21 martie 1933 care a înfiinţat regimul nazist şi ne oferă – dispreţuind textul-o interpretare complet eronată. În acea zi, Hitler a pus vechile elite germane să-i binecuvânteze guvernul la Potsdam, în biserica protestantă care adăposteşte mormintele regilor Prusiei. Reichstagul – a cărui alegere o impusese în 5 martie în contextul incendierii sediului acestuia – era reunit acolo, în spatele preşedintelui Hindenburg şi a miniştrilor, care, în cea mai mare parte, erau conservatori şi mai mult sau mai puţin rezervaţi în privinţa nazismului,

la fel ca şi preşedintele însuşi. Pentru a ajunge la locurile lor, toţi defilaseră prin faţa unui tron gol, care evoca personalitatea împăratului Wilhelm al II-lea (exilat în Olanda şi nutrind mai mult ca oricând speranţe de restaurare).

În 13 decembrie 1941, Hitler relatează în felul următor un detaliu din acea zi:

Dacă atunci aş fi început să mă înfeudez faţă de Biserică – noi ne-am dus la morminte, în timp ce oamenii de stat erau în biserică – astăzi aş împărtăşi soarta Ducelui.

Mormintele despre care vorbeşte Hitler sunt cele ale martirilor nazişti, adică ale membrilor SA[7] căzuţi în încăierările de stradă – este suficient să ştii să citeşti ca să afli aceste informaţii din presa vremii. Frecventând biserica unde sunt adăpostite rămăşiţele pământeşti ale Hohenzollernilor, conducătorii nazişti îşi înscriu „revoluţia lor naţională" în tradiţia germană; absentând de la oficierea slujbelor religioase[8], Hitler şi Goebbels (singurii

7 Acronimul de la Sturmabteilung („Batalioanele de asalt", în limba germană), organizaţia paramilitară a naziştilor, care au jucat un rol important în ascesiunea lui Hitler în anii 1920-1930. Erau folosite atât pentru protejarea întrunirilor naziste, cât şi pentru atacarea membrilor celorlalte partide politice (n. red.).

8 S-au oficiat, de altfel, două slujbe: una la biserica protestantă Nikolaikirche şi cealaltă, pentru personalităţile catolice, într-o biserică având hramul Sf. Petru şi Pavel. Hitler şi Goebbels erau aşteptaţi în cea de-a doua şi cotidianul nazist Völkischer Beobachter menţiona a doua zi într-un comunicat că nu se prezentaseră. S-au dus la mormintele luptătorilor mişcării lor din cauza interdicţiei, încă neraportate, care nu permitea acordarea sacramentelor catolice membrilor partidului nazist. Această măsură avea să fie abolită în 28 martie. Vezi François Depla, Une histoire du Troisième Reichy Perrin, Paris, 2014, p. 80. Cu toate acestea, fără îndoială pentru a nu-i sfida încă pe faţă pe conservatori, naziştii adoptaseră o jumătate de măsură, pe care Hitler are mare grijă

miniştri naziştі în mod oficial catolici la acea dată în guvernul format în 30 ianuarie 1933 şi remaniat în 13 martie) evită să se înfeudeze faţă de orice confesiune şi îşi impun propriul lor cult „revoluţionar".

Din păcate, Genoud scrie: „Noi am mers *direct* la mormintele *regilor*, pe când ceilalţi *se duceau* la slujba religioasă". Nu şi-a dat nici măcar osteneala să recitească presa – sau cel puţin pagina corespunzătoare din jurnalul lui Goebbels, publicat în 1934 şi figurând fără îndoială în biblioteca unui tânăr exaltat care îi strânsese cândva mâna lui Hitler în 1932. Vom remarca în treacăt, dincolo de sensuri greşite şi adăugiri, exprimarea neglijentă „ceilalţi" în loc de „oamenii statului" – o formulare cât se poate de interesantă. Hindenburg şi miniştrii care nu erau naziştі puteau fi numiţi, aşa cum se întâmplă în cele mai multe lucrări, „conservatorii". Hitler le spune „oamenii statului", ca şi când el, care deţinea funcţia de prim-ministru, nu ar fi fost om al statului! Aceasta spune foarte mult despre concepţiile sale politice. Statul nu este decât un instrument – şi atât timp cât nu-i stăpâneşte toate pârghiile de comandă (ceea ce va face după decesul lui Hindenburg din 2 august 1934) – îl simte ca pe un corp străin.

Cât despre ediţia engleză, publicată în 1953, suntem destul de bine informaţi cu privire la geneza ei, din două surse. În primul rând, datorită prefaţatorului, Hugh

---

să n-o amintească aici: îi lăsaseră pe cei doi miniştri oficial luterani, Göring şi Frick, să asiste la slujba protestantă alături de Hindenburg, şi pe şeful SS, Himmler (pe atunci mult mai puţin vizibil decât Goebbels), să meargă la slujba catolică, împreună cu 60 de deputaţi naziştі de această confesiune. Toţi membrii acestei delegaţii, inclusiv Himmler, purtau cămaşa brună a trupelor SA. Slujbele religioase aveau loc dimineaţa înainte de adunarea generală, în biserica garnizoanei. Vezi Klaus Scheel, Der Tag von Potsdam, Brandebürgisches Verlagshaus, Berlin, pp. 39-41.

Trevor-Roper, celebrul istoric britanic, care a redactat două prefeţe la aproape o jumătate de secol distanţă, una în 1953, cealaltă în 2000, cu ocazia unei reeditări. Mai ales în cea de-a doua oferă informaţii interesante. A doua sursă este jurnalistul Pierre Pean, pe care Genoud, înainte de a se sinucide în 1996 din cauza unor probleme de sănătate, l-a invitat ca să-i facă o confesiune-testament. Reiese că unul dintre cei doi traducători englezi, prezentat în carte drept „R.H. Stevens", nu era altul decât Richard Stevens, agent al Intelligence Service, capturat de SS în 9 noiembrie 1939, în timpul incidentului extravagant de la Venlo[9] şi prizonier de război până la încheierea conflictului, împreună cu Sigismund Best, complicele lui. Este ciudat să încredinţezi traducerea unui text tocmai unei persoane care are motive personale să-l deteste pe autorul acestuia, dar, în sfârşit, inconvenientul ar fi fost mai degrabă o prea mare fidelitate a lucrării sale! Căci nu se îndepărtează niciun pas de traducerea *franceză*... fără îndoială din motive în primul rând comerciale. Genoud era într-adevăr urmărit din iniţiativa editorului german al unei prime cărţi a lui Picker şi [10]intenţiona să-şi salveze drepturile asupra ediţiei engleze, susţinând că nu avea nimic de-a face cu cea germană, căci nu era decât o transcriere a propriei sale lucrări.

În definitiv, indiferent care au fost preocupările exacte ale lui Genoud, constatăm că lucrarea lui:

---

9 în 9 noiembrie 1939, în urma unei operaţiuni a serviciilor secrete germane, desfăşurate la Venlo (Olanda), au fost răpiţi şi duşi în Germania doi agenţi secreţi britanici, suspectaţi că se implicaseră într-un atentat împotriva fuhrerului. Incidentul a fost folosit de Hitler pentru a justifica atacul împotriva Olandei, stat neutru (n. red.).

10 Herny Picker, Gerhard Ritter, Tischgespräche im Führerhauptquartier , Athenäum, Bonn, 1951.

este mai preocupată de lizibilitate decât de exactitate;

comportă o doză puţin obişnuită de erori şi neglijenţe;

se dispensează de notele explicative, dar le înlocuieşte parţial cu glose înserate în corpul textului fără a fi semnalate, atunci când nu sare pur şi simplu peste pasaje complicate;

a trecut aproape ca atare în versiunea engleză[11].

Prima ediţie satisfăcătoare a fost cea germană a lui Werner Jochmann din 1980[12]. Editorul intrase – nu ne spune cum[13] – în posesia documentului pe care lucrase Genoud.

Ediţia de faţă porneşte în întregime de la această versiune, cel puţin pentru primul volum.

Cartea lui Jochmann nu mai există în momentul de faţă decât în forma sa iniţială, legată şi scumpă, ceea ce sugerează că a fost destul de puţin citită, chiar şi în Germania. Dar este citată de autori valoroşi în ultimele trei decenii, mai ales în dezbaterile referitoare la geneza Soluţiei Finale, care s-au înmulţit de la sfârşitul anilor 1980 şi analizează amănunţit numeroase tirade ale lui

---

11 Vom găsi pe parcursul acestui text alte exemple de greşeli de traducere comise de Genoud, la fel ca şi într-un articol online: www.delpla.org/ site/articles/articles-8-102+hitler-parle-alias-propos-de-table-de-l.php.

12 Werner Jochmann, Monologe im Führerhauptquartier, 1941-1944, Knaus, Hamburg, 1980.

13 Dar ne spune Trevor-Roper, în prefaţa sa la ediţia din 2000 (cf. supra): Genoud s-a lăsat convins de editorul german să prezinte, în sfârşit, textul achiziţionat de la colecţionarul italian. îi era însă teamă de o acţiune judiciară din partea lui Picker şi din acest motiv scosese notiţele luate în absenţa lui Heim, de unde şi întreruperea din martie până în august 1942, care nu se referă şi la volumul de faţă.

Hitler din toamna anului 1941 împotriva evreilor.

Nu este mai puţin adevărat că, timp de aproape 30 de ani, a circulat o versiune franco-engleză deplorabilă, care a contaminat numeroase analize (printre care şi pe a mea). Poluările de acest fel persistă şi ediţia Jochmann nu a reuşit până acum să corecteze în întregime erorile induse de cele precedente. Dovadă că reeditările din anii 2000 şi 2007 ale ediţiei engleze din 1953 au apărut fără cea mai mică schimbare!

Singurul reproş pe care îl putem face cărţii lui Jochmann – în afară de titlu[14], de câteva confuzii minore[15] şi greşeli de tipar – este că livrează un text brut, aproape fără comentarii, cu note pur şi simplu artificiale[16].

Or, ar fi util să confruntăm aceste pagini cu toată documentaţia disponibilă, atât în legătură cu alte exprimări ale führerului şi mărturii cu privire la el, cât şi cu privire la evenimentele merge chiar până acolo încât absolvă ediţia Genoud, atunci când afirmă: „Deoarece

14 Monologe im Fiihrerhauptquartier. există şi părţi dialogate şi, mai ales, scopul fiind să se consemneze cuvintele şefului, cele ale subalternilor nu erau înregistrate decât atunci când le explicau mai bine pe ale acestuia. Pe lângă aceasta, ce-i drept, în mod excepţional, unele însemnări sunt făcute la Berlin sau în timpul unei călătorii.

15 Cea mai supărătoare atribuie de două ori (pp. 440 şi 454) baroanei Klăre von Abegg (1874-1936), comanditară şi tovarăşă de excursii a lui Hitler, prenumele ziaristei elveţiene Lily Abegg (1901-1974), specialistă în Japonia. Vezi Albert Feiber, „Gutachten iiber Max und Maria Wuz", îfZy 17 mai 2013, www.ifz.muenchen.de/fileadmin/user_upload/Vier-teljahreshefte/Beilagen/Feiber_Gutachten_Wutz.pdf.

16 Pentru a clarifica cele mai multe, dar nu toate numele citate. Am lăsat şi eu neelucidate vreo zece persoane, de altfel necunoscute. Lui Jochmann i se mai poate reproşa şi faptul că nu a criticat traducerea lui Ge- noud şi avatarurile ei anglo-saxone, în timp ce tună şi fulgeră împotriva cărţilor rivale în germană, bazate pe însemnările lui Picker. Jochmann

aceste traduceri ale unei surse atât de importante sunt foarte utilizate în studiile internaţionale, este timpul să facem în sfârşit accesibil textul original. Acest lucru este cu atât mai urgent, cu cât anumiţi termeni proprii naţional-socialismului nu pot fi traduşi decât într-un mod imperfect. Încercând să retraducem aceste expresii, au fost introduse erori şi s-au deformat puternic interpretările" (Werner Jochmann, *Monologe im Führerhauptquartier*, *1941 – 1944 y* Knaus, Hamburg, 1980, pp. 10 – 11). Numai doi autori care nu sunt specialişti universitari în nazism au semnalat, din câte ştiu eu, calitatea proastă a ediţiei franceze şi a traducerii sale în engleză: istoricul american Richard C. Carrier (*Hitler's Table Talk*; *Troubling Findsy* „German Studies Review", vol. 26, nr. 3, octombrie 2003, media.8 ch. net/pdfs/src/1429265963793.pdf) şi Gilles Karmasyn, autorul site-ului *Pratique de l'histoire de dévoiements négationnistes* (*Lantisémitisme mortifère d'Hitler*, phdn.org/histgen/hitler/ declarations.html). Cu toate acestea, aceşti critici îşi propun mai ales să-l prezinte pe Genoud ca falsificator cu preocupări ideologice. Unul dintre ei insistă pe chestiunile religioase (Genoud ar încerca în mod greşit să-l prezinte pe Hitler ca fiind ateu), celălalt asupra persecutării evreilor (încercând să atenueze mărturisirea). Aceşti critici nu fac mare caz de preocupările lui comerciale, după părerea mea mai hotărâtoare, atât printr-o cursă contra cronometru cu editorul german al lui Picker, cât şi prin preocuparea prioritară pentru a asigura distribuirea volumului unui public mai larg, fie ea chiar şi în detrimentul exactitudinii. Ultima reeditare în engleză din 2007 reia încă o dată traducerea din 1953. Ea este prefaţată de un mare specialist în politica externă a celui de-al Treilea Reich, dublat de un mare descoperitor de documente naziste,

americanul Gerhard Weinberg. Acesta semnalează existenţa criticii lui Carrier şi se străduieşte să justifice interesul cărţii prin anexele sale inedite (care nu se referă la perioada acoperită în volumul de faţă), dar trece sub tăcere lipsa de valoare a traducerii pe care o prefaţează, constatând la fel ca şi Carrier că aceasta porneşte de la un text francez, nu german. Vezi Hugh R. Trevor-Roper şi Gerhard L. Weinberg (ed.), *Hitlers Table Talky 1941 – 1944. Secret Conversationsy* Enigma Books, New York, 2007.

politice şi militare (mai ales cele care se referă la campania din Rusia şi la Soluţia Finală) şi cu toate lucrările istorice şi aferente, ca să nu mai vorbim despre noile cercetări de arhivă pe care le menţionează câteva informaţii, de altfel, inedite.

Nu vom găsi însă aici decât schiţarea acestei lucrări: este mai presus de puterile unui singur om, dacă nu-şi petrece cu ea jumătate din viaţă. Glosele ar deveni în acest caz mult mai lungi decât textul, iar volumul ar dobândi o dimensiune imposibilă.

Confrunt aşadar afirmaţiile lui Hitler cu documentaţia de bază publicată, aşa cum am procedat cândva când am publicat arhivele generalului Doumenc.[17]

Rezultatul este o carte de o lungime rezonabilă, care iniţiază piste de cercetare şi de reflecţie. Textul este urmat de repere cronologice, care permit situarea discursului lui Hitler prin raportare la evenimentele contemporane.

---

17 Vezi François Delpla, Les papiers secrets du général Doumenc, Olivier Orban, Paris, 1992. De atunci am mai scris, pe lângă alte două cărţi generale despre nazism, zece monografii despre anumite chestiuni specifice (oprirea în faţa localităţii Dunkerque, Montoire, Hitler şi femeile etc.) şi valorific aici aceste cercetări pentru a clarifica unele dintre afirmaţiile lui Hitler.

O primă serie de concluzii va fi trasă la sfârşitul volumului, înainte de concluziile generale care vor urma într-un al doilea volum, după restul consemnărilor.

Urmează în continuare documentul aşa cum a fost transcris sub răspunderea lui Heinrich Heim, din iulie 1941 până în martie 1942.

1941

5 iulie 1941[18]

Ceea ce ne lipseşte este o imagine de ansamblu a elanului vital al popoarelor, a modului lor de trai. Diferenţa dintre mişcarea populară fascistă[19] şi mişcarea populară rusă este că mişcarea fascistă s-a încadrat în mod spontan în făgaşele societăţii antice romane, în timp ce mişcarea rusă duce la anarhie.

Rusia nu caută să depăşească orizontul spaţiului său pentru a se interesa de forme mai largi de viaţă socială. Unele popoare trăiesc în aşa fel încât la ele mai multe familii nu formează un tot. Când în Rusia se edifică un stat în sensul occidental al termenului, acesta nu este decât rezultatul unei constrângeri.

Într-un anume sens, toată cultura umană (frumosul), este rezultatul unei constrângeri, pe care o numim educaţie.

Popoarele ariene au o tendinţă firească spre

18 Cu excepţia situaţiilor în care se indică altfel, afirmaţiile sunt consemnate la Cartierul General pe care l-a ocupat Hitler, cu unele întreruperi, între 23 iunie 1941 şi 20 noiembrie 1944. Acesta este situat în Prusia Orientală, în apropiere de Rastenburg, şi este cunoscut sub numele de cod Wolfsschanze („Vizuina lupului”).

19 Mişcarea fascistă trebuie înţeleasă aici în sens restrâns: nu este vorba decât despre acţiunea lui Mussolini în Italia.

activitate[20]. Un om precum Krümel[21] este activ din zori până în amurg; altul nu încetează să gândească; italianul munceşte ca o albină. În ochii rusului, culmea creaţiei culturale este votca; idealul lui: să nu facă niciodată decât ceea ce este indispensabil. Concepţia noastră despre muncă (să muncim şi iar să muncim!) – aşa cum poate un arian o aşteaptă de la el – este pentru rus o suferinţă.

Ne putem întreba dacă se poate supravieţui în Rusia fără ajutorul popilor[22]. Preotul este cel care l-a consolat pe rus când a fost obligat să muncească, spunându-i că va profita de aceasta pe lumea cealaltă. Rusul nu se va decide să muncească decât în cadrul unei organizaţii rigide, dar este incapabil să se organizeze singur; poate fi organizat numai de alţii; picătura de sânge arian pe care unii dintre ei o au în vine este cea care a dat poporului rus invenţiile şi un stat organizat[23]. Este nevoie de o mână fermă care să ţină frâiele şi să impună o autoritate justă în orice împrejurare. Calul care nu mai este ţinut în mână îşi

---

20 Tendinţa naturală spre activitate a popoarelor ariene este un refren la fel de vechi ca şi nazismul: Hitler dezvoltase deja această temă timp de câteva minute bune cu ocazia primului său mare discurs antisemit, din 13 august 1920. Vezi François Delpla, Hitler, Grasset, Paris, 1999, anexă la capitolul 3.

21 Krümel este bucătarul lui Hitler (vezi Werner Jochmann, Monologe..., op.cit., p. 415); dar aceasta nu este decât porecla lui (care înseamnă „firimitură"). De fapt, era din Berlin şi se numea Otto Günther, ne spune secretara Traudl Junge în cartea sa Până în ultima clipă: secretara lui Hitler îşi povesteşte viaţa, în româneşte de Sanda Munteanu, în colaborare cu Melissa Müller, Editura Vivaldi, Bucureşti, 2005.

22 Aşadar, Hitler se gândeşte să-i reintroducă pe preoţii alungaţi cândva de Stalin din majoritate parohiilor! Dar va renunţa curând (cf. infra).

23D ar numai în cazul unor anumiţi subiecţi: aceştia sunt cei care vor da viaţă formelor de organizare care depăşesc cadrul familial.

pierde repede rudimentele de educaţie care i-au fost inculcate. În America, s-a văzut că este suficient să evadeze numai câţiva cai, pentru ca în câteva decenii să se formeze herghelii imense de cai sălbatici: calul a revenit foarte repede la natura lui. La fel, şi rusul are instinctul de a se întoarce la starea naturală, adică la formele de viaţă familială. Mama rusoaică se va ocupa de copiii ei ca o iepuroaică. Cu tot ceea ce caracterizează instinctul matern. Dar rusul nu-şi doreşte nimic în plus. Revolta lui în faţa constrângerii unei organizări statale – şi este întotdeauna o constrângere, deoarece aceasta restrânge libertatea fiecărui membru – este brutală şi de o ferocitate oarbă – ceea ce este specific femininului.[24] Când această revoltă dă greş, începe să se lamenteze. Iată ce sunt revoluţiile lui – o reîntoarcere la starea naturii. Maniera lui de a face revoluţie nu este decât nihilism.

Şeful continuă:

Cred că mai este petrol în mii de locuri. Cât despre cărbune, ştim că reducem rezervele naturale, săpând goluri uriaşe în subsol. Dar în ceea ce priveşte petrolul, s-ar putea ca lacurile din care extragem să fie permanent realimentate din nişte rezervoare invizibile.

Omul este poate cel mai periculos microb pe care ni-l putem imagina. Ia în posesie întreg pământul, fără să se întrebe dacă materiile pe care le smulge unei regiuni nu-i sunt necesare acesteia ca să trăiască. Dacă examinăm chestiunea la microscop, poate vom vedea că aceasta este

24 Această asociere a feminităţii cu revolta „brutală” şi „feroce” poate să surprindă, lumea feminină fiind mai degrabă pentru Hitler, mai ales în afirmaţiile următoare, caracterizată prin blândeţe şi delicateţe, violenţa fiind un monopol al bărbaţilor, la fel ca şi comanda. Dar contradicţia nu este decât aparentă: aceste mase ruseşti în fierbere sunt lipsite tocmai de o conducere bărbătească demnă de acest nume.

sursa catastrofelor care se produc periodic[2526].

Noaptea de 5 spre 6 iulie (ora 23.30 – 1.50)

(Conversaţie cu Below1 pentru a stabili dacă nu ar fi oportun, în vederea subminării moralului duşmanului, să se publice de pe acum fotografii ale tunului de mare calibru, încă necunoscut.

Lungă conversaţie generală referitoare la motoarele automobilelor: primele şi ultimele automobile ale führerului[27].)

---

25 în gândirea vorbitorului se amestecă din când în când regnurile naturii: regnul mineral va fi capabil să regenereze regnul organic... în cazul petrolului, dar nu al cărbunelui. Afirmaţia serveşte pentru a demonstra că produsele miniere nu ar trebui transportate prea departe de regiunea de extracţie. Hitler încearcă să justifice teoria autarhiei (Germania trebuie să exporte şi să importe cât mai puţin posibil, ceea ce ar deschide-o şi ar închide-o în acelaşi timp pentru restul lumii, căci aceasta ar necesita şi ar justifica anexarea regiunilor producătoare de materii prime - cum ar fi Ucraina - sau reducerea lor la starea de protectorate - acesta ar fi, de pildă, cazul României... şi motivul elogiilor neprecupeţite din paginile de mai jos la adresa dictatorului ei, Antonescu). Hitler mai vrea să spună că omul nu trebuie să modifice prea mult natura, căci face parte integrantă din ea. Interesat de ştiinţe, este în stare să le dea uitării, în favoarea fantasmelor sale esenţiale. Ideea că petrolul se reînnoieşte automat în subsol trebuie apropiată de aceea a imperiului european autarhic pe care intenţionează să-l construiască prin campania în curs de desfăşurare: îşi va extrage petrolul necesar din Caucaz. Trebuie numai să sperăm că va fi suficient! Şi datorită acestui ocol metafizic, ne este permis să sperăm. Astfel nu va fi nevoie nici să exporte mărfuri pentru a finanţa achiziţionarea petrolului, nici să-şi dispute cu Anglia resursele din Orientul Mijlociu sau cu Statele Unite ale Americii pe cele din Texas şi din Venezuela, ca să citǎm principalele zăcăminte cunoscute la acea dată. Pe de altă parte, această circulaţie subterană a petrolului ne duce cu gândul la sânge - un fluid omniprezent în imaginarul nazist.

26r eprezentant al OKW (Oberkommando der Wehrmacht - „înaltul comandament al forţelor armate”), este şeful adjutanţilor militari.

27 Faptul că anumite conversaţii nu fac decât obiectul unui rezumat

Vom face accesibile frumuseţile din Crimeea printr-o autostradă, acolo va fi pentru noi, ceilalţi germani, Sudul. Creta este prea călduroasă şi fără păduri. Ciprul ar fi frumos, dar în Crimeea ajungem pe cale terestră, prin Kiev. O altă destinaţie pentru noi: Croaţia. Cred că după război va domni o mare fericire.

Şoseaua va apropia popoarele mai mult decât calea ferată, care este ceva impersonal. Ce atu pentru a crea noua Europa! La fel cum a făcut să cadă frontierele din interiorul Germaniei, autostrada va desfiinţa frontierele dintre ţările Europei.

Celor care mă întreabă dacă va fi suficient să fixăm frontiera pe Ural, le răspund: într-o primă etapă, este suficient să împingem frontiera acolo. Ceea ce contează este ca bolşevismul să fie nimicit. La nevoie, vom putea să ne reluăm înaintarea dacă se formează un nou centru de rezistenţă. Moscova, ca centru al acestei doctrine, trebuie să dispară de pe suprafaţa pământului, imediat după ce vor fi ridicate de acolo toate operele de valoare; nu putem lucra cu muncitorii din uzinele de acolo. Sankt-Petersburg este un oraş incomparabil mai frumos decât Moscova. De astă dată, comorile artistice ale Ermitajului nu trebuie depuse la Kremlin, ca în timpul războiului mondial, ci în

(reprodus aici cu litere cursive) este dovada faptului că sistemul este în rodaj; probabil că stenografii aveau instrucţiuni precise cu privire la subiectele acestor prime însemnări şi sugerează - deoarece consideră interesante aceste conversaţii despre propaganda de război sau despre întâmplări din viaţa lui Hitler - să includă pe viitor subiectele de acest fel în transcrierile lor (cf. infra, numeroase relatări detaliate ale lui Hitier despre maşinile sale şi modul în care le-a folosit). Un alt indiciu de tatonare este menţiunea „Şeful continuă", care nu se mai regăseşte nicăieri în restul însemnărilor. Este şi un indiciu că, în starea în care ne-au parvenit, aceste însemnări nu fuseseră redactate pentru a constitui un îndrumar pentru popor sau pentru cadrele partidului. în acest stadiu se punea problema culegerii cât mai fidele a textului.

castele de la ţară, asta în cazul în care nu au fost deja evacuate în oraşele de la est de Moscova sau pe calea apelor[28].

Noaptea de 11 spre 12 iulie

Cred că cine priveşte natura cu ochii deschişi devine omul cel mai pios din lume – nu în sensul unei religiozităţi legate de o Biserică, ci al unui sentiment intim.

---

28 In acest moment se pare că Hitler vrea să radă Moscova de pe suprafaţa pământului, fără îndoială din motive în primul rând simbolice (să demonstreze în mod strălucit falimentul comunismului, să facă din el un merit al nazismului, să nimicească „un centru al ticăloşiei evreieşti”), dar nu şi Sankt-Petersburgul (pe atunci Leningrad; va veni şi vremea lui, verbal, puţin mai târziu). Cât despre consideraţiile despre mutarea operelor de artă de la Leningrad în altă parte decât la Moscova, acestea par să fie expresia unei dorinţe: ca distrugerea capitalei să poată începe cât mai repede. însemnările din această primă zi ne dau deja o idee destul de precisă despre conţinutul exerciţiului şi despre finalitatea sa. La două săptămâni după începerea luptelor, la două zile după discursul lui Stalin, Hitler este un învingător potenţial care se grăbeşte să-şi imagineze viitoarea pace şi continuarea operei sale cu alte mijloace, nu întru totul paşnice. Poate că şi alocuţiunea lui Stalin din 3 iulie, după unsprezece zile de tăcere care sugerau că acesta se prăbuşise psihic şi politic, a fost o surpriză neplăcută pentru Hitler, care începe să se teamă că luptele se vor prelungi în mod periculos, cu Churchill în ambuscadă - acesta îşi rostise discursul mobilizator încă din 22 iunie seara şi se adresase tuturor celor care, în Rusia şi în altă parte, nu doresc să-i vadă pe nazişti triumfând. Este esenţial să se transforme intervenţia militară într-un dispreţ de „rasă” faţă de duşman, dublat de voinţa de a acapara definitiv resursele şi cele mai bune terenuri ale acestuia. Noul spaţiu anexat sau cel puţin dominat se va întinde din Crimeea până în Ural, va fi străbătut şi legat de Reich prin căi de comunicaţie moderne şi va forma împreună cu acesta un ansamblu aproape organic şi natural. Două obsesii nu au intrat încă în scenă şi se vor manifesta puternic în zilele următoare: ura împotriva evreilor şi cea împotriva creştinismului. In schimb, triumful iminent în faţa comunismului nu-i inspiră lui Hitler nici cel mai uşor suspin de uşurare şi nici cel mai slab strigăt de victorie, ca şi când, în ciuda propagandei

La sfârşitul secolului trecut, progresul ştiinţei şi al tehnicii l-au făcut pe om – în elanul liberalismului – să se considere stăpânul naturii, să creadă că va stăpâni curând vântul etc. Dar este suficient un uragan pentru ca totul să se prăbuşească precum un castel din cărţi de joc.

În orice caz, trebuie să ne familiarizăm cu legile care guvernează viaţa. În felul acesta, ne vom putea servi în mod util de aceste cunoştinţe pentru a ne călăuzi existenţa. Dar nu vom putea şti nimic despre raţiunea existenţei acestor legi.

Asta se înţelege de la sine: din locul în care ne aflăm nu putem vedea ce se întâmplă în alte planuri. De aceea omul a născocit ideea sublimă a unei atotputernicii, ale cărei forţe le venerează. Nu vrem să fabricăm atei.

În fiecare om se găseşte sentimentul acestei atotputernicii din care provin forţele reunite sub numele Dumnezeu (*Bormann*: *adică dominaţia legilor naturii asupra a tot ceea ce există*). Biserica creştină a captat acest sentiment spre folosul ei, ameninţând cu damnarea pe toţi cei care nu vor să creadă ceea ce propovăduieşte ea.

Când îi provoci unui copil teama de întuneric, trezeşti în el o spaimă ancestrală. În felul acesta, poate rămâne toată viaţa cu o angoasă a întunericului, în timp ce un alt copil, crescut în mod inteligent, va fi imun la ea.

Dacă se spune că omul are nevoie de un refugiu în care să găsească ajutor şi sprijin în clipele de restrişte, eu nu cred nimic! Dacă omenirea continuă să meargă pe această cale, nu o face decât prin forţa tradiţiei şi a obişnuinţei.

Frontul rusesc ne învaţă un lucru: ei nu cred în niciun Dumnezeu şi totuşi ştiu să moară. După ce naţional-

---

sale, n-ar fi luat niciodată această problemă în serios.

socialismul va fi predominat ceva mai mult timp, va fi imposibil să mai gândim altfel. Pe termen lung, naţional-socialismul şi creştinismul nu vor putea coabita[29].

(Atunci când Christa Schroeder[30] a întrebat dacă pentru aceasta va fi nevoie de un nou război:)

Nu, asta nu înseamnă un război. Soluţia ideală ar fi să lăsăm religia într-o stare de supravieţuire, în care nu va avea altceva de făcut decât să se ocupe de ea însăşi, slăbind tot mai mult; în acest caz nu va trebui să recurgem la crearea unui surogat, asta ar fi oribil. Se înţelege de la sine că toată chestiunea necesită încă multă reflecţie. Totul trebuie să vină la timpul său. Dar este o chestiune de onestitate să se întâmple asta într-o zi.

În Anglia, raţiunea de stat este cea care guvernează relaţiile dintre individ şi Biserică. În America, locul său este luat de societate. Germania este naţiunea căreia îi ia cel mai mult timp, dar şi singura care poate acţiona cu adevărat în acest domeniu, căci numai ea recunoaşte conştiinţa ca principiu determinant al acţiunii.

Lovitura cea mai dură care s-a abătut asupra omenirii a fost apariţia creştinismului. Comunismul este un copil ilegitim al creştinismului. Şi unul, şi altul sunt invenţia evreului. Prin intermediul creştinismului s-a insinuat în lume minciuna deliberată în problema religiei. Bolşevismul practică o minciună de acelaşi ordin, pretinzând că aduce libertate oamenilor, când în realitate nu face decât să încerce să-i reducă la sclavie. În

Antichitate, relaţiile oamenilor cu divinitatea erau

29 Hitler reuneşte aici credinţele sale esenţiale, pe care le dezvoltă în repetate rânduri; condamnarea creştinismului este calul său de bătaie aproape de fiecare dată.

30 Emilie Christine (Christa) Schroeder (1908-1984) este una dintre secretarele lui Hitler începând din anul 1933.

pătrunse de respect. Domnea toleranţa. Creştinismul a fost primul din lume care şi-a exterminat adversarii în numele iubirii. Semnul său distinctiv este intoleranţa[31].

Fără creştinism nu ar fi existat islamismul. Imperiul Roman, sub o dominaţie germanică, s-ar fi dezvoltat într-o dominaţie mondială. Omenirea nu ar fi cunoscut cinci secole de beznă[32].

Să nu se spună că religia creştină a adus individului viaţa interioară. Această evoluţie ar fi avut loc oricum. Continuarea Imperiului Roman a fost neantul timp de secole.

Romanii nu aveau niciun fel de aversiune faţă de germani, dovadă moda părului blond. Printre goţi erau şi bruneţi[33].

Italiana, spaniola, franceza şi engleza s-au format dintr-un amestec de limbi locale şi elemente ale limbii aduse de migraţiile popoarelor, care era la început o

---

31 Pornind de la un lucru cunoscut (religia oficială a Romei respecta celelalte culte, creştinismul fiind primul dintre ele care a sfărâmat idoli şi i-a persecutat pe adepţi), Hitler extrage o lege generală - creştinismul doreşte să fie o lege a iubirii, dar îşi ucide adversarii; citim, la fel, în anumite perioade şi ieşind de sub pana anumitor autori că islamismul tinde în mod necesar spre asasinarea necredincioşilor. Hider desfăşoară în acest fel o argumentaţie care îl autorizează pe el să-i extermine pe evrei şi pe alţi presupuşi adversari.

32 Perioada denumită „cinci secole de beznă” pare să fie cea care începe cu destrămarea Imperiului Roman şi întemeierea primului Imperiu German de către Otto cel Mare. Hitler nu acordă prea mare importanţă supravieţuirii contemporane şi milenare a unui Imperiu Roman în Orient, negându-i caracterul roman.

33 Hitler rezolvă cum poate contradicţia dintre mitul „marelui arian blond chemat să domine”, popularizat atât prin propaganda lui, cât şi prin locul privilegiat acordat acestui tip uman în selectarea trupelor SS, şi realismul care îi interzice să se dispenseze de serviciile indivizilor care nu se încadrează în acest tipar.

păsărească, până când a venit un poet naţional care a făcut din ea limba naţională. Este nevoie de cinci sau şase secole pentru a crea o limbă. Cel care vine într-o ţară străină este obligat să se adapteze la idiomul local. De aceea limba nu este monumentul imuabil în care se înscriu caracteristicile unui popor[34]. Felul de a mânca al unui popor, de exemplu, este tipic pentru rasa lui, la fel după cum bucătăria lui de acasă i se pare oricui cea mai bună din lume. Când am gustat supa din Schleswig-Holstein, mi-am spus că nu se poate deosebi foarte mult de zeama spartanilor[35]. Marile triburi migratoare trebuie concepute ca o suprapunere de popoare. Ceea ce ajungea în sud nu era decât populaţia ţării din care porneau în întreaga puritate a sângelui său. Ne putem imagina două sute de tineri locuitori din Frisia mergând spre sud, ca un tanc care se deplasează de-a curmezişul unei ţări, aducând cu ei oameni de alte origini. Croaţii sunt fără îndoială mai mult germani decât slavi. În ţările din est există, de asemenea, mult sânge germanic. Estonii constituie elita popoarelor baltice, urmează apoi lituanienii şi în sfârşit letonii.

Pentru execuţii, la care ruşii nu se pricepeau prea bine, Stalin a recurs la chinezi şi la letoni[36]. Aceleaşi

34 Desemnând limba drept o componentă de mai mică importanţă a identităţii colective, Hitler are grijă să nu-şi taie legăturile cu anumite populaţii şi să evite simplismul anumitor autori de teorii ale raselor, care caută urmele popoarelor străvechi prin metode exclusiv sau preponderent lingvistice.

35 „Zeama spartanilor” constituie prima manifestare din această lucrare a convingerii ferm însuşite de Hitler încă din anii 1920 că germanii sunt strâns înrudiţi cu grecii.

36 Această idee provine probabil din grija lui de a justifica faptul că recursese la popoarele baltice, mai ales în Letonia, pentru a-i masacra pe evrei la începutul campaniei sale.

popoare furnizaseră călăi şi ţarilor.

Stalin este una dintre marile figuri ale istoriei mondiale. A început ca mic secretar, nu şi-a părăsit niciodată biroul, n-a rostit niciodată un discurs. Guvernează din biroul lui prin intermediul unei birocraţii care îi este devotată[37].

Remarcăm că propaganda rusă în privinţa noastră se menţine în limite înguste. Vicleanul caucazian este gata abandoneze Rusia europeană, dacă realizează că altfel riscă să piardă totul. Şi să nu se spună că din Ural poate se recucerească Europa. Este ca şi când eu ar trebui să recuceresc Reichul pornind din Slovacia[38].

Este o catastrofă care va suna sfârşitul imperiului sovietic.

Noaptea de 21/22 iulie

De fapt, trebuie să le fim recunoscători evreilor. Cine ştie dacă, fără ei, arhitectura gotică ar fi lăsat locul celei atât de uşoare, deschise şi luminoase a Contrareformei? împotriva lui Luther şi a eforturilor lui de a aduce un cler în haine profane spre o religie a interiorităţii, iezuiţii au făcut apel la bucuria simţurilor!

---

37 Hitler exprimă aici o viziune schematică, ba chiar stupid negaţionistă a dictatorului sovietic. Fireşte, Stalin s-a impus mai mult prin manevre birocratice decât prin elocvenţă, dar a ţinut şi discursuri, mai ales la congrese. Tocmai rostise un discurs la radio deosebit de păgubitor pentru interesele germane. Cu toate acestea, se pare că liderul german afirmă pentru prima dată despre Stalin că este „o mare figură a istoriei mondiale”. Fără îndoială, pentru a para orice eventualitate: dacă rezistenţa sovietică va crea dificultăţi grave Reichului, se va putea spune oricând că el prezisese un atac redutabil al adversarului. Dacă victoria schiţată se confirmă, era bine să se spună că nu a fost repurtată chiar aşa de uşor cum părea.

38 Este pentru prima dată când Hitler evocă o posibilă pace şi îşi exprimă speranţa că Stalin va accepta condiţiile germanilor.

În mod sigur Luther nu voia să readucă lumea la litera Scripturilor. În multe declaraţii ia poziţie împotriva Bibliei, spunând că nu sunt numai lucruri bune în ea. Şi protestantismul a ars vrăjitoarele[39] pe rug, într-o epocă în care acestea practic în Italia nu mai existau. Oamenii din sud acceptă mai uşor credinţele. Şi francezul se mişcă mai puţin crispat în biserică, în timp ce la noi eşti dojenit dacă uiţi să îngenunchezi.

Pe de altă parte, Luther a avut meritul de a se fi ridicat împotriva papalităţii şi a organizării Bisericii. Aceasta a fost prima sa revoluţie. Şi prin traducerea Bibliei a înlocuit dialectele cu limba germană.

Asemănările dintre istoria Germaniei şi cea a Italiei sunt frapante. Creatorii celor două limbi, Dante şi Luther, s-au ridicat împotriva dominaţiei universale a papalităţii. Unitatea a venit printr-un om, împotriva intereselor dinastiilor. Naţiunea s-a format împotriva dorinţelor papei[40].

Trebuie să spun că îmi face întotdeauna plăcere să mă întâlnesc cu Ducele. Este o mare personalitate. Este ciudat că am muncit amândoi cu mâinile în construcţii[41] în

---

39 Prima apariţie a unei obsesii care va mai reveni din când în când.

40 Hitler exagerează distanţarea lui Luther, acest mare german şi merituos adversar al Romei, de Biblie, din care totuşi nu şi-a făcut un îndrumar.

41 Mussolini a lucrat probabil „cu mâinile în construcţii” din 1902 până în 1904, în Elveţia, la concurenţă cu diverse alte meserii. Dar nu este cazul lui Hitler, care la vremea respectivă era student la colegiu. în Lupta mea, declară că a fost „lucrător manual” în perioada sa vieneză, prin 1919. Evocarea acestui loc de muncă în discursurile, articolele, biografiile oficiale etc. şi de mai multe ori în „însemnările” de faţă, ne îndeamnă să credem că a cunoscut experienţa vieţii de muncitor. Propaganda antinazistă l-a ajutat foarte mult, numindu-1 curent „zugrav în construcţii”, iar el continuă să tragă foloase din această

aceeaşi perioadă. Programul nostru a fost făurit în 1919 şi atunci în mod sigur nu ştiam nimic despre Mussolini. Fiecare doctrină îşi are propriile fundamente, dar orice om nu este numai produsul gândurilor sale, ci şi al influenţelor exterioare şi nu pot să spun că ideile mele nu datorează nimic evenimentelor din Italia. Fără cămaşa neagră poate că nu ar fi existat cămaşa brună. Marşul împotriva Romei din 1922 este un punct de cotitură în istorie, însuşi faptul că s-a putut întâmpla aşa ceva ne-a dat elan. (Câteva săptămâni mai târziu, m-a primit ministrul Schweyer[42]; altfel nu ar fi făcut-o.)

Dacă Mussolini ar fi fost dat la o parte în acest moment de către marxism, nu ştiu dacă am fi putut face faţă. Naţional-socialismul era pe atunci o plantă foarte firavă. Dacă Ducele ar muri, ar fi o mare nenorocire pentru Italia. Plimbându-mă cu el prin grădinile de la Villa Borghese, am putut să-i compar în voie profilul cu cel al busturilor romane şi am înţeles că era unul dintre cezari. Este indubitabil că Mussolini este urmaşul unuia dintre marii bărbaţi din acea epocă[43].

Pe lângă defecte, italienii posedă şi calităţi datorită cărora ne sunt dragi. Italia este leagănul ideii de stat. Imperiul Roman mondial a fost singura construcţie politică

---

situaţie. Pe de altă parte, vedem cum valorifică aici asemănările superficiale şi bine cunoscute din istoria celor două ţări (unificarea în secolul al XIX-lea sub conducerea unui şef - Cavour în Italia, respectiv Bismarck în Germania - şi împotriva avizului papei) pentru a le transforma în evenimente care anunţau viitoarea axă Roma-Berlin.

42 Franz Schweyer (1868-1935) fusese ministru de Interne în Bavaria între 1921 şi 1924.

43 Spre deosebire de Hitler, adversarii lui Mussolini compară profilul acestuia cu cel al unui boxer sau al unui ucenic de măcelar. Vom nota o trimitere fugitivă la teoria reîncarnării. Şi mai ales o propensiune spre estetizarea istoriei, căutând în acelaşi timp rolul Providenţei.

mare cu adevărat. Simţul muzical al poporului, gustul său pentru armonie şi proporţii, frumuseţea corpurilor! Renaşterea[44] a fost oricum apariţia unei ere noi, momentul în care omul arian se descoperea pe el însuşi! Şi apoi, chiar trecutul nostru propriu pe pământul italian! Cine nu are suficientă sensibilitate ca să perceapă istoria este ca un om care n-ar avea urechi sau n-ar avea chip; poate să trăiască, desigur, dar ce fel de viaţă ar duce?

Farmecul Florenţei sau al Romei, Ravenna, Siena, Perugia! Cât de frumoase sunt Umbria şi Toscana! Fiecare palat din Florenţa sau din Roma valorează mai mult decât tot castelul Windsor. Dacă englezii vor distruge ceva la Florenţa sau la Roma, va fi o crimă. Nu ar fi niciun păcat la Moscova şi, din păcate, astăzi, nicio pierdere nici la Berlin.

Am văzut Roma şi Parisul şi pot să spun că Parisul nu are nimic, poate în afară de Arcul de Triumf, care să fie atât de măreţ ca stil aşa cum sunt Colosseumul, castelul Santăngelo sau Catedrala Sf. Petru; clădiri de interes general, care se ridică deasupra particularului. În clădirile pariziene este întotdeauna ceva bizar, un ochi-de-bou[45] care contrastează cu ansamblul sau un element care strică faţada; ei bine, dacă voi compara Panteonul din Roma cu cel de la Paris, cât de prost construit este acesta din urmă, ca să nu mai vorbim de sculpturi! Ceea ce am văzut la Paris, am uitat; Roma m-a acaparat.

Credeam că i-am organizat Ducelui o primire

---

44 în discursul lui Hitler, Renaşterea este întotdeauna prezentată pozitiv, din diverse motive: dragostea pentru Antichitate, îndeosebi cea romană, grija de a măguli Italia, ura împotriva Evului Mediu creştin, interesul (relativ) pentru reforma luterană orientată împotriva Vaticanului, gustul pentru ştiinţă şi pentru descoperiri... Dar, atenţie! Este omul „arian" care „se găseşte" şi nu este vorba de umanism!

45 Fereastră rotundă sau ovală construită în faţada unei clădiri (n. tr.).

frumoasă când a venit să ne vadă; dar călătoria noastră prin Italia, primirea de acolo – în afara ceremonialului –, vizita la Quirinal, a fost cu totul altceva[46].

Neapole, cu excepţia castelului, ar putea fi în America de Sud, dar curtea palatului regal, ce nobleţe de proporţii! Visul meu ar fi să mă duc şi să merg în Italia liber, ca un pictor necunoscut.

Noaptea de 22/23 iulie

Superioritatea englezului faţă de german rezidă în încrederea în sine. O posedă numai cel care poate să comande.

Peste tot în lume, germanii muncesc fără să primească ceea ce li se cuvine. Talentul lor este recunoscut, dar faptul că au nevoie să muncească pentru a trăi îi face pe oamenii care se îmbogăţesc de pe urma lor să-i dispreţuiască.

De unde vine faptul că, până la războiul mondial, germanii nu era bine văzuţi de anglo-saxoni? Prin 1870, noi am cunoscut o uriaşă creştere demografică. Rezultatul – în fiecare an 200.000 – 300.000 de germani erau nevoiţi să emigreze. Situaţia nu s-ar fi putut remedia decât dacă li se dădea de lucru. Dar noi nu producem decât materii prime provenite din minele noastre de cărbune şi de fier. Până atunci, numai englezii îşi dăduseră seama de necesitatea producerii de obiecte pornind de la acestea. Aveau grijă să cumpere materii prime de cea mai bună calitate şi plăteau preţuri ridicate pentru ele. În aceste condiţii, cel care vrea să vândă nu are altceva de făcut

46b oicotase în mod ostentativ vizita lui, retrăgându-se mai devreme ca de obicei la reşedinţa lui de vară de la Castel Gandolfo. Vezi François Delpla, comunicare la colocviul din Brest, publicată la Editura Dialogues în aprilie 2016, referitoare la enciclica Mit Brennender Sorge („Cu foarte mare îngrijorare” - în limba germană) din iunie 2015.

decât să scadă preţul. Ardoarea noastră pentru muncă ne-a permis să ne lansăm într-o producţie de masă la preţuri joase, care nu putea rivaliza cu a britanicilor. Eram la început, dar nu cunoşteam secretele fabricaţiei. Şi astfel, la Expoziţia universală din Philadelphia din 1880, mărfurile germane au fost calificate drept „lucruri de proastă calitate, dar ieftine". Cu toate acestea, cu timpul s-au detaşat trei ramuri, în care producţia noastră a fost recunoscută ca superioară celei engleze: industria chimică, mai ales în domeniul farmaceutic şi al coloranţilor şi apoi, cu puţin înainte de război, extracţia de azot din aer; materialele electrice şi instrumentele optice. Anglia a considerat această concurenţă atât de periculoasă, încât a combătut-o din toate puterile. Efort zadarnic, indiferent că a fost vorba de măsuri comerciale ca acelea din acordurile internaţionale, de drepturile de vamă, sau de eticheta made in *Germany*![47]

Pentru englez, idealul vieţii constă în societatea epocii victoriene. Atunci putea conta pe serviciile nenumăratelor milioane de locuitori ai imperiului colonial şi pe cele 35 milioane de locuitori ai metropolei, pe lângă un milion de membri ai clasei de mijloc burgheze şi, deasupra tuturor, o mie de nobili spre care convergeau profiturile generate de munca celorlalţi, fără ca aceştia să aibă de făcut nici cel mai mic efort. Pentru această castă dominantă, intrarea în scenă a Germaniei a fost un dezastru. În fond, odată cu demarajul nostru economic, soarta Angliei era deja pecetluită şi imperiul britanic nu mai putea subzista decât dacă Germania era alături de el. Cred că sfârşitul acestui război va marca începutul unei prietenii trainice cu Anglia. Dar va trebui mai întâi s-o

47 în 1887, o lege protecţionistă engleză, Merchandise Marks Act, impusese menţiunea obligatorie „made in Germany".

facem knockout, căci acesta este preţul pentru a putea trăi în pace cu ea, iar englezul nu este în stare să-l respecte decât pe cel care l-a scos mai întâi în afara luptei. 1918 trebuie uitat[48].

(Gerda Daranowski[49] întreabă atunci dacă Germania îşi ia măsuri de prevedere împotriva pericolelor unei vieţi prea uşoare, pe care este pe cale să le genereze ruinarea Angliei.)

Da, tocmai de aceea mă preocupă artele. Acolo cultura ca şi sportul sunt în primul rând apanajul domnilor şi în nicio altă ţară Shakespeare nu este jucat aşa de prost ca în Anglia[50]. Englezii iubesc muzica, dar muzica nu-i iubeşte pe ei[51] şi nu au nici cel mai mic gânditor[52]. Ce

---

48s trivească în insula noastră sau să piardă războiul". în această vară a anului 1941 nu mai este deloc vorba de un proiect de invadare a Marii Britanii (mai mult agitat decât aplicat în vara anului 1940); Hitler mizează pe răsturnarea lui Churchill de către ceilalţi conservatori britanici în faţa victoriei strălucitoare a Germaniei împotriva Rusiei şi a dispariţiei concomitente a „pericolului roşu".

49 Gerda Daranowski (1913-1997) - una dintre secretarele lui Hitler, începând din anul 1937.

50 John Gielgud (1904-2000), considerat drept unul dintre cei mai mari interpreţi în roluri shakespeariene din toate timpurile, a apreciat fără îndoială complimentul.

51 Hitler îşi dezvăluie limitele şovine ale culturii muzicale: nu l-a remarcat pe Benjamin Britten (1913-1976), care ar fi putut să-i placă printr-un anume clasicism, diferit de căutările „evreieşti" ale dodecafoniştilor. Considerat drept cel mai mare compozitor englez de la Purceii încoace, cunoscuse triumful tocmai la festivalul de la Salzburg, în 1937.

52 Hitler auzise fără îndoială de Locke, Hobbes, Hume şi Spencer. Ideea lui, nu tocmai în totalitate falsă, este că filosofia germană se impusese în lume începând cu gânditorul de la Königsberg, Kant, continuând apoi cu Schopenhauer şi mai ales cu Hegel. Dintre contemporanii săi, nu este insensibil la influenţa internaţională a lui Martin Heidegger şi Carl

înseamnă National Gallery pentru masa poporului? Reforma lor nu a fost rezultatul unei nevoi a conştiinţei, ca în Germania, ci al unei decizii politice.

La Bayreuth întâlneşti mai mulţi francezi decât englezi şi nu au nicio operă, niciun teatru unde să se lucreze aşa cum se face la noi în sute de locuri[53].

Dar eu cunosc mulţi englezi şi englezoaice pe care îi stimez, chiar dacă aceia întâlniţi de noi nu erau bărbaţi adevăraţi. Cu toate acestea, este poporul de care ne putem lega[54].

Noaptea de 24/25 iulie

Pot să spun că nu m-am îndoit niciodată de capacităţile soldatului german, în timp ce comandamentul armatei a făcut acest lucru din când în când[55]. Armata germană este cea mai modernă din lume şi soldatul german este, în timp de criză, cel mai sigur şi cel mai de încredere. Sunt cu adevărat fericit că am putut să-l văd cât sunt încă în viaţă, primind binecuvântarea judecătorului suprem al tribunalului divin. Pentru o trupă de elită ca SS a noastră, este o mare şansă faptul că a suferit pierderi

---

Schmitt, camarazii lui de partid, despre care nu vorbeşte niciodată nici de bine, nici de rău. Dar comite o exagerare de megaloman atunci când neagă Angliei existenţa „celui mai mic gânditor”. Cu atât mai mult cu cât gândirea naturalistului Charles Darwin (1809-1882), chiar dacă nu este propriu-zis filosofică, îi influenţase pe mulţi oameni... şi mai ales pe Adolf Hitler!

53 După părerea lui Hitler, societatea engleză - mercantilă şi capitalistă - nu era preocupată de aspecte culturale. Această constatare prezintă multe avantaje: sugerează că englezii au nevoie de conducerea spirituală a Germaniei şi că, dacă persistă să refuze alianţa germană, se vor cufunda definitiv într-un materialism specific „evreiesc”.

54 Consideraţiile lui Hitler - când bune, când rele în legătură cu Anglia - arată clar că alianţa pe care o propune este o căsătorie din interes.

55 De exemplu, în pregătirea ofensivei împotriva Franţei.

foarte mari, comparativ cu altele[56]. Numai datorită acestui lucru este în măsură, dacă este nevoie, să intervină pe frontul intern; ceea ce fireşte nu va fi necesar, dar este esenţial ca o trupă de elită să poată face aşa ceva.

Este minunat cum gauleiterii noştri sunt totdeauna acolo unde trebuie! Nici nu pot să spun cât de mult am suferit în timpul războiului din cauza slăbiciunilor comandamentului. Nu eram bine conduşi din punct de vedere militar şi foarte prost din punct de vedere politic, în aşa fel că ardeam de dorinţa de a interveni. Dacă aş fi fost cancelarul Reichului, aş fi nimicit opoziţia în trei luni[57] şi aş fi consolidat toate forţele. Dacă aş avea douăzeci sau douăzeci şi cinci de ani mai puţin, m-aş duce în prima linie. Ador să fiu soldat[58].

25 iulie, la amiază

56c ele trei campanii deschid calea spre gigantica cucerire aflată în curs de desfăşurare în est, care anunţă creşterea considerabilă a poporului german.

57 Hitler nu exprimă aceeaşi exigenţă în scrisoarea sa adresată lui Ernst Hepp în 5 februarie 1915, care conţine primele lui consideraţii politice cunoscute! îi scrie pur şi simplu că va trebui, după victorie, să-i pedepsească pe socialişti pentru impasibilitatea lor, din momentul în care au plecat la război. Vezi Eberhardt Jäckel, Axel Kuhn, Hitler. Sämtliche Aufzeichnungen, 1905-1924, Deutsche Verlags-Anhalt, Stuttgart, 1980, p. 69.

58 Pentru prima oară, Hider încurcă intenţionat sarcinile lui din timpul războiului precedent: nu spune în mod explicit că era în tranşee (pentru că era curierul regimentului), dar lasă să se înţeleagă acest lucru, prin dorinţa lui de a reveni „în linia întâi”. Mincinos iscusit, limitează cum poate mai bine posibilitatea de a fi dezminţit. Iată o demonstraţie pură de imperialism economic: ţara dominată va fi cantonată în activităţi agricole, lăsând ţării dominatoare industria, profiturile acesteia, potenţialul de creştere şi strategia militară. Cu toate acestea, nu se pune problema ca decizia să fie impusă: ţările dominate vor ajunge singure la această concluzie în urma unei deliberări înţelepte.

România ar face bine să renunţe pe cât posibil la propria industrie şi să se integreze în piaţa germană pentru a-şi vinde acolo bogăţiile agricole, mai ales grâul, şi pentru a primi în schimb produsele industriale de care are nevoie. Basarabia este un grânar. În felul acesta, proletariatul bolşevizat ar dispărea, iar ţara ar avea ce îi trebuie. Trebuie să recunosc că regele Carol[59] a acţionat în acest sens.

25 iulie, seara

Anglia şi America se vor război într-o zi şi Anglia va fi ameninţată în modul cel mai duşmănos. Una dintre cele două ţări va trebui să dispară[60].

---

59 Carol al II-lea al României (1893-1953) s-a urcat pe tron în 1930 şi a urmat o politică externă (alianţă cu Franţa, apropiere de URSS) considerată contrară intereselor germane de către Hitler, care profită de victoria sa împotriva Franţei pentru a-1 face să abdice în favoarea fiului său, Mihai, în septembrie 1940. înainte îi impusese să-l numească prim-mi- nistru pe generalul Ion Antonescu (1882-1946), care va guverna în calitate de dictator până la sfârşitul războiului, cu titlul de „Conducător”

60 Este uşor de ghicit care anume, cunoscând vederile şi dorinţele vorbitorului! Această primă menţionare a Statelor Unite ale Americii merită atenţie. Unul dintre principalele roade pe care le putea aştepta Hitler de la atacul său împotriva Uniunii Sovietice era apariţia unei rupturi între Chur- chill şi Roosevelt. Evident, guvernul american s-a grăbit mult mai puţin decât cel englez să încurajeze rezistenţa rusă, dar va face acest lucru treptat în luna iulie. Harry Hopkins, care petrece mult timp la Londra, după cum ştie presa (a sosit în 13 iulie), nu şi-a anunţat încă plecarea la Moscova (decisă la insistenţele lui Churchill), dar Hitler poate să se aştepte la aceasta. Prezicerea unui război între Marea Britanie şi Statele Unite ale Americii joacă aici rolul de conjuraţie. Nu trebuie să facem prea mult caz de gestul lui Roosevelt de a fi trimis un emisar, căci opoziţia dintre Londra şi Washington este profundă şi nu va întârzia să se manifeste. Acesta este un punct important în concepţia nazistă. într-un astfel de război, Marea Britanie nu va face altceva decât să-şi ocupe crenelul ei de paznic al Europei dominate de

26 iulie, noaptea

Poporul are nevoie de un punct de reper, spre care să conveargă gândurile oamenilor. De un idol. Dacă este vorba de un stăpân de dimensiunea lui Frederic cel Mare[61], poporul se poate considera fericit. Dar dacă este vorba de un rege obişnuit, e mai bună republica! De notat că monarhia, odată dispărută – a se vedea Franţa şi Iugoslavia[62] de astăzi! –, devine o formă de stat de batjocură şi nu mai poate fi restaurată. Şi nu sunt departe de a crede că se va întâmpla la fel şi cu Biserica. Sunt forme care, pentru a-şi afirma autoritatea, au pus la punct un ceremonial solemn: dar acesta nu mai înseamnă nimic odată ce puterea pe care se sprijinea a dispărut[63].

27 iulie, seara

Este frapant să vedem cât de mult depinde locul unui popor în lume de vechimea puterii sale. O naţiune în devenire trebuie să repurteze mereu succese, în timp ce o naţiune veche îşi poate permite să acumuleze eşecuri: vezi

---

Germania.

61 Frederic al II-lea al Prusiei (1712-1786), personalitatea cea mai admirată de Hider din istoria Germaniei, a domnit din 1740 până la moarte, începând din acest moment, Hitler face referiri tot mai dese la el. Frederic al II-lea fusese foarte aproape de un dezastru la sfârşitul Războiului de şapte ani (1756-1763), dar refuzase să capituleze, fiind salvat de moartea ţarinei Elisabeta I a Rusiei şi de schimbarea politică a succesorului acesteia, Petru al III-lea.

62 Hider crede că prin ofensiva sa fulger împotriva Iugoslaviei pusese capăt dinastiei sârbe. Or, ea a supravieţuit în exil şi şi-a păstrat numeroşi partizani. Dispariţia ei va fi opera mareşalului Tito, învingător într-o confruntare armată cu rezistenţa regalistă.

63 Aici redecţia devine profundă şi exactă. Hitler, foarte atent la ceremonialul nazist, care se inspiră din numeroase aspecte ale liturghiei catolice, ştie că acesta ca atare nu are virtuţi prin el însuşi şi nu va fi eficace decât în măsura în care puterea Germaniei se va menţine.

Germania şi Anglia.

Trebuie să veghem cu mare străşnicie pentru ca nicio putere militară să nu poată dăinui de această parte a Munţilor Ural. Vecinii noştri din vest vor încerca tot timpul să se alieze cu cel din est. Este ceea ce au făcut francezii cu turcii, ceea ce fac astăzi englezii cu sovieticii. Prin „această parte a Munţilor Ural" înţeleg o linie situată la 200 – 300 kilometri la est de Ural. Trebuie să fim capabili să ţinem acest spaţiu oriental cu 250.000 de oameni şi câţiva administratori buni. Să ne uităm la Anglia care, cu un total de 250.000 de oameni şi o armată de aproximativ 50.000, guvernează 400 de milioane de indieni[64]. Acest spaţiu trebuie atribuit pentru totdeauna unor stăpâni germani. Cea mai mare eroare ar fi să încercăm să educăm masele. Avem interes ca aceşti oameni să ştie numai să recunoască semnele rutiere. Sunt analfabeţi în momentul de faţă, aşa trebuie să şi rămână[65]. Dar trebuie să trăiască în mod corect, este interesul nostru[66].

Cât despre sudul Ucrainei, mai ales Crimeea, trebuie să fie populată doar de colonişti germani. Nu mă deranjează să trimit populaţia în altă parte. Colonistul german va trebui să fie un ţăran-soldat şi pentru aceasta

64 Hitler evocă pentru prima dată dominaţia britanică din India, o temă care va deveni obsedantă.

65 Hitler expune în mod rudimentar opiniile sale în privinţa colonizării, destinată să-i plaseze sau să-i menţină pe indigeni într-o poziţie de sclavie şi de ignoranţă, în timp ce naţiunile colonizatoare anterioare îşi arogaseră o „misiune civilizatoare". Dar se preface că şi Anglia împărtăşeşte în întregime opiniile lui şi omite cu desăvârşire să menţioneze că Gandhi şi Nehru sunt produse ale sistemului educaţional britanic.

66 Viaţa „corectă" a acestei rămăşiţe a populaţiei care va supravieţui masacrului, jafurilor şi privaţiunilor din perioada de război trebuie înţeleasă mai ales ca asigurarea unui minimum alimentar vital.

voi lua veteranii[67], chiar dacă până acum au fost folosiţi altfel. Vom obţine astfel corpul onorabil de subofiţeri de care avem nevoie.

În viitor, vom avea o armată permanentă de 1, 5 – 2 milioane de oameni. Plecarea celor care şi-au făcut cei 12 ani ne va asigura în fiecare an 30.000 – 40.000 de veterani. Le vom pune la dispoziţie – dacă sunt fii de ţărani – o fermă fortificată. Pământul nu ne va costa nimic, nu va mai rămâne de construit decât casa. Fiul de ţăran va „cumpăra" această exploataţie prin cei 12 ani ai săi de serviciu militar. În ultimii doi ani, va urma un curs de instruire în economie agricolă. Se va pune o singură condiţie: ca veteranul să se căsătorească nu cu o fată de la oraş, ci cu o fiică de ţăran, care, dacă este posibil, să nu fi trăit mai înainte cu el la oraş. Aceşti ţărani-soldaţi vor primi arme, astfel încât la cel mai mic pericol să poată fi mobilizaţi ca soldaţi teritoriali. În felul acesta a ţinut în frâu Imperiul Austriac popoarele de la frontiera de est. În acelaşi timp, ţăranul-soldat este cel mai bun profesor. În orice caz, subofiţerul este mai bun ca profesor decât profesorul actual ca soldat.

În felul acesta, vom regăsi la ţară binefacerile unei familii numeroase: în timp ce acum legea referitoare la bunurile ereditare[68] îi spoliază pe cădeţi, orice fiu de ţăran

---

67 în germană, Kapitulanten. Este vorba de soldaţi care s-au reangajat după expirarea timpului stabilit (fie al serviciului militar obligatoriu, fie al angajării voluntare).

68 Legea bunurilor ereditare, elaborată şi pregătită de ideologul SS Walther Darré (1895-1953), a fost promulgată în 19 septembrie 1933. Ea pune obstacole în calea înstrăinării şi divizării exploataţiilor agricole, favorizând transmiterea lor celui mai mare dintre copii. Această reflecţie a lui Hitler ne lasă să credem că nu este de acord cu spolierea fraţilor mai mici şi se gândeşte se repună în discuţie textul, dar, din oportunism, înţelege să-l menţină pentru o perioadă de timp, cu scopul

îşi va avea locul său asigurat. Şi 30.000 – 40.000 de ţărani în fiecare an este mult. În statele baltice vom putea să aducem colonişti norvegieni, olandezi, ba chiar, cu titlu individual, suedezi[69].

Noaptea de 27I2 & iulie

Este în firea omului să acţioneze în toate domeniile în funcţie de descendenţii săi. Unii se ocupă de familia şi de casa lor. Alţii văd mai departe. În ce mă priveşte, trebuie să spun că, atunci când întâlnesc copii, mă gândesc la ei ca şi când ar fi ai mei. Totul îmi aparţine.

Am cu atât mai puţine motive să-mi fac probleme pentru frontul răsăritean, cu cât tot ce se întâmplă acolo confirmă ceea ce am crezut întotdeauna. Mulţi oameni cred că la sfârşitul războiului am face bine să ne întoarcem către comorile Occidentului, către materiile prime coloniale, aurul etc. Am considerat întotdeauna pământul oriental drept singurul bun necesar şi din acest motiv nu trebuie să mă corectez astăzi.

La începuturile mişcării noastre, am acţionat mai ales prin intuiţie. În timpul detenţiei, am avut timp să-mi fondez sistemul pe istoria naturală[70]. Conducătorii de atunci şi-au

---

de a-i încuraja pe fraţii mai mici să devină colonişti în „noul spaţiu".

69 înăsprirea condiţiilor de pace în comparaţie cu anul precedent: Hitler era atunci gata să evacueze toate cuceririle sale occidentale pentru a potoli Anglia (vezi John Costello, Ten Days That Saved the Westy Bantam Press, Londra, 1991). în această lună iulie şi în pofida eficacităţii crescânde a rezistenţei sovietice, Hitler se gândeşte încă la ipoteza unei prăbuşiri viitoare a statului comunist. Aceasta îi va da o poziţie foarte puternică în negocierile cu Anglia, pe care acest ultim dezastru o va decide să se debaraseze de Churchill.

70 a desea în continuarea textului, aici nu este menţionat. Nu era la penitenciarul Landsberg, dar fusese lăsat în libertate din motive de sănătate - şi a murit de o criză cardiacă la sfârşitul anului 1923: se poate foarte bine să fi fost îndrumătorul lui Hitler, mai ales în multe

făcut prost socotelile, din punctul lor de vedere, atunci când m-au trimis la închisoare. Ar fi făcut mult mai bine să mă lase să ţin discursuri şi iar discursuri, fără să-mi dea răgazul necesar să reflectez!

Teoria naţional-socialistă vrea să utilizăm toate forţele, indiferent cărei pături sociale aparţin. Este clar că familiile care s-au dedicat de generaţii întregi slujirii statului conţin elemente bune. Bolşevicii au comis o eroare gravă atunci când au exterminat intelectualitatea. În schimb, este inadmisibil ca o castă să spună: „Noi suntem singurii abilitaţi să facem asta”[71].

Valoarea muncii cuiva nu trebuie estimată în mod izolat. Fiecare are o singură îndatorire: să se străduiască. Dacă face acest lucru, devine indispensabil pentru comunitate, indiferent că munca lui poate fi făcută numai de el sau de oricine; altfel, cel care realizează o sarcină ale cărei efecte se vor face simţite timp de decenii sau de secole va deveni aşa de încrezut că nu-i va mai vedea pe ceilalţi.

Ceea ce este rezonabil la nobilimea engleză este că numai fiul cel mai mare moşteneşte titlul, în timp ce fiii mai mici recad în mase, astfel încât familia îşi păstrează puterea economică şi contactul cu poporul.

Când se vorbeşte cu regret despre fiul unei familii vechi şi se spune că nu face nimic, că este un vagabond, că degenerează, asta e bine! O familie sănătoasă se debarasează de un asemenea element şi este corect că acest ratat este un vagabond; singura nenorocire este că

---

aspecte ale acţiunii sale, dar foarte puţin probabil în plan intelectual.

71 Iată pe scurt teoria nazistă a claselor sociale: existenţa lor şi inegalitatea dintre ele sunt legitime, dar trebuie să ungem angrenajele, dezvoltând posibilităţi de ascensiune pentru membrii societăţii. Şi de coborâre, aşa cum va spune Hitler ceva mai departe.

îşi păstrează o poziţie înaltă.

Se înţelege de la sine că numai o economie planificată[72] poate utiliza în mod inteligent toate forţele unui popor. Darré[73] a făcut două lucruri bune: Legea bunurilor ereditare şi Legea organizării pieţei.

Dacă în viitor vom accede la materii prime care ne lipsesc deocamdată, ceea ce ne-a obligat să recurgem la produse sintetice datorită inginerilor şi tehnicienilor noştri, nu va trebui să abandonăm aceste producţii[74].

Noaptea de 1/2 august

Mi se cere mereu să spun un cuvânt bun despre funcţionari. Nu pot. Fireşte, avem o administraţie integră, incoruptibilă, cum nu se poate mai meticuloasă. Dar este prea organizată şi, parţial, prea numeroasă. Astfel, nu se urmăreşte succesul, nu se atribuie o responsabilitate clară unei sarcini precise, toată lumea este ţinută în dependenţă; de unde şi eterna ataşare de posturi. Cu

---

72 Hitler este foarte mândru de Planul pe patru ani, care i-a permis să pregătească ţara pentru război, începând din 1936, încredinţând gestiunea economiei lui Göring, în detrimentul lui Hjalmar Schacht, mai liberal.

73 Ministru al Agriculturii începând din 26 iunie 1933, Walther Darré a introdus în 13 septembrie legi care instituiau Reichsnährstand, o organizaţie destinată să reglementeze toate pieţele de produse agricole. Dar complimentul este răutăcios, deoarece sugerează că Darré nu a mai făcut nimic bun după 1933. Pe atunci, Darré era în relaţii proaste cu Hitler şi îşi trăia ultimele luni ale carierei politice: va fi alungat de la Ministerul Agriculturii în 26 mai 1942.

74 Toate instrucţiunile conţinute în aceste ultime paragrafe arată că la data respectivă „Reichul celor o mie de ani” nu este o toană sau o credinţă puternică, ci un spaţiu real şi concret, chiar dacă este în curs de cucerire, care va trebui permanentizat prin măsuri organizatorice. Astfel, ideea de a continua şi după război producţia de cauciuc sintetic şi de benzină sintetică este o asigurare împotriva tuturor riscurilor pe plan economic sau militar.

excepţia unui sector[75], armata prezintă astăzi mai multă flexibilitate decât funcţia publică. Şi aceasta în ciuda salariilor mediocre!

Şi apoi există această idee fixă că legea trebuie să fie întotdeauna identică în toate teritoriile Reichului. De ce nu o legislaţie regională? Gândiţi-vă că unitatea Reichului înseamnă: mai bine o lege generală proastă, decât o lege locală bună. Este necesar numai ca centrul să aibă o viziune de ansamblu a activităţii administrative şi să ţină bine frâiele în mână. Armata îşi rezervă cele mai înalte decoraţii pentru cel care, acţionând împotriva ordinelor, a salvat o situaţie prin spiritul lui de decizie, în administraţie, aventurarea dincolo de cărările bătătorite vă costă capul în mod invariabil. Excepţia este un concept străin. Şi în felul acesta lipseşte curajul de a-şi asuma răspunderea[76].

Este un lucru bun că, puţin câte puţin, vom avea de administrat un continent. Chiar decalajele orare militează prin ele însele împotriva uniformităţii. Suntem forţaţi să guvernăm cu o mână de oameni districte cu o lăţime de 300 – 500 kilometri. Se înţelege de la sine că va trebui să fim în permanenţă cu ochii în patru. Militanţii partidului vor face faţă perfect. Vom învăţa făcând greşeli, este inevitabil, dar ce importanţă are, dacă voi putea fi anunţat

75 Fără îndoială, Hitler se referă la armata terestră.

76 Aici ni se dezvăluie abilitatea şi pragmatismul lui Hitler, care crede că guvernul central nu trebuie să se ocupe decât de chestiuni esenţiale - spre deosebire de multe alte concepţii despre stat şi mai ales de cea stalinistă. Visează să extindă asupra tuturor serviciilor statului „libertatea prusacă”, prin care, de la războaiele napoleoniene încoace, ofiţerii puteau adapta ordinele primite la împrejurări pentru a atinge mai bine obiectivul fixat.

în zece ani că Danzig[77], Alsacia şi Lorena sunt germane, deşi la Colmar au fost comise trei sau patru greşeli, cinci aici şi zece dincolo? Să ne asumăm răspunderea şi să păstrăm provinciile! în zece ani, vom forma o elită şi vom şti că putem conta pe ea pentru sarcini noi.

Va apărea un nou tip de oameni, adevăraţi oameni-natură, pe care nu-i vom putea folosi, bineînţeles, în Occident: viceregi.

2 august, la amiază

Nu este deloc de mirare că principalul bastion al comunismului a fost în Saxonia şi că am avut nevoie de timp ca să-i câştigăm de partea noastră pe muncitorii saxoni, deşi astăzi se numără printre susţinătorii noştri cei mai fideli: burghezia locală era incredibil de limitată. În ochii ei, şi noi eram tot comunişti: oricine proclamă dreptul la egalitate socială este bolşevic! Este inimaginabil ce a fost silită să suporte clasa muncitoare saxonă. Acolo exista o plutocraţie cum se găseşte astăzi în Anglia. Recrutările Wehrmachtului ne-au permis deja să ne dăm seama de deteriorarea treptată a materialului uman din Saxonia. Nu arunc cu piatra în niciun membru al păturilor populare pentru că a fost comunist; numai intelectualii sunt vinovaţi; ei ştiau cum să folosească mizeria drept momeală. Când vezi cum acţionează această scursoare burgheză te înroşeşti imediat de mânie. Masele au luat-o pe singura cale posibilă. Nu se făcea nimic pentru ca muncitorul să fie interesat de viaţa naţională; la inaugurarea unei statui de-a lui Bismarck, de exemplu, la lansarea unei nave, nu era niciodată invitată nicio delegaţie a muncitorilor, nu erau decât jobene şi uniforme. Pentru mine, jobenul este simbolul burgheziei. Nu există

77 Astăzi Gdansk, în Polonia (n. tr.).

nimic mai frumos decât o veche colecţie din *Die Woche*[78] – am şi eu una. Trebuie s-o studiem: la lansări nu se văd decât jobene, chiar şi după revoluţie; poporul este bun numai să facă figuraţie în timpul călătoriilor celor mari şi celor foarte mari. împăratul a primit o dată şi numai o dată o delegaţie a muncitorilor; n-a făcut decât să-i dojenească şi să-i avertizeze că le va refuza graţia lui imperială. Tot ce aveau de făcut la mitingurile lor era să interpreteze cuvintele împăratului. În timpul războiului era prea târziu şi eram şi prea laşi pentru a îndrăzni să zdrobim capul social-democraţiei. Bismarck o dorea şi, dincolo de legile lui sociale, o politică statornică, timp de douăzeci de ani, ar fi atins scopul.

Thälmann[79] este însuşi tipul spiritului îngust, care nu putea acţiona altfel decât aşa cum a făcut. Din păcate, nu

78 Die Woche este un săptămânal ilustrat care a apărut între 1899 şi 1944.

79 Ernst Thălmann, născut în 1886, a condus Partidul Comunist German din 1925 până la arestarea sa, în 3 martie 1933. Va fi asasinat în lagărul de la Buchenwald, în 18 august 1944. înlănţuirea foarte rapidă a ideilor din paragraful precedent este interesantă: Hitler începe prin a explica, a scuza şi chiar a găsi absolut firească aderarea la comunism a muncitorilor exploataţi de burghezie, apoi face procesul lui Wilhelm al II-lea sub acest raport, evocă războiul mondial şi imposibilitatea de a ţine în frâu social-democraţia şi, în sfârşit, opune insensibilităţii sociale a împăratului politica lui Bismarck. Ceea ce îl aduce la comunism şi îi inspiră câteva fraze despre Thălmann. Prin intermediul unei contradicţii: îl laudă pe Torgler, un vechi funcţionar comercial, apropiat de aceşti intelectuali - de neiertat pentru că au fost comunişti - pe care îi denunţa puţin mai înainte, ca să se lege de Thălmann, un copil al Altonei, cartierul proletar din Hamburg. Dacă apropiem acest pasaj de toate cele care, mai înainte sau după aceea, anunţă masacrul deţinuţilor din lagăre în situaţii de „criză", asasinarea lui Thălmann se profilează deja.

era la fel de inteligent ca Torgler[80], de exemplu. Era cel mai limitat dintre cei doi, intelectual vorbind. De aceea am putut să-l las în libertate pe Torgier, în timp ce pe el îl ţin închis, căci reprezintă un pericol. Imediat ce grosul pericolului rusesc va fi în spatele nostru, va putea să se ducă unde doreşte[81]. Social-democraţia – nu am nevoie s-o bag la închisoare, căci nu dispune de un stat exterior din care ar putea să facă rău. Pactul cu Rusia nu m-ar fi făcut niciodată să-i tratez altfel pe comuniştii de la noi. Dar îmi sunt infinit mai simpatici decât, de pildă, un Starhemberg[82]. Erau firi robuste şi, dacă ar fi stat ceva mai mult în Rusia, ar fi revenit de acolo complet vindecaţi.

2 august seara

Aşa după cum vânătorii au grijă de vânat ca să-l poată ucide când vine momentul, judecătorii au grijă de lumea interlopă[83]. Cel mai mare pericol constă în semnificaţia acordată primei pedepse. O pedeapsă

80B uchenbender, Reinhard Hauschild, Radio-Humanité. Les émetteurs allemands clandestins, 1940, France-Empire, Paris, 1986.

81 Aceste rânduri sunt foarte elocvente în privinţa metodelor prin care înţelegea regimul nazist să „eradice comunismul”.

82 Prinţul Ernst Rüdiger Starhemberg (1899-1956), austriac din înalta nobilime, admirator al lui Mussolini, fusese nazist şi foarte apropiat de Hider în Bavaria, în ann precedenţi puciului din 1923. După aceea, se distanţase şi crease o mişcare fascistă austriacă ostilă unirii ţării sale cu Germania, ceea ce i-a adus funcţii ministeriale înalte; în iulie 1934, după asasinarea lui Doll- fuss de către naziştii austrieci, a deţinut funcţia de cancelar interimar, până când funcţia a fost preluată de Schuschnigg. După aceea, începând din anul 1938, a fost exilat în America de Sud. Ura lui Hitier este absolut de înţeles, la fel ca şi preferinţa lui pentru „natura robustă” a comuniştilor, în comparaţie cu această veche aristocraţie deloc docilă.

83 Comparaţia între vânătoare şi justiţie este pe cât de neinspirată, pe atât de ironică, deoarece tocmai judecătorii vor fi acuzaţi că nu rostesc suficient de des sentinţa de condamnare la moarte.

corporală ar fi de altfel mult preferabilă faţă de una de privare de libertate. În închisoare sau la casa de corecţie, delincventul este la o şcoală bună. Învaţă cum trebuie să se descurce. Mai întâi i se arată că a început-o prost. Al doilea sejur este un curs de aprofundare.

Cu altă ocazie: Gruppenführerul Schaub\ în legătură cu un articol de ziar despre un asasinat comis la Berlin, pune o întrebare cu privire la timpul scurs înainte de judecată. Şeful:

Într-un asemenea caz, nu văd niciun sens să se facă un proces lung, cu toate formele, pentru a studia o problemă de responsabilitate sau iresponsabilitate. După părerea mea, responsabil sau nu, autorul acestei crime trebuie să dispară[8485].

Când închizi graniţele, aşa cum a făcut Rusia, este pentru a evita ca oamenii să poată compara. Stalin a fost obligat să introducă bolşevismul în ţările baltice, deoarece viaţa de acolo oferea soldaţilor din armata sa elemente de comparaţie copleşitoare. Dar nu aceasta fusese ideea lui

---

84 Ediţia Genoud îşi permite aici una dintre cele mai expeditive simplificări ale sale, mulţumindu-se să indice în paranteză: „aflând despre un asasinat comis la Berlin” Este vorba de una din rarele intervenţii ale lui Julius Schaub (1898-1967), cel mai devotat adjutant al lui Hitler, care s-a aflat în serviciul lui încă din 1925 (vezi memoriile acestuia: Julius Schaub, In Hitlers Schatten: Erinnerungen und Aufzeichnungen des Chefadjutanten, 1925-1945, Druffel und Vowinckel, Stegen/Ammersee, 2005). Introducerea acestui pasaj aici, fără a se respecta cronologia, demonstrează ambiţia lui Heim şi Bormann de a regrupa intervenţiile pe teme. La Genoud avem impresia că unul dintre convivi relatează pe moment ştirea asasinatului.

85 Găsim aici o mostră a concepţiei lui Hitler despre Drept, care ignoră individul şi este îndreptată în întregime spre presupusele interese ale colectivităţii naţionale.

iniţială[86].

Vrem să transformăm Germania în aşa fel încât cei care o vor vizita să fie vindecaţi de prejudecăţile lor. Nu vreau să impun nimănui naţional-socialismul. Dacă mi se spune că alţii au rămas democraţi, este perfect, trebuie să rămână în toate împrejurările democraţi liberali. Francezii, de exemplu, trebuie să-şi păstreze partidele. Cu cât vor fi la ei mai multe mişcări sociale revoluţionare, cu atât va fi mai bine pentru noi. În momentul de faţă ne descurcăm perfect. Mulţi francezi nu vor dori ca noi să părăsim Parisul, deoarece din cauza relaţiilor cu noi sunt suspecţi în ochii francezilor de la Vichy. Dintr-un motiv asemănător, autorităţile de la Vichy nu văd poate cu ochi răi faptul că ne-am instalat la Paris, căci dacă n-am fi acolo ar trebui să se teamă de mişcări revoluţionare[87].

Când vom organiza definitiv economia[88], va trebui să creştem şeptelul. Este important să rezervăm 400.000 de hectare culturii cauciucului, pentru a ne satisface

---

86 Aşadar, Stalin nu ar fi avut iniţial intenţia să sovietizeze statele baltice; s-ar fi mulţumit cu o ocupaţie militară şi ar fi fost constrâns să înainteze pentru a nu le oferi soldaţilor săi elemente de comparaţie cu sistemul capitalist. Această afirmaţie ciudată pare o justificare în faţa istoriei: Germania nazistă, care a lăsat Uniunii Sovietice mână liberă în ţările baltice, nu ar avea nicio răspundere în această evoluţie.

87 Iată un rezumat elocvent al politicii de dezbinare aplicate fără încetare în Franţa din momentul ocupaţiei: Germania nu încurajează renunţarea la instituţiile republicane (pe care Pétain o anunţase încă din iulie 1940 ca să-l îmblânzească pe ocupant) şi, sprijinindu-se pe regimul reacţionar de la Vichy, ameninţă cu un contraatac „revoluţionar” orice este destinat să stânjenească apariţia unei rezistenţe coerente.

88 O exprimare foarte sugestivă: fără îndoială, Hitler nu înţelege să stabilească totul definitiv, dar consideră că este posibil şi de dorit să se dea economiei continentului anumite direcţii fundamentale şi permanente.

necesităţile economice[89].

Exploatarea resurselor hidraulice este de abia la început, din cauza forţei intereselor capitaliste private. Cele mai importante instalaţii hidraulice vor trebui rezervate pentru consumatorii cei mai importanţi, de exemplu, industria chimică.

În rest, trebuie să acordăm prioritate obţinerii unui kilowatt-oră cât mai ieftin, aşa cum am făcut cândva cu morile. Apa curge, este suficient să construieşti un baraj pentru a obţine ceea ce ai nevoie; în timp ce cărbunele va dispărea într-o zi, apa se reînnoieşte fără încetare. În acest domeniu putem proceda cu totul altfel decât o facem astăzi. Putem construi baraj peste baraj şi putem valorifica până şi cea mai neînsemnată cădere de apă; obţinem în felul acesta un debit regulat şi ne înarmăm împotriva bombardamentelor. Noul procedeu al lui Fischer[90] este una dintre cele mai geniale invenţii ale tuturor timpurilor.

Norvegia trebuie să devină pentru noi centrala electrică a nord-estului Europei. Norvegienii vor avea, în sfârşit, de îndeplinit o misiune europeană. În privinţa Suediei, nu ştiu. În schimb, în Finlanda, din păcate, nu este

---

89n evoile totale ale unei Germanii mari, 400 000 de hectare ar fi fost mai indicate decât 40 000). S-ar putea să fi fost fascinat de realizarea unui englez, Henry Alexander Wickham (1846-1928), care în 1876 adusese clandestin din Brazilia seminţe de arbore-de-cauciuc culese în pădurea amazoniană - până atunci tot cauciucul din lume era recoltat de la arbori sălbatici -, cultivase cu ele 2 000 de plante în grădinile londoneze Kew şi le trimisese în Ceylon. Astfel s-a demarat şi s-a dezvoltat rapid cultura acestui arbore în posesiunile britanice din Asia de Sud-Est, în aşa măsură încât arborele sălbatic a dispărut în anii 1930. Vezi Walther Pahl, La lutte mondiale pour les matières premières, Payot, Paris, 1941, pp. 233-235.

90 In 1923 Franz Fischer şi Hans Topsch au depus primul lor brevet referitor la fabricarea benzinei din cărbune.

nimic de făcut[91].

Dacă toate oraşele noastre ar adopta procedeul utilizat la München pentru producţia de gaz (aceasta acoperă 12% din nevoile curente ale oraşului), ar fi ceva enorm. În landurile din Weser, gazul ţâşneşte din pământ. Nu m-aş mira dacă într-o zi am găsi acolo petrol.

Dar viitorul aparţine fără îndoială apei, vântului şi mareelor. Vom folosi probabil hidrogenul pentru încălzire.

Noaptea de 8/9 august

Locul de naştere al orgoliului naţional englez este India[92]. Nu-l aveau acum patru secole. Imensitatea spaţiului i-a obligat să guverneze milioane de locuitori cu oameni puţini. În orice caz, le-ar fi greu să aprovizioneze comunităţile europene cele mai importante cu alimente şi obiecte indispensabile. Cu această mână de oameni, pentru englezi nu se punea problema să dirijeze viaţa noilor continente; şi nu a existat nicio activitate misionară anglicană. Aceasta a avut avantajul că nu a stricat obiectele sacre ale celor colonizaţi.

Germanul a găsit modalitatea de a se face detestat peste tot în lume pentru că, acolo unde punea piciorul, îşi bătea joc de profesori. Aceasta nu face nici cel mai mic serviciu popoarelor, căci pentru aceste popoare valorile pe care germanii le aduceau nu erau valori. Simţul datoriei aşa cum îl înţelegem noi nu există în Rusia. De ce să vrem să-i învăţăm pe ruşi simţul datoriei?

---

91 Vorbitorul dovedeşte o viziune cât se poate de superficială, deoarece producţia de electricitate din Finlanda a fost în cea mai mare parte hidraulică până în anii 1960 (cu un vârf de 84% în 1962).

92 Colonizarea engleză a Indiei este în acelaşi timp un model impus de Hitler administratorilor săi în „noul spaţiu oriental” şi o sursă de speranţă la gândul că Marea Britanie, părăsind războiul actual, se va concentra să-şi salveze acest „giuvaer”.

„Ţăranul Reichului” va trebui să deţină o casă deosebit de frumoasă. Serviciile şi autorităţile germane vor trebui să aibă clădiri somptuoase, guvernatorii – palate[93]. În jurul serviciilor se va organiza puţin câte puţin tot ceea ce este necesar unei vieţi decente. Şi în jurul oraşului, pe o rază de 40 – 50 kilometri, se vor găsi sate frumoase, legate prin cele mai bune drumuri. Dincolo de acestea va începe o altă lume, unde îi vom lăsa pe ruşi să trăiască aşa cum vor vrea. În caz de revoluţie, nu vom avea altceva de făcut decât să lăsăm să cadă câteva bombe peste oraşele lor şi totul va fi terminat. Vom aduce o dată pe an un grup de kârgâzi în capitala Reichului, ca să-i impresionăm prin forţa şi prin dimensiunile monumentelor noastre de piatră.

Ceea ce a fost India pentru Anglia trebuie să fie spaţiul oriental pentru noi. Numai dacă aş putea să fac poporul să înţeleagă că acest spaţiu reprezintă pentru noi viitorul! Coloniile sunt posesiuni fragile; pentru noi, acest spaţiu este sigur. Europa nu este un concept geografic, ci rasial. Acum înţelegem de ce chinezii au ajuns să se protejeze cu un zid împotriva incursiunilor neîncetate ale mongolilor. Vom ajunge să dorim ca un zid gigantic să ne garanteze noul nostru Est împotriva maselor din Asia Centrală, în pofida tuturor învăţămintelor istoriei, care spun că într-un spaţiu protejat forţele se moleşesc. În definitiv, cel mai bun zid este un zid viu.

Dacă este un popor care are dreptul să treacă la evacuări, acesta suntem noi[94], căci ne-am evacuat propria populaţie în repetate rânduri. Numai din Prusia Orientală

93 Diferenţele sociale şi mai ales etnice vor trebui materializate şi eternizate în Reich prin arhitectură şi urbanism.

94 O dovadă că la această dată Hitler prevede dacă nu să-i ucidă, cel puţin să-i evacueze în viitor „spre est” (singura direcţie disponibilă) pe cei 200 000 de evrei încă prezenţi în Germania.

800.000 de oameni au fost nevoiţi să emigreze. Se vede în ce măsură suntem sensibili noi, ceilalţi germani, prin faptul că socotim drept o culme a brutalităţii eliberarea ţării noastre de cei 600.000 de evrei[95]. Şi cu toate acestea am acceptat fără reproşuri, ca pe un lucru inevitabil, evacuarea propriilor noştri compatrioţi.

Nu trebuie să mai permitem niciodată germanilor să emigreze în America. Dar trebuie în schimb să-i atragem pe norvegieni, pe suedezi, pe danezi, pe olandezi în teritoriile noastre din est; acestea devin părţi ale Reichului german. Ne aflăm în faţa misiunii de a duce o politică rasială planificată. Trebuie să facem acest lucru, fie şi numai pentru a combate degenerescenţa care pune stăpânire pe noi[96].

Pe elveţieni nu-i vom putea face nimic altceva decât hangii.

Nu intenţionăm să asanăm mlaştinile. Ne vom mulţumi să luăm cele mai bune terenuri şi locurile cele mai favorabile. În regiunea mlăştinoasă vom putea instala o uriaşă tabără de manevre militare de 350 x400 kilometri, cuprinzând cursuri de apă şi tot felul de obstacole pe care le poate oferi natura unor armate.

Nu există nicio îndoială că acum pentru diviziile noastre deprinse cu războiul va fi o sarcină uşoară să vină de hac unei armate englezeşti. Anglia este deja

---

95 Nu vedem absolut deloc cine ar fi putut să-i ridice la acea dată o astfel de obiecţie. El însuşi este cel care presupune că evacuarea trebuie să se facă în mod discret, pentru a evita orice fel de murmure.

96 Hitler, pasionat de industrie şi de tehnică, simte foarte clar că modernitatea duce la delăsare - în ceea ce încă nu se numeşte „o societate de consum” - şi că demografia are de suferit în mod special din această cauză; vede un antidot în lupta raselor şi în corolarul acesteia, colonizarea de noi teritorii.

handicapată prin faptul că nu are posibilităţi de antrenament pe teritoriul ei. Dacă ar vrea să creeze spaţii mari, ar trebui distruse prea multe castele.

În istoria omenirii nu au existat până acum decât trei bătălii prin care inamicii au fost nimiciţi: Cannae, Sedan şi Tannenberg[97].

Putem să fim mândri că două dintre ele au fost câştigate de armate germane. La acestea se adaugă astăzi luptele noastre din Polonia şi din Occident şi cea pe care o dăm acum în est. Toate celelalte sunt continuări, inclusiv Waterloo. În legătură cu lupta din pădurea Teutoburg există idei false, din cauza romantismului profesorilor noştri de istorie. Nici atunci şi nici acum nu se pot da lupte în pădure.

Pentru campania noastră din Rusia putem avea în vedere două posibilităţi: că Stalin va alege tactica replierii, ca în 1812, sau că vom avea de-a face cu o defensivă aprigă. Am fost aproape singurul care s-a gândit la asta. Mi-am spus că părăsirea centrelor industriale Petersburg şi Harkov echivala cu o capitulare, că o retragere în astfel de condiţii ar fi însemnat o sinucidere şi[98] că ruşii vor face

---

97 Hitler lasă să se înţeleagă că bătălia în curs de desfăşurare (în realitate, o succesiune de bătălii), trebuie considerată drept a patra bătălie de nimicire din istorie şi că, prin amploarea sa, ar trebui fireşte să le depăşească pe celelalte (care nu sunt opera lui). Ar fi astfel a treia mare victorie majoră a germanilor. De notat că a doua zi după această reflecţie, presa germană vorbeşte despre lupta de la Uman din vestul Ucrainei, aflată pe punctul de a se încheia cu o încercuire, ca o Vernichtungsschlacht.

98 Acumularea de „şi” (und), caracteristică pentru un discurs improvizat, este fireşte ştearsă (al doilea „şi” lăsând locul unei simple virgule) în traducerea lui Genoud, ca şi în varianta britanică. Nemulţumindu-se numai să transpună în franceză textul german, omul de afaceri elveţian şi-a dat osteneala să înlocuiască stilul oral cu cel

totul ca să păstreze cu orice preţ aceste poziţii. Dispunerea trupelor noastre a respectat această concepţie şi urmarea mi-a dat dreptate.

America va fi incapabilă, chiar dacă ar munci pe rupte timp de patru ani, să înlocuiască materialul pe care l-a pierdut Rusia până în momentul de faţă. Dacă America acordă ajutor Angliei este numai cu speranţa de a aduce mai aproape momentul în care moştenirea Angliei va fi pierdută.

Nu voi mai fi acolo ca să văd acest lucru, dar mă bucur pentru poporul german la gândul că într-o zi vom vedea Anglia şi Germania pornind împreună împotriva Americii[99]. Germania şi Anglia vor şti la ce pot să se aştepte una de la alta şi vom găsi atunci un bun partener. Au un tupeu fără pereche, dar nu-i admir mai puţin. În această privinţă mai avem încă mult de învăţat[100].

Dacă este cineva care se roagă pentru succesul

---

scris.

99 Politica lui Churchill era - dacă trebuie să aleagă - să încline drapelul britanic în faţa drapelului cu stele mai degrabă decât în faţa celui cu cruce încârligată, atât de mult îi repugna prim-ministrului britanic barbaria hitlerismului. Hitler este perfect conştient de aceasta. Este logic să fie contrariat şi să-şi definească propria victorie ca pe o inversare a acestei tendinţe: Anglia va deveni o santinelă însărcinată să vegheze la securitatea Europei, ţinând la respect Statele Unite ale Americii; după aceea va veni momentul „unei reglări definitive de conturi” (după expresia folosită de Hitler în Lupta mea cu privire la intenţiile sale faţă de Franţa) printr-un război în care Germania va fi alături de Anglia.

100 Ideea că, pentru a-şi asigura măreţia, Germania trebuie să ia lecţii de la duşmani şi mai ales de la evrei este recurentă în discursul lui Hitler, cel puţin în cel privat, începând de la volumul memorialistic Lupta mea; în schimb, ideea că duşmanul Germaniei este Churchill, căruia îi aduce un omagiu pentru „tupeul” (Frechheit) său, este unică.

armatelor noastre, acela este şahul Persiei[101]. Imediat ce vom ajunge la el, nu va mai avea de ce să se teamă de Anglia. Primul lucru care trebuie făcut este să încheiem un tratat de prietenie cu Turcia, care să-i asigure controlul asupra Dardanelelor. Nicio putere nu are ce căuta acolo[102].

În privinţa planificării economiei, suntem încă la început şi mi se pare un lucru admirabil să construim o ordine economică generală în Germania şi în Europa. De exemplu, recuperarea aburului pierdut în momentul de faţă pentru încălzire în timpul fabricării gazului ar permite numai el singur încălzirea serelor care ar alimenta oraşele cu legume şi fructe proaspete toată iarna. Nu există nimic mai frumos decât cultura zarzavaturilor. Credeam până acum că o armată nu se poate dispensa de carne; dar am aflat că numai în timpurile de penurie armatele Antichităţii se vedeau constrânse să consume carne şi că intendenţa romanilor aproviziona trupele aproape exclusiv cu cereale[103].

Dacă ne gândim la toate forţele creatoare din spaţiul european – Germania, Anglia, ţările nordice, Franţa şi Italia – care este prin comparaţie potenţialul Americii?

Anglia se arată mândră de decizia dominioanelor de a rămâne în cadrul imperiului. Fireşte, această decizie este un lucru frumos – dar ea nu va exista decât atâta timp cât

---

101 Iranul va fi într-adevăr invadat de englezi şi de sovietici împreună în 25 august, adică peste două săptămâni.

102 în ntr-o Europă sub dominaţie germană, statul turc va profita de această libertate, permiţând trecerea tuturor navelor „europene”.

103 Fireşte, cerealele se conservă mult mai bine decât carnea, mai ales în timpul transportului! Hitler ignoră aici acest amănunt esenţialmente tehnic (pe care îl cunoaşte, deoarece îl evocă la 5 noiembrie) pentru a putea insinua că romanii, pe care îi adoră, împărtăşeau entuziasmul lui pentru vegetarianism.

o va obliga o forţă centrală puternică.

Faptul că în noul Reich vor exista doar o armată, un singur SS şi o singură administraţie va spori puterea Germaniei[104].

Aşa după cum oraşul vechi, înconjurat de propriile ziduri, are o altă structură decât cartierele mărginaşe recente, la fel şi noi vom guverna noile spaţii altfel decât vechiul Reich. Ceea ce contează este ca trăsăturile uniforme să nu se refere decât la esenţial.

În Austria, am făcut foarte bine că am distrus statul centralizat, în defavoarea Vienei, şi am reînfiinţat provinciile. Am suprimat dintr-o lovitură nenumărate cauze de conflict. Fiecare district este fericit să fie propriul său stăpân.

Armatele viitorului? în primul rând, armata terestră, apoi aviaţia şi abia în al treilea rând marina! Cu 400 de tancuri în vara anului 1918 am fi câştigat războiul mondial[105]. Nenorocirea noastră provine din neînţelegerea rolului armelor tehnice de către comandamentul de la epoca respectivă.

Aviaţia este ultima apărută dintre arme, dar a progresat cu paşi de uriaş în câteva decenii şi încă nu se poate spune că a atins maximumul posibilităţilor sale.

În schimb marina, ca să spunem aşa, nu s-a schimbat de la sfârşitul războiului mondial. Este o tragedie că

---

104 în Germania, ci în toată Europa, pentru ca aceasta să devină mult mai puternică decât Statele Unite ale Americii.

105 într-adevăr, industria germană nu era capabilă să le producă, nici să înfrunte concurenţa produselor duşmanului. Hitler o ştie prea bine, deoarece în aceeaşi conversaţie trasează planurile unei economii europene capabile în fine să facă faţă celei americane. Şi aici îşi ia măsuri de siguranţă, pretinzând că deja în 1918 germanii fuseseră foarte aproape de victorie.

această minune a ingeniozităţii – cuirasatul – a fost demonetizată prin dezvoltarea aviaţiei. Este comparabil cu acea minune tehnică reprezentată la sfârşitul Evului Mediu de armura unui cavaler şi a calului său.

În plus, un cuirasat costă la fel de mult ca o mie de bombardiere şi de cât timp este nevoie pentru construirea unui cuirasat! Imediat ce vom inventa torpila silenţioasă, o sută de avioane vor însemna moartea cuirasatului. Şi încă de pe acum un mare cuirasat nu poate staţiona într-un port[106].

Noaptea de 19/20 august[107]

Dacă vrem binele poporului german, trebuie să-i urăm câte un război la fiecare douăzeci sau treizeci de ani. O armată al cărei unic scop este să menţină pacea se mulţumeşte să se joace de-a soldaţii – este suficient să ne uităm la Suedia sau la Elveţia – sau constituie, în interior, un pericol revoluţionar.

Dacă mi se spune că sunt răspunzător de moartea a

---

106 Ciudată afirmaţie. în porturile militare, înzestrate cu apărare antiaeriană, cuirasatele sunt în cea mai mare siguranţă faţă de aviaţia duşmană, cu excepţia unui atac masiv prin surprindere. Acest război nu oferise până atunci decât un exemplu, la Taranto, în noiembrie 1940, când flota italiană a fost surprinsă de o mulţime de avioane britanice. Raidul japonez împotriva cuirasatelor americane de la Pearl Harbor, la trei luni şi jumătate după aceste afirmaţii, îşi datorează succesul tocmai sentimentului prea mare de siguranţă pe care l-au avut americanii.

107 Se observă o pauză de unsprezece zile între noaptea de 8/9 august şi 19/20 august, perioadă în care s-a desfăşurat întâlnirea „Atlanticului", dintre Churchill şi Roosevelt, în golful Terra-Nova, încheiată cu adoptarea cartei cu acelaşi nume - un text în opt puncte, publicat imediat -, ai cărei semnatari declară că obiectivul lor este „distrugerea barbariei naziste". în seara aceasta Hitler nu poate decât să fie sub şocul unui asemenea anunţ şi cât se poate de atent la ziua de mâine. în faţa publicului său, se refugiază în generalităţi referitoare la necesitatea şi virtuţile luptei şi la contemplarea unui viitor luminos.

100.000 sau a 200.000 de oameni din cauza războiului, pot să ripostez că, datorită mie, naţiunea germană a crescut deja cu 2.500.000 de suflete; dacă îl cer pe al zecelea ca sacrificiu, tot am dat 90%. Sper ca peste zece ani să fim cu 10 – 15 milioane de germani mai mulţi pe pământ, bărbaţi sau femei. Eu creez condiţiile de viaţă.

Viaţa este crudă. A se naşte, a fi şi a dispărea este întotdeauna chestiunea morţii. Tot ceea ce se naşte trebuie să moară; din cauza bolilor, a accidentelor sau a războiului, este acelaşi lucru. Numai cei care au suferit din cauza războiului pot să găsească o consolare în faptul că sacrificiul lor a fost consimţit în interesul viitorului poporului lor[108].

Mulţi oameni mari au fost al şaselea sau al şaptelea copil al familiei lor. Când omor un om, se poate măsura pierderea. Dar ceea ce este ucis prin limitarea naşterilor – despre asta nu se ştie nimic. Personalitatea celui care este ucis înainte de naştere va rămâne un mister. Războaiele conduc la o înmulţire a naşterilor, ne învaţă să nu cădem în greşeala de a ne mulţumi cu un singur copil.

Nu trebuie să depindă de Anglia dacă popoarele de

---

108 în 1943, colaboraţionistul francez Jacques Benoist-Méchin, printre altele şi scriitor militar, a primit la Paris vizita lui Rudolf Schmundt, adjutant militar principal al lui Hitler, care pare să fi avut drept scop unic sau principal să-i povestească o scenă referitoare la bătălia de la Stalingrad (sfârşitul anului 1942-începutul anului 1943): Hitler îi răspunsese cu emfază generalului Paulus - care îl conjura să ordone capitularea, afirmând că mulţi soldaţi aveau copii - că moartea unui strămoş la Stalingrad va fi un motiv de mândrie şi un stimulent pentru toţi descendenţii lor. Pasajul de faţă pledează în favoarea autenticităţii acestei tirade (chiar dacă nu a fost rostită în contextul raportat, căci este foarte îndoielnic ca Paulus să se fi deplasat până la Wolfsschanze). Vezi Fr. Delpla, Une histoire du Troisième Reich, Perrin, Paris, 2014, pp. 428-430.

pe continent au sau nu mijloace de trai. Ucraina şi mai târziu bazinul Volgăi vor fi într-o zi grânarul Europei. Vom scoate din sol mult mai mult decât ceea ce se obţine acum. Cele 170 de milioane de locuitori ai Rusiei ţarilor nu au fost niciodată înfometate[109].

Vom furniza şi fier Europei. Dacă Suedia se supără într-o zi, îl luăm din est. Industria belgiană va putea să-şi dea la schimb produsele – obiecte ieftine – pentru cereale venite de acolo. Vom putea deschide spaţii ample pentru familiile muncitorilor noştri săraci din Turingia şi din Erzgebirge, de exemplu.

În teritoriile ucrainene ocupate, oamenii se reped în biserici. N-am nimic împotrivă să fie bătrâni ţărani ruşi care să oficieze slujbe. Dar trebuie să ne opunem întoarcerii preoţilor. Dacă e să dau crezare unui raport, opoziţia rusă crede că a găsit în cler baza unei mişcări panslave.

Noaptea de 14/15 septembrie[110]

Dominaţia *Untermensch* [„suboamenilor”] în 1918 se explică prin faptul că, pe de o parte, cei patru ani de război provocaseră pierderi severe celor mai bune forţe, în timp ce, pe de altă parte, criminalii erau întreţinuţi în patria

---

109f oametea este posibilă”. Vezi scrisoarea nr. 26 din 28 iulie 1941, în Marie Moutier, Lettres de la Wehrmacht, Perrin, Paris, 2013.

110t ocmai scăpase. încă şi mai surprinzător este faptul că l-a informat despre aceasta fidelul şi discretul Schaub, pe drumul spre Wolfsschanze: probabil că acest deranjament (psihosomatic?) era notoriu în anturaj! Lucrul cel mai interesant este că Hitler se aşteaptă ca Stalin să ceară pace „dacă va vedea că este singurul mijloc de a salva bolşevismul”, ipoteză în care el va accepta, „cu singura condiţie să obţină garanţii teritoriale considerabile şi armata sovietică să fie desfiinţată până la ultimul soldat”. Remarcăm că nu sunt precizate „garanţiile teritoriale”, ceea ce sugerează că Hitler urma să abordeze negocierile cu maleabilitate.

mamă. Pedeapsa cu moartea nu era practic aplicată[111]. Nu trebuia decât să deschizi porţile închisorilor ca să oferi şefi masei revoluţionare.

I-am dat ordin Reichsführerului SS[112] – în caz că într-o zi ar avea motive să se teamă de tulburări interne – să-i lichideze pe toţi cei care se află în lagărele de concentrare[113]. Dintr-odată masele vor fi astfel lipsite de şefii lor.

Vechiul Reich ştia, de asemenea, să nu se lase dus de nas nici în teritoriile ocupate. Astfel, în Belgia, sabotajele feroviare au fost reprimate de contele von Goltz în calitatea lui de guvernator prin incendierea tuturor satelor pe o rază de mai mulţi kilometri, după ce i-a împuşcat pe primari, i-a trimis la închisoare pe bărbaţi şi a evacuat femeile şi copiii din localităţi. După ce a făcut asta de trei sau patru ori, nu s-a mai întâmplat nimic. Este adevărat că în 1918 populaţia a avut o atitudine duşmănoasă faţă de coloanele care urcau în linie pentru a trece la ofensivă. îmi amintesc de un comandant de sector care ne-a ordonat să avansăm, când voiam să ne ocupăm de câţiva tipi care scoseseră limba la noi. Trupa ar fi pus capăt acestor incidente, dar jurişţii au luat întotdeauna partea populaţiei

---

111 Hitler susţine un fals grosolan, chiar dacă proporţia pedepselor capitale din Germania între 1850 şi 1913 scăzuse cu două treimi, ajungând de la 0,3% la 0,1% din condamnări. Informaţia figurează într-o carte publicată în 1939 în Statele Unite ale Americii de doi emigranţi germani, devenită după război o lucrare clasică în materie de criminologie. Hitler ar fi putut să şi-o procure sau să pună să-i fie citită. Vezi Georg Rusche, Otto Kirchheimer, Punishment and Social Structure, Columbia Univer- sity Press, New York, p. 145.

112 Himmler.

113u rmătorul - uciderea tuturor evreilor din Europa (vezi însemnarea din 5 noiembrie), indiferent dacă Hitler are sau nu deja în minte acest proiect.

împotriva trupei. Cum urăsc această concepţie abstractă a Dreptului! La început, în Polonia, nişte jurişti au vrut să se ia de ai noştri pentru că împuşcaseră 60 de civili într-o regiune unde fuseseră masacraţi nişte soldaţi germani răniţi.

În astfel de cazuri, juristul deschide un dosar împotriva cuiva şi încearcă să adune probe, ceea ce bineînţeles nu duce la nimic, căci nimeni n-a văzut nimic; iar dacă vinovatul este cunoscut, se feresc să trădeze un activist.

Jurişţii nu înţeleg că în momentele critice prevalează alte legi[114][115]. Sunt nerăbdător să văd dacă tânărul care a dat foc vasului

Bremen[116] din pură plăcere va fi condamnat de ei la moarte. Am dat ordin ca, în caz că nu va fi aşa, nătărăul să fie lichidat imediat.

Procurorul cere, de regulă, pedeapsa cu moartea, dar judecătorii, având îndoieli, găsesc întotdeauna circumstanţe atenuante, astfel că atunci când legea

---

114 Mai curând baron decât conte, Colmar von Goltz (1863-1916), cunoscut mai ales ca scriitor militar, era guvernator militar al Belgiei la începutul ocupaţiei, înainte de a fi consilier al armatei turce, intrată în război în octombrie 1914 şi de a dezaproba genocidul armean.

115p entru el ceva rău, erau o binefacere. Sub acest pretext, se putea începe masacrarea civililor slavi de către cuceritorii arieni, prezentându-li-se acest act ca ceva firesc. Şi Hitler este aici deosebit de îndrăzneţ, dacă nu cumva este modest, pretinzând că soldaţii lui, deosebit de bine pregătiţi în plan diplomatic şi militar, ar fi cunoscut „momente critice” în timpul unei campanii în Polonia.

116 Incendiul din 16 martie 1941 distrusese nava, un pachebot transformat în transportor de trupe, fără a face victime; gestul nu era în întregime gratuit, pentru că tânărul matelot dorea să se răzbune pentru o palmă pe care o primise de la superiorul lui. A fost condamnat la moarte şi executat, după ce Hitler i-a respins cererea de graţiere. Vezi Werner Jochmann, Monologe..., op.cit., p. 417.

prevede fie pedeapsa cu moartea, fie închisoare pe viaţă, fie muncă forţată, fie închisoare, în general se alege închisoarea.

În fiecare an în Germania dispar fără urmă peste 2000 de persoane, victime, de cele mai multe ori, ale unor criminali maniaci. Se ştie că este vorba de recidivişti – dar juriştii au mare grijă şi aceştia sunt eliberaţi după un anumit timp; aceşti suboameni sunt drojdia care subminează statul. Nu fac diferenţă între ei şi animalele care populează lagărele noastre de prizonieri ruşi[117].

Juriştii au obiceiul să arunce povara responsabilităţii toleranţei lor asupra celor care fac legile; dar astăzi au câmp liber pentru a arăta în toate cazurile duritate extremă. Pronunţă sentinţe de închisoare, căci în acest caz responsabilitatea lor este redusă. Le lipseşte curajul.

Este un nonsens juridic să li se permită unor oameni care nu vor să respecte legea ţării în care trăiesc să profite de avantajele acestor legi[118].

17 septembrie, la amiază, seara şi noaptea de 17/18

---

117 în timp ce prizonierii sovietici mor de foame cu sutele de mii, tirada lui Hitler - care îi asimilează în acelaşi timp cu animalele sălbatice şi cu delincvenţii cărora ordonă să li se aplice pedeapsa cu moartea - aruncă o lumină clară asupra responsabilităţii lui pentru soarta acestor persoane.

118 Este curios să vedem cum Hitler, pe tot parcursul acestui „discurs”, declanşat de amintirea dezastrului militar din 1918, ordonă sau evocă asasinarea diverselor categorii de duşmani interni şi externi, în timp ce oraşul Kiev este pe punctul de a cădea. Va recolta încă 600 000 de prizonieri şi poate spera să-l vadă pe Stalin abandonându-i Ucraina. Este cel puţin dovada că, deşi doreşte această evoluţie a evenimentelor şi crede în ea, nu o consideră împlinită. Cu prudenţa lui obişnuită, dă dispoziţii pentru cazul că lupta va continua. în legătură cu speranţele de pace ale lui Hitler în acest moment crucial, mult timp necunoscute, vezi Nicolas Bernard, La Guerre germano-soviétique, Tallandier, Paris, 2013, p. 158.

Forţa de a decide ceva nu constă în a face orice şi cu orice preţ. Constă în a realiza fără ezitare ceea ce consideri că trebuie făcut la un moment dat, în virtutea unui sentiment intim[119].

A fost nevoie de cea mai mare forţă anul trecut, ca să luăm decizia de a ataca bolşevismul. Eram constrâns să anticipez că Stalin va trece la atac pe parcursul acestui an. Aşadar, trebuia să ne punem în mişcare cât mai curând[120]. Luna iunie 1941 oferea termenul cel mai apropiat[121]. Pentru a duce un război e nevoie şi de noroc. Când mă gândesc astăzi ce şansă am avut!

Nu puteam pregăti întoarcerea armelor printr-o campanie de propagandă. Au fost salvate nenumărate vieţi

---

119 Această reflecţie ne permite să nuanţăm imaginea pe care o avem adesea despre concepţiile lui Hitler cu privire la voinţa şi puterea sa de decizie. Nu este vorba niciodată de un impuls negândit sau de încăpăţânare pură, ci de un amestec de credinţă şi intuiţie, după o examinare matură (atât cât îi permite timpul) a argumentelor pro şi contra.

120a exercita presiune înainte de negocieri, dar nu avea nicio intenţie să le respecte şi nu căuta acolo decât un efect de surpriză, perfect obţinut.

121 Notaţie interesantă: dacă lucrurile vor merge prost, Hitler va spune că voia să atace în luna mai şi că, din cauza complicaţiilor balcanice, imputabile în mare parte lui Mussolini, a întârziat aproape cinci săptămâni. Acesta a devenit un loc comun în cărţile de istorie. De altfel, până prin 1990, orice cuvânt nazist era luat ca atare, fără altă analiză, dacă permitea să se reproşeze regimului o eroare de calcul sau un exces datorat aroganţei. în realitate, campania din Balcani a avut drept scopuri esenţiale: 1) să-l păcălească pe Stalin şi să-l lase să spere că desfăşurarea de forţe germane în Europa de Est viza posesiunile engleze din Medite- rana; 2) să păzească flancul sudic al atacului împotriva URSS (lipsindu-i pe englezi de baza lor din Grecia, de unde ar fi putut bombarda sondele de petrol din România). Reichul nu putea să fie gata înainte de momentul când a atacat şi dictatorul german o recunoaşte fără ocolişuri.

prin faptul că niciun articol nu a conţinut vreun cuvânt care să lase să se întrevadă ceea ce pregăteam. Ţineam seama de posibilitatea ca unii ofiţeri ai Wehrmachtului să se lase contaminaţi de comunism. Aceştia, dacă au fost acolo, cu siguranţă că şi-au schimbat părerea. Dar înainte nimeni nu ştia cu adevărat ce se întâmplă în Rusia, nici câţi puteau să spună că, la urma urmelor, aveam un pact de prietenie cu ei[122]!

O dată în plus soldatul german s-a dovedit cel mai bun din lume; era aşa încă de pe timpul lui Frederic cel Mare şi aşa a fost dintotdeauna. Când trebuie să reziste, se dovedeşte a fi cel mai eficace. Subofiţerii îşi ţin bine grupa în mână, şeful de secţie – secţia sa. După campania din Occident, se mai spunea că soldatul de astăzi nu are răbdarea pifanului din Primul Război Mondial. Aici, în est, dovedeşte că o are.

Dacă de astă dată nu am avut în vest un adversar superior ca armament, se poate spune că pregătirea ruşilor pentru război a fost fantastică. Armata noastră este astăzi superioară celei din 1914 – 1918. Soldatul din Primul Război Mondial avea aceeaşi ţinută remarcabilă. Dar tactica de atac era atunci absolut perimată şi armata nu avea artilerie grea. Cu toate acestea, am fi putut să câştigăm în 1918 dacă am fi întărit flancul drept cu trei corpuri de armată; acest rezultat ar fi putut fi atins retrăgând surplusul grupurilor de armate cu vocaţie

122Y ale University Press, 2001). Hitler vrea să spună că făcuse în aşa fel încât ofiţerii germani să creadă că era vorba de o astfel de manevră. Chiar dacă, fără îndoială că se temea că vor fi scurgeri de informaţii din partea lor, liderul german mai degrabă se baza foarte mult pe efectul de surpriză al unui atac care nu era precedat nici de cea mai mică revendicare şi nici de cel mai mic efort al propagandei de a-1 induce pe inamic în eroare, spre deosebire de toate atacurile anterioare ale Reichului.

exclusiv defensivă. Dar era imposibil, ţinând seama de vechimea în serviciu şi de rangul prinţilor care comandau[123].

În timpul războiului mondial nu se ţinea deloc seama de valoarea individuală a combatantului. Unităţile au fost aruncate în luptă în mase mari nu numai în timpul războiului de mişcare – în 1914 –, dar şi în timpul războiului de tranşee, unde posturile erau mult prea apropiate. Pe de altă parte, era o greşeală să ai şefi de companie în vârstă de 40 sau 50 de ani. Pentru infanterie este esenţial să poţi să te mişti, să alergi, să te ridici, să te culci; şi este nevoie de şefi de companie tineri.

Jumătate din reuşită depinde de elementul-surpriză, de aceea o operaţiune care a reuşit nu trebuie să se desfăşoare identic[124].

În faţa Odessei, Antonescu aplică tactica războiului mondial. Înaintează în fiecare zi cu câţiva kilometri, după ce a nivelat terenul pe care vrea să-l ocupe cu artileria lui – domeniu în care este mult mai bine înzestrat decât inamicul. În astfel de împrejurări, este de înţeles că se acţionează în acest fel.

Operaţiunea în curs de desfăşurare – o încercuire a

123 Hitler începe o demonstraţie indirectă a meritelor Fiihrerprinzip: de aici înainte unitatea de comandă trebuie să pună Reichul la adăpost de un dezastru. Este şi o înţepătură la adresa bătrânilor aristocraţi. Şi o reluare, cu o altă argumentaţie, a afirmaţiei că în 1918 nu a lipsit decât puţin pentru ca victoria să le aparţină Puterilor Centrale (vezi însemnarea din 8 august).

124 Iată încă o reflecţie menită să arate că Germania este acum într-o situaţie mai bună pentru a câştiga acest război decât pe cel precedent, căci este înzestrată cu un comandament apt să salveze cât mai multe vieţi omeneşti prin urmărirea constantă a efectului de surpriză, ceea ce ne permite să nu mai considerăm chiar atât de înfricoşătoare disproporţiile demografice.

cărei tangentă[125] avea la pornire peste 1.000 de kilometri – este considerată de mulţi drept imposibilă. Pentru ca ea să aibă loc a trebuit să-mi pun în joc toată autoritatea, precum şi faptul că, oricum, o bună parte din succesele noastre trebuie pusă pe seama curajului nostru de a face „greşeli”.

Lupta pentru hegemonie în lume va înclina în avantajul Europei datorită posedării spaţiului rus. Aceasta va face Europa mai greu de sufocat printr-o blocadă decât orice altă parte a lumii şi va deschide perspective de ordin economic menite să-i facă să încline spre noua ordine până şi pe cei mai liberali dintre democraţii din Occident[126]. Deocamdată se pune problema să înaintăm. Restul este o chestiune de organizare.

Nu avem decât să privim la această ţară primitivă şi ne vom da seama că nu se poate face nimic dacă oamenii nu sunt forţaţi să muncească. Slavii reprezintă o masă de sclavi înnăscuţi, care strigă să aibă un stăpân. Se întreabă numai care este acela. Bolşevismul ne-a făcut în această privinţă un mare serviciu. Mai întâi, a împărţit pământul între ţărani. Rezultatul a fost o mare foamete. Nu mai rămânea decât să se restabilească puterea cu statul în chip de stăpân. Numai că mai înainte stăpânii se pricepeau cât de cât la agricultură, ceea ce nu este valabil în cazul comisarilor politici. Tocmai începeau să formeze în şcolile de agricultură tânăra generaţie de comisari.

---

125 Folosind termenul german Tangente, identic cu fr. tangente (şi rom. „tangentă” - n. tr.), Hitler vrea să spună, fără îndoială, perimetru.

126 Speranţa că liberalii se vor ralia la „noua ordine” trebuie pusă în legătură cu ocuparea Kievului, iminentă încă din ajun prin joncţiunea armatelor generalilor von Kleist şi Guderian. Victoria din est pare să fie la îndemână şi deschide asemenea perspective economice, încât capitalismul occidental va fi obligat să colaboreze cu germanii.

Dacă englezii ar fi alungaţi din India, aceasta ar pieri. Acelaşi lucru şi aici. Naţional-socialismul nu ar putea fi exportat nici măcar în Ungaria. Ungurul de rând este la fel de leneş ca şi rusul. Este prin firea lui un colindător al stepelor. Şi aici are dreptate Horthy[127], atunci când spune: „Dacă aş suprima la mine marile domenii, producţia s-ar prăbuşi”. Acelaşi lucru şi în Spania: ar cunoaşte foametea dacă ar dispărea marea proprietate.

Ţăranul german este animat de dorinţa de a progresa. Se gândeşte la copiii lui. În schimb, ţăranul ucrainean nu va acţiona din îndemnul datoriei.

Poate că mai există o ţărănime asemănătoare cu a noastră în Franţa, cu siguranţă în Olanda şi în Italia, unde şi ultimul metru pătrat de pământ este exploatat cu ardoare[128].

Spaţiul rus este India noastră. La fel ca şi englezii, îl vom domina cu o mână de oameni, aşa ne vom domina spaţiul colonial. Ar fi o greşeală să încercăm să răspândim învăţătura printre băştinaşi. Nu am oferi decât semicunoştinţe, propice pentru revoluţii. Nu întâmplător inventatorul anarhismului[129] a fost un rus. Dacă alte popoare, începând cu varegii, nu ar fi adus un rudiment de organizare populaţiei locale, ruşii ar fi rămas nişte iepuri de casă. Nu poţi dresa iepurii de casă ca să faci din ei

---

127 Miklos Horthy (1868-1957) era regentul Ungariei începând din 1920.

128 Hitler laudă talentul ţăranilor olandezi şi italieni de a pune în valoare toate terenurile mici, fără să fie vorba de mari proprietăţi. Dar olandezii sunt arieni şi germanici, ceea ce nu sunt nici ungurii, nici spaniolii. Italienii au păstrat fără îndoială câte ceva din virtuţile romane. Cât despre Franţa, cu oraşe „pline de evrei şi de negri”, este percepută ca fiind mai sănătoasă şi mai ariană în mediul rural.

129 Aluzie la Mihail Bakunin (1814-1876).

albine sau furnici. Aceste insecte au capacitatea de a crea state. Iepurii sălbatici – nu. Lăsat în legea lui, slavul nu ar fi ieşit niciodată din cercul familial cel mai strâmt.

Rasa nordică germană a dat naştere ideii de stat şi prin aceasta a constrâns individul să se pună la dispoziţia ansamblului. Misiunea pe care o avem în faţa noastră este să trezim în fiecare german forţa naţională care dormitează în el.

Popoarele slave, în schimb, nu sunt destinate să trăiască o viaţă proprie. Ele ştiu acest lucru şi noi nu trebuie să le spunem că ar putea[130]. Noi suntem cei care am creat în 1918 statele baltice şi Ucraina. Dar astăzi nu mai avem niciun interes în supravieţuirea statelor baltice, nici în independenţa Ucrainei. O recreştinare ar fi cea mai mare greşeală, căci aceasta ar reprezenta o nouă formă de organizare. Şi nici nu sunt în favoarea implantării unei universităţi la Kiev. E mai bine să nu-i învăţăm să citească. Nu ne vor iubi pentru că îi torturăm cu şcoli. Ar fi deja o greşeală să le dăm să conducă o locomotivă. Şi nu avem niciun motiv să facem o nouă împărţire a pământurilor. Dar cu siguranţă că vor trăi mai bine ca astăzi. Avem nevoie de ei ca să muncească pământul care cade astăzi în mâinile noastre.

Vom deveni o ţară exportatoare de cereale pentru toţi

130d ictatorul perora în 5 iulie este încarnată într-un popor, varegii (este vorba de numele slav al vikingilor), întemeietorii Novgorodului (conform tradiţiei) în 862; metafora animalieră a calului şi a iepurelui de câmp se degradează în evocarea iepurelui de câmp, apoi a iepurelui de casă... Şi o formulă care condensează o bună parte din doctrina nazistă clarifică totul: „Misiunea pe care o avem în faţa noastră este să trezim în fiecare german forţa naţională care dormitează în el”. Dar sub sentimentul de dispreţ se simte în prezent cum se alimentează frica - de exemplu, când Hitler insistă să conteste dreptul slavilor la şcolarizare.

cei care duc lipsă de ele în Europa. În Crimeea vom avea fructe sudice, arbori de cauciuc (40.000 de hectare ne vor acoperi nevoile[131]) şi bumbac. Mlaştinile Pripeatului ne vor da stuf. Le vom furniza ucrainenilor fulare, sticlărie şi tot ceea ce le place de obicei popoarelor coloniale[132]. Germanii noştri – acesta este esenţialul – vor trebui să formeze o societate închisă ca o fortăreaţă. Ultimul dintre rândaşii noştri trebuie să fie superior oricărui băştinaş de la periferie.

Pentru tineretul nostru, acesta va fi un teren de formare. Vom aduce cu noi danezi, olandezi, norvegieni şi suedezi. Pentru soldaţi, vom avea terenuri de instrucţie, pentru aviatori – spaţiile de care au nevoie. Nu trebuie să procedăm ca în coloniile de dinainte de război, când, în afară de *Deutsche Kolonialgesellschaft*\ nu existau decât interesele capitaliste. Germanul trebuie să prindă gust pentru spaţiile largi. Trebuie să-l ducem în Crimeea şi în Caucaz. Există o diferenţă între a vedea aceste locuri pe hartă şi a merge acolo. Calea ferată o vom folosi pentru transportul mărfurilor, dar drumurile rutiere vor fi cele care ne vor deschide ţara.

Oamenii visează astăzi la o conferinţă mondială a păcii. Eu prefer să mă mai războiesc încă zece ani, decât să las să mi se fure în felul acesta roadele victoriei. Şi de altfel nu am scopuri exagerate. Este vorba, în esenţă, de

131 în 2 august, Hitler vorbea de 400 000 de hectare destinate cultivării cauciucului; în 13 octombrie, reluând tema, menţionează 40 000 de hectare. Pare o suprafaţă mai bine proporţionată cu dimensiunile Crimeii, dar foarte mică pentru a acoperi nevoile unei Germanii Mari. Probabil că Hitler improvizează, fără să fi studiat el însuşi sau să fi pus pe alţii să studieze cu mare atenţie acest subiect.

132 Pe lângă orgoliul rasial al lui Hitler, „fularele” şi „sticlăria” indică intenţia sa de a transpune în Europa de Est practicile coloniale europene din Africa şi din Asia.

teritorii pe care germanii au trăit deja[133][134]. Poporul german trebuie să se instaleze acolo.

21 septembrie, la amiază

Cehii vor fi cel mai tare loviţi de căderea bolşevismului, întotdeauna, fără să aibă vreo îndoială, liniştiţi, s-au bizuit pe „patria mamă" rasă. Când soseau ştiri despre înfrângerea ruşilor în Războiul ruso-japonez, elevii cehi din clasa mea plângeau, în timp ce noi, ceilalţi, jubilam. De atunci datează înclinaţia mea pentru Japonia[135].

133 Deutsche Kolonialgesellschaft („Societatea colonială germană") a fost întemeiată în anul 1887 la Berlin, cu scopul înfiinţării şi valorificării coloniilor.

134 Hitler se străduieşte să exprime obiective care să menajeze domeniile rezervate ale britanicilor. Dar aceste obiective trebuie atinse prin dreptul celui mai tare, nu prin tertipurile unei conferinţe de pace. Acestea fiind spuse, dacă Londra sau Moscova ar propune deschiderea unei conferinţe de pace, este mai mult decât probabil că nu s-ar lăsa rugat şi s-ar repezi să profite de această ocazie pentru a scăpa din capcana pe cale să se închidă în jurul lui. Această evocare este o manieră de a spune, precum vulpea din fabulă, că strugurii inaccesibili nu sunt buni şi nu are poftă de ei.

135 Iată o afirmaţie foarte suspectă. Avea 15 ani în 1904, când au avut loc primele înfrângeri ale ruşilor în faţa japonezilor (distrugerea flotei de la Port-Arthur fără declaraţie de război în 8 februarie, apoi înaintarea rapidă în Coreea) şi nu vedem de ce ar fi declanşat o ruptură atât de pronunţată într-un colegiu din Linz între adolescenţii de origine cehă şi cei de origine germană, cu atât mai mult cu cât ar fi trebuit să fie alertaţi în mod similar împotriva „pericolului galben", temă pe atunci la modă. în realitate, această pasiune a lui Hitler este recentă: paginile din Lupta mea despre Japonia sunt pline de dispreţ în timpul agresiunilor nipone împotriva Chinei şi în anii 1930 diplomaţia nazistă ocupase o poziţie echilibrată (vezi Charles Bloch, Le Troiseme Reich et le monde, Imprimerie Naţionale, Paris, 1986, pp. 292-293). Pactul germano-sovietic crease o atmosferă rece între Berlin şi Tokio şi numai încăpăţânarea lui Churchill, începând din vara anului 1940, l-a incitat pe Hitler să se apropie de niponi. Simte nevoia să dea acestei „înclinaţii" o

Datoria Hohenzollernilor ar fi fost să sacrifice monarhia Habsburgilor în favoarea aspiraţiilor ruseşti din Balcani[136]. În orice caz, o dominaţie îşi găseşte justificarea atunci când puterea ei serveşte la dezvoltarea forţelor poporului[137]. O dinastie se îndreaptă spre pieirea ei când, în loc de aceasta – aşa cum a făcut kaizerul se mulţumeşte să meargă în sensul dorinţei de pace a popoarelor şi să menajeze alte state monarhice.

De aceea sunt recunoscător social-democraţiei pentru că a abolit aceste interese de curte. Nu ştiu dacă vreunul dintre ai noştri, oricât de indispensabil ar fi părut acest lucru, s-ar fi ridicat în felul acesta împotriva Casei de Hohenzollern. împotriva Habsburgilor, desigur! Pentru mine ei erau nişte străini.

Nedreptatea de care a dat dovadă kaizerul faţă de Bismarck s-a întors în cele din urmă împotriva lui[138]. Şi cum putea să ceară fidelitate, când dăduse dovadă de o asemenea ingratitudine faţă de fondatorul Reichului! Dar este o ruşine că poporul german a lăsat să i se facă o

---

anumită nuanţă de noblețe! Şi mai adaugă, probabil sub presiunea intensităţii patriotismului său german: în epoca respectivă era un artist cu vocaţia reprimată de familie şi era preocupat mai ales de propria sa persoană.

136 Dacă urmărim ceea ce spune Hitler, în 1914, după atentatul de la Sarajevo, Rusiei - pe care o clipă mai devreme a denigrat-o atât de tare şi la modul mai general de-a lungul tuturor acestor consemnări - ar fi trebuit să i se permită să se extindă spre Balcani. Germania („Hohenzollernii”), la rândul ei, ar fi trebuit să renunţe la Austria. Aici se observă intenţia de a-1 denigra pe Wilhelm al II-lea. Şi merge până acolo încât îşi scoate pălăria în faţa social-democraţiei, pentru că a răsturnat familia imperială.

137 Această afirmaţie explică lipsa de consecvenţă în convingerile lui Hitler în materie de regimuri politice.

138 Printre alte „nedreptăţi”, Wilhelm l-a trimis brutal la pensie pe Bismarck în 1890, în al doilea an al domniei sale.

asemenea nedreptate lui Bismarck. Generaţia de la 1900 era pierdută din punct de vedere politic, economic şi cultural.

Cei din opoziţia naţională[139] sunt epuizaţi să tot constate, aşa cum se întâmplă atunci când predici în deşert un secol. Când în sfârşit vine momentul să acţionezi, ai pierdut orice contact cu realitatea. Erau caractere pure, dar terenul lor de acţiune era literatura şi publicul lor 20.000 de cititori de aceeaşi speţă cu ei. N-au ştiu să vorbească poporului pe limba lui.

Mie mi-a fost clar chiar de la început că acest drum era o stradă înfundată. Cel care vrea să acţioneze are nevoie de o credinţă care nu se găseşte decât în mase. Acestea nu au suficientă experienţă, avansează într-un domeniu nou cu ingenuitate. Am văzut ce obţine un popor atunci când este condus.

Are în el toate posibilităţile, atât pentru bine, cât şi pentru rău. Naţional-socialismul are drept misiune să vegheze fără încetare ca forţele bune să fie întotdeauna cele care se dezvoltă[140].

Noaptea de 22/23 septembrie

Cu numai câţiva ani în urmă, era înfricoşător să vezi

---

139 Prin expresia „Cei din opoziţia naţională” sunt desemnate probabil organizaţiile naţionaliste precum Liga Pangermană (Alldeutscher Verband), întemeiată în 1891 şi dizolvată de guvernul nazist în 13 martie 1939.

140 Ca să se dezvolte „forţele bune” este nevoie de un comandament ferm, înzestrat cu un proiect precis. Dar referirea la Bismarck este îndrăzneaţă: conducea afacerile statului cu prudenţă şi, odată realizată unitatea germană, nu a căutat deloc să mobilizeze masele în serviciul unui nou proiect. Ambiţiile lui Wilhelm al II-lea erau în mod cert mai apropiate de cele ale naziştilor. Ceea ce pretinde Hitler că aduce nou - şi nu fără temei - este o coerenţă între obiective, strategie şi conducere.

modul diferit în care erau trataţi pe pacheboturile noastre pasagerii la clasa a treia, a doua sau la clasa întâi. Este de neconceput că nu suntem jenaţi că lăsăm să se vadă atât de mult diferenţele între condiţiile de viaţă[141]. Aici a fost un domeniu de acţiune important pentru Frontul Muncii[142].

Pe căile ferate din est, ca să se deosebească de autohtoni, toţi germanii vor călători la clasa întâi şi a doua – diferenţa fiind în numărul de locuri pe banchetă, patru la clasa a doua, trei la clasa întâi.

Uniformizarea bucătăriilor în armată mi se pare un lucru fericit. Deja în timpul războiului mondial supa era incomparabil mai bună atunci când trebuiau s-o consume şi ofiţerii.

Nu câştigăm nimic cu o succesiune interminabilă de feluri de mâncare, aşa cum era regula cândva. Rămâi toată seara lipit de vecinul tău fără să poţi discuta cu alte persoane care îţi plac. În plus, nu poţi mânca pe săturate din ceea ce îţi place şi evita celelalte feluri. Pentru recepţiile noastre de partid, bufetul rece este cea mai bună formulă. Te aşezi aşa cum îţi face plăcere şi poţi să-ţi schimbi locul ca să stai de vorbă, după cum e cazul. Aşa dispare şi lupta pentru locuri, care implică întotdeauna un plan de aşezare la masă.

23 septembrie seara

---

141 Hitler îşi trădează aici limitele solicitudinii sale faţă de cei umili: diferenţele sociale pot să existe, dar trebuie să le împiedicăm să se vadă prea mult. Ceea ce scoate el în evidenţă aici este caracterul propagandistic al croazierelor muncitoreşti ale Frontului Muncii.

142 Frontul Muncii este numele dat de Hitler organizaţiei care a înlocuit sindicatele, dizolvate în 2 mai 1933. Conducerea lor a fost încredinţată lui Robert Ley (1890-1945). Una dintre principalele activităţi ale acestuia a fost organizarea de vacanţe muncitoreşti prin mişcarea Kraft durch Freude („Forţă prin bucurie“), care imita mişcarea fascistă Dopolavoro.

Este absurd să vrei să trasezi frontiera celor două lumi, Europa şi Asia, printr-un lanţ de munţi de înălţime mijlocie – vreau să spun Ural; s-ar putea alege la fel de bine unul dintre fluviile ruse. Nu, geografic vorbind, Asia pătrunde în Europa fără o soluţie de continuitate geografică.

Frontiera va fi acolo unde poporul german se va separa de cel slav. Datoria noastră este s-o plasăm acolo unde dorim noi să fie[143].

Dacă vom fi întrebaţi cu ce drept extindem spaţiul german spre est, vom răspunde că ne dă acest drept conştiinţa naţiunii. Dacă îndrăznim ceva în acest domeniu şi reuşim, toată lumea va recunoaşte că am avut dreptate. Viaţa este cea care tranşează acest gen de chestiuni.

Este un nonsens ca un popor superior să se chinuiască să se hrănească pe un teritoriu prea îngust, în timp ce masa inferioară rusă, care nu aduce nimic civilizaţiei, ocupă întinderi nesfârşite ale unui pământ dintre cele mai bogate din lume[144]. Noi smulgem cu greutate pământ din Wattenmeer[145] şi ne chinuim să cultivăm mlaştinile, în timp ce în Ucraina ne aşteaptă un sol cu o fertilitate aproape inepuizabilă, datorită unui strat de cernoziom care atinge pe alocuri 10 metri.

---

143 Aici Hitler pare să spere într-o pace viitoare, pentru a cărei încheiere este dispus să facă unele concesii majore în comparaţie cu aşteptările sale de la începutul campaniei: Uralul să fie abandonat în favoarea unui fluviu care ar putea fi în mod clar mai la vest, de pildă Volga sau Niprul.

144 „Nonsensul” pe care îl deplânge rezumă multe aspecte ale nebuniei lui Hitler: judecăţi pripite, ideea existenţei unei rase superioare care are toate drepturile şi care se află la originea întregii civilizaţii, necesitatea de a respecta „natura” care oferă cele mai bune comori ale sale celui care ştie să le cucerească...

145 Regiune de coastă mlăştinoasă din Saxonia Inferioară.

Trebuie să creăm condiţii care să asigure poporului nostru mijloacele de a creşte şi să punem în acelaşi timp obstacole în calea înmulţirii ruşilor. Dacă acest război nu ar fi avut loc, poporul nostru nu ar fi crescut în următorii zece ani, în timp ce numărul ruşilor s-ar fi mărit considerabil.

Indiferent dacă tigrul omoară omul sau invers, lumea continuă să meargă înainte. Cel mai puternic câştigă. Aceasta este legea naturii şi lumea nu se schimbă; aceste legi rămân.

Dacă cineva spune că lumea aceasta este rea şi că vrea să părăsească viaţa, mie asta îmi place! Dacă motivul acestei disperări este iubirea, îl sfătuiesc să aştepte un an: există cu siguranţă şi alte femei! Dar dacă preferă să moară din alt motiv, s-o facă, nu mă opun. Să se gândească însă la un lucru: nu poţi scăpa complet de această lume. Materia din care suntem făcuţi rămâne în natură; cât despre spirit, nu ştim dacă sufletul lui nu ajunge într-un rezervor, poate pentru a se reîncarna într-o zi[146]. Dar mi-ar displăcea dacă toată lumea ar dori să termine cu viaţa.

Dacă Biserica le prezintă oamenilor o lume de dincolo seducătoare, pentru a le uşura moartea, noi ne mulţumim să-i cerem omului să-şi modeleze viaţa în mod demn. Pentru aceasta, trebuie să se conformeze legilor naturii. Şi dacă ne reglăm principiile în funcţie de acestea, vom triumfa în faţa Bisericii pe termen lung.

Dar în niciun caz naţional-socialismul nu trebuie să imite cultele religioase; tot ce are de făcut este să construiască în mod ştiinţific o doctrină, care să nu fie decât un cult al raţiunii.

Datoria noastră este să educăm omul în aşa fel încât

146 Hitler admite reîncarnarea, cel puţin ca o ipoteză. Să ne amintim că în 21 iulie ne asigura că Mussolini era „unul dintre cezari”.

acesta să vadă ceea ce este frumos, minunat, în viaţă, şi să nu devină rapid un cârtitor şi un bombănitor. Vrem să ne bucurăm de frumuseţe cu delectare, să ne cramponăm de aceasta şi să evităm în măsura posibilului să facem rău aproapelui nostru. Dacă astăzi eu fac rău ruşilor este pentru că altfel ei mi-ar face rău mie.

Asta este ceea ce face şi bunul Dumnezeu: aruncă dintr-odată mase de oameni pe pământ şi e treaba fiecăruia să se descurce pentru a-şi croi calea în viaţă. Fiecare îl fură pe celălalt şi în final tot ceea ce se poate spune este că cel mai puternic câştigă. Şi totuşi, aceasta este ordinea cea mai rezonabilă; dacă am face invers, nu s-ar mai putea naşte nimic. Dacă ne eliberăm de legile naturii şi renunţăm la dreptul celui mai tare, atunci într-o zi sălbaticii vor putea să ne mănânce din nou, apoi insectele îi vor mânca pe sălbatici şi în cele din urmă nu vor mai rămâne decât microbii[147].

25 septembrie, la amiază

Cel mai surprinzător în strategia comandamentului rus este modul fanatic în care este menţinut un principiu care poate fi just în sine, după ce a devenit nepotrivit. Motivul este teama de a nu fi tras la răspundere pentru un eşec. Aceasta înseamnă că nu este niciodată o greşeală a comandamentului, sau o lipsă de muniţie, sau o presiune germană irezistibilă care a obligat să se facă o anumită mişcare, ci, în mod invariabil, trădarea. Aici totul este trădare, pentru că fiecare comandant de unitate riscă să-şi piardă capul, dacă nu a putut să se supună ordinelor. Preferă să-i tăiem noi în bucăţele.

În schimb, spiritul de ofensivă care îi împinge pe ruşi să meargă înainte nu este o noutate pentru noi. În timpul

147L upta mea: victoria evreului, un parazit, va fi curând urmată de dispariţia vieţii pe pământ.

războiului mondial deja era aşa. Aceasta se explică prin prostia lor. Aşa după cum am uitat dârzenia manifestată de ruşi împotriva noastră în timpul acestui război, tot aşa cei ce vor trăi în secolele următoare vor privi compania noastră ca pe o operaţie grandioasă, fără a avea cunoştinţă de numeroasele crize pe care ni le-a provocat spiritul de ofensivă al ruşilor. Dar în timpul războiului mondial era un tip de combatant rus mai degrabă conciliant decât crud, care astăzi a dispărut. Bolşevismul l-a eradicat[148].

Ce rezervor periculos de oameni este Asia! Securitatea Europei nu este de conceput decât cu o condiţie: să extindem frontiera europeană până la Ural[149]. Nu mai trebuie să existe stat rus organizat la vest de această linie! Căci acest hotar al nefericirii nu depinde nici de comunism, nici de ţarism, ci ţine de felul de a fi al oamenilor, care va deveni încă şi mai periculos dacă acest spaţiu se mongolizează. Aşa se topeşte brusc deasupra Europei un nor venit din Asia, care surprinde Europa nepregătită, în care întreaga comunitate – foarte bine selecţionată şi reglementată – se bazează încă pe securitatea colectivă!

Întrucât acolo nu există niciun obstacol care să

148 Combatantul rus este în mod obligatoriu crud, ceea ce justifică toate violenţele împotriva lui. Ideea este exprimată într-un context în care Armata Roşie nu face decât să se retragă, ceea ce îi dă puţine ocazii să maltrateze prizonierii, în timp ce Wehrmachtul capturează milioane de soldaţi şi ii masacrează sau îi lasă să moară în proporţie uriaşă.

149 Revirimentul survenit din seara de 23 septembrie, când Uralul nu mai trebuia luat în considerare pentru fixarea frontierei, ne invită să ne gândim că între timp s-a întâmplat ceva: poate că un eveniment a făcut să dispară speranţa într-o pace apropiată. Aceasta ar putea explica şi o creştere a violenţei verbale la adresa ruşilor şi reactivarea ideii unui „zid viu”.

stăvilească această masă, avem nevoie de un zid la vest, care trebuie să fie făcut din fiinţe umane. O luptă trainică la frontierele de la est va crea o rasă solidă şi ne va împiedica să avem din nou un sistem clasic european de state. Locurile în care am ajuns în prezent au cunoscut aproape toate cândva prezenţa rasei germanice. Am fost deja la Porţile de Fier[150], la Belgrad şi în spaţiul rus.

Tot ceea ce s-a realizat în istoria Germaniei este onoarea şi tradiţia noastră, averea noastră ereditară, patrimoniul nostru, indiferent care este dinastia sau ramura poporului german care ne-a deschis căile spre noul spaţiu. Trebuie să facem în aşa fel încât să strângem în panteonul naţional – aşa cum ne-a dat exemplu Ludovic I al Bavariei – tot ceea ce s-a realizat în istoria Germaniei[151].

Eu nu mai pot s-o fac, dar führerii viitorului vor trebui să scoată dintr-un sertar, la momentul potrivit, datele istorice care vor putea fi arătate unui stat sau altuia, pentru a justifica revendicările germane. Dacă într-o zi vom avea o viziune mai clară, vom putea să ajungem până la Marile Migraţii[152]! Dar Berlinul trebuie să devină

---

150 Porţile de Fier: defileul pe care îl traversează Dunărea înainte de a părăsi Serbia pentru a intra în România.

151b otezat Walhalla, pentru a expune busturile personalităţilor din istoria germană. Toate regimurile au continuat această acţiune. în timpul celui de-al Treilea Reich s-a adăugat doar un bust, în 1937, al compozitorului Anton Bruckner, foarte apreciat de Hitler (bustul lui Wagner era deja expus din 1919). în 2003, nu fără dezbateri, a fost admis şi bustul lui Sophie Scholl (1921-1943), membră a Rezistenţei.

152 Aluzia la marile migraţii îl invită pe istoric să caute asemănări cu războaiele din Antichitate pentru a susţine intenţiile lui Hitler - recurgând dacă este posibil la viclenie şi şantaj. Totuşi precizează că în timpul vieţii sale „el nu va putea” să revendice noi teritorii, indicând prin aceasta dorinţa sa de a se limita la programul din Lupta mea (zdrobirea Franţei, cucerirea Poloniei, Bielorusiei şi Ucrainei, un

adevăratul punct central al Europei, o capitală care să facă această impresie întregii lumi.

25 septembrie seara

Iluzia că ni se poate veni de hac printr-un război lung trebuie eliminată. Nu trebuie să-i mai lăsăm pe oameni să creadă că timpul care trece ne va îngenunchea! Am în minte două preocupări:

1) când constat că o materie primă este indispensabilă pentru război, nu mă dau înapoi în faţa niciunui efort ca să devenim independenţi din punct de vedere economic; fier, cărbune, huilă, cereale, vite, lemn – trebuie să putem conta pe toate acestea;

2) trebuie să ne întemeiem viaţa pe posibilităţile de debuşee care se găsesc în spaţiile pe care le controlăm.

Astăzi pot spune că Europa este autarhică, dar cu o condiţie – să putem împiedica existenţa unei mari puteri care să utilizeze civilizaţia europeană pentru a mobiliza Asia împotriva noastră[153].

Planul pe patru ani a dat Angliei o lovitură fără precedent, căci englezii au înţeles că statul nostru nu va mai fi vulnerabil la o blocadă; mi-ar fi oferit un împrumut, dacă aşa m-ar fi putut abate de la planul meu[154].

---

condominiu cu Marea Britanie asupra lumii) şi la consolidarea cuceririlor.

153 Germania controlează Europa datorită acelor teritorii ocupate sau în care îşi impusese tutela, printre care şi Franţa, dar nu-şi poate pune în practică politica economică atât timp cât încă fiinţează alianţa anglo-rusă.

154 Hitler încearcă să construiască o legendă, potrivit căreia politica lui economică ar fi înnebunit Anglia, sufocată deja de interesele evreilor, care ar fi înţeles cât de important era comerţul cu Germania; aceasta ar fi împiedicat-o să strângă mâna întinsă în interesul „rasei". în realitate, Baldwin şi Chamberlain - cei doi premieri care l-au precedat pe Chur- chill - au fost mai puţin îngrijoraţi de politica autarhică a lui

Poţi importa când eşti într-o situaţie favorabilă: altfel, te legi de mâini şi de picioare! Străinul profită imediat de aceasta ca să te şantajeze. Cum am putea plăti Americii dacă am vrea să cumpărăm grâu de la ei? Nu se poate cu produse agricole şi încă şi mai puţin cu produse industriale. Şi mai cred că este bună o politică europeană care ar consta în a nu mai dori să exportăm în întreaga lume. Chiar rasa albă însăşi şi-a distrus comerţul mondial[155]. Economia europeană nu mai are debuşee pe alte continente. Din cauza costurilor noastre de producţie nu mai putem fi competitivi.

Suntem atât de dezavantajaţi peste tot că nu mai putem pune piciorul nicăieri. Pentru a furniza cele câteva

---

Schacht, consolidată de Goring prin Planul pe patru ani, decât de reînarmarea Germaniei, pe care au încercat să o limiteze prin noi acorduri în locul Tratatului de la Versailles. Planul pe patru ani a făcut mai degrabă rău economiei germane, ameninţată fără încetare de hiperinflaţie - dar dintr-odată războiul devenise posibil (printr-o mobilizare precoce a resurselor în vederea luptei) şi în acelaşi timp necesar (pentru a repune economia pe linia de plutire prin jefuirea altor ţări). Diplomaţia a contribuit de asemenea: Pactul germano-sovietic a oferit, mult mai mult decât Planul pe patru ani, mijloacele necesare (mai ales petrol) pentru a contracara blocada britanică. Vezi Adam Tooze, The Wages of Destruc- tion, Lane, Londra, 2006, p. 48.

155 Declaraţiile următoare clarifică gândul acesta: „albii" au greşit folosind în uzine muncitori provenind din rasele inferioare din colonii, căci astfel au redus costurile de producţie, dar şi-au ruinat propriile ramuri industriale, în timp ce, dacă s-ar fi mulţumit să jefuiască materiile prime, ar fi putut continua să inunde piaţa cu produsele lor. Este o viziune profetică, pentru fenomenul acesta - pe atunci în stare embrionară - şi analiza sa se aplică mai bine la „globalizarea liberală" de la sfârşitul secolului al XX-lea. în anul 1939, industria europeană era concurată de două ţări dezvoltate din punct de vedere economic, Statele Unite ale Americii şi Japonia. Cât despre Hitler, face totul pentru a demonstra că autarhia este un panaceu, chiar dacă deformează realitatea, anticipând o evoluţie ce se afla de-abia la început.

articole de export de care străinătatea mai are încă nevoie, tot pământul este în competiţie. Pentru a accede la aceste pieţe, trebuie să plătim asemenea prime de export, încât consumăm foarte multe mijloace şi resurse umane în detrimentul satisfacerii nevoilor poporului nostru. Numai cu invenţiile noi mai putem face afaceri un timp oarecare.

Spre nenorocirea lor, englezii au industrializat India. Rezultatul: şomajul creşte în Anglia şi muncitorii sărăcesc. Milioane de şomeri în America! Acolo ar trebui să se înceapă cu o politică economică total nouă: abandonarea etalonului aur şi dezvoltarea pieţei interne.

Germania este astăzi singura ţară fără şomaj, pentru că noi nu depindem de pieţele externe! Ţara pe care suntem pe cale s-o cucerim va fi o sursă de materii prime şi un debuşeu, nu o zonă de producţie industrială.

Ţăranul este foarte puţin interesat de ideologie. Va fi suficient să-i ofer pământ în est, ca să se năpustească precum un fluviu uman, căci pentru ţăran peisajul cel mai frumos este cel care rodeşte cel mai mult. În douăzeci de ani, emigraţia europeană se va îndrepta spre est, şi nu spre America. Cu Marea Neagră vom obţine o mare interioară cu o bogăţie inepuizabilă de peşte. Datorită culturilor de soia din Crimeea ne vom mări şeptelul[156]. Vom

156 întrucât teritoriul Crimeii nu este extensibil şi dacă adăugăm la viitoarele culturi de arbore-de-cauciuc şi de bumbac pe cele de soia, avem poate aici explicaţia reducerii drastice a suprafeţelor pe care Hitler înţelegea iniţial să le rezerve arborelui-de-cauciuc (pentru care am văzut că a trecut de la 400 000 la 40 000 de hectare în câteva zile). De notat că soia este o plantă originară din Asia, adaptată a priori mai bine în regiunile subtropicale decât în Crimeea, chiar dacă - tocmai în anii 1930 (ceea ce explică fără îndoială de ce Hitler vorbeşte despre ea aici) - s-au făcut experienţe pentru a se adapta soia la zona temperată (ceea ce a condus la dezvoltarea culturilor de soia, mai întâi în Statele Unite, apoi şi în Europa).

obţine din sol de câteva ori mai mult decât obţine ţăranul ucrainean astăzi.

Nu vom mai avea nevoie să căutăm în Extremul Orient pieţe pentru produsele noastre. Piaţa noastră este aici, nu avem nevoie decât s-o facem să fie sigură. Vom livra ţesături de bumbac, cratiţe şi toate obiectele de uz casnic. Nici măcar nu vom putea produce pe măsura nevoilor.

Văd aici cele mai mari oportunităţi pentru a construi un Reich puternic, o adevărată putere mondială. Planul meu: să profit de orice ocazie care apare[157]. Dar în tot ceea ce este vital să ne organizăm pe propriul teritoriu şi să formăm o uniune cu ţările care lucrează cu noi; vor lua participaţii la producţiile care ne interesează. Toate livrările de maşini, chiar şi importate din străinătate, vor trece prin contorul german care va veghea ca niciuna să nu fie exportată, decât în caz de necesitate imperioasă.

Două treimi dintre toţi inginerii americani sunt de origine germană. În timpul secolelor de fărâmiţare teritorială, un mare număr de spirite superioare au vegetat la noi. Imediat ce le vom trasa sarcini măreţe cetăţenilor noştri, potenţialul nostru ne va surprinde. Pentru câteva secole de acum înainte dispunem de un câmp de acţiune fără egal.

Noaptea de 25/26 septembrie

Jurnalul de actualităţi de astăzi m-a mişcat profund[158]. Trăim o epocă eroică aşa cum n-a mai existat.

157a cest lucru atunci când evocă „noile invenţii”, dar îndepărtează imediat ipoteza din nevoi ideologice: pledoaria în favoarea autarhiei primează.

158 Actualităţile despre care vorbeşte Hitler se referă în special la cucerirea Kievului. Or, aceasta datează deja de zece zile şi urmările ei sunt deprimante: URSS nu cere (din câte ştim noi) şi nici nu semnează

Aşa a fost şi în timpul războiului mondial, dar nu era nimeni acolo ca să filmeze. Totuşi sunt enorm de fericit că am trăit acest război.

Mi s-a spus că, dacă discursurile mele au un asemenea impact, asta este pentru că mă abţin să construiesc fraze. Nu risc să încep o cuvântare în faţa soldaţilor cu „Nu există moarte mai frumoasă pe lume…”, căci ştiu adevărul şi ce trăieşte un soldat care, ascultând un ordin sau numai o voce interioară, îşi croieşte drumul prin infern.[159]

Pentru el războiul înseamnă ceea ce reprezintă pentru o fată întâlnirea cu un bărbat. Câteva zile sunt suficiente pentru a face dintr-un băiat un bărbat. Nu aş fi întreprins fără îndoială această muncă ciclopică de a construi de unul singur un stat nou, dacă nu aş fi fost făurit în acest creuzet.

M-am dus la bătălie cu cel mai pur idealism; apoi vezi căzând în jurul tău mii de oameni şi devii conştient de faptul că viaţa este o luptă crudă de lungă durată, a cărei finalitate este conservarea speciei: individul poate să dispară, cu obligaţia ca alţii să rămână în viaţă[160].

Îmi imaginez că mulţi oameni se iau cu mâinile de cap şi se întreabă: „Cum naiba poate führerul să radă de

---

(în niciun caz) pacea, războiul continuă şi se anunţă tot mai dificil. Hitler contează mai mult ca oricând pe Providenţă pentru a-1 scoate din încurcătura în care se băgase. Autocontemplarea pe ecran a ultimului său triumf militar este un întăritor provizoriu, dar puternic.

159d in Finlanda, care evocă scene din 1914-1918, gata să te inducă în eroare. Această secvenţă i-a trezit probabil amintiri.

160 Dar raţionamentul este strâmb: masacrarea populaţiei europene între 1914 şi 1918 nu avea drept finalitate evidentă conservarea ei! Urmarea textului este mai logică, deşi mai puţin veridică: se referă la următorul război care este prezentat clar ca o luptă pentru supravieţuirea speciei umane împotriva parazitului evreiesc.

pe faţa pământului un oraş ca Sankt-Petersburg?!”. Sigur, eu sunt în mod intrinsec dintr-o altă specie. Aş dori să nu văd pe nimeni suferind şi să nu fac rău nimănui. Dar când constat că specia este în pericol, sentimentul lasă locul raţiunii reci: nu mai văd decât victimele viitorului, în cazul în care nu facem victime astăzi[161].

Noaptea de 27/2% septembrie

Trebuie să avem în vedere două obiective:

1) să ne menţinem cu orice preţ poziţiile din vest;

2) să ducem războiul pe cât posibil în afara frontierelor, adică la graniţele exterioare[162].

Când vezi ce a făcut bolşevismul din oameni, constaţi că educaţia trebuie să-i înveţe întâi ce este respectul: respectul faţă de Providenţă, de necunoscut sau de natură – indiferent cum i-am spune acesteia – începând cu respectul pe care cei tineri îl datorează celor mai în vârstă[163]. Dacă nu facem aşa, creştem o fiinţă mai rea ca

---

161 v orba nici de popor, nici de rasă). O idee de bază din Lupta mea transpare aici pentru a doua oară (vezi însemnarea din 21 septembrie): triumful evreilor, al acestor microbi, ar fi fatal pentru întreaga specie umană, pe care nu vor face altceva decât să o târască spre neant.

162 Hitler se gândeşte serios la încercări de debarcare în Europa Occidentală şi ameninţări la frontierele germane. Din acest moment, este conştient de faptul că războiul lua o turnură îngrijorătoare. încă din 13 septembrie îi prevenise pe generalii săi despre o eventuală încercare de invadare a Africii de Nord franceze de către Marea Britanie, fără a avea încă în vedere o ameninţare la adresa coastelor europene şi a frontierelor Reichului. Vezi Franz Halder, Jurnal 1939-1942, Editura Elit, Ploieşti, 1999, însemnarea din 13 septembrie 1941.

163 Acest respect, de la care trebuie „să înceapă” totul, nu era un articol de bază în educaţia membrilor Hitlerjugend (Tineretul Hitlerist). Afirmaţia arată că pentru Hitler era vorba să pareze ceea ce era mai presant şi să toarne noua generaţie în matricea naţional-socialistă, cu riscul de a o face să se certe cu generaţia părinţilor. Odată atins acest rezultat, după o perioadă de cuceriri şi de consolidare, respectul

un animal: inteligenţa lui, atunci când încetează să mai fie ţinută în frâu, îl transformă pe om în monstru. Rusul nu poate fi om decât dacă este coordonat de oameni care îl obligă la o viaţă colectivă, adică să fie legat de muncă printr-o constrângere foarte puternică. O conduită socială, o atenţie pentru aproapele său, aceasta îi este ceva străin[164].

Cine ştie, dacă părinţii mei ar fi fost suficient de bogaţi ca să-mi permită să frecventez academia[165], poate că nu aş fi fost în situaţia de a cunoaşte sărăcia atât de temeinic. Cel care trăieşte în afara mizeriei sociale trebuie mai întâi să dărâme o uşă ca să devină conştient de ea. Anii care m-au făcut să cunosc cele mari lipsuri din viaţa mea personală au devenit cea mai mare binecuvântare pentru naţiunea germană: altfel am fi avut astăzi bolşevismul[166]!

Există un punct în care mizeria mediului meu de atunci nu m-a atins: în tot acest timp am trăit în gând în

---

tinerilor pentru vârstnici va trebui să redevină regulă.

164 Iată principala contradicţie a nazismului: vede omul ca pe un animal, care nu trebuie sub niciun pretext să-şi folosească creierul pentru a-şi schimba condiţia; cu toate acestea, împarte oamenii între cei superiori, singurii adevăraţi, invitaţi să profite nu numai de superioritatea lor fizică, ci şi de toate resursele spiritului lor, şi cei inferiori care, în modul cel mai peiorativ, sunt trataţi ca nişte animale.

165 Hitler revizuieşte informaţia din Lupta mea, în care nu spunea că motivele financiare l-au împiedicat să intre la Şcoala de Arte Frumoase de la Viena şi mărturisea că eşecul lui se datora concursului de admitere. Oare respinge acum această împrejurare, deoarece îi evocă o înfrângere?

166 Hitler se afişează aici drept singurul om capabil să scoată Germania din haosul din 1918-1919 printr-o politică naţională care a interesat şi a integrat păturile populare.

palate; atunci mi-a venit ideea transformării Berlinului[167].

Trebuie să avem grijă de două lucruri:

1) ca toţi tinerii dotaţi să fie crescuţi pe cheltuiala statului;

2) ca în faţa oamenilor dotaţi să fie deschise toate porţile.

Întrucât nu urmasem cele şase clase ale şcolii medii, nu aş fi putut deveni ofiţer, chiar dacă aş fi dobândit prin munca mea de câteva ori mai mult decât bagajul de cunoştinţe al unui bacalaureat. Numai un ofiţer putea primi Ordinul „Pentru Merit”. Era deja ceva excepţional să fie obţinut de un membru al burgheziei. Şi ce rol juca originea familială în viaţa socială! Un post de ministru nu putea fi obţinut de cineva care nu îndeplinea criteriile de origine şi de şcolaritate, decât dacă făcea parte din partidul socialist.

În marină aveam până nu de mult patru categorii de popote. Asta ne-a costat recent încă un vapor.

Ideea că ar trebui să ne temem de o scădere a autorităţii odată cu dispariţia acestor discriminări este neîntemeiată. Cel care dovedeşte că are capacităţi şi cunoştinţe superioare are întotdeauna autoritatea de care are nevoie, pe când cel care nu se impune prin talentul şi cunoştinţele lui este lipsit de autoritate fără ca poziţia ierarhică să-i fie de vreun ajutor.

Era scandalos modul în care era cazat personalul

167 Foarte probabil, încă o minciună. Hitler repetă poveştile din Lupta mea despre tinereţea lui vieneză (puţin înainte şi după 1910), accentuând mizeria şi prezentându-se drept mult mai patriot şi mai politizat decât era. Avea, cu siguranţă, anumite proiecte arhitectonice, dar vagi din punct de vedere geografic, dacă e să-l credem pe martorul aproape unic care era August Kubizek. Nu fusese niciodată la Berlin şi era fără îndoială foarte puţin preocupat de urbanismul lui. îşi oferă luxul unei tinereţi predestinate.

casnic, de exemplu, în apartamentele din Berlin. Nedemn era în această privinţă şi tratamentul aplicat mateloţilor, chiar şi pe pacheboturile de lux. Ştiu că asta nu se poate modifica peste tot de pe o zi pe alta, dar spiritul de astăzi este diferit.

În viitor, fiecare muncitor va avea concediu, câteva zile îi vor aparţine numai lui, o dată sau de două ori în viaţă va putea face o croazieră pe mare. Ne înşelăm atunci când spunem: „Nu, pentru numele lui Dumnezeu! Oamenii îşi vor pierde cumpătarea!”. Căci absenţa ambiţiei este duşmanul oricărui progres.

În această privinţă semănăm cu americanii[168], care debordează de ambiţie, în timp ce un spaniol, de pildă, adoră să se mulţumească în fiecare zi cu un pumn de măsline, care nu-l costă aproape niciun efort. Biserica a ştiut să profite de aceasta. Ea predică despre săraci – cu duhul şi mai ales, de fapt, despre cei care nu au nicio avere – spunând că vor merge în Ceruri, în timp ce bogaţii vor plăti veşnic pentru bunăstarea lor de pe pământ cu chinurile Iadului. Biserica spune aceasta în virtutea unui contract cu cei avuţi, care o finanţează cu plăcere pentru ca preoţii să-i înveţe pe oameni să se resemneze cu soarta lor umilă. Dar ce creştinism ciudat se practică aici! Cel puţin la noi, trebuie să recunoaştem, creştinismul a devenit o afacere germană. Are drept deviză: „Roagă-te şi munceşte”[169].

---

168 Atât timp cât încă nu participă la război, Statele Unite ale Americii pot să mai servească drept model, în anumite privinţe. Lipsa lor de autarhie este rodul unei politici „concepute de un creier evreiesc” (vezi însemnarea din 13 octombrie), dar dinamismul lor este demn de elogii.

169 Ora et labora este deviza benedictinilor, mai ales în Germania, unde un călugăr a determinat adoptarea ei pentru prima dată în secolul al XIX-lea. Vezi Olivier Quenardel, „Ora et labora; prie et travaille”, în

28 septembrie, la amiază în relaţia anglo-germană este ceva din relaţia austro-prusacă din 1866. Austriecii se cramponaseră la fel de ideea lor despre Germania[170].

Dar niciun englez nu va lăsa să se vadă nimic în faţa unui străin când lucrurile merg prost pentru ţara lui[171]. Este un popor bine-crescut. Timp de trei secole a aspirat în mod serios la dominaţia mondială, apoi a exercitat-o timp de două sute de ani. A păstrat-o atât de mult timp pentru că nu s-a ocupat de rufele murdare ale popoarelor dominate şi le-a lăsat să se ocupe singure de asta[172]. În timp ce noi, noi am vrea mereu să frecăm un negru ca să devină alb. Ca şi cum ar putea să-ţi placă să te spele altcineva, când nu te speli singur!

Trebuie să ne ferim să mergem prea departe cu organizarea, pentru că o catastrofă neprevăzută poate bloca toată maşinăria. Astfel, nu ar fi rezonabil să spunem, în faţa fertilităţii solului ucrainean: aici nu se poate semăna decât grâu. Nu, trebuie să existe şi păşuni! Natura a modelat diversele regiuni terestre permiţând fiecăreia să

Collectanea Cisterciensia, voi. 76, 2014, nr. 4, pp. 332-338. Până şi în sfera religioasă, „sângele bun" germanic contracarează otrava evreiască!

170 e ra, de altfel, aliată cu Austria la Sadowa - aşa cum era Franţa alături de Anglia în 1939-1940. După ce a fost învinsă, Austria a acceptat să formeze Tripla Alianţă în 1882, împreună cu Germania şi Italia.

171 Hitler caută dincolo de Canalul Mânecii o lecţie de demnitate şi de aparentă indiferenţă în faţa catastrofelor, pe care o va aplica din plin pe parcursul următorilor patru ani.

172 O viziune puţin cam idilică despre talentul englezilor de a domina popoarele. Trece cu vederea mai ales revolta şipailor (1857), provocată de nerespectarea unor tradiţii religioase de către administraţia engleză (mai exact introducerea de muniţie frecată cu grăsime de porc). Agitaţia a durat un an şi reprimarea ei, deosebit de dură, a necesitat un aport important de trupe din exterior.

fie autarhică şi omul trebuie să vegheze la păstrarea acestei ordini mixte.

De aceea dorim să păstrăm mlaştinile, nu numai pentru a le utiliza ca terenuri de manevră, ci şi din motive climatice: trebuie să evităm deşertificarea terenurilor din jur. Mlaştinile joacă rolul unui burete: fără ele s-ar putea ca o recoltă întreagă să fie distrusă de un val de căldură.

25 – 26 septembrie/9 – 11 octombrie[173]

Viena (1 octombrie, seara)

Ceea ce complică lucrurile la Viena este diversitatea etnică din interiorul zidurilor sale. Aici trăiesc descendenţii tuturor raselor pe care le conţinea vechea Austrie şi fiecare receptează pe propria antenă ceea ce emit ceilalţi pe lungimile lor de undă! în Austria lipseşte ceea ce din fericire avem în Germania, o serie de oraşe de mărime medie cu un înalt nivel cultural, care, din acest motiv, nu suferă nici de un complex de inferioritate, nici de un exces de înfumurare.

În vechea Austrie, Viena avea o poziţie culturală atât de dominantă, încât înţelegem ura pe care o suscita în provincie, un gen de ură a cărui ţintă Berlinul nu a fost niciodată. Capodoperele erau acolo din belşug (de exemplu, colecţia Ambras[174]). Totul se măsura la scara Vienei şi se veghea cu stricteţe să nu aducă atingere acestui principiu în niciun domeniu. Astfel, s-a interzis catedralei din Linz să atingă înălţimea prevăzută în planuri, ca să nu pună în umbră fleşa de la Sf. Ştefan.

---

173 în aceste trei săptămâni, ordinea cronologică este părăsită în favoarea unei clasificări a consemnărilor pe câteva domenii mari.

174 Arhiducele Ferdinand al II-lea (1529-1595) adunase colecţii de mare interes ştiinţific şi artistic la castelul Ambras de lângă Innsbruck. O bună parte a acestora se găseşte încă la Viena, ca urmare a diverselor vicisitudini (mai ales a războaielor napoleoniene).

Trebuia să se oprească cu câţiva metri mai jos decât fleşa de la Sf. Ştefan. Vienezii autentici se înroşesc de furie când află că un tablou care ar fi trebuit să ajungă la Viena s-a oprit la Graz sau într-un alt oraş austriac. Eu doresc numai ca Schirach[175] să nu fi devenit între timp vienez şi el!

Pe de altă parte, la Viena găsim atât de multe comori culturale, încât de acestea beneficiază astăzi orice german. Trebuie să adaug că Viena susţine şi o comparaţie cu ceea ce am văzut la Paris. Axa Concorde-Tuileries, de acord! Sunt perspective ample; dar în detaliu?

Noi vom face lucrurile încă şi mai frumoase. În acest oraş există numeroase monumente care trebuie clasificate pentru a fi protejate. Trebuie să scoatem iuta de pe pereţii Galeriei Mari: ascunde un superb *stucco lustro*[176].

Viena va declara război ploşniţelor şi murdăriei. Oraşul trebuie asanat. Este datoria culturală care revine Vienei secolului al XX-lea. Nu este nevoie de altceva. Dacă face acest lucru, va figura printre cele mai frumoase oraşe din lume.

Italia şi România (27 – 28 septembrie, 9 octombrie)

Ducele are dificultăţi deoarece armata lui are o gândire regalistă, pentru că internaţionala catolică îşi are centrul la Roma şi pentru că statul, spre deosebire de popor, nu s-a convertit decât pe jumătate la fascism[177].

Să acoperi cu elogii o trupă care a dat greş înseamnă

175 Baldur von Schirach (1907-1974), fondator şi şef al Tineretului Hitlerist, a fost numit gauleiter al Vienei şi guvernator (Reichsstatthalter) al Austriei în 7 august 1940.

176 Stucatură care imită marmora (n. tr.).

177 Nici nu se putea spune mai clar că statul german este în întregime convertit la nazism. Nu pentru că fiecare funcţionar şi-ar fi însuşit până şi ultimul rând din Lupta mea, ci pentru că partidul dispune de suficiente pârghii pentru a conduce statul potrivit principiilor sale.

să-i distrugi sensul onoarei militare. Trebuie să i se spună cinstit că a avut un comportament jalnic. Orice armată poate cunoaşte o înfrângere. Frontul este adesea expus la mişcări nervoase despre care comandamentul nu poate să-şi facă o idee corectă. Dar atunci se impune duritatea. O astfel de trupă trebuie să fie angajată din nou în luptă cât mai curând posibil! Nu se poate învinge moartea decât prin moarte! Dacă dai înapoi, vei fi împuşcat, dacă înaintezi, ai o şansă să rămâi în viaţă! Şi numai după ce pata a fost spălată se poate da uitării greşeala.

Acestea fiind spuse, un comandament nu are dreptul să acţioneze neglijent, lăsându-i pur şi simplu pe soldaţi să se ducă la moarte. Nu se poate să obţii prin greutatea cifrelor ceea ce nu ai reuşit prin acţiunea unui grup mic, cu riscul de a nu face altceva decât să măreşti pierderile. E mai bine să-ţi spargi capul şi să cauţi cauza eşecului. Trebuie să reflectăm la folosirea altor arme sau la schimbarea tacticii. În ultimă instanţă, trebuie să ne întrebăm dacă nu este mai bine să abandonăm o poziţie greu de ţinut şi să gândim operaţia militară altfel[178].

Într-un ordin de zi de acum câteva săptămâni, Antonescu a acuzat o unitate că este ruşinea naţiunii. Din punct de vedere al rasei, Antonescu este cu siguranţă un german şi nu român, este un soldat înnăscut. Nenorocul lui este că trebuie să comande nişte români! Dar să ne amintim că acum un an trupele lui se dispersaseră la

178 Acest pasaj contrazice ideea că Hitler nu ştia să ordone o retragere şi, pentru a rezolva dificultăţile, nu cunoştea alt remediu decât încăpăţânarea. Ne invită să privim motivele lui, pentru fiecare caz în parte. Una dintre cele mai importante calităţi care explică succesele lui împotriva adversarilor (care nu posedă deloc astfel de însuşiri) este capacitatea lui de a trage învăţăminte utile din eşecuri.

contactul cu bolşevicii[179]. Dar ce a făcut între timp! Va reuşi de asemenea, să obţină un corp de administratori necorupţi, dar asta va dura ani de zile!

Chiar şi poporul nostru nu a obţinut printr-o singură generaţie sănătatea morală actuală; să ne amintim chelfăneala pe care le-a aplicat-o berlinezilor Frederic-Wilhelm I cu mâna lui[180]! Sănătatea morală este rezultatul unei educaţii neîntrerupte în spiritul disciplinei.

Germania şi Anglia (9 – 10 octombrie)

Există un serviciu adus de Germania şi numai de ea, şi anume de a fi stăvilit atacul hunilor, avarilor şi maghiarilor în Europa Centrală[181]. Pe atunci, când încă eram o putere mondială.

Anglia de abia începea să-şi pună bazele puterii sale maritime. Dacă nu ne-am fi sfâşiat între noi ca să stabilim dacă trebuie să-l consumăm pe bunul Dumnezeu într-un fel

---

179e ste poate cel mai evident din toată cariera sa: pentru a caracteriza o rasă drept inferioară, Hitler o acuză cu cea mai mare neruşinare de un defect imaginar. încearcă, de asemenea, să estompeze cinismul înţelegerilor lui cu Stalin, cu câteva zile înainte de a se decide să-l înjunghie (începe să-şi orienteze generalii în această direcţie în 13 iulie 1940, cu mai puţin de două săptămâni după ocuparea de către sovietici a teritoriilor româneşti în chestiune. Vezi Franz Halder, op. cit., consemnările din 13, 21 şi 31 iulie 1940).

180 Frederic-Wilhelm I (1713-1740), numit şi „regele sergent", sau „regele soldat", tatăl lui Frederic al II-lea, era cunoscut prin faptul că îi lovea cu o bâtă groasă în plină stradă, mai ales la Berlin şi la Potsdam, pe locuitorii a căror conduită îl nemulţumea.

181d etrimentul avarilor!), continuându-şi jafurile. Trebuie să admitem, pentru a fi cât se poate de corecţi faţă de Hider, că viitorul întemeietor al Sfântului Imperiu Romano-German, Otto cel Mare (912-973), a fost cel care le-a dat o lecţie decisivă în lupta de la Lechfeld, din apropiere de Augsburg, în 955. în 962, acesta a restabilit tidul de împărat, ceea ce face - dacă vreţi - din Germania „o putere mondială": aşadar, cei trei invadatori fuseseră respinşi înainte!

sau în două feluri[182], Anglia nu ar fi avut niciodată niciun cuvânt de spus în repartizarea forţelor din Europa.

Anglia nu este un pericol decât atunci când este în poziţia de a se juca cu forţele Europei împotriva unei puteri periculoase pentru ea[183]. Războiul mondial a fost pentru ea o victorie à la Pyrrhos[184]. Pentru a-şi menţine imperiul mondial, Anglia are nevoie alături de ea de o putere continentală solidă. Aceasta nu poate fi decât Germania.

Războiul din Est (10 octombrie, la amiază)

Războiul şi-a regăsit aspectul iniţial: războiul popoarelor este înlocuit cu războiul pentru spaţiu. La origine, războiul nu avea altă miză decât pământurile pentru păşunat. Astăzi este vorba din nou de bogăţiile naturale. Prin voinţa Creaţiei, ele aparţin celui care le cucereşte.

---

182 Hitler face aluzie la Războiul de 30 de ani, atât civil, cât şi străin, care a răvăşit Germania între 1618 şi 1648. Unul dintre principalele puncte de discordie dintre catolici şi protestanţi (în Germania ca şi în altă parte) se referea la împărtăşania într-un fel sau în ambele „feluri”. La catolici, numai preoţii luau trupul şi sângele lui Hristos (hostia şi vinul sfinţite în timpul liturghiei), credincioşii trebuind să se mulţumească numai cu hostia: Luther abolise această distincţie.

183 Hitler intenţionează - punând un jug greu german pe toată Europa - să pună capăt definitiv „jocului” Angliei, astfel încât aceasta să devină inofensivă, iar alianţa ei una dintre cele mai preţioase.

184d ar avea oare de ales? Căci împotriva ei pornise războiul în principal Wilhelm al II-lea şi era departe de a-i propune, ca Hitler, o alianţă echitabilă (libertate pe mări contra mână liberă în Europa), pretinzând, dimpotrivă, s-o concureze în plan maritim, comercial şi colonial. Cât despre Hitler, el a creat elementul surpriză printr-o tactică de o îndrăzneală nebunească, încercând să pună lumea în faţa unui fapt împlinit prin anihilarea subită a armatei franceze şi făcând apoi pe generosul, pentru a-şi impune alianţa. Nu poate decât să constate că manevra îi eşuase.

Migraţiile popoarelor au pornit din est; începând din acest moment, popoarele merg de la vest la est. Aceasta corespunde cu principiul naturii de a reînnoi constant lucrurile printr-o luptă selectivă. Legea existenţei cere mereu morţi, pentru ca să trăiască cel mai bun.

Creştinismul este o revoltă împotriva acestei legi fundamentale, un protest împotriva Creaţiei; dacă l-am practica în mod consecvent, am ajunge să cultivăm ceea ce este inferior[185].

Jurnalele de actualităţi (25 – 26 septembrie, 9 – 10 octombrie)

Jurnalele de actualităţi săptămânale ale viitorului, pentru a fi martore ale evenimentelor, vor trebui să facă fără încetare copii noi şi cel mai bine ar fi să facă role de metal. Pusesem mâna pe puţinele înregistrări din timpul războiului mondial – fuseseră adunate pentru a fi distruse – şi acestea au fost sechestrate împreună cu bunurile partidului de către statul bavarez. Nu le-am mai recuperat niciodată; trebuie să le considerăm pierdute[186].

Sper că în viitor jurnalele de actualităţi vor fi

185 „Konsequent durchgeführt, würde es zur Züchtung des Minderwertigen führen? O frază importantă, citată adesea în traducerea lui Genoud sau în echivalentul ei britanic: „împins la logica sa extremă, creştinismul ar însemna cultura sistematică a deşeurilor umane.” Iată ceea ce limitează sensul la problema handicapaţilor, pe care doctrina creştină impune să-i păstrăm în viaţă. „Ceea ce este inferior” este mult mai amplu şi trimite, de exemplu, la domeniul cultural, sau la nivelarea în jos a educaţiei. Totuşi Hitler recunoaşte că din acest punct de vedere bisericile nu sunt „consecvente”.

186 Hitler probabil că a căutat prost: din cele 800 de filme turnate de BUFA (Bild und Filmamt), înfiinţată în 1916 din iniţiativa generalului Ludendorff, 90 sunt astăzi disponibile la arhivele federale. Vezi www.filmothek.bundesarchiv.de/contents_wwi?set_lang=de.

realizate de cei mai capabili cineaşti[187]. Se pot face lucruri mari în acest domeniu. Putem să rămânem la formatul de 20 de minute, dar trebuie să fie folosit cu pricepere şi bine gândit. Cel mai rău până acum a fost că ne limităm la benzi de 10 metri, indiferent de subiect, cutremur, meci de tenis, curse de cai sau lansarea unui vas la apă.

Comandamentul din timpul războiului mondial (10 – 11 octombrie)

Dacă lăsăm la o parte victoriile de la Tannenberg şi din bătălia de iarnă de la Lacurile Mazuriene, putem spune că ne-a lipsit un comandament corect pe aripa dreaptă. Kaizerul nu s-a arătat decât o dată, pentru că îşi închipuia că totul va merge bine. Era în 1918, Majestatea Sa luase el însuşi comanda. În realitate, nu înţelegea nimic. Faptul că la noi nu s-a admis necesitatea armei blindate sau cel puţin a unei apărări antitanc este la originea înfrângerii noastre din 1918. Bolşevismul se îndreaptă spre pieire din cauza lipsei armelor antitanc[188].

Pe lângă aceasta, ofensiva de primăvară din 1918 era prematură – o lună mai târziu toate zonele umede s-ar fi uscat şi timpul ar fi putut fi mai favorabil[189] – şi era şi prost

---

187 După o încercare nefericită cu Leni Riefenstahl la începutul campaniei din Polonia, Hitler l-a însărcinat pe Walter Frantz (cameramanul lui Leni pentru filmul despre Jocurile Olimpice) să coordoneze realizarea jurnalelor de actualităţi pe toată perioada războiului. Vezi în acest sens François Delpla, Les tentatrices du diable, L Archipel, Paris, 2005, pp. 191-192.

188 Pe de o parte, nimic nu ne permite să afirmăm că URSS nu avea tunuri antitanc, nici că o penurie ar fi pus-o în întregime în pericol, pe de altă parte, cel mai bun antitanc este un tanc, şi Hitler afirmă neîncetat că duşmanul l-a surprins prin numărul blindatelor sale.

189 Hitler se gândeşte probabil la propria campanie din Franţa, pentru care a aşteptat să vină primăvara şi a ales cu grijă itinerariile. Pe de altă parte, se încăpăţânează să spună că înfrângerea din 1918 a depins

situată în spaţiu!

Şi ce nonsens să abandonezi un plan de operaţiune pentru că pe drum atenţia ţi-a fost atrasă brusc de Paris! Este la fel ca şi când, în momentul în care mă pregătesc să trimit trupele din apropiere de Smolensk spre sud, în vederea luptelor de anihilare prevăzute, le-aş trimite la Moscova pentru ca, renunţând la încercuire, să repurtez o victorie de prestigiu cu preţul unei extinderi a frontului ce nu putea fi justificată.

Cel mai inteligent dintre generalii din războiul mondial a fost poate Conrad von Hotzendorf. Acesta măsura clar necesităţile militare şi politice; tot ceea ce i-a lipsit a fost un instrument bun[190].

13 octombrie, la amiază

Popoarele pe care le facem să intre în organizaţia noastră economică trebuie să aibă partea lor din bogăţiile naturale ale regiunilor exploatate din est şi trebuie să găsească acolo un debuşeu pentru produsele lor industriale. Nu trebuie decât să le deschidem această perspectivă şi vor veni să se alipească sistemului nostru. Organizarea acestei zone pentru profitul Europei va suprima în întregime şomajul.

Pentru aceste ţări, America va deveni, în plan economic, o altă lume. Nu i se poate plăti decât în aur. Un comerţ cu mărfuri nu este posibil cu acest stat, deoarece suferă de un excedent de materii prime ca mijloace de producţie. Aurul pe care îl primesc ca plată pentru forţa

---

de foarte puţin... Este un fel de a spune că Germania poate să învingă, chiar şi astăzi, o coaliţie mai puternică pe hârtie, cu atât mai mult cu cât cel de-al Treilea Reich este mai capabil decât cel de-al Doilea să-şi mobilizeze forţele morale şi materiale.

190 Conrad von Hotzendorf (1852-1925) a fost comandant-şef al armatei austro-ungare până In 1917.

lor de muncă îl tezaurizează în seifuri şi îşi imaginează că lumea se va înclina în faţa acestei politici economice născute dintr-un creier evreiesc. Frumos succes cu cele 13 milioane de şomeri ale lor!

Dacă aş fi în America, nu mi-aş face griji, n-aş avea decât să construiesc o economie autarhică uriaşă. Cu un spaţiu de 9 milioane şi jumătate de kilometri pătraţi, problema ar fi complet rezolvată în cinci ani. Nici chiar America de Sud nu ar putea furniza Statelor Unite ale Americii decât produse pe care le posedă deja. Cum ar putea, de exemplu, America să exporte automobile? Trebuie s-o lase baltă[191]!

Fluviul viitorului este Dunărea. Prin Marea Neagră o vom lega de Nipru şi de Don. Petrolul şi cerealele vor pluti spre noi. Canalul Dunărea-Main nu va fi niciodată suficient de lat. Să mai adăugăm şi Canalul Dunărea-Oder şi vom avea un circuit economic de dimensiuni nemaivăzute vreodată. Europa devine interesantă pentru ea însăşi[192]. Europa şi nu America va fi pământul posibilităţilor infinite. Americanii înşişi, când vor fi terminaţi, se vor alătura acestei mişcări.

Nicio ţară nu va fi, în esenţă, la fel de autarhică precum Europa. Unde mai vedem o regiune cu un minereu de fier cu un conţinut aşa de ridicat ca în Ucraina? Unde

---

191s ă fie mulţumită cu piaţa sa internă. Această organizare s-a născut „într-un creier evreiesc” dar Hitler nu menţionează nicio persoană (şi pentru că se găsesc destul de puţini israeliţi printre luptătorii din timpul Războiului pentru Independenţă sau printre miliardarii americani din secolul al XIX-lea). Hitler judecă arborele după fructele sale: o economie extravertită nu se poate să fi fost concepută decât de un evreu.

192 „Europa wirdfur sich interessant” (în germană, în original): o formulă elocventă - nu mai este nevoie să căutăm peste mare profituri incerte, fortăreaţa aflată în construcţie pe continentul european oferă toate resursele, inclusiv posibilitatea celor mai rentabile investiţii.

există nichel, cărbune, mangan şi molibden? Acolo există mine de mangan din care se aprovizionează şi America. În plus, posibilitatea de a cultiva oleaginoase şi arbore-de-cauciuc! Cu o cultură de 40.000 de hectare, ne vom acoperi necesarul de cauciuc.

Cel care va câştiga acest război nu trebuie să se preocupe de organizarea economiei. Aici ne batem pentru pământ şi sol (*Grund und Boden*). Indiferent ce eforturi ar face, cel care nu are bogăţii naturale este cel care sucombă în cele din urmă. Bogăţiile pământului sunt infinite, dar numai un sfert din planetă este la dispoziţia omului; de unde şi lupta (dintre naţiuni). Aceasta este ordinea firească, pentru că aşa se realizează selecţia celor mai buni.

Un om care dă naştere unui copil fără ca mijloacele lui de existenţă să crească este un inconştient. Dar greşim şi dacă ne gândim că din acest motiv trebuie să renunţăm să procreăm, căci avem o datorie faţă de viaţă.

Un lucru este sigur: grijile nu încetează niciodată. Când eram tânăr, aveam griji în valoare de 10, 20 sau 30 de mărci. Nu există decât o singură perioadă din viaţa mea când nu am avut griji – cei şase ani cât am fost soldat. Acolo nu ne sinchiseam, hainele erau asigurate şi, chiar dacă nu erau chiar grozave, erau cel puţin onorabile, masa ni se dădea şi aveam un culcuş la cazarmă sau permisiunea de a dormi oriunde. Şi apoi au revenit grijile. Cele ale partidului: 10.000 mărci mai întâi, apoi 2 sau 3 milioane, la sfârşit 500 – 1.000 (de milioane), iar după preluarea puterii s-au cifrat la miliarde.

Iar acum apar griji noi. Mai întâi: unde o să-i plasez pe muncitori? Şomajul dispare dintr-odată: şi acum unde să găsesc muncitori? De unde să iau maşinile? Mereu alte lipsuri. Chiar şi acum. Mai întâi: să facem prizonieri! Apoi:

ce să facem cu prizonierii?

Toţi emigranţii rămân fixaţi în punctul în care se găseau în momentul separării. Ceea ce s-a întâmplat după aceea, nu mai văd. Consideră că momentul emigrării lor este un punct de cotitură în istoria lumii, când este de fapt numai în viaţa lor. Numai un geniu se poate ridica mai presus de aceste consideraţii[193]. Există şi emigranţi intelectuali: englezul rămâne la data de 9 noiembrie 1918[194].

13 octombrie 194 ly seara

---

193 Iată ceea ce completează consideraţiile din prima zi referitoare la ruşi, care se limitează la familie. Firește, „sângele arian” permite lărgirea razei vizuale, dar trebuie să fii geniu ca să nu confunzi istoria proprie cu cea a omenirii.

194p recedent. învingătorii datează victoria, în general, la 11 noiembrie, ziua armistiţiului şi a încetării luptelor; 9 noiembrie 1918 este mai degrabă o dată a istoriei germane: abdicarea lui Wilhelm al II-lea în favoarea unei republici pe care o vor domina provizoriu socialiştii (adică, în opinia lui Hitler, evreii), marcând sfârşitul Reichului şi al unei epoci şi făcând inevitabil respectivul armistiţiu. în 1923, Hitler îşi va lansa puciul în seara de 8 noiembrie, poate fără prea multă libertate de alegere, căci a acţionat în funcţie de mişcările şefului guvernului bavarez, Gustav Ritter von Kahr. Dar eşecul sângeros de a doua zi face în mod definitiv din 9 noiembrie data simbolică a reglării conturilor între Germania şi „evreime”. Naziştii vor face apel la acest eşec în fiecare an prin ceremonii din ce în ce mai grandioase în memoria victimelor împuşcate în faţa Felderrnhalle şi prin depunerea jurământului noilor SS-işti, iar în 1938, prin persecuţiile din Noaptea de Cristal. în 1939, atentatul eşuat al lui Elser va confirma alegerea lui Hitler de către Providenţă. Şi iată că ajungem în anul 1941 şi la ipoteza avansată în 2005 de Edouard Husson, pe baza jurnalului lui Felix Kersten: în 9 noiembrie Hitler i-a ordonat lui Himmler să-i ucidă pe toţi evreii din Europa pe care va putea pune mâna. Evocarea acestei date în această noapte de octombrie, atribuind în mod fals britanicilor ideea că şi pentru ei este importantă, este o piesă interesantă a puzzle-ului.

1 Hitler insistă în mod clar foarte mult pe necesitatea de a integra în marele Reich - cel puţin în plan economic - micile ţări de rasă „nordică”.

M-am întrebat în ultimele zile dacă nu trebuie să-i adunăm pe responsabilii economici din Danemarca, Norvegia, Olanda, Belgia, Suedia şi Finlanda1 ca să le prezentăm un tablou al noilor posibilităţi economice. Cei mai mulţi dintre responsabilii economici nu au idee de modul în care ni se prezintă situaţia economică. Totuşi ei sunt cei care au interes ca această nouă organizare să favorizeze ţările lor. Dacă îi facem să înţeleagă că excedentul lor de populaţie poate fi absorbit şi că toate nevoile ţărilor lor pot fi satisfăcute, nu exclud posibilitatea ca ei să treacă în tabăra noastră cu toate pânzele sus. Primul pas va fi ceea ce a fost la vremea sa *Zollverein*[195].

Astăzi i-am prezentat teoria mea financiară ministrului economiei[196]. A fost încântat şi a spus că, în felul acesta, Germania se va debarasa în zece ani de povara cheltuielilor de război, fără niciun fel de influenţă negativă asupra puterii noastre de cumpărare din interior.

Noaptea de 13/14 octombrie în ultimele zile am interzis un atac care trebuia să ne aducă o înaintare cu 4 kilometri, pentru că acest succes nu ar fi justificat sacrificiul previzibil de vieţi omeneşti. Recunosc că subordonatului îi vine mai greu să aprecieze acest gen de soluţii. Ce mijloace are să decidă dacă un sacrificiu este justificat sau dacă trebuie să-şi cruţe oamenii?

---

195 Cuvântul Zollverein, însemnând „uniune vamală”, desemnează un tratat din 1833 care stabilea o zonă de liber-schimb între Prusia şi un anumit număr de mici state germane. Altele s-a alăturat puţin mai târziu. Hitler are multe motive să se refere la acest exemplu, care înscrie acţiunea sa pe linia monarhiilor prusace şi a lui Bismarck şi pare să o plaseze sub auspicii favorabile. Poate că are în minte şi precedentul imperiului napoleonian, unificat economic prin „blocada continentală”, care avea drept scop să anihileze Anglia prin distrugerea comerţului acesteia.

196 în acel moment, ministrul Economiei era Walter Funk

Ceea ce s-a făcut în acest domeniu în timpul războiului mondial a fost pur şi simplu o nebunie. Ofensiva de la Verdun a fost o nebunie. Comandanţii ar fi trebuit duşi în faţa Curţii Marţiale, de ambele părţi. Încă nu am renunţat cu totul la aceste concepţii eronate care au făcut, de exemplu, să fie sacrificaţi inutil aproximativ 20.000 de curieri trimişi să ducă poşta în timpul zilei, în pofida pericolului iminent al bombardamentelor, când ar fi fost suficient să se aştepte noaptea ca să se evite acest risc. Aşa am fost şi eu nevoit să înfrunt un foc puternic de artilerie ca să duc o simplă carte poştală, şi nu o singură dată[197][198]! Este drept că mai târziu un comandant nou a pus capăt acestor practici. De atunci, spiritul s-a schimbat şi va veni ziua când astfel de fapte vor fi condamnate.

Un şef de război are nevoie de imaginaţie şi nu este de mirare că poporul nostru de soldaţi este şi un popor de artişti. Forţa mea este puterea de a-mi reprezenta situaţia în care se găseşte trupa. Puterea de a imagina depinde, de altfel, de faptul dacă ai trăit tu însuţi situaţii asemănătoare. De aici extragi rapid cunoştinţe cu privire la ceea ce este bine să faci pentru a para pericolul.

14 octombrie, devreme1

M-am obişnuit să înlătur orice nemulţumire când vine seara; altfel n-aş putea să scap de ea toată noaptea. Tot aşa, las scrisorile să se odihnească trei sau patru zile. Mulţi se miră poate că nu primesc răspuns, dar după ce am dictat o scrisoare, nu mă mai ocup de ea douăsprezece ore. A doua zi o corectez, poate chiar peste două zile. Am foarte mare grijă să nu dau posibilitatea să mi se spună:

197 Hitler recunoaşte că era curier, exagerând pericolele funcţiei sale.

198 Menţiunea „devreme” (friih) este rară, dar este suficient pentru a invalida expresia „conversaţii la masă”, decât dacă nu presupunem că este vorba de micul dejun.

„Dar ai scris aşa sau aşa!”

Sunt întru totul de părere că, în era căilor ferate, automobilului şi avionului, atunci când este vorba de o chestiune capitală, trebuie mai bine să ne întâlnim decât să ne scriem[199]. În scris, îţi spui că o să-i arăţi tu celuilalt de ce eşti în stare! Celălalt nu vrea să se lase mai prejos şi răspunde pe acelaşi ton sau te insultă. Recent unul dintre oamenii mei a venit să mă întrebe cum să reacţioneze la o scrisoare jignitoare. I-am interzis pur şi simplu să răspundă.

Avem o lege stupidă care prevede că, în materie de injurii, plângerea trebuie să fie depusă imediat, altfel afacerea se prescrie. Ar fi mult mai inteligent să se decidă ca astfel de plângere să nu poată fi depusă decât după un termen de trei săptămâni. Căci atunci mânia s-ar stinge şi nu s-ar mai depune niciun fel de plângere.

Nu redactez note decât pentru chestiunile fundamentale, cum a fost Planul pe patru ani sau în anul precedent acţiunii din est[200].

---

199 a numite decizii, fie să facă acest lucru prin metode mai complexe şi mai elaborate decât prin simpla transcriere a arhivelor. Este unul din pasajele cele mai edificatoare din aceste consemnări şi unul dintre cele care, avut de acum înainte în vedere, ar trebui să stimuleze cel mai mult cercetarea.

200 Hitler confirmă faptul că scrie puţin. Lansase într-adevăr Planul pe patru ani printr-un Denkschrift (memorandum). Această consemnare pare să excludă directivele lui de război, destul de numeroase şi bine păstrate. Vezi Walter Hubatsch, Blitzkrieg to Defeat: Hitler s Wartime Directives, 1939-1945, Hoit, Rinehart and Winston, New York, 1964. Să fi elaborat, în timpul pregătirii pentru Operaţiunea Barbarossa, vreo directivă generală de importanţă capitală, făcând apel la o apropiere de schimbarea în pregătirea pentru război pe care o reprezentase Planul încredinţat în 1936 lui Goring? Este foarte posibil şi nu vedem ce altă interpretare ar putea primi această frază. Trebuie să ne amintim că procesul-verbal al Conferinţei de la Wannsee a fost elaborat în 30 de

În acest moment mă gândesc la chestiunile militare în medie zece ore pe zi. Ordinele cu măsurile care trebuie luate îmi iau cam o jumătate de oră, maximum trei sferturi de oră; dar fiecare operaţiune trebuie să fie mai întâi studiată şi aceasta durează adesea şase luni. S-ar putea să vină un moment când nu va mai trebui să mă ocup de conducerea războiului din est, căci nu va mai fi nevoie decât să respectăm planul elaborat[201]. Modul în care vor fi executate ordinele nu mă mai interesează, şi îmi voi îndrepta atenţia spre alte chestiuni, în timp ce problema îşi va urma cursul.

Este o fericire pentru mine că reuşesc să mă destind. Înainte să mă duc la culcare, mă ocup de arhitectură, privesc imagini sau mă relaxez în alt fel timp de o oră sau două: fără aceasta nu aş putea dormi.

Unde aş fi ajuns dacă nu aş fi avut oameni de încredere cărora să le deleg sarcinile pe care nu pot să le îndeplinesc? Oameni duri, despre care ştiu că fac lucrurile aşa cum le-aş face eu însumi. Pentru mine, cel mai bun colaborator este cel care mă deranjează cel mai puţin şi ştie să ia în locul meu 95 la sută din decizii. Evident, există întotdeauna şi cazuri în care decid eu în ultimă instanţă.

Nu pot să spun că în aceşti ani de război ideea că nu sunt indispensabil s-ar fi consolidat în mine[202]. Dacă n-aş fi

---

exemplare, dintre care a supravieţuit unul singur în arhivele din Wilhelmstrassse - distrugerea lor nu fusese bine executată. în acest caz, unul sau mai multe texte în care se ordona din partea fuhrerului să se comporte fără milă în războiul din est se poate chiar să nu fi fost comunicate lui Ribbentrop şi distruse în mod conştiincios de destinatarii lor.

201 Hitler mărturiseşte că începe să se gândească la o urmare a campaniei din Rusia în 1942... deoarece studiază operaţiunile cu şase luni înainte!

202 Războiul întăreşte impresia pe care o are Hitler că este de

fost aici, deciziile cărora le datorăm existenţa nu ar fi fost luate.

14 octombrie, la amiază

(Invitat: Himmler[203])

Trebuie să ne întrebăm dacă faptul că am semnat un concordat[204] cu Bisericile va uşura sarcina guvernului. În definitiv, iată ce este de spus în legătură cu acest subiect:

1) Aceasta plasează autoritatea statului în mâinile unei terţe puteri, în care nu se poate spune cât timp se poate avea încredere. În privinţa Bisericii Anglicane, de acord, Anglia se poate baza pe ea. Dar cea catolică? Nu

---

neînlocuit şi acesta nu este decât începutul! Cu toate acestea, paragraful precedent reînnoieşte elogiul, destul de frecvent în aceste pagini, adresat colaboratorilor săi cei mai apropiaţi. Acest paradox aparent va fi studiat în concluzia la acest volum.

203 Iată prima menţionare printre invitaţi a lui Heinrich Himmler, şeful la nivel naţional (Reichsführer) al trupelor SS, născut în 1900 şi aflat în post până la sfârşitul războiului (dacă exceptăm o misterioasă destituire a lui de către Hitler în 28 aprilie 1945, care nu îi afectează cu nimic autoritatea în faţa subordonaţilor). în conformitate cu agenda lui (Die Dienstkalendar Heinrich Himmlers, Christians, Hamburg, 1999), străbate din momentul invaziei „noul spaţiu" şi nu vine la Wolfsschanze decât între 15 şi 17 iulie (fără a lua masa cu Hitler), apoi în 5 august, apoi în 13, 16 şi 17 august (dejunează cu Hitler de trei ori); în septembrie ia masa cu Hitler în 2, 4, 5, 7 şi 16, apoi revine în 22 cu adjunctul lui, Heydrich (1904-1942) şi din nou în 24 (ziua numirii lui Heydrich la Praga), apoi în 28. în octombrie dejunează cu Hitler în 9 şi 11. Se poate observa că la niciunul dintre dejunurile menţionate Heim nu notează nimic: probabil că au avut loc în tête-à-tête sau într-un cerc restrâns. Hitler îl invită aşadar în această zi pentru prima oară ca să asculte „reflecţiile" lui: poate că intenţia lui este să pună punctul pe i în materie de religie, dezaprobând orice înlocuire a creştinismului printr-un cult păgân.

204 Un concordat fusese semnat între Reich şi Vatican în iulie 1933. Este nevoie, aşadar, de un nou text pe care Hitler îl doreşte aplicabil şi în teritoriile recent cucerite.

riscăm ca într-o zi să schimbe cursul după ce s-a pus în serviciul statului ca să-şi păstreze puterea? Dacă într-o zi Biserica sau preoţii nu vor mai aprecia cum se desfăşoară lucrurile şi se vor întoarce împotriva statului, aşa cum vedem acum[205]? Şi trecutul trebuie să ne servească drept lecţie.

2) o chestiune absolut fundamentală: se crede oare că, într-o perspectivă pe termen lung, se va putea obţine un succes pornindu-se de la contra-adevăr şi de la o minciună? Nu trebuie să mă opresc la 300 sau 500 de ani când mă gândesc la viitorul poporului!

Îmi spun că tot ceea ce obţine statul printr-un pact cu Bisericile este să-şi simplifice provizoriu existenţa, căci mai devreme sau mai târziu ştiinţele exacte vor dezvălui caracterul lor dăunător. Statul şi-a construit existenţa pe o bază care poate oricând să se prăbuşească. Omul cultivat priveşte întotdeauna cu respect Creaţia, al cărei mister nu-l poate percepe, dar a cărei măreţie o simte. În schimb, omul incult riscă să treacă la ateism, adică la animalitate[206], văzând că statul şi-a extras învăţăturile din domeniul religios din oportunism, în timp ce în rest se bazează pe ştiinţa pură!

De aceea am ţinut întotdeauna partidul departe de chestiunile religioase. Aş fi riscat ca adversarii mei catolici

---

205 Aluzie la ostilitatea unui anumit număr de creştini (şi nu dintre cei mai neînsemnaţi) la măsurile naziste din vara anului 1941. Vezi François Delpla, Hitler, Grasset, Paris, 1999, pp. 263-265.

206 Hitler respectă lumea animală, pretinde să integreze complet omenirea în ea şi încearcă totuşi să stabilească, chiar în interiorul acestei lumi animale, o barieră între oameni şi toate celelalte fiinţe. Criteriul său este capacitatea omului de a conştientiza legea naturii şi de a se conforma acesteia în mod voluntar, ceea ce presupune o formă de credinţă în divin. Astfel, ateismul este o cădere în animalitate, în sensul peiorativ al termenului.

şi protestanţi să se ridice unii împotriva celorlalţi cu lovituri de agheasmatar şi de Biblie şi s-ar fi ucis unii pe alţii din neatenţie! Nu am avut niciodată nimic de-a face cu serviciile religioase ale acestor Biserici. Şi dacă, pe moment, aceasta a putut complica lucrurile, cel puţin eram sigur că primul venit nu va putea să-mi smulgă forţele pe care le-aş fi câştigat. Sprijinul de moment ar fi putut deveni în timp o învinuire! Cu toate acestea, aici trebuie să ne arătăm abili şi să nu căutăm certuri care pot fi evitate.

Iată de ce nu sunt de părere că acum trebuie să ne lansăm într-o luptă împotriva Bisericii. Cel mai bine este să lăsăm creştinismul să se stingă încet. O moarte lentă are ceva liniştitor; dogma creştinismului se destramă în faţa ştiinţei. Biserica trebuie să facă astăzi concesie după concesie. Mii de lucruri devin puţin câte puţin nerealiste. Nu mai avem altceva de făcut decât să lăsăm să iasă la iveală dovada că în natură, organicul şi anorganicul nu sunt separate prin nicio barieră şi se amestecă unul cu altul. Când cunoştinţele despre univers se vor lărgi, când majoritatea oamenilor vor şti că stelele nu sunt surse de lumină, ci lumi, poate la fel de vii ca a noastră, atunci dogma creştină îşi va dezvălui întreaga absurditate.

Religia a fost la început un pilon pentru construcţia unei societăţi omeneşti şi era un scop, dar nu un scop în sine! Faptul că religia, sub forma Bisericii, a devenit puţin câte puţin un scop în sine (instrument de păstrare a puterii pe care preoţii l-au alcătuit în detrimentul comunităţii) este un caz particular. Normele sanitare din aproape toate religiile erau un ajutor preţios pentru formarea unui stat – porunca de a se spăla, de a bea asta şi de a nu bea asta, de a ţine post la anumite date, obligaţia de a se mişca, de a se scula odată cu răsăritul soarelui, de a se urca în minaret. În fond, acestea sunt reguli concepute de capete

inteligente, aşa cum sunt metodele sistemului Mensendieck[207], necesare pentru a ne menţine în formă. La fel, ordinul de a lupta cu îndrăzneală se explică astfel: în timp ce creştinii se mulţumesc să cânte *Aleluia*, musulmanilor li se promite un paradis plin de femei, de vin şi de plăceri pământeşti! Totul formează o cale spre constituirea societăţilor umane, fără de care popoarele nu ar fi cunoscut înfăţişarea lor actuală!

Creştinismul a atins, fără îndoială, culmile absurdităţii. De aceea edificiul lui se va prăbuşi total într-o zi. Ştiinţa a impregnat deja omenirea în totalitate. Cu cât creştinismul se va crampona mai mult de dogmele sale, cu atât declinul lui va fi mai rapid.

Nu pot să spun decât un lucru: interioritatea religioasă poate, în mod sigur, să-şi continue drumul prin contemplarea naturii sau prin studiul istoriei; dar numai unii oameni sunt capabili de acest lucru, cei care nutresc respect faţă de necunoscut şi îşi satisfac astfel nevoile metafizice. Omul de rând încearcă aceeaşi nevoie metafizică, dar nu poate s-o satisfacă decât printr-o interiorizare care se depărtează de calea despre care vorbeam. Acest lucru este valabil în general pentru femei[208] şi pentru ţăranul care îşi vede distrusă recolta şi rodul trudei sale. Fiinţa simplă se agaţă emoţional de un ajutor supranatural.

---

207 Doctor în medicină, germana Bess Mensendieck (1866-1959) elaborase o metodă de cultură fizică pentru femei, expusă mai ales în lucrarea sa Körperkultur des Weibes (1906) şi intr-un film din 1925, Wege zur Kraft und Schönheit, realizat de Nicholas Kaufmann şi Wilhelm Prager. Probabil că amintirea acestui film îi inspiră lui Hitler referirea neaşteptată la universul feminin, atunci când este vorba de sănătate, în general.

208 Hitler îşi arată aici dispreţul profund faţă de intelectul femeilor.

Nu avem dreptul să luăm maselor ceva, atât timp cât ele nu au cu ce să-l înlocuiască. Ceea ce este mai bun trebuie să fie, dimpotrivă, deja instalat în ele – asta este important – înainte ca să fie înlăturat ceea ce este mai puţin bun. Este o eroare să credem că noul, pentru a înlătura vechiul, trebuie pur şi simplu să se aşeze în locul lui.

Mi s-ar părea o nebunie, dincolo de orice expresie, să restabilim un cult al lui Wotan[209]. Vechiul nostru panteon era demodat şi incapabil să se susţină atunci când a apărut creştinismul. Nu moare decât ceea ce este copt pentru a dispărea! Toţi locuitorii Antichităţii credeau pe atunci fie în sisteme filosofice, fie în cultul idolilor! Şi nici nu trebuie să dorim ca întreaga omenire să se prostească. Cea mai bună metodă pentru a ne debarasa de creştinism este aşadar să-l lăsăm să se stingă.

O mişcare ca a noastră nu se va lăsa niciodată antrenată pe acest teren metafizic al raţionamentelor care nu pot fi controlate. Trebuie să rămână pe terenul ştiinţelor exacte. Partidul nu trebuie să fie un înlocuitor al Bisericii. Datoria lui este de ordin ştiinţific şi metodic. Dacă peste 1.000 sau 2000 de ani ştiinţa îşi va schimba părerea, aceasta nu înseamnă că punctul ei de vedere precedent a fost o minciună; ştiinţa nu minte deloc, ea se străduieşte să vadă exact lucrurile din spatele cunoştinţelor dobândite. Nu se înşală în mod conştient. Dar creştinismul minte: s-a încurcat într-un conflict cu el însuşi[210].

---

209 Panteonul german anterior creştinismului, în care Wotan era zeul principal, îi fascina pe unii germani, inclusiv din cadrul partidului nazist. în această reflecţie, ca şi în multe altele, Hitler ia poziţie în mod ferm împotriva oricărei ceremonii bazate pe această mitologie.

210 Cel care vorbeşte este el însuşi un mincinos conştient. Se

Întrebare: Cu aceasta credinţa în Dumnezeu va dispărea complet?

N-ar fi un lucru bun! Pentru marea masă, ideea divinităţii este numai un sprijin. Acest sprijin este o minune. De ce ar trebui să distrugem concepţia comună despre ceea ce este de neconceput?

Cel care trăieşte în conformitate cu natura intră vrând-nevrând în opoziţie cu Biserica. Aceasta merge aşadar spre pieirea sa. Ştiinţa va câştiga! Totuşi nu aş vrea să ajungem pe un teren religios şi să instaurăm un cult. Ar fi teribil pentru mine şi aş prefera să nu fi trăit niciodată, decât să mă trezesc într-o zi aşezat precum Buddha!

Dacă astăzi am suprima în mod brutal Biserica, toată lumea ar striga: „Ce punem în loc?" Gauleiterii mei trebuie să renunţe la plăcerile lor şi să devine nişte sfinţi[211]? Nici măcar propriul meu ministru al Cultelor nu ar face faţă situaţiei, deoarece conform acestor cercuri bunul Dumnezeu şi-a întors faţa de la familia lui[212].

---

gândeşte că poate să-şi transforme pionul în regină împotriva catolicilor prin faptul că stăpâneşte aceste minciuni şi, chiar dacă se contrazice uneori, nu se încurcă niciodată.

211 Literatura antinazistă le reproşează cu satisfacţie gauleiterilor comportamente primare de „noi îmbogăţiţi" şi o corupţie generalizată. Ceea ce sugerează această aluzie foarte rară la păcatele lor este că, şi în acest caz, Hitler cunoaşte problema, li stăpâneşte pe oameni prin slăbiciunile lui, cerându-le şi obţinând fidelitate politică şi zel în muncă. Modul în care lasă frâu liber gustului pentru lux al lui Goring şi jafurilor lui se regăseşte fără îndoială în maniera lui de a-1 manipula pe acest personaj esenţial, care joacă un rol important în menţinerea disciplinei până în anul 1945. Vezi Ian Kershaw, Sfârşitul: rezistenţa sfidătoare şi înfrângerea Germaniei lui Hitler; 1944-1945, traducere de Cristina Ispas, prefaţă de Adrian Cioroianu, Editura Corint, Bucureşti, 2013.

212 Hanns Kerrl (1887-1941) era ministru al Cultelor începând din 16 iulie 1835. Trăia, fără îndoială, în păcat, în ochii moralei creştine. A murit la Paris, în 12 decembrie, în urma unui stop cardiac, după cum s-a

Aşadar, îmi reprezint viitorul în felul următor: mai întâi, fiecăruia credinţa lui; şi superstiţia[213] va avea întotdeauna un rol de jucat. Partidul nu riscă să devină un concurent pentru Biserică. Trebuie să fie foarte clar că Biserica nu se va mai amesteca în afacerile statului. Educaţia, încă de la cea mai fragedă vârstă, va avea grijă ca fiecare să ştie ce este important pentru menţinerea statului. Dar pentru oamenii din anturajul meu, care, ca şi mine, sunt salvaţi de ţarcul dogmelor, nu trebuie să mă tem că Biserica va pune stăpânire din nou pe spiritele lor!

Vom veghea ca Biserica să nu propovăduiască niciodată ceva care să contrazică propriile noastre învăţături. Vom continua să ne propovăduim doctrina naţional-socialistă şi tineretul nu va auzi decât adevărul.

Noaptea de 14/15 octombrie

Meteorologia? Nu are nici cea mai mică fiabilitate[214]! Serviciul meteorologic trebuie să fie din nou separat de armată. Luftwaffe avea unul de cea mai bună calitate. M-a durut inima când am văzut că se destramă. Organizarea actuală este mai puţin performantă şi lipsesc şi alte condiţii.

Meteorologia nu este o ştiinţă pe care s-o poţi preda şi învăţa în mod mecanic. Avem nevoie de oameni dotaţi cu un al şaselea simţ, care să trăiască în natură şi împreună cu ea, indiferent dacă ştiu sau nu ce sunt izotermele şi izobarele. Fireşte că aceşti oameni, în general, nu sunt

---

scris în presă, şi nu a mai fost înlocuit.

213 Acest cuvânt pare să desemneze atât resturile creştinismului, care va fi lăsat să se stingă de la sine, cât şi diversele credinţe ale mulţimii ignorante (vulgum pecus), inapte să asimileze o gândire ştiinţifică.

214 Negând orice utilitate a meteorologiei, poate că Hitler se gândeşte deja să scuze întârzierile înaintării în Rusia prin capriciile vremii şi incompetenţa serviciilor de previzionare a acesteia.

făcuţi pentru uniformă. Unul este strâmb, celălalt paralitic. Dar pentru această muncă nu vor fi supuşi obligaţiei de a se încadra în nişte tabele şi nu li se va cere să se deplaseze dintr-o regiune pe care o cunosc în alta ale cărei date climatice le sunt necunoscute şi nici nu vor avea un superior care – în numele unei înţelepeftmi mai mari, izvorâte dintr-o soldă superioară şi un grad mai înalt – va încerca să le dicteze singurul adevăr valabil.

Poate că cel mai bine ar fi să punem pe picioare o instituţie civilă cu un organ central care, în posesia singurului material utilizat astăzi pentru previziunea meteorologică, să combine datele cu indicaţiile pe care le vor transmite telefonic aceste persoane cu experienţă – persoane particulare de peste tot – cu privire la perspectivele atmosferice din orele următoare sau din zilele următoare din regiunea lor, în funcţie de ceea ce simt. Acest dispozitiv nu va fi deloc oneros. Un bătrân profesor, de exemplu, va fi fericit să primească 30 de mărci pe lună salariu pentru ceea ce va comunica. I se va instala un telefon acasă! Şi va fi mândru să se distingă prin cunoştinţele sale. Nu va trebui să-şi redacteze rapoartele în scris, va putea să se exprime liniştit în dialectul lui; poate că nu a ieşit niciodată în viaţă din colţul lui. Dar ştie să interpreteze zborul rândunicilor şi al ţânţarilor, aspectul mediului înconjurător, peisajul cerului, modul în care se comportă aerul sau felul în care vântul transportă sunetul clopotelor şi multe alte lucruri care scapă cântăririlor şi măsurătorilor matematice. A învăţat aceste noţiuni de la tatăl lui şi le-a consolidat apoi toată viaţa. Nu avem decât să privim în jurul nostru: peste tot se găsesc oameni despre care toată lumea ştie că pot să prevadă timpul! Organizaţia centrală va face sinteza acestor date cu cele ale documentelor sale „ştiinţifice”.

Cred că mergând pe această cale vom ajunge să avem din nou un instrument fiabil, un serviciu meteorologic care poate fi folosit.

15 octombrie, seara înainte să putem ajunge la putere a trebuit să încercăm alte registre politice; al meu erau puţin cam zgomotos.

Dintre predecesorii mei, Stresemann nu era cel mai rău: dar, în loc să reduci la sclavie o ţară întreagă pentru a elibera o porţiune de teritoriu, e mai bine să tai în carne vie şi să te desparţi de aceasta[215]!

În timpul ocupării Renaniei[216], îmi era întotdeauna dezagreabil să mă duc în vest. Trebuia să evit zonele ocupate. Într-o zi, trebuia să plecăm de la hotelul Dreesen ca să traversăm teritoriul ocupat. De dimineaţă avusesem un presentiment neplăcut şi călătoria a fost anulată; două zile mai târziu am aflat printr-o scrisoare de la hotel că, pentru prima dată, controalele la frontieră fuseseră foarte severe. Dacă aş fi căzut atunci în mâinile lor, francezii m-ar fi păstrat; aveau documente referitoare la unele dintre acţiunile noastre şi, pornind de la acestea, puteau să aibă alte bănuieli. Pentru guvernul german ar fi fost o uşurare,

---

215P lanul Young, prin care s-ar fi reeşalonat reparaţiile până în anul 1988. Fără îndoială, asta este ceea ce Hitler numeşte „sclavie”!

216 Mai mult ca sigur că Hitler se referă la Ruhr, ocupat în mod brutal de francezi şi belgieni la începutul anului 1923. în sens propriu, Renania este o regiune mult mai mare, unde învingătorii din 1918 au staţionat trupe în virtutea armistiţiului din 11 noiembrie 1918, pe care le-au retras treptat până în 1930 (vezi nota anterioară). Această ocupaţie nu a fost însoţită de controale poliţieneşti. în acest caz Hitler pare că vrea să credem că orchestrase operaţiuni de sabotaj în timpul ocupării Ruhru- lui, pentru care ar fi putut face ani lungi de închisoare în Franţa. în realitate, naziştii nu au efectuat nicio acţiune de acest gen, deoarece şeful lor considera că cel mai urgent era să răstoarne guvernul de la Berlin.

ar fi vărsat lacrimi de crocodil şi s-ar fi mulţumit să trimită un protest în străinătate, care nu ar fi avut niciun fel de urmări.

Planul Young fusese primit ca răul cel mai mic, inclusiv de oamenii apropiaţi partidului. Mă dusesem la Berlin la o şedinţă. Von Papen venea de la Lausanne, spunând că obţinuse un mare succes, deoarece reuşise să reducă suma reparaţiilor la 5 800.000 de mărci germane. I-am spus că, dacă am dispune de o asemenea sumă, ar trebui s-o dedicăm înarmării Germaniei. După preluarea puterii am sistat imediat aceste plăţi. Ceea ce s-ar fi putut face încă din 1925[217].

În 1933, mai aveam încă 83 milioane de mărci în devize. A doua zi după preluarea puterii, mi s-a cerut să decid vărsământul imediat a 64 de milioane. Am explicat că ignoram toată chestiunea. Trebuia să mă informez. M-am interesat cu privire la data acestei cereri. Era emisă cu trei luni mai înainte! Atunci am hotărât că puteam foarte bine să mai aşteptăm încă două luni. Oamenii noştri aveau o teamă copilărească să nu dobândim o faimă de rău-platnici. Părerea mea era că prestigiul Germaniei nu creştea dacă plăteam imediat, ci dimpotrivă, prin încetarea

217M oratoriului Hoover din 1931 timp de trei ani, apoi plata ca sold a întregului cont de 3 (şi nu de 5,8) miliarde de mărci. Odată ajuns la putere, Hitler nu numai că „a oprit toate plăţile”, dar a declarat că Germania nu va achita cele 3 miliarde. în felul acesta a pus capăt definitiv chestiunii reparaţiilor şi nimeni nu a mai revenit asupra ei. Pe lângă mici falsificări defavorabile lui von Papen, vedem că dezvăluie aici o parte din conversaţia avută cu el la 9 iunie 1932, despre care memoriile cancelarului din 1952, chiar anul publicării acestor „consemnări”, nu suflă nicio vorbă (vezi Der Wahrheit eine Gasse, List, Insbruck, 1952). Faptul că Hitler simte nevoia să-şi justifice prezenţa la Berlin printr-o şedinţă ne face să credem că, dimpotrivă, venise mai ales pentru a complota cu von Papen.

plăţilor.

Inflaţia ar fi putut fi stopată dintr-o lovitură. Ceea ce conta atunci erau datoriile noastre interne de război, adică dobânzile la cele 170 miliarde de mărci împrumutate. Erau 10 miliarde; randamentul impozitelor germanilor înainte de război nu era decât de 5 miliarde. Ca să plătim dobânzile, am imprimat bancnote şi inflaţia a început. Ar fi trebuit: 1) să se suspende serviciul dobânzilor datoriei; 2) să se impoziteze serios profiturile absurde din război. Le-aş fi dat profitorilor de război bonuri de împrumut de război şi le-aş fi îngheţat pentru 20, 30 sau 40 de ani. Din cauza dividendelor lor de 100, 200 şi 300% atinsese datoria de război acest nivel!

Inflaţia nu se produce pentru că sosesc mai mulţi bani prin schimburi[218], ci survine numai atunci când pentru aceeaşi prestaţie i se cer dintr-odată cumpărătorului mai mulţi bani. Atunci trebuie să se intervină.

Asta este ceea ce a trebuit să-i explic mai întâi lui Schacht: cea mai bună garanţie a stabilităţii este lagărul de concentrare. Moneda rămâne stabilă atunci când orice om care măreşte preţurile ajunge la închisoare! I-am arătat, de asemenea, că veniturile excedentare trebuie retrase din circuitul economic.

Nu-mi imaginez că tot ceea ce fac scot din mintea mea. Pur şi simplu am citit enorm şi am tras învăţăminte din lecţiile trecutului: Frederic cel Mare îşi retrăsese deja din circulaţie puţin câte puţin talerii devalorizaţi şi restabilise astfel stabilitatea monetară.

Acestea nu sunt decât lucruri fireşte, este suficient să nu laşi să se amestece un evreu. Principiul de bază al politicii economice evreieşti este să facă ininteligibile

218 Este în totală contradicţie cu paragraful precedent, care prezenta cauzele inflaţiei din 1923.

pentru înţelegerea normală realităţile simple ale afacerilor. Mai întâi, tremuri în faţa înţelepciunii economiştilor. Dacă cineva nu este de acord, se spune că nu are instruire, că îi lipseşte ştiinţa înaltă. În realitate, aceste noţiuni sunt făcute ca să nu se înţeleagă nimic. Astăzi sunt milioane de oameni a căror carne şi sânge au fost pătrunse de aceste puncte de vedere. Numai doctorii n-au înţeles că valoarea banilor depinde de suma mărfurilor care se află în spatele acestor bani.

Am primit într-o zi nişte muncitori în holul de la Obersalzberg[219], ca să le ţin o conferinţă despre bani. Am primit un ropot de aplauze, dovadă că fusesem înţeles. Să dai bani nu este altceva decât o problemă de a tipări hârtii; dar muncitorii produc oare un supliment care să justifice această hârtie? Dacă nu produc mai mult, nu vor putea să cumpere mai mult cu venitul lor suplimentar.

Această teorie nu ar fi putut oferi însă subiectul unei teze de doctorat. Când redactezi aşa ceva este nevoie de concepte puţin inteligibile şi raţionamente complicate cu privire la comerţul cu sticle[220].

17 octombrie, la amiază

Odată cu ocuparea Odessei, războiul s-a terminat, practic, pentru România. Nu-i rămân decât sarcini de a asigura securitatea. În faţa victoriei lui Antonescu, opoziţia dispare; poporul se ataşează de personalităţile victorioase.

Reacţionarii sunt ca nişte oglinzi concave: dublează efectele zgomotelor. Şi astfel se naşte treptat în cercuri mici care n-au nimic de-a face cu poporul ideea că poporul

---

219„ Berghof” al lui, în satul Obersalzberg, deasupra micului orăşel Berchtesgaden, în Alpii Bavariei.

220 Hitler se gândeşte probabil la teza susţinută în 1900 de Stresemann (al cărui tată avea o cafenea) cu privire la comerţul cu sticle de bere (vezi Werner Jochmann, Monologe..., op. cit., p. 419).

respinge pe cineva, când în realitate este vorba numai de un imbecil care l-a făcut pe altul să înghită ceva.

Antonescu are la activul lui faptul de a-l fi protejat pe Codreanu[221]. În afară de Duce, Antonescu este, printre aliaţii noştri, personalitatea care lasă cea mai puternică impresie, un om mare, de nezdruncinat şi incoruptibil, un bărbat cum altul România n-a mai avut vreodată.

Trebuie să ştiţi că în România, în corpul ofiţerilor, nu există nimic care să nu se poată cumpăra, ca să nu mai vorbim despre corupţia morală prin care soţiile şi fiicele favorizează avansarea soţilor şi taţilor lor. Trebuie să spunem că salariile slujitorilor statului sunt extrem de scăzute.

Antonescu trebuie să-şi bazeze acum statul pe agricultură. Pentru industrie, ar avea nevoie de capacităţi pe care ţărănimea lui, sobră şi cinstită, nu le posedă. Dar poate foarte bine să scoată din această ţărănime un corp administrativ capabil, cu obligaţia ca administraţia să nu fie în număr prea mare şi salariile să fie decente.

Dar oricine se mai lasă corupt trebuie să fie împuşcat. Nu trebuie să dăm înapoi în faţa pedepsei cu moartea, când este vorba de a eradica o epidemie. Dacă risc să fiu ucis, îşi spune astăzi funcţionarul, atunci prefer să nu am nimic de-a face cu statul; şi pleacă, lăsând locul oamenilor cinstiţi.

Evident, va trebui ca ofiţerii să nu mai fie forţaţi să aibă şi alte activităţi. Pentru a putea începe să asanăm profesiunile civile, trebuie ca aparatul statului să fie curat: o armată, o poliţie şi o administraţie incoruptibile şi

221 Dacă Antonescu l-a apărat, aşa cum pretinde vorbitorul, pe Corneliu Zelea Codreanu, a facut-o fără îndoială destul de prost, căci şeful extremei drepte române, emul al lui Hitler, a fost asasinat într-o închisoare în 1938. Vezi însemnarea din 18 ianuarie.

limitate ca număr. Înainte de orice, să-i eliminăm pe evrei. Altfel, nu vom putea reuşi să asanăm un stat corupt.

Dacă va merge pe această cale, Antonescu poate să construiască o ţară dintre cele mai prospere, bazându-se pe ţărănimea sa bună – Ungaria nu are aşa ceva – şi pe bogăţiile subsolului, cu populaţia sa deloc prea densă. O ţară în acelaşi timp sănătoasă şi puternică în interior.

17 octombrie, seara

(Invitaţi: Todt şi Sauckel[222])

Ţinând seama de frumuseţile Germaniei de mijloc, spaţiul nou din est ni se pare astăzi deşertic şi pustiu. Dar ţara flamandă este, de asemenea, o simplă câmpie, cu toate acestea, ce frumuseţe! Oamenii îi aducem noi. În privinţa istoriei, există ceea ce trebuie: natura a oferit spaţiu nemăsurat. Probabil că aici s-au dat cele mai mari lupte din istorie.

Regiunea trebuie să-şi piardă caracterul de stepă asiatică şi să fie europenizată! De aceea construim astăzi marile căi de pătrundere spre capătul de sud al Crimeii şi către Caucaz. De-a lungul acestor drumuri se vor alinia, ca perlele pe un şirag, oraşe germane şi de jur-împrejur se vor instala colonişti germani. Cele 2 – 3 milioane de persoane de care avem nevoie pentru aceasta le vom avea mai repede decât credem; le vom lua din Germania, din ţările scandinave, din Occident şi din America. Eu nu voi mai fi aici ca să văd, dar peste douăzeci de ani regiunea va

---

222 Inginerul Fritz Todt (1891-1942), adept al naţional-socialismului încă de la începutul mişcării, conduce o uriaşă organizaţie care se ocupă cu lucrările publice care îi poartă numele şi, din martie 1940, se află în fruntea Ministerului Armamentului, una dintre principalele pârghii prin care Hitler controlează şi orientează forţele armate. Fritz Sauckel (1894-1946), gauleiter şi guvernator al Turingiei, va fi numit în 21 martie 1942 „plenipotenţiar însărcinat cu mâna de lucru”.

număra deja 20 de milioane de locuitori. În trei secole, aici va fi un peisaj verde de o incredibilă frumuseţe!

Indigenii? O să facem o triere. Evreul distructiv[223] va fi eliminat *complet*. Impresia pe care am avut-o în Bielorusia este mai bună decât în Ucraina. În oraşele ruse nu vom pătrunde, acestea trebuie să dispară *în întregime*. Nu avem de ce să ne facem remuşcări în această privinţă. N-o să ne jucăm de-a dădacele pentru copii, nu avem absolut nicio datorie faţă de locuitori. Să reformăm habitatul, să prindem puricii? Profesori germani, ziare? Nici vorbă! Vom instala mai degrabă o staţie de radio care să depindă de noi şi în rest vor trebui să cunoască numai semnele rutiere, ca să nu se arunce sub maşini! în libertate, aceşti oameni consideră că trebuie să se spele numai în zilele de sărbătoare. Dacă venim cu săpun negru, nu ne vom face deloc iubiţi. În această privinţă trebuie să ne reeducăm *complet*. O singură datorie: trebuie să realizăm germanizarea prin imigraţia germană şi să-i considerăm pe locuitori ca pe nişte piei roşii. Dacă aceşti oameni ne-ar fi învins, Dumnezeule mare! Ură? Nu, noi nu cunoaştem aşa ceva. Acţionăm numai în mod raţional. Ei sunt puşi în mişcare de complexul de inferioritate al celor dominaţi. Se uită spre dominatori cu un amestec de complex de inferioritate şi ură. Materie cenuşie? Avem noi destul şi nu ne uşurează sarcina! Oricine este binevoitor faţă de Europa[224] poate participa la opera noastră de colonizare.

223d eşi ea este întreprinsă metodic din momentul invadării şi generalizată începând din august (vezi, de exemplu, Edouard Husson, Heydrich et la Solution finale, Perrin, Paris, 2008). Hitler este pe cale să treacă, în gând şi în curând şi prin faptă, la faza europeană a masacrului: revelaţiile lui au deci o oarecare întârziere.

224 Adică faţă de dominaţia germană în Europa.

În această chestiune, merg pe calea mea cu o nepăsare de gheaţă. Mă simt numai ca executantul unei voinţe istorice. Ceea ce cred oamenii despre mine pe moment îmi este complet egal. N-am auzit încă niciodată să se spună ca un german, atunci când mănâncă o bucată de pâine, să-şi facă griji că solul de unde provine a fost cucerit în mod violent. Mâncăm şi grâu canadian fără să ne gândim la pieile roşii.

Raporturile juridice sunt o invenţie omenească! Natura nu cunoaşte nici geometri, nici notari. Cerul nu cunoaşte decât forţa. Principiul după care toţi oamenii trebuie să se iubească unul pe altul este o teorie căreia comportamentul adepţilor săi i-a adus cele mai severe lovituri. Un copil de negru care are nenorocul să moară fără să fi trecut prin mâinile misionarilor merge în Infern! Dacă este aşa, ar trebui să spunem: tristă soartă să trăieşti numai vreo trei ani pentru ca să mergi să te prăjeşti apoi câteva miliarde de ani!

Să trezească spaţiul oriental din letargia lui în gamă minoră va fi ultima sarcină a lui Ley: grădini frumoase, pomi fructiferi, câmpuri, o zonă rurală despre care se va exclama într-o zi: *Saure Wochen, frohe feste*[225].

Acum ştiu că am dat poporului german ceea ce îi trebuie ca să se afirme în lume. Ceea ce mă încântă şi mai mult este că această extindere ne-a îndepărtat de Mediterana. Punctul cel mai sudic este Crimeea. Nu are sens pentru noi să mergem mai jos. Să rămânem pe pământul nostru nordic! De altfel, aici putem să ne plimbăm cu maşina până în noiembrie, la Berlin deja este vreme frumoasă în februarie şi pe valea Rinului vegetaţia

225 Saure Wochen, frohe feste („La săptămâni dure, sărbători vesele!”), vers din balada Der Schatzgräber (Vânătorul de comori, 1797), de Goethe.

se dezvoltă începând din martie!

În această ţară ar fi un nonsens să instalăm undeva o moară ca să aducem aici cerealele produse pe o rază de 400 de kilometri. Să construim mai degrabă mori de vânt şi să nu transportăm decât ceea ce este necesar pentru marile centre urbane.

Singurul lucru care mă întristează este că nu am câţiva ani mai puţin. Todt, va trebui să-ţi intensifici programul! Vei avea mână de lucru. Extinderea reţelei rutiere, a reţelei feroviare, am să mă înham acum la un proiect de căi ferate cu ecartament lat. Pentru drumul unic pe care l-a construit şi care a servit în ultimele luni Grupului nostru de Armate Centru am să-i ridic o statuie lui Stalin; în rest, a pus să se fabrice lanţuri ca să treacă prin noroi, în loc să construiască drumuri.

Iată o sarcină frumoasă de îndeplinit: în următorii o sută de ani, vom putea realiza o treabă minunată!

Noaptea de 17/18 octombrie în nopţile de 9 spre 10 mai 1940 şi 21 spre 22 iunie 1941 n-am închis un ochi[226].

Dar în mai vremea era cea care îmi producea cele mai multe griji! Eram furios când s-a făcut lumină cu 15 minute mai devreme decât mi se anunţase; ştiam foarte bine că era lumină la ora aceea! La ora 7 a sosit ştirea: Eben-Emael nu mai trage! Şi unul din podurile de pe Meuse este în mâinile noastre! Un om ca Witzig[227] ar fi putut să le ia şi pe cele de la Maastricht înainte să sară în aer, dar ce să mai faci, din moment ce aveam podul înalt

---

226 Nopţile de 9/10 mai 1940 şi 21/22 iunie 1941 corespund cu cele două momente de veghe dinaintea atacului împotriva unei mari puteri. Zarurile Reichului se rostogolesc, se speră că Providenţa veghează şi facem şi noi, mai mult sau mai puţin de bunăvoie, acelaşi lucru.

227 Paraşutistul Rudolf Witzig (1916-2001) condusese atacul de la fortul Eben-Emael şi nu putea fi în două locuri în acelaşi timp.

de lângă Liège[228], 60 de metri deasupra fluviului! Pionierii noştri nu ar fi putut să-l refacă imediat pe acesta! Şi cum a mers totul după aceea conform planurilor! Când a sosit informaţia că duşmanul mărşăluia împotriva noastră pe tot frontul, îmi venea să plâng de bucurie: căzuse în capcana noastră! Era momentul să începem asaltul spre Liège. Trebuia să-i facem să creadă că ne ţineam de vechiul plan Schlieffen. Eram îngrijorat în legătură cu înaintarea armatei lui von Kluge, dar totul fusese pregătit admirabil. La două zile după sosirea noastră la Abbeville, atacul spre sud putea să înceapă. Dacă aş fi avut atunci atâtea trupe motorizate ca în vara aceasta, toată campania din occident ar fi fost încheiată în două săptămâni[229], în viitor nu se va putea urmări fără emoţie desfăşurarea acestei operaţiuni! Câteodată mă duceam şi la ora 3 dimineaţa în clădirea hărţilor ca să mă aplec deasupra reliefului[230]. Ce frumos

---

228 De fapt, podul despre care este vorba aici se află mai aproape de Maastricht (la Vroenhoven, Olanda).

229 Hitler se referă indirect la încetarea ofensivei de la Dunkerque, între 24 şi 27 mai, despre care dăduse generalilor săi diverse explicaţii la momentul respectiv. Probabil că spera să încheie o pace imediată, după ce Londra şi Parisul ar fi examinat propunerile lui „generoase”, iar „belicosul” Churchill ar fi fost învins. Vezi John Costello, Ten Days..., op. cit. y p. 282. Hitler sugerează că avea nevoie de o pauză pentru a regrupa blindatele, înainte de asaltul final împotriva Franţei.

230 Acest paragraf arată cum se formează şi se succedă ideile în mintea vorbitorului: începe prin a vorbi despre Rudolf Witzig, apoi despre alte episoade din campania militară din Franţa, după care menţionează Cartierul General de la Felsennest. Aceasta dovedeşte caracterul esenţial vizual al memoriei sale. într-adevăr, îi decorase pe Witzig şi pe oamenii lui în 15 mai la Felsennest. A doua zi, ziarele germane publicau pe primele pagini o fotografie în care fiihrerul stă în picioare, înconjurat de nouă bărbaţi. Este vorba, printre altele, de un vicleşug prin care adversarul era lăsat să creadă cât mai mult timp posibil că se continua mişcarea în Belgia de nord, în timp ce penetrarea

era la Felsennest: păsărelele de dimineaţă, vederea spre drum, coloanele de vehicule care urcau şi deasupra capetelor noastre escadrilele de avioane! Acolo eram sigur pe mine[231]. În timpul bombardării Parisului, ne-am limitat la aerodromuri, ca să cruţăm acest vechi oraş al culturii. Fireşte, în general francezii se comportă prost, dar nu contează, oricum sunt înrudiţi cu noi şi mă doare că trebuie să atac un oraş precum Laon, cu a sa catedrală.

În 22 iunie în faţa noastră s-a deschis o poartă, fără să ştim ce se află în spatele ei. Trebuia să ne aşteptăm ca inamicul să utilizeze gaz sau bacterii[232] şi incertitudinea mă apăsa ca o catastrofă. Oamenii de acolo sunt ceva total străin pentru noi. Orice formă de cultură a fost nimicită de bolşevici şi nu simt nimic la gândul de a râde de pe

---

decisivă era în curs de desfăşurare spre sud, între Namur şi Sedan. învingătorului viclean îi place să-şi amintească şi de locurile faste, şi de tertipurile eficace.

231 1 940) îl impresiona pe Hitler nu numai prin frumuseţea naturii, ci şi prin traficul rutier şi aerian al armatelor germane care avansează în linie. El se comportă ca un regizor wagnerian, care apreciază spectacolul după ce i-a pus la punct toate detaliile. Se pare că ar fi vrut să facă din acest refugiu un loc sacru: l-a menţinut în stare bună şi l-a păzit bine înainte să fie distrus în 1945; după cum susţine Christa Schroeder, intenţiona ca după război să facă acolo anual un pelerinaj. Vezi Hans-Josef Hansen, Felsennest: Das vergessene Führerhauptquartier in der Eifel Bau, Nutzung Zerstörung, Helios, Aix-la-Chapelle, 2008.

232 Hitler mărturiseşte că a proiectat dinainte împotriva duşmanului lui din Est două din principalele sale obsesii, gazul şi microbii. în timpul războiului precedent combatanţii, printre care s-a aflat şi el, suferiseră pentru că nu fuseseră gazaţi la timp „12 000-15 000 de evrei corupători" (vezi Lupta mea). Gazul este folosit cu titlu de ripostă preventivă chiar de la începutul conflictului prezent, pentru a-i ucide pe handicapaţi. Tocmai fusese testat la Auschwitz pe prizonierii sovietici, în 3 septembrie. Vezi Staatliches Museum Auschwitz-Birkenau, Auschwitz in den Augen der SS> Oswişcim, 1998, p. 64.

suprafaţa pământului Kievul, Moscova şi Petersburgul.

Este imposibil să ne imaginăm performanţele trupelor noastre. Ce impresii vor avea diviziile noastre care merg acum spre vest fără să bănuiască nimic, când vor regăsi pământul german! Alături de Rusia, chiar şi Polonia s-a civilizat! Şi după ce isprăvile vitejeşti ale armatei noastre vor fi uitate, peste o mie de ani vor exista – ca mărturie a gloriei sale – monumentele de le Berlin: arcul de triumf, panteonul soldaţilor, panteonul poporului[233]!

18 octombrie 1941, seara

(Invitaţi: profesorul Speer; profesorul Breker)

Este o poveste foarte ciudată[234] cum a intrat în război Anglia. Omul care a pus totul la cale a fost Churchill; în spatele lui, evreimea, care a profitat de el; Eden, acel dandy lacom şi vanitos, şi ministrul de război, evreul Hore-Belisha, fac parte din bandă; la fel, eminenţa cenuşie de la

---

233 Iată o tiradă cât se poate de inutilă şi de redundantă, prin care Hitler se autosugestionează că viitorul este luminos. Dar poate că Hitler anticipează şi vizita de a doua zi a lui Speer şi Breker. Albert Speer (1905-1981) este arhitectul său preferat şi maistrul de ceremonii al transformării Berlinului. Arno Breker (1900-1991) este un discipol de-ai lui Maillol, ale cărui sculpturi, preamărind omul „arian", începuseră să împodobească centrul capitalei germane.

234 Aşa cum povesteşte Hitler, intrarea Angliei în război este, într-adevăr, „o poveste ciudată"! El însuşi făcuse inevitabilă declararea războiului de către Londra şi Paris, prefacându-se că nu vizează decât Gdariskul şi „coridorul" său, când în realitate (şi conform teoriei „spaţiului vital"), avea în minte întreg teritoriul polonez; în consecinţă, a avut grijă să nu se angajeze în niciun fel de negociere veritabilă cu privire la Gdarisk. Aici încearcă să dăltuiască în marmură teza conform căreia Londra - pe fondul intrigilor urzite de evrei - ar fi împins Polonia la intransigenţă şi insolenţă, obli- gându-1, spre marele lui regret, să lase să vorbească praful de puşcă.

Ministerul Afacerilor Externe[235] al Angliei, şi restul evreilor şi negustorilor; şi fără îndoială se întâmplă adesea ca valoarea averii să fie invers proporţională cu înălţimea inteligenţei. De acolo a pornit convingerea membrilor guvernului că războiul va dura trei ani. Atunci se poate investi! Şi ce mai contează părerea unui popor care are asemenea conducători.

În domeniul economic sunt peste tot aceleaşi canalii, aceiaşi profitori reci ca gheaţa, care câştigă bani. Aici idealismul nu apare decât atunci când este vorba de salariul muncitorilor: „Cum, vreţi o mărire de salariu, ce fel de idealism este acesta?" Şi la noi la fel, ştiu, înainte de 1933 erau cele mai bune perspective pentru aceşti oameni. Dar când economia suferă, asta este meseria! Nu am cunoscut niciun industriaş care, văzându-mă, să nu facă o mină ofensată. Cu toate acestea, se poate dovedi fiecăruia că situaţia sa generală s-a îmbunătăţit. Când îi asculţi, gâfâie de parcă ar fi în agonie. Dar, cu toate impozitele, mai rămân mulţi bani. Omul de rând nu poate cheltui tot ce câştigă, se economiseşte enorm şi oamenii plătesc mai mult decât o făceau înainte pentru cinematograf, teatru şi

235f i pierdut postul mult mai curând). Se întâlnise chiar cu Hitler la Berlin cu ocazia Jocurilor Olimpice din 1936 fără să arate o aversiune evidentă. Demiterea lui în 1 ianuarie 1938 şi trimiterea într-o funcţie de „consilier special" trebuie să-l fi intrigat foarte tare pe Hitler. Fără îndoială că îl considera unul dintre „oamenii evreilor", care nu se dăduse la fund decât ca să conspire mai bine. Probabil că îşi punea aceleaşi întrebări şi în legătură cu dispariţia din viaţa publică a lui Leslie Hore-Belisha (1893-1957). Provenind dintr-o familie de comercianţi evrei, studiase la Oxford şi fusese ministru de război (adică al armatei terestre) de la începutul guvernului Chamberlain şi nu se distanţase câtuşi de puţin de politica de appeasement. Demiterea lui inexplicabilă în 5 ianuarie 1940 se datora unor dezacorduri cu generalii. Vezi Hugh Sebag-Montefiore, Dunkirk: Fight to the Last Man, Penguin, Londra, 2007, capitolul 2.

concert. De aceea nu pot suprima cinematograful şi teatrul, indiferent unde ar fi, oamenii au nevoie să se destindă. Nimic nu relaxează mai bine decât cinematograful şi teatrul. Totuşi avem programe de lucru care depăşesc opt ore şi nu se va putea schimba nimic imediat după război!

Există o greşeală pe care nu vreau s-o repet. Reconstruim ceea ce aveam deja în timpul războiului mondial, o economie autarhică. Atunci a fost un eşec, din cauza lipsei de efective de mână de lucru. Forţa de muncă implicată în fabricarea de bunuri neproductive trebuie să-şi găsească contrapartida. Dar, în afara pieţei interne, mai era şi cea externă, pe care ne-am aruncat înainte de război în căutare de profituri, iar după război ca să ne plătim datoriile. Ceea ce ar fi trebuit să ne ajute, dimpotrivă, ne-a afundat. La sfârşitul războiului ştiam să facem cauciuc sintetic. În loc să-l producem în continuare, am revenit la latexul natural. Am importat benzină, atunci când procedeul Bergius fusese deja inventat[236].

După război, prioritatea va fi construirea economiei autarhice. Voi menţine cartelele de alimente pentru carne şi grăsimi, până când vom fi convinşi că există un surplus, judecând după tichetele care nu se întorc. Iată de ce s-au temut britanicii când am adoptat Planul pe patru ani: această Germanie autarhică nu va mai putea fi asasinată!

Aceasta înseamnă şi dispariţia celei mai mari părţi a rentabilităţii coloniilor actuale. Va trebui să importăm numai cafea şi ceai. Tutunul putem să-l luăm din Europa.

---

236 Primul brevet referitor la transformarea cărbunelui în carburant lichid a fost depus de chimistul Friedrich Bergius (1884-1949) în 1913. A fost exploatat industrial după război, dar ar fi fost absurd pentru Germania să extragă pe această cale toată benzina, la un cost mult superior celui al petrolului de import.

Apoi va trebui să avem grijă să producem soia, ca să furnizăm oleaginoase şi furaje pentru Danemarca şi Olanda.

Din această economie europeană toţi vor trebui să-şi primească pretutindeni partea. Dacă n-ar fi vorba decât să dobândim o colonie, nu aş mai face război nicio zi în plus. Se poate duce o politică în colonii odată ce ai Europa în mână. N-aş vrea să recuperez decât Camerunul nostru, nimic altceva[237].

19 octombrie, după-amiază[238]

Cel mai important lucru pentru viitor: să avem un număr mare de copii! Regula generală trebuie să fie: o familie nu este asigurată decât atunci când are cel puţin patru copii, ba chiar patru fii! Un principiu ce trebuie păstrat în permanenţă.

Când aflu că o familie a pierdut doi fii, intervin imediat[239]. Dacă am fi avut mai devreme sistemul cu doi copii, cele mai mari genii ale poporului german nu s-ar fi

---

237 între 1933 şi 1939, Hitler ceruse din când în când retrocedarea vechilor colonii germane, greu de apărat, ocupate de Aliaţi între 1914 şi 1918, apoi împărţite între ei prin Tratatul de la Versailles. Dar aceasta contrazicea ideea de care se făcea caz în Lupta meay că expansiunea germană trebuie să-şi aleagă o direcţie şi să o respecte şi era vorba de Europa răsăriteană. Vedem că şi aici continuă să agite această idee. Este vorba oare de o ultimă complezenţă spre un lobby colonial? De o monedă de schimb susceptibilă de a fi abandonată în timpul negocierilor? De o ameninţare la adresa Angliei, însemnând că Germania ar putea reveni la ambiţiile ei maritime, dacă Londra ar continua să se războiască împotriva ei?

238 Menţiunea „după-amiază” sugerează că nu este vorba de o conversaţie „la masă”.

239 Dacă Hitler trebuie să intervină în persoană pentru a evita noi pierderi familiilor îndoliate, înseamnă că nu a pus în aplicare o regulă generală. Şi pe bună dreptate: nu este momentul să retragă efective de pe Frontul de Est

născut: nu erau aceştia adesea al cincilea, al şaptelea, al zecelea sau al doisprezecelea copil al familiei? De ce, este greu de spus[240].

19 octombrie, seara

Arta construcţiilor este cea mai veche şi astfel se explică faptul că, dintre toate domeniile economice, acesta este cel mai încorsetat de practici tradiţionale. Aici simt înspăimântător de înapoiaţi. Construcţia unei case nu ar trebui să fie decât un montaj. Ceea ce nu va împiedica existenţa diferenţelor la nivelul locuinţelor: numărul de camere poate diferi, dar elementele vor fi aceleaşi. Numai cine va vrea mai mult îşi va construi o casă după propriul gust. Acela nu are nevoie de un apartament cu trei camere la un preţ convenabil!

Ce nevoie avem noi în Reichul german de sute de modele de chiuvete? La ce servesc dimensiunile diferite ale uşilor şi ferestrelor? în fiecare apartament nou va fi un alt model de perdele! Pentru maşina mea, găsesc peste tot piese de schimb, dar nu şi pentru locuinţa mea. Motivul este posibilitatea de a câştiga bani cu brevetele şi cu patentele. Această aberaţie va trebui să înceteze în doi sau trei ani!

Şi diferenţele de voltaj! Charlottenburg are altă reţea decât Moabit. Când vom reconstrui Reichul, vom uniformiza toate acestea. Şi apoi, se cuvine să adaptăm utilajele la starea din prezent a tehnicii. Excavatorul actual, de exemplu, este un monstru preistoric, alături de excavatorul cu spirală. Este un domeniu unde se pot face

240 a tunci când dispunem de această informaţie, copiii morţi la vârstă fragedă, constatăm că Mozart era al doilea şi Beethoven primul. Dar Luther era întâiul născut, la fel şi Goethe, Nietzsche şi Schopenhauer! Numai Wagner, al nouălea din nouă, confirmă regula rostită aici de Hitler.

economii enorme prin standardizare. Dorinţa de a oferi milioanelor de oameni un nivel de viaţă mai ridicat ne obligă să standardizăm şi să ne folosim de elementele normate peste tot unde nu se impune contrariul.

Punerea bunurilor necesare vieţii la dispoziţia maselor largi nu va fi posibilă decât dacă producem în serie. Cu o piaţă de

15 milioane de cumpărători, se poate produce un aparat de radio sau o maşină de scris la preţ scăzut. Găsesc aberant ca o maşină de scris să mai coste încă vreo câteva sute de mărci! Timpul care se pierde ca să descifrăm mâzgăliturile tuturor este inimaginabil. De ce să nu introducem cursuri de dactilografie în şcoli, în loc de să zicem, orele de religie?

19 octombrie, noaptea

Faptul că lumea antică era atât de frumoasă, de senină şi de frivolă se explică prin absenţa a doua flageluri: sifilisul şi creştinismul[241]! Creştinismul era un fel de bolşevism – mobilizarea maselor de sclavi de către evreu pentru a submina statul; de aceea elementele decente ale societăţii romane s-au ţinut la distanţă de noua religie. Şi de aceea Roma nu este în cea mai bună poziţie ca să reproşeze bolşevismului că a distrus bisericile creştine, ca şi când creştinismul de odinioară nu ar fi aplicat templelor păgâne acelaşi tratament!

21 octombrie, la amiază

(Note luate de Martin Bormann)

---

241 Sifilisul şi creştinismul sunt strâns asociate în imaginarul hitlerist, ca agenţi ai descompunerii. Vezi celebrele pagini din Lupta mea, referitoare la boala venerică, studiate de Jay Geller, „Le péché contre le sang: la syphilis et la construction de l’identité juive”, în Revue germanique internationale, nr. 5/1996, pp. 141-164, disponibil on-line la adresa: rgi.revues.org/562.

Făcând aluzie la cartea Der Scheiterhaufen[242], Şeful a spus aproximativ următoarele:

Când vedem că cele mai bune minţi ale noastre au recunoscut încă de acum o sută sau două sute de ani consecinţele negative ale creştinismului, este aproape o ruşine că nu am avansat mai mult. Nu ştiam cu câtă limpezime îi judeca pe creştini şi creştinismul un om ca Iulian[243]. Trebuie să aflăm asta.

Creştinismul era un bolşevism care distrugea totul. Dar galileeanul care avea să fie numit mai târziu Hristos voise cu totul altceva. Era un îndrumător al poporului (*Volksführer*) care a luat poziţie împotriva evreimii. Galileea era desigur o colonie în care romanii aduseseră legionari gali şi Iisus nu era în mod sigur evreu. Evreii îl numeau, de altfel, „fiu de târfă", fiul unei prostituate şi al unui soldat roman[244].

Modificarea decisivă a învăţăturii lui Iisus a fost opera lui Pavel. Cu multă fineţe a falsificat învăţătura galileeanului ca să servească obiectivelor sale. Galileeanul

---

242 Autorul cărţii Der Scheiterhaufen („Rugul") este Kurt Eggers, ofiţer SS şi corespondent de război, născut în 1905, care va muri pe Frontul de Est în 12 august 1943. Textul este disponibil on-line la adresa: archive.org/stream/ Eggers-Kurt-Der-Scheiterhaufen/EgersKurt-DerScheiterhaufen-Worte- GrosserKetzerl942110S.Scab_djvu.txL într-o versiune datată 1942. Prima ediţie a fost publicată la Dortmund, în 1941, de Volkschaft Verlag.

243 împăratul roman Iulian, numit de tradiţia creştină ulterioară Apostatul (cca 331-363), nepot al lui Constantin, a repus pentru scurt timp în drepturi păgânismul, înainte ca Teodosiu I (379-395) să interzică alte culte decât creştinismul în anul 380, punând capăt de exemplu Jocurilor Olimpice începând din 394.

244 Refuzul de a-1 considera evreu pe Isus se regăseşte adesea în teoriile „arianiste" care au înflorit în Europa Occidentală începând din a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

avea intenţia să-şi elibereze ţara, Galileea, de evrei, învăţătura sa era îndreptată împotriva capitalismului evreiesc şi de aceea evreii l-au ucis. Unul dintre cei mai înverşunaţi comisari împotriva lui era Saul. Când Saul a aflat după aceea că mulţi oameni mergeau până acolo şi că se lăsau ucişi pentru ideile galileeanului, atunci s-a produs pretinsa „iluminare a lui Saul”; adică şi-a dat seama că, beneficiind de învăţăturile galileeanului, împachetate în mod corespunzător, se putea realiza prăbuşirea statului roman, pe care evreii îl urau. Romanii îşi permiteau chiar să confişte aurul strâns de evrei în templele lor – acest aur care era şi care este zeul lor; îi loveau astfel pe evrei în ce au ei mai sfânt. Saul-Pavel a avut iluminarea că se putea declanşa prăbuşirea statului roman, dacă se răspândea învăţătura egalităţii între toţi oamenii în faţa unui dumnezeu unic şi dacă se ridicau nişte concepţii particulare, considerate drept divine, deasupra legilor statului. Dacă s-ar fi reuşit ca un om să fie ridicat la rangul de reprezentant al lui Dumnezeu pe pământ, acest om, cu regulile şi cu doctrina lui, ar fi fost mai presus de orice lege statală.

Statele antice aveau zei şi îi slujeau; dar slujitorii zeilor erau oameni de stat, căci zeii erau protectori ai oraşelor şi ai statelor. Când se rugau la aceşti zei, se rugau la forţa care ajutase la crearea statului. Anticilor nu le venise în minte să vorbească despre un zeu universal. În acest domeniu, romanii erau toleranţa întruchipată; ar fi găsit că este o nebunie să se roage la un zeu al tuturor popoarelor pentru bunul motiv că, dacă trei popoare se bat rugându-se la acelaşi zeu, cel puţin două dintre ele o fac în zadar! în consecinţă, romanii erau extraordinar de toleranţi; de aceea, la Roma fiecare era lăsat să-şi practice cultul pe care îl dorea, ba chiar consacraseră un templu

zeului necunoscut[245]; mai mult: fiecare putea să se roage la zeul lui aşa cum ştia şi să-şi practice religia în deplină libertate.

Pavel a profitat de această oportunitate[246], căci le dădea lui şi oamenilor lui mână liberă ca să se ridice împotriva statului roman. Şi metoda nu s-a schimbat până acum: sub pretextul unui discurs religios, preoţii hărţuiesc statul.

Concepţiile religioase ale romanilor erau împărtăşite de toate popoarele ariene. În schimb, evreul nu cunoştea şi nu cunoaşte decât Viţelul de Aur şi la acesta se roagă[247]. Evreului îi lipseşte orice reprezentare religioasă metafizică şi este caracteristic faptul că nu concepe lumea de dincolo

---

245 Este vorba de un simplu altar, situat pe colina Palatin.

246 Hitler nu citează foarte corect conform Faptelor Sfinţilor Apostoli, Pavel a încercat să-i convertească pe atenieni, spunând că zeul lor necunoscut (căci era vorba de o tradiţie greacă) era Hristos! Vezi Faptele Sfinţilor Apostoli 17:22-31 în Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutul Biblic şi de Uniune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2015.

247 Hitler nutreşte aceeaşi ură faţă de religia evreilor ca şi faţă de adepţii ei, ceea ce a dus la atentatele împotriva sinagogilor, până acum prea puţin studiate şi analizate. Templele evreieşti nu sunt decât nişte bănci şi adepţii lor urau Imperiul Roman pentru că le confiscase depozitele. Cât despre Viţelul de Aur, este vorba de un idol pe care evreii antici, în timpul Exodului (şi după cartea din Biblie care poartă acest titlu), au început să-l venereze. Trădau astfel zeul unic pentru a cădea în idolatrie, înainte ca Moise să impună ordinea... şi fără ca Hitler să facă din el un erou şi nici să se străduiască să-i găsească o ascendenţă ariană! Proiectează un episod izolat asupra unui întreg popor, de-a lungul întregii sale istorii. La fel, afirmaţia că „preoţii hărţuiesc statul” este o generalizare a unui tip de comportament întâlnit rar, cum a fost de exemplu predica lui von Galen împotriva eutanasiei (vezi însemnarea din 25 octombrie). Şi invers, câteva clipe mai târziu, conferă virtuţi divine puţinului „sânge germanic” pe care îl primise Roma antică.

decât ca sânul lui Avraam. Abia de la Pavel încoace evreii s-au perceput pe ei înşişi ca o comunitate religioasă; înainte, nu cunoşteau decât comunitatea de rasă. Pavel a fost primul care şi-a dat seama de utilitatea metodelor de propagandă evreieşti sub masca unei religii. Făcând din protestul arian împotriva evreimii din Palestina o religie creştină suprastatală, evreul a distrus Imperiul Roman. Cu ajutorul creştinismului, a inoculat ideea unui regat mai presus de stat. A proclamat egalitatea tuturor oamenilor şi unicitatea lui Dumnezeu, ceea ce nu putea duce decât la dispariţia puterii statului roman.

Este caracteristic faptul că Pavel, cu predicile lui creştine, nu a avut niciun succes la Atena. Concepţia greacă despre viaţă era mult superioară celei a creştinilor, astfel că în faţa acestei învăţături atenienii au izbucnit în hohote de râs. Dar la Roma Pavel a dat peste o masă de milioane[248] de dezrădăcinaţi, pe care a putut să-i câştige prin predicile lui despre egalitate şi să-i înroleze pentru realizarea scopurilor şi obiectivelor lui.

De altfel, sclavul roman nu era ceea ce numim noi astăzi aşa; Pavel este cel care a aplicat această concepţie peiorativă prizonierilor de război ai romanilor. Înainte, „sclav" însemna ceea ce înţelegem noi astăzi prin „prizonier de război". Mulţi dintre aceşti prizonieri de război fuseseră deja eliberaţi, dacă erau consideraţi suficient de apţi să devină într-o zi chiar cetăţeni. Nu avem decât să ne gândim la numeroşii germani pe care Roma îi atrăgea pe atunci în imperiu. Chiar primul nostru erou eliberator, Arminius, fusese cavaler roman şi fratele lui ocupa funcţii înalte în statul roman.

Ca urmare a contactelor multiseculare cu astfel de

248 Sic. Se estimează că totalul populaţiei Romei, la apogeul imperiului, era de maximum 2 milioane de locuitori.

oameni, la Roma se formase un sentiment viu de respect pentru germani şi este sugestiv faptul că femeile blonde erau foarte căutate, de unde şi numeroasele femei romane care îşi vopseau părul în blond. În felul acesta, foarte mult timp un val de sânge germanic s-a revărsat spre Roma şi a împrospătat în mod constant capacitatea de comandă printr-o reînnoire a sângelui. În schimb, evreul era dispreţuit.

Atunci, în timp ce elitele romane întorceau în totalitate spatele noii doctrine, creştinismul primitiv a provocat ridicarea mulţimii în oraşul cu un milion de locuitori. Roma a fost bolşevizată, iar acest bolşevism a acţionat la Roma exact la fel cum vom constata mai târziu în Rusia. Abia sub influenţa spiritului germanic creştinismul şi-a pierdut puţin câte puţin caracterul său deschis bolşevic; a devenit tolerant într-o oarecare măsură. Acum când este în agonie, evreul ar vrea să-i redea trăsăturile de la început, trăsăturile bolşevice. Creştinismul a întârziat cu mii de ani dezvoltarea lumii germanice. Abia în secolul al XVIII-lea ne-am apropiat de nivelul pe care romanii îl atinseseră deja înainte de năvălirea creştinismului.

Astăzi evreul crede că poate să reînnoiască experienţa de odinioară; atunci, ca şi astăzi, s-a dorit distrugerea legilor rasei ca fundament al vieţii poporului. Este caracteristic faptul că în Rusia evreii au deportat sute de mii de bărbaţi dintr-o regiune pentru a-i implanta în alta; şi că au dat femeilor rămase pe loc bărbaţi veniţi din alte regiuni. Amestecul de rase a fost instaurat pe scară largă în Rusia. Altă dată, ca şi astăzi – distrugerea artei şi a culturii. Câte n-au distrus bolşevicii de altă dată în materie de artă şi de cultură la Roma, în Grecia etc.! Astăzi, evreul a procedat la fel la noi şi în Rusia. Se poate

compara nivelul înalt al artei şi culturii romane din temple şi din case cu ceea ce aduceau lepădăturile bolşevice în catacombe drept noua cultură creştină. La vremea respectivă, distrugerea bibliotecilor; astăzi vedem acelaşi lucru în Rusia: suntem aduşi la un nivel foarte scăzut, egal pentru toţi. Altă dată, până în plin Ev Mediu, cele mai înfiorătoare torturi, martirii şi ruguri în numele creştinismului; astăzi, acelaşi lucru în numele bolşevismului. Cu Saul s-a făcut un Pavel, cu Mardoheu un Karl Marx.

Dacă vom elimina această pestă, vom realiza pentru omenire o acţiune de o importanţă pe care noi, oamenii de pe front, nici nu putem să ne-o imaginăm[249].

Noaptea de 21/22 octombrie

(Invitat: Himmler)

În ceea ce priveşte persoana mea, voi trăi întotdeauna simplu. Dar ca führer şi şef al statului, trebuie să mă disting de tot anturajul meu. Dacă toţi au o mulţime de medalii şi decoraţii, führerul se detaşează nepurtând niciuna. Dacă oamenii mei nu au decoraţii, atunci eu trebuie să port medaliile.

Avem nevoie de un stil măreţ. Acest stil trebuie să-l

249c are i-1 evocase pe împăratul Iulian, l-a convocat fără îndoială ca să-i culeagă impresiile. Dacă putem îndrăzni să spunem aşa, această carte este un fel de Biblie pentru uzul trupelor SS şi moartea autorului la vârsta de 37 de ani în fruntea unui detaşament din Divizia Viking, în anul următor, i-a întărit fără îndoială şi mai mult aura de martir. Această izbucnire trebuie pusă în legătură cu dinamitarea de către parizienii profund înfeudaţi trupelor SS a unei jumătăţi dintre sinagogile din capitala franceză în noaptea de 2/3 octombrie 1941 - o chestiune rămasă prea puţin cunoscută, deşi documentele o menţionează (în special se scrie despre rolul lui Heydrich) şi au fost utilizate începând din 1962 de Ja- cques Delarue: Histoire de la Gestapo, Fayard, Paris, 1996. Vezi Edouard Husson, Heydrich..., op. cit., pp. 265-267.

creăm noi înşine. În felul acesta vor turna într-o formă durabilă celebrarea sărbătorilor noastre. Pentru englez, aceste vechi forme care ni se par baroce sunt pline de viaţă, căci tradiţia le face sacre, motiv pentru care au supravieţuit fără nicio întrerupere până în zilele noastre. Acesta este secretul longevităţii forţei lor.

Consider însă necesar să fiu eu acela care să dezvolt acest stil în timpul vieţii mele. Altfel, un viitor führer ar putea considera că preia ştafeta jucându-se de-a simplitatea. Şi să nu vină nimeni să-mi vorbească despre simplitatea prusacă! Trebuie să vedem cum a gestionat Frederic cel Mare banii statului! De altfel, spiritul prusac este o chestiune de caracter şi de comportament. Era un timp când puteam să spun că exista un singur prusac în Europa şi că acela era la Roma. Astăzi se poate spune că acolo este un roman printre italieni. Celălalt prusac eram eu şi locuiam la München[250].

Este ceva absolut caracteristic pentru republica precedentă că, atunci când preşedintele dorea să dea o recepţie diplomatică, trebuia să cerşească servitori de la miniştrii Afacerilor Externe, de Interne, de la Justiţie, de la Finanţe, de la Ministrul Muncii şi al Economiei. Şi ce se întâmpla dacă ministrul Justiţiei spunea: îmi pare rău, astă-seară dau şi eu o recepţie? Iată-mă obligat să-mi aduc oaspeţii şi să-i conduc înapoi cu maşini de închiriat!

Este deja o şansă pentru noi că avem noua clădire a

250 Elogierea lui Mussolini atinge apogeul. Nu numai că este asimilat cu un prusac, dar ar fi fost singurul prusac din Europa, înainte de apariţia lui Hitler. Acesta doreşte în mod clar să-l considere naşul său, dar în acelaşi timp se îndepărtează de el şi nu spune niciodată că îi acceptă opiniile. Prezentarea genealogiei nazismului în acest fel este şi o manieră de a-1 plasa în continuarea Imperiului Roman.

cancelariei[251]. În cea veche sunt o mulţime de lucruri pe care nu le-am fi putut face!

Mi-a plăcut întotdeauna Berlinul şi când mă preocupă numărul de lucruri urâte care sunt în acest oraş vechi, este pentru că mă interesează. În timpul războiului am avut de două ori o permisie de zece zile. Să le petrec la München? Să-i văd pe preoţi bolborosind mi-ar fi stricat bucuria de a vizita oraşul, în ambele dăţi am fost la Berlin şi de atunci cunosc muzeele şi colecţiile de acolo. Berlinul şi-a adus contribuţia de la primii paşi ai mişcării, în alt fel decât Münchenul. Am găsit sprijin financiar la Berlin şi în Württemberg, dar nu la München, unde domneşte mica burghezie. De altfel, Berlinul adăposteşte statui ale trecutului din vremea lui Frederic. Era cariera de nisip a vechiului regat şi este capitala Reichului!

Nefericirea lui este de a fi populat cu oameni din tipul saxon de jos şi frizon care au întâlnit elemente de altă provenienţă, ceea ce nu este cel mai bun fundament pentru o cultură. Ultimul suveran creator a fost Frederic Wilhelm al IV-lea. Wilhelm I nu avea niciun fel de gust, Bismarck era străin de muzică şi Wilhelm al II-lea avea fără îndoială gust, dar un gust înspăimântător.

Ceea ce este detestabil la Berlin va fi suprimat şi ceea ce va dobândi Berlinul de acum înainte trebuie să arate în aşa fel încât să reprezinte încarnarea a tot ceea ce se poate face mai bine cu mijloacele actuale. Cel care pătrunde în cancelarie trebuie să aibă impresia că soseşte în faţa stăpânului lumii şi deja drumul care duce acolo, cu arcul de triumf şi bulevardele largi, de-a lungul panteonului soldaţilor şi până la piaţa poporului trebuie să-ţi taie răsuflarea.

---

251 Construită sub conducerea lui Speer, noua clădire a cancelariei era în folosinţă din ianuarie 1939.

Numai în felul acesta vom fi în măsură să punem în umbră singurul nostru concurent, adică Roma. Marea sală a poporului va arăta în aşa fel încât, prin comparaţie cu ea, Bazilica San Pietro şi piaţa sa nu vor mai exista.

Ca material, vom folosi granitul. Cele mai vechi roci de piatră primitivă din câmpia nordului s-au schimbat foarte puţin sub efectul intemperiilor. Aceste clădiri, dacă nu vine marea să acopere din nou câmpia, vor fi tot acolo, neschimbate, peste zece mii de ani!

Formele pe care noi le numim germano-nordice ancestrale – ornamentaţia torsadată sub diverse forme – sunt răspândite pe tot pământul, în America de Sud, ca şi în Nord. Într-o sursă grecească se vorbeşte despre oamenii de dinaintea lunii; trebuie să vedem aici o aluzie la imperiul mondial al atlanţilor, care a fost nimicit de o catastrofă lunară[252].

Dacă vreau să-mi evaluez opera, mai întâi trebuie să iau în considerare: că am reuşit să fac să prevaleze ideea că rasa este la baza vieţii; al doilea: că fac din cultură forţa propulsoare a dominaţiei germane în lume. Puterea pe care am dobândit-o acum nu va fi justificată în ochii mei decât prin faptul că vedem în realizarea de opere culturale superioare sensul, scopul şi datoria existenţei noastre.

Investiţiile pe care le voi realiza în acest domeniu le vor depăşi cu mult pe cele pe care le-am făcut ca să ducem acest război. Vreau să fiu un constructor. Sunt un şef de război împotriva voinţei mele: nu mă dedic afacerilor militare decât pentru că nu am în momentul de faţă pe nimeni care să poată face aceasta mai bine decât mine. Dacă am avea astăzi un Moltke, l-aş lăsa pe el să o facă, tot aşa după cum nu mă amestec în afacerile unuia dintre

252 Aluzie la teoria austriacului Hörbiger (vezi însemnarea din 25 ianuarie).

oamenii mei, atât timp cât am sentimentul că nu voi face treaba mai bine ca el. Recurg la război ca un ţăran care sare la arme ca să-şi apere pământul, atunci când este atacat. Pentru mine nu este decât un mijloc către un scop.

Faptele vitejeşti pe care le realizează astăzi trupele noastre se vor şterge într-o zi din memoria oamenilor. În timpul Războiului de Succesiune din Spania nimeni nu se mai gândea la cel de Treizeci de Ani, luptele lui Frederic le-au eclipsat pe cele din anul 1700; în locul bătăliei naţiunilor de la Leipzig a fost Sedan şi apoi Tannenberg, iar acum campaniile noastre din Polonia şi din vest pălesc în faţa luptelor din est. Care vor fi şi ele date uitării într-o zi.

În schimb, monumentele noastre vor subzista şi îl vor subjuga pe oricine va trece pe lângă ele. Colosseumul din Roma a sfidat secolele. La noi, ceea ce rezistă în timp sunt catedralele.

Restabilirea unităţii naţionale a fost misiunea Prusiei în secolul trecut. Cea care ne este atribuită nouă astăzi – crearea

Germaniei Mari şi ridicarea ei la rangul de putere mondială – nu putea fi realizată decât de un german din sud. îi pun astăzi să muncească pe germanii din sud şi îl trimit la Berlin pe cel mai bun arhitect al meu[253], pentru că aceşti oameni vin dintr-un ţinut împănat de cultură din vremuri imemoriale.

Mă gândesc la toate acestea în termeni politici. Dacă Viena ar vrea să se doteze astăzi cu o hală de două sute de metri înălţime, nu ar trebui să se aştepte la niciun sprijin din partea mea. Viena este frumoasă şi nimic nu mă incită să mai adaug ceva nou; iar succesorii mei pot să fie siguri

253 Albert Speer a fost numit în 1937 „inspector general al construcţiilor însărcinat cu transformarea capitalei Reichului”.

că nu vor da niciodată unui oraş sumele necesare pentru o asemenea construcţie. Berlinul va fi într-o zi capitala lumii[254].

24 octombrie, seara

(Invitat: generalul von Rintelen[255])

Nu există nicio fiinţă, nicio substanţă şi nicio instituţie umană care în cele din urmă să nu îmbătrânească. Fiecare instituţie trebuie să creadă însă în perenitatea sa, căci altfel se lasă în voia sorţii. Oţelul cel mai dur oboseşte, elementele unite se descompun şi până şi Pământul va dispărea în cele din urmă, la fel şi instituţiile vor pieri într-o zi. Toate aceste realităţi sunt ca nişte valuri, nu există un drum drept, totul merge întotdeauna fie în sus, fie în jos.

Biserica trăieşte într-un conflict permanent cu cercetarea liberă. A existat o vreme în care acest conflict era atât de ascuţit, că şi-au dat lovituri reciproce şi au fost chiar şi explozii. Apoi Biserica s-a retras din luptă şi agresivitatea ştiinţei a scăzut.

Astăzi, la ora de religie de la 10 dimineaţa, istoria Creaţiei este predată în limbajul Bibliei, în timp ce ora de ştiinţe naturale de la 11 se întemeiază pe teoria evoluţiei. Opoziţia este totală. Am resimţit acest conflict pe când eram elev şi m-am lovit de el. îi spuneam adesea profesorului de la a doua oră ce spusese predecesorul lui şi îi aduceam la disperare pe dascăli.

Biserica se apără spunând că în prezentarea din

254 Contextul arată că Hitler nu se gândeşte să instaleze la Berlin sediul unui guvern mondial, ci să restaureze dominaţia Europei asupra lumii, aşa cum exista în 1914; în consecinţă, capitala Germaniei ar fi devenit cel mai influent oraş al planetei.

255 Enno von Rintelen (1891-1871), fost ataşat militar la Roma, este acum reprezentantul Wehrmachtului pe lângă înaltul Comisariat italian.

Biblie trebuie să vedem o metaforă. Cine ar fi spus acest lucru acum patru sute de ani ar fi fost prăjit pe muzică de imnuri religioase.

Astăzi, fiind mai tolerantă, Biserica a recâştigat teren prin comparaţie cu secolul trecut. Profită de faptul că ştiinţa, din principiu, caută adevărul. Nu este nimic altceva decât o scară pe care te urci. Cu fiecare treaptă vezi puţin mai departe, dar în privinţa scopurilor ultime ale lucrurilor, nici ştiinţa nu vede nimic. Când se constată că un adevăr pe care l-am considerat drept absolut nu este decât relativ, Biserica triumfa şi spune „Am spus noi!" Dar ştiinţa nu poate face altfel. Dacă ar vrea să capete un caracter dogmatic, ar deveni religie.

Bunul Dumnezeu produce fulgerul: spus aşa, nu este fals, dar bunul Dumnezeu nu manevrează în niciun caz fulgerul aşa cum spune Biserica. Definiţia Bisericii este o deturnare a Creaţiei către scopuri terestre. Adevărata pietate se găseşte acolo unde există cea mai vie conştiinţă a limitelor umane. Cel care nu-l vede pe Dumnezeu decât într-un stejar sau într-un tabernacol şi nu în Tot, nu este profund pios, se opreşte la suprafaţă şi atunci când fulgeră sau tună se teme să nu fie lovit pentru cutare sau cutare poruncă pe care a încălcat-o.

Când citim scrierile polemice franceze din secolul al XVII-lea sau al XVIII-lea, sau conversaţiile lui Frederic al II-lea cu Voltaire, trebuie să roşim în faţa abisului care îi separă de concepţia noastră îngustă actuală! (*referindu-se la cea a celor mai mulţi generali* etc.[256])

256 Paranteza este o notă scrisă de mână de către Bormann pe marginea textului transcris de Heim: vezi Werner Jochmann, Monologe..., op. cit., p. 421. Bormann a şters „Gespräche" („conversaţii") şi l-a înlocuit cu „heutigen geringen Einsicht". Această corectură ar putea să se explice astfel: Hitler a pronunţat cuvintele

Ştiinţa a ajuns din nou într-o etapă importantă: la problema de a şti dacă există o diferenţă substanţială între organic şi anorganic în natură. Avem în faţa noastră corpuri şi nu ştim dacă trebuie să le considerăm organice sau nu. Biserica va începe să strige, apoi se va calma şi le va propovădui pe amândouă simultan. Dar într-o zi această dogmă se va estompa în faţa puterii formidabile a cercetării ştiinţifice. Şi este logic; când cunoaşterea avansează şi are şansa de a ridica un colţ al imensului văl, acest lucru nu poate rămâne fără consecinţe.

Cele Zece Porunci sunt reguli de organizare absolut lăudabile. Aici se întrepătrund Biserica şi religia! Bisericile au apărut pentru a oferi religiei o organizare structurată. Ceea ce resimte subconştientul este, în linii mari, asemănător la toţi oamenii, diferă numai modul de exprimare. Unul nu vede insuficienţa umană decât atunci când îl înşfacă de guler, altul

O vede imediat şi nu are nevoie de o inundaţie, de un incendiu sau de un seism. Sentimentul limitelor puterii omului este prezent în subconştientul tuturor. Microscopul ne arată că ordinele de mărime nu se desfăşoară numai spre exterior, ci şi spre interior: macrocosmos şi microcosmos! La aceasta se adaugă astăzi anumite cunoştinţe, de exemplu, cutare şi cutare consum nu este sănătos pentru om; de unde postul şi numeroasele reguli sacre, care sunt utile oamenilor. Nu este o întâmplare că în

„unsere heutige Gespräche" („conversaţiile noastre de astăzi") şi Heim le-a notat; Bormann le-a considerat neclare şi a simţit nevoia să precizeze că era vorba despre o „concepţie îngustă actuală" („heutigen geringen Einsicht"); apoi şi-a dat seama că aceasta ar fi putut fi nepoliticos faţă de fuhrer şi, întrucât fusese martor la discuţia despre religie dintre Hider şi generalii acestuia, a considerat de cuviinţă să precizeze că la acestea cugeta atunci când deplora regresul reflecţiei după Frederic al II-lea.

Egipt preoţii erau şi medici.

Dacă ştiinţa modernă se mulţumeşte să anuleze toate acestea, ea este dăunătoare. Dacă, dimpotrivă, din partea Bisericilor, aceste interdicţii sunt menţinute pentru a bloca progresul omenirii este insuportabil. Şi aici orice Biserică va eşua într-o zi.

La omul care îmbătrâneşte, ţesuturile îşi pierd elasticitatea. Omul normal nu se bucură de moartea altuia; dacă ne simţim bine împreună şi cineva începe să vorbească despre moarte.

I se spune: „Fugi de-aici! încetează!" Iar întrebarea „Ei, ţi-ai făcut testamentul?" este considerată nelalocul ei. Cu cât suntem mai tineri, cu atât ne gândim mai puţin; dar bătrânii se agaţă de viaţă într-o manieră nebunească. Ei sunt adesea cei mai pioşi: Biserica le oferă perspectiva că sfârşitul vieţii nu este negare pură, ci că după aceea totul va fi chiar mult mai bine; de aceea trebuie să laşi prin testament Bisericii bancnotele tale de 10.000. Cam aşa se petrec lucrurile în linii mari.

Există pe lume o singură Biserică capabilă să nu se bazeze pe dogme? Nu, căci altfel ar fi o ştiinţă. Ştiinţa nu poate explica de ce lucrurile din natură sunt aşa cum le vede ochiul omului de ştiinţă. Şi aici religia intervine şi aduce o alinare. Cu toate acestea, când este turnată în forme ecleziastice, religia intră în contradicţie cu viaţa: autoritatea şefilor religioşi se sprijină pe faptul că doctrina lor a fost ridicată la rangul de dogmă şi

Biserica s-ar condamna ea însăşi dacă nu s-ar ţine ferm de învăţăturile ei, fixate într-un ansamblu de dogme.

Ceea ce nu mai este conform cu realitatea vizibilă trebuie să se transforme sau să dispară. Aceasta este schimbarea perpetuă. Avem nevoie numai să ne reprezentăm că: 1) noi, oamenii de astăzi, avem o

profunzime a gândirii despre trecutul omenirii care nu era accesibilă strămoşilor noştri de acum o mie de ani şi 2) avem o perspectivă pe care ei, de asemenea, nu o posedau[257].

Printre cele 2 miliarde şi un sfert de locuitori ai Terrei, găsim 170 de sisteme de credinţe principale şi toate pretind că deţin singura concepţie exactă despre lumea de dincolo; 169 se înşală în mod obligatoriu, căci numai una singură poate avea dreptate! Cât despre religiile pe care le avem astăzi, niciuna nu este mai veche de 2.500 de ani. Dar există oameni din categoria babuinului de cel puţin 300.000 de ani (omul-maimuţă se deosebeşte mai puţin de omul mediu de astăzi decât acesta de un creier ca al lui Schopenhauer). Alături de această durată, 2.500 de ani reprezintă un interval foarte mic!

Material vorbind, universul se compune din aceleaşi elemente, indiferent că este vorba de Terra, de Soare sau de alte stele. A devenit imposibil să ne imaginăm că nu există viaţă organică decât într-una din acest lumi!

Cunoştinţele ştiinţifice îl fac pe om mai fericit? Nu ştiu. Dar oamenii se simt fericiţi că există credinţe foarte diferite. Ei bine, trebuie aşadar să fim toleranţi în aceste privinţe!

Este o prostie să-l faci pe om să creadă că joacă un rol de conducător, aşa cum a făcut ştiinţa liberală care s-a manifestat secolul trecut. Acelaşi om care, pentru a înainta mai repede, se urcă pe un saurian, dotat cu o masă cerebrală foarte mică! Nu cunosc iluzie mai pernicioasă.

257 Hitler încearcă să demonstreze că, dacă vrem să progresăm, trebuie să regresăm! Trebuie ca ştiinţa să-şi perfecţioneze instrumentele şi atunci va constata că existau oameni înaintea oamenilor, că civilizaţii pierdute erau poate mai evoluate decât a noastră etc.

Ruşii puteau să se ridice împotriva popilor lor, dar nu ar fi trebuit să schimbe aceasta într-o luptă împotriva puterii superioare. Este adevărat că suntem creaturi fără voinţă, dar există o forţă creatoare superioară. Este o prostie să negăm aceasta. Cine crede în lucruri false este superior faţă de cel care nu crede în absolut nimic. Un profesor bolşevic se laudă că este superior Creaţiei! Astfel de oameni noi îi vom domina. Indiferent că ne vom inspira din catehism sau din filosofie, avem posibilităţi de retragere, în timp ce ei, cu toate concepţiile lor pur materialiste, nu vor putea în cele din urmă decât să se devoreze reciproc.

25 octombrie, seara

(Invitaţi: Himmler, Heydrich)

În faţa Reichstagului am prezis că evreul ar dispărea din Europa, dacă nu s-ar fi evitat războiul[258]. Această rasă criminală are pe conştiinţă cele 2 milioane de morţi din războiul mondial şi acum alte sute de mii. Să nu-mi spună nimeni: totuşi nu putem să-i instalăm în mlaştini! Căci de oamenii noştri cui îi pasă? Este un lucru bun dacă suntem precedaţi de reputaţia teribilă că exterminăm[259] evreii. O

258 Şi în prezent, după premisele metafizice, lucrările practice... Himmler şi Heydrich sunt aici împreună, fără îndoială nu numai ca să ia masa în compania interlocutorilor obişnuiţi ai fuhrerului. înainte sau după masă au loc probabil discuţii referitoare la soarta evreilor şi evocarea „profeţiei" din 1939 (dacă izbucneşte războiul, evreii vor dispărea din Europa) pare să anunţe ordinul unei exterminări generale.

259 p oate fi considerată ca o confesiune a lui Hitler că masacrul este în curs de desfăşurare? Mai curând, în loc de dass („că") ne-am fi aşteptat atunci la weil („pentru că"). Vezi Richard C. Carrier, „Hitlers Table Talk - Troubling Finds", în German Studies Review, oct. 2003, voi. 26, nr. 3, media.8ch.net/pdfs/src/1429265963793.pdf şi Gilles Karmasyn, Vantisémitisme mortifère d'Hitler, phdn.org/histgen/hitier/declarations. html. Dar traducerea lui Genoud ia o direcţie diametral opusă şi cu totul eronată: „Nu este rău, de altfel, ca zvonurile să ne atribuie intenţia de a extermina evreii", transformând

încercare de a întemeia un stat evreiesc ar fi destinată eşecului.

Cartea care cuprindea reflecţiile împăratului Iulian[260] ar fi trebuit tipărită în milioane de exemplare: luciditate minunată – înţelepciunea antică! –, discernământ, este fantastic!

În esenţă, cu ce claritate au judecat secolul al XVIII-lea şi, mai ales, al XIX-lea creştinismul şi dezvoltarea Bisericii!

În trecut, oamenii care vin după aceea nu găsesc niciodată decât ceea ce caută şi ceea ce doresc să găsească. După imaginea pe care o oferă bolşevicii despre istoria ţarilor, aceasta nu era decât o baie de sânge. Dar ce erau toate acestea pe lângă actele sângeroase ale bolşevismului?

Există o istorie a lumii, scrisă în anii 1860 de un liberal, Rotteck[261], care vede totul din punctul de vedere al epocii şi respinge Antichitatea. Şi noi vom rescrie o istorie nouă: din punctul de vedere al rasei; începând mereu cu exemple izolate, restructurarea nu este numai o chestiune a studierii surselor, ci şi de logică. Anumite procese naturale, dacă vreau să le studiez cu metodele obişnuite, îmi vor scăpa; trebuie să schimb punctul de vedere, căci altfel vederea este deformată. Atât timp cât eram convinşi

---

teroarea în rumoare şi inventând un „de altfel”, ca şi când ar vrea să ne facă să credem că Hitler schimbă subiectul. Contextul cărţii arată că el continuă să folosească abil sugestia, clarobscurul şi semi-dezvăluirea, susţinând în acelaşi timp credinţa celor doi redutabili „invitaţi” ai săi în moralitatea misiunii lor.

260 Vezi însemnarea din 21 octombrie.

261 Hitler comite o eroare de datare destul de importantă: Karl von Rotteck (1775-1840) nu şi-a publicat lucrarea Allgemeine Geschichte vom Anfang der historischen Kenntnis bis aufunsere Zeiten în anii 1860, ci între 1812 şi 1827.

că microbii erau produşi prin descompunere, fără niciun agent, cum am fi putut găsi urma acestui agent[262]?

Ce dovadă de sărăcie morală pentru creştinism este distrugerea bibliotecilor Antichităţii! Cuceririle spirituale ale culturii greco-romane erau tratate drept opere ale demonului. Nu înfrunta pericolul şi acesta nu te va ucide! Bolşevismul procedează exact la fel ca religia creştină, ascunzând adepţilor săi ceea ce există în alte ţări pentru a le crea iluzia că ceea ce au ei în domeniul tehnicii şi în plan social este unic în lume. Cineva mi-a povestit că un liftier de la un hotel din Moscova era ferm convins că acest dispozitiv nu exista decât în Rusia. Nu am văzut niciodată o faţă mai plină de îndoială ca aceea a ambasadorului rus, inginer, rechemat la Moscova după câteva zile şi ucis acolo[263]. M-a abordat într-o seară la o recepţie diplomatică ca să-mi mulţumească pentru că nu-l împiedicasem să viziteze câteva uzine germane. Mă gândeam: e nebun? Văzuse pentru prima dată lucrurile aşa cum erau şi presupun că făcuse guvernului său vreo remarcă imprudentă în legătură cu aceasta.

Creştinismul s-a apucat să distrugă sistematic lucrarea spirituală a Antichităţii. Ceea ce a parvenit până

---

262 Hitler se prezintă aici cu toată claritatea ca un savant nebun. Când spune „Şi noi vom rescrie o istorie nouă”, „noi” este în acelaşi timp colectivul (desemnează poporul german dedicat misiunilor sale măreţe) şi exprimarea majestăţii, căci descoperitorul bacilului este el. De altfel, se va pune curând pe aceeaşi treaptă cu Pasteur şi Koch (vezi însemnarea din 22 februarie). în realitate, abuzează de metaforă: microbii sunt invizibili, dar Pasteur şi Koch au ştiut să-i facă să apară în microscoapele lor. Şi evreul este invizibil, dar când Hitler nu poate să-l facă să apară în spatele relelor omeneşti, îl presupune: asta este ceea ce înseamnă la el s-o rupă „cu metodele obişnuite”!

263 Este vorba de Konstantin Iurenev (1888-1938), ambasador la Berlin în 1937, pentru o scurtă perioadă de timp.

la noi s-a transmis din întâmplare sau prin intermediul unor scriitori romani liberali. Poate că ignorăm total tezaurele spirituale cele mai preţioase. Cine ştie ce era acolo[264]? Roma nu a renunţat cu timpul la această strategie. Cum s-a procedat în perioada marilor descoperiri în privinţa bogăţiilor spirituale ale Americii Centrale[265]?

La noi, evreii i-ar fi eliminat imediat pe Schopenhauer, Nietzsche şi Kant şi, dacă bolşevismul ar fi bântuit la noi timp de două secole, ce ar mai fi rămas pentru posteritate? Toţi oamenii mari ai trecutului ar fi căzut în uitare sau ar fi fost înfăţişaţi ca nişte ucigaşi şi criminali!

Nu cred nicio secundă în veridicitatea unor imagini care ne-au fost transmise cu privire la împăraţii romani. Sunt sigur că Nero nu a incendiat niciodată Roma. Creştinii-bolşevici sunt cei care au făcut asta, la fel după cum Comuna a incendiat Parisul în 1871 şi, în 1933,

---

264 O mostră de teorie a conspiraţiei şi de iraţionalism. Cine ştie, pare să spună Hitler, dacă printre operele pierdute ale filosofilor Antichităţii greceşti sau romane nu existau justificări ale ideologiei naziste, eventual chiar profesiuni de credinţă rasiste pe gustul lucrării mele Lupta mea? Oricum, clerul creştin n-a reuşit să distrugă chiar tot. Hazardul are rolul lui, dar şi misterioşii romani „liberali”. Acest adjectiv, în alte contexte naziste, este sinonim cu „evreu”! Pe de altă parte, Hitler îşi confirmă înclinarea de a-şi imagina că ceea ce a dispărut era extraordinar.

265 Ar trebui să se ştie! Marile descoperiri geografice provin în mare măsură dintr-un început de laicizare a Occidentului. Bisericii Catolice nu-i mai rămăsese în proprietate exclusivă decât domeniul religios şi într-adevăr nu s-a sfiit să distrugă cultele amerindiene, resemnându-se în acelaşi timp cu ideea că Terra nu mai este centrul universului. Expresia „America Centrală” pare să se refere la civilizaţia maya şi la descoperirile ei din domeniul matematicii.

Reichstagul[266].

Există o anumită bigoterie protestantă care este insuportabilă; catolicismul are ceva bun – ignoră rigorismul moral al evanghelicilor. În regiunile catolice se trăieşte mai bine, în măsura în care preotul suportă şi el mai uşor slăbiciunile omeneşti şi permite oiţelor sale să ia păcatul în mod mai uşuratic. Din ce ar trăi Biserica, dacă nu din păcatul oamenilor? Oricât de puţin ai crede în spovedanie, este deja bine. Dezlegarea cu un mic bacşiş la sfârşit asigură pâinea Bisericii. Şi apoi, un nou locuitor al Terrei va fi botezat; şi aşa, afacerea prosperă. De aceea în ţările catolice sunt mult mai multe naşteri în afara căsătoriei decât în ţările protestante. În Austria, protestantismul era scutit de bigoterie, era o mişcare de protest dotată cu un solid patriotism german.

Este un scandal că cineva care părăseşte Biserica trebuie să mai plătească impozitul ecleziastic încă un an. Ar trebui să nu fie nevoie de nimic altceva decât de o

---

266p ublice au găsit adesea ţapi ispăşitori. De aceea Nero, în anul 64 d.H., i-a acuzat pe creştini. Pentru a prelua această acuzaţie, Hitler nu are nevoie de dovezi, i se potriveşte perfect. Amestecă această acţiune „evreiască" cu presupusul comunism al parizienilor revoltaţi din 1871 - care recurgeau la incendiu ca la o măsură militară destinată să întârzie trupele de la Ver- sailles - şi cu incendierea Reichstagului (27 februarie 1933), ordonată mult mai probabil de el însuşi, decât de vreun descendent al lui Avraam! Dar nu contează: evreii sunt prin natura lor „incendiatorii lumii" şi, dacă folosim metodele lor, acesta nu este decât un antidot destinat să îndrepte cursul lucrurilor. Cât despre termenul „creştin-bolşevic", care aminteşte de titlul unei broşuri naziste din anul 1924, Der Bolschewismus von Moses bis Leniny reproducând, chipurile, un dialog între Hitler şi Eckart, rezumă bine latura fixistă şi antiistorismul ideologiei naziste. Dar încă şi mai mult faptul că Hitler, mai atent la viziunile sale decât la coerenţa intelectuală a ideilor, atribuie incendierea Reichstagului nu evreilor sau comuniştilor, aşa cum o facea de obicei, ci Comunei din Paris!

declaraţie – „Am plecat!” – pentru a nu mai avea nimic de plătit din acea clipă. Vom avea grijă de asta cândva reveni pacea. În situaţia actuală: Goebbels se căsătoreşte cu o protestantă şi din acest motiv este excomunicat. Atunci nu mai vrea să plătească nimic, dar Biserica îi arată că excomunicarea nu este decât o sancţiune disciplinară internă: datoria de a plăti rămâne întreagă!

În ce mă priveşte, Biserica mi-a reproşat cândva că am fost martor la o căsătorie. M-ar fi excomunicat dacă nu şi-ar fi spus că aceasta îmi va atrage noi simpatii!

Orice căsătorie încheiată după un divorţ este privită de Biserica Catolică drept concubinaj. În Austria – şi ţara era în această privinţă mai avansată decât Germania – nimeni nu-şi mai bătea capul din această cauză cu poruncile Bisericii. Afacerea de divorţ cea mai nebunească este totuşi cea a lui Starhemberg[267]: contra sumei de 250.000 de şilingi, Biserica accepta desfacerea căsătoriei, bazându-se pe ideea că aceasta nu fusese consumată, dat fiind faptul că soţii se uniseră cu intenţia fermă de a nu-şi îndeplini datoria conjugală! Şi cum Starhemberg nu avea bani, a plătit armata pentru el.

Ce n-a inventat Biserica în cincisprezece secole ca să facă rost de bani! Este un trafic fără sfârşit. Sunt obligat să acumulez în mine multe lucruri; dar nu trebuie să se creadă că uit ceea ce am aflat fără să reacţionez. Înregistrez. Într-o zi, o să deschidem registrul[268]!

Chiar şi în privinţa evreilor a trebuit să rămân mult

---

267 Vezi însemnarea din 2 august.

268 Probabil o aluzie la acţiunea prelaţilor catolici şi protestanţi, dintre care cel mai cunoscut era episcopul de Münster, Clemens von Galen, împotriva masacrării handicapaţilor, măsură decisă în vara precedentă, care dusese la suspendarea operaţiunii fără să se ia măsuri de sancţionare împotriva instigatorilor.

timp inactiv. Nu are niciun sens să te străduieşti să creezi dificultăţi inutile. Cu cât acţionezi cu mai multă dibăcie, cu atât mai bine[269].

Astfel că atunci când citesc discursurile unui om precum Galen[270], îmi spun: nu serveşte la nimic să dai lovituri cu acul cu gămălie; e mai bine să taci; altfel, s-ar putea crede că mă îndoiesc de viitorul mişcării! Dacă mă gândesc că are câteva secole în faţă, pot să aştept. Nu aş fi venit de hac marxismului dacă nu aş fi avut forţa în spatele meu[271].

Cu mijloace pur spirituale nu ajungi prea departe în faţa unor oameni pentru care adevărul nu are importanţă. Cum să te lupţi cu o biserică ai cărei preoţi ştiu perfect că nu trăiesc decât dintr-o minciună? Eu pătrund în comerţul lor ca un tâlhar, mă văd ca pe un intrus în existenţa lor!

În 1905 – 1906, în timpul mişcării moderniste, lucrurile au mers atât de departe încât unii preoţi au devenit revoluţionari. Au fost imediat alungaţi din biserică şi din stat. Biserica era prea puternică! Oameni ca abatele Schachleiter[272] au avut de suferit din cauza asta. Astăzi un

---

269c ruţate şi menajate doar din raţiuni tactice. îşi dezvăluie în acelaşi timp viclenia şi simţul pentru respectarea etapelor persecuţiei, pentru ca victimele să nu se alarmeze prea tare şi să se teamă că, dacă reacţionează, vor grăbi producerea unor nenorociri care puteau fi evitate.

270 Mărul discordiei între Galen şi regimul nazist este predica în care s-a opus masacrării handicapaţilor, în 3 august 1941.

271 Citat rareori, acest paragraf este totuşi un rezumat al strategiei şi tacticii hitleriste în toate domeniile. în plus, trece în revistă, prin fraze succesive, cele mai multe fobii ale vorbitorului: catolicismul, evreii, persoanele infirme (prin aluzia la Clemens von Galen) şi marxismul.

272n azist Völkischer Beobachter. Vezi Guenter Lewy, The Catholic Church and Nazi Germany, Weidenfeld & Nicolson, Londra, 1964, p. 101.

preot, când renunţă la veşmânt, poate cel puţin să-şi facă o situaţie, în timp ce pe atunci mijloacele de acţiune ale bisericii erau încă uriaşe, deoarece puterea civilă nu voia să se amestece deloc. Astăzi mulţi demisionează deja; dar rămâne un nucleu dur, căruia nu-i voi veni de hac. Pe Sfântul Părinte nu pot să-l convertesc. Când cineva posedă o întreprindere atât de gigantică, nu pot să-i spun s-o părăsească; din aceasta trăieşte! Trebuie, de asemenea, să recunosc că, fiind născut acolo, nu ştie nimic altceva.

În ceea ce le priveşte pe femei, sunt împotriva folosirii forţei: ele nu mai pot să ducă altă viaţă, sunt lipsite de sprijin. Catolicismul a reeditat aici instituţia vestalelor. În timpul perioadei de tranziţie, pentru femeie se va pune problema bărbatului; dacă ea nu-şi găseşte unul sau îl pierde, nu va mai aştepta nimic de la viaţă, e mai bine să se ducă la o mănăstire. Se întâmplă, de asemenea, ca părinţii să-şi promită copiii. Când o persoană a petrecut zece ani închisă, îşi pierde orice libertate de opinie. Sentimentul apartenenţei la o comunitate protectoare joacă un rol. Acolo unde lipseşte bărbatul, femeia se alătură altei comunităţi. Avem, din păcate, un număr de 2 milioane de femei în plus. Scopul trebuie să fie şi va fi ca o tânără să se mărite; dar înainte de a deveni fată bătrână e mai bine să aibă un copil. Naturii nu-i pasă dacă mai înainte s-a făcut un schimb de consimţăminte în faţa unor martori! Natura vrea ca femeia să aibă un copil; multe femei se îmbolnăvesc dacă nu rămân însărcinate. Când o femeie nu are copii, toată lumea spune: „Ce femeie cumsecade, dar isterică!”. Nu, este de o mie de ori mai bine să aibă un copil, care să dea un sens vieţii ei, decât să trăiască acrită de viaţă[273]!

273 Un rezumat bun al viziunii hitleriste despre femeie, o fiinţă care trebuie protejată de stat - ba chiar şi de Biserică, în lipsă de altceva mai

26 şi 27 octombrie, seara
(Invitat: amiralul Fricke[274])

Independenţa naţională şi politică este asigurată în acelaşi timp de autarhie şi de forţa armată.

Esenţialul: să nu recădem în greşeala de a ne repezi pe piaţa mondială; nu avem nevoie de o marină comercială de 3 – 4 milioane de tone. Este de ajuns să primim ceai şi cafea din Africa; restul îl vom găsi în Europa.

Germania era cândva un mare exportator de lână de oaie; şi apoi a venit lâna din Australia, iar economia noastră zisă naţională s-a orientat spre import. Aş dori să am astăzi în Germania 30 de milioane de oi!

Din Răsărit nimeni nu va mai reuşi să ne alunge! Aveam monopolul potasiului[275]. Adăugăm la acesta în momentul de faţă un monopol al pâinii, cărbunelui, fierului, lemnului[276]. Pentru punerea în valoare a Indiilor europene[277], adică a Ucrainei, nu am nevoie decât de pacea din vest, dar nu de pace în răsărit: poliţia de frontieră va veghea să putem construi ţara. Nu acord nicio valoare unei încheieri juridice a războiului pe frontul de răsărit.

Dacă englezii sunt deştepţi, vor sesiza momentul

---

bun, dacă nu a fost ajutată să procreeze, într-un cadru familial sau nu.

274 Kurt Fricke (1899-1945), fost ofiţer de legătură între amiralul Raeder şi Goring, era din 13 iunie 1941 şeful statului-major al marinei.

275 Hitler vrea să spună că, în Europa, Germania este singura ţară care comercializează produsele pe care le va enumera.

276 Fireşte, Hitler nu se gândeşte că Europa va fi singurul continent care va produce pâine, cărbune, fier şi lemn, nici că Germania trebuie să se extindă, anexând toate teritoriile care produc aceste materii (de exemplu, Suedia pentru fier, Franţa pentru lemn), ci că acestea vor fi rezervate pentru consumul local, cu excepţia unei părţi care va fi comercializată, în Europa, de firmele germane.

277 Sic! Expresia nu s-a impus, nici măcar în vocabularul nazist.

psihologic pentru a face stânga împrejur şi a veni alături de noi. Ieşind acum din război într-un fel sau altul, vor reuşi să-l scoată din joc pentru treizeci de ani pe principalul lor concurent, Statele Unite ale Americii. Roosevelt ar trece drept un mincinos, datoria publică ar fi enormă, produsele noi ar fi fără debuşeu şi şomajul ar bate toate recordurile[278].

Ceea ce îmi rămâne de făcut este să mă bucur de hegemonia continentală. Orice idee de politică mondială este o glumă, atât timp cât nu este asigurată dominaţia pe continent. Spaniolii, olandezii, francezii au avut această experienţă. Şi noi la fel. Odată stăpâni în Europa, vom avea o poziţie dominantă în lume; 130 de milioane în Reich, 90 în Ucraina, plus celelalte state din noua Europă, în total 400 de milioane[279] şi în faţă nu avem decât 130 de milioane de americani.

Dacă Imperiul Britanic s-ar prăbuşi acum, ar pieri ca urmare a faptelor noastre de arme, dar nu noi l-am moşteni: Rusia ar lua India, Japonia – Asia de Est, Statele Unite ale Americii – Canada şi nu aş fi în măsură să le blochez drumul spre emisfera sudică. Dispariţia Angliei nu mi-ar aduce nimic, dar aş fi obligat să mă lupt cu moştenitorii acesteia, când altfel, poate că într-o zi aş putea participa la licitaţie, dacă nu are loc acum. Astăzi nu mă mai interesează Anglia, ci numai cel care este în

278 Acest pasaj permite tranşarea clară a unei chestiuni esenţiale: Hitler nutrea ambiţia ca Germania să devină o putere europeană sau mondială? Dorea să domine continentul european într-o înţelegere strânsă cu Marea Britanie, pe care o va ajuta să ţină la respect Statele Unite ale Americii. Ar fi logic ca Hitler, într-un asemenea context, să-şi reînnoiască ofertele de pace în direcţia Londrei, dar nu ştim nimic mai mult.

279 Această cifră înglobează şi Marea Britanie, ceea ce confirmă că Hitler visează în acest moment la o înţelegere cu englezii.

spatele acesteia[280].

Cât despre forma pe care o va îmbrăca viitorul nostru, putem fi liniştiţi; nu numai că voi lăsa o armată mai puternică, dar şi un partid care este creatura cea mai vorace din istoria lumii.

28 octombrie, seara

Nu am nimic împotriva vânătorii animalelor sălbatice. Spun numai că este un sport trist. Elementul cel mai nobil în vânătoare este vânatul urmărit de braconier: acesta cel puţin îşi riscă viaţa. Un Müller, un avorton mizerabil al naturii, poate sfida un cerb! Partida este totuşi prea inegală între o puşcă automată şi un iepure; iepurele n-a mai evoluat de 3.000 de ani! Dacă Müller l-ar întrece pe iepure într-o cursă de alergare, aş accepta să-i dau un premiu.

Să nu ne înşelăm: vânătoarea nu este populară! Dacă aş fi vânător, aceasta mi-ar dăuna mai mult în opinia publică decât o bătălie pierdută!

30 octombrie, seara

Oroarea oamenilor faţă de şarpe, liliac şi râmă: probabil că aceste aversiuni datează dintr-un timp când animale uriaşe de felul acesta îi îngrozeau pe oameni[281][282].

---

280 O nouă izbucnire împotriva politicii lui Churchill, menită să distrugă puterea britanică. Vom reveni în concluzie la această frază cu o semnificaţie adâncă.

281 Ediţia Jochmann comportă, fără îndoială, o eroare de datare, pe care o păstrez, deoarece nu pot s-o corectez în mod satisfăcător. După această pagină din 30 octombrie seara (pe care eu o numerotez 1), figurează alta din 29 octombrie seara (nr. 2) şi apoi o a doua din 30 octombrie seara (nr. 3). Genoud rezolvă dificultatea punând mai întâi nr. 2, apoi nr. 1 redenumit „30 octombrie, la amiază”!

282 Din nou o imaginaţie debordantă, infantilă, fără preocupare pentru adevărul ştiinţific. Această ieşire este fără îndoială în legătură cu teoriile lui Hans Hörbiger, căruia îi aduce omagiu puţin mai târziu (vezi

Pe şobolani am învăţat să-i urăsc pe front. Se ştia că înainte să mori te devorau aceste animale scârboase, în timp ce zăceai rănit între linii!

(Către generalul Wolff, întors de la o vânătoare de fazani şi iepuri, pe care ministrul Afacerilor Externe o oferise contelui Ciano[283] cu participarea Reichsführerului SS, a ministrului de Finanţe şi a altor personalităţi:)

Führerul: Ce aţi doborât, vulturi, lei?

Wolff: Nu, iepuri de casă cât se poate de obişnuiţi.

Führerul: Trebuie să fie sărbătoare acum la iepurii de casă: aerul e curat!

Generalul Jodl: Asta intră în categoria de vânat sălbatic?

Wolff: Da.

Jodl: Ar fi mai bine să vorbim despre un vânat domestic!

Führerul: Aţi folosit gloanţe explozive?

Wolff: Nu, numai plumb.

Führerul: Aţi ucis şi hăitaşi?

Wolff: Nu, nu am cunoştinţă de aşa ceva!

Führerul: Nu vă putem trimite pe niciunul dintre voi împotriva partizanilor?

Wolff: Ministrul Afacerilor Externe ar fi acceptat fără îndoială imediat invitaţia la un comando de front!

Führerul: Cum se prezintă tabelul de vânătoare al lui Ciano?

Wolff: 400.

Führerul: Numai atât? Măcar dacă ar fi doborât în toată viaţa lui o mică parte din acest număr ca avioane inamice! Şi acesta a fost finalul vânătorii?

însemnarea din 25 ianuarie).

283 Karl Wolff (1900-1984), ofiţer de legătură între Himmler şi Cartierul General al lui Hitler.

Wolff: Vânătoarea este un lucru foarte simpatic: te simţi complet eliberat de muncă şi de griji!

Führerul: Trebuie neapărat să masacrăm iepuri şi fazani pentru asta? Plăcerea de a ucide îi apropie pe oameni! Din fericire, nu înţelegem limba iepurilor! Comentând faptele şi gesturile voastre, poate că spun: „Nu e în stare nici măcar să fugă, porcul ăsta gras!” Cuvinte de iepure bătrân plin de experienţă! Cea mai mare bucurie printre iepuri va fi să vadă un hăitaş atins mortal!

Wolff: Ceea ce contează este că omul are nevoie de o bucurie pe care nimeni să nu i-o poată lua. Ce fel de bucurie trebuie să fie, asta nu se poate decreta printr-o regulă. Limita trebuie să fie ca această distracţie să nu facă rău nimănui.

Führerul: De doi sau trei ani cruţăm vulpile. Ce dezastre au produs! Este un nonsens: pe de o parte, protejând vulpile, suferim o pierdere de nu ştiu câte milioane de ouă, pe de altă parte facem Planul pe patru ani!

29 octombrie 1941, seara

(Invitaţi: Kluge, Todt, Himmler, Forster)

La război, infanteristul este cel care impune, în cele din urmă, ritmul operaţiunilor cu picioarele lui. Aceasta ar trebui să ne îndemne să aducem motorizarea actuală în limite rezonabile. O maşină tractată în mod normal de şase cai are astăzi un motor a cărui putere în cai-abur este de câteva ori mai mare decât cea care ar fi necesară pur şi simplu pentru a atinge o viteză despre care experienţa ne-a demonstrat că ar fi cea a grosului trupelor. La război, între mobilitate şi putere, mobilitatea are o tendinţă prea mare de a învinge în timp de pace. La sfârşitul războiului mondial experienţa a arătat că numai tancul cel mai puternic, cu blindajul cel mai gros, valora ceva. Şi abia a

revenit pacea că ne-am apucat să construim tancurile cele mai uşoare. La noi ne deplasăm pe drumuri bine pavate; de unde şi ideea că ar fi decisiv să atingem o viteză ridicată. Nu pot să doresc decât ca toţi ofiţerii de front să-şi aştearnă experienţa pe hârtie şi să se tragă învăţăminte de aici. Pentru a experimenta noutăţile chiar şi în timp de pace şi pentru a ne menţine armata în cea mai bună formă, ne trebuie un teren de manevre de o dimensiune care să ne permită să recreăm mai mult sau mai puţin condiţiile de război. Am desemnat pentru acest scop mlaştinile din Pripeat, o regiune cu aproximativ 500 de kilometri lungime şi 300 de kilometri lăţime.

Armata germană se va menţine întotdeauna în vârf, dacă vom obţine în est o pace fără concretizare juridică. Dacă am reuşi să anexăm Croaţia la Reich, am avea o trupă frontalieră loială führerului german; este suficient să procedăm altfel decât face Italia în momentul de faţă; trebuie să le dăm ocazia să treacă la un raport interpersonal, trebuie să se angajeze faţă de führerul momentului şi atunci vom putea avea încredere în ei. Când îl văd pe Kvaternik1 în faţa mea, reprezintă pentru mine însăşi imaginea croatului, aşa cum o ştiu din tinereţe, care merge până în pânzele albe alături de cel căruia i s-a dedicat. Croaţii ţin să nu fie luaţi drept slavi, spun că se trag din goţi şi sunt de părere că deşi vorbesc o limbă slavă, asta nu înseamnă nimic.[284]

Există un lucru care nu este posibil decât la noi: ministrul bavarez al Justiţiei care m-a băgat la închisoare a devenit ministrul meu al Justiţiei, directorul de închisoare

284 Slavko Kvaternik (1878-1947), vechi ofiţer iugoslav, a devenit coman- dant-şef şi ministru de Război în guvernul lui Ante Pavelic în momentul proclamării „independenţei” Croaţiei, în aprilie 1941, primind atunci titlul de mareşal.

de atunci a devenit şeful administraţiei penitenciarelor din Bavaria. Am transmis dispoziţia partizanilor mei: niciun fel de comutare a pedepsei pentru bună purtare, decât dacă în momentul în care ieşiţi, tot personalul închisorii a aderat fără rezerve la naţional-socialism. Soţia directorului era o adeptă înfocată a mişcării, o parte din fiii lui erau în corpul franc Oberland şi cât despre el, care nu avea dreptul să aibă o opinie, atunci când era forţat să mă sancţioneze, considera că este preferabil să doarmă la serviciu, ca să evite scenele de acasă. Niciun gardian nu ne-a făcut niciodată rău. Când am fost condamnat pentru prima dată – pentru atingere adusă păcii civile[285] – eram patru. Convenisem ca după un anumit timp întreaga închisoare trebuia să devină naţional-socialistă; şi când unul era eliberat, altul venea să-l înlocuiască. Iar în 1923, când a fost închis Brückner[286], toţi cei închişi erau naţional-socialişti, inclusiv fetele directorului[287]!

Mulţi oameni au multe greutăţi, foarte mari, pentru a reuşi în viaţă. Când există o diferenţă prea mare între talentele lor şi munca pe care sunt obligaţi s-o efectueze,

---

285 A fost deţinut la închisoarea Stadelheim din München între 23 iunie şi 27 iulie pentru că - în fruntea trupelor sale SA - îi atacase pe adepţii unui adversar politic, Otto Ballerstedt. Acesta avea să plătească ultragiul cu viaţa în Noaptea Cuţitelor Lungi, deşi părăsise politica pentru a se dedica fotografiei. Când se cunoaşte acest context, evocarea veselă a acestei detenţii sună straniu, la fel ca şi elogierea calităţilor oratorice ale lui Ballerstedt în timpul dejunului din 30 ianuarie, în ziua aniversării preluării puterii de către asasin!

286 Wilhelm Brückner (1884-1954) a exercitat funcţii de adjutant-şef pe lângă Hitler din 1928 până în 1940, înainte de a fi înlocuit de Julius Schaub şi de a lupta în război cu gradul de colonel.

287 Cam în acest moment Hitler a devenit conştient de importanţa câştigării femeilor de partea lui. Vezi François Delpla, Les tentatrices..., op. cit., pp. 209-210.

cum să se achite de ea cu zel? întotdeauna când soseam la Bitterfeld[288], abia aşteptam să ne întoarcem. Acolo nu se punea problema să spui: muncitorul german trebuie să muncească vesel şi bine dispus! Viaţa începea pentru aceşti muncitori în momentul în care îmbrăcau cămaşa brună şi îşi îndeplineau funcţia; tocmai de aceea erau partizani atât de fanatici. Când reperăm talente printre oamenii siliţi să muncească în astfel de condiţii, cel mai bine este să-i scoatem de acolo. Datoria noastră este să le netezim drumul şi să îndepărtăm dificultăţile născute din ataşamentul nostru faţă de referinţe şi de diplome. Există profesii care necesită mai puţin cunoştinţe teoretice şi mai mult o mână robustă şi sensibilă; iar faptul că aceşti oameni sunt stângaci în societate se corectează cât ai bate din palme[289].

În mişcarea mea am putut să fac experienţe extraordinare în această privinţă, inclusiv în posturile cele mai înalte. În cele mai înalte funcţii ale statului sunt muncitori agricoli care dau totală satisfacţie – ce diferenţă faţă de viaţa lor de mai înainte! Şi am funcţionari de rang mediu care au urmat parcursul şcolar obişnuit şi nu valorează mare lucru.

Cei mai neîndemânatici în acest domeniu sunt cei pe care predispoziţiile i-au determinat să îmbrăţişeze de bunăvoie o activitate constând în repetarea la nesfârşit a aceloraşi lucrări. De exemplu, un învăţător găseşte absolut firesc să predea b, o, i – boi, an după an. Când un astfel de automat este chemat în alte funcţii, aceasta poate avea cele mai rele consecinţe. Aceşti oameni nu sunt născuţi

288 Oraş din Saxonia-Anhalt, unde sunt amplasate uzinele chimice foarte poluante.

289 Hitler vorbeşte din experienţă, fiind el însuşi un solitar care a învăţat repede să se poarte în lume la vârsta de peste 30 de ani.

pentru aşa ceva; îşi găsesc satisfacţia în faptul că fac mereu acelaşi lucru.

Nu trebuie să-i dăm unui învăţător o formare superioară de nivel mai înalt. Universitatea şi după aceea un sat de ţărani timp de treizeci şi cinci de ani ca să predea b, o, i – boi este o risipă nebunească. Aceasta nu poate fi o viaţă satisfăcătoare pentru un om atât de cultivat. De aceea am decis să reduc până la un anumit punct capacitatea şcolilor normale; în schimb, un număr mic de elevi bine dotaţi vor avea posibilitatea să-şi continue studiile mai departe. Apoi voi face încă un pas. Pentru armată va fi o mare datorie să găsească locuri de muncă pentru veterani. Fără un număr mare de cadre formate, nu este posibil să menţii o armată. Italia şi România suferă de penurie în această privinţă. Pentru a nu-i obliga pe aceşti oameni să rămână mobilizaţi toată viaţa şi pentru a nu obliga statul să le elibereze locuri de muncă care ar putea fi vizate şi de alţii, vreau să creez profesia de mandatar al pompelor de benzină, după modelul tutungeriilor din vechea Austrie. Dar putem, de asemenea, să-i facem pe veterani învăţători la ţară. Este mai uşor să faci un învăţător dintr-un veteran, decât un ofiţer dintr-un învăţător. Aceşti învăţători de ţară vor fi numiţi în acelaşi timp profesori de sport. Dar aceasta nu înseamnă că vreau să abandonez formarea noilor învăţători. Secretul reuşitei este să dai fiecăruia, pe lângă profesia sa, posibilitatea de a creşte. China antică era exemplară în acest sens, cel puţin atât cât a mai subzistat învăţătura lui Confucius: şi cel mai sărman dintre tinerii săteni putea să devină mandarin.

Nu trebuie să depindă toată viaţa unui om de o diplomă, obţinută, să zicem, la şaptesprezece ani. Am fost eu însumi în tinereţe victima acestei situaţii. Voiam să

intru la Academia de Arte Frumoase şi îmi orientasem munca în acest sens. Profesorul m-a întrebat ce şcoală de construcţii frecventasem. Cum aşa, nu frecventasem niciuna! Totuşi trebuie să fi mers la o şcoală? Aveţi un talent evident pentru arhitectură! Pe de o parte, aceasta îmi bara calea, pentru că voiam să intru la o clasă de pictură, pe de altă parte, era o recunoaştere, da, era cum nu se poate mai adevărat! în Reich aş fi putut face o şcoală de construcţii ca să învăţ să construiesc. Dar în Austria trebuia să mergi la o şcoală tehnică superioară de construcţii şi bacalaureatul era obligatoriu. Atunci am luat decizia fermă să-mi continui studiile ca autodidact şi să fac în Reich o formare practică. Am venit la München plin de entuziasm; mai aveam de învăţat încă trei ani; la 28 de ani mă gândeam să intru la Heilmann şi Littmann ca desenator; aş fi dat concurs cu prima ocazie şi acolo, îmi spuneam eu, oamenii vor vedea că valorez ceva. Desenam în oraşul meu pentru concursuri şi când au fost publicate rezultatele de la cel pentru Opera din Berlin a trebuit să constat ceea ce era evident, cu inima bătând: este mult mai prost decât propriul tău plan! Mă specializasem în domeniul teatrelor. îmi spuneam că dacă iau premiul e bine, altfel nu va fi o pierdere pentru întreprindere[290]. Încă nu existau asociaţii – acum am reparat această prostie; nu asociaţia este cea care îţi dă dreptul să te prezinţi la concurs, dar succesul la un concurs este cel care îţi dă dreptul de a fi membru al asociaţiei! Ceea ce ştiu încă astăzi nu este decât o mică parte din ceea ce ştiam atunci.

290 Această relatare este prea simplă, dar nu lipsită de piste interesante. Nu aminteşte disperarea în care l-a aruncat eşecul din 1907 de la Academia de Arte Frumoase din Viena şi faptul că i-au trebuit şase ani ca să se decidă să meargă la München. Firma Heilmann şi Littmann era cea mai mare întreprindere de construcţii din München.

Kluge: *Mein Führer*, ce impresii aţi avut când aţi vizitat Parisul anul trecut?

Am fost foarte fericit să mă gândesc că există cel puţin un oraş în Reich, Viena, care are mai mult bun-gust decât Parisul. Parisul vechi lasă o impresie de distincţie. Marile perspective sunt puternice. I-am trimis deja în toţi aceşti ani pe colaboratorii mei la Paris, ca să nu se mire când ne vom apuca să reconstruim Berlinul. În acest domeniu Berlinul este într-o stare mizerabilă, dar Berlinul va fi într-o zi mai frumos decât Parisul. În afară de Turnul Eiffel, Parisul nu are nimic care să lase o impresie caracteristică a oraşului, aşa cum este cazul Colosseumului la Roma. Dar: eram fericit că nu am fost nevoiţi să distrugem Parisul. Pe cât mă lasă de rece gândul de a şterge de pe hartă Petersburgul şi Moscova, pe atât m-ar fi durut distrugerea Parisului. Un lucru este întotdeauna model pentru altul, învăţăm, vedem greşelile, facem multe lucruri mai măreţe. Inelul din Viena este de neconceput fără bulevardul parizian (sic!), este o copie a acestuia. Domul Invalizilor face o impresie profundă. Dar Panteonul a fost o decepţie atroce. Acolo n-ar trebui să fie decât busturi. Sculpturile acelea proliferează ca nişte tumori canceroase! în schimb, Madeleine are o măreţie simplă[291].

Keitel: Ce stânjeneală când führerul a declarat la operă[292] că doreşte să vadă anumite săli!

---

291 Biserica Madeleine este rareori citată ca una dintre capodoperele pariziene şi turiştii vin aici în special ca să asculte concerte, dar această clădire renovată cu aspect de templu antic şi destinată iniţial să glorifice Revoluţia, apoi Imperiul Napoleonian, îşi joacă rolul într-o tiradă care aseamănă Franţa cu Grecia antică, în timp ce Reichul reprezintă vechea Romă.

292 Ar fi mai elegant să se pună „la operă” la începutul frazei, dar

Da, este bizar, săli destinate altă dată împăratului! Nu ştiam că, pentru ca preşedintele Republicii să nu devină arogant, acolo se făcuseră biblioteci! Cunoşteam planurile de mult. Văzând realitatea, mi-am spus că opera de la Viena şi cea de la Dresda erau de bun-gust. Interiorul celei din Paris este prea supra-încărcat. N-am văzut toate acestea decât dimineaţa, devreme, între orele 6 şi 9. Voiam să tulbur cât mai puţin populaţia. Primul vânzător de ziare care m-a recunoscut a rămas cu gura căscată; mai am încă în faţa ochilor imaginea unei franţuzoaice care la Lille[293], în picioare în faţa ferestrei, a strigat *Je Diable*[294]!” când m-a văzut. Am încheiat traseul la Sacré-Cœur. Oribil! Dar, una peste alta, Parisul este o mărturie a civilizaţiei europene.

30 octombrie, seara

(Ministrul Afacerilor Externe a transmis Şefului un raport trimis printr-o ambasadă care comportă critici ale politicii engleze fără să se poată discerne dacă raportul se mulţumeşte să reproducă ceea ce spune opoziţia engleză sau dacă diplomatul a adăugat aici propriile comentarii.

---

cuvintele sunt notate în această ordine.

293 Nu vedem nici când, nici de ce Hitler, care nu voia să-i provoace pe parizieni, s-ar fi arătat pe străzile din Lille. Poate că a vorbit despre strada Lille din Paris, sediu al ambasadei conduse de Otto Abetz, şi stenografii au înţeles că este vorba de oraş.

294 Expresia „le Diable” este în franceză în text, unde utilizarea unei limbi străine este cu totul excepţională. Prin aceasta Hitler confirmă (şi stenograful face acelaşi lucru) că suntem în prezenţa unei transcrieri a conversaţiei: parcă îl auzim pe fuhrer imitând vocea (probabil că şi gestul, de exemplu, ridicând braţele spre cer) pariziencei pe care o înspăimântase... şi ne putem imagina surâsul sau râsetele interlocutorilor săi. în sfârşit, acesta este un nou exemplu de funcţionare vizuală a memoriei lui Hitler: retrăieşte scena ca pe un scurtmetraj sonor.

Hitler se adresează reprezentantului Hewel.)

Întreţinem o mare agenţie de informaţii sub numele de Minister al Afacerilor Externe şi nu aflăm nimic! Nu ştim ce se petrece dincolo de un şanţ de 37 de kilometri! în fond, se poate spune că această sumă enormă de bani este prost investită! Singurul aparat care consumă devize – ceilalţi se mulţumesc cu hârtie – ar trebui totuşi să fie capabil să facă ceva[295]!

Un diplomat este o fiinţă atât de distinsă, încât nu întâlneşte niciodată un om normal! Nu dumneavoastră, fireşte, pentru că ne frecventaţi! Nu ştiu pe cine aţi frecventa dacă... Asta este ceea ce vrea chiar ministrul: di[296]plomaţii nu se mişcă decât în propriile cercuri. În felul acesta nu află decât zvonurile care circulă în aceste cercuri.

Când aud vorbindu-se despre o opinie generală: aceasta nu există. Trebuie să analizăm elementele particulare care sunt relatate. Pentru aceasta, trebuie să cunoaştem opinia unor persoane individuale, ca să cântărim ceea ce gândeşte cutare şi cutare cerc. Puţini oameni sunt capabili să prevadă evoluţia lucrurilor. Dar trebuie să fie posibil să se stabilească ce concepţie prevalează într-un prim cerc, în al doilea, în al treilea[297].

---

295 Dacă Germania aflată în război este atât de prost informată despre mişcările inamicului englez, acesta se datorează comediei lui pacifiste din anii 1933-1938, la care s-a adăugat oferta de alianţă veşnică făcută Angliei, care, prin definiţie, interzicea spionajul, mai ales pe cel militar - chiar dacă Reichul întreţinea sau delega la Londra mulţi agenţi propagandişti, precum Stephanie Hohenlohe, Albrecht Haushofer şi mulţi alţii.

296 Este o palmă pentru Ribbentrop şi o mărturisire (indirectă) a faptului că Hitler utilizează un mare număr de emisari secreţi, mai mult sau mai puţin legaţi de SD, pentru a ocoli diplomaţia oficială!

297 Hitler dezvăluie aici în ce măsură este atent la opinia publică a

Trebuie să exorcizăm demonul orgoliului! La voi se măsoară înălţimea tocurilor. Când la noi un diplomat trăgea la un hotel de categoria a treia sau mergea cu o birjă, Dumnezeule mare! Adesea ar fi mai interesant să fii la coada mesei, decât la locul de onoare. Tinerii sunt mai limbuţi decât bătrânii bonzi!

Hewel: Dar, *Mein Führer*, asta era înainte!

Îţi aperi prăvălia cu un devotament admirabil. De ce avem aceste reprezentanţe numeroase? Ştiu foarte bine ce fac: decupează articole din ziare şi le lipesc. Când am venit la Cancelarie, primeam în fiecare săptămână un dosar burduşit cu tăieturi din presă, toate perimate, uneori vechi de paisprezece zile. De la dr. Dietrich aflam în 2 iulie ceea ce sosise de la minister în 15[298]!

O ambasadă ar trebui să dispună înainte de orice de o mână de tineri ataşaţi, care să-şi facă de lucru pe lângă femeile influente. Este singurul mijloc de a afla ceva. Dar dacă este vorba de filosofi în căutarea fericirii, la loc comanda! Am avut unul, pe Ludecke[299]. Ar fi putut fi agent în locuri obscure; Iran, Irak! Caraghiosul de el vorbea franceza, engleza, spaniola şi italiana ca germana. Ar fi fost omul ideal ca să adune tot ce pică. Atunci când mă uit

---

ţărilor străine şi doritor de informaţii precise pe această temă.

298 Aici un nume pare şters, precum chipul lui Troţki pe o fotografie din 1917 în epoca stalinistă: Ernst Hanfstaengl (1887-1975), care se îndepărtase de regimul nazist şi fugise în Statele Unite ale Americii, dar fusese ani de zile ataşatul lui Hitler pe lângă presa străină.

299 Kurt Ludecke (1890-1960), devenit nazist în 1922, fusese consilierul lui Hitler pentru politică externă şi însărcinat de el să caute sprijin şi să strângă fonduri, mai ales în Italia şi în Statele Unite ale Americii. Arestat în Noaptea Cuţitelor Lungi, apoi exilat, a publicat în 1937 la New York I Knew Hitler, o carte plină de ranchiună. Hitler nu suflă o vorbă despre aceasta, fără îndoială ca să nu-i acorde importanţă.

la agenţii noştri din străinătate, pot să spun doar atât: o jale! Cel care era la curtea Belgiei se plimba timid în mijlocul unor surse de acest gen. Şi să te gândeşti că nu s-a găsit nimeni în acest minister să pună mâna pe fiica – de altfel foarte abordabilă – a ambasadorului american Dodd[300]. Şi totuşi erau acolo!

Ăsta era lucrul care trebuie făcut. Această fată ar fi trebuit înrolată în câteva zile! A fost, dar de alţii. Acum nu mă miră! Eram prea bătrâni ca să mai intrăm în horă! Când i-am prins puţin câte puţin pe industriaşi, a fost numai prin fiicele sau fiii lor. Pe bătrânul Dodd, care chiar era un imbecil, am fi putut pune mâna prin fiica lui. Dar ce consilieri purtători de secrete, adevăraţi sau falşi funcţionari din minister aveam noi acolo!

Keitel: Cel puţin era frumoasă?

Puttkammer Oribilă!

Dar trebuie să depăşim asta, prietene, trebuie să acceptăm să facem acest gen de lucruri când suntem plătiţi pentru asta! Altfel, aceste persoane nu ar mai fi în serviciu, ci în plin dezmăţ, aşadar condamnabile[301][302]! Şi ar

---

300a URSS până la instalarea sa în această ţară în 1957. A decedat la Praga chiar înainte de încheierea regimului comunist. Hitler se pare că era la curent cu afilierea ei.

301 Nici Wilhelm Keitel, şefiil OKW, nici Karl-Jesko von Puttkammer (1900-1981), ofiţer de legătură între Marină şi Cartierul General, nu sunt menţionaţi niciodată printre invitaţi, ceea ce înseamnă că fac parte dintre convivii obişnuiţi, fără îndoială, la fel ca şi alţi agenţi de legătură, precum Schmundt (OKW), Engel (armata terestră), Below (aviaţia) şi Wolff(SS).

302 Plăcerea este admisă în cadrul serviciului şi chiar se poate profita de ea, indiferent că este sexuală, alimentară, artistică sau de orice altă natură: se poate cita luxul ostentativ al lui Goring, domiciliile actriţelor lui Goebbels, secretara şi amanta lui Himmler, păcatele mărunte al gauleiterilor etc. Dar nu trebuie să ne abatem de la esenţial.

exista din nou pericolul ca aceasta să se termine printr-o căsătorie.

1 noiembrie, seara

Una dintre primele sarcini în domeniul economic este să ajungem la un statut conform căruia:

1) interesul general să treacă înaintea celui particular;

2) când cele două interese intră în conflict, o instanţă pe deplin independentă[303] trebuie să tranşeze în favoarea intereselor poporului şi ale statului.

Statul nu va putea să decidă în funcţie de nevoile interesului general cel mai înalt şi conducerea statului nu va putea să aibă o autoritate absolută, decât dacă se separă de toţi cei care sunt legaţi prin participaţii sau printr-o proximitate oarecare de întreprinderile private (ceea ce este cazul deja atunci când posedă acţiuni). Fiecare va trebui să fie pus în faţa unei alternative: fie decide să rupă legăturile şi să rămână în serviciul public, fie îl părăseşte. Posibilitatea unei activităţi pur speculative trebuie să fie complet interzisă funcţionarilor. Pot să-şi investească valorile în terenuri sau în bonuri de stat, ceea ce leagă prosperitatea lor de cea a statului. (Securitatea valorilor publice este, pe termen lung, mai lucrativă decât suişurile şi coborâşurile sectorului privat.) Acest lucru este valabil pentru toţi deputaţii Reichstagului, funcţionari, ofiţeri şi membri ai corpului de conducere al partidului. Trebuie să fie complet separaţi de sectorul privat. Vedem ce se întâmplă atunci când în acest sector nu se acţionează

303 Dintr-o asemenea gură, expresia este savuroasă. Dar şi serioasă într-un anumit sens! Această „instanţă pe deplin independentă” în nazism există: este vorba de fuhrer în persoană, care îşi dedică viaţa interesului general.

rece şi dur: Anglia nu ar fi alunecat[304] în acest război, dacă Baldwin şi Chamberlain nu ar fi avut interese în industria armamentului. Aceasta a fost începutul unei prăbuşiri şi pentru casele princiare[305].

Noaptea de 1/2 noiembrie

Administraţia noastră se poartă adesea într-un mod indescriptibil de prostesc! într-o zi, primarul din Leipzig, Goerdeler, a venit să-mi ofere demisia. Motivul: a vrut să introducă iluminatul electric pe o stradă şi Berlinul i-a interzis. Trebuia să continue iluminatul cu gaz. M-am interesat de chestiune[306] şi am văzut că decizia fusese luată de un viermuleţ, un jurist de la Ministerul de Interne!

De curând, un scârţa-scârţa pe hârtie de la Propagandă i-a refuzat şefului de şantier de la Opera nouă

304 Hineingeschlittert: în 18 octombrie, Hitler folosise acelaşi cuvânt şi aceeaşi minciună cu privire la intrarea în război a Marii Britanii, provocată de el însuşi mult mai mult decât de Chamberlain, ca să nu mai vorbim de Stanley Baldwin, predecesorul lui, retras din viaţa politică încă din 1937!

305 nteresele particulare. Dimpotrivă, le face de ruşine pe cele care, mai ales în secolul al XX-lea, nu se gândesc decât să profite de privilegiile lor pe cheltuiala statului.

306 Exista alt motiv pentru a se interesa de iluminatul străzilor decât grija pentru o bună administraţie şi el îl disimulează: Carl Friedrich Goerdeler (1884-1945) era un conservator de mare anvergură, al cărui nume era citat între 1930 şi 1933 în contextul candidaturii la şefia Cancelariei: un personaj care trebuia controlat şi, dacă era posibil, înrolat, ceea ce s-a şi întâmplat în 1935 (se ocupa de verificarea preţurilor la Ministerul Economiei). Intrând în conflict cu un adjunct nazist care, în absenţa lui, scosese statuia lui Mendelssohn din faţa unei clădiri, părăseşte primăria din Leipzig în martie 1937, devine disident, apoi artizanul tentativei de lovitură de stat din 20 iulie 1944 şi o victimă a represaliilor care au urmat. El este pentru Hitler mai degrabă un conservator demn de a fi menţionat ca unul dintre bunii administratori pe care nazismul a ştiut să-i mobilizeze în anii instalării sale, pentru a înlătura inerţia din birourile berlineze.

din München dreptul se a-şi spune arhitect, căci nu aparţinea acestei bresle. Am pus capăt acestei absurdităţi!

Atunci să nu ne mirăm că ţara este plină de ură împotriva Berlinului! Ministerele trebuie să îndrume, nu să se ocupe de execuţie. Aparatul de stat a devenit un mecanism automat. Nu vom ieşi din această situaţie decât printr-o descentralizare drastică.

Deja extinderea frontierelor Reichului ne obligă la aceasta. Nu trebuie să credem că o reglementare aflată în vigoare în tot vechiul Reich sau într-o parte a lui va produce aceleaşi efecte la Kirkenes şi în Crimeea[307]. Nu trebuie să vrem să guvernăm acest Reich gigantic de la

307 Kirkenes este un mic orăşel din nordul Norvegiei: la fel, în timpul războiului de independenţă al Algeriei, unii partizani francezi ai colonizării vor vorbi despre „Franţa de la Dunkerque până la Tamanrasset", neglijând oarecum existenţa Spaniei. în vederile şefului german se remarcă o schimbare de statut pentru Norvegia: în loc să fie un fel de protectorat, va face pur şi simplu obiectul unei anexări. Apare deci o modificare a atitudinii sale faţă de Marea Britanie: Churchill este pe cale să distrugă puterea engleză în folosul americanilor, în prezent este mai puţin important să o menajeze. Căci dacă prim-ministrul va fi învins - adică obligat să se încline sau să se retragă ca urmare a unei victorii germane împotriva Rusiei - nu va mai fi nevoie să se limiteze prezenţa germană la Atlantic pentru a obliga Anglia la un compromis. Dovada că este vorba de o schimbare în intenţiile referitoare la Norvegia şi nu de o vorbă în vânt sau de o incoerenţă trecătoare o avem a doua zi şi, din nou, în însemnarea din 27 februarie. Aceste idei pot fi puse, de asemenea, în legătură cu evoluţia ocupaţiei germane din ţară, care se înăspreşte sub autoritatea gauleiterului Terboven (executarea sindicaliştilor Hanssen şi Vickstroem în 30 septembrie) şi devine mai discretă sub Vidkun Quisling (oaia neagră a englezilor, căci fusese un timp agentul lor în ţară, era unul dintre cei zece miniştri colaboraţionişti, ostentativ subordonat lui Terboven, care anunţă în ianuarie că îşi reduce propria administraţie. Puterea este preluată de un guvern condus de Quisling la data simbolică de 30 ianuarie - aniversarea „preluării puterii" -, ceea ce nu se poate interpreta ca un pas spre independenţă, ci spre integrarea într-un Reich mare).

Berlin în maniera obişnuită. Singura condiţie a descentralizării este să abolim sistemul care prevalează în numirea funcţionarilor. Acest sistem înseamnă că, din momentul în care intri în circuit, ai parte de avansare, fără ca cineva să se sinchisească să afle dacă te dovedeşti deosebit de performant sau, invers, un cap infinit mai capabil este obligat să urce din treaptă în treaptă, fără a putea accede direct în vârf, aşa cum ar trebui. Pe de altă parte, sunt partizanul unei alte politici în materie de remuneraţie. Indemnizaţia pe care o primeşti trebuie să fie în raport invers faţă de numărul colaboratorilor, adică să fie cu atât mai mare, cu cât îţi asociezi mai puţine persoane la rezolvarea sarcinii. Şeful de serviciu nu va mai fi îndemnat să vadă salvarea în înmulţirea lor! în timpul renovării Berlinului, nu voi aloca ministerelor pentru funcţionarea lor decât un număr redus de încăperi[308] şi voi scădea bugetul consacrat propriilor lor nevoi.

Când mă gândesc la aparatul de partid, care a fost întotdeauna exemplar în toate privinţele, sau la administraţia căilor ferate care dispune de minţi superioare, chiar dacă nu-i place lui Herr Frick[309], văd diferenţa principală dintre funcţionarea lor şi cea a restului serviciilor statului în faptul că amândouă dispun de un personal de calitate, recrutat pentru că a făcut dovada meritelor sale. Un post nu se obţine pe baza unei

308 Hitler va reveni asupra dimensiunilor clădirilor ministeriale în 24 ianuarie, refuzând miniştrilor posibilitatea de a-şi mări clădirile „nici măcar în înălţime”.

309 Nu se ştie ce îi reproşează ministrul de Interne Wilhelm Frick lui Julius Dorpmuller (1869-1945), director al Reichsbahn din 1926 şi, în acelaşi timp, ministru al Transporturilor din 1937, nici de ce. în general, în aceste consemnări Hitler se fereşte să evoce disputele dintre subalternii săi, dar aici îşi permite o aluzie la acestea.

bucăţi de hârtie sau a unei programe şcolare, ci numai pentru că înţelegi tu însuţi sarcinile cerute. În toate operaţiunile din acest război, capacitatea individuală a soldatului a fost cea care a contat[310], în felul acesta s-a confirmat că era just să nu se ţină seama, ca normă în selectarea şi promovarea ofiţerilor subalterni, decât de aptitudinile lor. Acestea se manifestă în faptul că un şef ştie să-l abordeze pe fiecare dintre subordonaţii săi în funcţie de capacităţile sale şi să le insufle tuturor voinţa de a acţiona împreună. Este exact contrariul practicii administraţiei faţă de cetăţeni, atât în materie de scriere, cât şi de aplicare a legii. La fel ca autorităţile unui vechi stat poliţienesc[311], administraţia noastră actuală nu vede în compatriot decât un supus care, mut din punct de vedere politic, trebuie să fie ţinut mereu în lesă.

În domeniul justiţiei, sarcina cea mai urgentă mi se pare că este crearea unui corp de judecători cât mai omogen cu putinţă. Uniformitatea rasială este condiţia pentru ca un semn al puterii centrale să fie suficient pentru a face în aşa fel încât justiţia să fie aplicată în acelaşi fel. Să luăm de exemplu crimele comise la adăpostul întunericului în timpul alarmelor: judecătorul nordic de formaţie naţional-socialistă vede aici şi pedepseşte pericolul care ameninţă supravieţuirea poporului, în timp ce un judecător, să zicem, răsăritean[312],

310 Viclenia şi ipocrizia şefului îi facilitaseră foarte mult lucrurile, în diverse feluri, înainte de invadarea Poloniei, a Norvegiei, a Belgiei, a Franţei şi chiar a URSS.

311 Hitler înţelege să creeze un stat poliţienesc modern, în care educaţia va turna copiii în aceeaşi matrice, chiar înainte de a-i lăsa să facă dovada talentelor lor într-un domeniu sau altul, favorizând iniţiativele pentru binele rasei şi al naţiunii.

312 Acolo unde alţii ar vorbi despre laxism, Hitler reduce totul la un

se va gândi la familie şi va vedea aici o poşetă şi un prejudiciu de câteva mărci. Nu ne va ajuta cu nimic să complicăm şi mai mult legile faţă de ceea ce sunt astăzi, pentru a prezenta faptele. Problema despre care este vorba nu poate fi codificată într-un mod care să garanteze aplicarea uniformă şi logică a legii. Dar dacă practicăm o selecţie rasială severă a judecătorilor, vom putea să indicăm, în schimb, în locul codificării noastre actuale, orientări juridice care vor permite fiecărui judecător să dea verdicte echitabile. Englezii nu au nici până astăzi constituţie. Constituţia lor este o lege nescrisă, care trăieşte în ei fără să fie nevoie să o concretizeze. Şi faptul că are parte de această lege nescrisă este ceea ce dă fiecărui englez acest comportament mândru în faţa a ceea ce se referă la naţiune. Vrem să ajungem şi la noi ca un judecător să semene cu alt judecător, ca la ei, chiar şi ca înfăţişare fizică. Nu mă îndoiesc nicio clipă – dar mulţi încă nu înţeleg aceasta – că peste o sută de ani toate posturile de comandă din Germania vor fi ocupate de SS[313]. SS practică selecţia rasială; din momentul în care condiţiile purităţii rasiale sunt îndeplinite, nu mai are nicio importanţă dacă un om este originar dintr-o regiune sau alta – dacă vine din Norvegia sau din Austria[314]. În locul tribunalelor cu asesori municipali şi juraţi, vom instala judecătorul unic, bine remunerat, pe lângă care vor fi

---

punct de vedere nu numai rasial, ci şi geografic: tot ceea ce este rău este legat de acest „Orient”, atât slav, cât şi asiatic, căruia Germania se străduieşte din- totdeauna să-i pună stavilă.

313 Aşadar justiţia face parte din „posturile de comandă”! Ea trebuie să fie acaparată de SS, într-un proces care ar trebui să dureze un secol. Rolul acesteia va fi permanentizat, ea va deveni o pepinieră de cadre superioare, capabile să menţină ferm orientarea regimului.

314 Intenţia de a anexa Norvegia se confirmă.

ataşaţi tineri stagiari, ca să înveţe din practică. Judecătorul are nevoie de un spirit de decizie. Nu trebuie să se bizuie pe decizia unei majorităţi, iar majoritatea nu trebuie să poată împiedica pronunţarea unui verdict conform cu ceea ce lui i se pare drept.

Putem să eliberăm de pe acum justiţia de o plagă: trebuie să decretăm că plângerile pentru injurii nu vor putea fi depuse decât după un interval de patru sau şase săptămâni. În acest răstimp, de regulă, părţile se reconciliază! Totul va merge drept la noi, vom pune asta în aplicare cu timpul!

2 noiembrie, la amiază

(Invitat: Himmler)

În Austria veche, erau două profesii pentru care se alegeau cu plăcere vechi condamnaţi: vameşii şi paznicii forestieri. Pentru vameşi se alegeau contrabandiştii, de cele mai multe ori înainte de judecată: li se dădea să aleagă între închisoare şi serviciul public. Şi braconierii erau transformaţi în paznici forestieri.

Şi unul şi altul, braconierul şi contrabandistul, au asta în sânge. Când o fiinţă suferă de un complex atât de romantic, trebuie să i se dea ocazia să-l exteriorizeze; unul devine jurnalist, altul pleacă în străinătate, al treilea rămâne în ţară dar intră uşor în conflict cu legea[315].

În Austria, poliţia criminală era mai presus de orice bănuială. Cum se explică aceasta? Este greu de spus, în

315 0 nuanţă interesantă în teoria nazistă a sângelui: dacă acesta conţine vreo tară care îl îndeamnă să încalce legea, nu trebuie neapărat ca purtătorul lui să fie sterilizat sau executat, pot exista defecte interesante („romantice”) sau suportabile. Există aici o tensiune între ordine şi natură, între raţiune şi fantezie. Fuhrerul este cel care trebuie să tranşeze contradicţia, de la caz la caz şi în funcţie de conjunctură. In treacăt îşi permite o glumă despre ziarişti, cărora ar putea să le fie utile anumite competenţe în materie de contrabandă şi de braconaj.

această atmosferă cel puţin balcanizată. Cineva trebuie să fi introdus acest spirit şi el s-a menţinut de-a lungul generaţiilor.

În trupele mele de şoc din anul 1923, am avut mulţi oameni extraordinari, veniţi la noi în speranţa că partidul se va dezvolta. În timp de pace astfel de oameni sunt acceptabili; în timpuri tulburi, şi pentru mine la data respectivă, ei sunt nepreţuiţi! în acele vremuri de început, cincizeci de burghezi nu făceau cât unul singur din aceşti flăcăi. Cu câtă încredere oarbă se ataşaseră de mine! în fond, nu erau decât nişte copii mari. Pretinsa lor brutalitate? Erau pur şi simplu ceva mai aproape de natură. În timpul războiului lansaseră grenade de mână şi luptaseră la baionetă. Oameni dintr-o bucată care nu putuseră înţelege că patria trebuie să se lase guvernată de specimenele de după război. Eram cât se poate de conştient de la bun început că nu se putea construi un partid nou decât cu aceşti oameni. Am simţit în acel moment un asemenea dispreţ pentru burghezie! Când i se întâmplă unui burghez să dea 100 sau 200 de mărci, îşi închipuie că a făcut un lucru măreţ. Dar ei, ce sacrificii au făcut ei! Toată ziua la locul de muncă, seara în misiune pentru noi şi totdeauna gata să meargă la luptă. Politica se făcea atunci pe străzi şi eu am căutat oameni fără guler. Un burghez cu guler tare ar fi putut să-mi distrugă tot ce câştigasem. Este adevărat că existau fanatici şi printre burghezi.

Comuniştii şi noi eram singurii cu femei alături de noi cărora nu li se înmuiau genunchii când se trăgea. Sunt oameni de ispravă, singurii care permit să ţii un stat. Ceea ce este hotărâtor, îmi spuneam, este chestiunea socială. A eluda această chestiune era ca şi când ai fi pretins în secolul al XVII-lea sau al XVIII-lea că nu trebuia să se

abolească iobăgia. La fel, introducerea serviciului militar obligatoriu a trebuit să facă obiectul unei lupte duse de oameni precum Scharnhorst şi Gneisenau[316]. Aşa trebuia să ne luptăm şi în domeniul politic. Aveam o societate organizată în caste. Numai suprimând-o se puteau elibera forţele naţiunii!

Le-am spus întotdeauna oamenilor mei: sosirea partidului nostru în vârf este o certitudine matematică! (social-democraţia a respins, la rândul ei, nobilimea şi burghezia!) Acelaşi lucru trebuie făcut în mare astăzi. Dacă fiecare se străduieşte, cu tot ceea ce are mai bun în cunoştinţele şi în conştiinţa lui, să-i împingă întotdeauna înainte pe cei mai capabili, atunci un astfel de popor trebuie să treacă înaintea tuturor celorlalte. Nu ni se va putea întâmpla nimic niciodată dacă ne păstrăm principiile şi înaintăm tatonând terenul, astfel încât atunci când întâlnim un obstacol să-l înlăturăm imediat.

Dacă am refuza să recrutăm masele largi, selecţia ar avantaja prea mult pe intelectuali. Ar lipsi forţa animală. Forţa animală – ţăranul o are – el este în permanenţă obligat să ia decizii –, la fel ca şi muncitorul care, lansat în viaţă ca mic proletar, învaţă să cunoască spatele decorului. Adăugaţi la aceşti oameni un cap şi veţi avea încarnarea însăşi a forţei de acţiune.

Nu trebuie să permitem propriei noastre elite să se rupă de lume. Cel care reprezintă a cincea sau a şasea generaţie de funcţionari alege să devină jurist pentru a fugi de orice responsabilitate. Ce se întâmplă cu un astfel de stat? Oamenii aceştia văd totul dintr-un punct de vedere intelectual, analizează totul. Nu aşa se face istoria. Am

316 Deşi îl admiră pe Frederic al II-lea, Hitler va spune ceva mai târziu că murise la timp, căci aceste reforme l-ar fi consternat. Vezi însemnarea din 26 februarie.

nevoie de firi brutale, gata să suporte consecinţe, întorşi în mod sănătos şi firesc spre latura primitivă a brutalităţii şi a voinţei. Forţa de rezistenţă a oamenilor se măsoară în caracter. Este minunat când la aceasta se adaugă superioritatea intelectuală. Burghezii, în timpul luptei noastre, erau numai esteţi puri; pentru lupte, aveam nevoie de oameni care să se angajeze fizic. Aveam nevoie de oameni care să fie gata să împrăştie un miting şi, pe de altă parte, să conducă un *GauK*

Ca soldat, vreau un om care lansează în acelaşi timp grenade şi este şi şef. Strategul nu realizează nimic fără forţa animală, este mai bună forţa brutală fără strateg. Inteligenţa constă astăzi în tehnică, nu într-un birou unde eşti promovat numai pentru că eşti aşezat într-un ascensor. Cu timpul devii mai gras, dar nu mai dotat! întrucât astăzi economia privată se adaptează la această evoluţie – directorii generali au început aproape toţi ca muncitori – se ajunge ca administraţia să monopolizeze cretinii şi întreprinderea talentele1. În faţa lor, funcţionarii nu se pot prevala decât de poziţia lor!

O companie trebuie să fie comandată şi să recunoască autoritatea cuiva care se pricepe. Cel care este inapt pentru comandă nici nu vrea să comande. Dar dacă se întâmplă ca un idiot să comande, subordonaţii se lansează în rezistenţă, în critică şi revoltă.

Dacă Germania nu a cunoscut o revoluţie precum Franţa, aceasta se datorează lui Frederic al II-lea şi lui Iosif al II-lea. Biserica catolică are drept principiu să-şi selecteze şefii din mase; un tânăr cioban poate deveni cardinal; Biserica poate face faţă, deoarece ea are întotdeauna astfel de oameni. În oraşul meu, acum un secol episcopul era fiu de ţăran. În 1845, a conceput proiectul unei catedrale. Oraşul avea 22.000 de locuitori.

Catedrala trebuia să aibă o capacitate de 23.000 de persoane. A costat 28 milioane coroane aur. În timp ce Biserica protestantă a construit cincizeci de ani mai târziu în capitală o catedrală cu 10 milioane de mărci[317][318]!

2 noiembrie, seara; noaptea de 2/3 noiembrie

(Invitat: Himmler)

Limba noastră va fi peste o sută de ani limba Europei. Ţările din est, din nord şi din vest vor trebui s-o înveţe pentru a putea să converseze cu noi. Aceasta presupune să înlocuim scrierea numită gotică cu cea pe care o numeam latină şi pe care o numim astăzi scrierea normală. Vedem acum câtă dreptate am avut toamna trecută să luăm această decizie[319]. Pentru cineva care voia să înveţe rusa (ceea ce nu este cazul nostru), utilizarea unui alfabet străin era deja dificilă! în ce mă priveşte cred că şi cu aşa-zisa scriere gotică nu pierdem nimic din ceea ce ne este propriu. Runele nordice[320] se apropie mult mai

317 Iată ceva foarte schematic. Să fi luat oare Hitler cazul ministrului Economiei din 1933-1934, Kurt Schmitt (1881-1950), preşedinte-director general al firmei Allianz după ce debutase la baza scării ierarhice, drept o situaţie generală?

318 Ostilitatea faţă de Biserica Catolică dispare, lăsând loc admiraţiei. Ba chiar anumite elemente sunt copiate: faptul că un fiu de ţăran sărac a putut să acceadă la cele mai înalte funcţii (în cazul de faţă, episcopatul din Linz) datorită talentului său este un element de bază al doctrinei naziste.

319 în realitate, această decizie nu este cunoscută decât din circulara lui Bormann din 3 ianuarie 1942, pentru uzul intern al membrilor de partid. Textul acesteia poate fi citit on-line la adresa home.arcor.de/lutz.schweizer/schrifterlass.html. Evreii sunt acuzaţi că au inventat scrierea gotică pentru a-şi asigura monopolul în presă. în urma unei conversaţii care avusese loc în aceeaşi zi la Berghof între Hitler, Max Amann şi Adolf Müller s-a decis ca ziarele să adopte scrierea latină (numită „normală").

320 Este vorba de alfabetul runic, utilizat de anumite popoare

mult de alfabetul grecesc. De ce ar fi înfloriturile baroce expresia exactă a limbii germane?

Europa se limita cândva la partea de sud a peninsulei greceşti. Apoi aceasta a fost domeniul puterii italiene. Dacă Rusia va fi învinsă în acest război, Europa se va întinde până la limitele colonizării germano-nordice spre est. În spaţiul oriental intenţionez să înlocuiesc cu termeni germani denumirile slave ale regiunilor şi cursurilor de apă. Crimeea se va numi poate ţara goţilor.

Pe ici, pe acolo, se întâlnesc şi printre arabi oameni cu părul blond şi cu ochii albaştri. Aceştia sunt descendenţii vandalilor care au ocupat Africa de Nord. Acelaşi lucru şi în Castilia, acelaşi lucru în Croaţia. Sângele nu se pierde.

Ne trebuie titluri care să ateste drepturile noastre poate cu două mii de ani în urmă[321]!

Când ai noştri spun că estul este trist, da, pentru romani tot nordul Europei era respingător, dar Germania a încetat de mult şi absolut de tot să mai fie tristă! Ucraina se va înfrumuseţa în momentul în care vom începe noi să lucrăm acolo.

Profităm astăzi de faptul că Italia este despădurită. Altfel, vânturile calde de acolo n-ar ajunge până la noi. Însă acum două mii de ani, Italia era acoperită de păduri şi putem să ne imaginăm ce spectacol oferea Germania fără luminişurile, fără satele, fără drumurile şi fără oraşele sale[322]! Imperiul Roman ca şi Imperiul încă şi toate

---

germanice.

321 o ricând să avanseze noi revendicări, în baza unor justificări istorice. Fascinaţia pentru Imperiul Roman este evidentă aici, la fel şi ura faţă de creştinism, deoarece se readuc în discuţie evenimente din urmă cu două mii de ani.

322 Se presupune că rasa ariană s-a călit printr-o selecţie naturală în

celelalte puteri mondiale erau imperii care aveau reţele de drumuri. Astăzi, şoseaua ia locul căii ferate, şoseaua deschide ţara!

Suntem uimiţi să vedem cu ce rapiditate, datorită drumurilor, legiunile romane ajungeau să domine întinderi vaste; se pare că se cunoşteau deja vehiculele cu atelaje în faţă. Şoseaua merge în linie dreaptă de-a curmezişul colinelor şi munţilor, taberele erau instalate în aşa fel încât să ofere etapa necesară trupei după o zi de marş; Saalburg[323] este o reproducere foarte bună a acestor tabere.

Am văzut expoziţia despre epoca lui August, este deja ceva interesant! Astăzi Imperiul Roman nu are echivalent. Ce dominaţie completă asupra popoarelor înconjurătoare! Şi nicio putere nu a radiat o cultură atât de unitară!

Lumea a încetat să mai fie interesantă în momentul în care a apărut aviaţia. Până atunci existau pete albe pe hărţi. Toate secretele sunt dezvăluite, s-a terminat! Cât va mai dura până ca Polul Nord să devină o răscruce de drumuri? Până şi Tibetul a fost survolat.

5 noiembrie, la amiază

(Invitaţi: Himmler, Blaschke, Richter)

Maniera noastră de organizare a sistemului represiv duce la păstrarea criminalilor. Cât timp ţara merge bine, nu e niciun pericol. Dar când edificiul statului este zdruncinat de război sau de penurie alimentară, aceasta poate duce la catastrofe nemaiauzite.

Marea masă a poporului, partea sa de mijloc, care este mai mult un element pasiv decât vectorul progresului,

---

condiţiile înfricoşătoare ale climei „nordice”, dar nu-şi poate dezvolta potenţialul decât la soare! Vezi discursul lui Hitler din 13 august 1920: François Delpla, Hitler, op. cit., anexa la capitolul 3.

323 Vechi fort de limes roman în landul Hesse.

este flancată pe de o parte de idealişti care reprezintă forţele pozitive ale fanaticilor şi de partea cealaltă de criminali, elementul negativ.

Dacă tolerez ca într-un moment în care cei mai buni oameni cad în străinătate, nişte criminali să fie menţinuţi în viaţă, modific la extreme echilibrul poporului, în detrimentul forţelor sănătoase. Cei răi vor începe să triumfe. Când o ţară cunoaşte înfrângeri, există riscul ca o mână de criminali păstraţi în felul acesta să-i lipsească pe combatanţi de roadele sacrificiului lor[324][325]. Aceasta este experienţa pe care am trăit-o în 1918. Cel mai bine este într-un asemenea caz să aplicăm pedeapsa cu moartea oricui comite o greşeală împotriva poporului, în timp ce elementele bune poartă povara pe umerii lor şi îşi pun

324 Hugo Blaschke (1881-1959), ofiţer SS şi dentistul lui Hitler. Richter este unul dintre colaboratorii săi.

325 Hitler este obişnuit cu acest gen de scheme, arătând că sângele vărsat de eroii militari, excelent prin definiţie, riscă să compromită roadele acestui război, chiar în caz de victorie. Aşa s-a justificat în faţa Henriettei von Schirach, într-o seară de iunie din 1943, pentru asasinarea evreilor. Vezi François Delpla, Les tentatrices..., op. cit., pp. 302-305.

viaţa în primejdie[326].

La Viena, înainte de războiul mondial, peste 8.000 de persoane trăiau pe malul canalelor. Sunt şobolani care se strecoară afară în caz de primejdie. Viena are şi astăzi scursuri fără echivalent în niciun alt oraş. Când dai lumii subterane ocazia să se regrupeze se întâmplă tot ceea ce este mai rău. Nicio administraţie, nicio putere spirituală, nicio politică nu va putea să facă niciodată din cineva care a făcut parte dintr-o bandă criminală un membru util al societăţii. În anumite împrejurări se poate smulge un idealist din nişte concepţii false, un criminal – niciodată. Acesta face comerţ cu atitudinea sa.

Dar, fireşte, un criminal se pretează de bunăvoie unei acţiuni de convertire, căci vede aici o ocazie să-şi salveze capul, în timp ce în realitate le spune tovarăşilor lui ticăloşi: ce de nerozii mi-a turnat tipul ăsta! Tot sistemul nostru carceral este prost construit. Tinerii care nu sunt de familie rea ar trebui să fie feriţi de contactul cu elementele putrede! Este mai bine să-i regrupăm pe tineri între ei. Dar sunt în favoarea restabilirii pedepselor corporale, pentru a putea să-l punem pe delincvent în libertate, fără să-l fi

326 Această reluare a ameninţării cu moartea la adresa deţinuţilor, în cazul unor dificultăţi pe front, arată că Hitler a început să se gândească la înfrângerea sa, deoarece bătea pasul pe loc în Rusia (ultimul lui mare succes - cucerirea Ucrainei vestice - data de la sfârşitul lunii septembrie) şi Statele Unite ale Americii se pregăteau tot mai intens de război. Edouard Husson, presupunând cu argumente excelente că Hitler decisese deja în preajma acestui moment exterminarea evreilor din Europa şi că intenţiona să-l însărcineze cu aceasta pe Himmler patru zile mai târziu (la data de 9 noiembrie, zi simbolică pentru reglarea conturilor „între Germania şi evreime”), vede în acest ordin - de a se lichida, la momentul oportun, populaţia din lagărele de concentrare - o metaforă, încă discretă, a asasinării evreilor. Vezi Edouard Husson, Heydrich, op. cit., pp. 267-268.

lăsat să rişte să-i frecventeze pe criminalii profesionişti. Nu-l va dezonora pe un tânăr de 17 ani şi va servi multora drept lecţie multora!

Am avut în viaţă norocul să cunosc în mod practic toate problemele. Am cunoscut această situaţie la Landsberg. Un tânăr din Bavaria de Jos, care ar fi lăsat mai degrabă să i se taie mâinile decât să comită un furt, i-a făcut unei tinere un copil şi a sfătuit-o să se ducă la o moaşă să avorteze. A primit o pedeapsă de nouă luni de închisoare. Sigur că trebuie să existe o sancţiune. Dar dacă ar fi fost lăsat să plece acasă după o bătaie zdravănă ar fi fost de ajuns. L-am luat în serviciul nostru. Un flăcău de treabă. Pentru familia lui era o ruşine fără egal să aibă un băiat la închisoare. L-am consolat. Apoi a ieşit şi ne-a scris o scrisoare de recunoştinţă pentru tot ceea ce făcusem pentru el. Nu va uita niciodată şi nu va mai comite niciodată acest delict. Nu avea decât o dorinţă, aceea de a intra în partid. Semnat: Heil Hitler! Scrisoarea a fost interceptată de cenzură şi a declanşat o anchetă temeinică pentru a şti ce făcusem cu el!

Dar erau şi nişte derbedei veritabili, oameni care erau obişnuiţi să fie închişi, pensionari ai penitenciarelor care erau bine primiţi. Gardienii erau bucuroşi să-şi revadă un vechi client, iar el să-şi regăsească celula. În sfârşit, erau şi scrisorile emoţionante: „Acum am înţeles unde ajungi dacă nu respecţi exact preceptele religiei” şi cu aceasta o aluzie la cea mai bună predică pe care a ţinut-o sfântul bărbat. Oamenii mei au ascultat într-o zi o predică; preotul vorbise despre îndeplinirea îndatoririi conjugale! Preotul citea de ţi se frângea inima. Pentru a-i graţia pe oameni, se ţinea seama de faptul că delincventul şi-a schimbat comportamentul şi răul a ieşit din el! în legătură

cu asta am auzit cele mai năstruşnice poveşti[327].

Consider, de asemenea, că la noi procedura de apel este cel puţin proastă. Se bazează pe prima instrucţie, ceea ce este foarte periculos. În cele cincizeci sau o sută de proceduri ale mele nu am văzut niciodată să se modifice prima sentinţă. Judecătorul din a doua instanţă este plin de idei preconcepute, căci a studiat dosarul predecesorului său. Nu ar trebui să cunoască decât citaţia şi nimic altceva şi să refacă din nou toate anchetele. Şi mai ales: ar trebui să fie un om genial, de mare calitate. Judecătorul trebuie să caute adevărul; dar cum nu este şi el decât un om, nu poate să ajungă la el decât prin intuiţie sau deloc.

5 noiembrie, seara

(Invitaţi: Blaschke, Richter)

Există un document interesant de pe vremea lui Cezar, conform căruia armatele de atunci nu aveau carne în alimentaţia lor; sursa antică vorbeşte despre perioade de penurie în timpul cărora soldaţii se văzuseră obligaţi să recurgă la carne. Se ştie că, pentru filosofii antici, trecerea de la zeamă la pâine părea un regres. La fel şi vikingii, dacă ar fi fost tributari unei alimentaţii bazate pe carne, nu ar fi putut să-şi realizeze marile expediţii, căci nu exista nicio modalitate de conservare a cărnii. Instituţia escuadei, fiind cea mai mică unitate militară, se bazează pe faptul că fiecare dispunea de o moară pentru măcinat cereale. Iar ceapa furniza vitaminele.

Oamenii trebuie să fi trăit foarte mult pe vremuri. Lucrurile s-au schimbat când omul a încetat să mai fie un consumator de fructe şi s-a îndreptat spre alimentele gătite. Omul este singurul care schimbă procesul de nutriţie şi face hrana sterilă prin gătit. Că omul ar trebui

327 Hitler amestecă aici două uri: cea împotriva arienilor degeneraţi şi cea împotriva creştinismului.

să trăiască în mod firesc mai mult, asta se poate vedea în scurtul timp în care este matur, în comparaţie cu timpul lung de care are nevoie pentru a deveni astfel. Un câine trăieşte de opt până la zece ori mai mult decât perioada lui de creştere. Calculând astfel, omul ar trebui să trăiască 140 – 180 de ani, în loc de 40 – 60 de ani. Putem constata că în ţări precum Bulgaria, unde se consumă iaurt şi în rest mămăligă sau produse asemănătoare, oamenii trăiesc mai mult decât la noi; cu toate acestea, ţăranul nu trăieşte sănătos, nu deschide niciodată o fereastră. Totul pe lumea aceasta trăieşte din viaţă. Din momentul în care omul introduce în hrana sa un produs rezultat prin proces chimic, îşi provoacă bolile civilizaţiei, boli provenind din faptul că ingerăm lucruri moarte. Astăzi durata vieţii reîncepe să crească, în pofida civilizaţiei. S-au reintrodus cruditățile: o revoluţie! Că un aliment pe bază de huilă este la fel de bun ca unul pe bază de ulei de măsline, mie îmi vine greu să cred. Va trebui mai degrabă să utilizăm produsele sintetice pentru a ne îngriji frumuseţea, ca săpunul etc. La capitolul „scurtarea vieţii prin alimentaţie” trebuie să trecem poate cancerul[328]. Dăm corpului o hrană care, într-un fel sau altul, este stricată, şi cancerul are deocamdată o cauză necunoscută. Este posibil ca această cauză să nu acţioneze decât dacă trupul este prost hrănit. Cu toţii respirăm bacili ai guturaiului şi ai tuberculozei, dar sistemele de apărare nu sunt aceleaşi la toţi oamenii.

Natura creează o fiinţă şi îi dă tot ceea ce este necesar pentru viaţă. Cu toate acestea, dacă ea nu poate să trăiască, înseamnă fie că este ameninţată din exterior,

328 Este uimitor să vedem cum este menţionată numai aici această maladie care îl obsedează pe Hitler şi pe care o utilizează în altă parte cu plăcere ca o metaforă a acţiunii evreilor şi asupra căreia se va mulţumi cu notaţii scurte şi puţin numeroase.

fie că forţa ei de rezistenţă interioară a scăzut. La om acest al doilea caz este mai frecvent. O broască-râioasă este o broască putrezită. Cine ştie ce mănâncă! Cu siguranţă ceva ce nu-i prieşte[329].

Oamenii nu au logică în gândire şi mai ales profesorii. Peste două mii de ani vor afirma că am trăit la început în mlaştini, când vor studia originile locuitorilor Ucrainei. Când de fapt noi îi vom împinge pe băştinaşi în mlaştinile Pripeatului pentru a ne stabili noi înşine în locurile fertile[330]. În Bavaria avem în ţinuturile fertile oameni de rasă frumoasă, în timp ce în unele văi îndepărtate întâlnim fiinţe veştejite, unde bărbaţii arată totuşi mai bine decât femeile. De dorul murelor mănânci şi frunzele şi aceasta s-a perpetuat! mai târziu, hoardele hunilor au trecut fără îndoială pe acolo, iar Herr von Kahr

---

329 Această pagină despre biologie oferă o panoramă a calităţilor şi a defectelor „intuiţiei" lui Hitler. Consideraţii juste, prefigurând atenţia actuală acordată problemelor de mediu, se găsesc amestecate cu o sumedenie de erori datorate lipsei de nuanţare şi mai ales (de exemplu, în cazul cu broasca-râioasă văzută ca o broască degenerată) cu luarea în serios a metaforelor şi aparenţelor, care face să funcţioneze raţionamentul într-o sferă pur intelectuală, fără cea mai mică legătură cu experienţa.

330 Faptul de a-i împinge pe oameni în mlaştini este un ordin care a fost deja dat (vezi Saul Friedlănder, Nazi Germany and the Jews> voi. 2, Har- per & Collins, New York, 2007), dar se referea numai la evrei. Era vorba să fie ucişi prin înecare (şi prin alte mijloace dacă acesta se dovedea puţin eficace) şi nu de a-i strămuta în rezervaţii neospitaliere. Aceasta este soarta slavilor, regiunea Pripeatului nu este singura vizată. Hitler este aici în culmea oboselii şi a angoasei şi se exprimă în această seară ca un automat, amestecându-şi principalele obsesii şi distanţându-se mult de realitate, de exemplu, atunci când estimează că viitorii arheologi vor fi incapabili să dateze scheletele (căci vor crede despre cadavrele găsite în mlaştini că aparţineau populaţiilor care trăiau acolo).

trebuie să fi fost ultimul lor avorton. Era un hun pur[331]!

Ţăranul nu are instinct romantic, se agaţă de pământ; şi nici orăşeanul nu zăboveşte cu gândul asupra arhitecturii magazinului de unde se aprovizionează. Strămoşii noştri nu erau decât ţărani, nu existau vânători, care sunt nişte ţărani degeneraţi; în trecutul germanic, cineva care se mulţumea să vâneze era considerat un om bun de nimic, cu excepţia situaţiei când se lupta cu urşii sau cu lupii. La masai există vânători de lei care locuiesc în afara cercului satului şi sunt onoraţi pentru luptele lor eroice.

Când oamenii erau prea numeroşi undeva, unii emigrau; nu neapărat popoare întregi. În Sparta, erau 6.000 de greci şi 340.000 de iloţi. Iloţii erau acolo, grecii au venit şi şi-au însuşit totul.

M-am vindecat de concepţiile mele despre pădurea lui Odin şi Wotan în ziua când m-am plimbat prin Odenwald. Pe valea Rinului vedeam oameni fabuloşi, în pădure mai mult cretini. Totul s-a lămurit pentru mine: cuceritorii germanici s-au stabilit în câmpia fertilă, în timp ce autohtonii se retrăgeau în masive amărâte. Ce înseamnă două mii de ani în viaţa popoarelor? Egiptul, lumea greacă, Roma, toate aceste popoare au fost dominante.

Aceasta este calea pe care pornim astăzi. Sângele nordic se răspândeşte repede în lume. Astăzi sunt mult mai mulţi oameni de acest sânge decât acum 2000 de ani1. Nu trebuie să neglijăm faptul că oamenii se fac mai frumoşi. Este suficient să vedem copiii de astăzi.

Nu trebuie să suferim de mirajul Mediteranei. Este

331„ masive amărâte” pentru a se separa aceste consideraţii despre păduri de viziunea grandioasă a unei renaşteri sub comanda germană a marilor dominaţii ale istoriei. Să notăm aici sensul restrictiv al cuvântului „nordic”, care nu pare să se aplice nici Greciei, nici Romei.

cazul să ne ocupăm mai degrabă de Italia. În perspectivă, am risca să muncim mai puţin acolo decât italienii. În schimb, constatăm că italienii nu se simt în largul lor să muncească în climatul nostru. Să nu îndepărtăm, căci altfel capacitatea noastră de muncă va scădea rapid. Acum cincizeci de ani, în Crimeea jumătate din pământ era încă în mâini germane. Baza populaţiei: elementul german de origine gotică, apoi tătarii, armenii, evreii – şi abia la urmă de tot ruşii. Este rândul nostru acum să recucerim acest pământ.

Unul dintre organismele cele mai bolnave din noua Europa, socialmente vorbind, este Ungaria, urmată de Italia. Bogăţie de o parte, o enormă masă privată de drepturi de partea cealaltă, în Anglia, masa nu a conştientizat condiţia sa literalmente aservită. Acolo, pătura inferioară are nevoie să fie condusă, este rasial inferioară şi Anglia va înceta să fie viabilă dacă rasa dominantă dispare. Pentru masă va fi încă mult mai rău, nu ar mai putea nici măcar să se hrănească. Cine ar accepta să lucreze pământul? Muncitorii[332]? Englezii sunt angajaţi în războiul cel mai idiot pe care puteau să-l ducă. Dacă se termină rău, la ei se va dezlănţui un antisemitism care deocamdată este latent şi va fi de o violenţă nemaiauzită.

La sfârşitul războiului vom asista la o ieşire din paradis (*Himmelssturz*): cea a evreului. În evreu, egoismul şi-a luat o întrupare umană. Şi egoismul lor merge atât de departe că nu sunt nici măcar în stare să-şi rişte viaţa

332 Dacă preocupările „sociale” ale lui Hitler nu sunt dintre cele mai intransigente, cel puţin denunţă coerent diferenţele de avere sau de proprietate extreme, ceea ce permite stigmatizarea, în treacăt, a aristocraţiilor din ţările europene. O cruţă totuşi relativ pe cea engleză, cel puţin la momentul acesta, pretinzând că dominaţia ei ţine, de asemenea, de o superioritate „de rasă”.

pentru apărarea propriilor interese[333]. Interese culturale nu au deloc. Când s-au ocupat la noi de cultură, fie pentru că era de bonton, fie că se puteau câştiga bani, a fost numai pentru uz pur extern. Nu au niciun fel de înţelegere pentru artă, nicio sensibilitate, căci altfel ar fi atins, acolo unde sunt adunaţi, un nivel cultural foarte ridicat. Nürnbergul nu a avut niciun evreu timp de patru secole – până în 1838: drept urmare, a avut o poziţie dominantă în viaţa culturală germană.

Evreii între ei: în trei secole se vor fi devorat unul pe altul! Ceea ce la noi se numeşte filosofie, nu este la ei decât sofistică (*Rabulistik*). Ceea ce la noi este încercare de a merge în fondul lucrurilor în zone dificile de acces ale naturii sau ale metafizicii, şi nu poate deci să fie tradus uşor în cuvinte, deoarece aceasta duce către regiuni neexplorate, evreul încearcă să domine prin jocuri de cuvinte. Tot ce are este un imaginabil talent de comediant. A ajuns să constate că arianul este atât de stupid, încât închide ideea de Dumnezeu într-o dogmatică precisă dar, în rest, tolerează tot ceea ce se prezintă sub numele de religie. Cel care nu crede în Viaţa de Apoi nu are nimic de-a face cu religia. Arianul are adesea o concepţie infantilă, dar este în căutare. Viclenia iudaismului a fost de a se insinua fraudulos printre religii atunci când în realitate nu este o religie. Pur şi simplu, evreul şi-a camuflat în religie

333 Hitler tocmai dăduse ordinul de deportare spre răsărit a evreilor din Reich, după ce timp de opt ani le luase metodic orice posibilitate de a se organiza pentru a-i rezista. îi vine uşor să-i acuze că sunt prea laşi pentru a-şi apăra interesele. Este valabil şi pentru jurnalele de actualităţi cinematografice care înfăţişează „jegul evreiesc” din ghetourile poloneze pe care Reichul le-a suprapopulat, înfometat şi privat de orice mijloc de a-şi asigura igiena.

doctrina rasială şi minte[334]. Este într-un anumit fel un stagiu de dezvoltare al omenirii. Cuvântul nu este pentru evreu o expresie a gândului, ci o modalitate de a-l disimula. Minciuna este punctul lui forte, forţa lui în luptă. În orice luptă vitală este bătut, şi nu are decât o superioritate: minte cu o neruşinare absolut ieşită din comun. Se spune că este talentat, dar nu! Singurul lui talent este de a specula cu valori care nu îi aparţin. Găsesc la un particular un tablou care mi se pare că este un Tiţian, îl estimez la atât şi propun suma. Evreul ascunde faptul că ar putea fi un Tiţian, spune că este fără valoare şi îl revinde cu un beneficiu de 5.000%[335]. Să spui oamenilor că un lucru are valoare atunci când nu are şi invers nu este inteligenţă. Nu ştiu să rezolve nici cea mai neînsemnată criză economică. Evreul complică lucrurile naturale până când marea masă, care gândeşte în mod primitiv, nu-l mai urmăreşte. Aliniază truismele pentru a-l îneca pe celălalt într-un val de cuvinte. Dacă se analizează afirmaţia lui, se vede că aceasta nu are nici cel mai mic sens. Transformă limba pentru ca celălalt să se simtă idiot. Există catedre universitare bazate pe aşa ceva[336].

---

334 Ura faţă de religia evreiască este o parte integrantă (şi nu întotdeauna observată) din antisemitismul lui Hitler şi jefuirea sinagogilor precedă, însoţeşte sau urmează persecuţiei oamenilor, mai ales după Noaptea de Cristal (9 noiembrie 1938). O lună mai devreme, colaboraţioniştii francezi, la ordinele SS, au atacat cu explozibili jumătate dintre sinagogile pariziene (vezi însemnarea din 21 octombrie)

335 înşelătoria cu mărfuri este o fraudă probabil la fel de veche precum activitatea comercială şi nu există niciun motiv să fie reproşată unui anumit grup etnic. Antisemitismul este dublat aici de un refren găsit de Hitler la Wagner: evreii nu au suflet de artist şi nu văd în artă decât o ocazie de a face afaceri.

336 Nu este fals că anumiţi economişti profesionişti par să nu admită cauzele crizelor. Cea pe care a suferit-o omenirea la sfârşitul secolului al

Teoria vieţii este următoarea: vrei ceva, creează-l; are valoare numai ceea ce te ajută să trăieşti. Fireşte, nimeni nu plăteşte pentru cunoştinţe, căci fiecare îşi spune că ştie deja. Şi totuşi evreul este plătit pentru balivernele lui. Tot edificiul lui se prăbuşeşte când refuzăm să-l urmăm: într-o clipă totul este la pământ. Am spus întotdeauna, evreii sunt demonii cei mai stupizi care există. Nu posedă niciun muzician şi niciun gânditor veritabil, nici artă, nimic, absolut nimic. Sunt nişte mincinoşi, nişte şarlatani, nişte escroci. Niciunul nu a realizat nimic, decât exploatând prostia anturajului său. Dacă arianul nu şi-ar ridica nivelul, jegul evreului l-ar împiedica să deschidă ochii. Noi putem să trăim fără evrei, ei nu pot fără noi. Când se va şti aceasta în Europa, va urma foarte repede o conştientizare a solidarităţii europene. Evreul trăieşte astăzi graţie faptului că o distruge[337].

Noaptea de 10/11 noiembrie

Administraţia de stat va fi întotdeauna concepută pentru talentele medii. Statul este şi rămâne o instanţă distributivă.

Faţă de el, partidul nu va fi niciodată asimilat cu

XX-lea şi care se agravează din 2008 încoace aduce numeroase mărturii în acest sens. Dar aceasta se explică mai mult prin funcţiile lor de „consilieri” ai marilor firme decât prin apartenenţa lor la o „rasă” anumită. Vezi Antoine Reverchon, „Dogmatisme, conflits d’intérêts, la science économique suspectée”, în Le Monde, 2 aprilie 2012.

337 Aceste declaraţii deosebit de fanatice din 5 noiembrie 1941 pregătesc ordinul Soluţiei Finale pe care Hitler îl va da probabil lui Himmler peste patru zile. Pe parcurs, consideraţiile despre Anglia şi, pentru a încheia, pledoaria în favoarea Europei nu sunt mai puţin interesante. Orgia asasinatului va da naştere, chipurile, unei entităţi ariene, permanent ridicată împotriva unei ameninţări asiatice şi ţinând Statele Unite ale Americii la distanţă.

funcţia publică, trebuie să ia o altă cale, nimeni nu poate formula acolo o revendicare de avansare, nimeni nu poate spune „e rândul meu”. Dacă cineva e capabil, poate să devină cineva, dacă nu, nu şi dacă se dovedeşte inferior faţă de sarcina lui nu are decât să plece. Partidul, dacă rămâne mereu fidel acestui principiu, va avea în mod obligatoriu prioritate absolută faţă de stat, căci în conducerea sa vor fi oamenii cei mai activi şi cei mai decişi.

În fond, nu avem decât trei decoraţii adevărate: Crucea Mamei, Decoraţia pentru Serviciu şi Insigna Răniţilor. Cea mai importantă este Crucea de aur a Mamei. Este ordinul cel mai frumos. Se atribuie fără deosebire soţiei ministrului ca şi celei a ţăranului. Aici este distinsă fiinţa umană, dincolo de orice altă consideraţie. În al doilea rând, vine Decoraţia pentru Serviciu. Printre toate celelalte decoraţii, alături de numeroase cazuri în care acestea sunt pe deplin meritate, există întotdeauna şi un mare număr de cazuri când nu sunt. În timpul războiului mondial, nu mi-am purtat Crucea de Fier, clasa I, văzând cum era decernată. Aveam un evreu în regiment, Gutmann, un laş fără pereche. Avea Crucea de Fier clasa I. Era un scandal, o ruşine. M-am decis s-o port pe-a mea numai când m-am întors în ţară, când am văzut cum au tratat Roşiii armata, din sfidare[338].

Problema era atunci: trebuie să dau o decoraţie unui subordonat, când superiorul lui nu o are? Astăzi ne

338m ult ca orice să stea liniştit. Este prima şi singura dată de care se ştie când a evocat numele său după război şi în niciun alt moment nu a oferit o explicaţie atât de bizară a faptului, greu de controlat, că a amânat câteva luni până să poarte Crucea de Fier, obţinută în 4 august 1918. Vezi Thomas Weber, Hitlers First War: AdolfHitler; the Men of the List Regiment, and the First World War, Oxford University Press, 2010.

formalizăm mai puţin cu aceasta decât pe atunci, dar este în continuare incredibil de dificil să acţionăm echitabil. Cineva se poate dovedi curajos fără a avea nicio aptitudine pentru comandă. Putem să dăm unui curajos crucea de cavaler fără a avea în vedere pentru el o promovare. Nu trebuie să punem în balanţă curajul şi capacitatea de comandă. Dacă nu are ocazia să-şi facă dovada talentelor, omul curajos trece neobservat. Comandamentul este o chestiune de predispoziţie şi de aptitudine. Şi când cineva comandă în mod strălucit nu are nevoie de frunze de stejar, important este să urce în grad. Un pilot de vânătoare primeşte crucea cu briliante şi spade, comandantul aviaţiei nu o are şi poate că nici nu o să o primească niciodată. Crucea de cavaler trebuie să fie legată de o remuneraţie pentru cazul în care deţinătorul ei nu ar mai fi în măsură să-şi câştige existenţa. Este datoria naţiunii să se îngrijească de asemenea de soţia şi de copiii soldaţilor celor mai curajoşi şi vom urma această cale, atribuind crucea cu titlu postum celor care au murit.

Pentru a scăpa de pericolul devalorizării, creez un ordin al partidului[339], precizând că va trebui decernat în mod foarte parcimonios, în aşa fel încât să le eclipseze pe toate celelalte. Şi statul n-are decât să decerneze pe cine vrea după aceea. Aceste decoraţii nu vor trebui să fie numai cele mai frumoase din lume prin forma lor, dar şi cele mai preţioase. Un capitol al ordinului, compus din consiliul ordinului şi din tribunalul ordinului, separate şi subordonate direct führerului, va veghea ca toţi cei care îl

339 Proiectul, care pare deja decis aici, nu dă impresia că a avut urmări. Este adevărat că se prezintă ca o instituţie de după război, destinată să deosebească decoraţiile tradiţionale de alta, mult mai rară, care va distinge persoanele care vor fi adus o contribuţie majoră la nazificarea Europei sub controlul strict al şefului.

primesc să-l merite. Există servicii pe care poate că nicio avansare nu le poate răsplăti. Faptele vitejeşti ale celor 200 de titulari ai crucii de cavaler, de exemplu, nu egalează meritele unui individ precum Todt. În partid trebuie să facem în aşa fel încât acest gen de lucruri să nu se poată întâmpla niciodată, nedecernând o decoraţie decât câtorva. Cel mai bun mod de a limita numărul acestora este să legăm această decoraţie cu o anumită pensie. Insignele de aur ale partidului trebuie să fie decoraţii mai înalte decât orice decoraţie de stat. Şi nici nu vor putea fi decernate unui străin. Văzând Ordinul Sângelui1, pot să spun că este un fel de insignă a răniţilor sau că purtătorul ei a făcut un an de închisoare. Va fi întotdeauna semn că purtătorul ei a făcut un serviciu partidului plătind cu propria sa persoană.

11 noiembrie, la amiază

Conform legii naturii, şeful unui popor ar trebui să fie cel mai bun. Dacă iau exemplul României, este vorba de Antonescu. Ce înseamnă un stat în care şeful este un puşti de 18 ani, în timp ce un bărbat ca acesta nu este decât al doilea! Un om foarte capabil şi tot nu ar trebui să fie în situaţia de a îndeplini această sarcină înainte de 30 de ani[340]. La 30 de ani, pe de altă parte, nu poţi să comanzi o armată. Nu-i face rău unui bărbat de patruzeci de ani să înveţe: mai are încă multe de descoperit. M-ar mira dacă regele[341] României şi-ar dedica fie şi măcar două ore pe zi

340 într-un pasaj enigmatic din Lupta mea, Hitler scrie că nu trebuie să se încredinţeze funcţii politice înalte cuiva „care şi-a schimbat opinia într-o chestiune importantă” după vârsta de 30 de ani. Aceasta ar putea fi o confirmare a faptului, demonstrabil de altfel, că nu a devenit antisemit decât atunci când s-a apropiat de 30 de ani. Vezi François Delpla, Une histoire..., op. cit., pp. 23-26.

341 De fapt, regele Mihai s-a născut în 25 octombrie 1921; îşi

pentru a se instrui cu adevărat. Ar trebui să se ocupe de asta cel puţin zece ore pe zi şi să urmeze un plan metodic.

Monarhia este o formă de stat depăşită. Nu poate subzista decât acolo unde monarhul este un simbol al constituţiei, în timp ce puterea reală este exercitată de un prim-ministru sau de o altă personalitate. Ultimul meterez al unei conduceri incapabile este armata şi acolo se află pericolul unui conflict între armată şi interesul statului.

Dacă studiem istoria lumii, trebuie să admitem că era prinţilor a luat sfârşit. Evul Mediu a fost istoria familiilor france. Aceasta este pe cale să se termine: de 200 de ani, acest sistem edificat de-a lungul secolelor se descompune. Casele princiare nu mai ştiu să se ocupe decât de revendicările lor, atunci când nu se lasă înlăturate în schimbul banilor. Cel mai rău lucru s-a întâmplat în această privinţă la noi, în Mecklenburg şi în Turingia. Turingia era compusă din şapte principate; acestea au copleşit sărmanul stat al Turingiei, cerând în justiţie alocaţii şi compensaţii tot mai mari. Când am preluat puterea acolo, ne-am trezit în faţa unui deficit enorm. După preluarea puterii[342], i-am sfătuit pe prinţi să renunţe

sărbătorise a douăzecea aniversare.

342 în aceasta despre preluarea puterii naţionale, în 30 ianuarie 1933. Cri- ticându-i pe prinţi pentru că abuzaseră de banii publici, Hitler nu este lipsit de îndrăzneală, căci îşi disimulează una din propriile sale mârşăvii. Avea nevoie să dobândească cetăţenia germană ca să se prezinte la alegeri şi a folosit fără întârziere promovarea ministerială a lui Frick în Turin- gia. Pe parcursul verii 1930, profitând de concediile şefului de guvern şi de vacanţa parlamentară a Landtag-ului (organ reprezentativ al unui land), Frick l-a numit pe Hitler comisar la jandarmeria din Hildburghausen. Dar un an şi jumătate mai târziu, în februarie 1932, lucrurile s-au încurcat şi presa a aflat despre afacere, făcând multă vâlvă de această impostură: în germană se vorbeşte chiar despre „Hildburghäuser Köpe- nickiadey\ prin aluzie la numele inventat (pornind de la numele unui cartier din Berlin) de un celebru impostor

la revendicările lor. Aceşti oameni se adăpostiseră mereu în spatele „Bătrânului Domn[343]”, care în faţa lor era slab ca un copil. Nu a fost uşor pentru mine pe atunci. În 1934, când în sfârşit am avut mâinile libere, am recurs la legislaţie. Am agitat ameninţarea unei legi de stat în cazul în care s-ar fi încăpăţânat. Giirtner[344] a fost foarte corect în această afacere. Spunea că, din punct de vedere pur moral, considera aceste pretenţii drept neruşinate, dar că era legat prin legea din 1918.

Mai târziu, am examinat aceste familii din perspectivă rasială şi am descoperit că nici măcar nu erau germani. N-aveţi decât să vedeţi arborii genealogici! Peste vreo sută de ani[345] se va putea face un studiu interesant cu privire la modul în care aceste familii au putut să supravieţuiască, în pofida neîncetatelor lor lupte interne. Războaiele aveau cauze morale, dar în realitate nu erau decât nişte lupte pentru o bucată de teren. Cât au mai

---

berlinez, Friedrich Wilhelm Voigt, în 1906, pentru a pune mâna pe o sumă mare de bani, dându-se drept ofiţer prusac: Capitaine von Köpenick. Slujba fictivă de jandarm a trebuit să fie înlocuită cu un post real de reprezentant la Berlin al unui alt land între timp nazificat, Brunswick. Vezi Rudolf Morsey, „Hitler als Braunschweigischer Regierungsrat”, VfZy nr. 4, 1960, pp. 423-425.

343 Mareşalul von Hindenburg, preşedintele Germaniei. Anecdota arată foarte bine raporturile de forţă care au existat timp de un an şi jumătate (de la „preluarea puterii” până la moartea sa, în 2 august 1934), cât l-a avut drept prim-ministru pe Hitler. îi lăsa câmp liber de acţiune, cu excepţia câtorva chestiuni simbolice (de exemplu, acorda o relativă protecţie evreilor militari de carieră care nu au putut fi revocaţi decât după moartea lui).

344 în mişcare angrenajele clasice ale statului, cu obligaţia să i se lase mână liberă în chestiunile pe care le considera importante.

345 Doreşte să lase prestigiul lor, la fel ca şi credinţa creştină, „să se stingă blând” şi sugerează succesorilor săi să le dea lovitura de graţie oferind arhivele acestora drept teren de studiu pentru istorici.

suferit Europa şi mai ales Germania timp de opt secole din cauza acestui principiu!

11 noiembrie, seara

Am considerat întotdeauna că partidul face bine că se ţine departe de Biserică. Noi nu am organizat niciodată înmormântări cu serviciu religios. Preferam să risc să fiu excomunicat[346] un timp sau să fiu trecut la index de către Biserică. Prietenia aceasta este prea costisitoare, căci dacă voi obţine un succes, mi se va spune fără încetare: este datorită binecuvântării Bisericii! Prefer să mă lipsesc de binecuvântare şi să nu mi se prezinte nota de plată!

Rusia a fost statul cel mai bigot care a existat. Totul era legat de ceremonii religioase. Dar asta nu i-a împiedicat pe ruşi să încaseze bătăi. Rugăciunea celor 140 de milioane de ruşi a avut în mod vizibil mai puţin efect asupra bunului Dumnezeu decât cea a naţiunii japoneze, cu mult mai mică din punct de vedere numeric. Exact după cum în timpul războiului mondial, ponderea rugăciunilor lor nu a egalat-o pe a noastră. Şi nici pe plan intern preoţii nu au fost capabili să asigure menţinerea ordinii stabilite: a venit bolşevismul! Este adevărat că au ajutat la aceasta şi cercurile clerical-reacţionare. L-au eliminat pe Rasputin

346 în realitate, Hitler - care până în ultima zi va rămâne membru al Bisericii Catolice - a fost foarte atent la riscul de a fi excomunicat şi a testat limitele răbdării Vaticanului. Unul din procedeele lui era să lase impresia că existau mai multe tabere în NSDAP, astfel încât Biserica să fie nevoită să mizeze pe naziştii „moderaţi”. Ideologul păgân Rosenberg concentrează asupra lui toate fulgerele pontificale şi lucrarea lui Mythe du XXe siècle (1930) este inclusă în indexul cărţilor interzise catolicilor, spre deosebire de Lupta mea. Acelaşi lucru este valabil pentru chestiunea abordată aici - a înmormântării cadrelor naziste. Biserica poate foarte greu să protesteze într-o chestiune care ţine de conştiinţa individuală şi nazismul profită de aceasta pentru a organiza în felul său celebrarea propriilor eroi.

şi, odată cu el, o forţă care ar fi conferit elementului slav prestigiul unei afirmări sănătoase a vieţii. Dacă în 1919 – 1920 nu ar fi existat naţionaliştii grupaţi în *Freikorps*, clerul ar fi fost şi la noi victimă a bolşevismului.

Preoţii devin periculoşi când treburile merg prost pentru stat; atunci adună elementele negative şi creează cu ele tulburări. Câţi papi au provocat dificultăţi împăraţilor germani! I-aş lăsa cu plăcere pe preoţi să acţioneze, dacă aceasta ar permite oprirea unui avion englez sau rus. Dar statul este mai bine protejat de un servant antitanc decât de un mânuitor de sfeştoc.

În ţările latine am fost mereu la limita de a vedea bolşevismul eliminând printr-o cură radicală ceea ce nu mai era suportabil în sine[347]. În Antichitate, când plebea a fost mobilizată de creştinism, intelectualii au rupt legăturile cu vechile culte. Astăzi nimeni nu mai poate lua în serios învăţăturile Bisericii, care sunt în contradicţie cu ştiinţele naturii. Ceea ce se opune legilor naturii nu poate să vină de la Dumnezeu şi bunul Dumnezeu nu opreşte fulgerul ca să protejeze bisericile. Teologia construită în mare parte pe concepţiile vechi este sub nivelul omenirii actuale. În Italia şi în Spania aceasta se va încheia cu sugrumări. Nu vreau aşa ceva pentru noi.

Ce fericire să mai vedem încă în picioare Partenonul şi Panteonul, deşi nu mai avem nimic de-a face cu

---

347 În minte religia romană oficială, care îi diviniza pe împăraţii morţi. Creştinismul venise să umple un vid, din păcate în maniera bolşevică (dezlănţuind masele). Lipsise un Hitler care să-i ţină în frâu pe săraci şi să călăuzească elita spre orizonturi „ştiinţifice”. Dar astăzi toate speranţele sunt permise! Germania este pe calea cea bună şi creştinismul, care la rândul lui şi-a trăit şi el traiul, este pe cale să fie domolit fără vărsare de sânge.
Arhitectura religioasă este unul din rarele elemente atât din Evul Mediu, cât şi ale culturii creştine care se bucură de graţie în ochii lui.

ceremoniile care se desfăşurau acolo! Ce bine ar fi să avem mai multe! Aceasta nu ne-ar pune în pericol să începem din nou să-l adorăm pe Zeus. Este valabil şi pentru noi: nu avem decât marea artă ca mărturie a Evului Mediu. Dacă măturăm la gunoi toate acestea printr-o furtună iconoclastă, tot ceea ce a fost realizat din secolul al V-lea până în secolul al XVII-lea ar dispărea. Cât de sărăcită ar fi lumea1!

Nu ştiu nimic despre ce este dincolo şi sunt destul de cinstit ca s-o recunosc. Alţii afirmă că ştiu câte ceva şi nu pot să le dovedesc că se înşală. Nu vreau să-mi impun filosofia în faţa unei femei cumsecade de la ţară. Învăţătura Bisericii este tot un fel de filosofie, chiar dacă nu face niciun efort să caute adevărul. Dacă omul nu poate gândi lucruri măreţe, asta nu face rău nimănui. Într-un fel sau altul, toate acestea conduc la constatarea neputinţei omului în faţa legilor eterne ale naturii. Nu este rău dacă ajungem să recunoaştem că salvarea omului se bazează în întregime pe un efort de a înţelege Providenţa şi dacă nu crede că se poate ridica împotriva legii. Dacă omul se înclină modest în faţa legilor, atunci este minunat.

Întrucât orice tulburare este rea, consider că cel mai bine ar fi ca puţin câte puţin, printr-o clarificare intelectuală, să stăpânim această instituţie, s-o facem să nu dăuneze cuiva şi să o aducem la o anumită blândeţe! Ceea ce ar putea să subziste în ultimă instanţă ar fi mănăstirile de femei! Interiorizarea este ceva absolut minunat pentru fiinţa omenească. Trebuie numai să extragem de aici otrava. Sub acest raport, s-a făcut mult pe parcursul ultimelor două secole. Trebuie să li se explice preoţilor că regatul lor nu este pe lumea aceasta. Este minunat cum s-a ridicat Frederic cel Mare împotriva pretenţiei Bisericii de a se amesteca în afacerile statului!

Notele marginale scrise de el care s-au găsit pe cererile adresate lui de pastori sunt, parţial, judecăţi înţelepte ale lui Solomon. Generalii noştri ar trebui să aibă şi ei câte un exemplar[348]. Suntem umiliţi când vedem cât de lent progresează omenirea. Dinastia Habsburgilor a dat, prin Iosif al II-lea, o palidă replică a lui Frederic. Când o dinastie produce într-un secol o figură precum Frederic al II-lea este justificată în faţa istoriei.

În timpul războiului mondial am putut constata că singurul stat cu adevărat religios era Germania şi că tocmai acest stat a pierdut. Şi în zilele noastre există o ipocrizie înfricoşătoare când un francmason prin excelenţă precum Roosevelt vorbeşte despre creştinism. Ar trebui să se lovească de scuturile ridicate ale tuturor Bisericilor, deoarece acţionează contrar concepţiilor lor. Cotitura spre

348a les în armata terestră, un mare număr de generali care cred că nu pot să condamne demersul episcopului von Galen".

decadenţa Bisericilor s-a făcut[349]. Va mai dura încă vreo câteva secole, apoi evoluţia va realiza ceea ce nu va fi realizat revoluţia. Orice savant care face o descoperire ia o piatră de la temelia lor. Ne doare adesea să trăim într-o lume unde încă nu suntem conştienţi de felul în care va fi lumea viitoare. Pot totuşi să le spun un lucru mâncătorilor de carne: acea lume va fi vegetariană[350]!

12 noiembriet la amiază

---

349 Hitler consideră francmasoneria drept o întreprindere evreiască, dar cu menţiunea că evreii trag sforile şi adepţii pot să fie arieni abuzaţi, aşadar recuperabili. Aceasta este ceea ce îi permite să-l asocieze fără ezitare la acţiunea sa timp de câţiva ani pe „marele viking blond" Hjal- mar Schacht, specialist în finanţe şi mason prin tradiţie familială. Vezi Hjalmar Schacht, 76 Jahre meines Leben, Bad Worishofen, 1953. Hitler nu are astfel de indulgenţe pentru Roosevelt, „mason prin excelenţă", adică susţinător docil al evreilor. Nu-i este recunoscător nici măcar pentru acţiunea sa ocultă împotriva religiei (pe care o menajează de formă - libertatea religioasă face parte din cele „patru libertăţi", în baza cărora americanii justifică intervenţia crescândă în război, chiar de la începutul acestuia), atunci când „acţionează invers" (pentru că ajută bolşevismul). Este interesant de semnalat că epigonii de după război ai nazismului, mai ales cei numiţi „negaţionişti", nu sunt de acord cu Hitler în acest domeniu. Astfel, francezul Paul Rassinier care, recunoscând că nu are nicio dovadă şi că emite doar o ipoteză, insinuează foarte tare că Schacht era - datorită legăturilor sale masonice - „calul troian" al lui Roosevelt în Germania (vezi Paul Rassinier, Les responsa- bles de la Seconde Guerre Mondialey Nouvelles Editions Latines, Paris, 1961, p. 170).

350 Aşadar, nu pretinde nici el că ar cunoaşte viitorul... decât sub acest aspect. Poate că nu trebuie să ne grăbim să râdem. Vegetarianismul este probabil la fel de important ca antisemitismul, ambele trimit la faptul că omul este un animal şi că teoria, aparţinând evreilor, care face din om stăpânul naturii este sursa tuturor relelor. Deja o săptămână mai devreme (însemnarea din 5 noiembrie) asocia consumul de carne şi hrana gătită în aceeaşi condamnare a practicilor care scurtează viaţa omenească.

Destrămarea definitivă[351] a mitului existenţei unui paradis al muncitorilor în est uşurează foarte mult sarcina partidului nostru! Acesta a fost destinul tuturor statelor civilizate: să suporte asaltul Asiei în momentul în care forţa lor vitală a slăbit.

Aceasta li s-a întâmplat mai întâi grecilor în faţa perşilor, apoi au fost expediţiile cartaginezilor împotriva Romei, hunii şi lupta din câmpiile Cataloniei, războaiele turce[352] începând cu Bătălia de la Poitiers, în sfârşit, năvălirea mongolilor, de care Europa a fost cruţată fără să se ştie de ce – trebuie să fi fost ceva în tabăra lor care nu era în ordine[353]! Şi astăzi, cel mai rău dintre toate atacurile: mobilizarea Asiei de către bolşevism[354].

Capacitatea de luptă diferă în mod vizibil de

---

351 Desigur, soldaţii germani şi ofiţerii lor au mii de ocazii să constate mizeria în care trăiau populaţia sovietică, dar propaganda propriului regim îi lăsase să înţeleagă că exista şi o incapacitate a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice (PCUS) de a face război mobilizând naţiunea, dar în această privinţă dezminţirea zilnică este în detrimentul nazismului.

352 Turci şi arabi adunaţi laolaltă într-un singur pericol musulman, botezat turc chiar de la început; iată o fantezie uimitoare la un pasionat al istoriei. Trebuie să credem că nevoia de a inventa un veşnic pericol asiatic, identic cu el însuşi sub diverse etichete, învinge în faţa preocupării pentru precizie.

353 Hitler este lipsit de precizie aici în amintirile sale de lectură, dar nu şi de intuiţie: retragerea mongolilor din Europa s-a datorat unui război de succesiune în rândurile lor, după moartea hanului Mongke, nepotul lui Genghis-han (1209-1259).

354 înainte de secolul al XX-lea, era destul de logic ca Europa să fie vizitată de duşmani veniţi din răsărit pe cale terestră, mai degrabă decât din vest, pe ocean. Cu ajutorul progresului navigaţiei, apariţia unei puteri maritime este tocmai pe cale de a echilibra lucrurile. Cât despre „rasele” aşa-zis ameninţătoare, acestea sunt dintre cele mai diverse şi comportă cel puţin un popor „arian”, persanii.

capacitatea de civilizaţie. Din punct de vedere pur militar, armatele lui Genghis-han erau la fel de fabuloase ca şi bolşevismul de astăzi, în care trebuie să calculăm ceea ce datorează Occidentului.

Limita Europei este cea a spiritului nordic germanic. Epoca bolşevismului în Rusia europeană nu a fost nimic altceva decât o pregătire de douăzeci de ani pentru dominaţia germană. Prusia Orientală, în ochii lui Frederic cel Mare, părea asemănătoare cu acest Est. Nu i-a lăsat deloc să penetreze pe evrei, politica sa evreiască era exemplară[355].

Vom da indigenilor tot ce le trebuie: hrană din belşug şi alcool. Dacă nu muncesc, vor merge într-un lagăr unde nu le vor primi[356].

De la portocale la bumbac, vom putea cultiva tot aici. Această ţară este greu de cucerit. Nu are şosele. Ar fi fost vai de noi dacă vehiculele lor ar fi ajuns pe şoselele noastre!

Altă dată în privinţa muncii industriale exista un singur punct de vedere: funcţionarea maşinii. Astăzi la aceasta se adaugă conceperea maşinii. Trebuie să găsim o sinteză între cele două. Trebuie să fabricăm în serie mare în aşa fel încât amortizarea să se facă în trei ani. Producţia trebuie să fie pe măsură[357].

---

355 Referire la „Carta evreiască” din 1750, care favorizează o excludere socio-economică a evreilor (inclusiv a celor care au devenit supuşii lui Frederic ca urmare a cuceririlor acestuia). Hitler camuflează aşadar adevărul istoric: nu se punea problema să-i lase „să penetreze” pe evrei, deoarece erau deja prezenţi acolo de mult timp.

356 Lagărele de concentrare sunt punitive, mai ales prin subnutriţie: acest adevăr se întrezăreşte şi la fel şi întreaga responsabilitate directă a lui Hitler.

357 Hitler se exprimă aici ca un pasionat al tehnicii. Atenţia lui este atrasă de evoluţia rapidă a maşinilor-unelte. De aici trage concluzia că

12 noiembrie, seara
(Invitaţi: Blaschke, Richter)

După războiul mondial am comis o eroare capitală. În loc să rămânem în autarhie, am intrat din nou în circuitul economic mondial. Dacă am fi vărsat la vremea respectivă pe piaţa internă 16 milioane de muncitori neproductivi, nu ar fi existat niciodată şomaj. Secretul Planului meu pe patru ani: i-am înrolat pe oameni într-o economie autarhică! Nu cu industria de război am rezolvat problema. Ani de zile n-am putut să fac aproape nimic în acest domeniu. Chiar de la început, Vogler[358] mi-a prezentat un proiect de benzină sintetică. Nu a fost acceptat de Ministerul Economiei. Importam benzina cu 9 pfenigi: ce rost ar fi avut s-o producem în ţară cu 18? Le-am replicat: suntem obligaţi să le vărsăm şomerilor pentru aceasta miliarde, pe care le recuperăm dacă îi repunem la muncă. Atunci s-a replicat că procedeele nu erau puse la punct. Dar industriaşii noştri sunt ultimii care să se lanseze într-un proces, aşteaptă să stăpânească perfect tehnicile! mai târziu mi-am făcut cele mai vii reproşuri că nu i-am dat pe toţi afară. M-am despărţit de Feder[359], pentru că nu aflase

---

trebuie să se prevadă amortizarea şi producţia respectivă pe o durată scurtă şi uniformă. Aceasta îl îndepărtează de liberalism şi de „distrugerea creatoare” a ceea ce este perimat (vezi Joseph Schumpeter, Capitalism, Socialism and Democracy, Harper, New York, 1942) în favoarea unei organizări sau, cel puţin, a unei supervizări a investiţiilor şi a producţiei de către stat (numit aici „noi”). Aceste consideraţii emise în timpul dejunului sunt dezvoltate apoi în timpul cinei, în cadrul unui nou elogiu la adresa autarhiei.

358 Albert Vogler (1877-1945), unul dintre principalii industriaşi germani, fabricant de oţel şi de muniţie.

359 Gottfried Feder (1883-1941) era economist amator, adept al unei distincţii riguroase între capitalul de producţie şi capitalul financiar, care îl fascinase enorm pe Hitler la început, oferindu-i mai ales argumente

de acest proiect. Apoi a venit rândul lui Keppler[360][361], care a fost păcălit de şarlatanul de la Düsseldor P. Şi am pierdut astfel nouă luni. Toţi oamenii instruiţi declaraseră că va ieşi ceva de acolo. Era vremea când veneau la mine tot felul de escroci. Le-am explicat făcătorilor de aur că aurul nu mă interesează absolut deloc, indiferent că este natural sau sintetic.

Şi, în sfârşit, am început să facem uzine. Cât de fericit aş fi fost în 1933 să fiu obligat să angajez doar muncitori! Mi-am spart capul zi şi noapte, unde putem interveni în economie ca s-o facem să demareze din nou. Când mi se spunea că se înfiinţează o întreprindere, o scuteam de impozite. Căci acestea se încasează oricum.

Cei din afara Germaniei încă nu au înţeles toate acestea, în această privinţă putem fi liniştiţi. Vor avea parte de crize după război! în acest timp noi vom construi un stat foarte solid, la adăpost de crize, fără să ne bazăm

---

împotriva evreilor. Dizgraţiat puţin câte puţin în anii de dinaintea şi de după preluarea puterii, părăsise orice funcţii guvernamentale sau politice în 1935 şi Hitler nu pare foarte marcat de moartea lui, survenită în urmă cu două luni.

360 Wilhelm Keppler (1882-1960), om de afaceri, membru al partidului nazist începând din anul 1927 şi al SS din 1932, membru al conducerii economice a partidului din 1931, a primit în iulie 1933 titlul de „comisar al Reichului pentru economie”, în cadrul Cancelariei Reichului.

361 Este vorba de Heinrich Kurschildgen, care susţinea că face benzină din apă şi nisip. Acesta fusese deja condamnat în timpul Republicii de la Weimar la o pedeapsă cu închisoare şi îşi refacuse în scurt timp sănătatea în timpul celui de-al Treilea Reich, trezind mai ales interesul lui Himmler (ceea ce Hitler trece aici sub tăcere), înainte de un nou proces şi o nouă condamnare, în 1936. Tupeul lui a mers până acolo că a încercat (zadarnic) să fie reabilitat de justiţia Republicii Federale Germania. Vezi Man- fred Franke, „Der Alchemist der Nazis”, Spiegel Online, 18 iunie 2910, www.spiegel.de/einestages/der-alchemist-der-nazis-a-946449.html.

nici măcar pe un gram de aur. Cel care va depăşi limita fixată pentru preţuri va merge în lagăr: iată stabilitatea monedei[362]. Nu este nimic altceva de făcut. Egoistului nu-i pasă de interesul general şi o şterge în străinătate cu valorile-aur pe care le-a câştigat. Nu se poate asigura stabilitatea mizându-se pe bunul-simţ al oamenilor.

Olandezii trăiesc din coloniile lor; elveţienii se dedică tranzacţiilor lor frauduloase, sunt nebuni şi îşi transferă banii în America, n-o să-i mai vadă. Conversaţiile recente cu danezii au avut un răsunet considerabil. S-a creat imediat acolo o societate ca să ne asociem în Est[363]. Vom asigura astfel existenţa Europei. Într-o zi, un mare industriaş belgian a venit să mă vadă şi mi-a spus că nu mai vede nicio problemă; dacă ar fi rezonabil, ar închide prăvălia. Era prins într-o dilemă: trebuia să menţină întreprinderea pe care i-o lăsase tatăl lui, dar ar trebui să-şi facă reproşuri dacă ar persevera. Belgia, Olanda, Norvegia nu vor mai fi nevoite să aibă dezmoşteniţi!

Anglia începe să-şi dea seama de realitate. Dacă mărim producţia agricolă ucraineană, fie şi numai cu 50%, tot va fi cu aproximativ 30% inferioară faţă de media germană. Vom acoperi cu aceasta toate nevoile pentru 25 – 30 de milioane de oameni prin subvenţii. Acelaşi lucru este valabil pentru ţările baltice. Din punct de vedere agricol,

362 Hitler reia această idee (vezi însemnarea din 15 octombrie), ca şi când i-ar fi presimţit simplismul şi ar fi vrut să se auto-convingă de eficacitatea sa. Pe de altă parte, raţionamentul îşi are logica sa: întrucât înţelege să ţină în frâu costurile de producţie prin jefuirea resurselor, muncă forţată sau plătită sub valoarea ei, amortizare rapidă, standardizare etc., orice comerciant care măreşte preţurile este un hoţ şi trebuie tratat ca atare.

363 Diplomatul danez mandatat pentru aceste negocieri era Otto Cari Mohr (1883-1970), aflat la post la Berlin din septembrie 1941 (vezi Werner Jochmann, Monologe..., p. 426).

sunt excedentare, la fel ca şi Bielorusia. Am fi ridicoli să nu facem ordine pe acest continent!

Trebuie să ajungem la o economie raţională casnică. Vrem să eliberăm de motor cea mai mare parte a economiei. împreună cu problema cărnii şi a furajelor, aceasta rezolvă şi chestiunea grăsimilor şi a pielii. Avem în Europa un număr mare de popoare foarte civilizate. Acestea execută în prezent munci de tăietori de piatră, când sunt capabili de cu totul alte sarcini. Pe lângă aceştia avem masele de oameni proşti din est. Ne vor lua aceste locuri de muncă. În felul acesta, indigenii din est vor fi mai bine hrăniţi şi vor primi ceva în schimbul muncii lor: cratiţe[364] şi ce mai au nevoie.

Cu nămolul de pe coastele noastre septentrionale avem cel mai bun îngrăşământ cu putinţă; dar nimeni nu poate să plătească transportul: cine se va urca pe nămol? Acum am 150.000 de condamnaţi la muncă silnică. Himmler va fi într-o zi cel mai mare antreprenor al nostru[365].

Odată cu reorganizarea economică, centrul politic al Europei se deplasează: Anglia devine o Olandă mai mare[366]. Continentul se trezeşte la viaţă. Tot ce avem de

---

364 Repetare semnificativă (vezi însemnarea din 25 septembrie): cratiţa devine produsul livrat prin excelenţă indigenilor, la fel ca „sticlăriile" în alte discursuri colonialiste, care pot fi chiar cele ale lui Hitler. Vezi însemnarea din 17 septembrie.

365 Aceasta înseamnă că sarcinile penibile şi repetitive de care arienii vor fi eliberaţi vor trebui asigurate de hoardele de sclavi smulse din est, sub supravegherea SS. Extinderea rolului economic al oamenilor lui Himmler este aici la început, la fel ca şi asocierea marelui patronat la exploatarea mâinii de lucru concentraţionare.

366 Nu mai are ce face pe continent şi va trebui să se concentreze pe gestionarea coloniilor sale, la fel ca şi Olanda care, din secolului al XVII-lea, s-a retras din competiţia între puterile europene, pentru a se

făcut în anii următori este să suprimăm catedrele universitare de economie!

16 noiembrie, la amiază

(Invitaţi: Himmler, Blaschke, Richter)

La noi prin unitatea statului se înţelege ca totul să fie reglementat de un centru unic. În ultimă instanţă, un mărunt funcţionar de la Berlin are mai multă importanţă decât primarul din Essen. În India, englezii fac invers. 145.000 de oameni guvernează 350 de milioane. Noi am avea nevoie acolo de câteva milioane de funcţionari! Francezii nu au niciun fel de autonomie administrativă şi pentru noi este cel mai prost exemplu, dar este statul ideal pentru jurişti şi avocaţi!

Un aparat care mobilizează forţele acolo unde sunt va putea să înăbuşe crizele care paralizează un stat de jurişti. Este nevoie de o reformă administrativă profundă. Prima condiţie este să-i scoatem pe jurişti din ministere pentru a-i plasa în poziţii în care să ne fie de folos!

Şi din punct de vedere financiar este un nonsens să vrei să rezolvi problemele unui *Gau* pornind de la un centru. Soluţia este să deţin controlul asupra utilizării bugetelor alocate de centru. Dacă un funcţionar trebuie să devină şef de serviciu în Dunărea-de-Sus, nu Ministerul de Interne de la Berlin trebuie să decidă aceasta de comun acord cu cel de Finanţe! Acelaşi lucru pentru culisele pe care doreşte să le amenajeze teatrul din Weimar. A proceda altfel înseamnă a ucide entuziasmul asumării responsabilităţii şi a favoriza mentalitatea de satrap. Corpul nostru de funcţionari nu cunoaşte decât instrucţiunile de execuţie. Acesta este corpul de funcţionari ideal după părerea Berlinului.

Dacă examinăm la rece întregul aparat administrativ,

---

consacra exploatării în special a Indiilor Olandeze.

putem să economisim două treimi din acesta! Juristul poate numai să sfătuiască, în niciun caz să conducă. Cum ar putea un om care se sprijină toată viaţa numai pe texte, să aibă o idee despre provocările vieţii? Nu ştie absolut nimic!

Fac tot ce pot ca să-i ponegresc cât mai mult pe jurişti, pentru ca să fie cât mai puţini studenţi care să aleagă această profesie. Trebuie să compromitem această carieră până acolo încât să nu fie îmbrăţişată decât de cei care nu vor să cunoască nimic altceva decât paragrafe. Ce nevoie avem de scrupule juridice, când un lucru este necesar din punct de vedere politic pentru popor? Poporul nu trăieşte datorită juriştilor, ci în pofida lor[367]. Desigur, eu nu sunt primul care vede în ei un mediu de cultură pentru bacterii! Frederic cel Mare nu gândea altfel.

16 noiembrie, seara

(Invitaţi: Rosenberg, Himmler)

Sunt obligat să mă revolt încă o dată şi mereu împotriva verdictelor judiciare! Toţi vinovaţii de atentate la moravuri sunt în mod regulat condamnaţi de mai multe ori, până când ajung să ucidă! De ce astfel de oameni nu sunt eliminaţi de la bun început? Când un jurist spune că autorul actului nu este probabil normal este încă şi mai rău. Să i se întâmple ceea ce i se întâmplă celui normal! Societatea trebuie să fie protejată împotriva unor astfel de elemente! Toate animalele care trăiesc în societate îşi au

367 Dacă nazismul poate să-şi permită, în opoziţie cu stalinismul, un înalt grad de descentralizare, aceasta se datorează educaţiei naziste ca atare, care este impregnată într-o elită, alcătuită în special din SS. în acelaşi timp, se asigură ca aceasta să ocupe posturile-cheie, să aplice ideologia adecvată şi să pună în aplicare tară întârziere toate directivele şefului, cu priceperea necesară pentru a ţine seama de condiţiile locale.

renegaţii lor. Renegaţii sunt respinşi.

Cel care era înainte judecătorul poporului a devenit treptat un judecător profesionist. Regalitatea şi justiţia erau una. Şi teoretic este tot aşa: judecătorul cel mai înalt este şeful statului.

Legea trebuie să ţină seama în plan individual şi psihologic de nevoile timpului şi ale persoanei! Strămoşii noştri erau extrem de toleranţi când cineva fura ca să mănânce. Dacă putea dovedi că nu avea nimic de mâncare şi nu furase decât strictul necesar pentru a supravieţui, omul era achitat. Se făcea deosebire între actele care aduceau atingere vieţii grupului şi celelalte. După dreptul actual, se poate întâmpla să fii pedepsit mai mult pentru că ai ucis un iepure decât un copil.

Eu semnez toate legile, dar cu puţin timp în urmă, nu aveam puterea să refuz o moştenire printr-o declaraţie orală sau scrisă. Trebuie să se recurgă la un notar pentru a atesta că asta şi asta este voinţa mea. Simpla mea semnătură nu era suficientă! Şi aici am decis un compromis: în locul notarului, va spune Lammers[368] că asta şi asta este voinţa mea!

Cea mai mare nebunie s-a petrecut la începutul războiului. Înainte să izbucnească războiul, făcusem un testament cu mâna mea şi îl dădusem lui Lammers. O lună mai târziu, mi se supune atenţiei următorul caz: la Hamburg, un băcan de acolo o făcuse pe o femeie moştenitoarea lui. Testamentul a fost contestat de o soră. Un prim tribunal a respins cererea surorii, curtea de apel a luat următoarea decizie: nu există motive să ne îndoim de voinţa testatorului, dar un testament trebuie să fie scris în întregime de mână, inclusiv numele locului şi data; or, pe

368 Hans Lammers (1879-1962), nazist din 1932, secretar de stat la Cancelaria Reichului din momentul preluării puterii.

documentul respectiv numele era imprimat, aşadar fără valoare. I-am spus lui Gurtner: „Am să arestez toată Curtea de Apel!” în felul acesta, nici propriul meu testament nu ar mai fi fost valabil. Dacă aceasta i se întâmplă unuia dintre noi, eu pot să mă apăr, dar un om simplu este acolo ca în faţa unui zid! Nu poate decât să-şi spună că nu există dreptate.

Un astfel de Drept este o diformitate intelectuală! în propriile mele procese am trăit lucruri de ţi se face părul măciucă în cap! Toată profesia de avocat este murdară. Minte în faţa tribunalului! Ticăloşia ei reiese din faptul că şi-a schimbat numele. Numai două au mai făcut-o: profesorii vor să fie numiţi formatori ai poporului. „Gardienii Dreptului” pot să rămână liniştiţi avocaţi, cu obligaţia ca profesiunea să fie asanată de stat. Avocatul trebuie să devină în mod oficial un apărător public, ca să fie constrâns să spună adevărul. Avem nevoie de un nou corp de judecători: puţini, dar cu o înaltă răspundere personală!

Astăzi: pe de o parte, avem sentinţe nejustificat de severe, când sunt urmărite de opinia publică; pe de altă parte, o indulgenţă deplasată. În faţa unui trădător al naţiunii, puţin îmi pasă de obiectul trădării, puţin îmi pasă dacă a reuşit sau dacă a acţionat pentru bani. Singura întrebare pentru mine este: a acţionat pentru sau împotriva Germaniei[369]? în ceea ce priveşte anumite

369 Aşadar, Germania putea fi trădată pentru binele ei. Aceasta nu pare să se refere decât la agenţii dubli care dezvăluie duşmanului secrete fără importanţă, pentru a putea fi cruzi atunci când îi dezinformează - şi pot să-şi atragă astfel criticile funcţionarilor propriei ţări, care nu au fost puşi la curent cu jocul lor. La fel, se poate lua legătura cu duşmanul fără a trăda pentru a-i povesti ceea ce fuhrerul are chef să-l facă să creadă, prefacându-se un opozant plictisit al nazismului. Hitler ridică aici un colţ al vălului de pe această artă în care,

delicte bestiale este la fel. Iei un delincvent, îl închizi, îi dai drumul, îl supraveghezi, îl iei din nou, ce înseamnă asta? Zău aşa, juriştii răsfaţă lepădăturile într-un mod care seamănă cu afecţiunea pe care o are vânătorul faţă de vânat în perioada interzisă[370].

Când mă gândesc la comportamentul celor care comit infracţiuni la adăpostul camuflajului: judecătorul se foieşte până găseşte o circumstanţă atenuantă. Un porc ca acesta nu se schimbă niciodată! Sunt indulgent faţă de compatrioţii mei decenţi. Nu mă simt legat decât printr-o datorie: să-i protejez pe cetăţenii decenţi de lepădături. Această lume a reveriilor juridice este pentru noi un ţinut interzis!

Un tribunal mă solicită să graţiez un tip care a aruncat în Wannsee o tânără pe care o lăsase însărcinată, argumentând că făcuse aceasta de frică să nu aibă un copil ilegitim! Am constatat cu această ocazie că fusese un motiv de graţiere admis întotdeauna aici, în sute de cazuri! Dar este un act cât se poate de bestial! I-am spus lui Gürtner: pe ăştia eu nu-i graţiez pe niciunul, nici nu merită să-mi mai vorbeşti despre asta!

Cu justiţia noastră actuală am fi mers deja în pierdere, dacă nu aş fi instalat un corectiv, prin autoapărarea statului. Ofiţerul şi judecătorul sunt purtătorii viziunii despre lume şi, pornind de aici, ai puterii. Condiţia suveranităţii judecătorului este totuşi ca

---

la acest început de război (şi de la venirea la putere a regimului nazist), germanii sunt maeştri şi englezii s-au dovedit deja ucenici buni?

370 în exemplul precedent (crimele de trădare), lipsa de umanism este deosebit de evidentă şi grosieră. în cazul „delictelor bestiale”, pe un fond identic (afirmarea necesităţii unei extinderi a pedepsei cu moartea), Hitler dă o mostră a capacităţii sale de umor, asociind în aceeaşi batjocură două categorii pe care le dispreţuieşte, juriştii şi vânătorii.

magistratura să fie atât de omogenă din punct de vedere rasial, încât pentru a pronunţa dreptul o instruire-cadru să fie suficientă.

Fratele lui Franco devine ministru al Afacerilor Externe; nu este probabil ca într-o familie să existe într-adevăr astfel de talente[371]; în felul acesta se delapidează metodic un mare capital adunat cu mult sânge!

19 noiembrie

Bo/Fu[372]

Führerul vorbeşte destul de mult în această seară despre perioada de luptă a mişcării, când a constatat cu severitate că nu aveam sprijinul burgheziei, dar câştigasem cu adevărat, prin metode corespunzătoare, numai germani fanatici, care puneau interesul general înaintea interesului particular.

În timp ce partidele burgheze împingeau prostia până la a gândi că omul cel mai inteligent cedează, führerul a rămas fidel scopului său de a se impune cu orice preţ şi prin toate mijloacele.

Principiile care în această perioadă de luptă s-au

---

371 Ramön Serrano Sufier (1901-2003) nu este decât cumnat cu Franco; întrucât se căsătoriseră cu două surori, nu au evident nicio picătură de „sânge" comun. Prin această aproximare Hitler îşi arată şi limitele informaţiilor, şi capacitatea de a se ambala pornind de la o premisă îndoielnică.

372' Dacă este să credem acest pasaj, evreii care sunt alungaţi din Germania au opţiunea de a se duce să-şi caute prietenii sau rudele în orice ţară, când sunt îmbarcaţi „către răsărit" şi spre o soartă pe care o putem presupune dură, dacă nu fatală. Dacă admitem că ordinul pentru Soluţia Finală a fost dat puţin mai înainte (de exemplu, în 9 noiembrie), acesta poate fi actul de naştere al negaţionismului: din acest moment şi până în zilele noastre, prin acest gen de argumente şi pe acest ton detaşat se neagă orice proces criminal general împotriva evreilor căzuţi în mâinile naziştilor.

dovedit fundamental juste îşi găsesc astăzi aplicarea în lupta noastră mondială: această luptă o vom câştiga, de asemenea, deoarece luptăm fanatic şi credem în victoria noastră.

Dacă astăzi câţiva burghezi plâng deoarece evreii trebuie să părăsească Germania, îi recunoaştem uşor pe aceşti mic-burghezi. Ar trebui să fie întrebaţi dacă au vărsat cândva tot atâtea lacrimi când sute de mii de germani, an după an, trebuiau să părăsească Germania! Aceşti germani nu aveau nicio rudă pe lume şi nu puteau să se bizuie decât pe ei înşişi, în timp ce evreii au rude peste tot în lumea întreagă. Aşadar, mila faţă de ei este cu totul deplasată1.

De altfel, subliniază führerul, nu am creat noi natura şi legile ei şi nici nu suntem în măsură să schimbăm aceste legi naturale. Providenţa a dat fiinţelor vii o fecunditate nelimitată, dar nu şi, mură în gură, hrana corespunzătoare. Este un lucru bun, căci lupta pentru această hrană dă naştere selecţiei celor mai buni.

Partidul, subliniază führerul, trebuie să fie puternic şi să rămână la fel ca în timpul luptei, pentru ca führerul să poată avea convingerea că membrii partidului stau în spatele lui în orice moment, chiar dacă unii compatrioţi, în faţa unei dificultăţi mai mari, încep să se îndoiască de convingerile lor. Partidul nu trebuie să se împovăreze cu balast, nici cu imitatori şi trebuie să se despartă de cei pe care ar fi putut să-i accepte. Nu contează dacă toţi burghezii susţin guvernul, subliniază führerul, din moment ce partidul rămâne mereu temelia de granit pe care se sprijină acesta[373].

373 încă o reflecţie inspirată de eventualitatea unei întoarceri a situaţiei militare în defavoarea Reichului. Hitler anticipează momente dificile şi un antidot pentru acestea: reînvierea spiritului din „anii de

20 noiembrie
Bo/Fu
Declaraţiile führerului

1. Dacă învăţătura creştină despre Dumnezeu ar fi exactă, atunci furnicile ar trebui să şi-l reprezinte pe Dumnezeu ca pe o furnică şi toate celelalte animale, la fel, ar trebui să-l vadă pe Dumnezeu după chipul lor, adică Providenţa şi legile naturii!

2. Chiar şi la bolşevici, noţiunea de proprietate are un sens: pantalonii, rochia, cămaşa, batista sunt – în măsura în care le ai – bunuri private!

3. Noi, germanii, avem simţul datoriei, care lipseşte altor popoare! Nicio altă naţiune nu posedă un simţ al datoriei ca al nostru şi conştiinţa noastră morală, aceste admirabile surse ale forţei. Conştiinţa faptului că fiecare îndeplinire a datoriei serveşte la conservarea speciei ajută la luarea celor mai dificile decizii.

4. Mai presus de orice, nu trebuie să uităm un lucru: ce consecinţe ar fi existat dacă Italia, în loc să devină fascistă, ar fi fost bolşevizată! Trebuie aşadar să-i mulţumim ducelui pentru că a îndepărtat acest pericol din Europa. Mussolini este un om la înălţimea secolului, o apariţie istorică.

luptă" pentru cucerirea puterii. Afirmă că este gata să ducă şi această luptă, cu singura condiţie ca partidul să fie păstrat, atât în ce priveşte orientarea sa, cât şi mijloacele sale de acţiune. Regăsim aici ideea - recurentă pe toată durata regimului naţional-socialist - că este important să se supravegheze burghezia şi să fie împiedicată să pună la cale o schimbare de echipă, mai puţin prin represiune şi mai degrabă prin ascendentul partidului asupra restului populaţiei. Se înţelege că aceste directive, care se referă la selecţia cadrelor, sunt date fără martori (cu excepţia unui secretar sau a unei secretare de maximă încredere) numai lui Bormann. Prezenţa lor în acest text confirmă faptul că Reichsleiterul acumula directive pentru a se ghida în acţiunea sa de şef al partidului, cel puţin în practică, dacă nu oficial.

5. Ce n-a făcut Mussolini în Italia! Chiar şi din Rodos, căzut în indolenţă, a făcut o insulă fertilă[374].

30 noiembrie, seara

(Invitaţi: Himmler; Dietl)

Coburg[375]: era prima dată când eram invitaţi. Am acceptat imediat: nu ne puteam permite să ratăm o asemenea ocazie!

---

374 Punctele 4 şi 5 atestă o grijă de a para reproşul că mizase pe Italia, în momentul respectiv învinsă sau, cel puţin, gata să-şi piardă suflul pe toate fronturile. Şeful ei este într-adevăr un om mare, fără de care nazismul nu ar fi putut nici să existe şi a stăvilit de unul singur invazia în Europa a comunismului pe cale de afirmare; trebuie să vedem în acest argument, puţin cam slab din punct de vedere militar, mai puţin expresia unui ataşament sentimental, cât o reverenţă la adresa Providenţei, care ar trebui să se arate în sfârşit binevoitoare faţă de un erou pe care l-a favorizat în aşa măsură - raţionamentul fiind valabil şi pentru Hitler. Cât despre evocarea insulei Rodos, aceasta oferă un argument subsidiar, dar derizoriu: trei decenii de jug italian (1912-1943) nu au tulburat câtuşi de puţin aspectul insulei şi Hitler nu s-a dus niciodată să constate cu ochii lui ceea ce afirmă în urma unui raport amabil.

375c uvinte. Astfel, şterge cu buretele faptul că membrii partidului lui s-au furişat la o „zi germană” organizată în 14 şi 15 octombrie 1922 de către Liga Ofensivă şi Defensivă, altă organizaţie naţionalistă (strecoară totuşi o aluzie discretă la această situaţie, atunci când spune: „am fost invitaţi”; cititorul prost informat poate să presupună că această invitaţie emana de la vreun grup local). NSDAP îşi organizase propriile mitinguri şi defilări, în afara programului oficial. înţelegem că aceste contra-manifestaţii de stânga fuseseră palide în faţa valului efemer de militanţi. Naziştii au luat într-adevăr iniţiativa de a-i ataca violent. Este inexact că dintr-o lovitură oraşul fusese eliberat „de roşii”, dar este adevărat că aceste evenimente au generat o creştere viguroasă a partidului nazist, care explică faptul că oraşul Coburg a fost primul oraş german unde partidul a obţinut majoritatea absolută la alegerile municipale în 1929. în timpul celui de-al Treilea Reich, s-a dezvoltat mitul „eliberării” din 1922, sub conducerea fiihrerului în persoană (astfel, naziştii angajaţi în această acţiune au primit o medalie, la fel ca

Am luat 800 de oameni cu mine. Mai trebuiau să vină şi oamenii din Saxonia şi Turingia. Trebuia să locuim în centre mari de cazare. Aveam 14 şoferi1. Primul şoc s-a produs deja la Nürnberg. Trenul nostru era împodobit, nişte evrei din alt tren au considerat că este o ruşine. Schreck2 a sărit la membrii acelui grup şi a început să-i lovească. La gara din Coburg, comitetul. Dietrich a şchiopătat până la mine şi mi-a spus că ajunseseră la un acord cu sindicatele, conform căruia nu trebuia să fie drapele în cortegiu, nu trebuia să mergem în rânduri organizate şi nici să se audă muzică. I-am declarat că nu avea mandat ca să ia un angajament în locul meu şi că asta nu-mi convenea. Am pus imediat cortegiul să meargă înainte: drapele, muzică şi în rânduri aliniate până la cazare! Când am ieşit, a izbucnit un strigăt din mii de piepturi: „Pfui, bandiţii!” O gloată! Iată cine promite! Imediat la vârf! Nu am fost conduşi la cantonament, ci la Hofbrăuhaus. În jurul nostru, o mulţime colosală care striga, urla, ameninţa.

Când am ajuns înăuntru, Dietrich zice: „Imposibil să ajungem la cantonament – poliţia încuie uşa”. Dumnezeule mare! Un poliţist: „Nu aveţi voie să ieşiţi de aici”. Eu: „Nu veţi putea să ne împiedicaţi”. El: „Nu pot să vă protejez”. Eu: „Nu v-am cerut asta, aşadar, faceţi bine şi deschideţi uşa, nu am nevoie de voi! Ne vom proteja singuri”. În cele

---

şi cei care înfruntaseră gloanţele poliţiei în 9 noiembrie 1923) şi această relatare ne lasă să credem că Hitler intenţiona să-i acorde în viitor un loc şi mai important. Vezi Joachim Albrecht, „Deutscher Tag, Coburg, 14./15. Oktober 1922”, www.historisches-lexikon-bayerns.de/artikel/artikel_44472.

în continuare se vede că este vorba de mecanici de locomotivă. Julius Schreck (1898-1936) figurează printre aderenţii partidului nazist. Prim şef al SS (în 1925), el este şoferul lui Hitler între 1926 şi 1932.

din urmă a explicat că nu făcea decât să cedeze în faţa forţei. Şi uşa a fost deschisă. Mi-am spus: Dumnezeule mare, dacă văd unul care se dovedeşte laş, îi smulg brasarda! Când ieşim, le tragem o chelfăneală aşa de zdravănă că în zece minute drumul e liber. Până şi trompetele s-au stricat. În scurt timp Roşiii, alergând în toate direcţiile, s-au făcut nevăzuţi. Ne-am culcat pe paie. Sunt informat că într-un loc, la sud, nişte oameni de-ai mei au fost atacaţi. Trimit imediat un grup care îmi aduce trei Roşii fără mutre de om. Un poliţist îmi spune între timp: „Nici nu puteţi să ştiţi cum am suferit sub câinii aceştia! Dacă aş fi presimţit că o să-i aranjaţi aşa de bine!” îi răspund: „Vi-i trimit pe toţi oamenii ăştia. Am băgat în luptă câteva sute”.

A doua zi nu se vorbea decât de un singur lucru: se împărţeau manifeste, în faţa invaziei bandiţilor bavarezi se organiza o mare manifestaţie la ora 13.00. Am sosit la faţa locului. Cei 150 pe care i-am văzut venind au luat-o curând la fugă. Urcăm în cortegiu la citadelă şi coborâm de acolo. Le-am spus oamenilor mei că, dacă vreunul se uită chiorâş[376] la noi, trebuie să-l zdrobim imediat! în timp ce coboram, oamenii ne făceau semne de la ferestre: burghezia îşi regăsise curajul. Seara, la Hofbräuhaus răsuna tema cântecului din Coburg: „Teutonul şi-a pierdut spada”. Tipic *völkisch*! Jürgen von Rămân[377] era acolo. îi

376M arelui Război. Şi invers, sprijinul se exprimă cu plăcere prin privire, ca la congresul de la Nürnberg (vezi însemnarea din 24 ianuarie).

377 Jürgen von Ramin (1884-1962) este un aristocrat care a făcut cauză comună cu nazismul într-un climat de neîncredere reciprocă. Vom semnala că termenul völkisch, care desemnează începând de la sfârşitul secolului al XIX-lea o nebuloasă naţionalistă şi paseistă considerată adesea ca anticamera nazismului, din gura lui Hitler nu este un compliment.

spun: „Este tipic pentru lumea voastră burgheză. Laşi la început, apoi mândri de trecut!”. îmi spune: „Noi luptăm cu arme spirituale”. Dietrich: „Mare scofală, armele voastre spirituale!”. El: „Scuzaţi, eu sunt un descendent al lui Bismarck!”. Eu: „Bismarck nu este răspunzător de asta!” Şi ca să închei: nu mai voiau să ne transporte, prin decizia sindicatului. Le-am spus: „Mai întâi staţi aici, după aceea am să pun să-i prindă pe toţi cei pe care putem să-i adunăm. Am mecanici de locomotivă cu mine. Am să vă aduc pe voi şi pe bonzii roşii adunaţi şi dacă se întâmplă ceva mergem împreună pe lumea cealaltă”. După aceea am pus să se adune grămada şi o jumătate de oră mai târziu proletariatul decisese să ne lase să plecăm. Pe atunci trebuia să acţionezi ca barbarii, erau vremuri noi.

La München s-a declanşat după aceea urmărirea penală, căci la Coburg se zicea că rănisem grav o mulţime de oameni utilizând chiar – se afirma cu fermitate – o mitralieră. S-a dovedit că luaseră un pupitru drept mitralieră. Urmărirea penală a fost oprită.

Oamenii pe care îi ciomăgisem au devenit cei mai solizi partizani ai mei de acolo. Când Falanga[378] îşi bagă adversarii la închisoare, comite o mare greşeală[379]! Pe atunci partidul meu era compus din 90% oameni de stânga. Nu puteam folosi decât oameni care se bătuseră. Era mereu acelaşi lucru: oamenii care nu voiau să lovească, ci să facă proiecte pe care ţi le murmurau după aceea la ureche, nu serveau la nimic. Aveam nevoie de

378 Miliţia franchistă, aflată sub autoritatea lui Serran Süner.

379 Hotărât lucru, Hitler nu pierde nicio ocazie să denigreze Spania (se leagă de asemenea, din ce în ce mai mult şi de Italia, cruţându-1 pe şeful acesteia; dar Franco este o ţintă privilegiată, inclusiv în acest caz: ar trebui să ordone Falangei să dea dovadă de mai mult discernământ în acţiunea sa represivă).

oameni care să-şi dea silinţa să facă ceea ce trebuia făcut.

Când mă gândesc la felul în care am început, ceea ce s-a făcut în patru ani este stupefiant! Aveam Münchenul, dar deţineam un singur ziar, în timp ce ceilalţi, la un loc, aveau un tiraj de zece ori mai mare. Cu inima lui largă, Adolf Müller[380] tipărea tot. Personalul lui era alcătuit în majoritate din comunişti. Le spunea zilnic: „Dacă ceva nu vă convine, vineri vă plătesc în opinii, în loc de bani”. Ştia să se poarte cu oamenii. Era un *self-made man*. Într-un timp venea mereu să ne ceară bani. Ne spuneam: cine îi asigură beneficiile, dacă nu noi? Şi Max Amann se războia cu el aproape în fiecare săptămână ca să-l facă să scadă tarifele. Cea mai bună mişcare a mea împotriva lui a fost formatul mare. Müller şi-a spus că era cel mai şmecher, căci va trebui să rămânem la el în orice împrejurări, dat fiind faptul că era singurul care poseda o maşină capabilă să tipărească în acest format. Puteam să-i obiectez: din moment ce avem această maşină, dumneata eşti obligat să rămâi la noi, căci nimeni altcineva nu are acest format. Cu aceasta nu putea să tipărească decât *VBL*

A trebuit să cedeze în faţa faptelor: el este cel care a devenit sclavul maşinii sale. Suntem singurul ziar care nu a cunoscut o scădere de tiraj. Dacă am fi avut propria tipografie, clienţii noştri care erau membri ai partidului ar fi trebuit împinşi de la spate ca să-şi plătească facturile, invocând solidaritatea. În felul lui, Müller era un tip de treabă. Avea grijă de muncitorii lui şi le respecta riguros interesele, chiar dacă la un moment dat nu era unitate sindicală. Venea din popor şi împărtăşea sentimente

380 Adolf Müller (1884-1945) a tipărit ziarele partidului, precum şi volumul Lupta mea, fără a fi nazist. Aderă la partid la insistenţele lui Hitler, în mai 1934; arestat de americani în 1945, s-a spânzurat în închisoare câteva zile mai târziu.

sănătoase: trăieşte şi lasă şi pe altul să trăiască! Atunci au fost puse bazele Reichului actual. Când mă gândesc prin câte încercări am trecut! Ziare confiscate, discursuri interzise, mitinguri împrăştiate! Era epoca celei mai frumoase lupte, privind retrospectiv. Sfârşitul vieţii mele frumoase a fost intrarea la Cancelarie. Până atunci, nouă oameni din zece pe care îi frecventam aparţineau poporului. După aceea, nouă din zece – păturii superioare. Toată existenţa mea a fost tulburată. Se mai vede şi astăzi aceasta la adunările populare.

Întors spre Dieti[381]: Toate acestea ţi le datorez dumitale, căci mi-ai păstrat, cu ajutorul companiei dumitale, posibilitatea de a mă exprima. În realitate, eşti mamoşul celui de-al Treilea Reich! înţeleg că burghezii s-au potolit: ce, asta este ceea ce va guverna în viitor? Comparativ cu noi, la socialişti erau oameni calificaţi. Burghezii erau fireşte foarte şocaţi de noul curs. Dar eu ştiam: ne este util numai cel care este gata să urce pe baricade.

Către Hewel: în 1923 aveaţi deja uniforme splendide – dar 1920, 1922! Fără uniforme, oamenii mei ar fi defilat în haine mai mult sau mai puţin elegante. Astăzi nu mai putem înţelege asta. Dar tocmai pentru că eu ştiu, pot să-mi spun: a fost un mare miracol! în Franţa nu suntem imitaţi. Apariţia unei personalităţi ca Mussolini la ei nu se produce.

---

381 d ebut, acela al războiului germano-sovietic: în câteva zile, ajutat de trupele finlandeze, ar fi urmat să pună mâna pe portul strategic Murmansk şi pe peninsula Kola, ceea ce ar fi constituit o primă şi strălucitoare cucerire (şi „europeană”, pe deasupra), dar eşuase complet, oferind, dimpotrivă, Armatei Roşii primul succes defensiv. Poate că Hitler îl convocase în speranţa de a găsi o modalitate de a relansa această operaţiune.

Noaptea de 1/2 decembrie

Walter Hewel întreabă dacă i se poate reproşa unei femei care era căsătorită cu un evreu că nu a divorţat de el după preluarea puterii sau dacă, dimpotrivă, nu putem considera un astfel de divorţ mai degrabă o dovadă de conformism demn mai mult de a fi dispreţuit decât de admirat.

GD[382] este de părere că pentru o germană faptul că s-a căsătorit cu un evreu dovedeşte o lipsă de simţ rasial care plasează însăşi femeia în afara comunităţii naţionale.

Şeful – în rezumat: Nu spuneţi asta. Acum zece ani, toată clasa noastră intelectuală nu avea încă nicio idee despre ce anume este un evreu[383].

Cu legile noastre rasiale am creat dificultăţi mari pentru persoanele individuale, desigur, dar pentru evaluarea lor nu trebuie să ne ghidăm după cazuri concrete. Cu aceste legi, scutesc viitorul de nenumărate conflicte!

Sunt convins că la noi există evrei decenţi care s-au abţinut în toate împrejurările să facă rău ideii germane. Cât de mult, e greu de spus. Dar niciunul nu a luat atitudine pentru ideea germană împotriva fraţilor săi de rasă! îmi amintesc că o evreică scria împotriva lui Eisner în *Bayerischer Kurier*. Nu făcea acest lucru în numele germanităţii, ci în funcţie de o speculaţie: urmările măsurilor luate de Eisner riscau să antreneze o reacţie din cauza căreia evreii ar fi avut de suferit. Aşa cum spune ce-

382 Gerda Daranowski.

383Ş i invers, reacţia Gerdei Daranowski atestă contagiunea nebuniei hitle- riste: discipolul devine mai radical decât magistrul care înţelege foarte bine că înainte de predicile lui un „german” ar fi putut lua în căsătorie o „evreică”, fără a risca să i se reproşeze că este lipsit de simţ naţional.

a de-a patra poruncă: cinsteşte pe tatăl şi pe mama ta, este mai bine pentru tine. De aceea, pentru un evreu consideraţiile etice nu au valoare în sine, ci în funcţie de profitul pe care îl poţi trage din ele.

Mulţi evrei nu au conştientizat caracterul distructiv al existenţei lor. Dar cine distruge viaţa şi-o expune pe a sa morţii şi ceea ce li se întâmplă nu este altceva. Cine este de vină, pisica sau şoarecele, atunci când unul îl devorează pe celălalt? Şoarecele care nu a făcut niciodată rău niciunei pisici[384]?

Nu ştim ce sens să atribuim procesului prin care evreul distruge alte popoare. Aşa l-a creat pe el natura, pentru că, datorită acţiunii lui de descompunere, pune în mişcare alte popoare, atunci alde Pavel şi Troţki sunt evreii cei mai respectabili, pentru că au contribuit cel mai mult la aceasta. Prin acţiunea lor, au provocat o apărare, aceasta urmează actelor lor, aşa cum un bacil urmează corpul pe care îl face să sucombe[385].

---

384 în acest paragraf, Hitler dezvăluie şi legitimează Soluţia Finală, printr-o ineluctabilă necesitate biologică. O trăsătură distinctivă a nazismului este amestecul intim al rasismului (evreii sunt prin natura lor nişte fiinţe abominabile) cu integrarea omenirii în regnul animal (sunt destinaţi să fie distruşi, aşa cum este şoarecele destinat să fie mâncat de pisică). Intenţia uciderii este cât se poate de explicită.

385 Raţionamentul şchiopătează şi verbul „a urma” (folgen) pare să fie folosit succesiv în două sensuri diferite: „a rezulta din” şi „a însoţi”. Bacilul, atunci când este învins, a provocat o reacţie salvatoare din partea organismului; când este învingător şi ucide organismul, l-a însoţit pe acesta, nu s-a dezlipit de el niciun pic. Hitler pare să se contrazică: dacă popoarele au nevoie de evrei ca să devină conştiente de ele însele, nu este contraindicat să fie eradicaţi? Aşa funcţionează rasismul ordinar, ne-exterminator, care sudează comunităţile opunându-le una alteia şi s-ar trezi foarte sărăcit dacă grupul pe care îl stigmatizează ar dispărea complet. Cât despre nazism, acesta se caracterizează prin ideea unei lupte finale, a unei lupte „pe viaţă şi pe moarte”, a unui duel în care nu

Dietrich Eckart mi-a spus într-o zi că nu a cunoscut decât un evreu decent, Otto Weiniger[386], care s-a sinucis atunci când a înţeles că evreul trăia din descompunerea altor popoare.

Este ciudat că metişii de evrei se leagă din nou de evrei în a doua sau a treia generaţie, dar, în cele din urmă, natura veghează la înlăturarea inconvenientului: la a şaptea, a opta sau a noua generaţie, iudaicul este „demendelizat[387]" şi puritatea sângelui este restabilită.

Putem considera înfricoşător faptul că în natură unul îl mănâncă pe altul. Musca este mâncată de libelulă, aceasta de o pasăre care la rândul ei este ucisă de una mai mare decât ea; cel mai mare, îmbătrânind, devine prada bacteriilor care, în sfârşit, îşi găsesc şi ele sfârşitul într-un alt fel. Dacă am avea posibilitatea să vedem mărind imaginea de milioane de ori, am descoperi lumi noi. În univers, totul este în acelaşi timp şi mic, şi mare, în funcţie de obiectul folosit pentru comparaţie. Ceea ce este sigur este că nu se poate schimba nimic. Chiar atunci când te sinucizi, recazi în natură, ca materie, ca spirit şi ca suflet. Broasca nu ştie ce a fost înainte şi nici noi nu ştim mai mult în ceea ce ne priveşte. îmi spun aşadar că singurul lucru care se poate face este să studiem legile naturii ca să nu ajungem în contradicţie cu ele. Ar însemna să ne ridicăm împotriva divinităţii. Dacă aş vrea să cred într-o poruncă divină, aceasta ar fi numai atât: să păstrezi specia.

---

este permisă nicio slăbiciune: bacilul evreiesc este pe punctul de a ucide specia umană şi aceasta are datoria de a-1 elimina cât mai radical.

386 Otto Weininger (1880-1903) a scris o singură carte, Geschlecht und Charakter: Eine prinzipielle Untersuchung Wilhelm Braumuller, Viena, 1903.

387 Aluzie la legile eredităţii formulate de Gr. Mendel (n. tr.).

Viaţa individuală nu trebuie supraestimată: dacă prezervarea ei ar fi fost necesară, nu ar fi distrusă. O muscă face milioane de ouă care pier[388] toate, dar muştele subzistă!

Ceea ce trebuie conservat în primul rând nu este suma cunoştinţelor dobândite, ci sângele care poartă substanţa capabilă să genereze cunoştinţe.

Nimeni nu este obligat să privească existenţa sub un unghi care o face nedemnă de a fi trăită; omul are simţuri pentru a descoperi frumosul. Cât de bogată devine lumea pentru cel care îşi foloseşte simţurile! La aceasta se adaugă faptul că natura a pus în fiecare om instinctul de a face accesibilă altora toată frumuseţea pe care a întâlnit-o. Frumosul trebuie să aibă priză asupra oamenilor şi să-şi păstreze puterea. Cum s-ar explica altfel faptul că, în vremuri de restrişte, sunt întotdeauna nenumăraţi oameni gata să-şi dea viaţa pentru păstrarea poporului lor fără să stea pe gânduri!

Astăzi avem nefericirea să avem o religie care ucide bucuria generată de frumos. O anumită bigoterie protestantă este aici încă şi mai rea decât catolicismul. Fiecare Biserică are importanţa ei; dar sub un anumit aspect, cea evanghelică pare îngheţată ca un aisberg; în schimb cea catolică, bogată printr-o mie de ani de experienţă şi, în plus, alimentată direct de intelectul evreiesc, a procedat cu inteligenţă. îl lăsăm pe om „să păcătuiască” în timpul carnavalului – se ştie că nu putem să-l împiedicăm – apoi, începând din Miercurea Cenuşii, îl facem să-şi deschidă portofelul în profitul Bisericii, zugrăvindu-i suferinţele infernului, până când revine momentul relaxării constrângerilor!

388 Vorbitorul a spus, fără îndoială, sau a vrut să spună „aproape toate”.

Berlin, 13 decembrie, la amiază[389]

(Invitaţi: Ribbentrop, Rosenberg; Goebbels, Terboven, Bouhler[390])

Războiul se va sfârşi şi îmi va rămâne o singură sarcină: să văd cum clarificăm problema Bisericii. Condiţie necesară pentru a asigura pe deplin naţiunea germană. Nu mă ocup de dogme, dar nu suport ca un preot să se ocupe de chestiunile pământeşti. Minciuna organizată trebuie stăvilită, în aşa fel încât statul să fie stăpânul absolut.

În tinereţe aveam un punct de vedere: cu dinamită!

---

389 însemnările se reiau după douăsprezece zile de întrerupere, ceea ce ne lipseşte de informaţii referitoare la reacţiile lui Hitler sau la starea lui de spirit în faţa contraofensivei lui Jukov şi a atacului de la Pearl Harbor, precum şi de un eventual comentariu asupra deciziei lui de a declara război Statelor Unite ale Americii. Acest vid subliniază interesul acestei culegeri de texte, atunci când conţine aluzii la alte evenimente importante!

390 Frumoasă adunare de asasini reci direcţi şi indirecţi, dintre care jumătate, fără a-1 pune la socoteală pe Hitler, se vor sinucide în 1945 (Goebbels, Terboven, Bouhler) şi cealaltă (Ribbentrop, Rosenberg) vor compărea la Nürnberg după ce încercaseră să se ascundă şi vor sfârşi în ştreang. Philipp Bouhler (1899-1945) este şeful Cancelariei führerului, un serviciu care se ocupă, printre altele, de asasinatele în masă şi constituie, în acest sens, o curea de transmise între Hitler şi SS. Este revelator faptul că Hitler a reunit aceste persoane într-un moment dintre cele mai critice. Jurnalul lui Rosenberg (op. cit., însemnarea din 14 decembrie) arată că în cele două zile de convorbiri s-a discutat mai ales despre creştinism. Cel al lui Goebbels (op. cit., aceeaşi zi) confirmă acest lucru, în termeni foarte apropiaţi, dar utilizează o perifrază („fulger de mânie”), în timp ce, după Rosenberg, Hitler l-a condamnat clar la moarte pe monseniorul von Galen, când va veni momentul. Reacţia lui Hitler la catastrofele recente constă deci în reunirea câtorva colaboratori de prim-plan, în liniştirea lor prin toate mijloacele posibile (anvergura noului aliat japonez, pierderile „ireparabile” ale marinei britanice şi americane etc.) şi mai ales prin reafirmarea principiilor luptei naziste, sugerându-se totodată că lupta împotriva creştinismului, dacă nu este la ordinea zilei,

Astăzi îmi dau seama că nu putem face lucrurile în grabă. Trebuie ca aceasta să piară ca un membru cangrenat. Trebuie să ajungem la situaţia în care în amvon să nu mai fie decât idioţi sadea, predicând în faţa bătrânilor.

Nu am nimic împotriva unei biserici de stat după modelul englez. Dar nu poate fi adevărat să se menţină lumea pe termen lung printr-o minciună. Numai în secolele al VI-lea, al VII-lea şi al VIII-lea creştinismul a fost impus popoarelor noastre de prinţii legaţi de preoţi. Înainte au trăit fără această religie. Am şase divizii SS complet detaşate de creştinism, care totuşi mor cu sufletul perfect împăcat.

Hristos era arian1, dar Sf. Pavel s-a servit de doctrina lui ca să mobilizeze borfaşii de rând şi să organizeze un prebolşevism; cu această năvălire limpezimea frumoasă a lumii antice s-a pierdut. Ce fel de dumnezeu este acesta căruia îi place să-i vadă pe oameni umilindu-se în faţa lui?! Şi iată, un proces simplu, clar şi luminos: bunul Dumnezeu creează condiţiile unei căderi în păcat. Apoi, după ce asta a mers cu ajutorul diavolului, se foloseşte de o fecioară ca să dea naştere unui om care prin moartea sa eliberează omenirea! Musulmanul ar putea, eventual, să se entuziasmeze pentru paradisul său. Dar când mă gândesc la raiul insipid al creştinilor! Pe pământ am avut un Richard Wagner, iar acolo auzim numai aleluia şi nu vedem decât frunze de palmier, prunci şi babalâci. Cel puţin indigenul în insula lui aduce omagiu forţelor naturii. Dar creştinismul este lucrul cel mai smintit care a ieşit dintr-un creier omenesc iluminat, o batjocură la adresa divinului. Un negru cu fetişul lui zdrobeşte prin superioritatea lui pe oricine crede în mod serios în transsubstanţiere.

De multe ori se pierde orice consideraţie pentru umanitate; nu pentru masă, care n-a învăţat niciodată

nimic altceva, dar când te gândeşti că şefi de partide sau generali sunt convinşi că nu pot să învingă fără binecuvântarea Bisericii! Germanii s-au bătut între ei timp de treizeci de ani ca să ştie dacă trebuiau să-l consume pe dumnezeu într-un singur fel sau în ambele feluri! Nivelul nostru religios este cel mai jalnic cu putinţă. Japonezii simplifică lucrurile: religia lor conduce la natură. Chiar şi creştinismul japonezilor a fost adaptat la universul lor.

Nu pot să înlocuiesc concepţia vieţii de dincolo pe care o au creştinii pentru că nu se poate susţine. Concepţia eternităţii îşi găseşte fundamentul în specie. Spiritul şi sufletul revin în mod cert în ciclul general, la fel şi corpul. În felul acesta fertilizăm prin aportul nostru fondurile din care încep noile vieţi. Cât despre cauze şi motive, nu trebuie să-mi sparg capul cu asta. Nu pătrundem esenţa sufletului.

Dacă există un Dumnezeu, ne dă nu numai viaţa, ci şi conştiinţa. Dacă îmi reglez viaţa în funcţie de viziunea pe care mi-o dă Dumnezeu, pot să mă înşel, dar nu mint. Supravieţuirea corporală pe care o propune Biserica se loveşte deja de faptul că fiecare om, obligat să privească de sus ceea ce se petrece pe pământ, ar suferi martiriul: s-ar enerva de moarte văzând omenirea cum reproduce la nesfârşit aceleaşi erori!

Eroarea lui Houston Stewart Chamberlain[391] a fost să creadă că religia creştină este spirituală. Omul aplică peste tot propria sa măsură: despre ceea ce este mai mare decât el spune că este mare, despre ceea ce este mai mic, că este mic. Ceea ce este sigur este că ne situăm într-un anumit loc pe scara lumii. Providenţa l-a creat pe fiecare în specia lui şi de aici a rezultat o mare bucurie! Nu putem

391 în cartea sa Die Grundlagen des neunzehnten Jahrhunderts (1899).

face nimic altceva decât să ne considerăm frumoşi. Aspir la o situaţie în care fiecare individ va şti că trăieşte şi moare pentru conservarea speciei sale. Datoria constă în a-l educa pe om în ideea că este demn de cele mai mari onoruri, dacă se distinge printr-un act util prezervării vieţii speciei[392].

A fost un lucru bun că nu i-am lăsat pe preoţi să intre în partid. În 21 martie 1933 – Potsdam – s-a pus întrebarea: cu sau fără Biserică? Am cucerit statul în pofida blestemelor celor două confesiuni. Dacă pe atunci aş fi început să mă înfeudez faţă de Biserică – ne-am dus la morminte[393] în timp ce oamenii de stat erau în biserică – astăzi aş fi împărtăşit soarta Ducelui.

În sinea lui este un liber-cugetător, dar a început prin concesii, în timp ce în locul lui eu aş fi dat chestiunii o turnură mai revoluţionară. Aş fi invadat Vaticanul şi aş fi dat toată lumea afară, chiar dacă după aceea m-aş fi scuzat: „Dezolat, a fost o greşeală!” între timp, ei ar fi fost afară[394]!

---

392 Tocmai pentru că a fost îndoctrinată în felul acesta, mişcarea SS se lasă înregimentată în această epocă în asasinatul în masă: eliminarea evreilor este, în conformitate cu metafizica nazistă, cel mai mare serviciu care se poate aduce speciei umane şi cel mai potrivit pentru a asigura conservarea acesteia.

393 Este vorba de mormintele martirilor nazişti (vezi Introducere), din Luisenstädtischer Friedhof, un cimitir din Berlin. Trei nazişti erau înhumaţi acolo: Hans Stenberg (membru al SA, mort în 1 iulie 1932), Fritz Schulz (membru al SS, mort în 3 august 1932) şi Erich Sagasser (membru al SA, mort în 8 ianuarie 1933).

394 Iată o descriere elocventă a unei practici naziste curente. Trebuie să mai adăugăm că Hitler dă adesea ordine fără a se face remarcat: astfel, violenţele din Noaptea de Cristal au fost imputate lui Goebbels până când jurnalul acestuia a stabilit fără putere de tăgadă că se pusese în prealabil de acord cu şeful său. Oficial, distrugerea sinagogilor era o reacţie spontană a poporului, după cum şi incendierea

De fapt, nu trebuie să dorim ca italienii sau spanioli să abandoneze creştinismul: cel care îl are, are întotdeauna bacilii la el[395]!

14 decembrie

Ministrul Kerrl[396] voia să facă, în sensul cel mai nobil al termenului, o sinteză între naţional-socialism şi creştinism. Nu cred că acest lucru este posibil; motivul constă în însuşi creştinism.

Aş putea să înţeleg creştinismul papilor din Renaştere. Era periculos în plan practic, fireşte, şi mincinos în cel al propagandei. Dar un papă care, deşi era un criminal, îi proteja pe marii maeştri şi crea multe capodopere îmi este mai simpatic decât un pastor protestant care se întoarce la creştinismul originar.

Creştinismul pur, cel pe care îl numim primitiv, se străduieşte să transforme în fapte doctrina creştină. Conduce la nimicirea omenirii. Nu este decât bolşevism împodobit cu înfloriturі metafizice.

17 decembrie, seara înainte de războiul mondial, era

Reichstagului fusese opera unui comando comunist condus de tânărul van der Lubbe. „între timp", clădirile erau distruse bine mersi şi nu s-a mai pus problema reconstruirii Reichstagului sau a sinagogilor.

395 Convins că a găsit o reţetă excelentă pentru a face din Germania o naţiune cuceritoare şi sigură de dreptul ei justificat, Hitler nu are niciun chef ca modelul lui să fie copiat, nici chiar de aliaţii lui cei mai apropiaţi. Dar dacă, în ansamblul acestor consemnări, nu manifestă o opinie foarte bună despre Spania, suntem surprinşi să vedem dintr-odată că doreşte ca Italia să rămână pradă bacililor.

396 Am comentat decesul ministrului Cultelor, survenit la Paris cu o zi mai înainte: jurnalul lui Rosenberg, publicat recent, ne permite să fim siguri de aceasta (vezi Alfred Rosenberg, Die Tagebiicher von 1934 bis 1944y Fischer, Frankfurt pe Main, 2015). Cu toate acestea, cel al lui Goebbels, în aceeaşi dată, dar relatând evenimente din ziua precedentă, ne informează că se discutase despre Kerrl înainte de anunţarea decesului său şi că Hitler îl acuzase sever.

la Viena un om care a pledat întotdeauna pentru o înţelegere cu România, căci era cel mai bun mijloc de a ţine Ungaria în frâu: Lueger[397].

Era partizanul păstrării statului austriac cu o condiţie: ca Viena să devină polul dominant. Schönerer spunea, dimpotrivă, că Austria trebuie să dispară. Lua poziţie în mod radical şi intransigent împotriva Casei de Habsburg, era prima încercare de a opune principiului monarhic poporul unit prin solidaritatea sângelui. Lueger şi Schönerer s-au despărţit. Lueger fusese un pangermanist în Austria şi a devenit social-creştin, deoarece vedea în antisemitism calea salvării statului şi la Viena antisemitismul nu se putea întemeia decât pe o bază religioasă; 50% din populaţia Vienei nu era de rasă germană; dar cehii de la Viena erau antisemiţi. Din cei 1, 8 milioane de locuitori, 300.000 erau evrei. Lueger reuşise să aibă 136 de antisemiţi din cei 148 de consilieri municipali.

Venisem la Viena ca duşman înverşunat al lui Lueger; ca partizan al lui Schönerer eram adversar al social-creştinilor. Dar odată ajuns la Viena am căpătat un mare respect pentru persoana lui Lueger. În sala comună a primăriei, l-am auzit vorbind pentru prima dată; am simţit cum se dă în mine o luptă interioară: voiam să-l urăsc, dar nu mă puteam abţine să-l admir; poseda un mare talent de orator. Politica germană ar fi luat fără îndoială alt curs dacă, orb în ultimii ani ai vieţii, nu ar fi murit de septicemie înainte de război. Social-creştinii au domnit la

397 Karl Lueger (1844-1910) a ocupat funcţia de primar al Vienei din 1897 până la moartea sa. Georg von Schönerer (1842-1921) era animatorul unei mişcări în favoarea dispariţiei Imperiului Habsburgilor şi a alipirii la Germania a părţilor ei germanofone; mişcarea a cunoscut apogeul în timpul alegerilor din 1901.

Viena până la dezastrul din 1918.

Când Lueger dădea o petrecere la primărie, făcea lucrurile în mare; avea maniere regale. Nu l-am văzut niciodată deplasându-se prin Viena fără ca toată lumea de pe stradă să nu se oprească să-l salute. La înmormântarea lui, cortegiul a durat aproape toată ziua. Era compus din peste 200.000 de persoane[398]!

Lueger era cea mai mare încarnare a politicii comunale, primarul cel mai genial pe care l-am avut. Tot ceea ce avem astăzi în materie de gospodărire comunală i se datorează lui. Ceea ce în altă parte revenea întreprinderilor private, el a transformat în servicii municipale şi în felul acesta a putut, fără să crească impozitele nici măcar cu un pfenig, să înfrumuseţeze şi să lărgească Viena: beneficiile de la întreprinderile private precedente erau la dispoziţia sa. Când bancherii evrei i-au anulat creditele, a înfiinţat casa de economii municipală. Toţi banii destinaţi copiilor minori aflaţi sub tutela statului au fost transferaţi acolo. Atunci evreii s-au făcut mici de tot. Din toate părţile au început să i se propună bani[399].

Schönerer şi Lueger au rămas duşmani. În faţa Habsburgilor, amândoi tratau ca de la o putere la alta; Schönerer era mai consecvent, era decis să doboare statul. Lueger se gândea că ar putea păstra acest stat, prin el însuşi, pentru germanitate. Amândoi erau absolut germani.

Un oraş ca Hamburgul este guvernat într-un mod colosal de suveran[400]. Cea mai proastă gestiune a fost cea

---

398 în mod curios, nu spune că făcea şi el parte dintre ele, deşi scrie aceasta în Lupta mea.

399 în acest conflict banal între interesul public şi întreprinderile private, acestea se presupune că erau în întregime evreieşti.

400 Primarul Cari Krogmann (1889-1978) şi gauleiterul Karl Kaufmann, un apropiat de-ai lui Himmler, respectiv de-ai lui Hitler, formează un

din Leipzig, când Kreisleiterul Dönicke era primar al aglomerării urbane[401], în calitate de Kreisleiter – cel mai bun, dar ca primar – imposibil! Am câteva partituri originale ale lui Richard Wagner. Dönicke mi-a dat într-o zi o partitură litografiată fără valoare, pe care o luase drept manuscris, agrementată cu un discurs în saxonă debitat cu un aer satisfăcut: „La Leipzig s-a născut celebrul compozitor Richard Wagner care a compus între altele opera *Tannhäuser*[402]" Toţi profesorii de la universitate erau strânşi acolo şi se priveau jenaţi. Nu aveai unde să te ascunzi. Am suferit eu însumi foarte mult pe moment, toţi saxonii aceia îmi făceau milă. Când am plecat, i-am spus lui Mutschmann[403]: „Te rog să-mi comunici în opt zile numele noului primar".

---

duo nazist de şoc. Kaufmann ceruse şi obţinuse în septembrie 1941 deportarea evreilor din Hamburg pentru a-i caza pe oamenii fără adăpost. Vezi Saul Friedländer, Nazy Germany and the Jews, voi. 2, The Years of Extermination, Harper, Londra, 2008.

401 Hitler îl trece sub tăcere pe Carl Friedrich Goerdeler, primar (Oberbürgermeister) al oraşului Leipzig din 1930 până în 1936, despre care spusese totuşi un cuvânt amabil în noaptea de 1/2 noiembrie, în legătură cu dorinţa lui de a electrifica iluminatul public, căruia funcţionarii berli- nezi îi puneau beţe în roate. Fără a cunoaşte neapărat detaliile activităţilor lui disidente, Hitler nu ar putea în mod clar să introducă în palmaresul său de primari destoinici pe cineva care îşi părăsise postul din cauza unui diferend cu adjunctul său nazist în legătură cu o problemă referitoare la chestiunea evreiască (cf. supra). După o vacanţă de câteva luni, Walter Dönicke (1899-1945) a fost numit în funcţie în octombrie 1937. A fost înlocuit după un an, aşa cum menţionează Hitler. S-a sinucis chiar în primărie, în 19 aprilie 1945.

402 Tannhäuser (1845) este o operă de tinereţe care a precedat Inelul, Tristan şi Isolda şi Parsifal. Este cunoscut faptul că nu era una dintre operele preferate ale lui Hitler.

403 Martin Mutschmann (1879-1947) era gauleiter de Saxonia din 1925.

Cel mai bun politician local al nostru este incontestabil Fiehler[404], dar...! Liebel est[405]e o personalitate. Încă nu ştie că i-am suflat cupa lui Jamnitzer! O crede la Ermitaj; dar evreii au vândut-o şi am obţinut-o în Olanda cu alte piese din colecţia Mannheimer. Da[406]r la Praga se află Rozariul lui Albrecht Dürer. Liebel îmi spune când mă vede că mai are tabloul! Ei bine, spun eu, atunci să facem o copie! De fiecare dată când se întâmplă ceva în protectorat, mi se spune de la Nürnberg în termeni mai mult sau mai puţin voalaţi că ar trebui să se pună în siguranţă asta sau asta. Când a căzut Cracovia, Liebel găsise deja modalitatea de a-l demonta pe Veit Stoss, fă[407]ră ca nimeni să ştie nimic, îi descrie pe locuitorii din Fürth ca [408]pe nişte paraziţi şi a găsit o sută de motive ca să-i acuze că au înşelat Nürnbergul. Dacă ar putea, ar anexa cel puţin oraşul, dacă nu-l poate nimici.

Un primar remarcabil a fost Siebert[409], la Rothenburg şi la Lindau. Este o personalitate de excepţie, admirabil făcută pentru a-l echilibra pe Wagner[410], mai înclinat spre propagandă, un gospodar model deloc insensibil la arte. A

---

404 Karl Fiehler (1895-1969) a fost primar al Münchenului din 1933 până în 1945.

405 Willy Liebel (1897-1945) a fost primar al Nürnbergului din 1933 până în 1945.

406 Fritz Mannheimer (1890-1939) era un colecţionar german de origine evreiască; s-a exilat în 1933 şi a murit la Paris în 1939. Colecţia sa, cea mai mare din Europa, a fost atunci împărţită între Franţa şi Olanda şi când Hitler a ocupat aceste ţări s-a interesat insistent de ea.

407 Este vorba de un celebru panou sculptat de altar din Biserica Sf. Maria, al cărui autor era Veit Stoss (cca 1450-1533).

408 Mic oraş învecinat cu Nürnbergul.

409 Ludwig Siebert (1874-1942) primar la Lindau din 1924.

410 Adolf Wagner (1890-1944), gauleiter în Bavaria de Sus din 1930.

pus să se restaureze castelul de la Nürnberg, Liebel se face mic de tot şi îi spune lui Siebert că acest castel este un cadou foarte potrivit pentru führer; ştia că nu pot să accept. Siebert vine să-mi aducă o adresă oficială. A doua zi, Liebel: a auzit ce se spune şi îl bucură nespus că voi primi castelul. Eu: „Aici te înşeli!” El: „În acest caz, nu mai am decât o rugăminte: să retrocedaţi castelul vechiului şi onorabilului oraş Nürnberg”. Şi atunci vine să mă vadă Siebert, cu extraordinarul lui simţ al onoarei: găseşte că purtarea lui Liebel este greşită din punct de vedere moral, căci el, Siebert, a dat toţi banii şi acum... Cred că Nürnberg a fost cel care a primit castelul.

Primarul din Regensburg este foarte bun, este cel mai bun creator al nostru de oraşe muncitoreşti[411].

Mă doare îngrozitor de mult când oraşe cu un trecut măreţ rămân lipsite de o reprezentare naţională[412]. Mijloacele puterii sunt în mâinile Reichului, dar trebuie să se descentralizeze chiar de acum administraţia, căci altfel nu vom mai vedea apărând talente; în caz contrar nu vom avea decât funcţionari!

Noaptea de 17/18 decembrie în perioada preluării puterii a existat pentru mine un moment decisiv: să

411 Hitler se joacă el însuşi de-a administratorul model, arătând că urmăreşte îndeaproape felul în care gestionează primarii marile oraşe, mai ales în plan cultural şi social. El ştie pe dinafară numele primarilor, cu excepţia celui din Regensburg, Otto Schottenheim (1890-1980). Membru al partidului nazist din 1929, acesta, în fruntea unei trupe SA, îl alungase pe vechiul primar în 20 martie 1933. Dacă Hitler îl citează ca model pentru locuinţele muncitoreşti, este pentru că inaugurase chiar el un oraş, în 1937. Vezi Helmut Halte, Stadt unterm Hakenkreuz, Universitätsverlag, Regensburg, 1994.

412g ândeşte la crearea unei instanţe în care să fie reprezentate oraşe alese de pe tot cuprinsul Reichului pentru trecutul şi pentru patrimoniul lor.

păstrăm calendarul? Sau trebuia să adoptăm unul nou ca să marcăm începutul unei ere noi? Mi-am spus: data de 1933 nu este nimic altceva decât reînnoirea unei situaţii milenare. Conceptul de Reich fusese aproape nimicit, dar astăzi este restabilit victorios, la noi şi în lume: peste tot se vorbeşte despre Germania folosindu-se cuvântul Reich[413].

Armata Reichului german trebuie să se pătrundă puţin câte puţin de tradiţiile vechilor puteri, indiferent că este vorba de Prusia, Bavaria sau Austria. Aceasta a fost una din marile noastre greşeli, că am neglijat să unificăm drapelele şi stemele diferitelor componente ale Wehrmachtului. Cât de frumos este drapelul de luptă al Reichului! Dar nu este decât cel al marinei. Raeder ştia: un vas care poartă drapelul trebuie să reprezinte Reichul, lumea întreagă trebuie să ştie cu ce naţiune are de-a face. Dar Fritsch ţinea să evidenţieze armata[414]; de aceea drapelele regimentelor noastre evocă pe cele ale unei asociaţii; scot în evidenţă particularitatea armatei, când ar trebui să încorporeze, în fiecare parte, ideea de Reich, aşa cum făcuse la vremea sa drapelul creştin în lupta împotriva sarazinilor sau cum erau stindardele la romani.

18 decembrie, la amiază

---

413 Hitler îşi înscrie acţiunea într-o tradiţie germană milenară, ceea ce, în cazul lui, este în acelaşi timp o dovadă de abilitate şi de convingere profundă. Această reflecţie vine în continuarea celor din zilele precedente cu privire la ceremonia de la Potsdam sau la palmaresul primarilor din marile oraşe: în conjunctura dezastruoasă a momentului, Hitler încearcă să-şi refacă moralul acţionând pe linia celor mai bune tradiţii militare, pobtice şi culturale ale ţării sale; paragraful următor, despre drapelele militare, este pe măsură.

414 a cest mare amator de simboluri ar fi putut să-şi impună autoritatea în faţa generalului von Fritsch, şeful armatei terestre, şi să nu se mulţumească să-şi vadă punctul de vedere triumfând în marină, fieful docilului amiral Raeder.

(Invitat: Himmler)

Ceea ce se întâmplă în Extremul Orient eu n-am vrut[415]! Ani de zile am spus fiecărui englez: veţi pierde Extremul Orient dacă începeţi un conflict în Europa! Aceşti domni erau pe atunci cât se poate de aroganţi.

Era emoţionant să-l auzi pe Mussert cum îmi spunea recent: „Acum mă înţelegeţi: trei sute de ani de muncă pierduţi[416]!"

Reichsführerul SS: în felul acesta, poporul olandez se va păstra intact, în timp ce prelungind situaţia actuală ar fi dobândit un sânge pe jumătate malaysian[417]!

Japonezii vor ocupa insulele una după alta şi vor lua şi Australia. Rasa albă va dispărea din acest spaţiu. Această evoluţie a început în 1914, când europenii au lăsat Japonia să ocupe Kiautschou.

Noaptea de 23/24 decembrie[418]

---

415 Un ecou probabil inconştient al propoziţiei ,,/c/i habe es nicht gewollt", rostite de Wilhelm al II-lea după un an de război, în 1915, şi popularizată printr-o carte poştală. Fiihrerul este la fel de sincer ca şi kaize- rul: prin aliatul său japonez administrează corpului de apărători o lecţie la adresa Marii Britanii, lăsată pradă sub Churchill unei crize a „evreimii" care o face insensibilă la interesele sale de rasă.

416 Anton Mussert (1894-1946), şef al mişcării colaboraţioniste olandeze, este dezolat la gândul ocupării viitoare şi greu de evitat de către Japonia a Insulindei, perlă a coloniilor olandeze (devenită independentă după război sub numele de Indonezia).

417m âinile japonezilor, invocând pericolul pe care îl reprezintă colonizarea pentru puritatea rasială. îngustimea inteligenţei lui în comparaţie cu cea a stăpânului său se vede aici mai bine ca oricând. Nu pare nici măcar să fi început să asimileze vederile exprimate de Hider începând din iulie, conform cărora în „spaţiul nou" oriental trebuie să se imite metodele eficace ale englezilor din India, pentru limitarea amestecurilor rasiale.

418 O întrerupere de cinci zile ne lipseşte de date cu privire la starea de spirit a lui Hitler în timpul teribilei crize de comandament care a

Muzeul din Linz poate deja din acest moment, după părerea mea, să se compare cu unul dintre noile muzee din America. Se mai putea colecţiona încă prin 1890 sau 1900. După aceea, cele mai frumoase piese nu au mai apărut pe piaţă. Evreii au procurat toate obiectele. Dacă aş fi dispus de bani mai devreme, aş fi putut să păstrez în Germania o mare parte din ceea ce se află acum în străinătate. Este un noroc că am venit eu, altfel n-am fi avut la noi într-o zi decât lucruri fără valoare, în timp ce toate operele frumoase ar fi căzut în mâinile evreimii. Au acţionat prin intermediul literaturii. De vină este laşitatea burgheziei şi dezbinarea din societatea noastră: oamenii cultivaţi nu sunt decât o minoritate!

Evreul putea să-şi spună: foarte bine, germanii ăştia cărora le place să admire o perversitate ca un tablou reprezentându-l pe Crucificat vor accepta să li se impună alte orori, dacă li se spune că aşa e bine. La noi masa poporului nu a căzut în aceste capcane. Cercurile conducătoare se credeau competente, când erau de fapt incapabile să distingă frumosul de urât. Aceasta mi-a servit mai târziu, căci dacă ar fi fost altfel cu mijloacele mele reduse de atunci nu aş fi putut să cumpăr deloc. Am profitat şi de faptul că în Anglia, din când în când, din cauza subiectului ei, o operă nu este în concordanţă cu morala locuitorilor de acolo. În felul acesta am putut să achiziţionez frumoasa *Venus* de Bordone[419], care aparţinea

provocat demisia şefului armatei, Walther von Brauchitsch (1881-1948), şi autonumirea fuhrerului în locul acestuia.

419 Pâris Bordone (1500-1571), elev al lui Tiţian, era un pictor al Renaşterii veneţiene. în legătură cu soarta tabloului său, Hitler minte, în prima jumătate a secolului al XVII-lea, a fost achiziţionat de pictorul englez Peter Lely. în 1682, tabloul a fost cumpărat de Anthony Gray, al unsprezecelea conte de Kent. Mai târziu, s-a aflat în colecţia lui Ayerst Hooker Buttry, un negustor de artă englez, mort în 1929. Karl Haber-

pe atunci ducelui de Kent. Mă bucur că am avut posibilitatea să achiziţionez din Anglia mari opere de artă în schimbul câtorva tablouri pe care evreii le prezentaseră publicului nostru drept capodopere, ştiind că au puţină valoare şi nu practicau această inversare a valorilor decât ca să-şi însuşească liniştiţi la preţ scăzut opere de calitate.

Noaptea de 28/29 decembrie

Când eram tânăr, medicii spuneau că trebuie să mâncăm carne, căci altfel nu vom avea oase. Era fals!

Spre deosebire de popoarele care mănâncă mămăligă, noi avem dinţi stricaţi. Cred că asta este din cauza ciupercii care se găseşte în drojdie. Ne luăm nouă zecimi din hrană din materii în care viaţa a fost ucisă!

Când mi se spune că 50% din toţi câinii mor de cancer, asta trebuie să aibă o cauză. Conform naturii, câinele trebuie să vâneze alte specii. Dar astăzi câinele nu mănâncă decât alimente gătite.

Când îi dau unui copil o pară şi o bucată de carne, se aruncă spre pară; este un atavism care iese la iveală! La ţară, oamenii stau în aer liber paisprezece ore; cu toate acestea, la 45 de ani sunt bătrâni; mortalitatea este enormă. Aceasta provine din greşelile de alimentaţie: mănâncă de preferinţă mâncare gătită! Nu este adevărat că omul trebuie să mănânce tot ce îl tentează!

---

stock (comerciant de artă care îi aproviziona pe naziști cu opere „degenerate”) l-a cumpărat în 1928 şi apoi l-a vândut lui Hitler în 1936, realizând cu această ocazie un profit substanţial. Hitler păstra tabloul în salonul său de la Berghof. După război, tabloul identificat în mod greşit ca furt al trupelor germane din Polonia, a fost „restituit” Muzeului Naţional din Varşovia, unde se află şi acum. Aşadar, este îndoielnic ca opera să fi şocat pudoarea britanică şi fals că a fost cumpărată de la cel mai tânăr frate al regelui Angliei. Vezi Jonathan Petropoulos, The Faustian Bargain: The Art World in Nazi Germany, Oxford University Press, 2000, p. 82.

În natură, tot ceea ce nu are suficientă forţă de viaţă dispare de la sine; numai omul promovează slăbiciunea[420]!

Marea tragedie este că noi înţelegem lucrurile în existenţa lor, totuşi ele sunt pentru noi un mister. Suntem capabili să spunem despre un element din câte nuclee de atomi se compune[421], dar: De ce este aşa? De ce este soarele acolo, de ce sunt stelele? în momentul în care ajungem la ultima întrebare, „de ce?", dăm peste reprezentarea unei omnipotenţe care conţine toate lumile. Dacă am să construiesc un observator la Linz, am să scriu pe fronton: „Cerul cântă gloria Eternului[422]!". Este minunat că omul a găsit pentru asta un concept: Dumnezeu! O atotputernicie care creează lumea şi repartizează desigur fiecărei fiinţe datoria sa; totul se petrece aşa cum trebuie să se petreacă!

Omul ar fi înnebunit cu adevărat dacă, acum 100.000 de ani, ar fi descoperit brusc ceea ce ştim astăzi. Omul nu se dezvoltă numai îndeplinindu-şi sarcinile, este tributar dezvoltării mediului său; tineretul nostru de astăzi primeşte cunoştinţele acestor vremuri ca şi cum ar fi ceva de la sine înţeles.

Am pierdut complet din vedere organizarea partidului[423]. Când îl văd pe unul şi pe altul astăzi, îmi

420 în acest pasaj, Hitler omite să-i copleşească pe evrei şi pe creştini, pentru a ataca însăşi omenirea, vinovată de a fi rupt legătura cu animalitatea pentru a-şi urma propria cale, care constă în „promovarea (auf- zieheri) slăbiciunii".

421 Hitler confundă nucleul cu protonii şi electronii.

422 K ünstler, Denker und Politiker, Bruckmann, München, 1895, p. 39. Dar în original expresia este la plural. Greşeala nu va mai fi repetată când, mai departe, Hitler îşi va descrie observatorul, în 20 februarie (cf. infra).

423 Un indiciu interesant asupra autonomiei pe care i-a lăsat-o în această privinţă lui Hess, care nu plecase decât de o jumătate de an, şi

spun: bun sânge, aşa s-a dezvoltat! Şi nici nu este corect să mi se spună: *Mein Führer*, ceea ce a făcut gauleiterul nu a fost posibil decât pentru că eraţi acolo dumneavoastră! Nu, asta ţine deja de calitatea oamenilor care acţionează!

Astăzi văd foarte bine acest lucru în domeniul militar: fără oameni nu pot face nimic! Există astăzi popoare mici mai bogate în oameni decât imperiul mondial britanic.

De câte ori am auzit în partid: trebuie înlocuit titularul din acest post! Puteam să răspund întotdeauna: cu cine? Sunt gata să schimb un om care nu face faţă suficient de bine dacă există unul mai bun: căci dincolo de orice fidelitate personală, ceea ce contează este calitatea celor care sunt responsabili de ceva.

Un lucru este în afara oricărei îndoieli: nu avem un înlocuitor pe deplin satisfăcător pentru Streicher[424]. Pe lângă slăbiciunile lui, are un incomparabil temperament de pursânge. Ar însemna să minţim dacă nu am declara în faţa istoriei[425]: fără Julius Streicher nu ar fi existat Nürnbergul naţional-socialist! M-a recunoscut drept führer cu mult înaintea altora şi a cucerit complet oraşul congreselor noastre. Acesta este meritul lui incontestabil.

Dietrich Eckart mi-a spus de câteva ori că Streicher era un profesor dublat de un nebun, din multe puncte de vedere. Dar că dacă voiam naţional-socialismul, trebuia să admitem un Streicher. În fond, îl iubea mult.

---

succesorului acestuia, Bormann.

424 Julius Streicher (1885-1946), profesor, director al ziarului antisemit Der Stürmer din 1923, a fost gauleiter al Franconiei din 1925 până în 1940.

425 Aici transpare una dintre funcţiile cele mai importante ale acestor reflecţii şi ale consemnării lor: şlefuirea istoriei pentru uzul posterităţii.

Ce a făcut Streicher la *Stürmer*[426]: l-a înfăţişat pe evreu în culori idealiste. Evreul este mult mai ticălos, mai însetat de sânge, mai diabolic decât l-a înfăţişat Streicher.

Şi în stat, totul trebuie adus în cele din urmă la cunoştinţa poporului! Poate fi inoportun să vorbim despre anumite lucruri în anumite momente: dar nu trebuie să uităm că, dacă cineva flecăreşte în contratimp, greşeala lui nu merge mai departe de o lipsă de disciplină.

Mi s-a spus într-o zi: Streicher este izolat la Nürnberg, nu mai este tolerat (era ministrul Frick); şi atunci mă duc la Nürnberg; Streicher soseşte în sală: ce ovaţii!

Într-o zi eram la o adunare a femeilor; mai înainte mi se explicase că Elsbeth Zander[427] avea un conflict grav cu Streicher pe care eu trebuia să-l arbitrez. Reuniunea avea loc la velodromul Hercule. Aplauze frenetice. Cele mai vechi aderente ale partidului s-au înscris la cuvânt. Toate femeile sunt în favoarea lui Streicher şi se opun lui Elsbeth Zander. Am plecat foarte ruşinat, nu ar fi trebuit să mă duc.

Fireşte conducerea acelui *Gau* nu era de cel mai bun nivel. Streicher nu este funcţionar. Dacă iau ca unitate de măsură un funcţionar public, Streicher suferă în cadrul comparaţiei. Dar nu un funcţionar este cel care mi-a cucerit Nürnbergul în anul 1919[428]!

---

426 Săptămânal antisemit.

427 Elsbeth Zander (1888-1963) condusese organizaţia femeilor naţional-socialiste între 1930 şi 1932.

428 La sfârşitul anului 1919, Hitler nu era decât un aderent recent şi subaltern al unui minuscul partid bavarez, iar grupul din care făcea parte Streicher a intrat în NSDAP de abia în 1922. O eroare este puţin probabilă. Exaltat de reuşitele lui - şi temându-se de acum înainte să nu fie efemere - Hitler retrasează trecutul în linii mari şi 1919 este anul

Gauleiterii au venit chiar ei la mine şi mi-au spus că ar fi fericiţi dacă aş face un gest de clemenţă. Nu există comparaţie între servicii şi greşeli. În definitiv, aici trebuie să spunem: *Cherchez la femme*[429]!

Chiar şi eu, dacă mi se întâmplă astăzi ceva, va veni o zi, poate peste o sută de ani, când voi fi atacat violent. Istoria nu va face excepţie în favoarea mea. Dar ce importanţă are asta? Peste alţi o sută de ani, umbrele se vor estompa şi mi se va face dreptate. Puţin îmi pasă, totul îmi este indiferent, eu îmi fac datoria.

Este o mare tragedie. La origine, conflictul a pornit de la ura dintre două femei, atât de intensă! Tot ce pot să constat este că Streicher este de neînlocuit, că numele lui este întipărit în memoria oamenilor din Nürnberg. Nu se pune problema să revină, dar trebuie să-i fac dreptate.

Dacă am să-mi scriu într-o zi memoriile[430], va trebui să explic că acest om a luptat ca un bivol, ca un taur, mi-a cucerit

Franconia, este opera lui! Am conştiinţa încărcată când simt că nu am fost pe deplin drept faţă de cineva. De fiecare dată când merg la Nürnberg am un sentiment foarte amar. îmi spun fără să vreau că, ţinând seama de atâtea servicii, motivele de revocare a lui Streicher sunt într-adevăr slabe.

Un lucru este absolut sigur: ceea ce se povesteşte despre boala lui nu sunt decât baliverne! Nu a avut decât o singură boală, aceea a bărbatului care, înaintând în vârstă,

---

care va desemna primele momente ale mişcării.

429 „Căutaţi femeia!” (în franceză, în text).

430 Această eventualitate, rar evocată, este un indiciu în plus că aceste consemnări sunt o variantă a memoriilor, destinate să fixeze ceea ce trebuie să se spună despre acţiunile lui, dacă nu are timp să scrie el însuşi.

descoperă o nouă mare iubire. Aceasta trebuie să-şi găsească într-un fel sau altul într-o zi o încheiere demnă: este imposibil să ţin un congres la Nürnberg şi omul care a cucerit oraşul să fie ţinut departe!

Pot să instalez un viermişor care îmi va conduce *Gau*-ul perfect în cadrul marelui Reich[431]. Dar vine o criză şi nu va mai fi nimeni! Nu-i pot sfătui pe succesorii mei decât să fie loiali într-un asemenea caz. Frau Streicher este cu totul în afara acestei chestiuni. Frau Liebel este o femeie foarte ambiţioasă.

Niciunul dintre noi se pare că nu este cu totul normal. Altfel am fi nişte mici burghezi aşezaţi la o cafea. Catolicii şi burghezii m-au taxat cu toţii de nebun, pentru că în ochii lor omul normal este cel care goleşte în fiecare seară trei halbe de bere. „De ce face toate chestiile astea? Asta este tocmai dovada că e nebun!” Câţi dintre noi nu au fost nevoiţi să-şi părăsească familiile care îi considerau nişte copii pierduţi!

Din punctul de vedere al greşelii comise, în felul acesta ar putea fi distrus oricare om mare. Lui Richard Wagner i s-au reproşat pijamalele de mătase: risipă, necunoaşterea valorii banului, omul acesta este nebun! Mie s-au mulţumit să-mi reproşeze că dau bani oamenilor fără să ştiu dacă vor fi folosiţi bine. Când vrei să ucizi pe cineva, găseşti întotdeauna un motiv. Mie nu-mi pasă, dar aş fi supărat pe mine însumi dacă aş judeca un om după asemenea criterii!

Când există într-adevăr o greşeală: trădarea mişcării, atunci totul este admisibil, dar când un om s-a înşelat de

---

431 Hitler are în vedere un viitor de pace, în care un banal birocrat va putea să exercite funcţia de gauleiter al Franconiei spre satisfacţia generală. Dar un şef nazist este altceva, acesta trebuie să fie la înălţime şi să facă faţă situaţiilor critice.

bună-credinţă?!

Dacă îl fotografiez pe un om într-un moment tandru cu o tânără, este pierdut în ochii lumii întregi. Singura problemă este ghinionul că a fost fotografiat în această situaţie! Fotografiile au fost făcute dintr-o casă din faţă, cu scopul de a servi drept dovezi; am interzis imediat să fie luate în considerare. După lovitură, denunţătorul este adesea într-o postură supărătoare, când se vede cum a procedat!

Nu trebuie să aştepţi de la un om mai mult decât este în stare. Un post important în conducerea partidului nu era de competenţa lui Streicher.

Nu i-aş fi încredinţat niciodată lui Dietrich Eckart conducerea unui mare jurnal, căci contabilitatea ar fi fost ţinută într-un buzunar al hainei şi ziarul ar fi apărut din două în două zile. Dintr-un porc ar fi vândut cel puţin optzeci de jamboane; imediat ce întâlnea pe cineva îi şi promitea o bucăţică; aşa e cu oamenii aceştia! Dar fără ei nu pui o afacere în mişcare!

Nu mai pot să îndeplinesc aceste sarcini: dar am ştiut să recrutez câteva persoane care sunt capabile de asta. Nici Dietrich Eckart nu ar fi putut să gestioneze Camera de Cultură a Reichului, dar meritele lui sunt incontestabile! Ar fi la fel dacă ar trebui să mă ocup eu de o fermă. Mă depăşeşte.

Într-o zi am primit un pachet de scrisori scrise de Severing[432]; l-ar fi nimicit; i-am spus imediat doctorului[433]: nu trebuie să le publicăm. Erau nişte efuziuni sentimentale aşa cum poate scrie numai un tânăr vânzător drăguţei sale. De fapt, asta mi l-a apropiat mai mult. Poate tocmai de

432 Cari Severing (1875-1952) era un cadru de conducere din SPD şi fusese ministru de Interne din 1928 până în 1930.

433 Goebbels.

acea m-am abţinut să-l persecut. Mai am în arhivă şi fotografiile Mathildei von Kemnitz[434], care nu trebuie să fie publicate[435].

Îmi spuneam: nu se cuvine să înfometezi pe cineva numai pentru că a fost adversarul meu[436]. Dacă era un duşman ticălos, atunci, în lagăr! Dar dacă îşi făcea slujba fără un profit personal, atunci îl las în libertate şi aranjez să aibă mijloace de trai. Aşa l-am ajutat pe Noske[437] şi pe mulţi alţii şi, când m-am întors din Italia[438], le-am mărit pensiile. Domnul fie lăudat, mi-am spus eu, că au măturat acest rebut; fiecare dispune astăzi, cred, de 800 de mărci. Dar nu le-am permis niciodată să facă o declaraţie publică în favoarea mea, ceea ce, de pildă, Severing s-a oferit de mai multe ori. S-ar fi crezut că i-am cumpărat[439]! Eu ştiu că unul dintre ei a spus: „Ceea ce s-a făcut este superior faţă de ceea ce ne aşteptam[440]!”

---

434 Mathilde von Kemnitz (1877-1966) se căsătorise cu generalul Ludendorffîn anul 1921.

435 Să notăm totuşi că le păstrează, pentru orice eventualitate. Fără a exclude scopul de a le contempla personal.

436 Evocarea lui Severing aduce o schimbare în conversaţie: Hitler trece de la consideraţiile despre Streicher şi despre metodele de poliţie josnică la evocarea tratamentului opozanţilor închişi.

437 Gustav Noske (1868-1946), cadru de conducere al SPD şi primul ministru de Interne al republicii între 1918 şi 1920.

438 A făcut două călătorii acolo înainte de război, în iunie 1934 şi în mai 1938; este vorba fără îndoială de cea de-a doua. Informaţia este interesantă: între Anschluss şi criza cehoslovacă s-a preocupat de consolidarea unităţii naţionale, făcându-i pe Noske, Severing şi alţi socialişti rămaşi în Germania exilaţi să-i fie îndatoraţi.

439 A facut-o, bineînţeles, dar în mod abil şi viclean, încât să nu bată prea tare la ochi. Face acelaşi lucru şi cu preşedintele ceh Hâcha (vezi însemnarea din 13 ianuarie).

440 Nu este de necrezut, într-adevăr, ca nişte personalităţi de vază ale

Chiar şi Thälmann este tratat foarte blând în lagărul de concentrare; are căsuţa lui în interior. Torgler a fost eliberat, elaborează în Germania o lucrare despre socialismul din secolul al XIX-lea. Sunt sigur că a dat foc Reichstagului, dar n-am putut s-o dovedesc[441]; personal, nu am nimic să-i reproşez; trebuie să spun că s-a aranjat foarte bine. Dacă l-aş fi putut întâlni pe acest om cu zece ani mai devreme! Era descurcăreţ din naştere. De aceea este aşa o prostie din partea Spaniei să ţină în închisoare oamenii Falangei.

29 decembrie

(Invitaţi: Todt şi directorul general Pleiger[442])

---

socialiştilor în timpul unei conversaţii ascultate de SD, să emită propuneri indulgente, ba chiar admirative faţă de opera „socială" a regimului nazist.

441 Dacă nu se poate - fără îndoială pentru totdeauna - să-l prindem pe Hitler asupra faptei şi să arătăm dovada negru pe alb că el a pus la cale incendierea Reichstagului, nu este mai puţin adevărat că orice alt scenariu contrar este mult mai neverosimil. Doar să considerăm că nazismul debutant, care avusese grijă să-şi rezerve Ministerul de Interne, drept incapabil să supravegheze cartierul guvernamental din propria capitală. în orice caz, este exclus ca Hitler să-l fi crezut pe Torgler vinovat, mai ales nouă ani mai târziu! Aşadar, pozează aici pentru posteritate: doreşte, cere şi face în aşa fel încât cauzele incendierii să rămână vagi pentru totdeauna. Dar, în realitate, dacă ar fi acordat cea mai mică şansă de valabilitate ideii că Torgler s-ar fi putut face instrumentul unui complet evreiesc, acţionând prin incendiere în inima capitalei germane, i-ar fi acordat o indulgenţă atât de mare? De fapt, predică pentru posteritate şi adevărul, şi falsul în acelaşi timp. Persistând în versiunea abracadabrantă a tribunalului de la Leipzig (dar fără a merge până la a-i acuza din nou pe Stalin şi pe Dimitrov!), arată că nu vrea să mărturisească în mod clar manipularea nazistă, dar nici nu vrea să-şi exonereze partidul, disculpându-1 printr-o acuzaţie credibilă.

442 Paul Pleiger (1899-1985), inginer şi patron din industrie, membru al partidului nazist, însărcinat de Goring să-şi conducă propriile uzine în

Când mă gândesc la construcţia economiei germane de dinainte de războiul mondial: a început cu începerea exploatării cărbunelui din valea Ruhrului, a urmat cu dezvoltarea producţiei de oţel, apoi a industriei grele, care a creat condiţiile pentru industria chimică şi toate celelalte.

Astăzi problema principală este mâna de lucru; a doua – materiile prime de bază, cărbunele şi fierul. Cu oameni, cărbune şi fier poţi să fabrici ceea ce îţi trebuie ca să rezolvi problema transportului şi aceasta este condiţia unui nou progres economic.

Cum să reuşim să creştem producţia de cărbune? Ce să facem ca să avem mai mult minereu? Prin importul de muncitori ruşi mâna de lucru germană devine disponibilă. Este mai util să formăm un rus, decât să mergem să luăm un italian din sud care ne spune la revedere peste şase săptămâni. În definitiv, rusul nu e aşa de prost. Oricum, suntem pe punctul de a standardiza producţia de război cu modele simple: ceea este frezat astăzi, mâine va fi presat!

Cu ajutorul acestui material uman enorm – contez pe 2, 5 milioane de ruşi apţi de muncă[443] – nevoia de maşini-unelte va fi satisfăcută într-un viitor apropiat. Putem renunţa, de altfel, la construirea de uzine noi, dacă introducem treptat sistemul de muncă în două schimburi.

1937 şi apoi numit, printre altele, în 1941, comisar al Rei- chului pentru aprovizionarea cu cărbune. începând din 1942, va fi comisar al Reichului „pentru toată economia din Est". Prezenţa lui la Wolfschanze alături de Todt are probabil legătură cu această viitoare promovare.

443p e care i-a asimilat atât de mult cu animalele la începutul paginilor de faţă. Este adevărat că muncitorii forţaţi sunt mai rentabili decât italienii din sud, care pot să plece dacă munca le displace. Iar îmbunătăţirea judecăţii la adresa ruşilor merge mână în mână cu o schimbare în metodele de producţie, permiţând utilizarea unei mâini de lucru mai puţin calificate.

Putem să ne asumăm faptul că randamentul schimburilor de noapte este mai mic decât al celor de zi. Aceasta permite economisirea de materii prime necesare pentru construirea de uzine noi. Trebuie să privim pe termen lung.

30 decembrie

(Invitat: Himmler)

Conversaţia se referă la faptul că englezii reuşesc să repună în circulaţie rapid vasele avariate, ceea ce duce la concluzia că limitează reparaţiile la strictul necesar, în timp ce noi, întotdeauna şi în toate cazurile, considerăm necesar să facem lucrurile temeinic, ceea ce cere timp şi iarăşi timp.

[*Hitler*]: Noi lucrăm încă în multe domenii în conformitate cu principii vechi pentru a viza cele mai bune performanţe. Dar cu ce ne ajută astăzi faptul că un vas de care avem nevoie imediat este făcut dintr-un oţel care sfidează secolele? în ultimă instanţă, este bun ceea ce este util şi nu numai la război, dar şi în timp de pace!

Adesea rămânem la principiile vechi ca să nu riscăm să ne asumăm o responsabilitate; mulţumim lui Dumnezeu că avem o regulă care permite sau care interzice să facem asta sau aia; este o formă de rezistenţă pasivă, din lene. Şi din când în când, faptul că respecţi un paragraf nu este nimic altceva decât un pretext pentru o rea-voinţă care se laudă că a respectat cu mare stricteţe legea!

Noaptea de 31 decembrie 1941/1 ianuarie 1942

Extremul Orient poate că ar fi rezistat dacă toate statele albe ar fi format o coaliţie. împotriva ei, Japonia nu ar fi putut să facă faţă[444]!

---

444 Dovadă că pentru Hitler alianţa cu Japonia este o soluţie provizorie în loc de altceva mai bun, căci Anglia nu vrea să înţeleagă că este legată de nazism. Aşa cum s-a înţeles cu Stalin ca să se poată război în

Japonezii nu au nevoie de o revoluţie naţional-socialistă: dacă se debarasează de puţinul pe care l-au împrumutat din Occident, nu se va pune nicio problemă socială. Chestiunea dacă uzinele sunt proprietatea statului sau a unui particular nu se va pune decât în teorie. Nu există mare proprietate funciară; o ţărănime puţin numeroasă este răspândită în toată ţara. Este un popor de mic-burghezi.

Chestiunea socială nu se va pune decât dacă ţara dobândeşte o bogăţie enormă. Ōshima[445] crede că este bine pentru noi să găsim în Rusia o climă care întăreşte organismul, în timp ce în arhipelagurile pe care le cucereşte Japonia clima moleşeşte.

Dacă olandezii s-ar fi unit cu japonezii printr-un acord comercial, ar fi făcut o socoteală bună; sub influenţa engleză au făcut invers în ultimii ani. Se poate ca olandezii să încheie acum un astfel de tratat, dacă este ocupat Singapore[446].

Prin germanii pe care japonezii îi vor angaja în arhipelag vom avea legături comerciale bune.

---

vest şi să zdrobească Franţa, la fel, din cauza opoziţiei lui Churchill faţă de Germania nazistă, rasa ariană trebuie să facă un ocol printr-o înţelegere cu Japonia, înainte de a-şi regăsi unitatea şi de a-şi consolida pentru o mie de ani dominaţia mondială, odată ce Anglia va ieşi de sub influenţa lui Churchill, trăgând învăţăminte din victoriile germane.

445 Hiroshi Oshima (1886-1975), ataşat militar al Japoniei la Berlin în 1936, apoi ambasador începând din 1938.

446 Ar fi vorba, bineînţeles, de un guvern olandez pronazist, condus de un fel de Mussert. Hitler reorganizează fără încetare lumea, în funcţie de scenarii optimiste şi reface cum poate în gând fortăreaţa Europei. Or, Japonia este pe cale să-i sufle Olandei Insulinda, floarea imperiului ei colonial. Tratatul despre care este vorba ar presupune o mediere germană şi o situaţie militară a occidentalilor suficient de degradată pentru ca un guvern colaboraţionist să prindă rădăcini în poporul olandez, care ar întoarce spatele reginei sale, refugiată la Londra.

1942

1 ianuarie 1942, la amiază

Sunt în favoarea realizării de tuneluri şi alte lucruri asemănătoare în timpul războiului de către prizonieri. Orice lucrare de terasament poate fi făcută de orice imbecil. Să foloseşti aici mâna de lucru germană înseamnă o risipă[447].

1 ianuarie 1943, seara

Nu mă preocupă decât preţurile pentru articolele pe care le cumpără oamenii de rând. Pentru cei bogaţi, ar trebui găsite tocmai mijloace de a-i face să-şi cheltuiască banii.

Într-o zi, l-am primit pe gauleiterul din Baden: Baden-Baden era ameninţat să-şi piardă sursele de venituri! Evreii care se înghesuiau acolo înainte de 1933 nu mai erau. Nu puteam să acord subvenţii. Cu toate acestea, când un oraş balnear are un cazinou, poate să trăiască. Nu am ezitat să autorizez deschiderea lui[448].

Noaptea de 1/2 ianuarie

Christa Schroeder evocă scrisoarea unei doamne din Oeynhausen\ care pune întrebarea cu privire la înlocuirea predării religiei cu lecţii despre conceperea lumii: copiii nu ar trebui să piardă noţiunea de respect în discuţie se avansează ideea că acestea să nu fie numite „despre conceperea lumii”, ci să poată consta în exemple practice

447 Din reflecţiile de pe tot parcursul mesei, scribul nu reţine decât o dispoziţie, atestând în acelaşi timp rasismul lui Hitler şi capacitatea lui de a transforma răul în bine: prelungirea atât de supărătoare a războiului oferă cel puţin ocazia de a-i face pe germani „domni” la ei acasă, prin transferul sarcinilor repetitive şi murdare unor muncitori străini.

448 Cazinoul s-a redeschis în 1933 după ce fusese închis timp de 60 de ani (ca urmare a interzicerii jocurilor de noroc decretată de Bismarck în 1872).

ilustrând naţional-socialismul Hitler spune:

Într-un fel sau altul, conceptul de Dumnezeu este inevitabil! Când voi avea răgaz pentru asta, mă voi înhăma să făuresc formulele care, în mod imuabil, vor fi rostite în marile momente ale vieţii indivizilor. Va trebui să fie ceva magnific ca gândire şi în formă, ceva unic, nemaiauzit nicăieri altundeva.

Sunt de părere că trebuie să organizăm căsătoriile în aşa fel încât cuplurile să nu se prezinte unul câte unul. Dacă fiecare cuplu aduce o suită de zece rude sau prieteni, cu cincizeci de cupluri vom avea cinci sute de participanţi – şi aceasta poate să dea ceva foarte frumos[449][450].

Ofiţerul stării civile se află astăzi în faţa unei sarcini imposibile. Nu poţi să ţii un discurs bun de zece ori pe zi. Şi ce prostii nu debitează uneori! Deja termenul de „ofiţer al stării civile” nu este frumos. Când îl aud, îmi amintesc de reacţia bătrânului meu tată, când îi spuneam: „Tată, gândeşte-te că…”, iar el îmi răspundea invariabil: „Nu am ce să gândesc, eu sunt funcţionar!”

În timp ce examina o carte ilustrată despre Spania:

---

449 O necunoscută, poate rudă cu ofiţerul SS Friedrich Adolf Roderich von Oyenhausen (1877-1953), pe atunci preşedinte al districtului Minden (Westfalia).

450 „Seniorul” german, care trebuie să se străduiască cât mai mult ca muncile grele şi periculoase să fie executate de sclavi, nu trebuie să profite de aceasta pentru a dezvolta un hedonism individualist! Dacă se căsătoreşte este pentru a oferi copii patriei şi pentru a-i creşte într-un cămin adaptat acestui obiectiv: se va stabili un nou ceremonial în funcţie de acest program. Să remarcăm că acest gând îi vine în minte lui Hitler exact după cel al „formulelor pentru marile momente ale vieţii” pe care intenţionează să le scrie chiar el. Pe lângă etapa matrimonială, cuvintele solemne rostite cu ocazia botezului, a funeraliilor şi poate şi în alte momente îi vor înscrie pe bărbaţii şi femeile marii Germanii în „comunitatea naţională” (Volksgemeinschaft).

Montserrat! Trebuie să ne reprezentăm totul pornind de la legenda care îşi are originea în şocul dintre elementul maur şi elementul romano-germanic; o ţară frumoasă, unde poţi să-ţi reprezinţi deja un castel al Graalului M

Noaptea de 2/3 ianuarie

Când mă duc la Obersalzberg, nu este numai pentru frumuseţea peisajului. Imaginaţia este acolo stimulată foarte mult, las detaliile la o parte şi atunci ştiu: asta este mai bun, asta este exact, asta conduce la succes. Când întorci o problemă pe toate feţele, eşti înecat de detalii. Noaptea privesc adesea munţii din camera mea şi totul se limpezeşte.

În timpul primei mele campanii electorale[451][452], problema era cum să obţin locuri? Numai partidele cu anumite dimensiuni puteau avea locuri. Nu reuşisem nici măcar să concep o idee călăuzitoare pentru derularea acestei campanii. M-am dus la munte, m-am trezit a doua zi pe la 4 sau 5 dimineaţa şi atunci am ştiut ce trebuia să fac. În aceeaşi după-amiază dictam deja o serie de afişe. îi lăsam să vorbească pe adversari şi mă serveam de toate argumentele pe care ni le aduceau. În 1939/40 am urcat acolo sus... în 1940/41![453]

---

451 Lui Hitler îi plac legendele medievale, care îi hrănesc capriciile, dar ştie să facă distincţia între mit şi realitate.

452 Scrutinul la care face aluzie nu putea fi altul decât cel din 1928. înţelegem că nu dă aceste precizări, căci rezultatul fusese dezastruos: 2,6% din voturi pentru NSDAP. Ceea ce nu înseamnă că afişele lui erau proaste.

453a m conceput ofensiva din mai 1940 şi atacul împotriva Rusiei". Probabil că la aceste două campanii face aluzie Hitler atunci când spune „în 1939/40" şi „în 1940/41", dar dă în plus o indicaţie despre durată dintre cele mai interesante: cele două ofensive, lansate una în 10 mai şi cealaltă în 22 iunie, fuseseră pregătite timp de un semestru

Când Hoffmann[454] este absent câteva zile, îmi lipseşte!

[*Christa Schroeder*] *Mein Führer*, dacă ar şti, ar fi cu siguranţă încântat!

[*Şeful*] O, dar ştie! A fost de altfel emoţionant din partea lui, recent, că a vrut să mi-l ofere pe Menzel. Dar nu voiam să-l lipsesc de el! De altfel, de ce aş avea eu o asemenea pânză? Şi pentru muzee, contrastează prea mult cu cele mari. Pentru casa lui este o bijuterie. Dar poate să mă ajute dacă într-o zi găseşte o capodoperă: un Rottmann pentru muzeul meu. În noile galerii, aş dori să instalez frescele în mozaic ale arcadelor de la Hofgarten. În pinacoteca de la München există peisaje greceşti şi romane de Rottmann cu efecte minunate de lumină. Dar pentru muzeu nu avem, cred, decât o singură piesă. Dar nu contează, nu trebuie să posed totul[455]. Dacă cineva doreşte să-l studieze pe Rottmann, n-are decât să se ducă la München!

Cum se face că omului nu-i place strigătul cucuvelei? Trebuie să existe un motiv! în pădurea virgină trebuie să fie un vacarm cumplit! Animalele strigă atunci când le este foame, când le doare ceva şi când simt iubire. Limbajul

---

cel puţin. Şi Hitler nu spune că a luat la Berghof toate marile sale decizii. Fără îndoială era capabil să reflecteze şi în altă parte, dacă era nevoie.

454 Heinrich Hoffmann (1885-1957), fotograf specializat în fotografia de presă şi portrete, a aderat la partidul nazist în aprilie 1920, prin intermediul lui Dietrich Eckart. După 1923 şi-a asigurat exclusivitatea fotografiilor lui Hitler, pe care le-a adunat în numeroase albume (n. a.). Memoriile sale au fost publicate în limba română: Heinrich Hoffmann, Hitler aşa cum l-am cunoscut. Însemnările fotografului personal al lui Hitler, Editura Corint, Bucureşti, 2014.

455 „Ich brauche nicht alles zu habenn: Hitler concepe muzeul „său” din Linz drept proprietatea sa.

păsărilor este deja cu siguranţă mult mai dezvoltat decât credem. Vorbim despre o pisică jucăuşă. Poate că pisicile spun: ce jucăuşi sunt oamenii! Tot timpul ne mângâie. Acum m-am săturat de copilăriile astea, şi na, o lovitură cu gheara!

3 ianuarie, la amiază

O ţară avea motive să evite războiul: Anglia! Singura modalitate de a-şi păstra imperiul mondial era să construiască o aviaţie foarte puternică şi o marină foarte puternică. A face mai mult n-ar fi servit la nimic.

Ōshima mi-a spus că îi trimisese pe Nomura şi pe Kurusu ca să-i păcălească pe americani – căci amândoi fuseseră întotdeauna partizanii unei înţelegeri cu Statele Unite. Putem să luăm exemplu. Când vrei să pui pe cineva pe o pistă falsă simulând slăbiciunea, nu trebuie să trimiţi oameni puternici şi să le ceri să facă pe slabii! Trebuie să trimiţi unul slab[456]!

Noaptea de 3/4 ianuarie

SS nu trebuie să devină prea numeroasă şi astfel vom putea s-o menţinem la un nivel de excelenţă fără egal. Trebuie să-i atragă ca un magnet pe toţi cei care îi aparţin şi trebuie să crească în mod firesc.[457] Trebuie să ştim că

---

456 Oshima: ambasadorul japonez la Berlin; Nomura şi Kurusu: negociatori trimişi în Statele Unite ale Americii o bună parte din anul 1941, înainte de atacul-surpriză de la Pearl Harbor. Hitler descrie foarte prost strategia japoneză (trimiterea lui Nomura şi a lui Kurusu dovedeşte ezitări cât se poate de reale), dar îşi trădează foarte bine propriile practici de director al actorilor şi prin acest discurs le recomandă şi succesorilor săi.

457 g ehören" („ca un magnet pe toţi cei care îi aparţin"). Scriind că trebuie „să aibă un efect de magnet asupra oamenilor de elită" şi suprimând ideea unei creşteri naturale, precum şi cuvântul „toţi", Genoud face din Hitler şi din Himmler nişte banali căutători de creiere. Or, textul indică faptul că cei din SS sunt, practic, membri ai

toate unităţile sale au trebuit să plătească preţul sângelui, pentru ca tinerii care nu caută decât să iasă în evidenţă să se ţină departe de ele. O trupă care este invincibilă în voinţa sa, dar şi foarte frumoasă. Trebuie să fie sentimentul de superioritate încarnat. Trebuie s-o anime un profund sentiment al mândriei. Imediat după revenirea păcii, trebuie să redevină SS[458]! A existat întotdeauna o gelozie între trupele de infanterie şi de gardă[459]. De aceea este bine ca acestea să rămână două lumi în întregime distincte. În timp de pace, SS este independent[460]. Are sarcini poliţieneşti de stat: elita unei poliţii de stat de cea mai înaltă calitate, în stare să zdrobească imediat orice adversar. Dacă nu ar servi pe front, acest fapt s-ar întoarce împotriva ei în timp de pace. Când un comandant de armată îmi spune că forţa lui se bazează pe o

---

organizaţiei înainte de a intra în aceasta. Este o elită predestinată: o pătură în mod firesc dominantă a rasei în mod firesc superioare.

458 De aici trebuie să tragem concluzia că nu este chiar ea însăşi în luptă: merge acolo pentru că ar fi stânjenitor ca elita regimului să fie scutită de aceasta şi pentru a dobândi prin „preţul sângelui” un plus de prestigiu şi de autoritate (vezi însemnarea din 24 iulie), dar adevărata sa vocaţie este de a fi vectorul gândirii şi acţiunii naziste.

459 De exemplu, sub Napoleon: soldaţii de pe front îi numeau pe cei din gardă „nemuritorii”, date fiind puţinele şanse pe care le aveau să moară înainte de încheierea serviciului. Vezi Elzear Blaze, La vie militaire sus VEmpire ou moeurs de la garnison, du bivouac et de la caserne, Paris, 1837, voi. 1, p. 70.

460 „Im Frieden is die SS etwas sehr selbstständig”: încă o formulă bogată în sensuri. Dacă SS nu este chiar ea însăşi pe timp de război, asta este pentru că trebuie să se încline în faţa unor imperative care vin din afară şi să se integreze într-o disciplină. Pe timp de pace, domină toate domeniile, este acolo pentru a controla şi a influenţa toate procesele care nu merg în sensul ideologiei naziste sau al voinţei actuale a führe- rului. Căci, bineînţeles, „independenţa” ei se opreşte acolo unde încep dorinţele şefului.

Panzerdivision şi pe divizia SS Reich[461], aceasta mă face şi pe mine să mă simt uşurat[462]!

Reichsführerul[463] are aici un merit extraordinar. Nu cred că mai există un om care să-şi fi condus organizaţia în condiţii atât de dificile. În 1934, încă mai era şef al statului[464] Bătrânul Domn, dar după aceea au fost o mie de dificultăţi.

Din convingerea că există întotdeauna sarcini care nu pot fi încredinţate decât celor mai bune trupe, am înfiinţat în anii 1922 – 1923 trupa de şoc [*Stosstrupp*] Adolf Hitler; oameni pregătiţi pentru revoluţie care ştiau că într-o zi totul va fi foarte dur! Când am plecat de la Landsberg, totul s-a dizolvat în facţiuni rivale. Mi-am spus că aveam nevoie de o gardă, care să fie foarte mică, dar în care fiecare membru îşi va face o datorie din a îndeplini fără discuţii ceea ce i se va ordona, chiar dacă ar fi vorba să acţioneze împotriva propriului frate. Mai degrabă într-un oraş douăzeci de oameni care nu ştiu altceva decât loialitate şi ascultare, decât o mulţime în care în definitiv

461 Şi nu Das Reich: această unitate de tristă celebritate nu va primi acest nume oficial decât în 9 noiembrie 1942. Din 21 decembrie 1940 este denumită „SS-Division (mot.) Reich”.

462 Atribuindu-i merite mari lui Himmler (mai ales în acea seară), Hitler prezintă SS, pe bună dreptate, ca realizarea lui.

463 Himmler.

464 Reales preşedinte împotriva lui Hitler (care a atins totuşi procentajul enorm de 37% din corpul electoral) în 10 aprilie 1932, Hindenburg îşi exercită oficial mandatul până la moartea sa, în 2 august 1934. Dictatura nazistă are mâinile libere după decretul despre incendierea Reichstagului din 28 februarie 1933, confirmat prin Ermächtigungsgesetz (Legea puterilor depline) din 23 martie, dar teoretic „Bătrânul Domn” poate să-l concedieze pe Cancelar în orice moment, ceea ce îl obligă pe acesta din urmă la o anumită reţinere şi linişteşte conştiinţele celor care cred că încă nu este totul jucat.

nu poţi avea încredere. Atunci au venit Maurice, Schreck, Heiden[465]. Aceştia trebuiau să constituie la München un mic eşalon de oameni gata să execute fără condiţii ceea ce li s-ar cere. Aşa a luat naştere *Schutzstaffel* [SS].

Cu toate acestea, şi-a dobândit întreaga valoare cu Himmler. Este meritul lui de a fi făcut din această mică bandă cea mai puternică trupă, dotată cu o viziune despre lume. Am primit atunci puţin câte puţin, odată cu SS, o trupă de care nimeni nu mi s-a plâns niciodată. Nu a existat niciodată niciun motiv să dăm afară pe cineva[466]. Himmler este cel care i-a oferit anvergura. Dintr-un mic grup de oameni independenţi a făcut un aparat de

---

465 Emile Maurice (1897-1972) a fost pentru scurt timp şef al SA, apoi al SS, de la începutul înfiinţării sale, înainte de a-i ceda postul lui Schreck (dacă este să-l credem pe Hitler, care este totuşi destul de bine plasat, în timp ce alte surse fac din Schreck primul şef şi din Maurice adjunctul acestuia), prieten şi şofer al lui Hitler până în 1928. Cunoaşte atunci o perioadă de dizgraţie - scurtă, se pare - pentru că a făcut curte nepoatei preferate a fuhrerului, Geli Raubal (vezi Les tentatrices..., pp. 109-111). Despre Julius Schreck, vezi însemnarea din 30 noiembrie. Este oarecum surprinzător să găsim aici numele necunoscutului Erhard Heiden (1901-1933, a nu se confunda cu jurnalistul antinazist, primul biograf al lui Hitler, Konrad Heiden), şef al SS din 1927 până la înlocuirea lui de către Himmler la începutul anului 1929 şi dispărut în 1933 în condiţii neclare. în schimb, Hitler îl uită pe Joseph Berchtold (1897-1962), care a comandat SS în anii 1926-1927.

466 Minciună neruşinată: Himmler a pronunţat un anumit număr de revocări. în statul lui major exista chiar un „Birou de recrutări” care se ocupa, printre altele, de „concedieri”, dacă este să dăm crezare informaţiilor prezentate într-o carte care glorifică organizaţia, Ibrdre SS, scrisă de Edwige Thibaud şi prefaţată de Léon Degrelle (Avalon, Paris, 1991). Este de altfel logic: o organizaţie atât de preocupată de „puritatea” rasei trebuie să depisteze şi în interiorul ei oile râioase. Dar se pare că pentru Hitler contează ca prezentul să nu fie stricat de nicio umbră.

comandă. Este, ca să spunem aşa, Ignaţiu de Loyola[467] al poporului nostru, în sensul bun al termenului. A făurit cu inteligenţă acest instrument atacat din toate părţile. Şefii SA nu au reuşit să comunice oamenilor lor o viziune exactă asupra lumii. Acum a venit războiul. Fiecare divizie ştie ce depinde de ea, ce responsabilitate are, că trebuie să fie întotdeauna un model şi nu numai să pară că este, că toată lumea o priveşte.

Sepp Dietrich[468] a jucat un rol deosebit. L-am trimis întotdeauna acolo unde situaţia era foarte critică. Este un amestec de viclenie şi de intransigenţă brutală. Sub o mască de dezinvoltură se ascunde un om serios şi foarte conştiincios, care examinează în profunzime orice chestiune. Cum se ocupă de trupă! Este un număr în afara seriei, cum au fost înaintea lui Frundsberg, Seydlitz şi Zieten[469], un Vranghel bavarez, de neînlocuit, este cineva în poporul german. La aceasta se adaugă pentru mine faptul că este unul dintre cei mai vechi tovarăşi ai mei de luptă. La Berlin în 1930 s-a produs cea mai rea dintre toate situaţiile. Cum a ştiut să se impună rapid! Cu puţin înainte

---

467 Inigo Lopez de Loyola (1491-1556) este întemeietorul Ordinului Iezuiţilor, care a jucat un rol preponderent în Contrareforma catolică din secolele XVI-XVII. Hitler detestă catolicismul, dar admiră şi invidiază simţul lui organizatoric şi arta de a dăinui.

468 Josef Dietrich (1892-1966), după ce a participat la puciul din 1923, a făcut o carieră rapidă în SS, începând din 1926; s-a specializat în garda personală a fuhrerului, asumându-şi direcţia acesteia. în timpul războiului a făcut o carieră strălucită în Waffen-SS.

469 Georg von Frundsberg (1473-1528), Friedrich Wilhelm Seydlitz (1721-1773) şi Han Joachim von Zieten - sau Ziethen - (1699-1786) erau militari care au marcat istoria germană. Hitler este mândru să-l asimileze pe Sepp Dietrich „al său" cu aceştia. Mai surprinzătoare este apropierea de Vranghel, învinsul din timpul războiului civil rus.

de alegerile de care depindea totul. Apoi a venit scrutinul.[470]

Noi eram la München, în pivniţa de pe Schellingstrasse. M-am dus la teatru în seara aceea, apoi au sosit rezultatele. Vine Adolf Müller[471]: „Cred că este o victorie cu 60 sau 70 de deputaţi!" îi spun: „Dacă poporul german este corect, pentru mine asta va însemna mai mult de 60". îmi spuneam în sinea mea: dacă am putea să depăşim 100! Şi apoi: 100 de deputaţi! Müller a plătit un rând. Şi am culminat cu 107, ah, cum mă mai simţeam! înainte avusesem 12!

Profesorii – nu pot să-i sufăr! Puţinii care sunt de calitate confirmă regula. Fireşte că tineretul se ataşa foarte tare de aceştia din urmă. În universităţi, situaţia a devenit foarte dificilă după război. Tinerii ofiţeri plini de încredere erau nişte ascultători supărători. Göring a ţinut într-o zi un discurs, explicând că aceştia se plasau pe terenul onoarei şi că aceasta era alegerea lor în caz de conflict. Atunci mi-a atras atenţia asupra lui: asistase deja la câteva seri, mi-a plăcut; atunci l-am făcut şef al SA. Este singurul care a comandat-o bine. I-am dat o trupă jerpelită şi în puţin timp a făcut din ea o divizie de 11.000 de oameni!

Tânărul Lutze[472] a plecat voluntar pe front. Să-i urăm

---

470 Evocarea rolului lui S. Dietrich în campania electorală din 1930 face să devieze reflecţiile spre triumful reprezentat de acest scrutin (Partidul Nazist a ajuns în 2 ani de la 2,6% până la 18% din voturi).

471 Tipograful Partidului Nazist (vezi însemnarea din 30 noiembrie).

472 Fiu al şefului SA care l-a înlocuit pe Rohm, Viktor Lutze (1890-1943). Acest nume i-a venit fără îndoială în minte lui Hitler pentru că tocmai vorbise despre un alt şef SA, Göring, spunând că numai el era demn de elogii. Ceea ce este crud faţă de Rohm şi pentru predecesorul lui, Franz Pfeffer vom Salomon, dar şi pentru Lutze, despre care se va vorbi mai departe destul de mult (vezi însemnarea din 10 februarie).

să nu i se întâmple nimic. Un tânăr model! Perfect în tot! După ce va petrece un timp acolo, am să-l iau cu mine. Are o alură excelentă şi o atitudine fantastică. Inge şi ei au venit într-o zi la

Berghof, acum 13 – 14 ani. Inge făcuse ceva, atunci el s-a întors şi a spus pe un ton inimitabil: „Tineretul de astăzi!”. A spus asta cu un dispreţ, ar fi trebuit să vedeţi!

Într-o zi, am trăit lucrul următor: înmormântarea câtorva nazişti asasinaţi. Fantastică atitudine a familiilor. Atunci mă duc la Nürnberg: asasinarea soldatului austriac Schumacher. Lamentaţii atroce!

Să fim indulgenţi pentru cel care nu are niciun optimism, îşi pierde viaţa! Viaţa nu pare suportabilă decât dacă eşti optimist. Pesimistul îşi complică viaţa: nu poate scăpa niciodată de existenţă! Cine ştie sub ce formă va reveni! Numai formele se schimbă, existenţa rămâne. În căprăria mea domnea bucuria. Curierul era singura legătură cu lumea, în lipsa radioului. Doamne, dacă am fi fost pesimişti!

Cel mai rău lucru este un şef pesimist; în practică, este defetist şi poate să paralizeze totul. Dacă nu aş fi reuşit să mut munţii din loc cu optimismul meu, cum aş fi putut crea toate astea? Umorul şi râsul sunt lucrul cel mai important care există în război. În ajunul transportului nostru către bătălia de pe Somme, am dansat ca niciodată. Tineretul este în mod firesc optimist. Trebuie să păstrăm acest lucru. Trebuie să avem încredere în viaţă, să ştim să facem comparaţii între evenimentele şi forţele prezente. Dacă astăzi constat o situaţie dificilă, ce este aceasta pe lângă cea din 1933? Este o predispoziţie, dar trebuie să ai

---

Hitler nu vrea, fără îndoială, să critice aici activitatea lui: vrea să spună mai degrabă că, după Noaptea Cuţitelor Lungi, SA îşi pierduse mult din importanţa politică, cadrele ei de valoare fiind ademenite de SS.

şi o anumită tinereţe! Este o şansă că am intrat în politică la 30 de ani, că aveam 43 în momentul în care am devenit Cancelar al Reichului şi astăzi am 52! Te naşti optimist sau pesimist. Dar vârsta diminuează optimismul, tensiunea se reduce.

Când m-am rănit la faţă în 1923, nu aveam nimic altceva în minte decât să mă refac. Astăzi nu aş mai avea forţa fizică să ţin câte un discurs în fiecare seară. Conştiinţa faptului de a nu mai putea face ceva te impresionează. Dacă nu aş mai avea credinţă, am putea să ne facem bagajele. Sărmanul Wiedemann[473], ce îi aduce aceasta? Orice criză are un sfârşit, totul este s-o depăşeşti. Nu există iarnă în care termometrul să rămână blocat la 40 de grade sub zero. Numai să nu cedezi sub niciun pretext! Găsesc că este pur şi simplu minunat ca un om să stăpânească situaţiile dificile. Să învingi neşansa, iată ce le este dat numai câtorva oameni. Este lucrul cel mai demn de admiraţie şi cel mai frumos care există[474]. Am cunoscut

473 Fritz Wiedemann (1871-1979), ofiţer în regimentul în care servise Hitler în războiul precedent, fusese chemat de el ca adjutant la începutul anului 1935. Apoi îl trimisese la San Francisco în calitate de consul, la începutul anului 1939. în sfârşit, atunci când Roosevelt i-a expulzat pe toţi diplomaţii germani în iulie 1941, Hitler l-a numit în China, fa- cându-1 să treacă din nou prin Germania. Nu se ştie dacă s-au revăzut (este probabil). Aici se vede că Hitler îl prezintă ca defetist (a mai facut-o şi înainte, altfel ascultătorii nu ar înţelege expresia „acest sărman Wiedemann”), când îl însărcinează fără îndoială să se prezinte ca atare în faţa diplomaţilor străini, căci altfel nu am înţelege de ce l-a trimis în străinătate, în loc să-l păstreze în Germania. Un dosar foarte misterios, pe care nu-1 putem aborda decât prin cartea de amintiri, cu dominantă anecdotică, a lui Wiedemann şi prin declaraţia de faţă. Vezi François Delpla, Les tentatrices..., capitolul 11.

474 Armata germană este respinsă zi de zi în regiunea Moscovei şi în alte câteva, dar şeful ei găseşte modalitatea de a se extazia în privinţa ei, proclamând că nu a fost niciodată atât de demnă de elogii. Singura

aceasta toată viaţa; propria mea mizerie, în tinereţe, atât de monstruoasă! Partidul: ce de crize am avut, Doamne Dumnezeule! Statul: nimic nu este etern, asta e sigur. Şi este un lucru bun: căci atunci când iarna se prelungeşte atâta, va exista în mod obligatoriu o primăvară! Şi dacă oamenii îngheaţă astăzi, va veni ziua când soarele de aprilie şi pustiurile vor reveni la viaţă cu iuţeala fulgerului. În sud, încălzirea soseşte încă din martie, în

Crimeea este cald deja în februarie. La sfârşitul lui aprilie zăpada dispare în câteva zile ca prin farmec şi totul devine verde. Acolo merge aşa de repede! Natura se regenerează repede, nu are nimic de-a face cu ţinuturile noastre.

Omul uită răul cu o rapiditate nebună; este cel mai mare miracol al naturii. Altfel, omul nu ar putea să se elibereze de angoasă. Pentru o femeie însărcinată, câte încercări! Nouă luni mai târziu, totul este complet uitat. Eşti binecuvântat într-o zi, uiţi imediat. Şi este la fel de minunat să vezi că natura te face să uiţi repede şi durerea, şi tristeţea. Este ciudat că pe moment rana nu-ţi provoacă aproape nicio durere: încasezi lovitura, crezi că nu este nimic. Durerile nu survin decât în timpul transportului. S-au văzut scene incredibile, mai ales în 1914, când trupa avea încă un comportament uimitor. Răniţii, care abia dacă se ţineau pe picioare, luau poziţie de drepţi când plecau de la căpitan[475].

---

explicaţie pentru eşecul militar este neşansa.

475 Şi în acest caz suferinţa răniţilor sau a familiilor celor morţi este complet minimalizată. în treacăt fie zis, aceasta dovedeşte că Hitler nu este chiar aşa de insensibil cum se spune adesea: dacă simte nevoia de a nega suferinţele poporului său, înseamnă că le cunoaşte şi că îl preocupă. Tot din acest motiv evocă şi Marele Război şi pretinde că a împărtăşit nenorocirile soldaţilor din prima linie (şi, de exemplu, se imaginează o clipă mai târziu în fruntea unei „coloane” în campania în

Dacă analizăm lucrurile în fond, este o mare şansă pentru poporul german şi pentru femeia germană. Femeile vor să aibă bărbaţi! Bărbaţii din ţările nordice sunt atât de blegi, că şi cele mai frumoase femei se exilează atunci când găsesc un bărbat de la noi. Asta s-a întâmplat cu Göring şi a lui Carin[476].

Peste tot femeilor le plac bărbaţii adevăraţi. Acesta este instinctul lor natural. În vremurile vechi, ce ar fi făcut femeia fără erou! Ea se găsea desigur în el. În natură, toate creaturile aşteaptă să-l cunoască pe învingător, când doi bărbaţi se bat pentru o femeie. Pentru un braconier, fetele devin sălbatice[477]! Astăzi aş prefera să comand în est o coloană de braconieri, decât o coloană de judecători care îi trimit la închisoare.

Interesant diagnosticul japonezilor după care englezii

---

curs de desfăşurare). La fel, vorbeşte des în această perioadă de demnitatea mai mult sau mai puţin mare a familiilor în doliu, vezi aluzia la moartea lui Scheubner-Richter alături de el, în timpul puciului din 1923.

476 G ermania a pus coarne întregii Suedii este un racursi îndrăzneţ, pe care nici Homer nu şi l-ar fi permis!

477 yyAuf Wilderer sind die Mädel ganz wildr - jocul de cuvinte este în acelaşi timp interesant, incoerent şi intraductibil. Braconierul (care se numeşte în germană „vânător împătimit”) este pentru Hitler un simbol al curajului - aşadar al lui însuşi: înfruntă vânatul de unul singur şi trebuind să-i păcălească pe paznicii de vânătoare. Tinerele fete devin din cauza aceasta „sălbatice”, ceea ce înseamnă în acelaşi timp că sunt un vânat, dar şi că se bat feroce între ele (ca să pună mâna pe braconier şi în primul rând ca să-l vadă şi să fie văzute de el, la fel ca mulţimile feminine care se îmbulzesc la apariţia fiihrerului). Odată bărbatul cucerit, ele sunt capabile de orice violenţă pentru a-1 păstra. în treacăt, se poate admira una dintre cele mai nete extrapolări între lumea umană şi cea animală, în fraza: „Toate creaturile din natură aşteaptă să-l cunoască pe învingător, când doi bărbaţi se bat pentru o femeie”. „Masculi” şi „femele” ar fi fost mai potrivit.

sunt soldaţi mult mai buni decât americanii. Dacă englezul dominat ne spune: aţi învins pentru moment, dar noi avem braţul mai lung, aceasta ţine de educaţia lui! La începutul războiului mondial, englezii nu erau obişnuiţi cu focul de artilerie. La sfârşitul unui bombardament de patru ore erau zdrobiţi, în timp ce noi puteam să susţinem unul de trei sau patru săptămâni fără să fim încă zdrobiţi. Şi astăzi mai sunt sensibili la o ameninţare din flancuri. Voiam deja să atac în toamna anului 1939. Numai vremea m-a împiedicat[478]. Una peste alta, nu s-au ameliorat în comparaţie cu războiul mondial. Asta e valabil pentru toţi adversarii noştri, inclusiv pentru rus. Şi el era mai bun în timpul războiului mondial.

Astăzi în Africa este un simplu război pentru materiale. Rommel a rămas fără blindate, în timp ce ceilalţi mai aveau câteva, asta e tot. Blindatele nu i-au parvenit pentru că nu puteam să le transportăm.

Blitzkrieg: ar fi un cuvânt pur italian, o frazeologie italiană, o traducere din italiană! Dar nu ne-am bazat decât pe tăieturi din presă. Ne-au explicat recent că *toate*

478 Aici istoricul, dacă se depărtează de litera documentelor, îl prinde pe Hitler în flagrant delict de bluf. Sau, mai exact, de încercare de a eterniza un bluf. Lansează ofensiva din 10 mai 1940, ca toate ofensivele sale, înainte de apariţia obstacolului reprezentat de Churchill, după ce îşi cizelase în voie planurile (în toate domeniile!) şi pusese toate şansele de partea lui. Aşadar, dacă a dat ordine precise de atac cu zile „Z” de mai multe ori pe parcursul toamnei şi a iernii, aceste ordine erau destinate să fie anulate în timp util. Aveau de fapt rolul de a ţine armatele în alertă, împiedicându-le să adoarmă, ca rivalele lor, în pasivitatea indusă de „războiul ciudat”. Pretextul anulării oferit de fiecare dată, acela al unui timp nefavorabil, era cusut cu aţă albă, cel puţin în ochii noştri, privind retrospectiv lucrurile. Şi aici, încă o dată, Hitler se străduieşte să arate că a ratat cu puţin să dea adversarului lovitura decisivă, căci blestemata de vreme îl privase de posibilitatea de a-i zdrobi pe englezi în timp ce aceştia îşi organizau armata.

succesele mele proveneau dintr-un studiu atent al unor opere italiene!

Când mă duceam undeva, indiferent că ploua sau ningea, rămâneam întotdeauna în picioare în faţă având capul descoperit, ore întregi în timpul defilărilor. Sunt lucruri mici în aparenţă. Ce rău îmi pare că nu le mai pot face! în realitate am făcut mai mult decât ceilalţi, chiar dacă m-au aşteptat ore întregi!

Salutul militar este un lucru nefericit. Am impus salutul german la adresa mea în circumstanţele următoare. Dădusem ordin să nu mă salute aşa. Dar mulţi uitau. Fritsch a tras concluzii şi a instituit o pedeapsă de două săptămâni de arest pentru cine mă saluta aşa. Atunci am introdus salutul german[479]. La parade, când ofiţerii care călăresc în faţă salută în felul vechi, ce urât este! Şi cât este de frumos cu adevărat, de minunat, când se adresează salutul german! Am făcut din el salutul partidului la mult timp după Duce. Am citit relatarea dietei de la Worms: Luther fusese întâmpinat cu salutul german, ceea ce însemna că nu este întâmpinat ca duşman, ci în mod paşnic. Sub Frederic se saluta încă prin ridicarea pălăriei. În Evul Mediu, şerbii trebuiau să-şi scoată boneta, iar

479 Hitler vrea să spună că la început a respectat angajamentul luat în momentul ascensiunii sale la putere, de a ţine armata departe de luptele politice interne, de unde interdicţia adresată militarilor de a-1 saluta astfel. Calculase oare că generalul von Fritsch, numit un an mai târziu în fruntea armatei terestre (în locul lui Kurt von Hammerstein, unul dintre ofiţerii superiori cel mai puţin entuziaşti faţă de nazism), va împinge lucrurile până acolo încât să-i pedepsească pe contravenienţi (ceea ce Hammerstein avusese inteligenţa să nu facă)? în orice caz, dictatorul nu-i poate lăsa pe generali să-i sancţioneze adepţii din cauza fidelităţii lor şi profită de această breşă pentru a generaliza salutul nazist. O frumoasă demonstraţie de stăpânire de sine, indiferent care sunt părţile planificării şi ale improvizaţiei.

nobilii executau salutul german. La Ratskeller în Bremen, în 1921 – 1922, am văzut oamenii salutându-se aşa. SS a făcut-o într-un mod foarte energic. Începând de atunci, ceilalţi au început să ne spună „câini de fascişti”.

Apoi când a căzut Scheubner-Richter – cât de demn a suportat această situaţie văduva lui! Este foarte tragic că Dietrich Eckart n-a mai apucat să vadă ascensiunea [noastră].

Pentru toţi cei care au participat în 1923, perioada următoare a fost o împlinire. Vechii noştri naţional-socialişti, o minune, atunci alături de partid nu erau decât pierderi de suferit şi nimic de câştigat.

Expresia *der Führer* va fi în zece ani o noţiune impersonală. Nu am decât să oficializez acest titlu pentru ca acela de Cancelar al Reichului să dispară. Şi în Wehrmacht se vorbeşte astăzi despre führer. Ar trebui să fie capabile să-l poarte chiar şi persoane care nu sunt în mod firesc şefi. Acest titlu evită orice formulă sforăitoare şi este foarte frumos că germanii pot spune „*Mein Führer*”, în timp ce străinii nu pot spune decât „*Führer*”, scurt. Este minunat că a devenit o obişnuinţă. Nimeni nu-mi vorbeşte la persoana a treia[480]. Toţi scriu „*Mein Führer*, te salut”. Persoana a treia dispare datorită mie. Prin aceasta, distrugem ultima urmă a vechii servituţi feudale. Nu ştiu de unde vine acest titlu, nu eu l-am pus în circulaţie[481]. A ţâşnit brusc din popor şi a devenit puţin câte puţin un concept. Mă felicit că am refuzat la vremea respectivă titlul de Preşedinte al Republicii. Gândiţi-vă: preşedintele

480 Adresarea de politeţe în limba germană (n. tr.).

481 A pus să fie numit astfel în partid imediat ce a preluat controlul absolut al acestuia, în 29 iulie 1921 (vezi Ian Kershaw, Hitler, traducere de Dan Criste, Editura Meteor Press, Bucureşti, 2012).

Adolf Hitler şi preşedintele Christian Weber[482]! Titlul de führer este prin el însuşi mai frumos, căci s-a născut chiar din limbă. A venit de la sine şi este un cuvânt frumos. Cât despre formula „*Mein Führer*”, cred că femeile au inventat-o. Când voiam să-l iau pe Bătrânul Domn la sentiment, îi spuneam: „Domnule Mareşal”.

Numai în ocazii solemne spuneam „Domnule Preşedinte al Reichului”. Hindenburg a luat titlul în serios. Sunt lucruri mici în aparenţă. Dar cadrul trebuie să fie rigid! Ce poate să devină un nume: timp de două mii de ani, cel al lui Cezar a reprezentat puterea supremă! Japonezii au propria lor noţiune. Termo este şi stăpânul întregii lor religii. De aceea la noi şeful statului şi cel al partidului nu vor trebui niciodată separaţi! Conducerea poporului şi cea a statului trebuie să se confunde în una şi aceeaşi persoană! Japonezii au încă starea veche de lucruri care la noi exista acum 16 secole, înainte să se amestece Biserica[483].

---

482 Christian Weber (1893-1945) este unul dintre cei mai vechi tovarăşi ai lui Hitler, care l-a numit în martie 1933 preşedinte al Consiliului Districtual (Kreistag) Bavaria Superioară.

483 Hitler este adesea acuzat că sare de la una la alta. Or, această pagină este foarte coerentă. Personajul principal este iarna rusească, deoarece nu se pune problema să se explice retragerile zilnice prin valoarea soldaţilor sau a conducătorilor duşmanului... Dimpotrivă, Hitler găseşte modalitatea de a spune în treacăt că soldatul rus a regresat de la războiul precedent! Antidotul împotriva dificultăţilor este optimismul, care este în acelaşi timp în funcţie de temperament şi de vârstă: Hitler are acum un moral mai bun decât contemporanul său, Wiedemann, care este numit, şi decât Brauchitsch, mai în vârstă decât el, care nu este menţionat. Cu toate acestea, lasă să se înţeleagă pe ici, pe acolo, că vârsta îşi spune cuvântul şi în cazul lui. Şi îşi remontează moralul cu o temă care îi va servi tot mai mult: evocarea primilor ani ai „luptei” şi a dificultăţilor care fuseseră depăşite atunci. Ajunge chiar - caz unic - să evoce atmosfera din regimentul lui în timpul războiului mondial,

4 ianuarie, la amiază

(Invitaţi: Sepp Dietrich[484], colonelul Zeitzler[485])

Comandamentul italian a comis trei greşeli mari în utilizarea forţelor sale. Aceste trei episoade au distrus încrederea în sine a forţelor armate italiene, de unde încă şi astăzi diversitatea de aprecieri în privinţa lor.

Pentru început, o serie dintre cele mai bune regimente de *bersaglieri* au fost aruncate la o altitudine de 3.000 de metri, când mai era încă zăpadă, împotriva unui front fortificat francez, despre construcţia şi poziţia căruia comandamentul nu aveau nicio idee şi aceasta exact în momentul în care aviaţia nu putea să intervină! Nu e de mirare că aceste regimente au suferit un eşec sângeros! Nici noi înşine nu am fi putut duce această misiune la bun sfârşit! Dacă m-ar fi ascultat, l-ar fi luat pe duşman prin

---

conferindu-i un optimism care rezistă la orice. Din această imagine de Epinal nu rămâne mare lucru după teza lui Thomas Weber, care arată că Regimentul List era o unitate cu o capacitate medie de luptă şi nu era folosit decât în zonele de cea mai mică dificultate. Vezi Thomas Weber, Hitlers First War, op. cit. Hitler se delectează şi cu titlul lui de fuhrer şi profetizează instituţionalizarea lui: o altă modalitate de a afirma, împotriva dezminţirii crescânde a faptelor, perenitatea operei sale.

484 Există probabil o legătură între elogiul nostalgic al lui Sepp Dietrich din noaptea precedentă şi faptul că face parte dintre invitaţii de la masa următoare.

485 Colonelul Kurt Zeitzler (1895-1963) este şeful statului-major al Armatei I Blindate, care se remarcase în lupta pentru Kiev sub comanda generalului von Kleist. Hitler l-a invitat probabil pentru a-1 testa. Promite să-l facă general-maior în 1 februarie 1942. După o trecere prin Franţa, unde devine în aprilie 1942 şeful statului-major al Grupului de Armate D al mareşalului von Rundstedt, el este cel care îl va înlocui în 24 septembrie 1942 pe Halder ca şef de stat-major al armatei terestre (OKH), obţinând o nouă promovare cu această ocazie (general de infanterie).

învăluire, prin valea Rinului[486]!

A doua greşeală a fost în Africa: italienii nu aveau absolut nicio protecţie împotriva blindatelor engleze şi au fost împuşcaţi ca iepurii. Mulţi dintre şefi au pierit alături de tunurile lor. Au fost prinşi în capcană! De aici teama lor de blindate!

A treia[487] a fost atacul lor funest în Albania. Şi-au dus acolo unităţile din Italia de sud, cât se poate de potrivite, care bineînţeles că au degerat pe un teren impracticabil, fără organizare în profunzime şi chiar la începutul iernii!

Către Keitel: Un lucru la care trebuie să veghem imediat: regimentul de *bersaglieri* nu trebuie să fie debarcat în spate şi adus pe jos în faţă, nu suportă asta[488]!

Şeful îi vorbeşte lui Sepp Dietrich despre ferma lui Hoffmann şi îi spune că profesorul insistă să vină să-l viziteze. Adaugă nostim că Hoffmann ar găsi în felul acesta mijlocul de a-şi face o publicitate enormă pentru vânzarea laptelui, căci evident că l-ar fotografia în uşa grajdului şi ar fi răspândit imaginea în toate lăptăriile.

---

486 Mussolini nu putea să-i refuze nimic lui Hitler când era în plin triumf, după ce se abţinuse să-l susţină în timpul „războiului ciudat”, în sfidarea lui temerară îndreptată împotriva Franţei şi a Angliei. Germanul este cel care l-a lăsat pe italian să se încurce în construcţiile defensive ale francezilor din Alpi, fără să-i propună nicio alternativă şi mai ales nicio acţiune comună în invadarea vreunei regiuni franceze (în cazul de faţă valea Ronului).

487 Inversiune cronologică: atacul Italiei împotriva Greciei (28 octombrie 1940) a precedat înfrângerea ei din Libia din decembrie-ianuarie.

488 Iată că suntem obligaţi să nuanţăm ideea acceptată conform căreia consideraţiile referitoare la operaţiunile militare sunt excluse din aceste consemnări: aici un ordin referitor la dispunerea trupelor este dat lui Keitel în timpul mesei. Dar, încheind astfel un discurs peiorativ la adresa armatei italiene, Hitler dă semnalul destinderii şi îl ia pe Dietrich drept martor al micilor neajunsuri ale lui Hoffmann.

Dacă m-aş lăsa fotografiat odată cu un trabuc, cred că firma Reemtsma mi-ar plăti imediat o jumătate de milion!

Acelaşi lucru dacă aş fi într-un palton de blană, cu un manşon în mână, cu o armă în faţa mea, la pândă ca să împuşc iepuri!

Am făcut într-o zi o greşeală incalculabilă printr-o scrisoare pe care am scris-o împotriva unui fabricant de bere („Vă purtaţi greşit atunci când pretindeţi că sunteţi singurul care aveţi grijă de popor, când vorbiţi mereu de cei mici, cărora trebuie să li se permită să aibă halba lor!"). Primul efect a fost că Amann, alb ca varul la faţă, a venit să mă vadă pentru că Hofbräu, Löwenbräu şi Bürgerbräu ne retrăseseră reclamele, ceea ce a provocat o pierdere imediată de 7.000 de mărci şi, în timp, de 27.000. Mi-am jurat să nu mai scriu niciodată un articol sub imperiul mâniei!

În primii ani ai mişcării încă nu existau difuzoare şi când au apărut, primele erau foarte proaste. La Berlin, la Sporptalast, a început cu un fluierat, atunci am vorbit aproape o oră fără microfon. M-am oprit când mi-am dat seama că mă prăbuşesc. Kube[489] avea o voce mai puternică, un adevărat rinocer. Dar nici el n-a rezistat decât douăzeci de minute.

La Esssen, am văzut într-o zi cum toată lumea a plecat, a fost un fiasco; oamenii n-au înţeles nimic; m-au admirat pentru că am rezistat. Am avut şi martori: soţia

489 Wilhelm Kube (1887-1943), gauleiter de Brandenburg din 1928 până în 1936, numit comisar al Reichului pentru regiunea Minsk în ajunul Operaţiunii Barbarossa. Va fi asasinat în 22 septembrie 1943 de servitoarea sa, Elena Grigorievna Mazanik (1914-1996), membră a mişcării partizanilor.

dumitale, Brandt[490], mi-a mărturisit că nu se auzea nimic!

Nu ne-am dat seama decât treptat că era nevoie de sute de difuzoare răspândite în sală. Difuzorul nu trebuie să fie în spatele podiumului, aşa cum fusese la Sporptalast, unde se auzea fiecare cuvânt de două ori, mai întâi rostit de mine, apoi în ecou de difuzor.

Cea mai mare nebunie a fost în 1923, la ziua Germaniei de la Nürnberg. Era pentru prima oară când vorbeam în faţa unei săli de 2000 de persoane; nu aveam încă nicio experienţă. După 20 de minute eram complet lipsit de voce!

Către Sepp Dietrich: Astăzi când sunt suprasolicitat de responsabilităţi, nu abuzez de avion, dar în timpul luptei, îţi aminteşti, asta nu conta pentru mine. O singură dată a trebuit să renunţe la un zbor împotriva voinţei mele, după un miting de la Flensburg, la sfârşitul unei campanii electorale; trebuia să mă întorc la Berlin prin Kiel.

Căpitanul Baur[491]: Da, *Mein Führer*, v-am sfătuit să

---

490 Singura menţionare a lui Karl Brandt (1904-1948), unul dintre medicii lui Hitler şi un nazist fanatic, responsabil de numeroase crime medicale ale regimului şi executat ca atare la Nürnberg. Soţia lui, Anni, născută Reb- horn (1907), prietenă cu Eva Braun, este o veche campioană de natație. De notat că Hitler i se adresează fără să fie menţionat printre invitaţi, ceea ce pare să arate că în timpul vizitelor sale este prezent în mod automat.

491 Hans Baur (1897-1993), format ca pilot în timpul războiului, a intrat apoi în Lufthansa şi a devenit în 1932 pilotul personal al lui Hitler. Arhivele engleze au dezvăluit o intrigă care arată că ar fi putut fi complicele lui Hitler într-o manevră scabroasă: a transmis unui diplomat britanic la sfârşitul anului 1940 că se săturase de război şi că pândeşte ocazia de a-1 preda pe fiihrer în persoană englezilor, pe aerodromul Lympne. Englezii au luat afacerea în serios şi timp de câteva luni au menţinut o echipă de întâmpinare pentru a lua cu asalt aparatul imediat la aterizarea acestuia, de teamă ca Hider să nu înţeleagă capcana şi să nu ordone să plece din nou. Vezi Andy Saunders, Arrival

renunţaţi la calea aerului pentru că peste tot erau furtuni nocturne mari şi ştiam că serviciul meteorologic nu este de încredere. Doreau tare mult să crăpăm!

4 ianuarie, seara

(Invitaţi: Sepp Dietrich, colonelul Zeitzler)

Întotdeauna s-a crezut că Panzerele depind de calitatea drumurilor. Dar acum se pare că deşertul este pentru ele cel mai bun teren din lume! Rommel ar fi avut nevoie de încă 200! Dacă reuşim acum să mai ducem altele neutralizând Malta, îşi va reveni[492]. Oricum, n-am pierdut mare lucru[493]. Încă nu abandonez partida. Englezul îşi va reduce acum efectivele din Africa. În războiul acesta nimeni nu are o trusă de ajutor plină de avioane. Totul este angajat pretutindeni. Singurii care mai avem încă rezerve suntem noi[494]. Englezul nu mai ştie unde îi este capul.

---

of Eagles: Luftwaffe Landings in Britain, 1939-1945, Grub Street Publishing, Londra, 2014, pp. 152-161.

492 Aici Hitler refuză pur şi simplu să ia în considerare potenţialul de producţie american. Pe de altă parte, este obsedat de posibilitatea de a exploata dificultăţile provocate lui Churchill de înaintarea japonezilor: vrea să accentueze, în opinia publică engleză, ideea unui faliment general al politicii „beliciste" duse împotriva lui de la 10 mai 1940, prin contraatacul împotriva lui Rommel în Libia. Acesta s-a retras, într-adevăr, dar în ordine, în faţa ofensivei engleze din 16 noiembrie 1941, pe care Churchill i-o ceruse generalului Auchinleck, pentru a profita de stagnarea germanilor în Rusia. Pe lângă înaintarea lui Rommel, neutralizarea Maltei ar fi dat o lovitură teribilă lui Churchill, justificând avertismentul etern al Germaniei la adresa imperialiştilor britanici: trebuie să ne lăsaţi câmp liber în Europa, căci nu puteţi în acelaşi timp să vă bateţi cu noi şi să vă păstraţi şi imperiul.

493 Foarte mult teren, totuşi. Auchinleck l-a obligat pe Rommel să se retragă cu 400 de kilometri.

494 Această lăudăroşenie uimitoare se explică poate prin speranţele puse în „reorganizarea economică" a continentului european, detaliate în timpul săptămânilor precedente. Hitler speră să dezvolte producţia

Africa de Nord, Rusia, India, Australia, unde să se ducă? Noi nu mai avem de parcurs decât traseul dintre Sicilia şi Africa. El trebuie să ocolească Africa, căci nu poate folosi calea care trece prin canalul Suez. Cunoaşte forţa noastră din Mediterana. Imediat ce se decide să-şi reducă efectivele, îi trimit lui Rommel ce-i trebuie.

[încărcătura cumulativă][495] este sfârşitul oricărei arme blindate. Tancul nu va supravieţui acestui război[496]. Noi n-am investit până acum în [încărcătura cumulativă], dar italienii ne-au oferit-o şi ceea ce are Italia are şi restul lumii. Nimic nu rămâne secret. Dacă ceilalţi o au, putem şi

multiplicând mâna de lucru imigrantă din Germania, productivitatea ei, şi exploatând metodic ţările dominate, în special Franţa (unde se pregăteşte să-l aducă la putere pe germanofilul Laval).

495 Această transcriere (reluată de ediţia Jochmann) înseamnă că, în textul adus editorului de Genoud, expresia „încărcătură cumulativă" era lăsată în alb, înlocuită prin puncte de suspensie sau era deja între paranteze drepte, cu excepţia cazului când a fost explicitată printr-un adaos ulterior. Indiferent cum ar fi, este vorba de un secret militar care facea obiectul unei interdicţii de consemnare în scris. Este posibil ca această măsură de precauţie să fi fost luată deoarece se intenţiona ca aceste pagini să fie arătate unor civili. Pe de altă parte, Hitler minte atunci când pretinde că datorează Italiei maşinile sale cu „încărcătură cumulativă". Procedeul a fost pus la punct simultan cu cinci ani înainte de cel de-al Doilea Război Mondial de elveţianul Henry Mohaupt (care l-a vândut anglo-saxonilor) şi de austriacul Franz Thomanek, angajat la un serviciu de cercetări din Wehrmacht, încă înainte de Anschluss. Armele puse la punct de acesta din urmă au servit pentru prima dată la Eben Emael în 10 mai 1940 (vezi „Professor Thomanek und die Entwicklung der Präzisions-Hohlladung", www.bundesheer.at/truppendienst/ausgaben/artikel.php?id=402). Poate că Hitler caută să încurce pistele în această privinţă.

496 O profeţie dintre cele mai imprudente. Fireşte, încărcătura cumulativă face ca obuzul să fie mult mai perforant, dar şi blindajul face progrese. Şi există mijloace de protecţie, de exemplu, o bară metalică sudată în faţa tancului pentru a face să explodeze proiectilul, limitând avariile.

noi s-o reluăm. Pe viitor, oricine va putea să distrugă în întregime un tanc cu o [încărcătură cumulativă]. Când rusul va înainta la primăvară, tancurile lui vor fi neutralizate. Am ordonat de acum doi ani să se producă un nou tun greu antitanc. Între timp au sosit noile blindate. Nevoia nu-i învaţă pe oameni numai să se roage, ci şi să inventeze şi, ceea ce este încă şi mai important, să accepte invenţiile. Fiecare noutate depreciază atât de multă muncă anterioară că este întotdeauna aproape o luptă să introduci ceva nou.

Noaptea de 4/5 ianuarie

(Invitat: Sepp Dietrich)

Apariţia noii Europe, iată ceva ce evreul nu a prevăzut. Japonia era pentru evrei ţara care trăia exclusiv din propriile resurse şi, din acest motiv, un pericol. De unde şi eforturile evreului de a deturna Anglia şi Statele Unite ale Americii de lângă Japonia.

Au existat întotdeauna două Germanii – şi acesta este şi cazul Japoniei: pe de o parte, o Japonie capitalistă şi de aceea anglofilă, pe de altă parte Japonia Soarelui Răsare, ţara samurailor, în Japonia, marina a fost întotdeauna excelentă. Tipurile de oameni cei mai apropiaţi de noi se găseau întotdeauna de partea marinei – un cap atât de strălucit ca Ōshima, de exemplu – în timp ce anumite cercuri de la curte pe care le-am cunoscut lăsau impresia unei decadenţe complete. Timp de 2 600 de ani japonezii nu au cunoscut război pe propriul teritoriu[497]!

Trebui să-i recunoaştem aceasta ministrului

497 în legătură cu Japonia, Hitler uită în fiecare zi câte puţin convingerile sale rasiste. în schimb, contrar unei idei acceptate, nu a dispreţuit niciodată marina şi nici nu a neglijat strategia maritimă (chiar dacă încerca să lase această impresie, pentru a linişti Anglia) şi pasajul acesta este o dovadă în acest sens printre multe altele.

Afacerilor Externe[498]: a măsurat întotdeauna exact importanţa pactului cu Japonia şi a apărat cu obstinaţie această linie. Marina noastră se menţine şi ea pe această linie, în timp ce armata terestră s-a pronunţat în favoarea alianţei cu China.

Sunt mulţumit că m-am înfuriat pe bună dreptate împotriva lui Roosevelt[499]; este un adevărat bolnav mintal! Circul pe care l-a făcut la conferinţa lui de presă este tipic evreiesc. Americanii sunt într-adevăr poporul cel mai prost care se poate imagina. Decepţia lui va fi cu atât mai mare. Ce ruşine astăzi! Şi apoi, nu poţi răscumpăra un anglo-saxon cu alt anglo-saxon. Pot urma cele mai nebuneşti lucruri! Există doi mincinoşi, Churchill şi Roosevelt! Sud-americanii urăsc discret Statele Unite[500]. Nu cred că americanii mai pot să pună mâna pe Azore[501].

---

498 Joachim von Ribbentrop.

499 în legătură cu provocarea temerară lansată puterii de dincolo de Atlantic căreia îi declarase război în 11 decembrie 1941, Hitler încearcă aici să se liniştească şi, în acelaşi timp, să se justifice în faţa posterităţii.

500 Iată ce îi dă lui Hitler speranţa că poate să ameninţe Statele Unite ale Americii, folosindu-se de dictaturile latino-americane (Brazilia lui Vargas, Argentina - unde Peron, chiar înainte de a deveni preşedinte este omul care deţine puterea etc.), pentru a le obliga să-şi disperseze forţele.

501 Arhipelagul portughez din mijlocul Atlanticului este într-adevăr o miză majoră în acest război, dar este mult mai important pentru Aliaţi să-l convingă pe dictatorul de la Lisabona, Salazar, să nu adăpostească acolo submarine germane - ceea ce au obţinut - decât să ocupe ei înşişi poziţia. Rămâne să ne întrebăm de ce Hitler consideră în acest moment că americanii nu pot să debarce acolo: probabil din cauza înaintării japonezilor. Estimează, fără îndoială, că americanilor li se întunecă judecata şi ard de dorinţa de a se răzbuna pentru jignirea de la Pearl Harbor... Ceea ce foarte probabil că ar face un preşedinte de la sfârşitul secolului acesta sau de la începutul următorului! Mai mult decât Roosevelt, cel care veghează este Churchill: se îmbarcă pentru Statele

Olandezii sunt acum legaţi de noi la bine şi la rău. Trebuie să meargă alături de noi până în pânzele albe[502]. Zeitzler spunea astăzi că italienii au realizat un contraatac tranşant cu regimentul lor blindat. Spaniolii, din punct de vedere militar, sunt o bandă de păduchioşi. Puşca este pentru ei un instrument care nu trebuie curăţat sub niciun motiv. Santinelele lor sunt santinele numai cu numele. Locuitorii trebuie să le trezească atunci când sosesc ruşii. Dar nu au cedat niciodată niciun metru de teren! Nu ne putem imagina luptători mai feroce. Abia dacă se protejează şi se lasă ucişi. Însă ai noştri sunt fericiţi când au spanioli drept vecini de sector. Prin comparaţie cu descrierea lui Goeben de acum o sută de ani[503], la ei nu s-a schimbat nimic: formidabil de curajoşi, suportând privaţiunile cu dârzenie, dar de o indisciplină care sfidează orice descriere. Cel mai rău lucru – relaţiile lamentabile dintre ofiţeri şi trupă. Ofiţerii duc o viaţă de lux, în timp ce oamenii mănâncă vacă nebună!

Ungurii se ţin bine după noi. Sunt excelenţi pentru înlocuiri etc. Românii – unul singur e bun, Antonescu.

5 ianuarie 1942 y la amiază

(Invitaţi: Todt, Sepp Dietrich, generalul Gausey Zeitzler)

Unite ale Americii şi reuşeşte să reafirme principiul „Germany firsf (prioritate acordată Germaniei în cazul unui război americano-japonez), adoptat la începutul anului 1941 în timpul convorbirilor de stat-major americano-britanice.

502j aponezi. Mussert mai are desigur mult de făcut până să-i convingă şi să-i antreneze pe compatrioţii săi într-o politică colaboraţionistă, dar Hitler poate spera că ameninţarea japoneză împotriva Insulindei îi va stimula în acest sens.

503 Vezi August von Geoben, Vier Jahre in Spanien, Hanovra, 1841. Viitorul general din războaiele lui Bismarck se angajase în 1836 în primul război carlist.

Englezul are două poziţii compromise: o primă mare bază compusă din Iran, Irak şi Siria; acolo se aprovizionează flota[504].

A doua este arhipelagul Malaysia: îşi pierde acolo toate punctele de aprovizionare cu petrol. Pot să trâmbiţeze tot ce vor despre intenţiile lor din Europa, dar ştiu bine că de stăpânirea Indiei depinde supravieţuirea sau prăbuşirea imperiului lor. Dacă mă pun în locul lor – India, odată pierdută, nu se mai recucereşte! M-aş întreba unde să găsesc o divizie ca s-o întăresc. Cred că scormonesc pe fundul sertarului ca să salveze Orientul. Planurile sunt un lucru, desfăşurarea evenimentelor altul. Desigur, ar putea să aducă trupe indiene în Europa, dar odată ce faci un asemenea amestec, trupa nu mai are ţinută. Anglia va fi atunci mai puţin puternică decât înainte. Dacă va continua aşa, japonezii vor lua Singapore într-o lună. Şi Anglia se va vedea foarte slăbită. Domeniul ei este aşa de mare, că nu poţi să-l ţii cu o divizie. Ar fi cu totul altfel dacă Anglia ar avea câteva mii de tone de carburant în rezervă. Recent s-au abţinut să pună obstacole în calea transportului blindatelor noastre între Sicilia şi Tripoli, lucru la care ar fi trebuit să se opună cu orice preţ. Dacă şi convoiul de astăzi va trece[505], lucrurile se vor prezenta rău pentru ei în Africa. Dacă aş avea de ales între a pierde Tripoli şi a pierde India, aş ceda Tripoli şi aş trimite imediat totul spre India.

---

504 e ngleză... Doar dacă ne-am imagina un cleşte uriaş, cu un braţ reprezentat de Afrika Korps al lui Rommel, presupus victorios în Libia şi în Egipt, iar celălalt de armatele germane care ar fi venit din Caucazul sovietic. Fără îndoială, aici începe Hitler să fantazeze pentru anul 1942, după ce va fi făcut faţă „Generalului Iarnă”.

505 Trece şi Rommel primeşte o sută de tancuri.

Generalul Gause[506]: Ne-am simţit uşuraţi de o mare greutate când am aflat despre declaraţia de război a Japoniei!

Şeful: Şi eu, uşurat de o greutate enormă[507]! Ştiam că s-a produs o schimbare de o însemnătate imensă: pierderea unui întreg continent. Este regretabil, căci rasa albă este cea care îl pierde!

În 1940, englezii ne anunţaseră că „fortăreţele lor zburătoare" vor zdrobi Germania. Şi japonezilor le-au spus că în nouă ore Tokio va fi ras de pe suprafaţa pământului. Din acel moment trebuia să ne aşteptăm la o întărire a aviaţiei lor pe parcursul anului 1941. În această eventualitate, am procedat la o întărire a Apărării Antiaeriene şi mai ales a muniţiei sale. Ei bine, nu am utilizat în acel an decât un sfert din obuzele trase în 1940[508].

Cred că dacă vom reuşi să intensificăm transporturile, dacă vom reuşi să înzestrăm Apărarea Antiaeriană cu suficiente blindate şi tunuri, dacă va sosi suficient carburant – Rommel a primit acum aproape 200 de blindate – atunci englezii vor fi reduşi la defensivă şi noi

---

506c opleşit de instrucţiunile personale ale fuhrerului, ceea ce poate explica ofensiva lansată de Afrika Korps în 21 ianuarie, în momentul în care Hitler are cea mai mare nevoie de ea pentru strategia sa generală. Aici, în orice caz, face un bilanţ al situaţiei care îndeamnă să nu se piardă timp pentru a constrânge Anglia să renunţe la Africa şi să se concentreze pe India, ceea ce i-ar provoca lui Churchill dificultăţi politice majore.

507 Expresia germană folosită de Gause înseamnă „ni s-a luat o piatră mare de pe inimă", iar Hitler spune: „de pe a mea, o piatră de moară!"

508 Şi aici Hitler se auto-linişteşte cu motive întemeiate, căci apărarea lui antiaeriană va fi confruntată curând cu o încercare mai presus de forţele ei: primul raid devastator împotriva unui oraş german, Liibeck, va avea loc în 28 martie.

vom avea o şansă să o străpungem a doua oară[509]. Iar că americanii se luptă eroic – asta n-o cred.

Noaptea de 5/6 ianuarie

Stalin pare omul care se gândea să ducă ideea bolşevică la victorie. În realitate, întruchipează numai Rusia şi continuarea panslavismului ţarist! Bolşevismul nu este pentru el decât un mijloc către un scop: un camuflaj în faţa popoarelor germanice şi latine. Dacă nu veneam la putere în 1933, s-ar fi revărsat peste Europa un uragan al hunilor! Toată Europa ar fi fost victima lui, căci noi n-am fi putut face nimic! Am trecut pe lângă o prăpastie cum omenirea nu a mai cunoscut vreodată. Cu trei-patru zile mai înainte avusesem o discuţie cu Reichsmarschallul: „Göring, este lupta cea mai dificilă pe care o vom avea de înfruntat". Iar el a răspuns: „Ce anume, *Mein Führerv*".

Încă un lucru mi-a întărit hotărârea. O comisie germană revenise de acolo şi raportase că o uzină fabrica tot atâtea blindate cât ale noastre toate la un loc. Atunci mi-am spus că este momentul mai mult ca oricând! Dar dacă cineva mi-ar fi spus că au 10.000 de blindate l-aş fi întrebat dacă e nebun.

Rusul n-a inventat nimic. Tot ce are primeşte din altă parte. Toţi inginerii sunt străini, toate maşinile-unelte sunt importate. Dacă le dau un vizor pentru Apărarea Antiaeriană pot să-l copieze, dar nu-l vor putea concepe ei înşişi. Procesul de muncă este descompus în gesturi foarte simple. Uzează foarte repede tractoarele, pentru că nu fabrică piese de schimb! Cei care au montat uzinele Škoda erau tot aşa, germani sau austrieci. Cehii sunt muncitori,

509 în sfârşit o ambiţie modestă şi o speranţă realistă - care se concretizează în primul semestru al anului 1942.

dar nu inventivi. Dacă aparatajul este distrus[510][511], sunt incapabili să-l repună în funcţiune. Deşi au cumpărat planurile celor mai recente modele de avioane, Rata lor nu face faţă. Cu cele mai recente modele ale lor, nu au încă nivelul pe care îl aveam noi cu 109[512]. Japonezii sunt capabili să amelioreze ceea ce există, preluând de la toate popoarele.

Ruşii voiau mai ales eşantioane din marina noastră. Am fost constrânşi să le dăm câteva articole care costaseră 20 de ani de muncă intelectuală. Aceste popoare aveau cândva o civilizaţie mult inferioară faţă de a noastră. Civilizaţia greacă era, prin comparaţie cu cea din China şi Japonia din epoca respectivă, Beethoven comparat cu mieunatul unei pisici. În domeniul chimiei, de exemplu, s-a dovedit că tot ce au vine de la noi. Dar când le dai japonezilor ceva de acest gen poţi fi sigur că acesta nu se răspândeşte mai departe. Marina noastră a colaborat întotdeauna bine cu cea a Japoniei; ne-au dat la schimb lucruri care ne-au fost preţioase. Delegaţiile comerciale sovietice au fost pentru mine[513] în mod clar mai penibile.

Rusul pare să fi cunoscut tot prin noi [rachetele][514],

---

510 Iată că, pentru a se justifica mai bine, îşi acuză un colaborator. în realitate, Gôring fusese ferm împotriva unui război pe două fronturi (vezi François Delpla, Churchill et Hitler, Perrin, Tempus, Paris, p. 406). Poate fi acuzat de multe lucruri, dar nu de a fi subestimat URSS.

511 După o paranteză despre cehi, Hitler pare să vorbească în acest moment din nou despre ruşi, după cum dovedeşte, în fraza următoare, menţiunea „Rata”, denumirea în argoul german a avionului sovietic 1-16.

512 Primul Messerschmitt Bf-109 a fost lansat în 1937, în timpul Războiului civil din Spania.

513 Pare să spună că a urmărit negocierile de aproape, atât cu o ţară, cât şi cu cealaltă.

514 Vezi însemnarea din 4 ianuarie, nota referitoare la „încărcăturile

datorită unei trădări comise înainte de venirea noastră la putere. Se pare că a rămas la modelul pe care îl aveam noi în acel moment. În schimb, s-a descurcat bine cu şina de ghidaj: poate că o are de la francezi[515]. În armata noastră nimeni nu ştia că avem rachete. Rusul a acordat importanţă faptului că arma să fie silenţioasă.

Rachetele noastre grele fac un asemenea vacarm că nimeni nu le suportă. Un adaos psihic la efectul fizic! Faptul că duşmanul nu aude lovitura de pornire, nu înseamnă nimic, deoarece nu există nicio protecţie împotriva ei. Nu ştiam că tirul la ricoşeu are un efect atât de distrugător. Keitel a fost adeptul lor cel mai hotărât. Grenada lungă a lansatorului nostru uşor (32 livre) produce asupra adversarului efectul unei grenade grele[516]!

În tehnica armelor, vom rămâne întotdeauna superiori celorlalţi. Dar trebuie să reţinem o lecţie: după război să nu mai arătăm nimic nimănui! Noutăţile militare nu vor mai putea – nici chiar în caz de obligaţie contractuală – să iasă dintre graniţele noastre, decât cu aprobarea unui oficiu central, pe care îl vom crea în mod

---

cumulative".

515 Ceea ce ar presupune fie un act de spionaj comunist, fie o complicitate „evreiască" între guverne. Dar regăsim aici rasismul antislav, deoarece Katiuşele sau „orgile lui Stalin", în serviciu începând din vara anului 1941, erau opera a doi ingineri sovietici, Gheorghi Langemak (născut în 1898, dispărut în epurările din 1938) şi Serghei Korolev (1907-1966).

516 în timp ce ruşii îşi dezvoltau Katiuşa lor, germanii au dezvoltat Nebelwerfer (nume de cod prin care era denumit un lansator de rachete de artilerie), care s-au dovedit şi ele foarte eficace, după cum declară Hitler. Modelele germane erau de o construcţie mai uşoară decât modelele ruseşti. Vezi Thomas Jentz şi Hilary Louis Doyle, Leichter Zugkraf- twagen 3t (Sd. Kfz. 10) Ausf. A und B and Variants: Development und Employment from 1935 to 1945, Panzer Tracts 22-1, 2009.

special!

6 ianuarie, la amiază

Am constatat ceva: lucrul cel mai rău în francmasonerie nu este viziunea sa despre lume, ci faptul că este cel mai mare centru de corupţie. O mână de oameni au declanşat războiul. Omul care ar fi fost adversarul înnăscut al lui Churchill, Lloyd George, are cu 20 de ani prea mult. Criza a început în momentul în care Chamberlain şi Daladier s-au întors de la München. Amândoi ar fi trebuit să înţeleagă că era momentul de a-şi dizolva parlamentele. Dacă Daladier ar fi făcut atunci alegeri, aţâţătorii la război ar fi fost izolaţi: tot poporul ar fi susţinut politica de pace. În felul acesta beliciştii au rămas cu răsuflarea tăiată numai un moment1!

1 Aici Hitler rescrie complet istoria acţiunilor sale din săptămânile care au urmat după acordurile de la München, în toamna anului 1938. El însuşi este acela care, după ce tocmai profitase de beneficiile acordurilor (semnate în 30 septembrie), a făcut să crească tensiunea internaţională prin discursul lui de la Sarrebruck, din 9 octombrie. Patru zile mai înainte avusese loc dezbaterea în Camera Comunelor. La opoziţia obişnuită a laburiştilor şi a liberalilor s-a adăugat fronda unei treimi din conservatori, care s-au abţinut de la vot. Chamberlain şi acordurile au primit totuşi un sprijin masiv (căci conservatorii câştigaseră la alegerile din 1935). În loc să se bucure, Hitler s-a apucat să pretindă că opoziţia exprima sentimentele profunde ale Angliei! Ceea ce, de altfel, este în contradicţie cu ideea exprimată aici – şi probabil justă – că alegerile legislative organizate în acel moment i-ar fi stricat socotelile. De altfel, o dizolvare a Camerei Comunelor fusese avută în vedere. Churchill, serios ameninţat de un contracandidat conservator şi în pericol

să-şi piardă locul (un eşec după care, la vârsta de 62 de ani, îţi revii greu în politică), spusese că acesta ar fi „un lucru ruşinos”. Dar se poate estima că Chamberlain, care nu era atât de ruşinat, ar fi cedat dacă Hitler şi-ar fi exprimat dorinţa unei asemenea dizolvări în timpul conferinţei. Putea să spună că dorea o pace solidă şi că ar fi fost bine să fie sancţionată printr-un sufragiu universal. Or, nu tocmai aceasta a fost strategia sa. Avea nevoie de impulsul lui Churchill pentru a împinge Londra să-i declare război un an mai târziu, în legătura cu problema Danzigului, pentru a fi în măsură să zdrobească Franţa. Căci aceasta demonstrase cât se poate de clar că nu va porni la război fără Marea Britanie. Să mai adăugăm că, dacă ar fi lichidat în felul acesta „influenţa evreiască” asupra cabinetului de la Londra (şi, indirect, a celui de la Paris, unde Daladier putea şi el să obţină dizolvarea Camerei – printr-un acord cu Senatul care abia aştepta – ar fi făcut fără îndoială lucrul acesta la cerere, pentru a lichida rolul politic al Frontului Popular), Hitler ar fi putut să acuze mai greu, aşa cum făcea acum, „pătura conducătoare engleză căzută în orbita evreilor” că a încurajat Polonia să i se împotrivească pentru a provoca un război mondial. „Evreii”, prea sever bătuţi, nu ar mai fi avut suficientă influenţă. S-ar fi văzut că el însuşi, prin schimbările lui de opinie, îl obosise până şi pe Chamberlain.

Au încă adevărata bogăţie: cea care constă în numărul oamenilor, cu obligaţia să aibă capacitatea de a-şi procura o rezervă solidă de materii prime; dar sunt pe cale să piardă ceea ce este în ochii noştri o bogăţie fictivă, banii şi bunurile din străinătate! Războiul va genera cea mai mare vălmăşeală în lume, chiar dacă nu este ceea ce am fi dorit. Evreii au trecut prin asta: destinul Angliei ca atare le

este indiferent. Un om care, precum Hore-Belisha, a crescut în ghetou[517][518], nu poate fi ataşat de istoria britanică!

Ştim din experienţă că după catastrofe se caută un ţap ispăşitor. Probabil că şi Anglia se va lega de evrei. Să sperăm totuşi că nu va face apel la noi drept călău internaţional[519]!

6 ianuarie, seara

Pacea se sprijină pe spiritul de economie. Acesta, la fel ca şi cinstea, are nevoie de ordine. În orice organizaţie, toată arta constă în a găsi o cale de mijloc corectă între ordinea necesară, bazată pe reguli, şi o flexibilitate care să permită adaptarea la împrejurări.

517a tât de iubitor de pace. Dimpotrivă, dorind acum retrospectiv, când pozează aici în faţa istoriei, ca pe cele două maluri ale Canalului Mânecii să fi avut loc alegeri imediat după Acordul de la München, îl acuză pe Chamberlain că a cedat în faţa beliciştilor şi întăreşte ideea că aceştia erau influenţi şi Chamberlain nu putea să le refuze nimic. Ceea ce lasă intactă posibilitatea unei înţelegeri, odată ce clasa conducătoare engleză va deveni conştientă de sterilitatea politicii lui Churchill şi de costurile ei. în Franţa, la fel, Hitler avea nevoie ca sperietoarea Frontului Popular şi a liderului lui de origine evreiască, Léon Blum, să-şi păstreze un rol politic, ceea ce i-ar fi permis, de asemenea, să prezinte intrarea în război ca fiind de sorginte „evreiască" (prin intermediul unei influenţe engleze, pe care o exercitau la faţa locului unii politicieni precum Blum şi Georges Mandel, fost şef de cabinet al lui Clémenceau şi om politic în ascensiune al dreptei).

518 Am văzut mai înainte (însemnarea din 18 octombrie) că studiase la Oxford. Nu îndemnase prin nimic la război şi redevenise în 5 ianuarie 1940 un simplu deputat. Churchill, atent să promoveze oamenii combativi, nu avea de gând de altfel să-l reintegreze în guvern decât după moartea lui Hitler, când demisia laburiştilor în preajma alegerilor din 1945 îl va obliga să-i înlocuiască.

519 Hitler anticipează în mod uimitor ceea ce se va întâmpla după înfrângerea sa: un proces internaţional orchestrat de principala putere victorioasă, Statele Unite ale Americii.

Nu vom veni de hac în totalitate pedanteriei distrugătoare a vieţii care caracterizează acum ordinea prin servicii abilitate, în chestiunile decisive trebuie să facem apel la o altă instanţă, care să dispună de puterea de absolvire[520].

Ceea ce se întâmplă în momentul de faţă pentru colectarea lânii este de-a dreptul emoţionant. Oamenii îşi trimit lucrurile lor cele mai preţioase, dar trebuie să aibă sentimentul că nu este posibilă nicio fraudă. Trebuie să aibă certitudinea că articolul va ajunge la destinatar! Cel mai modest ţăran are dreptul la cea mai preţioasă blană şi vai de cel care o va deturna din drum!

Noaptea de 617 ianuarie

Schimbarea gărzii la Roma[521]: nu mă aştept la nimic bun de la o rotaţie atât de rapidă a persoanelor. Dacă nu poţi conta pe faptul că vei avea suficient timp la dispoziţie pentru a duce la bun sfârşit o sarcină nouă, vei prefera să nu te apuci de ea. Eu nu înţeleg asta. Ne împovărăm cu o greutate pe care nu o putem duce. Ceea ce primesc eu ca sarcini suplimentare pot să mi le asum pentru că au apărut treptat personalităţi cărora pot să le transmit grijile mele din alte domenii. Dacă ar trebui să fac tot ceea ce făceam singur la începutul mişcării, ar fi de neimaginat! Poate că Ducele nu-i găseşte pe cei pe care eu din fericire i-am găsit.

---

520 Un rezumat pătrunzător al concepţiei naziste despre stat: rutina funcţiei publice este inevitabilă şi chiar preţioasă, prin cadrul pe care îl trasează; dar trebuie să existe o instanţă capabilă să autorizeze încălcările; aceasta nu poate fi decât partidul, prin intermediul SS.

521„ schimbare a gărzii”. Pentru ca să se exprime aşa, înseamnă fie că începuse să-i reproşeze lui Mussolini că secondează aşa de prost Germania şi se gândeşte să-l transforme în ţap ispăşitor, fie că are nevoie să-şi remonteze moralul lăudându-şi propriul regim.

Dacă [Brauchitsch[522]] ar fi rămas pe loc numai încă puţin, aceasta ar fi condus în mod sigur la o criză; nu e soldat, e o cârpă!

Nu se va înţelege decât mai târziu ce au însemnat pentru mine aceste patru săptămâni!

7 ianuarie, seara încă nu am discutat cu niciun englez care să nu-l denigreze pe Churchill. Toţi mi-au spus că e bolnav mental! Astăzi se vede bine: dacă am fi pierdut războiul repede, ar fi existat din nou o putere pe continent, şi ce putere!

America aspiră ca Anglia să părăsească Extremul Orient, dar Churchill nu-şi va modifica relaţiile cu America numai pentru atâta lucru: este un om coruptibil[523].

Este un lucru pe care nu-l exclud: dacă un stat va depune bilanţul, acela va fi Anglia. Este un singur stat în acest război care nu are nimic de câştigat şi nu poate decât să piardă: Anglia. După ce vor ceda Singapore, le va deveni imposibil să continue să se bată împotriva Japoniei. Va trebui să găsească arme noi. Japonia îşi are propriile baze, stăpâneşte aerul şi mările. Anglia nu ar putea să conteze decât pe un ajutor rus pornind de la Vladivostok.

---

522 Puncte de suspensie în ediţia Jochmann. Genoud (poate informat printr-o notă marginală?) pune Brauchitsch întreg. Contextul arată că este vorba în mod sigur de Walther von Brauchitsch (1881-1948), generalul-şef concediat şi înlocuit de Hitler însuşi în decembrie, în plină „criză”. Faptul că Hitler vorbeşte despre „noi sarcini” ne face să presupunem cine îi aduce în minte acest episod.

523 Imperiul şi, mai mult, orice participare a Statelor Unite ale Americii la război, deoarece acestea se împăcau greu, chiar de la întemeierea lor, cu dominaţia engleză dincolo de mare şi, începând cu expansiunea lor din cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, cu prezenţa britanică în Pacific, în general, şi la Singapore, în special. Acceptând să pună această bază în pericol în faţa expansiunii japoneze, Churchill se dovedeşte a fi „corupt” de americani.

Cred că dacă englezii ar şti că şi astăzi pot să scape numai cu un simplu ochi învineţit, ar prefera să termine mai curând astăzi decât mâine. India, ca putere terestră, nu le mai serveşte la nimic dacă pierd Singapore. Oamenii ca Eden nu se mai bat astăzi pentru a-şi salva averea, ci capul; în afară de Hore-Belisha, nimeni n-a părăsit clubul încă. Dacă lucrurile vor merge prost astăzi, vor fi traşi la răspundere cu cea mai mare severitate. Englezii au fost întotdeauna generoşi, atât timp cât era vorba să distribuie bunurile altora. Dar războiul actual are drept miză menţinerea imperiului. Puteau foarte bine să spună până acum „Ce ne interesează pe noi Europa, ţările învinse nu sunt ale noastre!" Dacă pierd Singapore, vremurile acestea vor lua sfârşit. Unde să trasăm frontiera între Extremul Orient şi Occident? Anglia mai este în stare să păstreze India? Aceasta depinde de menţinerea legăturilor maritime. Căci nu există legătură terestră.

Churchill este, aşa cum am spus întotdeauna altă dată, un scriitoraş. Acum opoziţia se consolidează. Absenţa îndelungată nu a fost în favoarea lui[524]. Cred că dacă un stat va părăsi războiul înainte de încheierea lui acela va fi Anglia. Nu ştiu, dar cred. Anglia şi America vor acum să fabrice cauciuc sintetic. Aceasta nu înseamnă numai să construieşti uzine, dar să şi ai la dispoziţie suficiente tone de cărbune. Problema va fi acută în lunile următoare. Toate statele scormonesc pe fundul sertarelor. În mod sigur, pentru englezi se profilează consecinţe uriaşe. Ce avem noi de făcut? Păi, nimic! Protecţia Reichului nostru este că japonezii nu vor mai înapoia niciodată mările americanilor. Pentru Anglia, este vorba numai să se ştie

524 Nu recurge la informaţii provenind din Anglia şi probabil că nici nu are. Crede că trebuie să fie aşa, deoarece englezii nu pot să aprecieze faptul că i-a neglijat atât timp ca să se ducă să-i curteze pe americani.

dacă va păstra India. Ar trebui negociată o pace separată.

Întrebare: Ce face America? Va scăpa fără pierderi teritoriale. Anglia va fi silită dintr-o zi în alta să se apropie de continent! O armată anglo-germană îi va alunga pe americani din Islanda. Americanilor nu le acord un viitor măreţ, căci după părerea mea este vorba despre un stat putred şi corupt. La aceasta se adaugă tensiunile sociale deosebite de grave. Roma antică era un stat extraordinar de serios. Romanii au dat viaţă unor idei măreţe. Nu este acelaşi lucru astăzi în Anglia. Cu toate acestea, prefer de o mie de ori un englez decât un american. Cu japonezii nu avem relaţii aprofundate. Ne sunt prea străini prin civilizaţia şi prin modul lor de viaţă. Dar pentru America nutresc o ură şi un dezgust cât se poate de vii. Mă simt mai apropiat de oricare altă ţară europeană. America este în tot comportamentul ei mintal pe jumătate evreizată şi pe jumătate negrificată. Cum să admitem că acest stat va dura, când 80% din venituri este înghiţit de impozite[525]... o ţară unde totul se bazează numai pe dolar? în această privinţă, consider Anglia mai viabilă.

Noaptea de 8/9 ianuarie învăţământul religios a fost predat numai de preoţi. Eu eram mereu cel care punea întrebări. În ceea ce priveşte cunoştinţele, nu mă puteau prinde cu nimic. La religie, aveam „demn de laudă" şi „excelent"; la purtare mai mult „insuficient".

În Biblie preferam temele care dau de gândit. Scuzaţi, domnule profesor, ce se înţelege prin asta? Răspuns evaziv. Întrebam mereu şi mereu, până când profesorul Schwarz[526] îşi pierdea răbdarea: „Bine, acum

525v enitul naţional. Hitler confundă impozitul total cu rata marginală de impozitare a veniturilor celor mai mari, care a fost ridicată într-adevăr de Roosevelt în jur de 80%.

526 Franz Sales Schwarz (1859-19112) a fost profesor de religie la

stai jos!”

M-a întrebat într-o zi, nu ştiu cum a venit vorba: „Tu te rogi dimineaţa, la prânz şi seara?” „Nu, domnule profesor, nu mă rog, căci pe bunul Dumnezeu nu-l interesează rugăciunea unui licean!” „Atunci stai jos!”

În momentul în care intra Schwarz în sală, clasa era parcă transformată: atmosfera se înviora şi parcă domnea un spirit revoluţionar. Fiecare făcea ceva ce nu se face. În ce mă priveşte, ca să-l enervez, îmi cumpărasem creioane cu culorile Germaniei. „Să faci să dispară imediat aceste culori înspăimântătoare!” Şi toată clasa striga: „Huo! Sunt idealurile naţionale!” „Nu trebuie să aveţi în inimă idealurile naţionale, ci un singur ideal unic, acela al patriei austriece şi al casei de Habsburg! Cine nu este pentru Casa de Habsburg nu este pentru Biserică şi cine nu este pentru Biserică nu este pentru Dumnezeu. Stai jos, Hitler!” Schwarz avea o batistă mare albastră pe care o pescuia din căptuşeala sutanei; când o lua în mână, se auzeau pocnituri, într-o a zi a lăsat-o în clasă. În timp ce se ducea să-i întâlnească pe ceilalţi profesori, m-am dus la el ţinând batista cu vârful degetului de un colţ. „Mă iertaţi, domnule profesor, v-aţi uitat batista”. A luat-o şi m-a fulgerat cu privirile. Toată clasa a izbucnit în râs! Imediat a intrat profesorul Hueber: „Te rog, Hitler, când mai aduci altă dată o batistă, s-o faci în alt fel!” „Nu puteam să fac altfel, domnule profesor”. „Stai jos!”

Preotul avea pe strada Stein o rudă care ţinea un magazin. Se numea tot Schwarz. Intram şi ceream articole dintre cele mai năstruşnice, de pildă chiloţi de damă şi lucruri de felul acesta. Femeia nu avea. Iar noi ieşeam strigând: ce înapoiere, să nu ai nimic!

Şi în faţă, în apropiere de Herrengasse, era o

Oberrealschule din Linz între 1889 şi 1910.

mănăstire. Primisem întăriri de la Viena, un derbedeu în toată regula. Trimitea bezele când vedea călugăriţele. Într-o zi, una a răspuns printr-un zâmbet. Imediat o bătrână cotoroanţă s-a repezit la ea şi a tras perdeaua: am auzit un strigăt şi peste o jumătate de oră rectorul a venit la noi: „Nu aveţi niciun pic de respect!”

Dacă nu ar fi fost unul sau doi profesori care să intervină în favoarea mea, ar fi fost rău de mine. De Paşti trebuia să ne spovedim. Era legat şi un exerciţiu de aceasta. L-am făcut râzând. Confesiunea noastră consta în a spune: Am avut gânduri urâte în legătură cu profesorul meu. L-am enervat pe cutare etc. Şi apoi venea Schwarz. Comiteam un păcat grav pentru că nu mergeam până în fundul sufletului. Atunci am convenit între noi să ne acuzăm toţi de cele mai mari porcării. În timpul recreaţiei am scris pe tablă: de copiat! Şi apoi aventura cea mai nebunească, pe care un puşti de 13 ani nu ar fi putut s-o comită. În timp ce eram ocupat cu asta, s-a auzit o sonerie. Aveam un om de pândă – am răsturnat tabla şi m-am dus la locul meu: clasa trebuia să coboare imediat la sala de gimnastică! A doua zi era spovedania. A venit vacanţa şi nimeni nu s-a mai gândit la asta. Un elev este chemat la tablă, vine, o întoarce şi atunci apare inscripţia: „Am păcătuit împotriva naturii”... Profesorul observă, apoi se încruntă: „Dar cunosc scrisul acesta! Nu cumva eşti dumneata, Hitler? Cum ai putut să faci aşa ceva?” „Este numai un exemplu de examen profund de conştiinţă cum ne-a cerut părintele Schwarz, ca să fim în regulă!” „Păstrează-ţi exemplele pentru dumneata, dacă nu vrei să fac din dumneata un exemplu!”

Mi-am promis de multe ori să mă potolesc, dar era mai presus de mine. Ceea ce uram era ipocrizia. îl revăd şi acum cu nasul lui lung, mă irita aşa de tare că mă

dezlănţuiam întotdeauna şi inventam ceva. Într-o zi a venit mama şi s-a repezit la ea să-i explice că sunt pierdut. „O, nefericitule!” mi-a spus el. „Domnule profesor, nu sunt nefericit”. „În lumea de dincolo, îţi vei da seama într-o zi!” „Scuzaţi, domnule profesor, există un savant care se îndoieşte de existenţa lumii de dincolo”. „Tu poate că vrei…” „Scuzaţi, domnule profesor, dar m-aţi tutuit!” „Dumneata n-o să mergi niciodată în Ceruri!” „Mă iertaţi, dar dacă am să cumpăr o indulgenţă?”

De fapt, mă duceam cu plăcere la catedrală; fără să-mi dau seama, era pentru că îmi plăcea arhitectura. Ar fi trebuit să-i spună şi lui cineva. N-a putut să-şi explice aceste vizite şi a bănuit că este vorba de ceva condamnabil. Am intrat cu mult respect şi când am ieşit am dat peste Schwarz! zice: „Şi eu care te credeam un copil pierdut, fiul meu, văd că nu eşti chiar aşa de rău!” Era într-un moment când aveam mare nevoie să-mi redresez reputaţia, căci se apropia examenul, aşa că m-am abţinut să-i răspund.

L-am aruncat într-o asemenea disperare că adesea nu mai ştia ce să facă. Citisem mult, lucrări ale unor liber-cugetători şi fireşte că era furios la culme când soseam cu bagajul meu ştiinţific nu foarte bine pus la punct.

Nu aveam decât 15 ani şi i-am dictat surorii mele o piesă de teatru! La Linz exista o asociaţie a persoanelor separate: divorţul nu era posibil în Austria[527]. Asociaţia ţinea mitinguri de protest împotriva acestei barbarii! Şedinţele publice erau interzise, dar paragraful 2 permitea

527 Interdicţie care se înţelegea de la sine într-o ţară preponderent catolică. Una dintre primele măsuri legislative introduse de Hitler în 1938 se referea la revizuirea „dreptului familiilor”, pentru a permite divorţul.

o şedinţă închisă, adică limitată la membrii asociaţiei[528]. Am intrat după ce am semnat la intrare o adeziune[529], am ascultat şi am fost cuprins de o sfântă mânie. Vorbitorul prezentase cazuri de bărbaţi care reprezentau modele de ticăloşie şi ale căror soţii, conform legii, nu puteau niciodată să se recăsătorească. Mi-am spus: Acest lucru trebuie adus în faţa poporului! Scrisul meu era ilizibil. Şi i-am dictat surorii mele, lovind în dreapta şi în stânga. Am tratat chestiunea într-o infinitate de scene cu o imaginaţie pătimaşă. „Tu, Adolf, spune doamna profesor Hammitzsch[530], aşa ceva nici nu se poate monta!” N-am putut să răspund nimic şi ea a intrat în grevă: Nu mai scriu! Şi nici n-am mai ajuns la un deznodământ. Cu tema asta îl călcam pe nervi pe profesorul Schwarz. A doua zi, cuprins de un elan pasionat, am luat cuvântul chiar la începutul orei. „Nici nu ştiu cum poţi aborda asemenea teme, Hitler!” „Pentru că mă interesează!” „Tatăl dumitale, Dumnezeu să-l odihnească, e mort!” „Sunt membru al asociaţiei!” „Membru al cui? Stai jos!”

L-am avut timp de trei ani[531]. Înainte avusesem pe un anume Silizko – acum îmi amintesc numele – care ne era foarte ostil. Unul dintre profesorii noştri, König, fusese comisar la controlul centralelor cu aburi. Rămăsese mut în

528 Compromisul austro-ungar din 1867 (care putea fi reînnoit la fiecare 10 ani) acordase cetăţenilor imperiului dreptul de a se întâlni sau de a constitui asociaţii apolitice.

529 Acceptarea acestei afilieri poate părea uimitoare, fiind vorba de un adolescent de 15-16 ani, dar căsătoria catolică era autorizată la această vârstă precoce.

530 în mod curios şi comic, Hitler o numeşte pe sora sa vitregă Angela cu numele ei actual, care este al celui de-al doilea ei soţ, directorul unei şcoli tehnice din Dresda. Cei doi se căsătoriseră în 1936.

531 Trebuie să fie vorba despre cei trei ani de liceu de la Linz, din 1900 până în 1904.

urma unei explozii şi nu mai putea pronunţa anumite sunete. Când am venit la ora lui, m-am aşezat în banca întâi. A început să ne citească numele. Când a ajuns la numele meu, l-am privit fără să mă clintesc. Contrariat, mi-a dat cuvântul. „Nu mă numesc Itler, mă numesc Hitler, domnule profesor!” Nu putea să pronunţe „h” aspirat. Nu ştiu de ce oamenii aceştia erau toţi aşa de neglijaţi!

La Steyr[532] aveam un evreu şi l-am închis într-un laborator. Acolo era ca într-o şcoală de evrei, chiar aşa! Nu a reuşit să aibă niciodată nici cea mai mică autoritate; mi s-a povestit că mai înainte fusese temut, deoarece scotea strigăte impresionante. Şi apoi un elev l-a văzut râzând după aceea şi s-a terminat.

O dată am împrumutat de la gazda mea un fular mare. „Vă rog să mi-l împrumutaţi, am să vă spun pe urmă de ce”. Mi l-am înfăşurat în jurul gâtului când m-am dus la liceu şi m-am îndreptat aşa spre banca mea. „Ce ai păţit?” „Mmm…” am început. „Eşti bine? Du-te acasă!” Am făcut o reverenţă. Un sfert de oră mai târziu gazda mea mă întreba: „Te-ai şi întors, Adolf, de unde vii? O, ce şmecher!”

Întotdeauna am citit în timpul orelor. Într-o zi citeam o carte despre bolile provocate de ciuperci. Se năpusteşte la mine, îmi smulge cartea din mână, o clatină şi spune: „Ar trebui să iei exemplu de la mine! Eu nu citesc decât tratate serioase!”

Dar Steyr era pentru mine un loc puţin plăcut. Opusul lui Linz; Linz era naţional, Steyr roşu şi negru[533]. Locuiam pe Grunmark la numărul 9, o cameră mică spre curte împreună cu un camarad; se numea Gustav; i-am

532 Unde a petrecut anul şcolar 1904-1905.

533 Negrul se referă la catolicism (şi la loialitatea faţă de dinastia Habs- burg), roşul la mişcarea muncitorească, mai activă decât la Linz, dată fiind prezenţa unor uzine destul de numeroase.

uitat numele de familie. Camera era bună, curtea îngrozitoare. Omoram şobolani fără încetare[534]. Gazda ne iubea foarte mult. Ne lua întotdeauna partea împotriva soţului ei. Acesta nu avea niciun cuvânt de spus în casă. Femeia se repezea întotdeauna la el ca o viperă. O dată lucrurile au mers prost. îi spusesem mai înainte: „Scumpă doamnă, aţi putea să nu mai faceţi cafeaua aşa de fierbinte, dimineaţa sunt întotdeauna grăbit şi nu am timp s-o beau”. Într-o dimineaţă i-am spus: „Deja şi jumătate şi cafeaua nu este aici!” Ea a pretins că nu este şi jumătate. Atunci soţul ei a spus: „Petronella, au trecut deja cinci minute peste jumătate!” Femeia l-a luat de sus şi nu s-a calmat până seara. Şi seara s-a produs catastrofa. Omul trebuia să plece. Noi doi aflasem. Voia să-l însoţească cineva. Trebuia întotdeauna să-i lumineze cineva calea, pentru că îi era frică de şobolani. În timp ce el era afară, femeia a încuiat uşa. Ne-am spus, e de rău! O iubeam foarte mult. El: „Petronella, deschide!” Ea râde, fredonează un cântec, merge de colo-colo şi nu face nimic. Omul trece la ordine, apoi la implorările cele mai umile: „Petronella, te rog, deschide!” „Petronella, nu poţi să faci

534 Acest pasaj a inspirat o întreagă literatură psihologizantă, care se străduieşte să găsească în anii copilăriei dictatorului predispoziţiile sale sângeroase (vezi Ronald Hayman, Hitler and Geli, Bloomsbury, Londra, 1998). Dar sunt mai multe de spus. Pe marele prieten al animalelor, duşman declarat şi visceral al vânătorii, îl ia gura pe dinainte şi mărturiseşte că a practicat acest sport luni de zile, în cameră, e adevărat, şi în oraş. Ceea ce îl mână aici este rasismul, înţeles la nivelul regnului animal! Şobolanul, metaforă curentă a evreului, este obiectul unei fobii de aceeaşi natură şi nu este departe de a fi văzut şi el ca un ratat al Creaţiei. Acest „animal oribil”, devorator al soldaţilor răniţi, simbolizează de altfel la fel de bine evreul, cât şi lumpenproletariatul rasei ariene, gata să se reverse din canale în timpul revoluţiilor (vezi consemnările din 30 octombrie şi 5 noiembrie).

asta!” „Ba da, pot!” Dintr-odată: „Adolf, deschide imediat!” Ea către mine: „Nu deschizi!” „Prea scumpa doamnă mi-a interzis!” L-a lăsat afară până la ora 7 dimineaţa. Când a venit cu laptele, avea o privire nenorocită. îl dispreţuiam aşa de tare! Ea avea în jur de 33 de ani, el avea o barbă mare, astăzi e greu să spun, dar aş zice că avea vreo 45 de ani. Provenea dintr-o veche familie ruinată, se numea cavaler şi nobil von Tschichina şi era funcţionar la primărie. Austria avea chiar mulţi nobili lefteri. Nu ştiu dacă femeia mai trăieşte. Ne răsfăţa întotdeauna cu câte ceva. În Austria gazdele se numeau Crux.

Ah, era o vreme frumoasă, o vreme însorită! Dar legată pentru mine de griji mari, căci îmi era foarte greu să depăşesc obstacolele şcolare, mai ales în apropierea examenelor. Am rămas acolo un an. Pe pantele din Domberg am învăţat să schiez.

La sfârşitul semestrelor făceam întotdeauna o mare sărbătoare. Era foarte vesel şi ne îmbătăm. Este singura dată în viaţa mea când am fost beat. Primisem certificatele şi trebuia să ne întoarcem acasă. Când se termina, doamna Crux era întotdeauna puţin emoţionată. Ne-am dus în secret la un bistro de ţară unde ne-am prostit şi am băut. Nu ştiu ce s-a întâmplat exact, nu pot decât să reconstitui. Aveam certificatul în buzunar. A doua zi am fost trezit de o lăptăreasă care mă găsise pe drumul dintre Steyr şi Garsten[535]. Eram foarte răvăşit, m-am dus la Crux a mea. „Pentru Dumnezeu, Adolf, ce mină ai!” Fac baie, ea îmi serveşte o cafea neagră şi mă întreabă: „Deci ce fel de certificat ai obţinut?”. Mă caut în buzunar: niciun certificat! Pentru Dumnezeu! Totuşi trebuie să-i arăt ceva

535 Genoud şi Jochmann scriu amândoi: Karsten. Dovadă că Hitler nu a citit această pagină şi nici Heim, nici Bormann nu erau familiarizaţi cu geografia Austriei.

mamei mele! îmi spun: ai să-i spui că te-ai uitat la el în tren şi ţi l-a luat vântul! Crux mă presează. „Unde s-a întâmplat?” îi spun că trebuie să mi-l fi furat cineva. „Atunci nu rămâne decât un singur lucru de făcut: trebuie să te duci imediat şi să vezi dacă poţi să primeşti un duplicat. Mai ai puţini bani la tine?” „Nu mai am nimic”. îmi dă cinci guldeni. Mă duc. Directorul mă lasă să aştept puţin. Între timp, certificatul fusese deja adus la şcoală. În inconştienţa mea, îl luasem drept hârtie igienică. Era umilinţa supremă. Ce mi-a spus directorul, nu pot nici măcar să repet. A fost cumplit. Mi-am jurat solemn să nu mai beau niciodată în viaţă. Am primit un duplicat. O, mi-a fost aşa de ruşine! Când m-am întors, Crux m-a întrebat: „Ei, ce a spus?” „Nu pot să vă spun, prea scumpă doamnă. Dar pot să vă spun un lucru: n-am să mai beau niciodată în viaţa mea!” A fost în mod sigur o lecţie care m-a îndemnat să nu mai beau niciodată. După aceea m-am întors acasă cu inima veselă, dar nu chiar foarte veselă, căci certificatul nu era chiar minunat.

Aveam vreo 15 – 16 ani. Vârsta la care scrii poezii. Mă duceam pe la toate muzeele şi intram în special acolo unde scria: rezervat pentru adulţi! Este o perioadă când vrei să încerci de toate. Odată m-am dus la un cinematograf în apropiere de gara din Linz: un kitsch incredibil! La un spectacol de binefacere se dădeau filme dubioase. Era un gunoi. Dar este ciudat să vezi cât de mărinimos era pe atunci statul austriac. Profesorul meu Sixtel era acolo şi mi-a spus: „Te dedici şi dumneata Crucii Roşii!”. „Da, domnule profesor!” A râs, dar pentru mine era ceva dezagreabil în penumbra sălii.

Gerda Daranowski: Unii dintre profesorii dumneavoastră v-au cunoscut ascensiunea?

Da, unii dintre ei. N-am fost un elev excepţional, dar

cu toate acestea şi-au amintit toţi de mine. Asta spune mult.

Noaptea de 9/10 ianuarie

Am fost bolnav ultima dată pe când eram un puşti de 16 ani[536]. Ultima dată când am stat culcat a fost într-un spital militar în 1918. Cum nu sunt niciodată bolnav, atunci când mă voi îmbolnăvi va fi într-un mod mai grav decât pentru alţii. Cred că atunci când mi se va întâmpla, se va termina repede.

Acum zece ani am urcat până la 6.000 de metri fără să utilizez masca de oxigen, în timp ce cei doi Dietrich[537] au leşinat brusc. Poate că ar fi fost altfel dacă ar fi trebuit să mă deplasez. Am rămas aşezat liniştit. A fost foarte bine, căci nu aveam măşti pentru toată lumea.

Odată eram numai la 4.000 de metri şi Baur a trebuit să efectueze o coborâre rapidă ca să evite o furtună de deasupra noastră. Aceasta mi-a dat o durere de cap cumplită, de care n-am scăpat toată ziua. De aceea îi admir pe toţi piloţii de Stukas.

Recent Göring a fost supărat pentru că Baur a zburat pe un Heinkel. Ţine ca Baur să folosească mereu acelaşi aparat. Dacă nu ar zbura decât pe Heinkel ar fi diferit. Va fi fericit să primească noul Condor[538].

Deocamdată în transportul aerian mai există un factor de pericol. De fapt, eşti întotdeauna tributar

---

536 O boală din care nu rămân urme decât în relatările ulterioare ale pacientului: fără îndoială o născocire, care face mai puţin criticabil faptul că şi-a întrerupt studiile înainte de 17 ani.

537 Unul este Sepp, deja prezentat, celălalt Otto Dietrich (1897-1952), şi el unul dintre oamenii-cheie din anturajul lui Hitler încă din anii de dinainte de preluarea puterii. Se ocupă de presă, selectând articolele pentru şeful său şi transmiţând totodată directivele acestuia.

538 Un cvadrimotor fabricat de Focke-Wulf, concurent al lui Heinkel.

stăpânirii de nervi a unui singur om. Un rateu din partea lui şi s-a terminat. La aceasta se adaugă condiţiile atmosferice. Când apare chiciura, nu-ţi mai rămâne decât să faci o aterizare de urgenţă şi asta nu este întotdeauna simplu. Altă dată zburam pe orice vreme. Astăzi am grijă să nu mi se întâmple nimic. După ce asta[539] va trece, voi zbura mai uşor.

Am făcut două aterizări pe ceaţă. Cobori şi nu ştii dacă o să te loveşti de ceva. Eşti lipsit de apărare! Odată am coborât la München. Era o nebunie. În depărtare am văzut luminile roşii. Baur a avut o viteză uluitoare de reacţie. A declanşat imediat coborârea, fără să se preocupe nici măcar de direcţia vântului. Era încă bătrânul Rohrbach[540]. Mă uitam afară şi am avut impresia că coborâm cu o viteză nebună. Dintr-odată, solul era acolo. Contact, redresare, rulăm. Dar mereu sentimentul că putem să dăm peste ceva. A reuşit să vireze la câţiva metri înainte de marea aerogară.

Odată am încercat asta la Bremen. Aceşti evrei populau Lufthansa. M-au lăsat să zbor de această dată, deşi era interzis în toată Germania. Fără îndoială că se gândeau: o să-şi frângă gâtul! Coborâm, văd solul – şi în acelaşi moment Baur redresează aparatul spre cer. Aveam încă suficient elan ca să evităm o cireadă de vite! într-o altă zi am traversat de trei ori o furtună. Era în Brunswick. Am zburat atât de mult pe atunci! Am aterizat pe câmp, îngrozitor! La fel şi în 29 iulie 1932 la Ulm. I-am spus lui Baur: nu face nimic, suntem aşteptaţi la München! Era noapte, plouase. Nu era iluminare artificială! Am pus să se instaleze lanterne de grajd. Când am ajuns la München am

539 Nouă aluzie la criza creată de contraofensiva sovietică.

540 Rohrbach este un constructor de avioane din Berlin.

întors deasupra stadionului: atunci am obţinut 297 de mandate, la alegerile Papen[541]! înainte eram la Kempten, mai înainte la Friedrichshafen şi înainte de asta la Konstanz şi totul în aceeaşi zi. La stadion nu mai puteam nici măcar să vorbesc. Totul se învârtea cu mine. Întors la mine în apartament, am crezut că sunt victima unei crize de vertij. Pe atunci nu eram cruţat. Odată, la Stralsund, am vorbit la ora 3 dimineaţa.

Aceste deplasări ciudate se datorau faptului că puteam să vorbesc numai în săli mari sau în aer liber. Dacă iau o dată, de exemplu, ziua mea din 1932[542]: am vorbit la Königsberg în Masurenhalle, apoi în cinci sate. Ultima reuniune s-a încheiat la ora 2.32 dimineaţa. La ora 5 m-am culcat la Königsberg, la ora 8 şi jumătate eram în drum spre aeroport. O fată frumoasă ca într-o pictură îmi oferă un buchet de flori. îl iau ca pe un semn bun. Mai întâi, o luare de cuvânt la Schneidemühl. Apoi Kassel, apoi Göttingen. Acolo suntem întâmpinaţi de 40.000 – 50.000 de oameni, sub o ploaie torenţială. În ziua următoare, plecare la Wiesbaden la ora 3 dimineaţa, apoi Trier, Koblenz. Organizarea era o nebunie, căci trebuia să mă duc în oraşe când obţineam sălile. Trebuia adesea să

541 Alegerile legislative din 31 iulie 1932, organizate pentru a conferi o majoritate noului guvern al lui Franz von Papen. Hitler ar putea să le desemneze prin aceasta şi pe cele din 6 noiembrie următor, unde o nouă încercare nu-i dă mai multe voturi lui Papen, dar ceva mai puţine lui Hitler, care scade de la 297 la 233 de deputaţi. Preferă în mod vizibil să-şi amintească de iulie şi să povestească despre această campanie electorală.

542 Indicaţie preţioasă, căci se ştie mai ales că Hitler face din ziua lui de naştere, 20 aprilie, aproape o sărbătoare naţională începând din 1933. Aflăm aici că „încă de pe timpul luptei”, departe de a se odihni în acea zi cu apropiaţii săi, o transforma intr-un eveniment naţional, ţinând mitinguri grandioase.

folosesc un mic monomotor Junker în care avea obiceiul să călătorească Sepp

Dietrich. Pe timp de furtună era scuturat zdravăn. Nu făcea decât cu 20 sau 30 km/h mai puţin decât Rohrbach[543]. O dată a trebuit să aterizăm pe un hipodrom, era un teren greu, numai pista era practicabilă. Baur a reuşit să plece din nou, deşi era o noapte întunecoasă. Apoi direcţia Hamburg, cu monomotorul. Nu aveam aproape niciun fel de informaţii meteo!

Primul meu zbor a decurs destul de prost[544]: în consecinţă, nu m-am mai urcat câţiva ani într-un avion. Mijlocul meu preferat de transport rămâne automobilul. Automobilul mi-a oferit cele mai frumoase ore din viaţa mea, asta pot să spun: oameni, peisaje, monumente!

Rinul văzut din avion nu este nimic, din maşină este deja mai frumos, dar cel mai frumos este să-l faci cu vaporul. În est acum nu există decât avionul, nu pierzi nimic. Când vom construi acolo primele autostrăzi şi vom avea la fiecare 100 de kilometri un orăşel cunoscut, va fi mai bine. Acolo va trebui să facem autostrăzile în alt mod. Altfel vor fi atât de monotone că oamenii vor suferi de claustrofobie. Autostrada Köln-Bonn este deja greu de suportat. Când merg de la München la Berlin, sunt tot timpul lucruri frumoase, însă 1.000 de kilometri numai câmpie este înfiorător! Trebuie să plasăm acolo lucruri

543 Hitler amestecă mai multe epoci: în timpul primelor două campanii electorale din 1932, nu utiliza decât un Rohrbach Ro VIII Roland, botezat Immelmann I, înlocuit în campania din noiembrie cu un Junker-52. Vezi Peter Hoffmann, Hitlers Personal Security. Protecting the Fuhren 1921-1945, Da Capo Press, New York, 2000, p. 72.

544 Este vorba de o deplasare de la München la Berlin, în martie 1920, pentru a încerca să participe la lovitura de stat a lui Kapp. Adversarii acestei lovituri de stat, care aveau să învingă, au perturbat această călătorie.

care să solicite mereu privirea prin varietatea lor! Autostrăzile din est va trebui să le construim pe creste, pentru ca să rămână iarna fără zăpadă. Vântul trebuie să sufle pe deasupra în permanenţă, pentru ca zăpada să nu poată rezista!

9 ianuarie, seara

Omenirea consumă astăzi ulei de balenă[545]. Nu cred că numărul balenelor din mările globului creşte, mai degrabă scade, în locul uleiului de balenă vom utiliza tot mai mult margarina extrasă din oleaginoasele pe care le vor obţine în est.

10 ianuarie, la amiază

Japonia este pe cale să devină independentă în toate domeniile. A pus mâna pe cauciuc, petrol, zinc, wolfram şi pe multe alte minereuri. Va deveni unul dintre satele cele mai bogate de pe pământ. Ce evoluţie! O ţară despre care încă acum câtva săptămâni se spunea că este săracă! În istoria lumii, o întoarcere de situaţie atât de completă în câteva săptămâni este destul de rar!

Bogăţia britanică se bazează nu pe relaţiile comerciale, ci pe exploatarea capitalistă a 350 milioane de sclavi. Aptitudinea atât de lăudată a englezilor de a respecta modul de viaţă al popoarelor pe care le domină provine numai din interesul lor ca viaţa acestora să stagneze. Trebuie să rămână blocaţi în limitele obiceiurilor lor! Dacă am pune noi mâna pe India, populaţia nu ar fi încântată! Era mult mai bine sub englezi, ar spune ei! Englezii au reputaţia de a fi liberali. Cu toate acestea, faptul că abrogaseră incinerarea văduvelor şi desfiinţaseră închisorile se datora cu siguranţă dorinţei de a avea mai

545 Mai ales Germania, care absoarbe 30% din producţia mondială: într-o perspectivă autarhică, cultura plantelor oleaginoase este o prioritate.

multă mână de lucru, poate şi de a economisi lemn. Dar au prezentat toate acestea cu atâta abilitate lumii, încât au suscitat un val de entuziasm. În asta constă forţa englezilor, să-i lase pe indigeni să trăiască aşa cum vor, exploatându-i în acelaşi timp la sânge. Astăzi nu există niciun englez care să nu se gândească în mod constant la India. Dacă ar trebui să aleagă printr-un referendum să lase continentul Germaniei ca să se ocupe de India, ar avea 99% da. Pentru englezi India a devenit un simbol: bazele unei dominaţii mondiale. Dintre cei 450 de milioane de locuitori ai imperiului, 350 sunt indieni.

Cât despre America, nu avem nimic altceva de făcut decât să ne ţinem bine[546].

12 ianuarie, la amiază

Dacă ceva trebuie să dispară, acesta este motorul răcit cu apă! în loc să fabricăm benzină din cărbune printr-un procedeu complicat, prefer să obţinem anumite categorii de profesionişti care să utilizeze vehicule cu gazogen[547]!

---

546 Vorbitorul se străduieşte să creadă că americanii nu vor putea debarca niciodată în Europa. Aceasta depinde de capacitatea defensivă a Wehrmachtului pe coasta Atlanticului, tributară la rândul ei faţă de starea în care va fi adusă de şocul provocat de Armata Roşie. în ipoteza cea mai optimistă, cea a unei scoateri a sovieticilor din luptă în 1942, Anglia ar fi ea însăşi constrânsă atât să încheie pace, cât şi o alianţă cu Germania, ceea ce i-ar permite să joace rolul de santinelă, îndepărtând pentru mult timp pericolul unui atac american împotriva Europei. Fraza lui Hitler înseamnă, de asemenea, că nu are nici cea mai mică intenţie să se ducă să atace el însuşi America şi că pentru a o constrânge să încheie pacea este suficient „să se ţină bine” în Rusia.

547 Ar fi surprinzător ca Hitler să nu fi articulat decât aceste trei rânduri în tot timpul dejunului. Este un indiciu că stenograful nu notează decât anumite categorii de reflecţii: aici pe cele care îmbracă un caracter de indicaţii. Interdicţia răcirii cu apă este explicată, ceva mai departe, de gerul care face anevoioasă utilizarea acestui lichid şi

Noaptea de 12/13 ianuarie în Wehrmacht, obligaţia de a da raportul pentru executarea unui ordin nu era valabilă până acum decât pentru eşaloanele inferioare. Acum am schimbat asta. Altfel, simplul fapt că ai dat un ordin te face să crezi că acţiunea a fost efectuată. Aprovizionarea frontului, atât a ţării, cât şi a armatei nu este evident o chestiune simplă. Putem spune că aici practicăm o improvizaţie dintre cele mai grandioase. Dar din păcate a intervenit un şoc: trecerea în două zile de la o temperatură de – 2°C la – 38°C. Aceasta a blocat totul, căci nimeni nu era pregătit pentru aşa ceva. Oamenii din partea locului spun că sosirea iernii s-a făcut într-un fel cu totul neobişnuit.

Trebuie să pun cei mai buni ofiţeri în frunte sau în spate? în frunte. În timpul războiului mondial, am avut 40.000 de vehicule. Astăzi, un singur corp motorizat are atâtea. Cum era acum opt ani? Aveam şapte divizii de infanterie şi trei de cavalerie. Pornind de aici am făcut x divizii blindate şi x motorizate. Dar trebuie să am şi ofiţeri! în primăvara lui 1938 am intrat în Austria. Pe drumul de la Linz la Viena am văzut cel puţin 80 de tancuri în pană în condiţii excelente de circulaţie. Atât de prost ştiam să utilizăm maşinile! Un an mai târziu, când am intrat în Cehoslovacia pe o vreme să nu dai un câine afară din casă, abia dacă a fost un tanc imobilizat.

În ţară, am nevoie de o organizare colosală. Un ofiţer oarecare răspunde de un depozit, să zicem că este un ofiţer de rezervă care în viaţa civilă este dentist. Nu ştie nimic despre întreţinerea materialelor şi trebuie să înveţe totul. Armata germană a crescut mai repede decât oricare alta. Acum este vorba de cu totul altceva decât de o

---

necesită un carburant special pentru demaraj.

deplasare la Viena. Iarna viitoare[548] nu va mai exista nicio maşină imobilizată din cauza condiţiilor climatice, nicio locomotivă! în momentul în care această regiune va fi integrată în reţeaua noastră de comunicare, vom fabrica locomotive adaptate. Aici nu pot să acuz pe nimeni. Fabricaţia lor nu pune probleme, dar până acum nu am avut motive să facem un material care nu corespunde condiţiilor noastre de acasă[549]. Chiar şi anul acesta, iarna n-ar fi avut nicio importanţă dacă nu ar fi venit atât de brusc. Şi totuşi, este o şansă că a fost aşa! Altfel, am mai fi înaintat încă 200 – 300 kilometri şi – cum am văzut acum! – refacerea drumurilor nu ar fi fost posibilă: la ger, cuiele se sparg. În prezent, numai căluţii mici ai ruşilor sunt potriviţi. La 42 de grade sub zero, la Leningrad, nicio armă nu mai funcţiona în partea noastră, nici o singură mitralieră, niciun tun. Acum avem un carburant pe care nu-l aveam acum opt săptămâni.

O să introducem două lucruri: cascheta cu blană şi masca de celuloid. Göring mi-a spus că pungile termogene pe care le găsim asupra soldaţilor ruşi erau folosite întotdeauna la vânătoare. De cât timp repet că avem nevoie de un motor cu răcire cu aer? E ca şi când ai vorbi la pereţi! Şi peretele cel mai gros este prostia omenească! Militarii au fost împotrivă, aşa cum s-au opus la început şi la Volkswagen[550].

---

548 Hitler, care îşi va mai manifesta încă speranţa într-o victorie rapidă a ofensivelor sale din 1942, se arată aici resemnat să-i învingă pe sovietici abia iarna viitoare.

549 Mărturisire că Operaţiunea Barbarossa a fost rezultatul unei improvizaţii în faţa rezistenţei neaşteptate a lui Churchill şi fusese programată ca o campanie de un singur an. De aceea nu se prevăzuse nimic pentru o campanie de iarnă în Rusia.

550 Aluzie greu de verificat. în orice caz, acţiunea „Volkswagen”,

începută la mijlocul anului 1934 şi constând în lansarea unei subscripţii pentru a permite fiecărei familii să achiziţioneze o maşină ieftină, a fost o escrocherie, deoarece Hitler avea intenţia să facă război: banii ca şi metalul au servit pe moment numai ca să fabrice arme. Numărul de automobile livrate înainte de război s-a ridicat la câteva sute. Vezi François Delpla,

© Bundesarchiv

Adolf Hitler alături de câțiva fruntași naziști, în anii 1920. De la dreapta la stânga: Hermann Göring, Franz Ritter von Epp, Wilhelm Frick (în fața lui Hitler), Heinrich Himmler (cu ochelari). Pe rândul din spate: Julius Schaub, Joseph Goebbels, Martin Mutschmann.

undesarchiv

Adolf Hitler (primul din stânga), caporal în armata germană, alături de camarazii săi în Primul Război Mondial. În fotografie apare Fuchsl, un câine pe care l-a găsit în tranșee. Hitler a povestit la Cartierul General despre acest fox terrier: „L-am învățat totul puțin câte puțin, să sară peste obstacole, să se urce pe o scară și să coboare".

© Bundesarchiv

Parada trupelor SS „Leibstandarte Adolf Hitler" organizată în cinstea

© Bundesarchiv

Ședință de lucru la Cartierul General al führerului (1940). Aplecați asupra hărții cu operațiuni militare (de la stânga la dreapta) sunt: Wilhelm Keitel, Walther von Brauchitsch, Adolf Hitler și Franz Halder.

© Bundesarchiv

Adolf Hitler împreună cu șefii Cartierului său General, iunie 1940. Fotografie la Wolfsschanze. Din grup fac parte: Wilhelm Brückner, Gerhard Engel, Otto Dietrich, Karl Brandt, Wilhelm Keitel, Karl Bodenschatz

© Bundesarchiv

Martin Bormann (1900–1945), şeful Cancelariei NSDAP, secretar personal al führerului. El a triat însemnările de la Cartierul General al lui Hitler. Portret din 1939.

undesarchiv

Berghof (dreapta sus), reședința führerului în Alpii Bavariei, lângă Berchtesgaden. Fotografie realizată în 1933 de Hoffmann, fotograful personal al lui Hitler.

Președintele american Roosevelt și prim-ministrul Churchill, la bordul

© Archivio Centrale dello Stato

Benito Mussolini (*Il Duce*) și Adolf Hitler (*Der Führer*), în apropierea Cartierului General german, 12 august 1941. Hitler era încă fascinat de personalitatea Ducelui: „un om la înălțimea secolului, o apariție istorică".

© Bundesarchiv

Discurs ținut de Adolf Hitler în Reichstag, Berlin, 11 decembrie 1941. În prezidiu: Joachim von Ribbentrop, Erich Raeder.

© Bundesarchiv

Hitler alături de celălalt aliat de încredere, generalul Ion Antonescu, un bărbat cum altul România n-a mai avut niciodată", după cum afirmă

Cât ne costă astăzi benzina specială pentru demaraj! Dacă am avea peste tot sub capotă un încălzitor acţionând prin cataliză, n-am mai avea nevoie de ea. Am dat deja ordin să nu se mai construiască decât motoare cu răcire cu aer. Tot ce astăzi ne lipseşte aveam deja în timpul războiului mondial. E frapant să vezi cât de repede uită omul!

Churchill este reprezentantul unei concepţii depăşite. Menţinerea unui echilibru european nu mai este de domeniul posibilului. Totuşi cu acest obiectiv a aruncat Anglia în război. Dacă Singapore cade, va fi dat jos, este convingerea mea cea mai sfântă. Numai evreii au interes în această politică. Dar cu cât războiul este mai dur, cu atât devin şi oamenii mai duri. Evreii sunt poporul ales pentru prostia sa: nu ar fi trebuit să declanşeze niciodată acest război. Vor dispărea din Europa. Numai din cauza câtorva nebuni! Trebuie să ne imaginăm că un evreu marocan[551] a devenit în Anglia ministru de Război! Generalii i-au distrus cariera, aşa cum îi face astăzi Wavell lui Duff Cooper[552]. Pe Halifax îl consider un ipocrit de cea

551U ne histoire..., op. cit.y p. 126. Hitler face poate aluzie la grimasele lui Blomberg (ministrul de război şi şeful Wehrmachtului, concediat în 1938) sau ale altor generali în faţa programului Volkswagen, pe care l-au luat în serios şi l-au dezaprobat ca o negare a priorităţii acordate reîn- armării. Pe de altă parte, faptul că Volkswagen era echipat cu un motor răcit cu aer poate explica apariţia sa în această conversaţie.

552P rima a constat în întărirea apărării Singaporelui în faţa ameninţării japoneze. A sosit aici în 14 septembrie. Numirea generalului Wavell în calitate de comandat şef inter-aliat în Extremul Orient cu ocazia vizitei lui Churchill în Statele Unite ale Americii şi instalarea lui la Singapore în 7 ianuarie 1941 fac inutilă misiunea lui Cooper, care pleacă înapoi după şase zile. Se vede că Hitler urmăreşte îndeaproape aceste evoluţii şi, utilizându-şi grila rasială, încearcă să găsească aici motive de speranţă pentru ca poziţia lui Churchill să slăbească.

mai rea speţă şi un mincinos[553]. În total, simpatia dintre Anglia şi America nu a crescut. De partea engleză, este sigur că resentimentul a crescut. Fără Japonia, conturile ar fi echilibrate. Dar acum Anglia este cea care achită toată nota de plată.

Se poate compensa pierderea Indiei, în timp, prin simple cuvinte? Nu cred că japonezii o vor invada, dar vor institui o blocadă. Dacă legătură Indiei cu patria mamă este ruptă, ce va mai aduce India englezilor? Este un proces cu totul aparte: 350.000 domină 350 de milioane. Dar dacă astăzi cele 350 de milioane spun „nu mai facem nimic”, ce pot să facă cele 350.000? Dacă la noi în timpul Republicii de la Weimar greva generală ar fi fost condusă corect, armata de 100.000 de oameni ar fi fost neputincioasă! în India au existat revolte sângeroase. Dificultatea este următoarea: cum să-i uneşti pe prinţi, pe brahmani, pe hinduşi şi toate celelalte caste într-un front comun? Dacă ziarul britanic vorbeşte astăzi de rău despre Churchill este numai pentru că nu poate face altfel dacă vrea să-şi păstreze cititorii. Presa nu reflectă realitatea! în India revoltele fac ravagii din negura timpurilor. Gandhi a

553 Aluzie la întrevederile pe care le-au avut cei doi bărbaţi la Berghof în noiembrie 1937. Halifax (care nu era încă ministru al Afacerilor Externe, dar avea să devină în februarie anul următor) se declarase în favoarea câştigurilor teritoriale germane, cu obligaţia ca acestea să fie obţinute prin negociere, excluzându-se războiul. Hitler estimează că îşi îndeplinise partea sa din contract, deoarece: 1) nu făcuse război decât fiind constrâns de „provocări” şi de „încercuiri”; 2) Halifax a contribuit la aceasta, mai exact încurajându-i pe cehi, apoi mai ales pe polonezi, să refuze modestele lui revendicări; 3) după victoriile lui din Scandinavia, din ţările de jos şi din Franţa era gata să renunţe la toate regiunile invadate, pentru a obţine pacea atât de dorită cu Anglia, şi Halifax, în ceea ce îl privea, părea gata, la un moment dat, să-i urmeze lui Churchill pentru a face o asemenea politică, dar apoi se înclinase clar în faţa belicismului lui Churchill.

căutat o altă cale. În dorinţa lor de a se elibera de dominaţia engleză, toţi indienii seamănă între ei. Unii ar vrea s-o facă împreună cu bolşevicii, alţii cu noi, alţii reînviind vechile tradiţii indiene. La toţi scopul este acelaşi. Cât despre lepădăturile care vor domni la ei odată englezii plecaţi, cu asta nimeni nu-şi bate capul, se mulţumesc să aspire la libertate. Când tratezi un popor aşa cum i-a tratat Anglia pe indieni, nu trebuie să-i trimiţi la universitate, tinde află ce li s-a făcut. Când vor fi eliberaţi oameni ca Mosley[554]! Peste 9.000 de persoane, printre care membri ai celor mai bune familii, sunt în închisoare pentru că nu au vrut acest război. Singapore nu este Creta[555]. Nu ştiu cu ce să compar Germania, noi nu avem imperiu mondial.

Către Reichsleiter: Am să devin foarte religios, aşa să ştii, Bormann!

Reichsleiter Bormann: Aţi fost întotdeauna foarte religios!

Devin ecleziastic! Devin papa al tătarilor! Arabii şi marocanii se roagă deja la mine. La tătari devin han. Singurul caz unde declar forfait este dacă un şeic vrea să-mi bage în gură o bucată de chebap. Dacă nu întârzie prea mult, aş rămâne mai degrabă la haremuri[556]!

---

554 Oswald Mosley (1896-1980), şeful Partidului Fascist Britanic, a fost băgat la închisoare din ordinul lui Churchill cu mai multe sute de cadre ale partidului său în 23 mai 1940, în aplicarea unei legi adoptate cu o zi înainte.

555 Marea Britanie primise o lecţie umilitoare de la Wehrmacht în Creta, în mai 1941, după care Churchill a trebuit să înfrunte prima sa moţiune de cenzură în Camera Comunelor. Fraza sugerează că ocuparea Singaporelui ar fi infinit mai gravă, deoarece este vorba de o poziţie-cheie într-un imperiu mondial şi de această dată prim-ministrul ar putea fi pus în minoritate.

556 Această nouă notă libertină îl angajează de astă dată mai direct pe

13 ianuarie, seara îi cunosc pe cehi: tot poporul şovăie. O parte este înclinată spre o înţelegere cu Germania, alta priveşte spre Beneš[557]. Dacă nu interveneam, atrăgeam asupra noastră o catastrofă[558]! Dacă bătrânul stat austriac ar fi optat o dată pentru totdeauna pentru fermitate, dislocarea nu s-ar fi produs. A trebuit s-o fac pentru prima dată acum doi ani şi jumătate. Nouă persoane au fost împuşcate, 2.500 internate într-un lagăr; rezultatul a fost revenirea la calm imediat. Expresia „rezistenţă pasivă” a fost folosită mai întâi pentru a desemna comportamentul cehilor în imperiul Austriei. Cei mai recalcitranţi sunt întotdeauna cei care sunt trataţi cu cea mai mare consideraţie. Se interpretează ca o slăbiciune sau o prostie. Ai mai puţine probleme când eşti considerat o brută. De altfel, cred că Hâcha va intra în istoria poporului său ca unul dintre cei mai mari oameni de stat pe care i-a avut. Atunci, în 1939, i-am ameninţat: dacă la ora 6 problema nu este lămurită, aviaţia germană se va duce la Praga. M-aş fi făcut de râs, căci la ora respectivă era o asemenea ceaţă că niciun avion nu ar fi putut să se ridice în aer. Conversaţia cu Hâcha a luat sfârşit la ora 3. S-a consultat cu guvernul lui şi peste trei sferturi de oră a sosit anunţul ordinului de a nu se trage. Cehii au rămas cu

---

vorbitor, care nu se teme să se înfăţişeze ca un bărbat amator de femei, cel puţin potenţial. Nu a decis încă să se prezinte posterităţii - aşa cum o va face în „testamentul său personal” din aprilie 1945 - ca amantul monogam al Evei Braun în timpul „anilor de prietenie credincioasă”.

557 Preşedintele ceh antinazist, care cedase locul lui Hâcha după acordurile de la München şi se afla în exil la Londra.

558 în felul acesta, în 27 septembrie anul precedent, Heydrich fusese numit „protector adjunct” la Praga (protectorul-şef era ministrul Afacerilor Externe, Konstantin von Neurath) şi a declanşat o represiune feroce împotriva forţelor de rezistenţă.

arma la picior! Ordinul lui Hâcha fusese redactat de oamenii mei. îmi făceam griji să nu i se întâmple ceva, căci avea o sănătate foarte precară. Cum ar mai fi urlat presa străină, dacă i s-ar fi întâmplat ceva! Când a venit dimineaţa la mine, era animat de un spirit de rezistenţă pe care nu i-l cunoşteam. Refuza ca ministrul de externe să semneze alături de el. Mi-am spus: „este jurist, poate că în Cehia este vreo regulă care spune că un act de stat nu are valoare dacă nu poartă semnătura ministrului Afacerilor Externe”. Atunci am insistat ca să semneze şi acesta din urmă. A doua zi, la Praga, m-a întrebat ce se întâmplase că devenise alt om. Injecţia profesorului Morell obţinuse acest rezultat!

Astăzi primesc de la Hâcha cele mai fierbinţi dovezi de simpatie. Nu le public ca să nu dau impresia că am avea nevoie de sprijinul unui învins.

Noaptea de 13/14 ianuarie

Pe Simfonia a VII-a de Brucknerale cărei prime fraze tocmai au răsunat[559]:

Cântece populare pure din Austria Superioară, care nu sunt reluate textual, ci puţin câte puţin, tiroleze şi alte melodii care îmi sunt cunoscute din tinereţe. Ce a făcut omul acesta din această materie totuşi primitivă! De fapt, unui preot îi revine meritul de a fi protejat un mare maestru. Episcopul de Linz rămânea adesea ore întregi aşezat singur în catedrală, în timp ce Bruckner, cel mai mare organist al vremii sale, cânta la orgă.

Putem să ne imaginăm ce poziţie dificilă a avut acest mic ţăran când a venit la Viena, în această societate putredă a marelui oraş! Un gând al lui despre Brahms, relatat pe scurt într-un jurnal, mi l-a adus şi mai aproape:

559 Dovadă că Hitler a continuat să asculte muzică în timpul războiului, contrar unei legende.

muzica lui Brahms este foarte frumoasă, dar o prefer pe a mea! Este încrederea în sine robustă a ţăranului, care este modest dar care, în acelaşi timp, acolo unde este important să dea tot ce are mai bun, ştie să-şi apere bunurile. La Viena criticul Hanslick i-a făcut viaţa un infern. Când a devenit inevitabil, i s-au dat distincţii şi decoraţii. Dar asta ce i-a adus? Ar fi fost mai bine să i se faciliteze activitatea!

Brahms era ridicat în slăvi de evreime. Era un talent de salon, teatral cu bucle în barbă şi în păr şi cu felul lui de a-şi arunca mâinile în sus. În schimb, Bruckner era un om şters care într-o asemenea societate ar fi fost poate chiar prea intimidat ca să cânte. Şi Wagner era un teatral, dar asta îi stătea bine: era o figură a Renaşterii, ca Göring, care ţine mult la asta şi nimeni nu are nimic de criticat aici. Este lucrul cel mai amar să trăieşti într-un mediu care nu are niciun pic de înţelegere pentru ceea ce se creează, sau ce s-ar putea crea! Când mă gândesc la Schiller[560] sau la faptul că Mozart a ajuns la groapa comună, astfel că nu se ştie nici măcar unde odihneşte! Este o infamie! Dacă n-aş fi fost acolo, cred că acelaşi lucru i s-ar fi întâmplat lui Troost[561]. Acest om a revoluţionat arhitectura din cap până-n picioare. Poate încă vreo câţiva ani şi s-ar fi dus fără ca nimeni să bănuiască talentul lui. Era deja foarte contrariat, acrit şi dezgustat de viaţă când am dat peste el.

Se întâmplă adesea ca arhitecţii să aibă un temperament extraordinar de vulnerabil. Să ne gândim numai la Hansen, cel mai generos dintre constructorii

560 Dramaturgul Friedrich Schiller (1759-1805), de familie modestă, nu a cunoscut niciodată bunăstarea financiară.

561 Fantasmă - arhitectul Paul Ludwig Troost (1878-1934), chiar dacă era în afara şcolilor la modă, avea o reputaţie solidă în Bavaria şi o familie capabilă să organizeze o înmormântare demnă.

Vienei[562]! Iar Hasenauer[563] s-a sinucis chiar înainte să fie terminată Hofoper. Critica este cea care l-a îmbolnăvit, în legătură cu o clădire totuşi fabulos de frumoasă, care pune în umbră Opera din Paris. Să ştii că poţi face ceva mai bine decât oricine şi să nu fii în situaţia de a o dovedi! Ei bine, un popor ar trebui să vrea să facă sacrificii pentru oamenii lui mari! Toate consideraţiile economice sau politice despre conceptul de „bine al poporului" sunt aberante. Singurul bun veritabil al unui popor sunt oamenii mari ai unei naţiuni. Un om mare valorează mai mult decât un miliard în casa de bani. Un om care a reuşit nu poate să-şi folosească mai bine puterea decât căutând talente. Este tot ce poate fi mai frumos. Aici trebuie să vadă partidul prima lui îndatorire: să descopere talente! Apariţia oamenilor mari este ceea ce face să rodească cel mai bine plasamentele unui popor!

Am avut o şansă nemaiauzită şi poporul german una încă şi mai mare: cele şapte divizii de infanterie şi cele trei de cavalerie din 1933 nu ar fi putut face faţă furtunii venite din est[564]!

15 ianuarie, seara

Dacă Churchill revine acum, Camera Comunelor se va lăsa îmbrobodită, dar oamenii care îşi au lirele în India, aceştia nu se vor lăsa îmbrobodiţi! Deja un ziar

562 Theophil Hansen (1813-1891), unul dintre autorii Ring-ului din Viena, elogiat de Hitler în 29 octombrie.

563 Cari von Hasenauer (1833-1894); în legătură cu moartea sa, biografii lui nu vorbesc despre sinucidere şi este probabil ca Hitler să-l confunde în această privinţă cu un alt arhitect vienez, Eduard van der Nuli (1812-1868).

564 Vrea să spună că, fără el, armata germană ar fi rămas în limitele Tratatului de la Versailles şi nu ar fi rezistat la un atac sovietic, care s-ar fi produs fără doar şi poate.

îndrăzneşte să scrie: „Trimiteţi totul în India fără să vă preocupaţi de Rusia, nici de Africa de Nord!” Toţi cei bogaţi nu au decât un gând: cum vom salva imperiul? O să ne vedem miracolul! A fost un moment când Anglia putea să încheie pace fără să piardă nimic din gloria sa: acum un an[565]! Victoria în acest război, dacă va fi o victorie, nu va fi avantajoasă decât pentru America. În caz de înfrângere, numai Anglia va pierde.

Iată ce am citit astăzi: India are 380 milioane de locuitori, adică o creştere de 55 milioane în 10 ani! Este înspăimântător! Vedem asta şi în Rusia. Fiecare femeie face în fiecare an câte un copil. Iar progresele igienei creează posibilitatea unei accelerări incredibile. Mortalitatea scade constant. Trebuie să luăm măsuri prin medicii noştri. Este suficient să-i vaccinăm pe albi! Dacă unii albi refuză să se lase vaccinaţi, foarte bine, să crape! Nu vrem să fim forţaţi, din cauza încăpăţânării acestor oameni, să-i sterilizăm pe toţi indigenii[566].

Reichsleiter Bormann: în cele 50 de familii din Obersalzberg, anul acesta s-au născut 24 de copii.

Şeful: Este deja o situaţie ca la ruşi! Ceea ce spun eu este că avem nevoie de locuinţe şi copiii vor veni[567]! Ceea ce îi linişteşte cel mai mult pe părinţi sunt curţile

565 în momentul în care îşi aurise din nou blazonul pătat în Franţa, prin răsunătoarele ei victorii din Libia împotriva Italiei.

566 Albii care se opuneau vaccinării, dacă aveau adepţi, nu ar lăsa altă alegere pentru conservarea rasei lor împotriva epidemiilor decât anihilarea indigenilor printr-o sterilizare generală. Este mai bine să lăsăm epidemiile să le rărească rândurile vaccinându-i pe albi, căci este important să-i menţinem pe indigeni în viaţă ca să-i punem să muncească.

567 Hitler a reflectat probabil la scăderea natalităţii în ţările industrializate şi a atribuit-o, nu fără temei, condiţiei materiale precare a majorităţii salariaţilor.

interioare dintre imobile, unde copiii pot să se joace liber, fiind în acelaşi timp supravegheaţi. Nu mai putem să-i lăsăm să meargă în stradă şi faptul că stau împreună le dă copiilor un mediu natural. La Regensburg am văzut o aşezare care mişuna de copii. Şi la noi a crescut natalitatea!

Noapte de 15/16 ianuarie în vechea Austrie, totul mergea pe relaţii. Trebuie să spunem că înainte era un fel de lege nescrisă, în virtutea căreia 9 milioane de germani conduceau 50 de milioane de negermani. Această conducere germană veghea întotdeauna ca locurile să fie atribuite numai membrilor săi. Acţionau împreună, căci altfel nu s-ar fi putut menţine. La fel era şi la baltici: toată lumea se ajuta reciproc împotriva non-germanilor. Fără recomandare nu ajungeai nicăieri în Austria. Când am venit la Viena, aveam una pentru Roller[568]. Pur şi simplu nu m-am servit de ea. Dacă m-aş fi dus atunci cu ea la el, m-ar fi luat imediat. Dar nu ştiu dacă ar fi fost mai bine pentru mine: totul mi-ar fi devenit mai uşor[569]!

Altă dată era de zece mii de ori mai multă corupţie decât astăzi, dar pur şi simplu nu se vorbea despre asta.

---

568 Alfred Roller (1864-1935), pictor vienez specializat în decoruri de teatru, fusese într-adevăr destinatarul unei scrisori de recomandare în favoarea tânărului Hitler, care renunţase să se servească de ea din pură timiditate. Brigitte Hamann a elucidat chestiunea în 1996. Vezi Brigitte Hamann, Viena lui Hitler. Anii de ucenicie ai unui dictator, în româneşte de Sanda Munteanu, Editura Vivaldi, Bucureşti, 2000.

569 Hitler se simte excepţional. A mutat mereu munţii din loc după 1918, ferindu-se să rămână la marginea societăţii, ajungând în medii de un nivel şi de dimensiuni tot mai mari. Mai înainte, în schimb, nu făcuse nimic remarcabil, mai ales în perioada lui vieneză (1907-1913). Disimulează aici această ruptură (aşa cum o făcuse deja în Lupta mea)> sugerând că eforturile dure din perioada vieneză au reprezentat sămânţa recoltelor viitoare.

Nu trebuie să spunem atunci când se ţine la noi un proces de corupţie: uite unde am ajuns! Sunt cazuri absolut particulare!

Sunt de părere că führerul nu trebuie nici să practice, nici să tolereze favoritismul. Nu am recurs niciodată la el pentru mine însumi şi trebuie să fiu surd în acest domeniu. Altfel, unde am ajunge?

Să luăm cazul că aş avea intenţia de a face ceva pentru cineva, dar trebuie după aceea să renunţ, pentru că între timp o persoană din anturajul meu ar avea aceeaşi idee şi aceasta ar însemna că am acţionat sub influenţa ei[570].

În armată, este nevoie de cinci zile pentru ca un ordin al meu să ajungă la destinaţie! în timp ce tot ceea ce trece prin partid se rezolvă repede. Forţa cea mai eficace este în partid!

Dacă italienii ar fi obţinut altă dată Erzbergul[571], nevoile lor de minereu ar fi fost acoperite pentru următoarele două secole. Drumul pe care l-au trasat spre acest loc era strategic. Minereurile se vor epuiza, dar astăzi avem metale uşoare la fel de dure ca oţelul. Şi cărbunele se va epuiza. În locul lui vom capta alte forţe ale naturii: aerul şi apa. Profesiile de miner şi de marinar sunt periculoase.

Se spune că femeile nu ar fi creatoare. Totuşi a existat o femeie extraordinară şi mă înfurie să văd că bărbaţii nu-i fac dreptate. Angelika Kauffmann[572] a fost

570 Hitler se prezintă aici ca un purificator. îşi prezintă regimul ca un remediu împotriva corupţiei şi a favoritismului şi pe el însuşi ca pe un model de virtute.

571 Munte în Stiria unde minereul de fier se exploatează sub cerul liber.

572 Angelika Kauffmann (1741-1815), provenită dintr-o familie de

unul dintre cei mai mari pictori: aceia dintre contemporanii ei care erau cu adevărat mari au admirat-o.

Pentru frontonul muzeului din Linz nu văd decât o singură inscripţie: „Poporului german ceea ce îi aparţine”. Pinacoteca din München este poate cea mai mare realizare pentru că a fost făcută de un bărbat. Nici nu avem idee cât îi datorează Münchenul lui Ludovic I[573], ca şi toată Germania. Tot aşa după cum Uffizi nu fac onoare numai Florenţei, ci întregii Italii. Vreau să mă ocup şi de Königsberg.

Vreau să reunesc muzeele din Nürnberg. Va fi de asemenea, un muzeu minunat. La Nürnberg voi face un muzeu al Germaniei, va deveni ceva grandios. În clădirea actuală mi-a fost întotdeauna frică să nu izbucnească un incendiu.

În secolul trecut, au fost dăruite poporului german muzeele din Berlin, München, Dresda, Viena şi Kassel. Nu este nimic mai frumos decât să oferi naţiunii monumente culturale.

Pot să construiesc Königsbergul cu creditele pe care mi le-a împrumutat Funk. Mai întâi un muzeu care va prelua tot ce am găsit în est, apoi o operă mare şi în al treilea rând o bibliotecă.

În sfârşit, vreau să iau sub protecţia mea noul Drontheim[574]. Războaiele vin şi se duc, numai operele culturii omeneşti rămân[575].

---

artişti, nu a fost lipsită nici de celebritate, nici de comenzi.

573 Vezi însemnarea din 25 septembrie. La München regele pusese să se construiască Glyptothek, Staatliche Antikensammlungen, Alte şi Neue Pinakothek

574 Este vorba de numele german al oraşului norvegian Trondheim: ideea de a anexa complet această ţară se conturează din nou.

575 La mijlocul lunii ianuarie 1942, ameninţarea unei prăbuşiri a Wehr-

Noaptea de 16/17 ianuarie

Hochlenzer[576] a fost construit în 1672. Asta este deja de mult! Motivul populării acestei regiuni era vechiul drum al sării, care mergea de la Hallein la Augsburg, trecând prin Salzburg şi Berchtesgaden. Hallturn îşi mai aminteşte de el[577]!

Nu cred că strămoşilor noştri regiunea li se părea frumoasă. Măştile Perchten[578] erau reprezentarea a ceva înfricoşător. Trebuie să fi fost înspăimântător pe atunci. Un drumeag mic străbate natura sălbatică: negustorii trebuiau să se aştepte mereu că vor fi atacaţi de fiare sau de tâlhari. Pentru un drum care nouă ne ia douăzeci de minute, ei aveau nevoie de zile întregi. Gaden probabil că înseamnă *Gatter*: „grădină", un loc închis.

Pe amplasamentul casei mele nu era absolut nimic până în 1917. Pământul era gol. Cred că în 1917 familia Winter de Buxtehude a construit casă, de unde şi faptul că aici nu se găsesc decât metale recuperate[579].

Vizita pe care am făcut acolo sus cu cea mai mare nerăbdare a avut loc când am revenit peste câteva luni şi am văzut că grosul muncii la noua casă era terminat. Mi-era teamă ca nu cumva prin dimensiunile sale clădirea să nu distoneze cu peisajul, dar am fost fericit să constat că era de cel mai frumos efect. La modul absolut aş fi vrut-o şi

---

machtului sub presiunea Armatei Roşii este la apogeu, călătoria lui Churchill la Washington făureşte o adevărată sabie a lui Damocles şi Hitler redesenează în linii mari harta muzeelor germane.

576 Han de munte care domină Berchtesgaden.

577 După muzee, regiunea Berchtesgaden serveşte drept derivativ. Hallturn este unul dintre satele regiunii.

578 Măşti cu forme înfricoşătoare, expuse în Alpii Bavarezi, mai ales la sărbătorile de la sfârşitul anului.

579 Aluzie la restricţiile din Primul Război Mondial.

mai mare.

Celebră era casa familiei Cornélius, numită Sonnenkôpă. Familia Bechstein ar fi vrut s-o cumpăr.

Dar mă interesa atunci să am o vedere spre Salzburg şi poate că nostalgia după ţinutul natal a jucat un anumit rol[580]. La Sonnenkôpă ar fi fost prea cald în timpul verii. Berghof era ideal. Aş dori să revin acolo. Când vom urca din nou acolo va fi cel mai frumos moment. Dar suntem departe de el, foarte, foarte departe[581]!

De fapt, am ajuns acolo prin Dietrich Eckart. Doream să-i găsim un adăpost temporar. Era subiectul unui mandat de arest şi trebuia să fugă. L-am ascuns mai întâi la München, la familia Lauböck. Dar de acolo s-a apucat să telefoneze peste tot în lung şi în lat. A doua zi, îmi spune: „Vreau s-o am pe Anna alături de mine. Sunt incapabil să mă ascund!” Atunci l-am dus înapoi la domiciliul lui. Am pus oameni să patruleze în faţă. Din când în când vedeam trecând câţiva poliţişti de la poliţia criminală din Leipzig, dar erau prea laşi ca să ne înfrunte. Atunci a sosit Christian Weber, acest poştaş era dintre ai noştri şi mi-a vorbit despre soţii Büchner. Eu nu-i cunoşteam pe Büchneri. Christian Weber locuise la el, la Obersalzberg. Credea că este un loc unde putea fi trimis Eckart. Büchner ţinea pensiunea Moritz. Într-un zi, m-a chemat Röhm[582]:

---

580 Istoricul poate confirma cu toată siguranţa. Vezi François Delpla, Hitler, pp. 110-112.

581 Chiar dacă mai indică speranţa într-un sfârşit victorios, acest pasaj arată că, după cinci săptămâni de contraatacuri ale duşmanului, Hitler este lucid în legătură cu dificultăţile care mai sunt de depăşit pentru a învinge Uniunea Sovietică. Cu toate acestea, îşi va încălca în mai multe reprize jurământul de a nu revedea Berghof înainte de victorie, petrecându-şi acolo tot primul semestru al anului 1944.

582 întreagă, primind în acelaşi timp felicitările Armatei, fericită de dispariţia unei instituţii care îi facea concurenţă (ofiţerii nu vedeau încă

trebuia să mă duc imediat la administraţia militară! Acolo era un serviciu de cercetări paralel cu cel al poliţiei. Am aflat de la el ce se complota la nivelul poliţiei. Röhm mi-a spus: „Poliţia vrea să încerce o descindere în noaptea aceasta! în locul dumneavoastră l-aş trimite în altă parte”. Constatasem şi eu că poliţiştii patrulau peste tot pe stradă. Mai târziu, Röhm mi-a spus: „Am aflat că pe drumurile din jurul Münchenului sunt baraje. îţi dau un vehicul al armatei, mergi cu maşina ta la grădina engleză şi acolo schimbăm cu vehiculul militar”. „Da, răspund eu, dar Eckart nu va pleca singur. După cum spune, nu poate rămâne fără companie”. „Este chiar şi mai bine, spuse Röhm, dacă maşina este plină”. Atunci mă duc să-l caut pe Drexler[583]: „Drexler, ai vrea să pleci imediat cu Eckart pentru câteva săptămâni?” Era entuziasmat. La început Eckart a refuzat, dar seara – era în iarna 1922 – 1923 – l-am adus. Au urcat, deşi era încă multă zăpadă. Dar n-am cunoscut amănuntele.

A doua zi poliţiştii s-au năpustit la mine. Cum i-am mai repezit pe atunci! Când dădeam un telefon şi simţeam că suntem ascultaţi[584], spuneam: „Ei, bine, iar este un

---

ascensiunea concomitentă a SS). Modul relaxat în care vorbeşte despre Rohm arată că examinează episodul cu o decizie la fel de rece: era necesar pentru cauză, chiar dacă Rohm rămâne un bun camarad. Se vede aici cât de mult diferă nazismul de stalinism, grijuliu să murdărească pentru totdeauna memoria victimelor sale.

583 Anton Drexler (1884-1942), întemeietorul Partidului Muncitorilor Germani la începutul anului 1919 - devenit un an mai târziu Partidul Nazist prin adăugarea adjectivului „naţional-socialist” - a fost dat afară din conducerea acestuia de către Hitler în 31 iulie 1921. Această complicitate tardivă şi tutuirea nu erau cunoscute înainte de prima ediţie a acestor consemnări.

584 Pe atunci, tehnologia era rudimentară: poliţia nu putea declanşa o ascultare telefonică fără să emită un zgomot uşor de identificat.

maimuţoi de poliţai pe fir!” N-au aflat nimic. Christian Weber a povestit după aceea tot ce s-a întâmplat. Ştiam numai că era la o pensiune din apropiere de Berchtesgaden. Într-o zi de aprilie, am luat-o cu mine pe sora mea mai mică[585] şi pe soţia lui Hirtreiter. Le-am spus că trebuie să mă duc să discut cu nişte oameni şi le-am lăsat jos, la Berchtesgaden, în timp ce m-am dus pe jos la Christian Weber. Urcuşul era greu şi nu se mai termina! Un drum îngust prin zăpadă. „Ei bine, i-am spus eu, eşti nebun? Mai e mult? Crezi că sunt alpinist din Himalaya? Că am devenit capră neagră? Dumnezeule mare, nu puteai să găseşti un loc mai bun? Dacă va continua tot aşa, cobor, îmi petrec noaptea jos şi urc din nou când se face ziuă!” El: „Aproape am ajuns!”. Şi dintr-odată am văzut o casă în faţa noastră: Pensiunea Moritz. „Avem camere rezervate?” „Nu, dar dacă nu sunt cizme în faţa uşii putem să intrăm”. Nu putusem să ne anunţăm telefonic. „Dar să vedem dacă Dietrich Eckart este aici”. Am bătut la o uşă. „Diedi, a venit Wolf[586]!” Iese în cămaşă de noapte, cu picioarele lui păroase. îmbrăţişări. Era foarte emoţionat. „La ce oră trebuie să mă scol mâine dimineaţă?” „La ora 7 şi jumătate este cel mai frumos!” Nu văzusem încă nimic din peisaj. A doua zi de dimineaţă mă trezesc, este foarte multă lumină. Mă duc pe verandă şi privesc afară: ce minunăţie! O vedere indescriptibilă spre Untersberg[587]! Eckart era deja jos, râsul doamnei Büchner răsuna. Eckart m-a prezentat soţilor Büchner: „Iată-l pe tânărul meu prieten, Herr

585 Paula Hitler (1886-1960).

586 Prima aluzie la această poreclă care înseamnă „lup” este utilizată tocmai în familia Wagner (vezi Brigitte Hamann, Winifred Wagner oder Hitlers Bayreuth, Piper, München, 2003).

587 Un munte încărcat de legende, formând o masă dreptunghiulară impresionantă în faţa vestitului bovindou de la Berghof.

Wolf!” Nimeni nu bănuia că eram unul şi acelaşi cu exaltatul Adolf Hitler. Eckart era dr. Hoffmann. La amiază, Eckart mi-a spus: „Acum trebuie să mă însoţeşti la hanul Türken[588]! Acolo, în calitate de austriac, ţi se va servi un gulaş adevărat!” A fost salutat acolo ca „Herr Doktor”. Am văzut că toată lumea ştia cine este. Când l-am întrebat, a spus: „La această altitudine nu există trădători!” în timpul unei şedinţe de la Freilassing se făcuse cunoscut ca dr. Hoffmann, apoi în focul discuţiei se prezentase: „Ce îmi tot îndrugaţi acolo, ştiu asta mai bine ca voi, sunt eu, Dietrich Eckart!”

A trebuit să mă întorc curând la München. Dar imediat ce aveam un moment, mă repezeam acolo sus. După aceea am făcut excursii. Într-o casă din Purtscheller am fost într-o zi pe o furtună teribilă, că am ajuns să ne întrebăm dacă nu cumva casa o să-şi ia zborul. Dietrich înjura: „Ce idee să mă închidă într-o asemenea casă!” Altă dată Büchner a plecat cu motocicleta: o escapadă nebunească!

Şi într-o zi n-am mai putut să-l ţinem la pensiune: se răspândise zvonul că venise o hoardă de poliţişti! într-o după-amiază l-am mutat în căsuţa lui Göll. îşi luase cu el, ca la toate mutările, patul şi râşniţa de cafea.

Pentru mine, Obersalzberg devenise un loc minunat. Eram total îndrăgostit de peisaj[589]. Soţii Büchner, singurii care cunoşteau identitatea mea, tăceau. Pentru cei care mă cunoşteau eram Herr Wolf. Până în ziua în care totul a răsuflat. Voiam să merg la Passau la Ziua Germană. Era întotdeauna foarte amuzant pentru mine să ascult dezbaterile cărora le dădea naştere Hitler la masă. Era

588 Numele acestui stabiliment, care şi-a reluat funcţia hotelieră după război, este Zum Türken.

589 Era, spune el, „ganz verliebt in die Landschaft

acolo un om din Holstein[590], a cărui soţie era foarte drăguţă. Ne-am aşezat şi iată că omul zice: „Am venit cu maşina de la Holstein până la Berchtesgaden şi acolo trebuie să-l văd pe om cel puţin o dată. Am să merg până la Passau”. Mă gândesc: ah, afacerea mea s-a dus pe apa sâmbetei! îi spun că merg şi eu acolo, că treaba mă interesează şi pe mine şi că îl invit în maşina mea. Minunat, spune el. A doua zi coborâm echipaţi la Berchtesgaden şi plecăm cu maşina.

Când ajungem la Passau ne aşteaptă o maşină. Ne oprim, mă reped şi îi fac pe oameni să înţeleagă că nu trebuie să spună cine sunt. Sunt Herr Wolf. Nu era în circulaţie niciun portret de-al meu[591]. îi spun omului din Holstein, după ce Maurice mi-a şoptit că trebuie să ne schimbăm, că am de tăcut un drum până în oraş şi că, dacă nu vrea să ia altă maşină, mă întorc curând. Când ajungem în sală, omul este deja aşezat acolo, aude strigăte, face o mutră buimăcită, cea mai tembelă pe care am văzut-o vreodată. Dintr-odată vede că urc la tribună şi încep să vorbesc şi mă fixează de parcă aş fi fost o fantomă. La sfârşit a fost o busculadă severă şi Schreck a fost arestat. După aceea am plecat împreună. Acum era încântat. I-am spus să nu spună nimic nimănui, căci altfel trebuia să părăsesc Obersalzbergul şi nu aveam unde să mă duc. Mi-a dat cuvântul de onoare. La întoarcere, s-a aşezat Göring la volan. Conducea ca un nebun şi mă simţeam rău. La un viraj, înainte de Tittmoning, am ajuns într-o grămadă de bălegar. Din fericire, Maurice ne-a dus cu bine acasă.

---

590 Regiune din nordul extrem al Germaniei, a cărei depărtare explică de ce omul ţinuse să asculte un discurs al lui Hitler înainte de a pleca.

591 Dovadă a unei atenţii timpurii acordate răspândirii imaginii lui, înainte chiar de a-i fi atribuit fotografului Hoffmann exclusivitatea pentru aceasta.

A doua zi la Obersalzberg soţia omului din Holstein vine la baza scării şi mă fixează ca şi când n-ar fi ştiut nimic. Era clar că îi spusese, dar faţă de ceilalţi şi-a ţinut gura.

Trebuia deja să vorbesc în public la Berchtesgaden. Acum nu se mai putea amâna. „Ziua Germană la Berchtesgaden! în prezenţa lui Adolf Hitler!” în pensiune s-a produs mare agitaţie. Toată lumea, cam 40 – 50 de persoane, voia să-l cunoască pe acest om şi au coborât. Se servise masa mai devreme din acest motiv. Am coborât cu motocicleta, am ajuns la sala Coroana şi… nebunie: aveam toată pensiunea în faţa mea! Credeau că mulţimea aclamă fiecare persoană la sosire ei. Când am urcat pe estradă, m-au privit de parcă aş fi fost nebun; erau încântaţi! Dar când m-am întors acolo sus, viaţa mea la pensiune a fost ratată, căci toţi cei care mă vorbiseră de rău nu mai ştiau unde să se ascundă.

Perioada când nu mă cunoştea nimeni a fost cea mai bună pentru mine. Cum îmi plăcea să străbat atunci Reichul în maşină! Toţi vedeau în mine o persoană oarecare, nu pe Hitler.

În 1925, în timpul uneia dintre primele mele călătorii[592], m-am întors să-i văd pe soţii Büchner. Am spus: am lucruri de dictat, îmi trebuie multă linişte; atunci m-am dus în căsuţă şi am lucrat. Apoi soţii Büchner au plecat. Astăzi am grijă să nu li se întâmple nimic[593], îi judec

592 Adică una dintre primele după ieşirea lui din închisoare.

593 Iată cum contrazice ceea ce rostise ceva mai devreme despre refuzul favoritismului. Este vorba însă mai puţin de duplicitatea lui, cât de statutul foarte special pe care îl acordă „anilor săi de luptă” şi, în consecinţă, persoanelor care au ajutat direct la ascensiunea lui. Cu toate acestea, mărturisirea ascunde o minciună: dacă într-adevăr se interpune ca „să nu se întâmple nimic” unui cuplu de bătrâni, nu merge

întotdeauna pe oameni după conduita lor din perioada luptei. Oamenii ne-au ajutat atât de mult atunci, când partidul era slab! Büchner era foarte de treabă şi soţia lui era, pe cinstea mea, plină de temperament.

Apoi, în 1925 sau 1926, a venit un saxon, Dressel. Zi şi noapte! Caraghiosul de el era leneş ca o şopârlă, îşi neglija slujba, servea mese mizerabile şi făcea adese scene înspăimântătoare. Iar cumnatul lui bea ca un burete! Intendenţa era asigurată de domnişoara Hutchenreuther, o tânără încântătoare care este acum la Amann. Era fiica unui fabricant de porţelan ruinat: tristă treabă, dar fata era minunată. A fost o uşurare când a plecat. Dressel nu a retrocedat nici măcar o dată cele 10% personalului. Amann a scos-o de acolo[594]. Era atât de nebun că nu am putut să rămânem.

Şi atunci am locuit la Marineheim[595]. Soţii Bechstein stăteau acolo şi m-au rugat să le ţin companie. Dar era insuportabil. Spuneau chiar şi ei aşa, totuşi erau oameni de lume. Sclifoseli, lipsă de naturaleţe, chintesenţa unei concepţii contrare concepţiei noastre. După disputa în legătură cu bagajele domnului Modersohn am plecat. îmi era imposibil să rămân într-o casă unde locuiau astfel de oameni.

După aceea un an şi jumătate, aproape doi am locuit – cu întreruperi – în Casa Germană din Berchtesgaden, mai

până acolo încât să scutească de serviciul militar pe toţi cei dragi lor. Şi încă şi mai puţin să-i urmărească pe aceştia pentru ca ofiţerii lor să nu-i expună prea mult, ceea ce ar avea cel mai rău efect asupra moralului trupelor.

594 Şi fără îndoială Hitler a fost cel care i-a semnalat acest caz. Favorizează femeile tinere şi frumoase şi le pune să lucreze în întreprinderile lui, mai ales atunci când l-au ajutat „în anii de luptă”.

595 O pensiune pentru ofiţerii de marină în retragere, numită şi Antenberg.

întâi în faţă, după aceea în aceeaşi cămăruţă din spate. Acolo am fost cu adevărat răsfăţat. Mă urcam în fiecare zi la Obersalzberg, la Scharitzkehl, două ore şi jumătate de traseu, dus-întors. Acolo am scris volumul al doilea[596]. îmi plăcea foarte mult să merg la „Casa cu trei fete" unde erau întotdeauna femei frumoase, pentru mine era minunat. Una era o adevărată frumuseţe, celelalte erau plăcute.

Într-o zi am auzit că locuinţa Wachenfeld este de închiriat. Era în 1928. Nu poate să apară nimic mai bun, mi-am spus. M-am repezit acolo, dar n-am găsit pe nimeni. Vine bătrânul Rasp[597]: cele două doamne tocmai au plecat! Winter fusese un mare industriaş din Buxtehude[598] şi botezase casa după numele soţiei sale, născută Wachenfeld. Aştept şi cele două se întorc. „Scuzaţi, sunteţi proprietara acestei case? Mi s-a spus că vreţi să închiriaţi". „Sunteţi domnul Hitler? Şi noi suntem de-ai voştri. Suntem membre ale partidului". „Minunat!" „Vă rog să urcaţi să serviţi o ceaşcă de cafea". Am urcat şi am fost cucerit. Mai ales camera mare m-a încântat. „Pot să închiriez toată casa?" „Da, chiar asta doresc! Iarna este goală şi bătrânul Rasp vine să aerisească, dar nu este suficient". „Pot s-o închiriez pe tot anul?" „Da". „Care este preţul?" „Nu ştiu, nu este prea mult pentru dumneavoastră, să zicem, 100 de mărci?" „Ne-am înţeles! Şi în cazul în care vreţi să vindeţi, vă rog să-mi acordaţi preferinţă!" „Ne scăpaţi de o mare grijă! Nu mai putem să facem nimic cu această casă".

I-am telefonat imediat surorii mele[599] de la Viena: am

---

596 Din Lupta mea.

597 în continuare aflăm că este vorba de proprietăreasă şi de sora acesteia, profesoară.

598 Un oraş în apropiere de Hamburg.

599 Sora lui vitregă, Angela Hitler, văduvă Raubal (1883-1949), mama lui Geli.

închiriat o casă, vrei să vii să te ocupi de ea? A venit şi ne-am mutat imediat. Era atât de minunat! Primul Crăciun acolo sus a fost magnific! Cum era absolut singură, i-am cumpărat imediat doi câini şi avea şi o servitoare. Nu i s-a întâmplat niciodată nimic supărător, dimpotrivă[600].

Apoi m-am dus într-o zi la Buxtehude. Investisem deja în casă şi voiam să se fixeze un preţ de vânzare la notar. Aş fi cumpărat-o cu plăcere. Dar profesoara[601] spusese că sora ei nu vrea să vândă un bun care provenea de la soţul ei. La Buxtehude m-am informat despre uzina lui Winter. Veniserăm de la Hamburg cu maşina.

„Este fabrica de piele?" „Da, cred. Dar fabrica a ars astă noapte". Mă gândesc în sinea mea: am căzut la ţanc! Şi o întreb pe fetiţa care ne informase unde este bătrâna doamnă. „Este tot în casa directorului, care n-a ars!"

Fata a fost cea care m-a văzut mai întâi: „A, dumneavoastră sunteţi! Ca să vedeţi ce s-a întâmplat ieri! Mamă, a venit Adolf Hitler!". Iese o doamnă: „A, aţi venit! Abia vă văd. Consider un noroc că aţi venit astăzi. Când mă gândesc că acum asta a ars! Ştiţi, totuşi există o dreptate!" Fabrica fusese cumpărată de la doamnă în momentul inflaţiei de către doi evrei[602]. Fata spune:

---

600 Şi încă cum! Nefiind deloc încântată de prezenţa Evei Braun, a făcut-o să simtă acest lucru, iar fratele ei a alungat-o imediat în 1936. Vezi Les tentatrices..., op.cit., p. 133.

601 Această primă menţionare a profesiei surorii doamnei Winter, de neînţeles ca atare, sugerează că se mai făcuseră alte aluzii, în afirmaţii care nu fuseseră consemnate: aceasta confirmă faptul că avem de-a face cu o selecţie a pasajelor care pot servi fie ca directive, fie ca viitoare contribuţii la o istorie edificatoare a mişcării naziste.

602 Este vorba de vestita inflaţie din 1923, care a distrus economiile unui mare număr de persoane, oferind altora ocazia unor câştiguri uşoare. Hitler sugerează, în treacăt, că aceştia din urmă erau toţi evrei, în timp ce niciuna din persoanele ruinate nu avea această naţionalitate.

„Mamă, domnul Hitler ar vrea să cumpere casa de la munte”. Ea zice: „Astăzi, pentru că este o zi aşa de norocoasă, sunt de acord[603]”.

Atunci m-a dus în faţa unui portret: „În armată nu se pot aşadar scrie scrisori? Nemernicul ăsta, ticălosul ăsta este de trei săptămâni sub drapel şi încă nu i-a scris!” „Ei bine, îi spun eu, poate că este la manevre”. „Atunci, zice ea, poate că am fost nedreaptă cu el”.

Am apreciat-o foarte mult pe acea femeie în acel moment – o femeie de aur, care semăna mult cu doamna Hoffmann[604], deşi era mai grasă şi mai scundă, foarte vioaie. Trecuse de 80 de ani. M-am dus să fac o mică plimbare cu ea. Nu mai avea dreptul decât la uzufructul casei. Uzina luase foc de la un fulger. Aşa am devenit proprietar.

Da, sunt foarte strâns legat de acest munte. Acolo s-au făcut multe lucruri, s-au născut şi au fost terminate acolo, face parte dintre cele mai frumoase perioade ale vieţii mele. Rămân de asemenea ataşat de prima mea casă. Toate planurile mele mari au ieşit de acolo. Acolo am avut întotdeauna prieteni agreabili. Cum mai puteam încă să-mi acord răgazuri! Acum sunt ca un animal întotdeauna legat. Nu-mi mai rămân decât cele câteva ore pe care le petrec aici.

Pentru baroană[605] am fost un om interesant. Eckart îi spusese: „Am aici un tânăr prieten care va fi mai târziu

---

603 Providenţa nu este invocată aici, dar totul sugerează că aceasta veghează asupra protejatului său.

604 Este vorba de o admiratoare în vârstă, fără legătură de rudenie cu fotograful. Les tentatrices..., op.cit., pp. 17,54.

605 Baroana von Abegg (cf. infra). Aici Hitler face din nou o aluzie de neînţeles, care trebuie să fi fost lămurită într-unul din pasajele anterioare, neconsemnate.

cineva foarte important”. A întrebat ce fac. Am spus că sunt scriitor.

Ce bine era la Dietrich Eckart, când m-am dus la el, în strada Franz Iosif. Cum s-a ocupat de micuţa Anna! Când a murit, Anna mi-a spus plângând amar că nu va mai găsi niciodată în viaţă un om atât de dezinteresat. Astăzi am făcut cu toţii paşi înainte şi ne vine greu să ne reprezentăm ce era atunci: o stea polară. Tot ceea ce scriau ceilalţi era aşa de plat! Când critica pe cineva o făcea atât de spiritual! în materie de stil, eu eram pe atunci un prunc încă[606]. Dar un lucru mă consolează: nici la el nu venise totul de la sine, era rezultatul unui efort dintre cele mai conştiincioase. Sunt lucruri pe care le-am scris acum zece ani şi pe care nici nu mai pot să le citesc[607]!

În grupul nostru de la pensiune mai erau, pe lângă Dietrich Eckart, Gansser[608], baroana Abegg, Esser[609], Heinrich Hoffmann, Drexler, precum şi Anna a lui. Pentru baroană am urcat anevoie o dată într-un coş un bust atribuit lui Donatello; când am sosit, am văzut că era vorba de o sculptură de lut foarte ordinară!

În Casa Germană am petrecut multe seri foarte frumoase, uneori la bar, alteori la prieteni. Gansser umplea

606 Eckart îi dădea mai mult asigurări lui Hitler decât să-l instruiască.

607 Se poate observa că Hitler laudă manierele lui Eckart şi stilul lui, scris şi oral, mai mult decât ideile acestuia.

608 Emil Gansser (1874-1941) fusese unul dintre principalii donatori ai partidului nazist chiar de la începuturile acestuia. Chimist, ocupând un post important în uzinele Siemens din Stuttgart, îşi folosea relaţiile profesionale pentru a atrage fonduri din străinătate, în special din Elveţia. Vezi zeitreisefuehrer-vorarlberg.blogspot.fr/2008/04/der-bregenzer-dr-emil-gansser-1874-1941 .html.

609 Hermann Esser (1900-1981), nazist precoce şi apropiat al lui Hitler, activ mai ales în domeniul presei.

casa cu vocea lui sonoră cu accent şvab, căci mirosea peste tot urme de crime.

Miezel era o tânără de toată frumuseţea[610]. Am cunoscut atunci multe femei. Multe mă găseau pe gustul lor. Dar de ce să mă căsătoresc, ca să las apoi o femeie absolut singură? O imprudenţă şi trebuia să petrec şase ani în închisoare[611]! Un lucru era sigur: nu se punea problema să mă căsătoresc. Aceasta m-a făcut să ratez câteva şanse. Am făcut eforturi să mă stăpânesc.

Dr. Ganser merită ca partidul să-şi aducă veşnic aminte de el. îi datorez o mulţime de întâlniri importante; dacă nu l-aş fi cunoscut pe Richard Franck de la Komfranck[612], nu aş fi putut să menţin [*Völkischer*] *Beobachter* în 1923. Acelaşi lucru cu soţii Bechstein! Când mă gândesc că am mers luni de zile în maşina lor cu dinamită, unde Herr Bechstein îmi explica, pentru a mă linişti: „Nu pot să folosesc alt şofer, căci acesta este aşa de prost, încât nu înţelege ce spun. Dacă tamponează pe cineva, sărim în aer! Dacă auziţi spunându-se că Aleea Podurilor s-a făcut scrum, va fi opera mea[613]!”

---

610 în acest lung monolog nostalgic, destinat să compenseze dificultăţile momentului, sunt evocate multe figuri feminine, fie tinere şi afabile, fie vârstnice şi materne.

611 îi mai rămâneau de ispăşit patru ani după eliberarea sa condiţionată din decembrie 1924: fără îndoială, vrea să spună că noua „imprudenţă” l-ar fi costat o prelungire de doi ani.

612 Richard Franck, moştenitorul unei dinastii de fabricanţi de cafea, dezvoltase în timpul Primului Război Mondial un înlocuitor de cafea pe bază de cereale comercializat sub numele de Kornfranck. Figura printre cei mai generoşi donatori ai partidului la începuturile acestuia. Vezi Helmuth Auerbach, „Hitlers politische Lehrjahre und die Münchener Gesellschaft”, în Vß, 1/1977, p. 31.

613 Cum este puţin probabil ca marele burghez Bechstein să fi utilizat o maşină plină de exploziv, acest pasaj trebuie fără îndoială citit la

Când era vorba de călătorii, Eckart era cel mai punctual dintre oameni, iar Gansser exact inversul. Eckart era acolo cu o oră şi jumătate înainte de plecarea trenului. Cel care nu era niciodată acolo era Gansser. Atunci Eckart îmi spunea: „Ştii ceva de el? Mi-e teamă să nu sosească din nou prea târziu!” Apoi, după un moment: „Şi nu te îndepărta, căci altfel voi fi absolut singur!” în ultimul moment înainte de plecare, Gansser, încurcându-se în bagaje, venea din ultimul vagon pe care reuşise să-l prindă şi ajungea la noi. Iar Eckart se stropşea la el: „Te-ai născut după termen, asta explică totul!”

Eckart era protestant. Dar faţă de Gansser lua apărarea catolicismului: „Fără Luther, am fi terminat mai repede”. Gansser, ca fiu de pastor, îl apăra pe Luther. Într-o zi a încheiat lupta cu cuvintele următoare: „Acum am să-ţi spun un lucru: tu eşti produsul unei sexualităţi protestante!”

La München am găsit un mare număr de oameni foarte loiali. Fiecare avea totul de pierdut şi nimic de câştigat. Când întâlnesc unul din aceşti oameni simpli, mă simt foarte bine, îmi sunt ataşaţi şi şi-au dat osteneala. Mici negustori din piaţă alergau la apartamentul meu ca să aducă două ouă pentru Herr Hitler al lor. Unii ca Pöschl, de exemplu, Fuess, Gahr[614]; dar şi alţii foarte mici, unii au

---

modul figurat. Explozivii erau transportaţi de armată în vehicule de un roşu aprins şi „Dynamite-Wagen” era denumirea unei jucării de aceeaşi culoare, (www.champex-linden.de/lgb_produktdatenbank/produkt.nsf/82d3460d4c6d06d0c 125691 c00467cf6/66100921 facc4b58852569df00 79d204.html). Trebuie să credem că maşina lui Bechstein era roşie şi că se amuza nu numai să spună că era burduşită de dinamită, ci să-şi şi imagineze o explozie pe Aleea Podurilor, un bulevard mare din cartierul berlinez Moabit, şi acesta tot „roşu”.

614 Josef Fuess (1885-?) era bijutier la München, iar Otto Gahr (1876-1932) era argintar în acelaşi oraş. Amândoi l-au ajutat pe Hitler să

deja păr alb, asta te emoţionează. îmi sunt aşa de dragi oamenii aceştia! Cei zece mii din pătura superioară, care fac totul din calcul, văd în mine o atracţie pentru salonul lor, alţii se gândesc la cariera lor. Însă vânzătorii noştri de ziare erau adesea bătuţi sau boicotaţi! Unul dintre partizanii noştri cei mai credincioşi era bătrânul Jegg, încă din 1920. Ce vremuri frumoase! Una dintre cele mai frumoase amintiri ale mele. Este înrădăcinarea mea în popor pe care n-am pierdut-o. Sunt legat de el atât de personal, încât pot să mă transpun în mentalitatea lui, în bucuriile şi grijile lui, căci am trăit aceeaşi experienţă. M-am hrănit ani la rând cu *Tiroler Gröstel*[615]. Şi Hess la fel[616].

---

confecţioneze diverse însemne naziste (de purtat individual sau de prezentat în cortegii). Primul a participat la concepere (este, de altfel, menţionat în Lupta mea), al doilea le-a fabricat. Vezi Anton Joachimsthaler, Hitlers Liste, Herbig, München, 2003, pp. 221-239).

615 Mâncare pe bază de cartofi care se consumă în Bavaria stând în picioare.

616 Este prima menţionare a acestui tovarăş din perioada de început a mişcării. El a devenit al treilea personaj al regimului înainte de fuga sa în Scoţia, în 10 mai 1941, cu opt luni mai înainte, şi de încarcerarea lui - care s-a dovedit a fi pe viaţă, în pofida longevităţii sale (a murit la Spandau, închisoarea condamnaţilor din procesul de la Nürnberg, în 18 august 1987, la vârsta de 93 de ani). Istoricii mai discută încă pentru a stabili dacă această călătorie a fost organizată împreună cu Hitler. Acest pasaj şi toate menţionările consecutive ale lui Rudolf Hess în consemnările de faţă dau dreptate celor care cred aşa, mai ales dacă se iau în considerare argumentele adversarilor lor. Aceştia fac mare caz, într-adevăr, de furia lui Hitler când i s-a anunţat plecarea lui Hess. Führerul dorea - şi în această privinţă toată lumea este de acord şi dovezile abundă în acest sens - să obţină un tratat de pace cu Anglia înainte de atacul împotriva URSS. Dar pentru că fusese prins înainte să poată acţiona, Hitler avea cel mai mare interes să-l dezavueze, iar furia lui nu dovedeşte nimic. Tot ce se poate spune citind aceste consemnări este că aceasta căzuse bine: nu sunt decât evocări emoţionate ale „vremurilor bune” din anii de luptă. De aici se poate conchide nu numai

Făceam atâtea economii! Aş fi putut foarte bine să mănânc la o cantină populară. Economiseam ban cu ban pentru partid. Un alt aderent credincios: micul Neubauer, valet la Ludendorfi[617]. Şi apoi erau şi nobilii, Herr von Strânsky, Scheubner-Richter, von den Pfordten: la mine se întâlneau extremele opuse. Propriul meu anturaj, în partid, provenea din toate regiunile Germaniei. Baza mişcării mele a rămas aceeaşi.

A fost o epocă mare, dacă ne imaginăm faptul că a apărut un om necunoscut pentru a cuceri o naţiune şi că, cincisprezece ani mai târziu, a devenit într-adevăr cancelarul Reichului! Dar am şi avut norocul să am printre aderenţi personalităţi puternice.

Noaptea de 17/18 ianuarie

Mai întâi vine zăpada, pe urmă îngheţul! Asta este

că Hitler nu are aerul de a-i purta pică locotenentului său, dar doreşte chiar ca posteritatea să ştie acest lucru. Fără îndoială, speră, de asemenea, ca acest pion momentan neutralizat să poată juca un rol în momentul - mereu dorit - unei păci cu Anglia, după răsturnarea lui Churchill. Să remarcăm, de asemenea, că Bormann este succesorul lui Hess în fruntea partidului nazist (Hitler rămânând şeful lui teoretic) şi că Trevor-Roper are dreptate să sublinieze (în introducerea la ediţia engleză a versiunii Genoud din 1953, op. cit.) paralela dintre faptul că îi dictase Lupta mea lui Rudolf Hess în închisoarea din Landsberg în 1923 şi consemnarea acestor reflecţii sub controlul lui Bormann în această altă închisoare care era pentru Hitler Cartierul General de pe Frontul de Est.

617 Erich Ludendorff (1865-1937), şef de stat-major al generalului Hindenburg în diferitele lui comandamente din timpul Primului Război Mondial, a militat alături de partidul nazist în cei doi ani precedenţi puciului din 1923. Relaţia sa cu Hitler s-a răcit în 1925.

ceea ce puteam citi în cărţile despre Rusia şi nici Hilger[618] nu mi-a spus nimic altceva. Se vede că nu te poţi baza pe toate aceste observaţii. Se pot calcula temperaturile medii pe mai mulţi ani, dar va trebui să adăugăm: este posibil ca într-un an fluctuaţiile de temperatură să fie mult mai mari decât ne lasă să presupunem media anuală[619].

Asta este ceea ce a provocat şocul, lipsa de pregătire şi faptul că oamenii nu erau echipaţi pentru a face faţă. Pe de altă parte, strategia comandamentului nostru a trebuit să fie mai întâi schimbată în funcţie de aceste date. Astăzi lăsăm unităţile sovietice să realizeze străpungeri fără să ne mişcăm de pe poziţiile noastre. În spatele liniilor noastre sunt după aceea nimicite sau pier în sate, din cauza lipsei de organizare logistică. Dar pentru aceasta trebuie să ai nervii tari şi pot să spun deschis că domnul predecesor[620] al meu nu avea nervii necesari. Generalii trebuie să fie nişte buldogi cu boturi perfect reci, oameni dezagreabili, aşa cum am în partid. Aşa sunt soldaţii de care avem nevoie într-o asemenea situaţie. Dacă nu ar fi venit gerul, ne-am fi afundat încă 600 de kilometri. Bine a făcut că a venit! Providenţa a intervenit şi ne-a salvat de la o catastrofă.

Uleiul pe care îl folosim în acest moment îl aveam deja. Şi apoi vine un imbecil care ne inventează un ulei

---

618 Gustav Hilger (1886-1965), fiul unui comerciant german instalat în Rusia, fusese recrutat de ambasadorul german de la Moscova în calitate de consilier în anii 1930 şi îşi păstrase această funcţie până la războiul germano-sovietic; după aceea a fost angajat la Ministerul Afacerilor Externe ca expert pentru problemele legate de URSS şi aflăm aici că Hitler l-a consultat.

619 Ş i-a păstrat postul în timpul celui de-al Treilea Reich, până la război. Hitler sugerează aici că l-a întâlnit în cadrul pregătirii Operaţiunii Barbarossa.

620 Generalul von Brauchitsch (vezi însemnarea din 7 ianuarie).

pentru „toate temperaturile”. Sunt furios împotriva birourilor: dacă totul este planificat de oameni care nu se ocupă în acelaşi timp şi de fabricaţie, asta dă rezultate proaste.

Să fii atent la ceea ce numim frumuseţe este bine pentru vremuri de pace. Pentru război am nevoie de locomotive care să ţină cinci până la şase ani[621]; în consecinţă, trebuie să renunţ la tot ceea ce permite unei maşini să rămână intactă zece ani mai mult.

Cu puţin timp în urmă, un nou tip de Messerschmitt a căzut în mâinile adversarilor. Au fost îngroziţi. Un ziar american a scris că se credea că germanii nu aveau echipamente bune, dar că acum trebuia să se considere că vor trece cel puţin trei ani până când America să producă un avion de această calitate; să aliniezi în faţa lui echipamentele americane ar echivala cu o sinucidere. Acum, un avion german necesită cu cel puţin de şase ori mai multă muncă decât unulamerican [622].

În Malta, tactica noastră constă în atacuri repetate, pentru a-l obliga pe englez să tragă fără întrerupere.

621 Cu astfel de cifre se măsoară scăderea moralului! Hitler întrevede acum că războiul va dura până în 1947 sau 1948. Ceea ce pare să însemne că va reuşi să învingă URSS sau cel puţin s-o împingă dincolo de Ural, pentru a profita de resursele ei într-o înfruntare cu lumea anglo-saxonă.

622 Hitler încearcă să se autolinişteasscă, ignorând ceea ce spunea chiar el în favoarea standardizării şi în defavoarea perfecţionismului, dăunător pe timp de război, al industriaşilor germani. Faptul că industria americană necesită mai puţină mână de lucru pe unitate produsă ar trebui, dimpotrivă, să-l îngrozească! Şi ar trebui să înţeleagă că, dacă întâmplător materialul adversarului este în mod individual mai puţin performant, cantitatea va suplini calitatea şi apărarea germană va fi copleşită. Fără îndoială că înţelege acest lucru - căci se înmulţesc semnele unei înfrângeri întrevăzute - dar nu vrea să ştie, atât pentru a se autosugestiona, cât şi pentru propagandă.

Aceasta ne provoacă foarte puţine pierderi. Avioanele italiene sunt şi ele superioare faţă de Hurricane.

La Alexandria, italienii au lansat din nou un atac cu torpilele lor. După părerea englezilor, sunt oameni foarte curajoşi, dacă se aruncă în astfel de atacuri. Italienii cad din cauza erorilor în dispunerea forţelor, ceea ce am trăit noi aici cu frigul: un şoc care îi paralizează.

18 ianuarie, seara

Toată viaţa mea nu a fost decât un efort constant de convingere. În 1932, am avut la Kaiserhof o conversaţie de mai multe ore cu Meissner[623]; mi-a spus că fusese toată viaţa lui democrat, dar poate în alt sens decât cel la care ne gândeam noi; în realitate, era destul de apropiat de noi şi ar face totul ca să ne ajute pe lângă Bătrânul Domn; nu era uşor, căci mentalitatea sa îl îndepărta de noi.

Trebuie să recunosc că Meissner a fost primul care mi-a descris viaţa dusă de Bătrânul Domn într-un mod foarte convingător. Pe cine trebuia să se sprijine? Naţional-germanii erau nişte incapabili. Nu va merge împotriva constituţiei! Ce să facă? Pentru el era un calvar să lucreze cu anumiţi social-democraţi sau anumiţi membri ai Zentrum. La aceasta se adăuga aversiunea lui pentru Hugenberg, care îl calificase drept trădător în 1925, pentru că îl menţinuse pe Meissner în funcţiile sale[624].

---

623 Otto Meisner (1880-1953), secretar de stat la Preşedinţia Republicii de la Ebert până la Hitler inclusiv.

624 La prima alegere a lui Hindenburg ca preşedinte, în aprilie 1925. Complotul Hider-Meissner este important şi, în 1952, inedit. Meissner îşi publicase cu doi ani mai înainte memoriile cu un tidu elocvent: Staatssekretär unter Ebert, Hindenburg, Hitler. Der Schicksalsweg des deutschen Volkes von 1918-1945. Wie ich ihn erlebte, Hoffmann&Campe, Hamburg, 1950. Se prezenta ca un oarecare german care îşi făcuse conştiincios munca sub toate regimurile şi „trăise” evenimentele. în realitate, ocupând o funcţie capitală pe lângă un şef

Bătrânul Domn m-a chemat la el[625]: „Herr Hitler, vreau să aud punctul dumneavoastră de vedere!” Era o dificultate nebună să transmiţi o viziune despre lume în haosul care domnea. Puteam numai să mă sprijin pe constatările militare ale necesităţii de a construi o organizaţie. Am găsit imediat o modalitate să îl sensibilizez pe soldatul din el, dar era o mare artă să găseşti o cale spre omul politic[626]. Când am terminat, înţelesese. Atunci şi-a amintit de un incident din Prusia Orientală: „Dar oamenii voştri din Prusia Orientală nu au dreptul să se poarte aşa! La Tannenberg strigau recent: Trezeşte-te! Trezeşte-te! Eu încă nu dorm!”. Fuseseră oameni care îl făcuseră pe Bătrânul Domn să creadă că se adresau persoanei lui, când de fapt se scanda „Germania, trezeşte-te!”

Curând după aceea mi-a adus la cunoştinţă că va ţine seama întotdeauna de părerea mea, atunci când va avea de luat o decizie. Era deja mult. Cu toate acestea, opinia cercurilor care îmi erau ostile avea o asemenea greutate, încât în 1933 eram încă obligat, la început, să mă întreţin cu el în prezenţa lui Papen. Într-o zi, Papen era plecat şi m-am dus singur. „De ce este întotdeauna aici Papen? Cu dumneavoastră vreau să vorbesc!” Când s-a întors, Papen a regretat că plecase în călătorie. Bătrânul Domn îl considera ca un fel de amator, dar cred că ţinea mult la el.

---

de stat foarte în vârstă (dacă e să-l credem pe Hitier, care nu vedem de ce ar minţi aici), jucase rolul unui cal troian... Istoria reproducea chiar cadrul temporal al legendei deoarece, aşa cum aheii lâncezeau de zece ani în faţa Troiei, Hider asediase puterea timp de zece ani, pentru a obţine în cele din urmă victoria prin viclenie.

625 Este vorba fără îndoială de consultările de la sfârşitul lui noiembrie 1932, în vederea formării unui guvern după alegerile din 6 noiembrie.

626 Hider ridică un colţ al vălului de pe arta conversaţiei şi a eforturilor lui, adesea necunoscute, de a se pune în locul interlocutorului.

Papen îl manevrase foarte abil. Papen a făcut şi servicii. El a dat prima lovitură. A făcut o breşă în constituţia sacrosanctă[627]! Era clar că nu se putea aştepta mai mult de la el.

Dacă Antonescu nu găseşte calea spre popor este pierdut. Cel care este legat[628] de executiv nu se poate menţine. Atatürk şi-a asigurat puterea datorită Partidului Poporului. Acelaşi lucru este valabil în Italia. Dacă mâine i se întâmplă ceva lui Antonescu, nu există nimic care să asigure succesiunea.

În armată pretendenţii vor începe imediat să se înfrunte. După mine, l-aş executa pe Horia Sima[629] şi aş

627' Fără îndoială Hitler vrea să spună că guvernul Papen, format în iunie 1932, este primul care s-a eliberat de orice control parlamentar, căci nu a mai supus aprobării Reichstagului nici cea mai neînsemnată dintre deciziile sale. Doar dacă nu face aluzie la lovitura de stat din 18 iulie 1932, din Prusia, când Papen l-a demis pe cancelarul socialist ieşit învingător în urma alegerile generale, dar privat de majoritate prin ultimele alegeri regionale, pentru a se pune în locul lui.

628 Sensul este clar: deţinerea puterii executive nu este suficientă. Poate că a fost omis cuvântul nur (numai) intr-un stadiu sau altul al stenogra- fierii sau al transcrierii.

629 Horia Sima (1907-1993) era şeful Gărzii de Fier, o formaţiune pronazistă (numită şi Legiunea Arhanghelul Mihail), după ce în noiembrie 1938 regele Carol al II-lea îl arestase pe întemeietorul ei, Codreanu, asasinat în închisoare puţin mai târziu. Ca peste tot (în Franţa, de exemplu), Hitler preferă să se bazeze pe politicienii anticomunişti şi antisemiţi locali, decât pe propriii săi admiratori. Dar atunci când afirmă, ca aici, că în locul primilor i-ar fi executat pe ceilalţi, îşi disimulează propriul rol de manipulator. în realitate, după abdicarea lui Carol al II-lea, Anto- nescu, hotărât să se comporte ca vasal loial al lui Hitler, îl luase pe Sima drept viceprim-ministru, dar acesta lansase acţiuni, mai exact împotriva evreilor, fără să-l consulte, apoi condusese o rebeliune a Gărzii de Fier în 24 ianuarie 1941, pe care Antonescu o reprimase, cerându-i lui Hitler să aleagă între el şi Sima. Alegerea a fost în favoarea lui, dar executarea celui mai fervent susţinător român al

face din Legiune fundamentul puterii.

Fără un fundament politic[630], nu se pot regla nici chestiunile de succesiune şi nici nu se poate asigura administraţia curentă, în această privinţă, românii sunt inferiori ungurilor. Statul ungar are un parlament pe de o parte – ceea ce ar fi insuportabil pentru noi –, dar executivul nu depinde deloc de el.

Aceasta a fost nenorocirea lui Papen[631]: nu avea nimic. Noi nu eram destul de puternici ca să-l sprijinim, pe de altă parte nici n-aş fi făcut-o, căci nu era omul nostru.

Aveam în Reich şi în landuri un deficit anual de 5 miliarde şi jumătate, la care urmau să se adauge 5 miliarde de plătit grupului duşmanilor noştri[632]. Colosal succes, îmi spune Papen întors de la Geneva, faţă de tratat care prevedea 150 de miliarde! Dar în 30 ianuarie 1933 aveam în casă 83 de milioane! „Cu ce vreţi să plătiţi?” îi spun eu lui Papen. Şi el: „Dar dacă nu plătim o să ne execute. „Cum aşa, să ne execute? Nu au niciun gaj de care să se servească!”

După aceea, când am vrut să bag 3 miliarde în reînarmare, mi s-a obiectat această datorie faţă de străinătate. Am spus: „Vreţi să-i duceţi în exterior? Eu

---

fuhrerului nu ar fi fost o formă de recunoştinţă adecvată! Aşadar, l-a lăsat pe Sima să se exileze în Germania, unde Hitler îl păstra în rezervă, ca pe o sabie a lui Damocles.

630 „Politisches Fundamentexpresia desemnează faptul că un guvern trebuie să aibă sprijinul poporului indiferent în ce fel. Sub nazism, este vorba de autoritatea unui şef în care masa se recunoaşte. în Ungaria, existenţa unui parlament, chiar lipsit de putere, aduce această cauţiune populară.

631 Se pare că Hitler a sărit de la una la alta, dar, de fapt, nu l-a uitat pe Papen şi revine la el.

632 Fără îndoială este vorba despre costul reparaţiilor şi Hitler exagerează încă o dată suma.

prefer să-i pun în interior[633]!”

I-am expus punctul meu de vedere ambasadorului Angliei[634] în timpul vizitei lui de prezentare. A răspuns: „Vreţi să spuneţi prin aceasta că Germania nouă nu recunoaşte angajamentele guvernelor precedente?” „Tratatele, da, am replicat eu, extorcarea, nu! Tot ceea ce figurează sub rubrica «Tratatul de la Versailles» este considerat de mine drept o extorcare!” „Magnific, a spus el, am să raportez aceasta imediat guvernului meu”.

Şi niciodată începând din acea zi, Anglia şi Franţa nu ne-au mai cerut nici cea mai mică plată! Din partea Angliei nu aveam nicio temere, dar mi-era teamă ca francezii să nu profite de acest pretext ca să ocupe, de pildă, Mainzul[635].

---

633 La acest dineu asistă, conforma agendei sale, Himmler - dovadă că invitaţii nu sunt notaţi întotdeauna. Era deja aici şi la dejun - indiciu al conversaţiilor particulare lungi cu Hitler, ultimele înainte de Conferinţa de la Wannsee din 20 ianuarie. In acea zi Himmler nu este la Berlin, pentru că vine din nou să dejuneze cu Hitler. Se poate presupune deci în mod rezonabil că între cele două mese din acea zi de 18 ianuarie s-a discutat mult timp despre Soluţia Finală. La masă, nu s-a rostit niciun cuvânt, nici măcar aluziv la evrei, la violenţa necesară împotriva duşmanului etc. în schimb, Hitler se lansează într-o evocare a preluării puterii sau, mai exact, a modului în care a smuls puterea din mâinile conservatorilor, fla- tându-1 pe Hindenburg şi pe membrii anturajului său. Asocierea de idei este revelatoare: să iei puterea, să-i ucizi pe evrei şi să-ţi îndeplineşti misiunea este unul şi acelaşi lucru.

634 Sir Horace Rumbold (1869-1941), ambasadorul Angliei la Berlin din septembrie 1928 până în iunie 1933.

635 Această temere nu a transpărut la vremea respectivă. Faptul că francezii nu au mişcat (şi nici nu au spus că o vor face) nu a contat deloc în întărirea moralului noului cancelar şi a credinţei sale în protecţia divină. In general, se subestimează importanţa acestor prime săptămâni şi a contravenţiilor mărunte ale lui Hitler, care nu au fost sancţionate de marile puteri, pentru a se sublinia încălcările majore ale tratatului începând din 1935 (serviciul militar, armele aeriene), 1936 (Renania), 1938 (Anschluss). Dar cele mici au permis comiterea celor

Noaptea de 18/19 ianuarie

Când cineva întreabă de ce nu modificăm programul partidului, răspund: de ce să-l schimbăm? Este deja de domeniul istoriei, acesta este programul pe baza căruia a fost înfiinţat partidul în 24 februarie. Dacă se schimbă ceva, viaţa este cea care face modificarea. Eu nu sunt revistă medicală sau raport săptămânal al armatei care trebuie să prezinte starea cea mai recentă a chestiunii[636].

Ce şansă pentru guvernanţi că cei guvernaţi nu gândesc! Reflectăm numai ca să emitem un ordin sau pentru a-l executa; dacă ar fi altfel, nicio societate umană nu ar putea subzista[637].

Dificultatea situaţiei noastre nu constă în iarna în sine, ci în faptul că avem oameni şi nu-i putea transporta, că avem muniţie şi nu o putem pune la drum, că avem armate şi nu le putea duce înainte. Vai de căile ferate, dacă data viitoare nu-mi fac o treabă mai bună!

Va fi mai bine dacă în 30[638] vorbesc eu şi nu dr. Goebbels! Eu ştiu să stăpânesc linia de mijloc între raţiune şi retorică, atunci când este vorba să remontez moralul. În

---

mari şi faptul că Hitler le evocă aici arată că el, cel puţin, le acorda importanţă.

636r ealitate, pentru a se elibera de el. Duplicitatea şi ipocrizia sunt în dispută aici cu sentimentalismul: programul politic şi Lupta mea sunt „momente de luptă", jaloane ale ascensiunii sale şi ale pactului său cu Providenţa a căror amintire îl acoperă de încântare şi ar fi un sacrilegiu să le modifice.

637 Această profesiune de credinţă antidemocratică nu este valabilă numai pentru ţara şi regimul său, sau pentru perioadele de război; se reclamă de la toată experienţa umană, în pofida „celor guvernaţi care gândesc", pe cale să se mobilizeze în ţările cele mai diferite pentru a-1 zdrobi pe cel care vorbeşte.

638 Este vorba de discursul care va fi rostit în 30 ianuarie cu ocazia aniversării preluării puterii.

discursul lui, Goebbels a îndemnat frontul să rămână dur şi calm. Eu n-aş fi spus asta! în această situaţie soldatul nu este calm, ci decis! Numai cel care a trecut prin asta poate înţelege!

Găseşti undeva un craniu şi toată lumea e acolo: aşa arătau strămoşii noştri! Cine ştie dacă omul de Neanderthal nu era maimuţă! în orice caz, nu strămoşii noştri sunt cei care au trăit acolo în acea epocă! Ţara noastră era pustie, au putut cel mult s-o traverseze fără să se stabilească. Când ni se vorbeşte de strămoşii noştri, trebuie să atragem atenţia că este vorba despre greci.

19 ianuarie, seara

Mi-a fost întotdeauna greu să-i împiedic pe oamenii mei să se bată în duel. După aceea le-am interzis pur şi simplu[639]. Câţiva dintre cei mai buni tovarăşi ai mei au fost ucişi în acest mod absurd. Şi trebuie să vezi pentru ce motive!

Într-o zi eram la Reichsadler[640]. Erau acolo Hess, soţia şi cumnata lui. A venit un student pe jumătate beat şi a fost mojic cu doamnele. Hess l-a rugat să iasă afară, spunându-i câteva. A doua zi au venit doi maimuţoi[641] de

---

639 O afirmaţie mult prea tranşantă! Căci la data semnificativă de 9 noiembrie 1935, Hitler îl lăsase pe Himmler să instaureze în SS o „lege a onoarei" care prevedea şi chiar impunea duelul, ce e drept după proceduri de arbitraj şi propria lui autorizaţie confirmată însă de führen De abia în 1943 s-a instituit interdicţia categorică pe perioada războiului. Vezi Peter Longerich, Himmler, Siedler, München, 2008. Nazismul este aşadar prins aici într-o contradicţie între necesitatea de a păstra sângele „german" pentru nevoile patriei şi teama că marii eroi blonzi ai SS ar putea trece drept laşi.

640 Reichsadler („Vulturul Reichului"), un restaurant din München.

641 Puţin mai înainte, acelaşi animal a servit drept metaforă pentru a-i desemna pe poliţişti, apoi ca insultă la adresa omului de Neanderthal, vinovat de a nu fi fost arian.

aceeaşi speţă care i-au aruncat lui Hess o provocare, pentru că îi dăduse o lecţie unui student din corpul lor. I-am spus să nu se lase antrenat în asta. Cei doi trebuiau să vină să mă vadă pe mine. Le-am spus: „Este un om care a înfruntat duşmanul timp de patru ani. Nu vă e ruşine?”

Holzschuher[642] al nostru era încurcat într-o afacere, trebuia să primească o provocare. Litigiul era ridicol. Am spus: Este o nebunie! Cunosc grupuri de cartier care fac să planeze un pericol de moarte asupra oricui se prezintă acolo. Dacă cineva s-a săturat de viaţă, să se ducă să se plimbe pe acolo! N-am avut niciun caz care să nu fi fost o glumă proastă.

O pierdere ireparabilă a fost Strunk[643], singurul nostru ziarist de anvergură mondială. Soţia lui este insultată şi el îşi pierde viaţa. Ce este rezonabil în asta?

În 1923, Dietrich Eckart a primit într-o zi 16 sau 17 provocări din partea unei bande de adolescenţi. M-am înfuriat. În faţa mea au luat o atitudine respectuoasă. Pot fi cazuri când între două persoane apare un conflict pe care niciun tribunal nu poate să-l tranşeze. Dacă doi adversari îşi dispută o femeie, chestiunea trebuie tranşată într-un fel

642 Wilhelm von Holzschuher, născut în 1893, a fost adjunctul lui Walter Buch la preşedinţia tribunalului intern al NSDAP, USCHLA, din 1930 până în 1933 şi după aceea, din 1934 până în 1941, guvernator al Palatinatul Superior (Bavaria Inferioară), fiind detaşat în acelaşi timp la statul-major al lui Himmler în calitate de colonel SS (informaţii furnizate de Werner Jochmann, Monologe..., op. cit.).

643 Este vorba de o reglare de conturi între naziști: Roland Strunck era corespondent de război la Völkischer Beobachter (transmisese ştiri de la conflictele din Rif, Manciuria, Etiopia şi Spania) şi, în timp ce era într-o misiune în străinătate, un adjunct al lui Baldur vor Schirach, Horst Krutschinna, se legase de soţia lui. Primul fusese ucis în duel cu pistolul de către al doilea în 27 octombrie 1937 (Werner Jochmann, Monologe..., op. cit.).

sau altul. Unul dintre ei trebuie să dispară. Dar acum, cu războiul, nu trebuie să se consacre nici timp, nici înţelegere unor astfel de lucruri. Naţiunea nu are niciun avantaj din asta.

În privinţa certurilor care survin între ţărani sunt extrem de liberal. Un tânăr nu se mai poate arăta în sat dacă a renunţat să se bată pentru iubita lui. Nu iau treaba în tragic. Se întâmplă ca un tribunal să-l declare asasin pe cel care a comis pur şi simplu un omor. Este de ajuns ca vinovatul să fi rostit vreodată o ameninţare cu moartea şi iată-l condamnat pentru crimă cu premeditare. Dar unde am ajunge dacă i-am declara asasini pe toţi cei de la ţară care au spus într-o zi lucruri de felul acesta? în astfel de cazuri, când văd că este vorba de doi tineri sănătoşi, închid ochii. Pedeapsa este comutată în închisoare şi eliberarea condiţionată nu întârzie.

Cine are deci la noi astăzi dreptul de a-şi face dreptate? Nu există excepţie pentru chestiunile de onoare. Dacă Frontul Muncii ar cere pentru membrii săi libertatea duelului, n-ar mai rămâne curând decât o pereche de nenorociţi fără onoare. Nu aş fi dispus să autorizez duelurile decât între preoţi şi jurişti!

Există o manieră şi un mijloc mult mai nobile de a se pune în valoarea pentru naţiune, o infinitate de ocazii. Trebuie să impunem în acest domeniu o scară de valori. Cu cât ne gândim mai mult la chestiunile importante ale vieţii cu atât acelea par mai mărunte. Şi câte familii au fost aruncate astfel în nenorocire! Şi în plus, duelul nu dovedeşte nimic. Poţi să ai de o mie de ori dreptate, important este să tragi mai bine decât celălalt.

20 ianuarie 1942, la amiază

(Invitat: Himmler)

În vechea armată, cel mai bun mergea alături de cei

mai răi supravieţuitori, ceea ce a constituit baza social-democraţiei[644]. Aceasta nu s-ar fi întâmplat niciodată dacă, în armată la fel ca şi în marină, nu s-ar fi făcut totul pentru a-l face pe muncitor străin de comunitatea naţională şi dacă ar fi fost integrat în ea[645].

Nu avea niciun viitor. O situaţie care nu putea produce decât catastrofel Instituţia sergentului-locotenent (*Feldwebel-Leutnant*) şi a supleantului de ofiţer a fost nefericită. Orice regiment are câteva cadre pe care se sprijină. Câţi subofiţeri nu au făcut parte dintre acestea fără posibilitatea de a deveni ofiţeri! Şi invers, un profesor poate să devină automat ofiţer. Mulţi dintre cei care au fost au eşuat complet. Aici nu trebuie să generalizăm! Când cineva a arătat ce poate, se ştie că este apt de comandă. Şi atunci trebuie să i se dea un grad care să corespundă comandei unei unităţi. O companie nu trebuie să fie comandată pe termen lung decât de un căpitan. Acest lucru i se datorează, fie şi numai pentru a i se asigura autoritatea. S-a întâmplat ca supleanţi de ofiţeri să comande timp de doi ani o companie, sau un sergent-locotenent un batalion. Trupa merită să fie comandată de un şef care şi-a meritat gradul. Acelaşi lucru este valabil pentru conducerea unui regiment. Nu trebuie să existe, din

644 Apropiere interesantă. în societăţile democratice din ţările dezvoltate nu este surprinzător că ofiţerii de carieră votează în majoritate cu dreapta, iar muncitorii cu stânga. Hitler îşi dedică viaţa reducerii acestei fracturi, armata trebuind să fie prin excelenţă locul unde se exprimă „voinţa poporului”.

645 Am tradus astfel cuvintele „ihn zu absorbierentextul este ambiguu şi fără îndoială eliptic. S-ar putea crede că autorităţile au făcut totul pentru a separa muncitorul de naţiune „pentru a-1 recupera”, dar ar însemna să acordăm infanteriei o atenţie pe care tot nazismul (şi contextul în mod deosebit) o neagă elitelor conservatoare.

motive pur formale, aici un comandant[646] şi acolo un colonel. În timp de pace se revine în mod firesc la o planificare precisă.

Nu am încredere în ofiţerii care sunt buni pedagogi. Rămâne de văzut dacă, în momentul decisiv, îşi vor aplica propria învăţătură.

În lupta modernă, un şef de companie de peste 40 de ani este o erezie. Un comandant de companie trebuie să aibă 26 de ani, un comandant de regiment să fie în jur de 35 de ani, un general de divizie trebuie să aibă 40 de ani! Am văzut zilele acestea lista generalilor. Toţi sunt prea bătrâni. Când vor fi posturi de prevăzut, nu mă voi lăsa călăuzit de tabelul de avansări[647]!

22 ianuarie, la amiază

(Invitaţi: Himmler, gauleiterul Rainer)

Nu este exclus ca peste două secole, politica noastră, urmată consecvent, să reuşească să rezolve problemele naţionalităţilor. La începutul Războiului de 30 de Ani aceasta nu se punea. În anii ’40 ai secolului trecut, unui ceh îi era ruşine să vorbească ceheşte. Era mândru să vorbească germană şi mândria lui supremă era să fie luat drept vienez. Instituţia sufragiului universal egal şi secret nu putea duce, în Austria, decât la o prăbuşire a germanilor. Social-democraţia, din principiu, a făcut cauză

---

646 Commandant în franceză este un grad superior celui de căpitan şi inferior celui de locotenent-colonel (n. tr.).

647c ontraofensiva sovietică, a făcut deja multe numiri şi i-a promovat pe unii dintre aceşti oameni pe care îi consideră „prea bătrâni”. Aici îşi acordă mână liberă pentru a face excepţie de la principii. Cu atât mai mult cu cât efectele tratatului de la Versailles se fac încă simţite şi, chiar dacă sunt promovaţi ofiţerii tineri, media de vârstă a corpului este mai ridicată decât în armatele rivale, din lipsa unui număr suficient de cadre formate între anii 1919 şi 1933.

1 Friedrich Rainer (1903-1947) era gauleiter de Salzburg şi de Carintia.

comună cu cehii, marea nobilime la fel. Poporul german este prea inteligent pentru nobilime, care preferă să se afişeze cu micile popoare periferice. Cehii erau mai valoroşi decât ungurii, românii şi polonezii. Se formase o mică burghezie harnică, conştientă de limitele sale. Chiar şi astăzi ne vor privi cu un amestec de furie şi admiraţie fără limită: noi, în Boemia, nu aveam vocaţie de guvernare!

Nu înveţi să comanzi decât dominând popoare străine. Cehii şi-ar fi pierdut sentimentul de inferioritate dacă ar fi constatat cu timpul că domină celelalte popoare negermane din Imperiul Austro-ungar. Nu ne mai putem reprezenta situaţia de dinainte de martie 1939: cum a fost posibil aşa ceva? După atâtea secole petrecute în auto-observare a trebuit să învăţăm să fim activi. Ne ajunge pentru cincizeci sau o sută de ani. Să dominăm popoarele, asta ştim s-o facem! Austria este cel mai bun exemplu. Dacă Habsburgii nu s-ar fi legat cu cealaltă parte[648], cele 9 milioane de germani i-ar fi învins pe cei 50 de milioane de străini. Se spune bine că indienii se bat pentru englezi; dar şi în Austria alte popoare s-au bătut pentru germani! Şi Saxonia Inferioară este patria artei de a domina, deoarece pătura superioară britanică a ieşit de acolo! Prin metodele sale de recrutare, SS furnizează rezervorul de şefi care vor guverna şi peste o sută de ani, fără a trebui să ne batem capul ca să ştim pe cine să numim în cutare post. Esenţialul este să ne eliberăm de patriotismul local şi de aceea sunt bucuros că am ocupat Norvegia şi alte locuri. Elveţienii nu sunt altceva decât o ramură pervertită a poporului nostru. Am pierdut germani care s-au stabilit în Africa de Nord ca berberii sau în Asia mică, precum kurzii, unul dintre ei era Kemal Atatürk, un bărbat cu ochi

648 Probabil o aluzie la tratatul din 1867 care crease Imperiul Austro-Ungar.

albaştri care nu avea nimic comun cu turcii.

22 ianuarie, seara

(Invitat: amiralul Fricke)

Bavaria este cea care, proporţional vorbind, a furnizat cei mai mulţi oameni marinei germane. În fiecare vitrină de librărie din München se văd multe lucrări despre Kriegsmarine. Editorul celor mai multe scrieri despre ea, J.F. Lehmann[649], era din München.

Germania consumă 12 kilograme de peşte pe cap de locuitor pe an şi, în schimb, Japonia 50 – 60 kg. Există aşadar o marjă mare de progres în acest consum; creşterea lui depinde de posibilitatea de a-l transforma şi a-l prezenta corect, căci alimentul se alterează repede. Înainte de războiul mondial se găsea mult mai uşor la München, decât, de exemplu, la Viena. Dar din câte se spune, situaţia s-a ameliorat net în Austria.

Este foarte greu să-l faci pe un canibal să înţeleagă că nu trebuie să mănânce carne de om. El nu înţelege, pentru el aşa este firesc! Dar (*către amiralul Fricke*) nu vă temeţi că voi interzice prin decret carnea în marină! Nu am fi reuşit să instalăm naţional-socialismul în Germania dacă aş fi interzis regimul alimentar bazat pe came. Ar fi apărut imediat întrebarea: atunci de ce există pulpa de viţel? Baza principală a alimentaţiei noastre este astăzi cartoful. Or, numai 1% din suprafaţa noastră este consacrată cultivării lui. Dacă ar fi fost 3%, fiecare ar fi avut mai mult decât destul ca să mănânce! 73% sunt păşuni, or, nu omul mănâncă iarbă, ci vitele. Totalitatea mâncătorilor de came dintre animale au performanţe inferioare faţă de cele ale erbivorelor. Un leu nu poate alerga decât un sfert de oră, un elefant aleargă opt ore!

649 Julius Friedrich Lehmann (1864-1935).

maimuţele, strămoşii noştri în epoca preistorică, sunt pur vegetariene. Printre oamenii cei mai puternici sunt luptătorii japonezi, a căror hrană este în întregime vegetală. La fel pentru hamalii turci, fiecare din ei putând să care un pian!

Cât timp am mâncat carne, transpiram enorm. La un miting am băut patru halbe de bere şi am slăbit totuşi 4, 5 kg! în plus, băusem şi şase sticle de apă. Când am devenit vegetarian, n-am mai avut nevoie decât de o gură de apă din când în când! Când îi dai unui copil să aleagă între o prăjitură, un măr şi o bucată de carne, nu alege niciodată carnea: este atavic! Copilul nu ar bea niciodată bere sau vin, nici nu s-ar apuca de fumat, dacă nu i-ar vedea pe adulţi făcând asta! Consumul de carne regresează automat imediat ce există mai multe legume pe piaţă şi fiecare poate să-şi ofere un meniu vegetarian. Cred că omul s-a întors spre carne pentru că l-au îndemnat la aceasta perioadele glaciare. Şi în acelaşi timp s-a apucat să gătească alimentele, ceea ce produce alte daune în epoca noastră. Tot ceea ce consumă de exemplu populaţia rurală este fiert la 100°C şi îşi pierde toate calităţile. Popoarele din sud nu cunosc niciuna, nici alta. M-am simţit foarte bine în Italia. Era idealul pentru mine. Bucătăria de la Roma este pur şi simplu minunată!

Recent am băut pentru prima dată în viaţă un vin realmente foarte bun, cu aromă perfectă! Dar pentru cunoscători era prea dulce. Am constatat acolo că omenii care se consideră foarte moderaţi aleg băuturi care îţi ard gura! Hoffmann cred că nu ar fi muşcat de un şarpe, dar acela ar fi beat şi ţeapăn ca un par, iar după aceea ar merge mereu de-a curmezişul.

Când ajung într-o încăpere unde s-a fumat, o jumătate de oră sau o oră mai târziu sunt răcit. Bacteriile

se năpustesc peste corpul meu, fumul le stimulează, prosperă la căldură[650]!

Noaptea de 22/23 ianuarie

L-am observat adesea pe Fuchst al meu la Formelles! Când se întorcea de la plimbare cu prietena lui, o căţea uriaşă, era plin de muşcături. îi puneam pansamente, dar le îndepărta imediat ce ne întorceam cu spatele.

O muscă începea să bâzâie; el era culcat acolo, cu botul între labe. Musca vine, el tresare şi mai tresare o dată, o priveşte ca hipnotizat; puţin cât puţin, botul i se încreţeşte ca şi când ar deveni serios, ridică şi coboară capul. Dintr-odată se aruncă, latră şi face scandal. Vedeam cum creşte furia în el, ca la un om. Era un câine special!

Se aşeza lângă mine când mâneam, mă urmărea cu ochii la fiecare îmbucătură. Dacă la a cincea sau a şasea nu-i dădeam nimic, se ridica pe labe şi mă privea cu un aer de parcă ar fi spus: sunt şi eu aici! L-am iubit aşa de mult! Nimeni nu avea voie să mă atingă, că turba de furie! Nu mergea decât după mine. Apoi a venit epoca războiului cu gaze. Nu mai puteam să-l iau cu mine în faţă. îi dădeau alte persoane de mâncare. Dar după două zile, când am revenit pe poziţie, n-a mai vrut din nou să meargă decât cu mine[651]. Toată lumea îl iubea. În timpul marşurilor, mergea

650 Hitler nu ezită să-şi dezmintă reputaţia de antialcoolic absolut (imagine întreţinută de propagandă) şi se prezintă mai degrabă ca un băutor rezonabil, prin contrast cu fotograful lui, batjocorit blând. în schimb, ostilitatea lui faţă de tutun este fără milă, cu atât mai mult cu cât, confundând iritaţia cu infecţia, pare să creadă că fumul este purtător de bacterii.

651 Relatare de război confuză, fără îndoială în mod intenţionat. Dacă se ştie că Hitler era curier al regimentului, se înţelege că fusese trimis de colonel către o poziţie unde a trebuit să rămână două zile, fiind expus eventual la un atac cu gaze (aşa cum se va întâmpla când va părăsi complet câmpul de luptă, în octombrie 1918). în acest timp

încolo şi încoace şi privea totul, împărţeam totul cu el şi noaptea dormea lângă mine. Ah, când mă gândesc că mi l-au furat! Intenţionam să-i cumpăr o căţea când m-aş fi întors din război. Nu l-aş fi părăsit niciodată, pentru nimic în lume. N-am vândut în viaţa mea niciun câine. Au vrut să-l cumpere de la mine. Era un adevărat câine de circ, făcea toate năzbâtiile posibile. Înainte de Colmar, angajatul de la căile ferate a mai venit încă o dată şi mi-a oferit 200 de mărci. Şi dacă mi-aţi da 200.000, tot nu l-aţi avea! Şi pe urmă, când am ajuns la Harpsheim[652] observ dintr-odată că nu mai este acolo. Înainte marş! M-am îndepărtat de gară cu un sentiment! Ticălosul care mi l-a furat nu ştie ce mi-a făcut.

Îl prinsesem la începutul lui ianuarie 1915. Urmărea un şobolan prin tranşeea noastră. M-a muşcat, dar nu i-am dat drumul şi l-am luat cu mine. Încerca tot timpul să scape. Cu o răbdare infinită – nu ştia germană – l-am obişnuit treptat cu mine. La început nu l-am hrănit decât cu prăjituri şi cu ciocolată (englezii erau mai bine hrăniţi decât noi) apoi am început să-l şi dresez în acelaşi timp. A rămas alături de mine. Ceilalţi nu-l voiau. Pentru mine era în acelaşi timp un studiu al inteligenţei lui. L-am învăţat totul puţin câte puţin, să sară peste obstacole, să se urce pe o scară şi să coboare. Este esenţial ca un câine să doarmă întotdeauna lângă stăpânul său.

Când trebuia să plec spre poziţie şi împuşcăturile

---

câinele Fuchsl era încredinţat altcuiva, din preajma postului comandamentului. Dacă se ignoră sau se uită funcţia lui de curier, se poate presupune că a fost trimis să se lupte într-un sector primejdios şi aceasta de mai multe ori.

652a verificat nimic. Greşeala a fost semnalată pentru prima dată de Lionel Richard, Malheureux le pays qui a besoin d'un herosy Autrement, Paris, 2014, capitolul 2, nota 19.

erau în toi, îl legam lângă locuinţă. Dar camarazii mei îmi spuneau că nu reacţiona la nimic până la întoarcerea mea. Şi când mă simţea aproape, ce concert! Vânătoarea de şobolani era marea lui plăcere. I-am spus Fuchst. A făcut toată bătălia de pe Somme, bătălia din Arras, nici măcar nu era nervos. Când am fost rănit, Karl Lanzhammer[653] l-a luat cu el şi mi-a spus că era cumplit pentru el. Când m-am întors, s-a aruncat pe mine ca un nebun.

Când un câine priveşte fix înainte cu ochi umezi, se ştie că se gândeşte la imagini din trecut.

24 ianuarie, seara

Trebuie să ne fabricăm armele încă de pe timp de pace, în funcţie de bazele de care vom mai dispune încă în timpul războiului! Anul 1936, când s-a născut Planul de patru ani, ne-a obligat să găsim produse de înlocuire. Ce masă de instrumente optice, printre altele, necesită reînarmarea a milioane de oameni, nici nu avem idee!

În Anglia se va face o constatare: nu se poate câştiga nimic în Europa. Ultimul război ne-a lăsat încă 16 miliarde datorie, la care se adaugă 200 pentru acesta! Conservatorii vor spune: numai părăsind India putem să dăm o lovitură rapidă şi să repurtăm un succes, de exemplu în Norvegia de nord[654]. Vrem să salvăm Australia

---

653 Un camarad de regiment cunoscut mai ales dintr-o carte poştală pe care i-a scris-o Hitler în 19 decembrie 1916; www.europeanal914-1918. eu/fr/contributions/2543. Semnatarul spune că a părăsit spitalul din Berlin unde îi fusese tratată rana pentru a primi îngrijiri dentare la München - ceea ce dezminte declaraţia făcută mai sus de Hitler (însemnarea din 21 octombrie) conform căreia nu vizitase Münchenul în timpul absenţelor sale de pe front. Adaugă că se grăbeşte să revină la regiment, dar nu scrie despre câine.

654 Hitler începe să se teamă de o debarcare a inamicului din vest şi să fie îngrijorat pentru Norvegia, apropiată şi de Scoţia, ca şi de URSS, prost legată de Germania şi vulnerabilă din cauza superiorităţii

şi Noua Zeelandă? Atunci trebuie păstrată India!

În capitaluri, Anglia este cea mai bogată ţară din lume. Burghezia se bate eroic atunci când cineva se leagă de punga ei. Nu mai există decât două posibilităţi: să lichideze Europa şi să păstreze Orientul, sau invers. Imposibil să le păstreze pe amândouă[655]!

Decizia de a lichida Europa va fi însoţită de o schimbare de guvern. îl vor lăsa pe Churchill în post atât timp cât va mai subzista dorinţa de a duce prezentul război, indiferent ce s-ar întâmpla. Dacă ar fi isteţi[656], ar pune capăt războiului, pentru că aceasta i-ar da o lovitură mortală lui Roosevelt. Ar putea spune: Anglia nu mai este în stare să continue lupta, voi nu puteţi să ne ajutaţi, astfel că suntem nevoiţi să luăm o poziţie diferită faţă de Europa! Atunci urmează dezastrul pentru economia americană şi pentru Roosevelt pe deasupra; şi America a încetat să mai fie un pericol pentru Anglia.

24 ianuarie, seara

(Invitat: Himmler)

---

maritime britanice.

655 Hotărât lucru, Hitler îşi pune multe speranţe în India şi în hotărârea pe care o atribuie clasei conducătoare britanice de a păstra acest teritoriu cu orice preţ. Presupune că aceasta nutreşte o dorinţă arzătoare de a face pace în Europa, pentru a putea să trimită acolo trupele călite în războiul cu Wehrmachtul.

656 „Ganz schiaufără îndoială, Hitler aşa se vede. Deplânge faptul că guvernanţii străini nu au abilitatea lui în alegerea momentului şi a mijloacelor pentru a atinge mai multe obiective în acelaşi timp. Căci dacă ar înceta să participe la război, Marea Britanie ar putea să se consacre păstrării imperiului său, luându-şi în acelaşi timp revanşa istorică împotriva Statelor Unite ale Americii, care îi diminuează puterea politică începând din anii 1860. Ideea ar putea fi într-adevăr tentantă şi nu ar fi de mirare dacă Hitler ar transmite-o conservatorilor britanici, prin intermediul reprezentanţilor statelor neutre. Ipoteza ar merita să fie cercetată.

Göring mi-a cerut să emit un decret care i-ar fi abilitat pe Stuckart şi Reinhardt[657] să ia măsuri de simplificare administrativă. Am refuzat. Ministerul de Finanţe şi cel de Interne au chiar ele cea mai extinsă administraţie care se poate concepe! Pentru simplificarea administrativă există două căi: se reduce fie numărul funcţiilor statului, fie cel al funcţionarilor.

Sistemul fiscal se construieşte în acest moment pe fundamente clare. Altă dată era zeciuiala, apoi adaosuri fără sfârşit! Metoda cea mai simplă este să ne limităm la următoarele patru impozite:

1) o taxă pe articolele de lux;

2) un drept de timbru: fiecare cumpără timbrele de care are nevoie; pentru aceasta nu este nevoie de niciun organism, iar particularul nu remarcă impozitarea; vechiul imperiu al Austriei practica acest sistem: comerciantul nu putea vinde nimic fără timbre; le cumpăra de la poştă şi poşta nu avea altceva de făcut decât să calculeze sumele încasate;

3) impozitele pe avere;

4) un impozit pe beneficiile comerciale.

Dacă luăm drept bază situaţia din ultimul an, i se spune contribuabilului: aţi plătit atât, anul acesta veţi plăti exact acelaşi lucru. Dacă veniturile dumneavoastră au fost inferioare, veţi declara; dacă au fost superioare, veţi plăti un supliment proporţional. Dacă omiteţi să declaraţi o creştere a veniturilor, veţi fi pedepsit sever.

Dacă îi spun asta ministrului de Finanţe1 sau lui Reinhardt, aceştia vor spune, după un timp de reflecţie: „*Mein Führer*, aveţi dreptate”. Dar şase luni mai târziu totul va fi uitat.

657J Lutz Schwerin von Krosigk.

S-a putea reduce birocraţia la o treime din efectivele ei, dacă s-ar aplica această metodă; dar creşterea impozitelor printr-o creştere a procentajului ar fi un procedeu prea simplu; administraţia noastră nu aude cu urechea asta. La ce mai folosesc studiile, dacă se procedează aşa? Nu s-ar mai reuşi să se angajeze diverşii jurişti administrativi! Nu ar mai fi nevoie decât de un aparat simplificat: toată complicaţia declaraţiei de impozit ar dispărea!

Lammers îmi spune: „*Mein Führer*, eu folosesc de la început procedura simplificată şi funcţionează; căci toate serviciile noastre sunt astăzi foarte ocupate”.

Dacă însărcinez acum un jurist administrativ să procedeze la simplificarea administraţiei germane, va începe prin a crea un serviciu la care el va vrea să fie secretar de stat, cu ambiţia de a-l transforma apoi în minister!

Am trăit acelaşi lucru în partid: dacă vrem să instaurăm la Salzburg un grup al Tineretului Hitlerist, ne trebuie un imobil cu 500 de încăperi! Am avut un partid cu 800.000 de membri şi nu aveam pentru administrarea lui decât câteva mansarde! Schwarz[658] ascultă cererea liniştit şi apoi declară: „Atunci vom începe cu 12 camere!”

Sunt în favoarea instalării ministerelor în clădiri monumentale de prestigiu, dar cu obligaţia să nu poată fi mărite, nici măcar în înălţime. În felul acesta învăţăm să utilizăm organele de execuţie şi să ne mulţumim să le formăm, în loc să administrăm noi înşine. Republica Veneţia, care domnea peste toată Marea Adriatică, îşi avea sediul numai în Palatul Dogilor, care este suficient şi astăzi

658 Franz-Xaver Schwarz (1875-1947), aderent al partidului nazist din 1922 şi trezorierul său de neînlocuit începând de la 21 martie 1925.

pentru administraţia oraşului[659]!

Am făcut Ministerul Propagandei pentru ca toată lumea să poată utiliza serviciile lui. Astfel, nici eu nu am un birou al propagandei, este suficient să dau un telefon şi să întreb: „Doctore[660], cum să fac în acest caz?”

Aproape că nu există minister care să nu aibă un birou de presă. Când nu ar trebui decât să se servească de Ministerul Propagandei! Şeful de presă al Reichului[661] primeşte instrucţiunile de la mine: ce nevoie aş avea de o secţie de presă pe lângă mine?

Înainte aveam un vicecancelar[662]. Avea un buget de peste 600.000 de mărci. L-am întrebat pe Lammers ce este cu acest caraghioslâc. „O porcărie”, răspunde el. A făcut o anchetă şi a descoperit că toţi oamenii pe care îi alungasem de la Cancelarie se găseau acolo, în actualul palat Borsig.

Când von Papen mi-a propus altă dată postul de vicecancelar, i-am explicat că un vicecancelar nu are nimic de făcut, decât atunci când cancelarul este bolnav. Dacă voi fi eu vicecancelar, dumneavoastră nu veţi fi niciodată bolnav! De aceea refuz postul de vicecancelar!

Personal, von Papen era un om inofensiv, dar s-a înconjurat fără să vrea de oameni care aveau ceva pe conştiinţă[663].

---

659 Hitler admiră foarte mult acest imperiu care a durat un mileniu, controlând mult timp ţinuturi situate mult dincolo de Marea Adriatică.

660 Este vorba despre Goebbels.

661 Otto Dietrich.

662 Franz von Papen, până la mijlocul anului 1934.

663 Hitler îi decimase anturajul în Noaptea Cuţitelor Lungi (30 iunie 1934), facându-i să piară în special pe Herbert von Bose şi Edgar Jung. Aici încearcă să se justifice în faţa lui Himmler, cel care coordonase operaţiunea.

Jodl: în Wehrmacht, birocraţia a luat proporţii înfricoşătoare! Ministerul de Război şi-a făcut un cod de onoare din a imita celelalte ministere prin denumirile şi prin obiceiurile directorilor de birouri şi de divizii. Spiritul funcţionăresc – pe care îl găsesc nedemn de un soldat – s-a impus pe toată linia. Nimeni nu mai spune „eu” şi toată lumea spune „serviciul a făcut asta şi asta”. Impersonalitatea a invadat totul.

Himmler. La mine, am reuşit ca astăzi oricine dă un ordin să-l şi semneze, şi lizibil, în timp ce până acum semna numai un concept, ceea ce garanta destinatarului conformitatea copiei.

Tonul pe care autorităţile se adresează poporului este scandalos. O convocare sau un formular de declarare a impozitelor nu sunt altceva decât o jignire. Am retras din circulaţie toate formularele noastre de convocare şi am ordonat ca în locul lor să se înceapă scrisoarea cu „Vă rog, în numele preşedintelui poliţiei[664], să binevoiţi… în cazul în care nu aveţi timp să vă deplasaţi, vă rog să-mi prezentaţi observaţiile dumneavoastră în scris”. Dacă cel convocat nu vine, i se scrie: „Nu v-aţi prezentat, vă atrag atenţia asupra faptului că este de datoria dumneavoastră să…”

Şeful: Nu m-am putut decide încă să spun un cuvânt de mulţumire funcţionarilor[665]; toate acestea trebuie revizuite!

Lucrul cel mai bun pe care l-ai făcut, Himmler, după părerea mea, este că ai făcut din vechiul incendiator pompierul lagărului, motiv pentru care se aşteaptă întotdeauna să fie spânzurat dacă arde ceva[666]!

---

664 Este vorba de el însuşi.

665 Hitler repetă aproape în aceiaşi termeni o reflecţie din 1 august.

666 Aluzie obscură. Cuvântul „incendiator” ne duce cu gândul la concepţia hitleristă despre pericolul evreiesc şi ar putea trimite la

M-am întrebat deja dacă nu ar trebui să înlocuim impozitul în bani al ţăranului printr-un impozit în natură. Este exact ceea ce se întâmplă în est. Acolo am cazărmi unde ţăranul poate să-şi aducă zeciuiala, în locul unei contribuţii monetare, căci pentru el banii sunt rari.

Altă dată era greu pentru el: o recoltă bună nu avea nicio valoare pentru el, trebuia să muncească mai mult pentru un câştig insignifiant. În schimb, una proastă era proastă şi pentru el: negustorul o băga în buzunar!

Noaptea de 24/25 ianuarie

Apropo de preludiul la Tristan [şi Isolda][667] şi de iubirea care ucide:

Tristan [*şi Isolda*] este totuşi opera lui majoră. O datorăm iubirii lui pentru Mathilde Wesendonck. Era femeia iubitoare, dar nu avea distincţia Cosimei[668]. Wagner a avut rarul privilegiu de a fi în întregime înţeles de soţia sa. Nu este deloc un drept al naturii, dar este minunat când se întâmplă aşa! Mozart şi Beethoven, Schiller şi Goethe nu au avut parte de asta. În plus, Cosima avea feminitate, îi ţinea sub şarmul ei pe toţi vizitatorii de la Wahnfried[669] şi aceasta s-a prelungit şi când a rămas văduvă. Cum l-a plâns pe Wagner! Nu a mai purtat decât

---

practica SS constând în trimiterea evreilor în ghetouri sau în ţări ocupate de către „consiliile evreieşti” înfeudate naziştilor, dar care dispuneau de o mare autonomie pentru a-i oprima pe ai lor. Poate fi vorba, de asemenea, de instituţia aşa-numiţilor kapoy deţinuţii desemnaţi de SS pentru a-i supraveghea pe ceilalţi în lagărele de concentrare.

667 Tristan şi Isolda, de Richard Wagner. Poate că tocmai au ascultat fragmentul.

668 Cosima Wagner (1837-1930), fiica lui Franz Liszt, s-a căsătorit cu Richard Wagner în 1870.

669 Vila pe care a construit-o Wagner la Bayreuth, unde familia sa continua să locuiască.

negru şi ultima ei dorinţă, ca cenuşa ei să fie împrăştiată peste mormântul soţului ei, nu a putut totuşi să fie îndeplinită! Cenuşa ei a fost depusă într-o urnă şi aceasta introdusă în mormânt.

Un Meyerbeer[670] a trăit în aceeaşi epocă cu Wagner. Se poate spune că acela a creat opera aşa cum este astăzi. Toţi cântăreţii care au lăsat un nume au fost cunoscuţi datorită operelor lui. Înainte nu existau nici mari şefi de orchestră! Şi casa aceasta de la Wahnfried pe care a creat-o el, un prinţ! Astăzi se spune că interiorul este în stil Makart[671]. Dar trebuie să fie şi ceva personal! O casă de locuit nu este făcută pentru a conţine opere de artă! Sigur, eu nu-mi ofer un muzeu cu portretele strămoşilor mei, dar dacă aş avea unul, nu aş elimina persoanele ale căror portrete nu au fost executate de mari artişti. Locuinţele din acea epocă – şi acest lucru este valabil şi pentru

---

670 Jakob Liebmann Meyer Beer, numit Giacomo Meyerbeer (1791 — 1864), compozitor de opere, mai jucat în secolul al XIX-lea decât Mozart, Verdi şi Wagner, era de origine berlineză, dar a triumfat în special la Paris. Acuzaţiile publice ale lui Wagner împotriva operelor lui au fost de o violenţă fără precedent în istoria muzicii. S-au exprimat anonim şi fără a cita numele lui Meyerbeer în articolul „Das Judenthum in der Musik", în Neue Zeitschrift für Musik, vol. 33, nr. 19, 3 septembrie 1850. Dar chiar din anul următor, în eseul său Opéra et drame, Wagner reia aceleaşi atacuri antisemite, numindu-1 pe compozitor şi operele lui. Este acuzat mai exact de eclectism cosmopolit şi iubire nemăsurată pentru bani. în realitate, a influenţat opera wagneriană mai mult decât era dispus să recunoască Wagner şi, bineînţeles, Hitler. Până acolo încât un muzicolog englez scria în 1910: „Wagner era silit să-l ucidă pe Meyerbeer, aşa cum Zeus fusese silit să-l ucidă pe Cronos: pentru că era tatăl lui" (Richard Rote, Der Merkur. Österreichische Zeitschrift für Musik und Theater, 1910, vol. 13, p. 568).

671 Hans Makart (1840-1884) era un pictor şi decorator vienez celebru şi influent. L-a inspirat în special pe Gustav Klimmt, care lui Hitler nu-i plăcea deloc.

atelierul lui Makart – erau pline de amintiri. Este regretabil că atelierul lui Makart a fost desfiinţat, aşa cum s-a făcut. Respectul pentru trecut, atenţia pentru lucrurile vechi, de aceasta vor beneficia într-o zi cei care astăzi sunt tineri! Noi nu ne dăm seama de prestigiul lui Makart pe lângă contemporanii săi. A fost ridicat în slăvi pentru talentele lui excepţionale!

Cât m-am delectat la începutul secolului cu fiecare din lucrările lui Wagner! Noi, adepţii lui, eram numiţi wagnerieni, ceilalţi nu aveau nume. Când m-am dus pentru prima dată la Wahnfried eram aşa de emoţionat! Şi mai mult decât restul familiei, Siegfried Wagner a rămas alături de mine atunci când lucrurile mergeau cel mai prost pentru mine[672]. Scrisoarea lui Chamberlain a venit în timp ce eram în închisoare[673]! Eram per tu cu ei, le iubesc pe fiinţele acestea şi Wahnfried! Consider ca o şansă deosebită faptul că am putut să susţin Bayreuthul în momentul dezastrului său financiar. Şi acum, în timpul războiului, am putut să îndeplinesc dorinţa lui Wagner: să permit frecventarea gratuită de către popor şi soldaţi a festivalului! Cele zece zile de la Bayreuth au fost pentru mine întotdeauna cel mai bun moment şi aştept cu mare bucurie să mă reîntorc acolo prima dată când voi avea ocazia[674]!

Jocurile Olimpice au dăinuit aproape un mileniu. Cauza secretă cred că este cea care acţionează astăzi acum: nevoia naturii umane de a face o pauză. Ea este cea

672 Mai exact, după puciul din 1923. Vezi Les tentatrices..., op. cit.y pp. 73-75.

673f oarte scăzut şi această scrisoare a contribuit foarte mult la remontarea lui, după cum mărturiseşte chiar această evocare.

674 Nu va veni. Ultima apariţie cunoscută a lui Hitler la Bayreuth datează de la festivalul din 1940.

care va împinge oamenii din lumea întreagă secole la rând să vină la congresul partidului nostru: vor veni şi se vor mira în faţa clădirilor care se învecinează cu minunatul centru istoric din Nürnberg. Marţea în care se închide festivalul de la Nürnberg mă întristează la fel de mult ca momentul când se scot ornamentele din pomul de Crăciun!

Nürnberg înseamnă pentru mine o tensiune cumplită, cel mai rău moment al anului! Vom fixa durata lui la zece zile ca să nu fiu obligat să vorbesc continuu. De aceea pun deja pe altcineva să citească proclamaţia iniţială. Nu mai pot să vorbesc aşa de mult! Şi mă gândesc să mă retrag când voi vedea că nu mai pot să-mi asum congresul în vechile forme. Cel mai obositor este să stai ore întregi în picioare în timpul defilării. Mi s-a întâmplat deja o dată să mă ia cu ameţeală. Nici nu aveţi idee ce tortură este să stai cu genunchii strânşi atâta timp. Am nevoie de o protecţie împotriva soarelui. Salutul cu braţul întins, l-am făcut deja mai uşor ultima dată, dar am obiceiul – căci toţi oamenii mă privesc – să privesc pe fiecare în ochi. În timp ce papa este purtat sub un baldachin: este adevărat că sunt toţi nişte domni bătrâni şi fragili! Şi mişcarea frunzelor de palmier în jurul faraonilor: avea drept scop să le dea aer! Poate că în viitor o să-i putem pune pe oameni să defileze în 16 rânduri în loc de 12 ca acum! Ar dura patru ore în loc de cinci şi ar fi deja ceva[675].

675 Astfel, Congresul de la Nürnberg, ţinut în fiecare an, această succesiune de defilări, de adunări şi de discursuri în cea de-a doua săptămână a lunii septembrie, nu era numai un mijloc de a reorienta ţara spre război, înlocuind treptat cu arme uneltele de pe umerii celor care mărşăluiau. Era conceput ca un ritual sacru la fel de necesar după victorie ca şi înainte de ea, ba poate chiar mai mult (între timp, fusese suspendat, ultima ediţie având loc în 1938, iar cea din 1939, pregătită pentru a-1 păcăli pe duşman, fusese anulată în momentul atacului împotriva Poloniei). Trecerea fiecărui congresist prin faţa führerului cu

Noaptea de 24/25 ianuarie

Viaţa mea este la cheremul câtorva persoane: şoferul meu, valeţii mei şi poate chiar a unui bucătar.

Kempka[676] s-a anunţat ceva mai înainte la mine şi mi-a spus, aproape plângând, că la începutul anului vrea să se ducă la o armată de blindate! Mă întreb cum este mai bine servită naţiunea: dacă se duce acolo şi distruge câteva tancuri – ceea ce pot să facă şi alţii – sau dacă mă duce teafăr şi nevătămat în viaţă! Este şoferul meu de nouă ani şi nu pot să-i fac nici cel mai mic reproş. Schreck era, de altfel, un vechi camarad din perioada de luptă, în care se trezea soldatul de pe front atunci când situaţia devenea încordată. În astfel de condiţii, Kempka poate că ar slăbi, dar conduce cu o prudenţă fără egal (cu excepţia cazurilor când are un necaz din dragoste, îmi dau seama!). Totuşi nu pot, în calitate de führer al naţiunii, să mă ocup de educarea unui nou şofer! Dacă aş fi sigur că mi se întoarce teafăr şi nevătămat, poate[677]! Dar aşa! Câţi şoferi am avut pe care simplul fapt că se aflau lângă mine îi aducea într-un asemenea hal de tensiune că începeau să tremure! în timp ce Kempka este aşa de calm! Şi pot chiar să şi conversez cu el. Eickenberg conduce bine, dar ar trebui mai întâi să-l instruiesc. Ştie să conducă o maşină, dar nu conduce folosindu-şi mintea.

---

braţul ridicat şi încercând să-i întâlnească privirea trebuia să reafirme timp de secole fidelitatea generaţiilor faţă de miracolul renaşterii patriei în anii 1930-1940.

676 Erich Kempka (1910-1975), după ce a lucrat ca şofer la gauleiterul Terboven, a intrat în serviciul lui Hitler în 1932, a devenit şoferul lui principal în 1934 şi a rămas cu el până la sfârşitul războiului.

677 Ar fi avantajos să se spună că toată lumea îşi făcea „datoria sa” şi că servitorii cei mai apropiaţi ai fiihrerului se duceau să se expună focului, indiferent ce disconfort ar fi putut rezulta de aici pentru serviciu.

Am parcurs 2 milioane şi jumătate de kilometri cu maşina şi nu am rănit niciodată pe nimeni. Când mergeam cu alţii pe care nu-i formasem eu, a fost o întâmplare dacă nu s-a petrecut nimic grav. Cu ai mei, cu Maurice, Schreck şi Kempka, insistam să ruleze cu o viteză care să permită să oprească întotdeauna la timp. Când unul dintre şoferi răsturna un copil şi, ca să se justifice, spunea că apăsase pe claxon, îi spuneam: „La ce te gândeşti? Un copil nu are minte, dumneata trebuie să ai!” Nu admit ca maşina să intre într-o baltă şi să stropească oamenii care sunt pe marginea drumului. Mai ales dacă este vorba de ţărani în haine de duminică! Când maşina mea depăşeşte un biciclist, nu-l las pe şofer să menţină viteza decât dacă este suficient vânt ca să împrăştie praful pe care îl ridicăm. Când roţile din spate scrâşnesc, e semn că şoferul a luat prost virajul. În principiu, îl pun să frâneze după ce a ajuns la viraj, niciodată înainte. Conducătorii noştri şofează ca nişte porci, în timp ce şoferii noştri sunt buni, în general, chiar dacă nu fac tot ceea ce pot eu aştepta de la al meu. Recunosc că nu am scos toate astea din capul meu. Am mers odată cu Adolf Müller[678] şi în acel drum am învăţat mai mult decât în toţi anii anteriori! Altă dată citeam toate revistele tehnice despre maşini, acum s-a terminat. Dar mă interesează toate noutăţile. Cu Kempka, pot să mă întreţin despre asta. Cred că ştie toate maşinile din lume. Şi ţine admirabil maşinile şi garajele noastre: înaintea lui era cu totul altfel[679].

---

678 Vezi însemnarea din 30 noiembrie.

679 Se poate observa că Hitler îl omite total pe primul său şofer, care totuşi trebuie să-l fi marcat ca atare. Se numea Hans Haug, era născut în 1898, s-a înscris târziu în partid după puci şi avea să moară în 1967 după o carieră obscură în partid (reintrat în 1931) şi, în timpul războiului, în armată. Este posibil ca dispariţia lui şi tăcerea în legătură

Şi Junge[680] m-a rugat să-l eliberez ca să plece pe front. Nu voi ridica obiecţii şi credeam că vrea să mă părăsească. Pentru viitorul lui ar fi mai bine. Dintre toţi valeţii, el este cel mai dotat. N-am ştiut nimic despre aceasta până la Felsennest[681]. Când ieşeam noaptea din cauza avioanelor, mă duceam şi mă întorceam sporovăind cu el. Are o cultură incredibilă. Într-o zi am să-i dau un sector să-l supervizeze. Linge[682] este băiat bun, dar nu aşa de inteligent şi uită foarte mult. Bussmann este net

---

cu el din acea seară să fie datorate relaţiilor lui Hitler cu sora lui, Eugenie, numită Jenny (1891-1944), care a fost, conform mai multor mărturii ulterioare, prima amantă oficială a şefului nazist; a lăsat-o imediat ce relaţia lor a început să se deterioreze. Vezi Anton Joachimsthaler, op. cit., pp. 215-220.

680 Hans Hermann Junge (1914-13 august 1944), membru al Begleitkommando (comandoul de escortă) al lui Hitler din 1936, va primi o favoare deosebită, fiind îndemnat să se însoare (în 19 iunie 1943) cu ultima secretară recrutată pentru secretariatul lui, Traudl Humps, care va purta numele lui până la moartea sa, în 2002 (la puţin timp după ce a apărut în filmul Ultimele zile ale lui Hitler, regizat de Oliver Hirschbiegel). El însuşi a reuşit să-l convingă pe Hitler să-l lase să plece pe front şi şi-a găsit moartea în Normandia, în august 1944. Vezi Traudl Junge, op. cit.

681 Vezi însemnarea din 17 octombrie.

682 Heinz Linge (1913-1980), angajat în 1936 şi format de Krause, i-a succedat acestuia ca ordonanţă până la sfârşitul războiului. Prizonier în URSS după ocuparea buncărului Cancelariei, a cooperat la o carte care facea portretul dictatorului pentru uzul exclusiv al lui Stalin şi a fost recent publicată sub titlul Dosarul Hitler. Vezi Henrik Eberle, Matthias Uhl (ed.), Dosarul Hitler. Dosar secret al NKVD alcătuit pentru Iosif V. Stalin pe baza protocoalelor de anchetă ale aghiotantului personal al lui Hitler.; Otto Gunsche, şi ale ordonanţei Heinz Linge, la Moscova în 1948/49, traducere de Ioana Constantin, Editura Meditaţii, Bucureşti, 2007 (n. a.). Memoriile sale au fost publicate în limba română: Heinz Linge, Cu Hitler până la sfârşit. Memoriile ordonanţei lui Hitler, Editura Corint, Bucureşti, 2014 (n. red.).

inferior. Krause[683] avea boala să povestească istorioare. Nu era la locul lui. Minţea fără să fie nevoie. Eu nu-i copleşesc pe oameni. Nu este nimeni care să nu uite odată ceva! I-aş fi spus „încearcă să te gândeşti data viitoare”, dacă ar fi uitat ceva, dar falsitatea, asta n-o suport!

25 ianuarie, la amiază

(Invitaţi: Lammers, Himmler; Zeitzler)

Oamenii din vechiul Reich n-au nici cea mai mică idee despre naţionalităţi. Educaţia lor a fost învăluită într-un nor de prostie. Nicio noţiune despre problema Austriei! Faptul că era vorba nu de un stat, după concepţia noastră, ci de un potpuriu, asta n-au sesizat! Austria nu avea diviziuni teritoriale, ci cehi, croaţi, sârbi! Sfântă simplitate, aici poţi să-ţi permiţi orice[684]! Fiecare ceh este un naţionalist înnăscut care subordonează orice îndatorire intereselor sale. Nu trebuie să ne mirăm. Cu cât se înclină mai mult, cu atât devine mai periculos. Germanul din Germania se topeşte când îl vede supus.

Neurath s-a topit de tot, vulturul ceh l-a îmbrobodit.

---

683 Karl Wilhelm Krause (1911-2001), valet şi gardă de corp al lui Hitler din 1934 până la jumătatea lui septembrie 1939, a mărturisit el însuşi cauzele concedierii lui: în timpul campaniei din Polonia uitase să se aprovizioneze cu apa minerală pe care o consuma Hider şi îşi ascunsese greşeala înlocuind-o cu o apă locală, până când Hitler a descoperit înşelătoria. Nu este ceea ce se numeşte să minţi fără motiv. Vezi Charles Hamilton, Leaders & Personalities ofthe Third Reich, voi. 1, James Ben- der Publishing, San Jose (CA), 1984.

684 în Germania lui Bismarck sau Wilhelm toţi locuitorii erau germani cu excepţia câtorva străini uşor de controlat; se uitau şi naţionalităţile, şi vigilenţa necesară pentru a întreţine între ele o ierarhie sănătoasă. în Imperiul Habsburgic, dimpotrivă, germanii minoritari dar dominanţi din punct de vedere politic trebuiau să fie suspiciosi şi abili faţă de aceste naţionalităţi, numeroase şi, în ansamblu, majoritare. Acest pasaj oferă o cheie pentru a înţelege prezenţa mare a austriecilor în SS şi în organele represive ale marelui Reich.

Încă şase luni şi am fi avut o scădere a producţiei la 25%! Dintre toţi slavii, cehul este cel mai periculos, pentru că este harnic. Este disciplinat, ordonat şi este mai mult mongoloid decât slav. Ştie să-şi ascundă planurile în spatele unei anumite loialităţi. Acum vor munci, căci ştiu că suntem nemiloşi şi brutali[685]. Nu-i dispreţuiesc, dar este o luptă pe care a vrut-o destinul. Un corp rasial străin s-a introdus în naţiunea noastră, unul sau altul trebuie să cedeze.

Cât despre polonez, avem şansa că e leneş şi prost. Vanitos. Statul ceh, mult timp clocit de noi, este un model de curăţenie. Nu mai exista corupţie aşa cum se găseşte în alte părţi. Funcţionarii aveau simţul onoarei, tocmai de aceea un Hâcha este mai periculos decât un ticălos de ziarist. El are un caracter integru şi nu se va îmbogăţi nici măcar cu o coroană în exerciţiul funcţiunii. Coruptibilii sunt mai puţin periculoşi. Toate aceste lucruri nu au fost niciodată bine înţelese în vechiul Reich. În tratamentul aplicat polonezilor am cunoscut, de asemenea, eşecuri monstruoase. Întărirea sentimentului naţional polonez este eşecul major al vechiului Reich! Cei câţiva germani din regiunile frontaliere care ştiau să se poarte cu străinii erau administraţi de germani naivi din interior care se gândeau să le câştige inima celorlalţi prin bunătate. Lucrurile

685 Frumoasă demonstraţie a rolului atribuit SS, de drojdie în aluatul elitelor conservatoare: Neurath a fost trimis la Praga ca protector după ocupaţie, în martie 1939, ca să i se găsească o ocupaţie după ce fusese dat afară de la Ministerul de Externe în favoarea lui Ribbentrop un an mai devreme şi pentru a-1 compromite, pe el şi clasa lui în politica de cuceriri. Dar când rezistenţa cehă, încurajată de tenacitatea lui Churchill, îşi spune cuvântul şi industria ţării devine vitală într-un război care se complică, la Praga este trimis Heydrich cu titlul de protector adjunct (în septembrie 1941, în timpul unui sejur împreună cu Himmler alături de Hitler).

mergeau bine pe vremea Mariei Tereza şi în anii 1840 sentimentul naţional polonez dispăruse aproape de tot. Apoi a venit la putere burghezia şi tot terenul a fost pierdut.

Ţarul Ferdinand[686] mi-a spus într-o zi: „Ştii, omul cel mai periculos care există este Beneš, căci Titulescu[687] este coruptibil, în timp ce Beneš – nu sunt sigur dar mă tem – nu este!” Este sarcina partidului şi a organizaţiilor sale să se ocupe temeinic de aceste chestiuni în următoarele cinci secole. Habsburgii au eşuat total. Credeau că pot să rezolve problema prin binefaceri. Cehii nici măcar nu şi-au perceput propriul comportament drept o trădare. Este unul dintre punctele obscure ale istoriei; de ce vechii bavarezi au plecat din acest spaţiu, în timp ce cehii veneau aici? O situaţie fatală în termeni geopolitici, căci îi avem alături pe polonezi şi între ei şi cehi numai îngustul culoar silezian[688].

Când iau 150.000 de germani din Volînia[689] îmi este la fel de neplăcut ca şi evacuarea Tirolului de Sud[690].

---

686 Ferdinand I (1861-1948), rege al Bulgariei din 1887 până în 1918.

687 Nicolae Titulescu (1882-1941) fusese ministru de Externe al României şi preşedinte al Ligii Naţiunilor.

688„ punct obscur în istorie“, dar un lucru este clar după părerea vorbitorului: o putere centrală fermă - ca a lui Hitler sau a unor împăraţi medievali - ar fi făcut ordine.

689 Hitler se prezintă drept cel care decide remodelarea etnică a Europei, deşi ideea şi iniţiativa acestor deplasări de populaţie sunt adesea atribuite lui Himmler şi lui Heydrich.

690 Populaţia germanofonă din Tirolul italian de sud a fost sacrificată de Hitler în încercarea sa de a realiza o alianţă cu Italia imediat după publicarea lucrării Lupta mea, spre deosebire de celelalte comunităţi germane de la graniţele Reichului. Acestea au făcut obiectul unui acord încheiat între cele două guverne în 21 octombrie 1939, botezat „Opţiune”. Locuitorii puteau să aleagă între italienizare şi mutarea în

Astăzi, când scot un evreu, burghezia noastră este nefericită: „Ce se întâmplă cu ei?” Dar s-au preocupat aceştia de ce se întâmpla cu germanii siliţi să emigreze? Trebuie să ne grăbim: nu este mai bine când scoţi un dinte câţiva centimetri (sic) la fiecare trei luni. Când este smuls, durerea dispare. Evreul trebuie să părăsească Europa. Altfel, nu vom avea niciun fel de înţelegere între popoare, seamănă peste tot la maximum discordia. La urma urmelor: nu ştiu, eu sunt colosal de uman. În perioada când papii stăpâneau Roma, evreii erau maltrataţi. Opt dintre ei, până în 1830, erau plimbaţi pe spinarea măgarului în fiecare an prin oraş. Eu spun numai atât: trebuie să plece. Dacă moare pe drum, nu e vina mea. Văd un singur lucru: eliminarea completă [*die Absolute Ausrottung*] dacă nu pleacă de bunăvoie[691]. De ce aş privi un evreu cu alţi ochi decât pe un prizonier rus? în lagărele de prizonieri mor mulţi oameni pentru că am fost puşi în această situaţie de către evrei. Dar ce pot face eu? De ce au declanşat evreii acest război? După aceea s-ar putea să mai dureze trei-patru secole până să pună evreii din nou piciorul în Europa. Mai întâi în calitate de comercianţi,

---

Germania, ceea ce au făcut 85% dintre ei, atraşi de promisiunile de instalare în teritoriile luate Poloniei. Vezi Helmut Alexander, Adolf Leidlmair, Ştefan Lechner, Heimatlos: die Umsiedlung der Sudtiroler, Deuticke, Viena, 1993.

691 în mod dramatic Germania, în secolul al XIX-lea, de o politică rasială - de unde, de exemplu, şi faptul că, în timp ce Hitler redesenează harta Europei deplasând cu regret anumite minorităţi germane, precum cea din Volînia, burghezia încă se mai emoţionează (cel puţin asta crede fuhrerul, căci nu vedem prea bine ce burghez să fi venit să-i spună sau să-şi fi descărcat sufletul în faţa unei urechi a Gestapoului!) că i se micşorează profiturile pentru că i se iau salariaţii evrei. Dar Hitler abandonează brusc această temă pentru a-i acuza chiar pe evrei înşişi.

apoi se vor stabili ca să-i exploateze pe oameni. În sfârşit, va veni perioada filantropiei şi a fundaţiilor. Când un evreu face pe generosul, asta se observă în mod deosebit – căci se ştie că este un ticălos... dar când îi priveşti mai de aproape vezi că sunt cei mai vicleni. Arienii spun atunci: ce vreţi, sunt şi evrei buni. Presupun că naţional-socialismul va construi într-o zi o ordine socială solidă unde va acapara locurile şi va favoriza îmbogăţirea. Trebuie să sperăm că se va ridica din nou un om şi va întemeia o nouă organizaţie.[692]

Noaptea de 25/26 ianuarie

Este un noroc că nu m-am căsătorit; ar fi fost o catastrofă! Este un punct în care femeia nu-l înţelege pe bărbat, atunci când într-o căsnicie bărbatul nu-şi găseşte pentru femeie tot timpul pe care ea se crede îndreptăţită să-l ceară. Cât timp este vorba de alţi soţi, toate spun: n-o înţeleg pe Madame Cutare, eu nu m-aş purta ca ea! Dar faţă de propriul soţ, o femeie nu mai este rezonabilă. Trebuie să înţelegem: o femeie care îşi iubeşte soţul face totul în funcţie de el; numai atunci când are copii înţelege că există ceva şi în afară de el. Şi de aceea aspiră la un bărbat care să trăiască, la fel, pentru ea! în schimb, bărbatul este sclavul gândurilor sale, sarcinile şi îndatoririle lui îl guvernează şi există momente în care ajunge să spună: ce contează soţia, ce contează copilul!

Când mă gândesc, pe parcursul anului 1932 aş fi petrecut puţine zile acasă. Dar chiar şi atunci nu aş fi fost propriul meu stăpân. Nici măcar nu eşti aici, cu mine! spune femeia când gândurile îl asaltează brusc pe bărbat. Desigur, nu este nevoie să stea tot timpul înghesuiţi unul în

692 I a problemele de rasă. Partidul nazist însuşi ar putea să cedeze cântecului sirenelor şi să se beneficieze de această situaţie. Atunci va fi necesar un nou profet de felul lui pentru a stăvili invazia.

altul! Tristeţea despărţirii îi procură, de asemenea, femeii o anumită stare de bine, căci după aceea vine bucuria regăsirii şi pentru un marinar care se întoarce acasă este uneori ca o nouă nuntă: după luni întregi de absenţă, gustă câteva săptămâni de deplină libertate! Dar la mine asta nu s-a întâmplat niciodată. Soţia mea nu ar fi încetat să mă apostrofeze: Şi eu? De altfel, ce constrângere trebuie să-ţi impui, căci ţi-ai dori foarte mult să fii la dispoziţia soţiei tale! Nu aş fi avut dreptul decât la o faţă îmbufnată şi întunecată, sau mi-aş fi neglijat îndatoririle! De aceea este mai bine să nu te căsătoreşti!

Cel mai rău în căsnicie este că aceasta creează drepturi. Este mult mai bine să ai o prietenă. Povara se uşurează şi totul devine un dar.

Johanna Wolf şi Christa Schroeder stau tulburate pe scaunele lor, Şeful observă şi precizează, adresându-se Christei:

Fireşte, aceasta nu este valabil decât pentru bărbaţii excepţionali.

Christa, liniştită: Aşa mă gândeam şi eu, Mein Führerl

Nu cred că Walter Hewel[693] o să se însoare vreodată. Şi-a compus în minte o imagine ideală cu statura uneia, cu părul alteia, cu spiritul unei a treia şi cu ochii unei a patra şi abordează noile cunoştinţe cu această grilă. Dar creatura aceasta nu există. Poţi să fii fericit când o fată are ceva bun! Cu toate acestea nu există nimic mai frumos decât să educi o micuţă, o tânără între 18 – 20 de ani, maleabilă ca ceara. Un bărbat trebuie să-şi pună amprenta pe o fată foarte tânără. De altfel, femeia nu cere nimic

693 Johanna Wolf (1900-1985) a intrat în serviciul lui în 1929. Este decana secretarelor lui Hitler.

altceva[694]!

D. este o fată foarte bine! Dar nu cred că ea şi K. pot să fie fericiţi împreună. K. este prea pasionat de tehnică şi D. prea inteligentă[695].

Dar ce femei frumoase există! Eram la masă la Ratskeller, la Bremen. Vine o femeie – ai fi zis că s-a deschis însuşi Olimpul! Pur şi simplu strălucitoare! Convivii au lăsat jos cuţitele şi furculiţele şi toţi ochii s-au fixat pe această femeie! Şi mai târziu la Brunswick! Acolo mi-am făcut cele mai amare reproşuri! Toţi oamenii mei au reacţionat la fel ca mine: o blondină s-a apropiat de maşina mea şi de mine ca să-mi ofere un buchet de flori; toată lumea şi-a amintit episodul, dar nimeni nu s-a gândit să-i ia adresa pentru ca să-i pot scrie un cuvânt de mulţumire. Blondă şi mare şi minunată! Eram într-o zi la Bayerischer Hof la o serbare oferită de doamne numeroase şi frumoase, împodobite cu cele mai frumoase briliante ale lor. Atunci a intrat o femeie atât de frumoasă, că toate celelalte dispăreau alături de ea! Nu purta nicio bijuterie. Era Frau Hanistaengl. Într-o zi am văzut-o în companiei lui Mary Stuck[696]. Trei femei una mai frumoasă decât alta – un tablou[697]! în tinereţea mea, am întâlnit şi la Viena multe

---

694 Tot acest pasaj este explicabil, cel puţin în parte, prin legătura lui cu Eva Braun, pe care a cunoscut-o când ea avea 17 ani, a „educat-o" la 19-20 de ani, apoi a împiedicat-o cu bună ştiinţă să se căsătorească, reuşind s-o facă să se resemneze în postura de amantă ascunsă. Nu tară dificultate: după două încercări de sinucidere, a stabilizat situaţia oferindu-i o casă la München şi un rol tot mai important la Berghof.

695 H itler în altă parte, cu gustul lui pentru tehnică şi cu necazurile din dragoste) şi D. ar fi „Dora".

696 Fiică şi model a unui pictor foarte apreciat de Hitler. Vezi Les tentatrices...,pp. 181-182.

697 O frază ilogică, două femei metamorfozându-se brusc într-un trio. Genoud rezolvă dificultatea presupunând, corect sau greşit, că Mărie

femei frumoase.

Noaptea de 25/26 ianuarie[698]

Sunt un prieten al animalelor, în special al câinilor. Dar faţă de un boxer, de exemplu, nu am elan interior. Dacă aş vrea din nou unul, nu ar putea fi decât un ciobănesc german; o căţea, de preferinţă. M-aş simţi de parcă aş înşela pe cineva dacă m-aş ataşa de un câine de altă rasă[699][700]. Ce animale minunate! Vioaie, ataşate de stăpânul lor, curajoase, îndrăzneţe şi frumoase! Câinele nevăzătorului este ceva foarte emoţionant. Se îndepărtează de ceilalţi câini – numai dacă este femelă în perioada căldurilor. Se ataşează de stăpânul lui mai mult decât de semenii lui. Va merge desigur un moment cu o căţea, dar va reveni imediat cu mustrări de conştiinţă.

În iarna 1921 – 1922 mi s-a oferit un ciobănesc. Dar avea o nostalgie teribilă după vechiul lui stăpân şi nu voia să se adapteze! A trebuit să mă hotărăsc să-l dau înapoi. Noul stăpân nu a făcut o sută de paşi cu el, că a scăpat şi a revenit la mine, a sărit pe mine şi mi-a pus labele pe umeri. Acum puteam să-l păstrez! mai târziu, când l-am primit pe Muck de la Graf, s-a obişnuit mult mai repede; încă urca scara cu reticenţă, apoi a văzut-o pe Blondi şi s-a repezit la ea cu bucurie! A doua zi, o sărbătoare de nedescris! Un câine se obişnuieşte mai uşor cu un nou stăpân atunci

---

Stuck şi Helene Hanfstaengl sunt în vizită la Erna, sora lui Hans Hanfstaengl, o femeie la fel de frumoasă ca soţia sa, Helene. Adaugă aşadar fără jenă şi fără avertisment cuvintele „la Erna Hanfstaengl”.

698 Ca şi pagina precedentă: un caz unic de două consemnări purtând acelaşi titlu.

699 O aluzie la Blondi, o căţea din această rasă, care l-a urmat până în ultimul buncăr.

700 Ulrich Graf (1878-1950), gardă de corp a lui Hitler în ziua puciului, primise patru gloanţe aruncându-se în faţa lui şi supravieţuise.

când acolo este deja un alt câine. Da, înseamnă deja foarte mult, când simte numai după mirosul stăpânului său că avea deja un câine mai înainte.

Câinele este de altfel cel mai vechi animal domesticit. Trăieşte de 30.000 de ani cu omul. Dar în orgoliul său, omul nu vrea să vadă că între câine şi câine, inclusiv de aceeaşi rasă, există uneori o diferenţă abisală. Sunt unii stupizi şi alţii aşa de inteligenţi că te înspăimântă!

Am avut de curând în mână o carte despre formarea raselor umane. Am reflectat mult la aceasta altă dată şi trebuie să spun că, dacă examinăm de aproape vechile tradiţii, poveştile şi legendele care apar puţin peste tot, ajungem la concluzii absolut neaşteptate.

Este uimitor să constataţi cât de mică este partea din timpul trecut pe care o poate cuprinde omul. Cele mai vechi vestigii ale scrierii datează de 3 – 4 milenii. Cuvântul „poveste” vine de la „a povesti[701] [702]”. Poveştile nu ar fi ajuns până la noi dacă nu ar fi fost transmise de oameni care seamănă cu noi. Cu ce drept credem noi că omul nu era încă din negura timpurilor ceea ce este astăzi? Observarea naturii ne învaţă că în regnurile animal şi

---

701 Hitler vorbeşte despre „legendă” (Sage) şi „a spune” (sagen).

702 în 5 noiembrie, Hitler vorbise în mare parte despre Egiptul faraonic şi locuitorii lui, plasaţi pe acelaşi plan cu popoarele „ariene”. Or, în Lupta meay trecând complet sub tăcere perioada antică, nu făcuse decât două aluzii scurte şi rasiste la Egiptul modern, pentru a se desolidariza de oamenii care voiau să înglobeze Germania într-o mişcare de eliberare antiengleză şi pentru a spune că dorea menţinerea dominaţiei britanice asupra ţării. Chiar dacă găseşte trucuri pentru a ataşa şi Roma şi Grecia la o arie „nordică”, pentru o ţară africană nu îndrăzneşte acelaşi lucru. Este probabil impresionat de capacităţile politice şi artistice ale acestei civilizaţii şi poate în căutarea unei căi intermediare prin care să-i facă loc în teoria sa asupra raselor, dar nu pare să fi avut timpul să cizeleze lucrurile.

vegetal s-au produs mutaţii şi variaţii, dar nicăieri un salt ca acela care îl separă pe om de maimuţă, presupunând că acesta s-a tras din ea! Dacă ne gândim la greci, care erau tot germani, constatăm o frumuseţe superioară faţă de ceea ce avem în faţa ochilor astăzi. Mă gândesc atât la grandoarea universului lor spiritual – căruia nu-i lipsea decât tehnica noastră – cât şi la înfăţişarea corpurilor. Nu avem decât să comparăm o secundă capul lui Zeus sau al Atenei cu cel al unui crucificat sau sfânt! Şi dacă merg şi mai departe: egiptenii din epoca anterioară erau oameni de acelaşi nivel2! De la naşterea lui Hristos au trecut numai 40 de generaţii, dar privirea noastră nu străbate mai departe de două sau trei milenii înainte de era nouă.

Acum, legenda nu poate să se nască din nimic. Ideea presupune întotdeauna fenomenul. Nimic nu ne împiedică, cred, dimpotrivă, că este un lucru bun să presupunem că ceea ce ne aduce mitologia despre zei este reflexul unei realităţi vechi. Toate tradiţiile povestesc despre o catastrofă venită din cer. Ceea ce spune Biblia despre aceasta nu se bazează pe un fundament evreiesc, ci a fost împrumutat cu siguranţă de la babilonieni sau de la asirieni; în tradiţia nordică există lupta zeilor şi a uriaşilor. Nu pot să-mi explic aceasta altfel decât printr-o catastrofă naturală uriaşă ceea ce a dus la dispariţia unei omeniri care poseda deja un înalt nivel de civilizaţie. Ceea ce găsim astăzi în pământ sunt fără îndoială vestigii care, făcând să reînvie amintirea trecutului, vor reface puţin câte puţin drumul civilizaţiei.

Cine ne spune că securea de piatră pe care o găsim în regiunile noastre a fost inventată de utilizatorii ei? Mi se pare mult mai just să estimăm că s-a realizat un obiect de piatră după modelul altuia, făcut dintr-un alt material pe care îl aveam. Şi de altfel nu se ştie nici dacă alături de

uneltele din piatră nu se găsea şi metal: durata de viaţă a minereului de bronz este limitată şi aceasta ar putea explica faptul că în anumite straturi ale solului nu se găsesc decât unelte de piatră. Şi nu se spune nici că înainte de catastrofă viaţa culturală a omenirii se desfăşura în regiunile noastre. Trei sferturi din Terra sunt acoperite de apă. Numai o optime din suprafaţa ei este accesibilă cercetărilor noastre. Cine ştie ce descoperiri s-ar face, dacă am putea să explorăm solul care este actualmente sub apă?

Înclin pentru teoria glaciaţiunii universale a lui Horbiger. Poate că în preajma anului 10.000 î.Hr. a avut loc o cădere a Lunii. Nu este exclus ca Terra să fi dat atunci Lunii orbita ei actuală şi este la fel de posibil ca Terra să-i fi smuls Lunii atmosfera pe care o avea atunci, ceea ce ar fi putut schimba total condiţiile de existenţă ale omenirii pe Terra. Se poate crede că mai înainte omul putea să trăiască la fel de bine la înălţime ca şi la altitudinile joase, deoarece constrângerea presiunii atmosferice de astăzi nu exista. Şi că Terra s-a crăpat şi pătrunderea apei în cratere a antrenat explozii, apoi ploi diluviene, cărora le-a putut supravieţui un singur cuplu uman, dacă au găsit adăpost într-o peşteră de înălţime. Cred că aceste întrebări nu-şi vor găsi răspuns decât dacă într-o zi un om va analiza interdependenţele cu o privire intuitivă şi va arăta astfel drumul ştiinţelor exacte. Altfel nu vom putea străpunge vălul pe care o catastrofă l-a făcut să cadă între lumea de dinainte şi a noastră[703].

---

703 Hitler se lansează în consideraţii surprinzătoare, care par să datoreze mult elucubraţiilor lui Hans Horbiger (1860-1931), un inginer austriac care publicase în 1912, în colaborare cu astronomul autodidact Philipp Fauth (1867-1941), o „teorie a gheţii eterne”. Fauth murise un an mai devreme, în 4 ianuarie, după ce Himmler îl angajase la

Dacă urmărim religiile noastre, urcând la începuturile lor, le regăsim mai umane. Religiile s-au născut, după părerea mea, din faptul că imaginile pe care le aveam în memorie, reduse la amintiri palide[704], au fost traduse în concepte şi integrate intelectual şi amestecate cu reprezentări care au servit Bisericilor pentru a se menţine la putere.

Intervalul dintre mijlocul secolului al III-lea şi cel al secolului al XVII-lea este – în mod sigur – cel mai cumplit abis în care a căzut omenirea. Setea de sânge, răutatea şi minciuna au dominat această epocă.

Nu sunt de părere astăzi că ceea ce a fost trebuie să rămână. Providenţa a dat omului o raţiune pentru ca el să acţioneze conform acesteia. Raţiunea mea îmi spune că domnia minciunii va fi învinsă. Dar îmi mai spune şi că nu pot s-o înving astăzi. Ca să nu fiu nevoit să pactizez cu minciuna, i-am ţinut pe preoţi în afara partidului. Nu am nicio teamă în faţa luptei pe care o voi duce dacă se va ajunge acolo: voi acţiona imediat ce se va dovedi că trebuie să trecem pe acolo.

Am devenit om politic împotriva voinţei mele. Politica nu este pentru mine decât un mijloc către un ţel. Unii cred că îmi va fi dificil să-mi abandonez activitatea actuală. Nu; va fi cea mai frumoasă zi din viaţa mea atunci când vor înceta cu toate grijile, frământările şi necazurile. O voi

---

Ahnenerbe (ramura „ştiinţifică” a SS) în 1938. Acest deces ar fi putut să-l facă pe Hitler să citească sau să recitească lucrarea din 1912 (intitulată Glacial- kosmogonie) sau alte publicaţii de aceeaşi factură. Temele unei omeniri străvechi, compuse din uriaşi, a şocurilor dintre Terra şi Lună figurau la loc de cinste în cartea din 1912. Aluzia din 30 octombrie la râme, şerpi şi lilieci uriaşi care i-ar fi înfricoşat pe oameni pare împrumutată tot de la această şcoală de gândire.

704 O nouă aluzie la lumile dispărute despre care omenirea păstrează o amintire vagă.

face imediat atunci când, după sfârşitul războiului, îmi voi fi îndeplinit sarcinile politice. Atunci aş vrea să mă las cinci sau zece ani în voia gândurilor mele şi să le scriu. Războaiele vin şi se duc, ceea ce rămân sunt operele de cultură.

De unde şi dragostea mea pentru artă, pentru muzică şi arhitectură! Nu sunt aici forţe care indică omenirii căile viitorului? Când ascult Wagner, am impresia că aud ritmurile lumii de dinainte. Şi îmi place să cred că, într-o zi, ştiinţa va găsi măsura Creaţiei în relaţiile undelor fizic perceptibile din *Aurul Rinului*. Experienţa lumii percepute prin simţuri precede descoperirile şi cunoştinţele ştiinţelor exacte ca şi ale filosofiei; în măsura în care se apropie de adevăr, îşi au valoarea lor.

O realitate precum caracterul infinit al cosmosului, din toate părţile, trebuie să fie exprimată într-o zi în termeni simpli.

Infinit nu numai către exterior, dar şi către interior. Ar fi fost o eroare dacă la începutul timpurilor moderne am fi conceput universul ca limitat la ceea ce se putea observa cu instrumentele epocii. La fel, nu trebuie să credem că universul se opreşte la limitele instrumentelor noastre actuale. Este acelaşi lucru atunci când observ lucrurile mici. Un microb dobândeşte sub microscop o dimensiune redutabilă. Nici aici nu există limită!

Dacă ar fi existat altcineva, nu m-aş fi angajat în politică; aş fi devenit artist sau filosof. Grija pentru existenţa poporului este cea care m-a împins spre această activitate. Cultura există numai atunci când viaţa este asigurată!

26 ianuarie, seara

O femeie cumsecade care se amestecă în politică este pentru mine o ticăloşie. Iar dacă este vorba de chestiuni

militare, este de-a dreptul insuportabil!

La nicio secţie locală a partidului o femeie nu avea dreptul să ocupe nici cea mai mică poziţie. S-a tras întotdeauna concluzia că partidul este misogin şi că nu vedem în femeie decât o maşină de procreat sau un instrument de plăcere. Nu este cazul: în chestiunile de formare a tineretului şi în domeniul caritătii, le-am deschis o carieră vastă! în 1924 au apărut la mine femeile politice: o Frâu von Treuenfels[705], o Mathilde von Kemnitz voiau să intre în Reichstag pentru a-i ridica nivelul moral. Le-am spus că 99% din obiectele în dezbatere erau chestiuni bărbăteşti pe care ele nu le puteau judeca! Au vrut să se revolte, dar n-au putut să riposteze cu aceleaşi arme când le-am luat din scurt: Totuşi nu veţi pretinde că îi cunoaşteţi pe bărbaţi la fel de bine cum cunosc eu femeile! Un bărbat care zbiară – asta nu e frumos – dar o femeie este încă şi mai rău! Cu cât strigă mai tare, cu atât vocea ei devine mai stridentă! încep să se zgârie sau să se înţepe cu acele de păr! Cu cât eşti mai galant, cu atât trebuie s-o îndepărtezi pe femeie de căutarea unor situaţii care nu-i convin. Tot ceea ce este legat de luptă şi de vărsarea de sânge se referă exclusiv la bărbat, care trebuie să suporte ultimele consecinţe. Putem atrage femeia spre numeroase domenii, căci are mai multă inteligenţă practică. Aşa este cazul, de pildă, când se organizează o casă. Soţia profesorului Troost, de exemplu, se pricepe să repartizeze culorile într-o decoraţie interioară mai bine decât aproape toţi bărbaţii. Am avut patru femei de paradă: Frau Troost, Frau Wagner,

705 Ehrengard von Treuenfels era o cunoştinţă de-ale lui Bormann, care nu a intrat în NSDAP decât în 1927; ar fi de mirare să-l fi cunoscut pe Hitler înainte. Poate că el confundă două perioade electorale. Vezi Joseph Howard Tyson, The Surreal Reich, iUniverse, Bloomington, 2010, p. 473.

Frau Scholtz-Klink şi Leni Riefenstahl[706].

Americanii vor face întotdeauna mai mult în domeniul fabricaţiei în serie, dacă nu este vorba decât să fabrici mereu acelaşi model. Asta este astăzi şansa noastră: blindatele lor sunt inutilizabile! Ar fi regretabil, ca să spunem aşa, să nu facă 60.000 de vehicule anul acesta! Copacii nu vor creşte aici până la cer. Sunt convins că, dacă vin cu cele de 28 de tone ale lor sau cu cele de 60 de tone, cel mai mic Panzer al nostru le va înghiţi dintr-o îmbucătură[707].

Au oameni care presimt o catastrofă economică mai gravă decât cea din 1929. Când pentru un material precum cuprul nu dispui de niciun echivalent de rezervă, sfârşitul este aproape[708].

27 ianuariey la amiază

Majoritatea soldaţilor pe care Anglia i-a înrolat pentru războaiele ei erau de sânge german. Cea mai mare hemoragie a propriului lor sânge a fost cea a războiului mondial cu 1, 4 milioane de morţi[709] şi cum i-a mai lovit! Pentru a evita daunele economice, ar fi trebuit atunci să abandoneze sistemul lor capitalist sau să scape de povara unei datorii de 140 de miliarde. Au făcut o tentativă în acest sens, dar pe căile obişnuite, restrângându-şi armamentul la minimum pentru a putea să plătească dobânzile datoriei rezultând din război. Nu a fost altfel nici

706 în legătură cu această listă, vezi Les tentatrices..., p. 222.

707d ată Hitler se obligă să câştige repede şi se va trezi fără nicio strategie în cazul în care eşuează.

708 O reflecţie foarte curioasă, căci continentul american produce în mod constant mai mult de jumătate din cuprul extras în lume, mai ales în Statele Unite ale Americii, Canada şi Chile. Vezi Walther Pahl, La lutte mondiale..., op. cit., p. 118.

709 Este dublul numărului real.

la sfârşitul războaielor napoleoniene: s-au moleşit atunci foarte tare şi nu au redevenit ei înşişi decât sub domnia Victoriei.

O dominaţie mondială veritabilă nu poate fi întemeiată decât pe propriul sânge al dominatorului. Imperiul Roman nu a recurs la mercenari decât atunci când propriul lui sânge a fost epuizat. Numai după al treilea război punic au existat legiuni de mercenari! Dacă nu ar fi existat creştinismul, cine ştie cum ar fi evoluat istoria europeană? Roma ar fi cucerit toată Europa şi năvălirea hunilor ar fi fost stăvilită de legiunile ei.

Roma a fost zdrobită de creştinism, nu de germani sau de huni. Ceea ce pune în scenă astăzi bolşevismul pe un fundament materialist-tehnic fusese realizat de creştinism pe un fundament teoretico-metafizic: când coroana vede că tronul se clatină, caută sprijinul maselor. Am face mai bine să vorbim despre „Constantin Trădătorul" şi de „Iulian Credinciosul" în loc să-l numim pe primul Cel Mare şi pe cel de-al doilea Apostatul. Ceea ce au scris creştinii despre Iulian sunt aproape aceleaşi prostii cu cele deversate despre noi de presa evreiască, în timp ce scrierile lui Iulian sunt înţelepciunea însăşi. Dacă omenirea ar studia istoria, ce consecinţe ar decurge de aici! Faptul că am scăpat Europa de repetarea unei crize de acelaşi ordin va fi sărbătorit într-o zi ca serviciul adus de fascism şi de naţional-socialism.

Văd aici un pericol grav pentru Anglia. Conservatorii ar putea suferi lovituri severe, dacă masele proletare vin la putere! Dacă după întoarcerea lui Chamberlain de la München partidul conservator ar fi întrebat poporul dacă vrea pace sau război, ar fi obţinut o majoritate de necontestat. Când eram la Memel, Chamberlain mi-a transmis printr-un intermediar că era întru totul de acord

ca problema să se reglementeze în acel moment, chiar dacă nu putea s-o spună în public. Era pe atunci exagerat de mult sub influenţa lui Churchill. Dacă ar fi organizat alegeri, ar fi fost salvat[710]. În toate aceste momente mari am organizat imediat o consultare. Aceasta produce un efect foarte bun atât în exterior, cât şi în interior. Numai în acel moment a intervenit Partidul Laburist[711]. Evreul pusese lucrurile în mişcare. Dacă astăzi Hoare[712] vine la putere[713] nu are decât să-i elibereze pe fascişti! Englezii

---

710 Hitler repetă fără încetare (vezi însemnarea din 6 ianuarie) regretele că nu s-au organizat alegeri la semnatarii occidentali ai acordurilor de la München pentru a le permanentiza, deşi nu dorise deloc acest lucru la vremea respectivă (căci voia să poată absorbi restul Cehoslovaciei, apoi să zdrobească Polonia şi Franţa). Din nou, pentru istorie, intră în rolul pacifistului împins la război de evreii decişi să distrugă Germania.

711 Hitler îşi imaginează, fără a insista prea mult, că Partidul Laburist britanic este un vector al influenţei evreieşti; în realitate, acesta s-a dezis treptat de pacifismul său pentru a susţine reînarmarea în faţa pericolului hitlerist între 1935 şi 1939, fără ca semnarea Acordului de la München să marcheze o ruptură de direcţie în această privinţă.

712 Samuel Hoare (1880-1959) este unul dintre principalii conducători ai Partidului Conservator în perioada interbelică şi unul dintre iniţiatorii politicii de appeasement. Churchill l-a îndepărtat chiar de la începutul misiunii sale, numindu-1 ambasador la Madrid.

713 în traducerea sa, Genoud adaugă: „cum este de dorit”. Cât despre anexarea bruscă a Memelului de către Germania în 23 martie 1939, dacă demersul discret al lui Chamberlain nu este cunoscut din altă parte, are toate aparenţele autenticităţii... Dar dacă a avut într-adevăr loc, datora totul idiosincraziei celui interesat şi nimic influenţei lui Churchill, nici măcar pentru a i se opune în secret. De fapt, Hitler este cel care l-a împins pe Chamberlain să ridice tonul împotriva Germaniei prin intrarea în Praga în 15 martie, în pofida acordurilor de la München. Premierul britanic o făcuse cu o lentoare înţeleaptă în 17 martie, într-un discurs rostit la Birmingham. Germania era ameninţată de un război, dacă ocupa un teritoriu cu forţa - ceea ce avea să facă, în perfectă

trebuie să rezolve probleme sociale care sunt maturizate pentru aceasta. Astăzi mai pot fi reglementate de sus într-un mod rezonabil şi regulat; dar vai şi amar dacă nu se întâmplă aşa! Căci dacă va face aceasta sufletul înfierbântat al poporului se va declanşa delirul care conduce la distrugere. Oameni ca Mosley ar fi rezolvat problema în joacă şi ar fi găsit un compromis între conservatorism şi socialism, deschizând drumul maselor largi şi păstrând în acelaşi timp pentru elită ceea ce îi trebuie acesteia.

Nu se mai pot menţine prejudecăţile de castă într-o vreme când proletariatul numără atâţia oameni de valoare cum este adesea cazul proletariatului nostru! Dar trebuie de la bun început să găsim soluţii rezonabile. Prin şcoli – Şcolile Adolf Hitler, apoi Napola[714] – vreau să dau chiar şi celor mai săraci copii posibilitatea de a accede la toate locurile de muncă, dar cu obligaţia să aibă capacitatea pentru acestea. De aceea, partidul veghează ca oricine, atunci când starea lui de spirit o justifică, să poată avansa atât în lumea afacerilor, cât şi în aparatul de stat, chiar şi în afara procedurilor obişnuite de promovare. Altfel vor fi revolte. Evreul pândeşte tensiunile şi profită de ele. Atunci se poate produce o mişcare care să pună faţă în faţă cele două tabere: conservatorii rigizi şi anarhiştii iudeo-bolşevici.

Englezii provin din diferite tulpini rasiale de unde şi

cunoştinţă de cauză deci, în 1 septembrie, prin ocuparea Danzigului. Or, Memel, veche agenţie comercială hanseatică, fusese cerut de Ribbentrop de la lituanieni în 21 martie şi acordat sub forma unui contract de închiriere pe 99 de ani. Chamberlain, dacă a transmis printr-un emisar că nu era supărat, nu a făcut decât să confirme discursul său, precizând că în acest caz nu avea intenţia să declare război.

714 Două categorii de şcoli de elită, susţinute de regim.

pericolul ca lupta de clasă să devină o luptă de rasă. Războiul claselor nu trebuie să se declanşeze dacă alegem oamenii nu după înfăţişarea lor, ci după ceea ce au făcut. Aspectul exterior şi talentele sunt adesea divergente. Se poate practica selecţia după înfăţişare sau, aşa cum a făcut-o şeful partidului, după faptele de viaţă. Trebuie să am o organizare a profesiilor, dar ar fi un nonsens să-l pun să construiască drumuri pe un om care ar fi cel mult capabil să le mănture şi să transform în măturător un om care poate să construiască drumuri. Naţional-socialismul spune: Profesia nu are nimic de-a face cu scara burgheză a valorilor; este ceea ce are el conciliant. Nu este deloc obligatoriu ca un copil să îmbrăţişeze profesia tatălui său: talentele şi aptitudinile trebuie să decidă aceasta. Un copil poate să aibă aptitudini pe care părinţii lui nu le-au avut. La noi totul a izvorât din ţărănime, nu-i aşa? Trebuie să aruncăm în aer orice obstacol care se opune creşterii permanente. Dacă practicăm în mod deliberat o selecţie egalitară în funcţie de capacităţi, atunci înfăţişarea şi talentul, într-un fel sau altul, vor coincide din nou. Am resimţit acest lucru în modul cel mai puternic în momentul lansării lui *Tirpitz**: erau acolo muncitori cu adevărat nobili! Acum poporul apreciază în mod exagerat rolul intelectului, uitând ce reprezintă forţa de muncă în puterea unei naţiuni.

Pentru a obţine o ordine socială, este important să nu ai numai un cap, ci şi un pumn, căci altfel într-o zi forţa se va desprinde de spirit şi va strivi capul. Procesul spiritului contra forţei este întotdeauna câştigat de forţă. Pătura socială care nu trăieşte decât prin cap se simte handicapată de un fel de conştiinţă încărcată. Când sosesc revoluţiile adevărate, nu îndrăzneşte să meargă înainte, mizează pe norocul ei şi se comportă laş. Eu pot să am

conştiinţa liniştită. Dacă mi se spune că un tânăr are talent, îl patronez imediat chiar eu. Nimic nu mă încântă mai mult decât să aud că mi se spune: „*Mein Führer*, iată o persoană cu foarte mult talent care ar putea deveni într-o zi führer al naţiunii!”

Pe cel care se întoarce împotriva ordinii sociale îl dobor fără milă. Ordinea socială pe care o construiesc eu nu este supusă maselor largi. Acolo, ceilalţi se pot izbi întotdeauna de granit. Orice încercare de a compromite această ordine prin forţă va fi înecată în sânge. Dar tot ceea ce se poate face astăzi pentru a promova oamenii potriviţi se va face, într-un spirit de înaltă responsabilitate faţă de întregul popor! Unii sunt potriviţi ca să dea ordine, alţii ca să le execute. Dar ordinele fără executanţi nu servesc la nimic. Poporul, aşa cum se prezintă astăzi, este necesar pentru salvgardarea civilizaţiei noastre. Iată o problemă dură de bun-simţ: cine este capabil să ordone, cine să execute? Şi unii şi alţii sunt indispensabili pentru păstrarea ansamblului. Cel care a demonstrat o capacitate de comandă primeşte autoritatea. Nicăieri aceasta nu trebuie delegată cuiva care nu ştie să comande. În practică, toată lumea are de o parte subordonaţi, de cealaltă superiori! Sarcina responsabilităţii revine comandamentului!

Când englezii îi vor elibera pe cei 9.000 de fascişti ai lor, vor frânge oasele plutocraţilor şi chestiunea va fi rezolvată. Personal, cred că dacă într-un stat se găsesc 9.000 de persoane gata să suporte închisoarea, cauza nu este pierdută. Totul s-a terminat numai atunci când ultimul om începe să aibă îndoieli. Atât timp cât mai rămâne un om care ţine sus drapelul cu o inimă încrezătoare, nimic nu este pierdut!

În această privinţă sunt dur ca oţelul: dacă poporul

german nu este gata să plătească cu persoana sa pentru salvarea sa, care nu depinde decât de aceasta, atunci trebuie să dispară1![715]

27 ianuarie, seara

America ar trebui să aleagă corect între mărfuri şi mijloacele de existenţă. Dar raţionalizarea a provocat acolo o sărăcire inexprimabilă a maselor care nu primesc nimic şi, pe de altă parte, o opulenţă inimaginabilă. Evreul gândeşte cu adevărat în termeni capitalişti şi neeconomici[716]!

Cred că americanii le-au promis brazilienilor să-şi importe cafeaua de la ei. Nu ştiu cum i-au momit. Toate aceste state îşi dau foarte bine seama că în aceste condiţii Europa devine un ansamblu autarhic.

În 1933, Vogler mi-a propus să livreze în trei ani 2 milioane de tone de benzină, cu obligaţia ca noi să ne angajăm să-i cumpărăm litrul de benzină cu acelaşi preţ

715 Această stare de spirit va costa Germania o mulţime de distrugeri inutile în 1945. Cu toate acestea, după 1952, pasajul a alimentat numeroase contrasensuri istorice, întărind unele afirmaţii suspecte de-ale lui Albert Speer. Fostul ministru a povestit la procesul de la Nürnberg şi mai târziu, după ieşirea din închisoare, în memoriile sale că în 19 martie 1945 Hitler îi ordonase, în pofida protestelor lui, să distrugă toate echipamentele Germaniei înainte ca Aliaţii să pună mâna pe ele, pretinzând chiar că un popor învins nu merita să supravieţuiască. Dar această relatare dovedeşte mai degrabă contrariul a ceea ce afirmă, deoarece, atunci când voia ceva, Hitler ştia să se facă ascultat şi, în primul rând, nu însărcina cu execuţia un adversar al deciziei. De aici trebuie să tragem concluzia că existau două politici, una oficială de „luptă cu înverşunare”, pe care voia să o asocieze numelui său, şi cealaltă, reală, de prezervare a mijloacelor de supravieţuire a Germaniei sub un protectorat american.

716 Hitler trece printr-o fază de ranchiună împotriva americanilor, care îl face să uite elogiile de dinainte, îndeosebi cel al raţionalizării industriale al cărei pionier fusese prietenul lui, Henry Ford.

timp de zece ani. Aceasta ar fi acoperit toate nevoile noastre din 1934. Ministerul Economiei a torpilat afacerea. Din 1933 până în 1934 IG Farben ar fi finanţat construirea de uzine, ceea ce ar fi dat, într-un fel sau altul, un loc de muncă permanent pentru sute de mii de muncitori. Am alungat câteva cadre şi l-am instalat pe Keppler, căruia i l-au băgat pe gât pe escrocul petrolier de la Düsseldorf. Asta ne-a făcut să pierdem încă nouă luni. În spatele lui Schacht era Deterding, tare aş vrea să ştiu cine nu era corupt acolo[717]! Cum treaba nu înainta, am făcut Planul de patru ani şi l-am instalat pe Göring. Acelaşi lucru cu *Buna*[718]. Orice aş fi făcut, nu avansam deloc. Treaba s-a schimbat la Ministerul Economiei după venirea lui Funk. La căile ferate nu am avut un cuvânt de spus decât începând din iarna anului 1936. Până atunci, se aplicau clauzele de la Versailles. Aceste clauze le-am abolit printr-o lege a Reichstagului ca să nu poată nimeni să vină să pună la îndoială legalitatea măsurilor. Reichsbahn, Reichsbank şi canalul Kaiser Wilhelm au fost atunci eliberate de Tratatul de la Versailles. Ce de griji am avut până am recuperat puţin câte puţin cârma peste tot!

Când un alb domină o colonie trebuie să menţină o distanţă colosală!

Japonezii[719] nu au nevoie de transporturi logistice,

717 D eterding) pentru a sabota producţia de benzină sintetică... ceea ce el însuşi nu ar fi putut tolera o clipă. Or, Schacht era încă ministru (fără portofoliu) şi va rămâne până în 1943. Compararea celor două consemnări este interesantă: în noiembrie, Hitler se lăuda că făcuse ordine în chestiunile economice în câţiva ani. La acest sfârşit de ianuarie trebuie să justifice penuria care face prezentul dificil şi viitorul foarte sumbru şi formulează acuzaţii neverosimile împotriva unei cabale cosmopolite.

718 Marca sub care IG Farben producea cauciucul sintetic.

719 Continuarea ideilor pare deosebit de incoerentă. Poate că a existat

decât pentru muniţii: Sunt peste tot în autarhie! Pentru americani este invers: au nevoie de o flotă gigantică de transport. Toate acestea nu sunt necesare! Dimpotrivă: numai dacă englezii ne-ar fi dat măcar Guineea! Puteau să fie josnici, numai să fie isteţi. Cu toate acestea, nu au fost numai josnici, ci şi inepţi. Nu ar fi trebuit să existe niciodată o înţelegere germano-japoneză!

Dacă în locul meu în 13 martie 1936 ar fi fost altcineva: toţi şi-ar fi pierdut nervii! Numai încăpăţânarea şi îndrăzneala mea ne-au salvat. Am fost obligat să mint: dacă nu survine o destindere în 24 de ore, pun să avanseze şase divizii! Or, nu dispuneam decât de patru regimente! A doua zi, ziarele engleze scriau: A survenit o destindere a situaţiei! Aici trebuie să spun că Ribbentrop este un camarad incomod, dar este încăpăţânat şi dur. Şi Neurath era aşa. O revenire asupra deciziei însemna prăbuşirea[720]!

Negociatorii noştri din 1919 se găsiseră în faţa aceleiaşi situaţii. S-ar fi putut obţine o cu totul altă pace!

---

o întrerupere în notaţii înainte şi după fraza despre colonii.

720 Această prezentare a lucrurilor este singulară. Pe de o parte, surprinde eroarea de datare: trupele germane încălcaseră zona demilitarizată în 7 martie 1936 şi nu în 13 martie. Cu toate acestea, în 13 martie avea loc la Londra o reuniune a „puterilor de la Locarno”, adică a statelor semnatare ne-germane ale Tratatului de la Locarno (care în 1925 reafirmase demilitarizarea Rinului, pe partea germană, decisă prin Tratatul de la Ver- sailles): Anglia, Franţa, Belgia şi Italia. Poate că Hitler vrea să spună că un alt cancelar ar fi cerşit un loc la această conferinţă pentru a introduce un amendament onorabil şi poate că indică prin această eroare de dată că a tremurat până în acea zi, când participanţii la conferinţă au hotărât să nu decidă nimic. Pe de altă parte, altul în locul lui nu ar fi declanşat criza, abţinându-se pur şi simplu să remilitarizeze unilateral Renania. Şi de fapt aceasta este eventualitatea pe care o denunţă Hitler. Aşa cum face adesea, se prezintă ca nevinovat de crizele pe care le declanşează, căci pentru el acestea nu sunt decât riposte la situaţii create de evrei.

Nu ştiu dacă ar fi fost spre binele poporului german. Este o problemă fundamentală. Să ştii dacă în loc de 100.000 ai 200.000 sau 300.000 de oameni, nu asta contează, ceea ce contează pentru o naţiune este să fie liberă! Din disperare s-a născut apoi partidul nostru! Social-democraţii doreau o înfruntare decisivă. Wirth[721] şi Erzberger sunt cei care au cedat. Dacă am fi obţinut 200.000 sau 300.000 de oameni, Franţa nu şi-ar fi lăsat armata să se degradeze în aşa măsură. Ne-am crescut mobilitatea mai repede decât francezii, când aceştia s-au lenevit. Este aceeaşi diferenţă între Suedia şi Finlanda; toate cadrele de conducere din Finlanda sunt suedeze.

Omul care va fi justificat în faţa istoriei va fi fără îndoială Lloyd George. Într-o zi, a scris într-un memorandum: „Dacă această pace survine, va fi cauza războiului viitor. Germanii s-au bătut atât de eroic, încât această naţiune mândră nu se va putea mulţumi cu o asemenea pace[722]”. Dacă ar fi fost atunci la putere, ar fi survenit o înţelegere anglo-germană. Marina britanică era avocatul cel mai puternic al unei cooperări anglo-germane. Politicienii s-au opus. Şi în spatele lor era blocul evreimii mondiale. Marina spunea că unităţile germane, atingând 35% din ale lor, ar fi pentru ea o completare: în caz de conflict în afara Europei, marina germană ar asigura securitatea apelor europene şi restul ar putea fi trimis în altă parte. A lipsit foarte puţin[723]!

---

721 Joseph Wirth (1879-1956), membru al Zentrum, fusese unul dintre negociatorii Tratatului de la Versailles.

722 Ghilimelele aparţin traducătorului, ediţia Jochmann nu marchează limita citatului lui Lloyd George.

723 Astfel, moliciunea guvernului social-catolic de după război, mai accentuată din partea Zentrum decât a social-democraţiei, a fost poate providenţială: dacă Lloyd George şi-ar fi impus punctul de vedere şi ar fi

Evreul trebuie să părăsească Europa! Ideal ar fi să plece în Rusia. Nu am nicio milă pentru evrei. Vor fi întotdeauna un element care aţâţă popoarele unele contra altora. Se poartă aşa în viaţa popoarelor ca şi în viaţa privată. Vor trebui alungaţi din Elveţia şi din Suedia. Acolo unde sunt mai puţin numeroşi sunt cei mai periculoşi. Cei 5.000 de evrei din Suedia vor ocupa curând toate locurile. Putem să-i scoatem cu atât mai uşor! Nu ne lipsesc motivele pentru aceasta: sunt ca vasele comunicante[724].

28 ianuarie, la amiază

Când ne imaginăm că Frederic cel Mare a făcut faţă unor forţe de douăsprezece ori mai puternice, te simţi ca un nimic! Nu-i aşa că avem de ce să ne fie ruşine?

Noaptea de 28/29 ianuarie (în trenul spre Berlin[725])

Ştiţi ce a dus la dispariţia lumii antice? Aristocraţii au avut acces la bogăţii; atunci au avut ideea de a asigura urmaşilor lor o viaţă lipsită de griji. îşi spuneau: cu cât avem mai mulţi copii, cu atât va fi mai mică partea fiecăruia! Şi astfel s-a ajuns să scadă natalitatea. Printre

---

obţinut un acord naval, Tratatul de la Versailles ar fi fost mai puţin dur, nu ar fi suscitat ca reacţie crearea nazismului şi ocazia de a zdrobi Franţa ar fi fost pierdută. Dar acest ultim punct nu reiese clar, căci Hitler nu doreşte deloc - nici în prezent, nici în viitor - să se ştie că avusese constant în minte proiectul de a distruge Franţa. In treacăt Hitler comite o inexactitate: Lloyd George era la putere în momentul semnării tratatului.

724 Cuvântul lui Hitler încurajează măsurile administrative pe care le-a impulsionat Heydrich la Wannsee cu opt zile mai înainte, pentru a organiza raziile şi transportul evreilor din toată Europa. Sunt anunţate presiuni asupra ţărilor neutre. în acelaşi timp Hitler insinuează în continuare că evreii sunt pur şi simplu transportaţi spre o destinaţie unde vor putea supravieţui, sugerând că nu este nimic grav, atunci când spune că „ideal ar fi să plece în Rusia”, deşi starea de război exclude acest lucru.

725 Pentru festivităţile legate de a noua aniversare a preluării puterii.

bunurile care indicau la aristocraţi un grad ridicat de bunăstare figurau şi sclavii. În cele din urmă, oamenii care nu erau liberi s-au trezit faţă în faţă cu o clasă dominantă atât de slabă, din punct de vedere numeric şi al capacităţii de acţiune, încât a fost copleşită în momentul în care creştinismul a şters barierele din cadrul societăţii. Le-au lipsit copiii!

Pericolul unei stagnări se va agrava pentru Franţa, cu sistemul ei de doi copii la o familie. Calitatea produselor franceze nu lasă de dorit, însă lipsesc impulsurile care să împiedice tendinţele conservatoare să o ia înaintea dorinţei de a dezvolta noile posibilităţi tehnice.

Salvarea noastră va veni de la copii. Dacă acest război ne costă un sfert de milion de morţi[726] şi 100.000 de infirmi atunci aceştia ne sunt înapoiaţi prin creşterea naşterilor pe care a cunoscut-o poporul german după ce am preluat puterea; vor fi compensaţi de mai multe ori de coloniile pe care le ofer în est sângelui german.

Aş avea impresia că am comis o crimă dacă aş fi sacrificat sângele numai pentru posibilităţile de exploatare capitalistă a bogăţiilor naturale. Dreptul asupra solului aparţine printr-o lege veşnică a naturii celui care îl cucereşte, deoarece vechile frontiere nu oferă suficient

726 O cifră uimitoare: la sfârşitul lunii ianuarie Germania a pierdut deja, în toate campaniile la un loc, mult mai mult de 250 000 de morţi, înainte de 22 iunie 1941, pierderile ei nu atingeau 100 000 de morţi sau dispăruţi, dar în momentul în care vorbeşte Hitler, jumătatea de milion este cu siguranţă depăşită. în total, Germania va pierde numai pe Frontul de Est 3 milioane de militari. Hitler nu poate ignora, atunci când proferează această lăudăroşenie, că pronosticul lui, în cazul cel mai favorabil, se va dovedi mult subapreciat. Mai rău: nu spune niciun cuvânt despre pierderile civile, nesemnificative în cazul unui război-fulger dus în exterior, dar importante şi crescânde dacă situaţia se complică şi duşmanul este capabil să bombardeze Germania.

spaţiu pentru popor. Faptul că avem copii care vor să trăiască justifică revendicarea noastră asupra spaţiului nou câştigat în est.

Faptul de a avea întotdeauna un excedent de copii va fi întotdeauna şansa noastră, căci aceasta ne va crea o nevoie şi nevoia ne obligă să ne mişcăm; nu riscăm să rămânem blocaţi la nivelul actual, cel care ne-a dat astăzi superioritatea. Nevoia ne va obliga să rămânem întotdeauna în vârf în ceea ce priveşte progresul tehnic, numai nevoia asigură mersul înainte!

Orice viaţă trebuie cumpărată cu sânge. Aceasta începe cu naşterea. Dacă cineva spune: o astfel de viaţă nu-mi place, nu pot decât să-l sfătuiesc să se omoare, căci dacă la asta se aşteaptă, va găsi în fiecare zi noi motive să-i fie frică. Dar de ce să fii pesimist? Viaţa oferă totuşi atâtea frumuseţi în aceeaşi clipă! De ce să nu ne agăţăm de aceasta? Energiile creatoare se adună la un om optimist. Dar credinţa precede orice realizare!

30 ianuarie, la amiază

Cancelaria Reichului[727]

(Invitaţi: Ley, Heydrich, dr. Weber, Benno von Arent[728])

Ca orator, Ballerstedt era cel mai mare adversar al meu. Tată lui era din Hesse, mama din Lorena. Sofistica lui era diabolică. Caraghiosul de el începuse cu un elogiu al Prusiei. Dorea să trezească atenţia, ca şi când publicul ar fi împărtăşit sentimentele lui! Eu am suferit o condamnare după alta, pentru că îl tratam drept trădător de patrie pe acest tip sprijinit de francezi. În cele din urmă i-am

727 Micuţa curte se deplasează la Berlin pentru ceremoniile aniversării.

728 Plastician SS, prezentat mai pe larg în însemnarea din 24 februarie.

împrăştiat mitingul, iar asta m-a costat trei luni de închisoare. Judecata se întemeia pe următoarea imputare: afirmaţia că Dorten[729] urma o politică opusă intereselor Reichului este o acuzaţie subiectivă din partea mea[730]. Din punct de vedere obiectiv, tribunalul nu putea decât să constate că adopta o politică pe care eu o consideram o trădare. Ce de absurdităţi juridice am suferit în viaţa mea! Oamenii aceştia sunt clasaţi pentru mine. Şi cei care ardeau vrăjitoare erau tot jurişti!

Prima mea vizită lungă a fost la închisoarea din Stadelheim, într-o celulă al cărei gardian mi-a spus la plecare că adăpostise celebrităţi precum Ludwig Thoma, dar şi Kurt Eisner[731]!

La început credeam că este o marotă, când Dietrich Eckart se dezlănţuia împotriva juriştilor; avea obiceiul să spună: ştiu că un om care devine jurist fie suferă de o deficienţă, fie dobândeşte una! „Aţi fost promovat consilier juridic, Zezschwitz[732]? Se ajunge consilier şi pentru procesele pierdute? Până acum le-aţi pierdut pe toate!”

Kriebel[733], la Landsberg, se plângea continuu. În primele zile a început cu încălzirea, apoi asta şi aia care nu funcţionau. Scotocea toată ziua ca să vadă dacă nu găseşte ceva de criticat, într-o zi a pus să i se aducă regulamentul

729 Hans Dorten, şeful separatiştilor renani.

730 Verdictul, chiar dacă acolo figura o asemenea afirmaţie, era motivat mai degrabă de violenţa fizică a SA.

731 Ludwig Thoma era scriitor, iar Kurt Eisner a fost liderul revoluţiei din 1918 din Bavaria, până la asasinarea sa în februarie 1919.

732 Avocatul miinchenez Willibald von Zezschwitz (1876-1948) îl apărase pe Ludendorff în 1924, la procesul puciului şi, cel puţin de această dată, obţinuse achitarea.

733 Hermann Kriebel (1876-1941), ofiţer în armata bavareză, era unul dintre principalii organizatori ai puciului din 1923.

care data din 1860.

A descoperit că aveam dreptul la o comodă! Altă dată tocmai citise o instrucţiune conform căreia miniştrii Cultelor trebuiau să-i viziteze pe prizonieri, iar el nu văzuse niciunul. Muftiul (adică directorul) disperat a venit să mă vadă. „Locotenent-colonelul Kriebel este rănit de război?” „Rănit de război?” „E nebun!” „Cred că a fost atins de malarie, a fost la tropice!” „Atunci trebuie să-l menajăm? Mulţumesc!”

Trebuie să-l considerăm pe Hâcha drept unul dintre cei mai mari bărbaţi ai lumii, chiar dacă lasă cehilor un testament care semnează dispariţia lor. Trebuie să-l punem pe acelaşi plan cu regele Venceslav[734], în aşa fel încât în viitor toţi laşii să se poată prevala de el[735]. Succesorul lui? Este suficient să nu fie bărbat! Vom merge întotdeauna mai bine cu laşii decât cu bărbaţii curajoşi! O s-o terminăm cu cehii dacă vom practica în privinţa lor pe termen lung o politică neschimbată, independentă de persoane. Încă din timpul luptei de la Muntele Alb [1620] şi până în 1867 statul austriac a procedat aşa şi în cele din urmă fiecărui ceh îi era aproape ruşine să vorbească ceha. O mare parte dintre ei sunt de stirpe germană şi pot fi germanizaţi[736]!

31 ianuarie, seara

Coloniile germane au suferit din cauza faptului că ne

---

734 Venceslav (Vâclav) al IV-lea, rege al Boemiei (1378-1419) şi al Germaniei (1376-1400), detronat de papă în 1400.

735i nferioritatea rasei lor şi caracterul dăunător pentru propriul popor al unei revolte împotriva dominaţiei arienilor.

736 Hotărât lucru, Hitler ţine foarte mult să-i germanizeze pe cehi, menţinându-i în acelaşi timp sub o disciplină fermă. Se preocupă mai mult ca oricând de întărirea şi omogenizarea „fortăreţei Europa”, capabile să reziste tuturor asalturilor. O asemenea insistenţă ne ajută să înţelegem de ce l-a instalat pe Heydrich la Praga.

lipsea forţa de muncă. Nu puteam deci să investim, nici chiar într-o regiune numărând 3 sau 4 milioane de locuitori.

În India este mult capital englezesc. Totalul reţelei feroviare, celelalte mijloace de transport, toate instalaţiile industriale şi portuare. Ce produs, dacă fiecare din cei 380 milioane de locuitori cumpără în fiecare an o bucată de bumbac!

În India, peste 400 de oameni au un venit anual de peste un milion de lire. La noi, doar Henkel-Donnersmarck, Thurn und Taxis[737] au peste 3 sau 4 milioane de mărci. Dacă cineva ar avea un milion, la noi ar fi numit deja milionar!

Acolo s-a exportat mai întâi tot bumbacul în Anglia. Abia mai târziu s-au construit uzine. S-a adoptat punctul de vedere capitalist: economisirea cheltuielilor de transport şi salariile locale scăzute antrenează, se crede, o creştere a profitului care nu trebuie lăsată să scape. În felul acesta Anglia are astăzi o armată[738] de 2 milioane şi jumătate de şomeri! Dacă n-ar fi fost războiul, era victoriană s-ar fi prelungit pentru Anglia.

Pentru Anglia Libia nu valorează 10 milioane de lire: are într-adevăr destule teritorii. Cum să le folosească? Orice război se încheie prin faptul că una din părţi încetează lupta. În acesta, Anglia este cea care va înceta. Nici chiar succesele strategice nu mai schimbă nimic din situaţia precară a imperiului mondial. Anglia nu poate să se menţină decât dacă se aliază cu ţările de pe continent, dacă îşi apără interesele la scara Europei. Este greu să

737 Două familii aristocrate şi extrem de bogate.

738 Ecou probabil, conştient sau nu, al expresiei „armată industrială de rezervă” utilizată de Karl Marx pentru a-i desemna pe şomerii din regimul capitalist.

cobori de pe un piedestal. A trebuit să aşteptăm până în 1866 pentru ca Austria să fie alungată de pe pământul Germaniei şi încă 70 de ani ca să se împace cu asta.

Onoarea militară a Angliei era restabilită la intrarea în Benghazi[739]. Ar fi fost momentul să încheie! Dar Churchill era cu ochii întorşi spre Rusia fără să vadă că dacă Rusia învinge Germania Europa va începea pe mâinile unei mari puteri.

Prea mulţi evrei aveau interes pentru o asemenea evoluţie. Evreul este destul de prost ca să-şi taie creanga de sub picioare, în 1919, o evreică a scris la *Bayerischer Kurier*: „Pentru ceea ce face astăzi Eisner, noi toţi, evreii, vom plăti într-o zi!” Este un caz rar de previziune lucidă.

Franţa ne rămâne ostilă: Alături de sângele nordic, acolo mai există unul care ne este străin, alături de Parisul mai liber de reacţiile lui există sudul, legat de clericalism şi de masonerie. Se caută astăzi, exact ca Talleyrand în 1815, să se exploateze momentele noastre de slăbiciune pentru a scăpa fără daune din înfrângere. Dar asta nu merge cu mine! Nu trebuie să pactizăm decât atunci când suntem puternici, niciodată când suntem slabi, aşadar este vorba de un lucru: să ne ţinem bine! Trebuie să ne descurcăm învrăjbind curentele politice franceze unul împotriva celuilalt. Trebuie să existe două Franţe! Francezii care sunt apropiaţi de noi au interes să rămânem cât mai mult timp posibil la Paris. Dar cea mai bună protecţie pentru noi împotriva Franţei este să întreţinem cu adevărat timp de secole o prietenie strânsă cu Italia. Spre deosebire de Franţa, Italia are o organizare politică mai apropiată de a noastră.

Ah, delegaţia pe care am văzut-o ieri! Figuri mari,

739 Capitala Cirenaicii fusese luată de la italieni de către britanici în 5 februarie 1941.

înfăţişare fabuloasă, feţe curajoase! Aş putea angaja astfel de oameni ca gauleiteri. Ar juca un rol preponderent! Pierderile umane ale fasciştilor au fost incomparabil superioare pierderilor noastre. Când citim relatările preluării puterii la ei, ţi se încălzeşte inima: au luptat cu un curaj aşa de eroic! înţeleg emoţia celor care se gândesc din nou la epoca lor măreaţă – Marşul asupra Romei. De ce dintr-odată nu ar valora nimic din punct de vedere militar? Pur şi simplu, nu au comandament! Poporul este idealist, cadrele de conducere reacţionare.

Într-o sută de ani – un fapt cu adevărat uimitor – cele două popoare au avut aproape acelaşi destin: mai întâi războaiele pentru unificare, apoi înşelătoria legată de victorie [1918] şi acum aceleaşi revoluţii care nu ştiu nimic una despre alta!

În 1921 am auzit pentru prima dată de fascism. SA s-a născut în 1920 fără să am nici cea mai mică idee despre Italia. Nu avusesem nicio idee mai înainte despre ceea ce se întâmplase cu ea. Aveam multe păreri despre partid, niciuna despre miliţii[740].

Mi-am creat serviciul meu de protecţie a şedinţelor; numai după încăierările violente şi sângeroase din 1920 am făcut apel la oamenii „secţiilor de asalt", atât erau de formidabili. Le-am dat ca instrucţiune, pe bună dreptate, să degajeze mesele una după alta, dar nimic mai mult. Când brasarda nu a mai fost suficientă, am introdus cascheta, asta după Coburg; caschetele de schi erau ieftine. Au fost lucruri care nu s-au pus la punct cu intenţii

740 Ideea necesităţii unei miliţii pentru protejarea mitingurilor se impune lent. Etapa următoare va fi naşterea unui nucleu SS în interiorul SA, care va deveni predominant atunci când cucerirea elitelor va deveni prioritară faţă de cea a străzii, iar acţiunea abilă preferabilă faţă de cea zgomotoasă.

pe termen lung! SS era formată iniţial din eşaloane mici de 7 – 8 oameni. Cei mai curajoşi – un eşalon – au fost regrupaţi! Toate acestea s-au făcut de la sine, fără să le vrem, şi s-a pornit pe o cale corespunzătoare celei din Italia. Ducele mi-a spus într-o zi: „Führer, când am început lupta împotriva bolşevismului, nu ştiam bine cum se va desfăşură”.

Şi astăzi iată că ne batem împotriva aceloraşi puteri şi aceloraşi persoane! în aceeaşi epocă Ducele şi cu mine lucrasem amândoi în construcţii! Ne leagă şi ceva omenesc. Acest personaj energic îmi este foarte drag[741]! Din punct de vedere cultural, suntem mai legaţi de poporul italian decât de oricare altul. Toată arta din Italia de nord ne este comună: nimic altceva decât germani puri!

Tipul italian respingător – acesta se găseşte în sud şi nu peste tot – îl avem şi noi. Când mă gândesc că Viena are Ottakring, München – Giesing şi Berlin – Pankow! Când compar tipul mediteraneean antipatic cu antipaticul nostru, îmi este greu să spun care este mai dezagreabil. Când îl priveşti pe unul care este fascist şi pe altul care nu este, diferenţa este aceeaşi ca între zi şi noapte. La ei, ca şi la noi, pătura dominantă este cosmopolită. În momentul în care iei o persoană grosolană din popor, are o cu totul

741 Hitler vrea să ne facă să credem şi crede el însuşi, probabil, într-o anumită măsură, că providenţa a vegheat ca o mamă la apariţia simultană dar separată a fascismului şi nazismului. Cât despre munca împreună la construcţii în aceeaşi epocă, aceasta este o născocire dintre cele mai grosolane: când învăţătorul Mussolini exercita diverse meserii temporare în Elveţia între 1901 şi 1903, Hitler era licean la Linz! Şi chiar dacă în Lupta mea indică o dată, fără a preciza timpul şi locul, că fusese „muncitor pe un şantier” în perioada lui vieneză, absenţa oricărei coroborări şi a oricărei mărturii ne invită să vedem aici o înfrumuseţare a biografiei oficiale a unui politician care pretindea să reunească clasele sociale într-un efort comun.

altă alură, deja fizic vorbind. Să-i comparăm cu fasciştii de la ambasadă – pardon, Walter Hewel! este ca la noi la Ministerul Afacerilor Externe. Este în parte insuportabil de mincinos şi de fals. Cel mai rău este că l-am cunoscut la Curtea regelui, de la Napoli. Zdrenţăroşii pe care mi i-au atribuit ca gardă, ce murdărie înspăimântătoare! Sunt două lumi. Fasciştii le spun homari, din cauza fracurilor roşii în care se plimbă. Am fost întâmpinat la gară de ducele de Pistoia, absolut decadent, un adevărat viermişor, iar următorul, tot un duce, la fel. Numai amiralul, un adevărat broscoi râios de curte, mincinos şi făţarnic. În acelaşi timp a venit un grup de fascişti, care vorbeau cu dispreţ despre acest spectacol, fără excepţie, chiar şi Ciano. Nu se vor mai putea reuni toţi aceştia. Când am plecat în maşină cu Ducele, încă nu văzusem motociclişti aşa de îndemânatici şi ce chipuri, ce ţipi fabuloşi! Când călătoream cu suita de la curte, eram aşezat într-o trăsură balansoar cu suspensie proastă şi carabinierii călare din escortă făceau cea mai frumoasă figură! încă cincizeci de ani, îmi spune Ducele, şi va avea şi curtea noastră motociclişti!

Corpul de ofiţeri face parte din lumea veche, înaltul Comandament este departe de popor. Aş găsi insuportabilă, pe timp de război, o masă compusă din cinci sau şase feluri. Zeitzler povesteşte că a primit un astfel de meniu pe front când a vizitat o trupă italiană, în timp ce trupa avea o supă apoasă. Asta nu face decât să intensifice ura, sau cel puţin ca soldatul să devină indiferent şi să se dezintereseze de luptă. Toţi ai noştri spun că soldatul este voluntar, gata să îndure privaţiunile şi că urmează mişcarea[742]!

742 Zeitzler a avansat de la prima sa invitaţie din 4 ianuarie. Fie din convingere, fie din arivism, l-a convins pe Hitler de simpatiile sale

Ducele, cu revoluţia sa, a venit poate prea devreme: Roşiii ar fi masacrat curtea şi el ar fi devenit şeful statului. Abcesul s-ar fi spart.

Când era cu Ducele, oamenii strigau „Duce!” şi când eram cu regele – „Führer!”. La Florenţa am văzut ochii oamenilor arzând de respect şi de iubire. Acolo nu era decât Ducele, şi nu regele. Oamenii îl priveau de parcă ar fi vrut să-l devoreze. La Roma, am fost impresionaţi de oraş, la Napoli m-a interesat portul, curtea era foarte ostilă. La Florenţa totul era bulversat. Corpul străin nu era acolo! A fost penibil pentru mine şi pe vapor, când micul rege era absolut singur şi nimănui nu-i păsa de el. Dar la masă, încă o dată, numai curtezani, când mi-ar fi făcut plăcere să fac cunoştinţă cu mareşalii. Şi la paradă, la Roma: în faţă, un rând compus numai din cumetre cărunte şi foarte bătrâne treceau înaintea generalilor! – uscate, ofilite, toate cu un decolteu adânc şi un crucifix între sânii lor zbârciţi. De ce să pui în faţă o asemenea dizgraţie! Numai la palatul Veneţia era o viermuială de fete frumoase, fapt pentru care au considerat mai târziu că trebuie să-şi ceară scuze faţă de mine. Sperau că le-o voi lua în nume de rău, dar se comisese o gafă: în asistenţă au figurat şi manechinele de la o casă de modă din Roma!

Ceea ce este trist este că, prin aceasta, Ducele este oarecum infidel faţă de cauza sa. Eu aş fi adus câteva fete de ţăran din Campania – am văzut acolo o mulţime de frumuseţi încântătoare! El invită patricienii şi îi îndepărtează în acelaşi timp pe fascişti. Nu poţi să-i ai şi pe unii, şi pe alţii. Eu aş renunţa la lumea bună. Nu pot să mă las concurat. În felul acesta, el este dependent şi

---

pentru nazism. Nu numai că este citat favorabil în aceste reflecţii făcute pentru a fi consemnate, dar se face remarcat şi prin conştiinţa sa socială.

invitaţii lui sunt mai mult dăunători decât utili cauzei. Ce probleme apar când un stat nu are o conducere clară!

Sărmanul Duce îmi face adesea milă cu tot ce trebuie să înghită. Cred că eu n-aş suporta. Şi al treilea mai este şi Vaticanul! Nu trebuie să ne mirăm că orice scrisoare trimitem acolo este cunoscută în câteva zile de toată lumea. Nici nu ne dăm seama cât de recunoscători trebuie să le fim lui Noske, Ebert, Scheidemann[743] că au făcut curăţenie la noi. Intenţia nu era bună, şi ei au fost pedepsiţi, dar rezultatul ne este util astăzi.

1 februarie, seara

(Invitat: Himmler)

Între figurile din 1918 am stabilit o distincţie. Unii au fost antrenaţi precum Pilat din Pont în Crez; alţii n-au vrut niciodată să facă o revoluţie. îi găsim acolo pe Noske, ba şi pe Ebert, Scheidemann, Severing şi, în Bavaria, pe Auer[744]. În timpul luptei împotriva acestor oameni, nu puteam ţine seama de niciun fel de consideraţii şi nu puteam recunoaşte nicio scuză. Numai după ce am învins am putut să spun: înţeleg argumentele voastre.

Dar cei răi erau tipii de la Zentrum, de exemplu Spiecker. Au acumulat minciuni şi înşelătorii. Brüning era şi el un individ fără caracter, iar Treviranus[745] o canalie.

Un mic proletar marxist a crescut într-o lume pe care nici măcar nu o putea înţelege; dar aceşti porci: Hilferding, Kautsky! Braun nu era cel mai rău, s-a distanţat de la sine. Un primar bun de aglomeraţie urbană era Luppe de la Nürnberg. Scharnagl era maistru brutar din cap până-n

743 Principalele trei personalităţi socialiste în momentul revoluţiei din 1918-1919.

744 Este vorba de principalii conducători socialişti.

745 Este vorba de cei trei conducători ai Zentrum, partidul catolic, în prezent exilaţi.

picioare. Nu erau corupţi, dar erau răi, în Bavaria, Stutzel, Schweyer şi Koch. Lerchenfeld şi Nortz[746] erau nişte viermi inofensivi. Matt era mai mult prost decât rău. Mulţi dintre ei provin din epoca hunilor sau a mongolilor. Adesea copiii lor erau deja mai buni.

Mi-am tratat adversarii destul de bine! Ministrul care m-a condamnat a devenit ministrul meu de Justiţie, gardienii din închisoare sunt în parte cadre din SA. Directorul meu din închisoare a primit o direcţie mai importantă. Numai pe Schweyer l-am retrogradat: l-am proptit la pensia lui de ministru când am aflat că la cele 16.000 mărci îşi adăugase 18.000 ca administrator la Bayemwerk.

Social-democraţiei de atunci i-a lipsit un şef. A făcut cea mai gravă greşeală cu putinţă, şi a fost încă mai departe decât o evoluţie care era inevitabilă, fără să vrea[747].l-am eliminat [*ausrotten*] pe toţi cei care au acţionat pentru separatism; aceasta deja cu titlu de avertisment, pentru ca să ştie toată lumea că în acest domeniu nu înţelegem de glumă. Dar faţă de toţi ceilalţi am arătat clemenţă[748].

---

746 Este vorba tot de socialişti, până la Scharnagl inclusiv, apoi Hitler îi trece în revistă pe conservatorii bavarezi.

747 Hitler vrea să spună, fără îndoială, că partidul socialist a făcut bine să preia în 1918 ştafeta elitelor discreditate ale celui de-al Doilea Reich, dar că neglijase activitatea politică printre aderenţii de stânga, deoarece nu a avut un şef demn de acest nume.

748 Hitler continuă ideea din ziua precedentă. Trăsese mult timp o paralelă între fascism şi nazism, între Italia şi Germania, subliniind printr-o generozitate bine ordonată radicalitatea mai mare a revoluţiei sale, mai ales în plan social. Continuă foarte logic, revenind la socialiştii meritorii, aproape „arieni” şi „superiori”, care avuseseră bunul-simţ să dea o lovitură mortală Germaniei aristocrate. Aceasta este poate diferenţa cea mai semnificativă între însemnările politice şi intime şi

Conversaţiile mele cu şeful poliţiei din Nortz erau încântătoare. În 1923, cu două zile înainte de 27 ianuarie[749], mi-a interzis un miting pe care voiam să-l ţin în aer liber pentru că nu puteam să aduc mulţimea într-un spaţiu închis. Mi-a spus că raţiunea de stat îl constrângea să mi-l interzică. Eu: „Vom ţine oricum şedinţa! Dacă interveniţi, sângele va cădea asupra dumneavoastră”. El: „Faceţi-l atunci într-o sală, de ce trebuie neapărat să-l faceţi în aer liber? Vă dau permisiunea să-l faceţi într-un circ”.

Eu: „Acolo nu avem destul spaţiu”. El: „Bine, dacă nu aveţi suficient spaţiu în interior, unde aţi vrea să mergeţi după aceea?”. Eu: „În faţa circului”. El: „Deci în circ şi pe câmpul lui Marte dacă circul nu ajunge”. Eu: „Da, dar am nevoie de 12 mitinguri!” „12 mitinguri?” „12 mitinguri!” „Dar nu am destui poliţişti!” „Nu e nevoie, ne protejăm singuri!” „Să tăiem para în două, o să aveţi 6 mitinguri!” „îmi pare rău, dar nu mă pot mulţumi cu atât”. „Spuneţi că pentru şase mitinguri nu aveţi loc, atunci ţineţi şase în picioare!” „Foarte bine, ţin şase şi îmi ofer şase în altă parte!”

Apoi am avut un alt conflict cu el. Într-o zi a aterizat la noi un tip care mirosea a denunţător de poliţie de la 100 de metri. Puţin câte puţin a devenit dezagreabil, propunând mereu lucruri care se dovedeau dăunătoare. Apoi vine cineva care vrea să-mi vorbească în calitate de

---

Lupta mea, o carte impregnată în totalitate de descoperirea unei social-democraţii atât de „evreizate”, prin întărirea fetişizării numelui lui Marx. Aici nocivitatea SDP se concentrează asupra persoanelor lui Kautsky şi Hilfer- ding, doi conducători de origine evreiască. Hilferding este pe moarte în Franţa, într-un lagăr de tranzit german, după ce a fost predat de regimul de la Vichy.

749 NSDAP a organizat prima sa adunare „naţională” la München, între 27 şi 29 ianuarie. Vezi Ian Kershaw, Hitler, op. cit.

vechi camarad de război. Venise să mă vadă din cauza scrupulelor de conştiinţă. Ei, şi ce este? Aveam un denunţător, zice el, şi ştia că nu-mi dădea pace. „Şi de unde ştii?” „Eu bat la maşină când canalia îşi dictează rapoartele”. Mai târziu am descoperit că îi scrisese denunţătorului, care avea o relaţie cu nevasta lui şi acţionase ca să se răzbune. I-am spus: „bine, deocamdată continuă să scrii!” Când a venit 1 Mai, Nortz mi-a interzis o sărbătoare mare şi mi-a refuzat circul. L-am întrebat de ce. „Pentru că nu avem nicio garanţie că nu va curge sânge”. „Poliţia era acolo pentru a împiedica în mod preventiv ilegalităţile”. „Ştiţi, nu am suficienţi poliţişti, iar oamenii voştri sunt aşa de provocatori”. „Oamenii mei? Dumneavoastră sunteţi cei care trimiteţi provocatori în civil!” „Cum, Herr Hitler, asta e prea de tot!” „Aceşti denunţători îi împing pe oamenii mei la acţiuni ilegale!” Nortz îl cheamă pe Bemreuther şi îmi spune: „Repetaţi asta acum!” Eu: „V-aţi luat libertatea să puneţi să fiu spionat şi eu mi-am luat libertatea de a face să-mi parvină o copie a raportului”. El: „Herr Hitler, sunteţi atât de enervat că se vede clar ce intenţii ascunse aveţi”. Eu: „Sunt gata să public aceste rapoarte mâine”. El: „Asta se mai poate discuta, eu nu-l cunosc pe omul acesta”. „Atunci sunt la curent subordonaţii dumneavoastră”. „Deci trebuie golit abcesul”. „Vă trimit rapoartele imediat”. El: „Trebuie să continuăm să ne înfruntăm?” Am plecat, o oră mai târziu eram rechemat: „Afacerea cu X... a fost elucidată de noi; cât despre miting, puteţi să-l ţineţi. Sunteţi satisfăcut?” Eu: „Da, desigur!”

Nu m-a putut împiedica să organizez un marş la Oberwiesenfeld; a fost cea mai mare ruşine din viaţa mea. Eram complet nevinovat. Burghezii inventaseră o poveste cu un asasinat. Colonelul Lenz mi-a spus: atunci asta nu se

poate face decât cu forţa armelor. Acelaşi colonel Lenz care mai târziu şi-a schimbat brusc opinia cu voluntarii lui. M-am dus la Losow[750]: „Am nevoie acum de armele mele!” Losow: „Nu pot să vi le dau”. La ora 3 dimineaţa trebuia să ocupăm Obserwiesenfeld. Eram la sala Ballon, afară, şi l-am întrebat pe paznic: „Au venit deja maşinile ca să ia armele?” Şi am luat ce ne trebuia. Ora 3, ora 4, ora 5: toate celelalte grupe, inclusiv Oberland, defilaseră, noi eram singuri. La ora 6 mulţimile roşii se adunaseră acolo. Nu se întâmpla nimic. Nici din restul Germaniei nu venea nicio informaţie despre revoluţii – mi se spusese, în Turingia merge deja, ici şi acolo demarează.

Atunci am trimis oameni să-i provoace pe roşii. Dar nu s-au lăsat atraşi. Era ora 10, apoi ora 11 şi tot Reichul rămânea calm. Eram acolo cu armele mele, la întoarcerea din strada Leopold erau zece sau doisprezece roşii care au venit spre noi, nişte muzicieni complet inofensivi. îi bătusem, dar absolut în pierdere. Mergem la Bürgerbräukeller, este o ruşine totală. Când totul s-a terminat, bateria mea a venit de la Tölz în fuga mare, nici n-o chemasem – în mijlocul poliţiei de ţară (jandarmi?) şi pe urmă a plecat! Mi-am jurat să nu mai întreprind nimic niciodată cu burghezii! Trei zile mai târziu am fost convocat de un procuror, un om rău. Plângere împotriva mea pentru tulburarea păcii civile. „A, aşa! Aţi încercat!” „Cine spune asta? în acest paragraf este vorba de mulţimi înarmate... Nu erau mulţimi înarmate, am spus eu. Oamenii mei sunt disciplinaţi şi armele lor erau păstrate de administraţie!” Caraghiosul – Dresse – începe totuşi să transpire. „Atunci chiar aveţi arme?” La sfârşit m-a întrebat dacă vreau să consemnez totul în scris. I-am scris

750 Otto von Losow (1868-1938) a fost şeful armatei din Bavaria în perioada 1923-1924.

o frază şi nu a mai fost niciodată vorba despre plângere. Stenglein era un tip de treabă. Ehard era[751] şi el de treabă.[752]

Un anume consilier guvernamental, Schäfer, avea un depozit de arme la Dachau. Mi-a oferit din ele. Aveam drept principiu să le las pentru miliţia locuitorilor. Mă gândeam: când totul va demara, nu vor trece la acţiune, dar armele vor fi bine întreţinute! Dar acolo am mers, eu şi Göring. La sfârşit am dat peste o bandă. Aveau aerul să fie nişte criminali şi ne-au cerut parola. Odată intraţi în clădire am întâlnit o femeie coafată *à la garçon* – prima pe care o vedeam era soţia lui Schäfer şi după aceea o droaie de netrebnici. Acolo am încheiat vânzarea. Nu puteam avea încredere în nimeni. Nu dau banii, mi-am zis, până nu am armele. Atunci am găsit pe aeroportul din Schleissheim mii de puşti, ploşti, efecte ostăşeşti, totul într-o stare indescriptibilă. Ştiam că sunt inutilizabile. Dar după ce le refăceam aveam cu ce să echipez un regiment. M-am dus deci la Lossow şi i-am dat totul, spunându-i că am nevoie de arme numai dacă se ajungea la o luptă cu bătăuşii comunişti. S-a convenit în mod solemn: lucrurile rămân la Reichswehr, dacă nu se ajunge acolo. Şi Reichswehrul a recondiţionat materialul care era într-o stare atât de proastă.

---

751 Ludwig Stenglein (1869-1936), procuror la procesul lui Hitler din anul 1924; Hans Ehard (1887-1980), om politic conservator, procuror adjunct la procesul din 1924. Hitler poate bine să spună că erau de treabă. Primul şi-a luat carnetul de partid nazist în 1933, al doilea a fost considerat suficient de devotat cauzei naziste pentru a accede la preşedinţia mai multor tribunale bavareze.

752 Hitler prezintă întâmplarea din 1 mai 1923, unul dintre cele mai mari eşecuri ale sale (voise să atace parada sindicatelor tradiţionale, numai că aceasta a fost protejată de poliţie), doar ca pe un obstacol în iniţierea altor acţiuni politice.

Erau 17 tunuri de toate calibrele imaginabile, care în parte trebuie să fi fost trimise din exterior.

A doua parte a armamentului am obţinut-o printr-o şmecherie. M-a chemat cineva: „Ştiţi, ar fi bine să iau lăzile”. „Care lăzi?” „Ştiţi, nu pot să vorbesc atât la telefon, muncitorii se vor revolta împotriva mea, mă angajez într-o afacere, luaţi-le repede de aici!” „Cine sunteţi?” „Chiar nu mă cunoaşteţi? Sunt Voii, cumnatul celui care deţine antrepozitul”. Am alergat să văd omul. Iată 48 de lăzi, pe care trebuie să le luaţi imediat. Mă gândesc în sinea mea că este absolut formidabil. El: „dacă lăzile acestea sunt deschise am imediat aici o mulţime de muncitori roşii! Deci când vor fi luate?” „Peste patru zile”. Şi într-adevăr erau 48 de lăzi pe numele meu. Era în strada Landsberger. Dar nu aveam în total decât două vehicule. Atunci m-am dus mai întâi la Röhm: „Ce să fac acum, puteţi să mă ajutaţi cu vehiculele?” „Deocamdată nu”. Atunci mă duc la Zeller: „Un ticălos a depozitat acolo arme pentru mine! Vreţi să fiţi amabil să mă ajutaţi să preiau livrarea?” El: „Nu vreau bani, dar voi avea jumătate?” îmi dau acordul, plecăm şi găsim încărcătura, apoi vine maiorul Ştefani: „Ce este asta? Nu am să dau propriile mele arme! Aceste arme sunt ale noastre”! Eu: „Sunt depozitate pe numele meu”. Eu: „Nu accept să mi se ia armele”. Şi le iau. Trei zile mai târziu, Zeller îmi spune că armele provin dintr-un depozit de pe strada Franz Joseph şi i-au fost furate! Eu: „Consideraţi-vă fericit, cel puţin aţi recuperat jumătate!”

Pe vremea aceea era o luptă pentru arme! Şi trebuie să spun următoarele: nu contează că este vorba de miliţiile cetăţenilor, de mănăstiri sau de ţărani, fără aceste recolte nu am fi avut mai târziu o asemenea cantitate de arme!

2 februarie, la amiază

Churchill este ca o fiară încolţită. Este înconjurat de

capcane, chiar dacă acestea îi conferă şi mai multă putere. Este într-o situaţie asemănătoare cu cea a lui Robespierre înainte de căderea sa: toţi începeau să cânte laude la adresa cetăţeanului Robespierre şi a virtuţilor lui şi dintr-odată se trezeşte răsturnat. Churchill nu mai are partizani[753].

Cum să-ţi formezi o asemenea idee! Singapore a devenit totuşi astăzi puţin câte puţin o idee mondială! înainte de războiul mondial, Singapore era numai un loc de comerţ, abia după aceea l-au dezvoltat. Un lucru este sigur: fortificaţiile trebuie să fie construite în mod inexpugnabil, altfel sunt bani pierduţi. Este ceea ce se vede aici. Mai întâi i-au bătut la cap pe englezi cu programul acesta: Shanghai, Hong Kong, Singapore! Pot deja să spun că este o lovitură teribilă pentru englezi! într-o zi mi s-a povestit că undeva, în Anglia, un om de stat a lăsat un fel de testament sacru: singurul pericol veritabil pentru Anglia este Germania!

Poncet[754] n-a vrut război. Ultimele lui rapoarte nu sunt deloc semnificative. Formulele lui generale tardive despre mine erau destinate să dea impresia că spiritul lui nu fusese contaminat de noi. Oamenii nu voiau să audă adevărul, l-ar fi rechemat imediat. În primul rând era vorba, în fiecare raport, de a convinge că trebuiau să se preocupe de ceea ce se întâmpla la noi. Poncet era cel mai

753 Hitler continuă să facă speculaţii în legătură cu ceea ce ar trebui să se întâmple în mod logic în Anglia. într-adevăr, în această perioadă Churchill traversează un moment foarte dificil, aşa cum a notat Mary, fiica lui, în jurnalul său în 27 februarie. Vezi François Delpla, Churchill et Hitler, op. cit., p. 512.

754 André François-Poncet (1887-1978), ambasador al Franţei la Berlin din 1930 până în octombrie 1938. Hitler crede că „François” este prenumele lui.

fin dintre diplomaţii pe care i-am cunoscut, inclusiv toţi ai noştri. Nu puteam să mă întreţin cu el despre literatura germană, m-aş fi desconsiderat. Când s-a despărţit de mine la Gralsburg[755], era aşa de emoţionat, mi-a spus că a încercat să facă ce a putut, dar se considera că este sedus de noi, că francezii erau un popor foarte inteligent, dar că fiecare credea că se descurcă mai bine decât el. Vorbea o germană impecabilă. L-am văzut odată ţinând un discurs la Nürnberg. Data următoare a început aşa: „Acum că am fost admis în demnitatea de vorbitor al Partidului Naţional-Socialist…” I-am iertat toate remarcile personale. Dacă îl mai întâlnesc, am să-i spun: A emite judecăţi scrise despre persoane pe care le cunoaştem puţin este periculos; trebuie s-o facem numai oral! Incidentul marocan a fost aplanat de el în două zile.[756]

Henderson[757] şi Poncet erau în mod sigur interesaţi şi din punct de vedere financiar. Henderson avea interes ca războiul să izbucnească. Poncet avea câteva uzine în Lorena. Pe de altă parte, unde găseşti un diplomat care îşi

755 Este vorba de pavilionul construit cu cheltuieli mari pe vârful Kehlstein, mai sus de Berghof. Era de regulă numit „cuibul de vultur”. Hitler l-a primit acolo pe François-Poncet în vizită de rămas-bun, în 18 octombrie 1938. Această denumire de „castelul Graalului”, pe care cei din cercul lui intim au aerul s-o ştie, este cunoscută posterităţii numai din acest pasaj. în schimb, Himmler îşi numea astfel propriul castel din Wewelsburg, sediul ceremoniilor SS.

756 Este vorba despre zvonul care a circulat la începutul lui ianuarie 1937 despre o sosire iminentă a trupelor germane în Marocul spaniol, pentru a oferi o mână de ajutor lui Franco. François-Poncet dăduse informaţii liniştitoare în Quai d’Orsay, care era profund alarmat sub impulsul subsecretarului de stat Pierre Viénot. Vezi Gaby Sonnabend, Pierre Viénot (1897-1944): ein Intellektueller in der Politik, Oldenburg, München, 2005, pp. 357-358.

757 Nevile Henderson (1882-1942), ambasador al Marii Britanii la Berlin între 1937 şi 1939.

bagă nasul peste tot? Călătorea peste tot, a cunoscut totul. Şi ce de dulciuri a împărţit! Dar şi-a scos banii! mai avea încă un atu important: soţia sa! Ce naturaleţe, fără niciun fel de teatralitate, o adevărată încântare! într-o zi s-a întâmplat un lucru cumplit. Un om de stat străin era în vizită la Berlin, îi făcea o vizită lui Poncet. Venind de la şcoală, copiii au izbucnit: Heil Hitler! Mi s-a povestit că a fost un moment foarte penibil. Pe urmă a făcut un sejur în Franţa şi la întoarcere l-am întrebat cum a fost. îşi lăsase copiii acolo. De ce? îi displăcea ceva la Berlin? „Ştiţi, copiii sunt mici, nu ştiu numele preşedintelui Republicii. Deunăzi am trecut prin faţa unei statui şi au spus: Papa, Bismarck! I-am pus acum într-o şcoală franceză bună".

Cred că omul care s-a făcut vinovat de tot este Churchill, pe lângă Belisha, Vansittart şi o serie de alţii. Francezii s-au lăsat prostiţi în aşa hal. În general, domnea ideea că Germania se va prăbuşi imediat. Ambasadorul polonez Lipski a scris într-un raport că ştie dintr-o sursă guvernamentală apropiată lui că Germania se va prăbuşi în opt zile. Lipski frecventa şi salonul Dirksen[758]. Prin trăncănelile lor iresponsabile aceşti oameni împărtăşesc vinovăţia pentru ceea ce s-a întâmplat. Mulţi dintre cei din acest cerc s-au gândit: iată că revine vremea noastră!

Dacă un Lipski, care asista la toate manifestările partidului, a putut să gândească aşa, ce trebuie să fi scris

758 Victoria von Dirksen (1874-1946), aristocrată berlineză legată de familia imperială, l-a văzut pe Hitler frecventându-i salonul până la mijlocul anilor 1930, aderase la NSDAP după preluarea puterii şi purta chiar o cruce încârligată cu diamante. De atunci era disperată căci fusese îndepărtată. Vezi François Delpla, Les tentatrices..., p. 56. Totuşi, aici Hitler ridică un colţ al vălului de pe propriile intrigi: era în continuare foarte bine informat asupra a ceea ce se spunea în acest salon şi putea să facă în aşa fel încât acolo să se răspândească zvonurile care îi serveau.

ceilalţi!

Nu acord nicio valoare tuturor declaraţiilor diplomaţilor. Diplomatul îşi face vizitele de prezentare şi acolo nu sunt decât cancanuri. În toate aceste oraşe există anumite cercuri care cred că reprezintă poporul, dar care nu au nimic comun cu el. Acesta este mediul pe care îl frecventează diplomaţii. Apoi întâlnesc din când în când o coafeză sau un frizer care îmbrobodesc uneori foarte îndemânatic asemenea personaje. În sfârşit, se deplasează cu un şofer. Frizerii şi şoferii nu au de-a face decât cu cei de-o teapă cu ei, nu cu poporul. Pe lângă aceasta, un diplomat nu cunoaşte nimic. Se mişcă mereu în aceeaşi pătură socială. Un cerc foarte mic, care se mulţumeşte cu el însuşi, o lume complet închisă, care nu are nici cea mai mică idee despre ceea ce se petrece în ţară. Cu cât ştiu mai puţin, cu atât scriu mai mult. Nu au nimic de făcut şi nu se preocupă să afle. Poncet era singurul care mai scotocea, pe ici, pe colo, uneori chiar mă jena. Micii diplomaţi trebuie să se lase invitaţi peste tot, căci salariile lor sunt insuficiente; se gândesc bine ce trebuie şi ce nu trebuie să raporteze, ca să nu fie concediaţi. Ar putea foarte bine să trimită pe cineva care s-ar mulţumi să primească depeşe.

Ce au anunţat diplomaţii noştri înainte de războiul mondial? Nimic! în timpul războiului mondial? Nimic! După războiul mondial? Nimic! La ceilalţi este exact la fel. Ar trebui să se reînnoiască personalul complet. Am primit cele mai bune avize de la oameni precum Colin Ross1. Sau de la un cutare, care a călătorit acolo şi acolo. Un om

precum Kriebel, care este totuşi de-al nostru[759][760], mi-a scris că japonezii nu făceau faţă chinezilor. Atunci l-am rechemat. Mi-a spus că asta era ceea ce spunea toată lumea la Shanghai. Ei bine, te poţi întreba cu cine se întâlnise. Colin Ross cunoştea ambele părţi. Credea că japonezii vor câştiga războiul, dar că, numai în perspectivă, chinezii îi vor absorbi pe japonezi. Vorbesc despre ambasadori formaţi după reguli. Numai cu excepţia lui Poncet şi Boetticher. Numai ei doi au rămas puternici. În felul acesta oameni ca Abetz lucrează la minister. Nu sunt luaţi în serios de oamenii de carieră. Ce a anunţat acest olandez Olandei? Un personaj! Şi belgianul? Un vierme! Elveţianul era totuşi obligat să scrie un raport pe zi: vai de noi[761]! Mi-am spart adesea capul cum să schimb toate astea. Dacă îi înlocuim repede, ne trezim cu oameni care nu vorbesc limba. Cred că trebuie să aplicăm procedeul britanic. Au alături de reprezentarea oficială şi un mare număr de spioni. Ar fi important, de exemplu,

759 Colin Ross (1885-1945), agent şi informator discret şi eficace al lui Hitler. Vezi Bodo-Michael Baumunk, Colin Ross: ein deutscher Revolutionär und Reisender 1885-1945, Eigenverlag, Berlin, 1999.

760 A fost închis la Landsberg după puci, îl hărţuise pe „muftiu” şi Hitler s-a delectat să evoce această aniversare cu ocazia preluării puterii (vezi însemnarea din 30 ianuarie). După aceea făcuse carieră în China, în timpul Republicii de la Weimar, cu titlul de consilier militar al lui Chiang Kai-shek şi apoi sub cel de-al Treilea Reich în calitate de consul la Shanghai (1934-1937).

761 Hitler lasă impresia că era bine informat asupra activităţilor celor trei ambasadori neutri din timpul războiului ciudat: belgianul şi olandezul erau liniştitori în privinţa intenţiei Germaniei de a le cruţa ţările, elveţianul, dimpotrivă, alarmist, ceea ce servea în toate cazurile Reichu- lui, care se pregătea să agreseze Belgia şi Olanda, dar nu şi Elveţia. Să fi aflat Hitler aceasta prin interceptări sau prin arhivele confiscate după bătălie? Nu dezminte aici o altă ipoteză: că a dirijat chiar el zvonurile.

pentru mine să cunosc forţa opoziţiei împotriva lui Churchill. Cine este în opoziţie? Nu aflu nimic despre asta decât din ziar! Astăzi diplomaţii ar trebui să-mi spună ce pregătesc Statele Unite ale Americii[762].

2 februarie, seara în domeniul cărbunelui şi al minereurilor, ar trebui să obţinem performanţe mai bune. De aici decurge tot restul. Când este lansată o industrie, trebuie să reflectăm la modul în care s-a făcut acest lucru: ceea ce era corect atunci nu este fals astăzi! Franţa a avut întotdeauna lipsă de cărbune şi din acest motiv nu a devenit o ţară industrială. În Anglia este invers. Şi industria noastră se bazează pe fier şi cărbune.

Până acum nu ne-am folosit pe deplin capacitatea în niciun domeniu: nu pot înfiinţa schimbul al doilea şi schimbul al treilea decât dacă am materii prime. Atunci ajungem din nou la un alt rezultat: trebuie să ne modificăm metodele de construcţie. Aceasta permite economisirea de materie primă. Dacă suprim numai două treimi din deşeurile actuale, economisesc transportul lor tur-retur: ameliorările din fabricare ajută la reglarea problemei transporturilor!

Numai pe aceasta se bazează marile succese ale americanilor. Produc la fel de mult ca noi cu o treime din mâna noastră de lucru! La noi aceasta s-a numit întotdeauna calitatea muncitorului german. Voiam să facem să credem prin aceasta că este vorba de o calitate

762 Alte tirade pentru a-şi acuza subordonaţii de propriile carenţe. Numai Friedrich von Boetticher (1881-1967), ataşat militar în Statele Unite ale Americii din 1933 până în 11 decembrie 1941, scapă de jigniri. Dar asta spune mult şi despre diplomaţia lui paralelă, al cărei simbol perfect este Colin Ross. Mărturisirea că este prost informat despre amploarea contestaţiilor împotriva lui Churchill şi a pregătirilor de atac americane este cu atât mai interesantă.

proprie nouă. Este un bluf. O presă gigantică modernă lucrează cu o precizie pe care nu o pot atinge muncitorii noştri manuali.

Uzinele de automobile lucrează, de asemenea, cu un minimum de mână de lucru. Prima întreprindere germană de acest fel ar fi fost uzina Volkswagen. Suntem departe de a fi în acelaşi punct ca americanii! Şi greutăţile lor sunt cu mult inferioare faţă de ale noastre. O maşină americană cântăreşte o tonă, una germană 1, 8 tone. M-am lămurit pentru prima dată în privinţa aceasta din cărţile lui Ford. Un Ford costa prin 1920 cam 245 dolari, în timp ce Opel Laubfrosch – cea mai ieftină dintre maşinile germane – 4 600 de mărci. Totul este automatizarea muncii, care îţi permite să angajezi orice cretin. Nici nu mai este nevoie de reciclare[763]!

Astăzi trebuie să susţinem altfel la noi fabricarea de maşini-unelte! Mult timp a prevalat ideea că un asemenea progres al metodelor de fabricaţie va lua pâinea de la gura muncitorilor. Da, dar această consecinţă nu se va produce decât dacă nu compensez aceasta prin creşterea nivelului de viaţă într-un alt domeniu. Omul era la început cultivator şi îşi fabrica singur tot ceea ce îi trebuia. A încetat atunci când a avut nevoie. În măsura în care a reuşit să-şi îmbunătăţească metodele, a putut să economisească unii muncitori pentru a face din ei meşteşugari, în mare, poporul german are numai 27% din populaţie la ţară, restul este în altă parte. Acelaşi lucru s-a produs în meşteşuguri. Prin generalizarea metodelor de producţie, s-

763 Superbă incoerenţă: două săptămâni mai devreme (vezi însemnarea din 17 ianuarie) susţinea pentru a se linişti că standardizarea în stil american nu produce decât marfa proastă. Părerea actuală este mai conformă cu opinia lui reală şi cu admiraţia pentru Henry Ford.

a făcut peste tot economie de oameni. Atunci s-a născut această idee stupidă: nu trebuia să se ridice şi mai mult nivelul de viaţă! Dar progresul înseamnă să faci viaţa omului mai frumoasă! Din momentul în care hrana este asigurată! Atunci nu aş economisi niciodată prea mulţi oameni! Aş dubla chiar lăţimea autostrăzilor, dacă în prezent nu aş avea nevoie, pentru acelaşi randament, decât de jumătate din mâna de lucru care era necesară acum câţiva ani. Nonsensul vine din ştiinţele economice: un profesor de la München predă o cu totul altă concepţie despre valoare decât un altul de la Leipzig; dar numai una singură poate fi exactă! Putem să mai economisim încă 30% din forţa noastră de muncă: nevoia te face ingenios!

3 februarie, seara în francmasoneria noastră erau mulţi oameni care nu ştiau nici măcar în ce constau scopurile ei. Aveam o lojă în care nu se făcea nimic altceva decât să se mănânce, să se bea, să se joace şi să se ocupe de plăceri! Se mulţumeau să-i ţină pe oameni cu sufletul la gură, să-i ţină departe de adevăr, să-i ţină ocupaţi! Ştiu orăşele care erau în întregime masonice – mai mult decât oraşele mari – ca Bayreuth, de exemplu, sau Gotha!

Zentz[764] ne-a invitat într-o zi pe Ludendorff, pe Pöhner[765] şi pe mine să vizităm loja Johannis. Eu am refuzat. Zice: „Ăştia critică un lucru pe care nu-l cunosc”. Am replicat: „Nu vă obosiţi, pentru mine francmasoneria este o otravă!” Ludendorff şi Pöhner s-au dus. Ludendorff a fost destul de stângaci ca să se lase convins să semneze în

764 Eugen Zentz, negustor nazist de tutun, membru SA, activ în timpul puciului. Vezi Charles Bracelen Flood, Hitler: The Path to Power, Orion, Londra, 1988, p. 484.

765 Ernst Pöhner (1879-1925), şeful poliţiei din München, se străduia cât mai bine să-i protejeze pe nazişti. A murit într-un accident rutier la puţin timp după eliberarea lui Hitler.

cartea de onoare şi asta cu nişte cuvinte de-a dreptul stupide. În ziua următoare eram la Pöhner. Zâmbea cu gura până la urechi: „Herr Hitler, m-am dus sus în loja francmasonică şi au încercat să mă facă să semnez în cartea de onoare. Am scris: «Dacă până acum credeam că trebuie să fie dizolvată din motive politice, acum sunt convins că francmasoneria trebuie să fie interzisă ca prostie ilegală»". Totul nu era decât un teatru de maimuţe! Bazându-se pe semnătura lui Ludendorff francmasonii au încercat să-şi facă publicitate, în timp ce au trecut în mod conştient sub tăcere comentariul lui Pöhner.

La Berlin, Richard Franck[766] era unul dintre cei mai mari idealişti pe care i-am cunoscut. Mi-a făcut cunoştinţă la München cu un anume dr. Kuhlo[767]. Franck intenţiona să ne ajute cu bani. Atunci voiam să plătesc să mi se facă un portret – până atunci nu exista nicio fotografie de-a mea; totul a eşuat din cauza unui netrebnic. În prezent Hotel Eden, de lângă gară, trebuie să fie achiziţionat în profitul meu, prin intermediul unei redevenţe modeste; capitalul – eram în 1923 – trebuia să fie vărsat în franci elveţieni, fără să se atingă fondurile partidului. În timpul şedinţei consorţiului constituit pentru achiziţie, Kuhlo s-a ridicat să spună că totul era gata ca să-mi permită achiziţionarea unui birou, dar că de acum înainte trebuia să lucrez în interesul consorţiului reunit la iniţiativa lui Franck. „Trebuie să aveţi în programul vostru un paragraf despre francmasonerie, poate că aţi putea să ridicaţi..." „Ce, spun eu, păstraţi-vă banii!" Şi am plecat. Nu bănuisem că erau toţi francmasoni! De câte ori am auzit asta mai târziu! Da, de acord, dacă lăsaţi la o parte problema evreiască! Cu

766 Vezi însemnarea din 16 ianuarie.

767 Conducător al sindicatului patronal bavarez. Vezi Werner Jochmann, Monologe..., p. 452.

poveşti dintr-astea au devenit o putere economică absolut zdrobitoare! Am auzit, după interzicerea francmasoneriei, că mulţi dintre membrii ei erau fericiţi că am acţionat aşa!

Nimeni nu putea deveni membru al partidului dacă era francmason. Unii oameni sunt aşa de proşti că îţi spui că au intrat acolo din pură prostie. Cele câteva cazuri în care facem o excepţie sunt decise de mine. Trebuie să fie vorba despre oameni care au fost toată viaţa lor în mod constant patrioţi (naţionali) şi nu au produs niciodată necazuri[768]!

O dată pe an – partidul era cum se spune o organizaţie înregistrată, căci altfel nu am fi putut fi persoană juridică – trebuia să ţinem o adunare generală a membrilor pentru a alege conducerea. Pe baza unui protocol, evenimentul trebuia consemnat în registrul societăţilor. Pentru noi era o mascaradă.

Celelalte partide nu aveau aproape deloc membri cotizanţi. De la cei 2 milioane şi jumătate de membri primeam în fiecare lună 2 milioane şi jumătate de mărci. Erau mulţi care plăteau mai mult decât cotizaţia obligatorie – 50 de pfenigi, apoi o marcă – domnişoara Schäfer de la poştă, de exemplu, plătea 10 pe lună. Centrul avea astfel sume mari în mână. Schwarz era generos pentru afacerile mari, în schimb foarte zgârcit cu cele mici: cel mai minunat aliaj de corectitudine scrupuloasă aici şi de generozitate acolo.

Adunarea generală era o comedie: trebuia să explic demisia mea, două persoane fuseseră desemnate drept controlori, ca să examineze conturile timp de două ore – aproape 650 milioane puse în circulaţie în acel an – apoi

768 Excepţie interesantă, cunoscută numai din această sursă. Fără îndoială, această cale a fost utilizată de SD cu scopuri de supraveghere. Interzicerea definitivă a francmasoneriei a avut loc în 17 august 1935.

era consiliul de administraţie provizoriu, pentru a proceda la alegerea conducătorilor. Cine este pentru?... Cine este contra? O furtună de râsete însoţea de regulă aceste acţiuni. Apoi trebuia să mă duc la noul Palat de Justiţie, ca să duc documentele. Partidele antidemocratice nu putea decât să se încline astfel în faţa procedurii derizorii.

Şi mai erau şi grupările! Era nevoie de 60.000 de voturi într-o circumscripţie ca să obţii un mandat de bază. Baza noastră era în Bavaria. Cu cele şase mandate ale noastre bavareze puteam obţine şase mandate naţionale. În 1932 am avut mai multe mandate de bază decât voturi rămase!

Partidul cel mai nebun era al lui Haeuser[769]. În 1922 – 1923, m-am dus o dată la Stuttgart. Cred că era alsacian. Doamna Waldschmidt mi-a propus: „Vreţi să ascultaţi un excentric bizar?" A început aşa: „Voi, lepădături josnice!" Şi tot discursul lui n-a fost decât o înşiruire de injurii. În circumscripţia de la München, omul avea 26.000 sau 27.000 de voturi, pentru că se răspândise zvonul să partidul lui Haeuser era cel al proprietarilor! La München avea în 1928 mai multe voturi decât Stresemann; credeam că este o glumă, dar era cât pe-aici să ratăm alegerea lui Epp[770] al nostru! Zău aşa, ce candidaţi ne-au opus! Dar să nu ne plângem: Bismarck a fost bătut odată de un cizmar[771]!

---

769 Philipp Haeuser (1877-1960) era un preot din Strassberg (dioceza Augsburg). Deoarece presupune că era alsacian, poate că Hitler confundă Strassberg cu Strasburg; în orice caz, este ingrat să-l trateze aşa, deoarece începând din 1930 s-a raliat la NSDAP. Vezi Werner Jochmann, Monologe..., p. 452.

770 Franz von Epp (1868-1946), ofiţer bavarez, nazist precoce, Reichsstatthalter al Bavariei începând din anul 1933.

771 n u era cizmar, ci muncitor; nu şi-a exercitat mandatul. Vezi Werner

Noaptea de 3/4 februarie

Ce noroc am avut să nu mi se întâmple nimic în timpul călătoriilor mele cu maşina! Aţi auzit de *Câinele din Baskerville*? într-o noapte cu furtună era pe drumul spre Bayreuth, în Fichtelgebirge. îi spun lui Maurice: Atenţie, viraj! Şi atunci un câine uriaş se repede lătrând spre maşină, este proiectat într-o parte şi urlă în urma noastră! Maurice s-a mulţumit să spună: nu-i aşa că e sinistru?

Locuiam într-o casă pe care mi-o indicaseră soţii Bechstein, în apropiere de Wahnfried şi la câteva case de locul unde drumul face o cotitură. Dimineaţa, Frau Wagner mi-a făcut o vizită, pe care i-am întors-o apoi la Wahnfried. Siegfried era acolo! Bayreuth era pentru mine de o frumuseţe încântătoare! Soarele strălucea, aveam 36 de ani, încă nicio grijă, şi cerul era plin de viori[772]! Aveam o popularitate de tip agreabil, căci toată lumea era amabilă cu mine, fără să aibă nimic de cerut şi mă lăsau în pace. Mă plimbam toată ziua în pantaloni scurţi de piele şi îmi puneam smochingul sau fracul pentru spectacole. Apoi luam masa cu artiştii la palatul festivalului sau la Anker.

Asta când nu mergeam cu maşina la Bube, la Berneck. Mercedesul meu dotat cu un compresor era o bucurie pentru toţi. Am făcut excursii la Luisenburg, altă dată la Bamberg şi deseori la Eremitage[773]. Există multe fotografii cu mine datând din acea epocă, le are Frau Bechstein. Spunea: „Wolf, dumneata trebuie să ai cele mai frumoase maşini care există, le meriţi”. Se gândea la un

---

Jochmann, Monologe...

772 Expresia „der Himmel hängt voller geigen”, care desemnează o stare de beatitudine, a apărut în secolul al XVII-lea.

773 Vechi domeniu al margrafilor de Bayreuth, cu un parc şi două castele.

Maybach[774].

Îmi cumpărasem mai întâi un Mercedes dotat cu un compresor când am ieşit din închisoare, în 20 decembrie 1924. Eu n-am condus niciodată, dar eram un fanatic al automobilului. De-a dreptul îndrăgostit de această maşină. Când priveam de la fereastra mea de deţinut maşinile care treceau pe drumul spre Kaufbeuren, mă întrebam cu nostalgie dacă o să mai am într-o zi acces la o maşină. Apoi am descoperit-o într-un prospect şi ideea mi s-a impus cu claritate: asta va fi! 26.000 de mărci! Frumuseţea actuală a Mercedesului – pot să pretind paternitatea pentru ea! Ani de zile am multiplicat desenele şi schiţele ca să mă străduiesc să perfecţionez cât mai mult linia, învăţasem deja să conduc de la Adolf Müller, dar, dacă era reţinută împotriva mea chiar şi cea mai mică învinuire, libertatea condiţionată putea fi anulată şi nimic nu ar fi fost mai pe placul guvernului[775]! în noiembrie 1923 posedam deja un Benz minunat, care pe 9[776] staţiona la Müller, legat cu un lanţ. Poliţiştii au tăiat lanţul şi şi-au însuşit maşina, dar n-au îndrăznit s-o folosească la München, căci populaţia ar fi strigat: Hoţii! Au trimis-o la Nürnberg, unde a fost curând lovită într-un accident. Acum am recuperat-o, este în colecţie.

Când după câteva perifraze, muftiul[777] m-a anunţat

774 Maşină de mare lux, fabricată în serii mici de Wilhelm Maybach (1846-1929), altfel fabricant de motoare.

775 Hitler se justifică aici pentru reproşul formulat de Thomas Mann în Bruder Hitler (1939) că nu ştie să conducă. Insinuează că ar fi putut şi ar fi vrut să dea examen pentru permis în acel moment şi a renunţat la el de teamă să nu ofere, prin infracţiuni reale sau inventate, un pretext pentru a fi trimis la închisoare.

776 Ziua eşecului puciului.

777 Directorul închisorii.

şovăind că sunt liber, nu-mi venea să cred: fusesem totuşi condamnat la şase ani! îi datorez libertatea juratului Herrmann, un om morocănos, care ne-a privit întotdeauna cu un aer sălbatic.

Îl credeam favorabil Partidului Poporului Bavarez[778] – guvernul trebuia să fi ales juraţii adecvaţi! Mi-a arătat mai târziu o scrisoare în care amenințase guvernul: cei trei juraţi populari, dacă nu eram eliberat imediat, aveau să se adreseze opiniei publice pentru a informa cum fusese dată sentinţa. În timpul deliberării secrete, cei trei juraţi doriseră achitarea mea, căci dacă eram condamnat ei erau de părere că, potrivit unei justiţii corecte, ar fi trebuit să compară şi Kahr, Lossow şi Seisser[779]. Li s-a ripostat: Dacă îi dăm drumul acum, va fi un nou proces la Leipzig; cine ştie ce se poate întâmpla, şi-au zis juraţii? Dar în realitate nu aveau de ce să se teamă, deoarece curtea din Leipzig nu ar fi avut niciun motiv să-i menajeze pe Kahr, Lossow şi Seisser; şase luni mai târziu, li s-a spus după aceea, voi beneficia de o eliberare condiţionată. Aceasta era promisiunea pe care le-a amintit-o atunci Herrmann.

Când am plecat de la Landsberg, toată lumea vărsa lacrimi – muftiul, medicul şef şi gardienii, numai eu nu. îi convertisem pe toţi! Muftiul îmi spusese: Ludendorff vrea să vă trimită o maşină, şi Blocul *Völkisch* vrea să vă trimită o maşină. Ar fi posibil să evităm manifestaţiile? L-am liniştit spunându-i că nu ţineam la manifestaţii, ci numai la libertatea mea şi că nu voiam să se exploateze serviciul făcut, trimiţându-mi-se această maşină; cel mai bine va fi

778 Partidul Democrat-Creştin (BVP), omologul local al Zentrum şi „strămoşul” actualului CSU.

779 Otto von Lossow, şeful armatei bavareze, şi Hans von Seisser (1874-1973), şeful poliţiei bavareze, erau principalii asociaţi ai lui Gustav Kahr în declanşarea şi apoi înfrângerea puciului din 1923.

să vină să mă ia editorul meu, Adolf Müller[780]. Pot să informez guvernul? Da! Noutatea le va mângâia plăcut auzul! Adolf Müller a venit cu Hoffmann.

Când s-a deschis poarta şi am ieşit, ah! Pe drum l-am întrebat pe Müller dacă nu putea să meargă puţin mai repede. A refuzat, spunând că socoteşte să mai trăiască vreo douăzeci şi cinci de ani şi că o să-mi dau şi eu seama că dacă mergi mereu cu peste 80, într-o zi eşti strivit! La Pasing am întâlnit primii poliţişti, motociclişti. În faţa casei mele, pe Thierschstrasse erau soţii Fues, Gahr şi alte câteva familii loiale, puseseră ghirlande sus şi crengi de laur, din care mai păstrez o mostră. De bucurie, câinele meu m-ar fi răsturnat la baza scării.

Prima mea vizită a fost la Pöhner, unde trebuia completată lucrarea. Aproape că m-a îmbrăţişat. A avut o discuţie cu Cramer-Klett[781] şi l-a rugat să-l informeze pe Held că insist ca toţi oamenii mei să fie eliberaţi imediat. Held m-a chemat şi trebuie să spun că s-a comportat corect. Şi de aceea nici nu m-am legat de el după aceea, cum am făcut cu Schweyer. Mi-a spus că voi relua bineînţeles conducerea partidului şi m-a întrebat dacă intenţionam să fac aceasta cu Ludendorff. Am spus că nu. A continuat, spunând că Ludendorfi se lansase într-un atac împotriva Bisericii Catolice care nu-i lăsa altceva de făcut decât să-l combată. Nici eu nu aveam intenţia să mă asociez cu Ludendorff şi ce făcea îl privea. Bine, spune Held, o să-l vadă pe ministrul Justiţiei şi o să-mi dea veşti despre oamenii mei. Apoi Pöhner a fost informat că Gürtner nu voia să audă nimic şi găsea nefondată cererea mea de eliberare a oamenilor mei. M-am întors să-l văd pe

780 Sic. De fapt, tipograful lui.

781 Theodor von Cramer-Klett junior (1874-1937), industriaş bavarez.

Held, care mi-a spus să vorbesc cu Gürtner. Atunci, juristul a spus că fuseseră deţinuţi mai puţin timp decât mine şi în niciun caz nu putea să-i elibereze înainte de sărbători. Şi nu avea dosarele. Ce contează dosarele, pot să-i dau numele! Atunci i-am enumerat şi când am ajuns la Hess a explodat: „În ruptul capului, acesta i-a pus pe miniştri în pericolul de a fi maltrataţi de mulţime!”. Eu: „Nu e vina mea dacă poporul nu vă iubeşte. Pe de altă parte, dumneavoastră nu vi s-a întâmplat nimic!” Fondul argumentării mele era următorul: eu sunt liber, eu care sunt responsabil de tot, cum mai pot fi ţinuţi ceilalţi în închisoare? Held a mărturisit că nu-l înţelege pe Giirtner. De altfel, era naţional-german şi, de aceea, mai apropiat de noi decât de Held[782]. În cele din urmă, Pöhner a fost cel care l-a pus la punct în termenii cei mai brutali pe Giirtner. Într-o seară, când m-am întors acasă am găsit un mesaj semnat de doisprezece sau treisprezece tovarăşi. A doua zi de dimineaţă a venit Schaub să ia corespondenţa. îşi pierduse locul de muncă. Din acea zi nu m-a mai părăsit. împrumutasem deja 300 de mărci pentru taxiuri pe care voiam să i le trimit. Ceea ce mai aveam încă la Landsberg, dădusem oamenilor mei când plecasem.

În prima seară, nu ştiam unde să mă duc. Mă temeam în fiecare clipă că voi vedea o mână pusă din spate pe umărul meu şi aveam mereu pe limbă întrebarea: domnule gardian, pot să fac asta, domnule gardian, pot să fac aia?

Primele trei sau patru săptămâni am stat liniştit, pentru mine era mult. M-am mulţumit să observ totul şi să-i reconciliez pe fraţii duşmani. Era o şansă pentru mine că

782 Heinrich Held (1868-1938) este unul dintre fondatorii BVP. Este deci mai depărtat din punct de vedere ideologic de naziști decât Giirtner, membru al DNVP, un partid naţionalist care face adesea cauză comună cu ei.

mă distanţasem de toată activitatea partidului. Cum ai putea, atunci când eşti în incapacitate de a acţiona, să-ţi asumi responsabilitatea pentru ceea ce se întâmplă? în 27 ianuarie am reînfiinţat partidul[783].

Cele treisprezece luni de închisoare, nu mare lucru în sine, mi se păruseră foarte lungi. Aveam o asemenea sete de libertate! Dar fără acest timp în închisoare nu ar fi existat *Lupta mea* şi pot spune că multe idei pe care le elaborasem până atunci mai mult intuitiv au devenit, pentru prima dată, după o matură reflecţie, concepte pe deplin clare. În sfârşit, tot în această perioadă s-a înrădăcinat acest munte de încredere în mine, de optimism şi de credinţă care, pur şi simplu, nu pot fi zdruncinate de nimic. Şi atunci, în acea epocă – ceea ce multora dintre partizanii mei le vine greu să înţeleagă – am dobândit următoarea convingere: nimic nu se mai poate obţine prin violenţă. Statul este acum prea consolidat, el este cel care are armele! Faptul că în 1923 fusesem tributar atâtor oameni care nu erau de-ai noştri, iată punctul meu slab! Atunci i-am spus imediat lui Hess: ne trebuie doi ani pentru ca partidul să fie, în mare, consolidat şi apoi, pentru a reuşi în Germania, asta poate să dureze cinci, opt sau zece ani! M-am pus pe treabă cu aceste termene în cap când am reînceput să lucrăm.

Avem în Germania oraşe din care a dispărut toată bucuria; trebuie să fie la fel în Elveţia, în câteva cantoane calviniste. La Trier şi la Freiburg femeile m-au apostrofat cu o asemenea răutate că nu pot să redau cuvintele lor.

783 Data oficială este 27 februarie, când a avut loc primul miting triumfal la München. Fie că Hitler, care a evocat frecvent acest moment, are un lapsus vorbind de 27 ianuarie, fie că vrea să spună că o lună mai devreme terminase turul „fraţilor duşmani” şi obţinuse acordul lor pentru a pregăti împreună acest eveniment.

Atunci mi-am dat seama de adevărata amploare a acestei josnicii înfricoşătoare. Acum trebuie să ţinem seama de faptul că aceste regiuni au fost supuse ororilor Inchiziţiei. În apropiere de Würzburg sunt sate unde literalmente toate femeile au fost arse. Erau judecători specializaţi în urmărirea ereticilor care se lăudau că au ars 20.000 sau 30.000. La Madrid, timp de două secole, mirosul de carne umană arsă plutea fără întrerupere pe străzi. Dacă ar izbucni o nouă revoluţie în Spania, ar fi o reacţie la aceste orori multiseculare. Creştinismul a introdus în existenţa noastră o cantitate de neconceput de răutate, de josnicie şi de minciună.

Numai în Italia domnia preoţilor se poate exercita într-un mod mai puţin infam, deoarece poporul Romei ştie la ce să se aştepte de la un papă pe care l-ar venera creştinătatea. Timp de secole, niciun papă nu a murit altfel decât de otravă, de pumnal sau de sifilis[784]! Pot să-mi imaginez foarte viu cum a luat naştere această inepţie din faptul că un evreu şi-a spus: să prezentăm ne-evreilor discursuri absurde, cu cât sensul este mai obscur cu atât le vor înghiţi mai uşor şi vor refuza să vadă adevărul! Lucrul cel mai diabolic este că evreul se bucură şi astăzi de modul în care i-a reuşit stratagema. Ştie că dacă ceilalţi şi-ar da seama de modul în care a văzut lumina zilei această înţelepciune, toţi evreii ar fi ucişi. Dar de astă dată vor dispărea din Europa! Un râs nepăsător şi liber se va răspândi din nou în lumea noastră când se va debarasa de acest coşmar!

4 februarie, seara

(Invitat: Himmler)

Carol cel Mare este unul dintre cei mai mari bărbaţi

784 Statistică vădit excesivă arătând, după părerile anterioare despre Inchiziţie, cât de părtinitor poate fi Hitler.

din istoria lumii: ce reuşită, să unească aceste triburi germanice certăreţe! Astăzi se ştie de ce strămoşii noştri nu s-au întors spre est, ci spre sud. Toată regiunea la est de Elba nu diferea nici cât negru sub unghie atunci de ceea ce este pentru noi astăzi Rusia, în zadar au riscat romanii să treacă Alpii, nu degeaba germanii s-au deplasat spre sud. Grecia era pe atunci o pădure virgină de stejari şi de pruni. Măslinii s-au adăugat mai târziu. Dacă Bavaria Superioară s-a încălzit după aceea, este din cauză că Italia nu mai are păduri. Distrugerea culturilor sudului a produs schimbarea climei: acum vânturile calde din sud traversează şi depăşesc Alpii. Germanul are nevoie de un climat însorit pentru a putea să-şi dezvolte capacităţile. Spiritul germanic a putut să înflorească mai întâi în Grecia, apoi la Roma.

A fost nevoie de multe secole ca să devină posibilă o existenţă demnă de om şi în climatul nordic; ştiinţa a contribuit la aceasta. Trimiterea în Germania corespundea pentru un roman cu ceea ce a fost pentru noi mult timp trimiterea la Posen: Imaginaţi-vă: o vreme veşnic ploioasă şi tot ţinutul transformat într-o mocirlă! Extemsteine[785] nu era în mod sigur un loc de cult, ci loc de refugiu pentru cei care fugeau din faţa noroiului. Rece, jilav şi mohorât era acest ţinut! într-o epocă în care alţii aveau deja drumuri de piatră, ţara noastră nu are niciun fel de vestigii de prezentat. Numai germanii de pe coaste au adus câte ceva în acest domeniu. Cei care se stabiliseră în Holstein nu erau două milenii mai târziu decât nişte neciopliţi, în timp ce fraţii lor emigraţi în Grecia se ridicaseră până la gradul de civilizaţie.

785 O îngrămădire de stânci care pare în mod greşit o construcţie preistorică şi îl interesează foarte mult pe Himmler. Vezi François Delpla, Une histoire..., p. 191.

În toate modurile de viaţă, cea mai durabilă este alimentaţia. Supa pe care am găsit-o în Holstein, sunt convins că este foarte apropiată de cea a spartanilor. În faţa tuturor descoperirilor arheologice de la noi, eu sunt sceptic: aceste obiecte au fost fabricate adesea în altă parte şi obţinute de germanii de pe coastă în schimbul chihlimbarului. Localnicii nu aveau un nivel cultural superior faţă de cel al maorilor[786]! Cu toate acestea, avem aici un profil grec asemănător cu al cezarilor şi garantez că găsesc alte 2000 printre ţăranii noştri. Dacă Henric Leul[787] s-ar fi supus puterii imperiale nu şi-a fi pus în minte să meargă spre est. Dacă ar fi reuşit, lumea slavă ar fi avut o pătură superioară germanică şi nimic mai mult. Cu toate acestea, atât de mult sânge german a fost slavizat! Prefer să mă duc în Flandra pe jos, decât spre est cu un vehicul. Numai raţiunea ne împinge să mergem spre est. Am fost întotdeauna bucuros când am putut să plec din München, de pildă în martie, ca să merg pe malul Rinului. Pe drumul

786 Iată o identificare chiar remarcabilă: Hitler doreşte atât de mult să-i devalorizeze pe vechii germani, încât îi asimilează, cel puţin din punct de vedere cultural, cu indigenii din Noua Zeelandă, adesea masacraţi de coloniştii britanici şi în cel mai bun caz împinşi spre pământurile neospitaliere. Ceea ce, conform doctrinei naziste, este absolut legitim.

787 Henric Leul (cca 1130-1195), duce de Saxa începând din 1142 şi duce de Bavaria din 1156, rivalul împăratului Frederic Barbarossa, învins în cele din urmă de acesta, încercase să extindă teritoriul statului său prin implantarea de colonişti, mai ales spre est. Era un idol nu numai pentru SS, ci şi pentru Hitlerjugend (Tineretul hitlerist), ceea ce nu s-ar fi putut întâmpla fără încurajarea führerului, cel puţin la început. Iată că rămâne o întrebare: zeflemelele lui reprezintă o schimbare de opinie sau faptul că încurajase acest cult pentru a-i îndemna pe fidelii lui să viseze la o expansiune spre est, indiferent dacă se desolidarizează de ea ca urmare a insubordonării ducelui faţă de împărat, pentru a aminti că atât SS, cât şi Hitlerjugend răspund în faţa unui stăpân suprem?

de întoarcere, părăseşti clima blândă când traversezi munţii Şvabiei, mai este o vale zâmbitoare spre Ulm apoi aerul rece al platoului înalt şvabo-bavarez ne învăluie din nou.

Îi plâng pe cei care sunt condamnaţi să suporte mereu această asprime, dar am făcut locuibil platoul Bavariei Superioare, vom face acelaşi lucru şi acolo. În est sunt fier, cărbune, cereale, lemn, vom construi ferme frumoase şi drumuri, iar cei care se vor naşte acolo îşi vor iubi din nou ţărişoara într-o zi, ca germanii de pe Volga, vor fi îndrăgostiţi de peisaj. Himmler, dacă vreau să răspândesc acum cultura spre nord şi spre est, trebuie să iau mai întâi pentru asta oameni din sud: decât să caut arhitecţi pentru reconstrucţia Berlinului într-un grup de arhitecţi prusaci, mai bine renunţ[788]. Un lucru este sigur în orice caz: dacă revendicăm un rol mondial, trebuie să ne referim la istoria imperială germană. Tot restul este atât de recent, de fragil şi de aleatoriu! Sfântul Imperiu este epoca celei mai mari puteri a istoriei, lăsând la o parte Roma antică. Ce curaj! Dacă ne gândim de câte ori au trecut Alpii călare, ce constituţie aveau bărbaţii aceştia! Au guvernat chiar din Sicilia! Nu am avut decât o nenorocire: că nu am avut până acum un dramaturg care să se ocupe de istoria germană! Ce l-a apucat pe Schiller să preamărească un franctiror elveţian[789]? Englezii au avut un Shakespeare, în timp ce prinţii erau nebuni sau nulităţi! Cinematograful german se află în faţa unei sarcini uriaşe: istoria imperială face parte din ceea ce este mai grandios – timp de cinci secole a fost în mod incontestabil cea mai

788 Se repetă şi confirmă misiunea arhitecturală a lui Speer la Berlin. Vrea oare asta să spună că nu se gândeşte deja pentru el la Ministerul Armamentului?

789 Wilhelm Tell, subiectul unei piese cu acelaşi titlu din anul 1804.

mare putere!

Când mă întâlnesc cu şefii celorlalte fracţiuni ale poporului germanic, ţărişoara mea mă plasează într-o poziţie excelentă. Pot să atrag atenţia asupra faptului că, timp de cinci secole, Austria a fost un imperiu mare şi puternic, cu o capitală imperială, dar că nu am ezitat nicio clipă s-o sacrific ideii Reichului[790].

În timpul anilor de luptă pentru putere, mi-am spus întotdeauna că formam un partid atât de dur, încât avea să devină ca un magnet care atrage tot fierul când îl plimbi pe undeva, în câţiva ani am integra toţi oamenii, iar aceasta nici nu depinde de număr. Aşa trebuie să procedăm în construirea noului Reich. Indiferent unde se găseşte sângele germanic în lume, vom lua ceea ce este bun pentru noi. Cu ceea ce va rămâne după aceea pentru ceilalţi, [duşmanii noştri] vor fi incapabili să înfrunte Reichul germanic[791]!

5 februarie, la amiază într-o zi, poliţia a dat buzna peste noi la Casa Brună. În biroul meu era un dulap blindat plin de documente importante. Eu aveam o cheie la Berlin, Hess alta. Poliţia i-a cerut să deschidă dulapul. El a spus că

---

790 Se citează adesea exemplele lui Napoleon, Hitler şi Stalin pentru a se demonstra că oamenii proveniţi de la marginea unui imperiu sunt cel mai bine plasaţi pentru a-1 conduce şi a-1 mări. Hitler pare conştient de aceasta şi explică foarte bine de ce. Ceea ce nu spune (oare se gândeşte la asta?) este că există şi printre oamenii importanţi ai regimului un număr de marginali geografici, de ascendenţă în parte străină (Schirach), născuţi în străinătate (Darré, Hess), originari din Moselle (Ribbentrop), Elveţia (Conţi), ţările baltice (Rosenberg) şi Austria (Seyss-Inquart, Kal- tenbrunner, Eichmann, Globocnik).

791 Această observaţie se regăseşte aproape în aceiaşi termeni la sfârşitul unui discurs important al lui Himmler în faţa cadrelor superioare ale mişcării sale, în noiembrie 1938. Vezi François Delpla, Une histoire..., pp. 257-260.

nu poate şi că eu sunt la Berlin. Poliţia a trebuit să decidă să pună sigiliu şi să aştepte întoarcerea mea. Am vorbit la telefon despre aceasta. A doua zi îmi dă telefon: „Pot să vină!” „Nu se poate”, spun eu. „Ba da, nu e nimic înăuntru, pot să vină!” Eu: „Nu spune prostii!” El: „Nu, am să-ţi explic, poţi veni fără teamă”. Eu: „Sigiliul este la locul lui?” El: „Da, la locul lui!” Hess se pricepea la bricolaj. Observase că mânerele pe care erau aplicate sigiliile se puteau demonta şi realizase chiar el operaţiunea, fără să strice sigiliul. Nh a avut altceva de făcut decât să se servească de cheia lui ca să golească dulapul, să reînchidă şi să monteze la loc mânerele cu sigilii. Din precauţie, am parcurs ultimele etape în maşină[792].

Aşa era! Atunci deschiderea solemnă a dulapului putea avea loc. Un timp, m-am revoltat: era un scandal, nu mă voi executa! Atunci au ameninţat că vor recurge la forţă. Nu voiam să deschid? Atunci vor sparge dulapul! „Atunci veţi fi responsabili pentru daune!” „Vreţi sau nu vreţi să-l deschideţi?” Deschidem: un vid absolut! „V-am spus doar, nu este nimic înăuntru”. Cu ce mină plouată au plecat! Era un dulap imposibil de forţat, rezistent la foc şi la incendiu, cel mai bun pe care îl aveam.

Într-o zi când eram acolo în persoană, au trecut gardul, era o mulţime sălbatică şi zgomotoasă. Au rămas înăuntru şi au scotocit peste tot. În partea cealaltă, la ferestrele nunţiaturii unde nu se vedea nimeni niciodată, feţe radioase de preoţi graşi. Au plecat după miezul nopţii fără să găsească nimic.

Într-un timp, palatul Barlow era ambasada italiană de la München.

A fost o încăierare, ca să avem dreptul să desfăşurăm

792 Fără îndoială ca să nu rişte să fie arestat la gara din München.

steagul nostru pe acoperiş! Poliţia se opunea, dar nu toţi membrii ei erau de acord şi s-au certat de faţă cu noi. Argumentele noastre au avut câştig de cauză în faţa prostiei incomensurabile a juriştilor, care erau singura noastră şansă. E mai bine să nu li se încredinţeze lor păstrarea celui de-al Treilea Reich! A urmat o schimbare totală. Au venit după mine încoace şi încolo şi m-au asigurat foarte sincer: în forul lor interior gândeau cu totul altfel decât lăsau să se presupună acţiunile lor. Şi astfel mulţi au venit la noi şi ne-au urmat la bine şi la rău! Am câştigat acolo mulţi prieteni şi ne informau despre tot.

Un rol abominabil a fost jucat de Herrmann[793] în 1923. Venise să ia pulsul la noi şi când guvernul a fost în mâinile noastre s-a pus imediat la dispoziţia noastră, ca să-i găsească pe miniştrii care ne scăpaseră. După ce treaba a eşuat, ne bucuram că avem în el un martor important. A venit şi nu-şi mai amintea de nimic. Ne gândeam că dacă suflă un cuvânt, să-i închidem gura: dar chiar dumneata, Herrmann, ni l-ai predat pe Wutzelhofer1! Dar acest om fără caracter şi-a ţinut gura. Nu am putut decât să cerem să se ia notă că martorul principal, comisarul Herrmann de la poliţia criminală, nu văzuse nimic!

Weber ne-a deschis vila Lehmann, fără ştirea bătrânului ei proprietar. Am introdus guvernul acolo, ameninţându-i: cine iese de aici va fi doborât! De frică au rămas înăuntru două zile. Revoluţia se terminase de mult. Atunci bătrânul Lehmann se întoarce liniştit la el acasă şi găseşte cadourile. Câteva zile mai târziu fiica ministrului vine să caute un semn de carte pe care tatăl ei îl pusese şi îl uitase într-o carte. Putea să-l ia? Titlul era *Sturm* (Furtună) sau *Strom* (Fluviu). Bătrânul a spus că nu avea

793 Comisarul de poliţie Herrmann răspundea de securitate în braseria unde a izbucnit puciul.

această carte şi a lăsat-o să caute. Ea ştie bine unde este. Era vorba de Storm[794][795]! Cât despre semnul de carte, erau devize pe care tatăl ei le ascunsese acolo.

5 februarie, seara

Nu mi-ar plăcea să trăiesc pe malul Königssee, este prea deprimant. Dar dintre toate lacurile noastre, acesta seamănă cel mai mult cu un fiord şi este minunat, când ai contemplat pe drum cerul bleu pal de la Chemsee!

Înainte urcam cu plăcere pe munte! Eckart spunea despre baroana von Abegg: este cea mai inteligentă dintre femei! Aş fi preferat ca această inteligenţă să nu fie însoţită şi de cea mai mare răutate. Escalada munţii, trebuia s-o vezi! Un adevărat scorpion: blondă ca inul, cu ochi albaştri, având caninii cel puţin de două ori mai lungi decât normal, ca englezii! Dietrich Eckart era mulţumit când putea rămâne acasă. Nu m-aş fi dus singur pe Jenner, dar baroana se căţăra ca o capră de munte. Admit că era inteligentă: o cultură demnă de Frau Bruckmann! Străbătuse toată lumea. Nu cunoştea decât două stări: apatia totală; zăcea sus pe verandă ca un păianjen şi toată lumea se grăbea să o servească. Apoi dintr-odată aceeaşi fiinţă care părea zdrobită sărea de la stânga la dreapta cu o rapiditate înfricoşătoare! Cel mai frumos a fost cu bustul lui Donatello[796]. Trebuia să primesc pentru partid 50% din preţ, putea să coste vreo 100.000 sau 150.000 mărci-aur. Am fi fost la adăpost de orice dificultăţi ale inflaţiei! Dar

---

794' fohann Wutzelhofer (1871-1939) a fost ministru al Economiei în Bavaria în perioada 1920-1923.

795 Fără îndoială nu se referă la titlu (care ar însemna „furtună”), ci la autorul Theodor Storm (1817-1888), un poet celebru.

796 O anecdotă povestită deja (în 16 ianuarie), al cărei interes principal pare să fie de a pune în valoarea flerul artistic al povestitorului.

nimeni n-a vrut să se lase păcălit de acest bust fals! Când l-am văzut pentru prima dată – am eu un anumit instinct, chiar dacă adesea nu pot da motive precise cum poate să facă de exemplu Posse – când l-a scos din coş, primul meu sentiment a fost: ăsta, un Donatello? Ea credea că stucatorul de la care îl cumpărase îi ignora valoarea; nu cred; era o copie foarte ordinară. Soţul ei s-a aruncat în Königssee şi nu e deloc de mirare. Şi eu aş fi făcut la fel[797]! Nu a avut decât doi adoratori, unul dintre ei e mort şi celălalt a înnebunit!

Este păcat pentru eternitate, dar am uitat o istorioară de pe atunci[798], cea cu un Murillo al lui Simon Eckart. Era o greşeală de desen pe care Murillo n-ar fi lăsat-o să treacă. Toţi aceşti pictori aveau prieteni care ar fi spus imediat: Asta este inexact! Adesea erau şi câţiva

797 Această trăsătură este, fără îndoială în mod inconştient, comună cu Churchill. într-o dispută cu Nany Astor, colega sa de la Camera Comunelor, aceasta i-a spus că, dacă ar fi soţia lui, i-ar pune otravă în cafea, iar Winston i-a răspuns: „Doamnă, dacă aş fi soţul dumneavoastră, aş bea-o!” Anecdota, povestită numai de lordul Birkenhead, nu este sigură, dar Hitler ar fi putut s-o cunoască. Vezi Ricard M. Langworth, Churchill by Himself, Ebury Press, Londra, 2008, p. 532.

798 Iată confirmarea faptului că aceste însemnări sunt destinate posterităţii. Hitler vrea fără îndoială să spună că amintirile lui sunt adesea prea vagi ca să-şi amintească ce tablou al lui Murillo fusese copiat atât de prost. Să subliniem şi o aluzie, dintre cele mai rare, la tentativele lui literare: se jucase cu ideea de a scrie o piesă de teatru cu acest subiect. întâmplarea face că, la puţin timp după publicarea acestui text, memoriile unui prieten din adolescenţă de-ai lui Hitler, August Kubizek, dezvăluie eforturile lui de câteva luni de a scrie o operă întreagă, Wieland fierarul, pornind de la o ciornă a lui Wagner (Vezi August Kubizek, Adolf Hitler mein Jugendfreund, Stocker, Graz, 1953). Şi trebuie să aşteptăm ca Jäckel şi Kuhn să descopere în arhivele de la München textele lui din tinereţe (Hitler..., op. cit.) ca să aflăm că a scris poezii şi să citim unele din ele.

colaboratori, unul se ocupă de Madona, alţii de flori. Voiam să scriu o piesă de teatru despre asta: *Murillo*. Un singur om s-a supărat: Simon Eckart. Doi oameni aparent la extreme: Dietrich şi Simon Eckart, unul ziarist idealist, celălalt materialist!

6 februarie, seara

Dacă englezii ar avea în ultimul minut un om cu mintea limpede ar trebui să semneze pacea chiar astăzi, ca să salveze măcar ceva. Imperiul nu produce suficient ca să păstreze în acelaşi timp prima marină din lume şi o armată terestră de primă clasă. Englezii sunt comparabili astăzi cu o societate care trebuie să-şi oprească unele uzine ca să le menţină pe altele în activitate. La fel este şi cu americanii în ceea ce priveşte economia lor naţională. Dar mă gândesc mereu tot mai mult: pot exista perioade lungi de erori umane, la individ motivul rămâne viu! Daladier, Pétain, francezul obişnuit erau împotriva războiului. A fost numai o foarte mică bandă de oameni care a decis prin surpriză intrarea în război. Cu Anglia a fost la fel. Erau pacifiştii din principiu, cei care erau aşa din motive religioase, alţii din motive economice. Cei care au vrut războiul formau un grup foarte mic. De ce nu ar apărea dintr-odată din nou raţiunea? în Franţa, asta s-a realizat cu viteza fulgerului. Primul discurs al lui Pétain era foarte ferm[799].

---

799 în faţa acumulării de dificultăţi, atât din cauza contraatacului sovietic, cât şi a intrării în război a Statelor Unite ale Americii, Hitler începe să creadă într-un miracol şi să elaboreze pornind de aici un scenariu raţional. înainte ca puterea americană să vină concret în ajutor, politica antigermană a lui Churchill putea primi o lovitură din cauza atacurilor suferite de Regatul Unit al Marii Britanii din partea Japoniei. Clasa conducătoare britanică şi-ar face atunci, în sfârşit, socotelile şi s-ar decide să stopeze cheltuielile de război. Pentru a conferi oarecare probabilitate acestei construcţii intelectuale, vorbitorul

Englezilor nu le lipseşte spiritul de decizie. Ar fi trebuit ca să se ridice cineva şi să-i spună lui Churchill: Ca să avem de dat veşti bune Imperiului Britanic, ne este suficient ca dumneavoastră să părăsiţi postul. Nimeni nu a avut acest curaj, căci fiecare şi-a spus, dacă urma o catastrofă, el va purta răspunderea pentru aceasta[800]! Iată de ce orice şedinţă secretă[801] se poate întoarce în avantajul nostru: aceasta îl zdruncină! Nu va cădea atât timp cât un

---

riscă o comparaţie trasă de păr: voinţa războinică a Franţei, care nu era decât veleitate, s-a prăbuşit dintr-odată în 16 iunie 1940, odată cu înlocuirea lui Reynaud cu Pétain. Pe ambele maluri ale Canalului Mânecii, o „foarte mică bandă" (ein ganz kleinen Haufen), înfeudată evreilor, reuşise prin manevre viclene să facă o naţiune să intre în război împotriva voinţei sale. Hitler se face că uită astfel de propriile sale manevre din 1939 şi de brutalitatea agresiunii împotriva Poloniei, sub pretext că vrea să rectifice frontiera din regiunea Danzig, care nu lăsaseră Parisului şi Londrei nicio altă posibilitate decât o declaraţie de război. Se face că uită mai ales apariţia obstacolului reprezentat de Churchill chiar în momentul ofensivei lui împotriva Franţei. Acest eveniment a început să schimbe situaţia în întreaga tabără occidentală. O schimbare care datora totul unui individ de excepţie şi nimic unei „bande" oarecare. Intrarea în război a Statelor Unite ale Americii, în ciuda dificultăţilor imediate pe care le-a generat mai ales în Extremul Orient, făcuse această schimbare greu reversibilă.

800 Acest raţionament figura în iulie 1940 într-o scrisoare distribuită de Max Hohenlohe corpului diplomatic de la Berna - un document găsit în 1965 în arhivele Vaticanului. Hohenlohe spunea că deţine această analiză de la o persoană foarte apropiată de Hitler. într-un comentariu apărut în 2010, am presupus că era vorba chiar de Hitler. Iată că pare să se confirme. Vezi François Delpla, „Été 1940. La guerre vue de partout", www.derniere-guerre.com/presse/documents/inedit.pdf.

801 Camera Comunelor, atunci când vrea să dezbată chestiuni implicând secrete militare, ţine uneori şedinţe cu uşile închise, a căror existenţă este totuşi cunoscută de presă. Au fost în total cinci: 20 iunie şi 17 septembrie 1940, 25 iunie 1941, 23 aprilie şi 10 decembrie 1942. Aşadar, Hitler trebuie să aibă răbdare până în iunie.

succesor nu a tatonat terenul[802]. Asta s-a întâmplat la francezi, revirimentul nostru ţinea de oferta noastră de armistiţiu. Mai întâi au spus nu, apoi – nu e chiar aşa de cumplit[803]!

Într-o şedinţă secretă, cineva îl va acuza de trădare. Orice lovitură primită în est apropie repede acest moment. Trebuie să-l împiedicăm să mai facă un număr (*ein Theater*) \ Cu Singapore se închide poarta Extremului Orient. Speranţa ca iarna rusă să ne nimicească se spulberă[804].

---

802 O frază pe cât de importantă pe atât de instructivă: o condiţie necesară pentru ca Churchill să fie înlocuit este ca succesorul lui să fi primit asigurări din partea Germaniei că nu va profita de aceasta pentru a împinge mai departe avantajul de pe câmpul de luptă, ci va angaja imediat negocieri în vederea unei păci avantajoase pentru Marea Britanie.

803H alifax în frunte) de a intra în negocieri cu duşmanul. Or, Suedia era departe de a fi singurul intermediar prin care tranzitau, de la începutul războiului, comunicaţiile dintre pretinşii adversari. Toate ţările neutre sunt suspecte de a le fi tolerat. Anumite diplomaţii s-au activat în mod special în mai-iunie 1940, pentru a apropia punctele de vedere dintre taberele aflate în conflict: cea spaniolă şi cea a Vaticanului făceau aparte dintre ele, pe lângă cea suedeză. Este aşadar posibil ca ambasadorul spaniol Leque- rica sau nunţiul papal Valeri, foarte activi pe lângă guvernul francez în special după instalarea sa la Bordeaux la jumătatea lui iunie, să fi reafirmat propunerile „generoase" ale naziştilor şi să fi primit un refuz iniţial (Paul Reynaud dorea să negocieze, dar a pus drept condiţie o participare engleză, pe care Churchill o evita cu obstinaţie, de unde şi demisia lui în 16 iunie), înainte ca Pétain să ceară în 17 iunie nu armistiţiul, ci „condiţiile de armistiţiu şi de pace", adică (în ipoteza în care Lequerica, Valeri sau altă personalitate „neutră" ar fi „tatonat terenul") confirmarea „condiţiilor generoase".

804 Tot acest paragraf ne incită să credem că diplomaţia nazistă se activează în ţările neutre ca să dea asigurări opoziţiei britanice cu privire la persistenţa „condiţiilor generoase" din partea Germaniei.

Churchill vrea ca toate şedinţele parlamentului să fie publice, deoarece ştie că ţara lui este atât de patriotă, încât nimeni nu va îndrăzni, dar chiar şi acolo mici fraze le scapă multor adversari. Efectele dezastrelor orientale asupra lumii finanţelor sunt deja vizibile astăzi. Trebuie să susţii băncile dacă vrei să eviţi ca marile instituţii să dea faliment. Au lăsat să se năruiască bunurile şi depozitele bancare americane[805]. Putem fi siguri de un lucru: averea naţională poate să fie încă ridicată, dar este infim în comparaţie cu cifra de afaceri anuală. Dacă o naţiune importă timp de cinci ani în mod masiv fără exporturi corespunzătoare (presupunând că poate să aducă din exterior ceea ce îi trebuie), orice avuţie naţională se face praf şi pulbere. O reducere a veniturilor naţionale sau, mai bine spus, a cheltuielilor persoanelor particulare: dacă o ţară nu produce nimic timp de şase luni, toată avuţia ei dispare în şase luni!

Nu cred în idealismul prin care un popor va plăti la infinit datoriile pentru altele[806]. Imediat ce va deveni clar

---

805„ de împrumut şi închiriere” - Lend-Lease Act - care autorizează furnizarea gratuită sau pe credit de armament.

806 Hitler are aici dreptate, dar uită că regulile admit excepţii. Este adevărat că Anglia este pe cale să se ruineze pentru alţii şi că face aceasta din idealism. într-un sens precis: Hitler este pentru ea, atât timp cât este guvernată de Churchill, răul suprem care trebuie combătut cu orice preţ. A recunoscut-o atunci când şi-a prezentat guvernul în Camera Comunelor în 13 mai 1940, într-o frază mai puţin cunoscută decât cea în care promitea „sânge, durere, lacrimi şi sudoare”: scopul lui este „victoria, oricare ar putea fi costul” (victory; whatever the cost may be). Rivalul lui are probabil în minte acest pasaj sau altele de acelaşi gen. Iar cuvântul „idealism” este aici deosebit de savuros: chiar dacă speră ca dintr-o zi în alta socotelile financiare să-şi reintre în drepturi, concepe că se poate lupta împotriva lui de dragul unui ideal. Se constată în altă parte şi o creştere a rolului Japoniei, pe măsură ce Anglia îl dezamăgeşte pe Hitler (şi decade): iată că acum

că războiul costă fără a aduce nimic, dispoziţiile războinice ale Angliei vor dispărea! Am întors problema pe toate părţile! Când mă gândesc la evenimentele anterioare, suntem într-o situaţie excepţională. Avem pentru prima oară, împreună cu Japonia, o putere militară de prim ordin alături de noi. Nu va trebui să abandonăm niciodată alianţa japoneză: Japonia este o putere demnă de încredere! Pot să-mi imaginez că Japonia nu ar pune obstacole păcii, cu obligaţia să-i fie cedat Orientul. Japonezii nu ar putea digera India. Şi nu cred că au interes să ocupe Australia şi Noua Zeelandă. Dacă menţinem alianţa cu ea, Japonia va avea un sentiment de mare securitate. Nu vor mai avea de ce să fie îngrijoraţi. Alianţa germano-japoneză este pentru noi cea mai bună garanţie. Mai ales în cazul în care nu am putea conta pe o prietenie durabilă cu Franţa. Avem un punct absolut comun: ne trebuie 50 până la 100 de ani ca să digerăm chestiunea rusă, iar lor pentru a digera chestiunea asiatică. Englezii vor ieşi din această istorie cu o lecţie amară şi un ochi învineţit. Dacă o să fabrice mai puţin whisky o să fie un lucru foarte bun! Datorează toate acestea unui singur om: Churchill. Englezii acţionează ca şi când ar fi proşti. Adevărul dur le deschide ochii[807].

---

este „demnă de încredere” şi pilon al securităţii germane. Dar chiar şi Franţa este înfăţişată aici, într-o străfulgerare, ca o „prietenă durabilă”. Iată care ar fi împlinirea visului etern al lui Pétain, să limiteze distrugerile păcii, reconfortând încrederea Germaniei şi întorcându-şi toată ura împotriva Marii Britanii.

807 Hitler încă mai vrea să creadă într-o pace cu tabăra „rezonabilă” a politicienilor conservatori. Ar trebui să accepte pierderea Hong Kong-ului, a Malaysiei şi a Singaporelui, ca răscumpărare pentru eroarea de a-1 fi urmat un timp pe Churchill, dar Hitler garantează pentru a juca rolul de mediator şi de a salva, pentru verii lui arieni, esenţialul: va convinge Japonia să respecte durabil apartenenţa Indiei, a Australiei şi

Intrarea Japoniei în război contribuie şi la desenarea unui nou chip al Europei. Pentru început, se deschide o cale prin Spania sau Turcia. Este suficient să explicăm Turciei că vom reînnoi convenţia de la Montreux şi îi[808] vom pune în poziţia de a fortifica strâmtorile. Este cel mai economic pentru noi. Nu vom avea nevoie de o flotă mare în Marea Neagră, care nu este decât o mare cu broaşte. O flotilă de vapoare mici este suficientă dacă la Dardanele veghează o gardă solidă, căreia noi îi vom livra tunuri. Nu este nevoie de mai mult ca să echipăm un singur cuirasat. Turcii au devenit, într-un fel sau altul, ostili englezilor[809].

7 februarie, seara

(Invitaţi: Todt[810] şi Speer)

---

a Noii Zeelande la Commonwealth-ul britanic. Va merge până acolo încât să transmită o ofertă de acest gen prin canalele sale din ţările neutre? Ne putem pune întrebarea.

808 Sic. Traducerea respectă o mică incoerenţă a vorbitorului, care trece fără tranziţie de la numele ţării la un „îi" prin care îi desemnează pe conducătorii acesteia.

809 Aluzia la Spania nu este dezvoltată. Hitler vrea fără îndoială să spună că, fie prin Gibraltar, fie prin strâmtorile turce, Germania va avea acces la Marea Mediterană. Pacea în continuare dorită cu Anglia o va obliga pe aceasta să deschidă strâmtoarea Gibraltar pentru traficul internaţional, aşa cum Convenţia de la Montreux deschide Marea Neagră. Germania, putere europeană hegemonică, va trebui să poată controla ceea ce se întâmplă în sudul continentului, chiar să cunoască şi o oarecare expansiune în Orientul Mijlociu.

810 Antreprenorul-ministru îşi trăieşte ultimele ore. Accidentul lui de avion din ziua următoare pare suspect istoricilor sceptici în faţa ipotezei că Hitler ar fi putut ordona anumite crime, ca incendierea Reichstagului. Mobilul nu lipsea - existenţa unui succesor prezent la faţa locului, numit imediat şi amestecat în această conversaţie. Chiar dacă naivul Speer este, personal, greu de bănuit de complicitate prealabilă, după această întâmplare a ştiut să-şi alunge din conştiinţă orice întrebare stânjenitoare. Mobilul cel mai evident, dincolo de dorinţa pe care ar fi putut-o avea Hitler de a-1 numi pe Speer, este că Todt credea că

Un popor creşte repede atât timp cât există loc pentru al doilea, al treilea şi al patrulea fiu. Ţăranul are interesul să aibă în continuu mână de lucru; le dă de lucru bucuros copiilor lui, până când aceştia devin adulţi. Mai târziu, nu sunt o povară pentru el, dacă găsesc un loc să se stabilească. Este cu totul altfel atunci când este obligat să-i păstreze pe viaţă; atunci natalitatea scade imediat!

Inventatorii tehnicii americane sunt aproape toţi germani din Şvabia[811]! Cât de fericit mă face estul: poporul german îşi va regăsi în sfârşit libertatea de mişcare!

8 februarie

(Invitaţi: Speer, Himmler)

Justiţia noastră este încă prea puţin flexibilă! Nu sesizează pericolul actual care constă în faptul că specia criminală îşi deschide în societatea noastră un fel de breşă, pentru ca să irumpă când i se va părea că a venit momentul. Tocmai am citit ceva: numeroase jafuri comise de oameni având deja condamnări grele sunt pedepsite cu închisoare!

Dacă tolerăm ca în timpul acţiunilor de camuflare să se comită delicte, va fi nevoie de mai puţin de un an ca să ajungem la o stare de insecuritate generală[812]! O situaţie

---

victoria nu mai este posibilă, îi adusese la cunoştinţă acest argument şefului său şi dispunea de competenţe de primă mână pentru a-1 demonstra. Vezi François Delpla, Hitler, pp. 298-300.

811 O variantă a fanteziei care considera că două treimi din inginerii de dincolo de Atlantic sunt de origine germană (vezi însemnarea din 25 septembrie).

812 Un studiu recent referitor la regulamentele din lagărele de concentrare a dezvăluit că deţinuţii evadaţi şi recapturaţi erau interogaţi cu grijă pentru a se şti dacă în timpul escapadei lor comiseseră jafuri nocturne. în caz afirmativ, erau sistematic executaţi. Vezi Nicolas Bertrand, Venfer réglementé. Le régime de détention dans les camps de concentration, Editura Perrin, Paris, 2015.

care există deja în Anglia. Astăzi, se spune acolo, ar trebui să aplicăm metoda germană[813]! în unele locuri s-a ajuns la 40% din tot ceea ce este furat!

În timpul războiului mondial, un dezertor era închis într-o fortăreaţă şi degradat în soldat de clasa a doua. Dar ce trebuia să îndure un soldat curajos! Şi cel care făcea trafic cu succes în spate nu păţea nimic! Când nu era achitat, avea o viaţă frumoasă în închisoare. Victimele furtului trebuiau să se refacă muncind cu propriile mâini! Un şmecheraş ca acesta putea să-şi fructifice produsele propriilor furturi. Fiecare regiment avea un netrebnic de această speţă. Ce i se întâmpla? Trei sau patru ani de închisoare. Asta îi dezgusta pe oamenii de pe front.

Când te gândeşti la precaritatea vieţii umane în prima linie! Iar acolo un tâlhar este întreţinut pe socoteala comunităţii. Ce contrast! După zece ani de închisoare, un om este oricum pierdut pentru comunitatea poporului. Cine o să-i mai dea de lucru? Un astfel de şmecher, fie îl închizi pe viaţă într-un lagăr de concentrare, fie îl ucizi. În acest moment, a doua soluţie câştigă în importanţă, joacă un rol de descurajare. Pentru a întări valoarea sa de exemplu, trebuie să-i înhăţăm şi pe toţi complicii!

În loc de asta, justiţia se apucă să caute cu afecţiune şi cu grijă în acte pentru a aplica fiecăruia o judecată echitabilă după criteriile din timp de pace. Trebuie să ne debarasăm de judecăţi de acest fel, în toate împrejurările!

Repercusiunile practice ale aplicării legilor, iată ceea ce nu vede juristul! Dar criminalul cunoaşte practica justiţiei şi îşi reglează comportamentul pe baza acestei

813 A patra aluzie la presa engleză în mai puţin de o lună: Hitler citeşte de aproape tăieturile de presă cu acest subiect pe care i le selectează Otto Dietrich. Vezi consemnările din 12 ianuarie, 15 ianuarie şi 2 februarie.

cunoaşteri. El descoperă că jefuirea trenurilor duce cel mult la câţiva ani de închisoare! îşi spun că dacă merge prost, sunt aranjaţi pe viaţă; nu mai e nevoie să devină soldat; totul este frumos, igienic, nimeni nu face rău nimănui, ministrul Justiţiei veghează la asta; dacă războiul este pierdut, se pot viza cele mai înalte posturi: dacă este câştigat, se poate conta pe amnistie.

În astfel de cazuri, justiţia trebuie să aplice legi de excepţie. Dar numai o parte din judecători face aceasta, ceilalţi nu le folosesc!

Cel mai mare cancer sunt pastorii celor două confesiuni ale noastre! Nu pot să le răspund pe moment, dar totul se înscrie în cartea mea mare de socoteli. Va veni momentul când acestea se vor regla fără să purtăm mănuşi. Nu ştim ce este cu adevărat mai periculos: când un preot cade în patriotism sau când se arată ostil. Este adevărat că m-au ajutat să iau o decizie. Atât timp cât sunt sălbatic, nu au de ce să se teamă. Dacă într-o zi mă calmez, asta înseamnă că decizia mea va fi fermă şi atunci o să vedem bine cine va urla! în astfel de momente nu mă voi încurca în plasele juridice. În astfel de cazuri, conştiinţa necesităţilor este cea care are forţă de lege! Estimez că peste zece ani totul se va schimba mult[814].

Nu vom scăpa de o soluţie fundamentală. Dacă se consideră necesar să se construiască societatea omenească pe ceea ce se estimează a fi o minciună, atunci

814 încă o tiradă importantă. Hitler îşi detaliază arta de a lua prin surprindere (nu este niciodată aşa de periculos ca atunci când este calm - ne putem întreba dacă în această clipă se gândeşte la accidentul foarte recent al lui Todt), aplică religiei creştine aceeaşi metaforă medicală ca şi iudaismului (cancer), ştie să aştepte şi să acumuleze nemulţumirile... Concret, declară că a renunţat deocamdată să se răfuiască cu Clemens von Galen.

societatea nu este nici măcar demnă să se menţină. Dacă se consideră că adevărul poate să fie un fundament suficient, atunci conştiinţa comandă fiecăruia să acţioneze pentru adevăr şi să eradice minciuna. Toate secolele care au suportat această insultă la adresa culturii nu vor mai fi înţelese de generaţiile viitoare. La fel după cum a trebuit să se renunţe la vânătoarea de vrăjitoare, va trebui să se abandoneze şi acest rest. Dar trebuie mai întâi anumite baze[815].

8 februarie seara

(Invitaţi: Himmler şi Speer)

America este o republică chiar de la origine, în timp ce în Europa republica a fost precedată de monarhie. În Anglia, regele nu este decât decorativ, prim-ministrul este cel care guvernează. Numai Germania seamănă astăzi cu America, unde Camera Reprezentanţilor nu apare decât în mod intermitent şi unde Curtea Supremă nu poate casa deciziile preşedintelui, decât atunci când contrazic fundamentele constituţiei sau se referă la chestiuni de competenţa exclusivă a Congresului. Preşedintele SUA are puteri mult mai extinse decât, de exemplu, vechiul împărat

815e ra prevăzut). îşi reafirmă ca niciodată setea sa de sânge „arian”, dar „degenerat”: cel al criminalilor germani, în sensul foarte larg al termenului, deoarece îi înglobează aici pe hoţi, aceşti paraziţi din spatele frontului care profită de angajamentul „celui mai bun sânge” în prima linie. Apoi, prin metafora cancerului, sare într-o tiradă împotriva creştinismului, care serveşte mai degrabă de regulă pentru a desemna acţiunea evreilor. Creştinii sunt evident mai numeroşi, şi chiar şi ecleziaştii, invers faţă de evreii germani (acum deja izolaţi în cea mai mare parte în cartiere şi în imobile specifice atunci când nu au fost încă deportaţi spre est), preoţii şi pastorii păstrează mijloace importante de acţiune asupra societăţii. Ei formează, aşadar, „cel mai mare cancer” şi Hitler, cu groaza unei înfrângeri întrevăzute, începe să se gândească la măsuri profilactice dure împotriva lor. Ideea de „a lăsa creştinismul să se stingă de la sine” mai este valabilă?

german, care depindea de parlament. În Germania s-ar fi stabilit puţin câte puţin o situaţie ca în Anglia.

Acolo, regele nu este decât un gardian al constituţiei. Numai trecând prin influenţa societăţii un rege foarte inteligent poate să-şi pună amprenta pe politică. Camera Superioară este o adunare de nobili sclifosiţi, de care nu se sinchiseşte nimeni; un talent care apare în Camera Comunelor, atunci când devine periculos şi se vrea să fie redus la tăcere, este trimis la lorzi.

La noi, un cancelar ar fi putut s-o ia înaintea preşedintelui Reichului, dacă ar fi dat voinţei lui forţa de lege în faţa Reichstagului. Pentru a para crizele pe care ar fi putut să le genereze o asemenea situaţie, am contopit cele două sarcini de şef de stat şi de cancelar răspunzător în faţa reprezentării populare. Dar nu trebuie să fie un führer pe viaţă. După un anumit timp, şeful statului trebuie să iasă la pensie[816].

9 februarie, la amiază

(Invitat: Speer)

Sunt convins că guvernanţii englezi au interes, din punct de vedere financiar, să se poarte măşti de gaz: au participaţii la producţie. Şi dacă pentru aceasta primeşti câteva sute de mii de lire, poţi foarte bine să te plimbi cu o mască, sau cel puţin să pui trabucuri în etui[817].

Imediat ce îţi dai seama de aceasta, înţelegi exclamaţia doamnei Roosevelt: „Aceea este o lume în care

816 Această înţelepciune îl distinge pe Hitler de mulţi dictatori. Chiar dacă nu se gândeşte să-şi aplice lui însuşi regula aceasta, mai mult ca oricând se vede ca un fondator şi consideră că după moartea lui puterea va fi exercitată de oameni mai obişnuiţi care, pentru a rămâne în serviciul „comunităţii poporului”, nu vor trebui să-şi păstreze funcţia prea mult timp.

817 Zeflemea destul de grosieră la adresa lui Churchill.

nu vrem să trăim!” Ca odinioară tronul şi altarul, acum sunt evreii şi această pătură superioară care sunt uniţi printr-o comunitate de interese[818].

Dacă în loc să dăm Bisericii 500 de milioane, am plăti câţiva arhiepiscopi lăsându-le decizia de a distribui banii cui vor, atunci nu ar avea decât puţini colaboratori, ca să-şi păstreze mai mult pentru ei şi ar merge şi în patru labe pentru noi. Cu 10% din ceea ce vărsăm noi, am putea avea o Biserică devotată statului pe care să-l slujească în mod fidel. Trebuie să terminăm cu formele trecutului. Micile secte au nevoie de câteva sute de mii de mărci, ele luptă pentru noi, fac totul! Toate serviciile care controlează conturile Bisericii trebuie să fie suprimate în numele principiului conform căruia mâna dreaptă trebuie să ignore ce face stânga. Toate aceste instanţe trebuie să fie privite ca semne nejustificate de lipsă de încredere[819]!

O zi ploioasă la Berchtesgaden era o binecuvântare. Mai întâi, toate excursiile în curs de desfăşurare se opreau, apoi nu aveam nevoie să mă expun la soare! A, da, munţii sunt tot ce poate fi mai frumos. Era o vreme când îmi venea să plâng când trebuia să plec de la Berchtesgaden. Atât timp cât putem evita ca peisajul să fie străbătut de linii de înaltă tensiune şi de teleferic este magnific. Pot chiar să-mi placă şi drumurile, dar un funicular nu este frumos!

De Anul Nou trebuia întotdeauna să fug la Berchtesgaden ca să pot telefona. Trăgătorii mă anunţau

---

818 Burghezii, indiferent care ar fi rasa sau originea lor, sunt tot mai mult asimilaţi cu evreii, sau cel puţin prezentaţi ca fiind la fel de nocivi.

819 Hitler întoarce viclean o frază a lui Isus („să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta”, în Sfânta Evanghelie după Matei, 6:3) şi plănuieşte să-i ducă în ispită pe episcopi prin suprimarea controalelor referitoare la utilizarea subvenţiilor publice - ce e drept, foarte diminuate.

triumfători că trăseseră aşa sau aşa tone de praf – eu li-l ofeream! Toate liniile erau la pământ! Aceste puşti sunt foarte grele, unele datează din secolul al XVI-lea[820].

9 februarie, seara

Aceşti englezi înţeleg tot ce se poate înţelege, mai puţin faptul că trebuie să încasezi în mod decent o înfrângere.

Dacă mi s-ar procura astăzi un bombardier capabil să zboare 700 – 800 de kilometri, aş fi avantajat peste tot[821]. Nu ar avea nevoie să fie înarmat, căci ar merge mai repede decât toate avioanele de vânătoare. Din acest motiv, ar trebui să se acorde prioritate în planificare bombardierului şi nu avionului de vânătoare, căci avionul de vânătoare este copiat imediat. Ar fi un salt enorm prin comparaţie cu prezentul. Ar merge şi dacă aş avea un bombardier care să zboare la 14.000 de metri altitudine, dar de la o asemenea înălţime este greu să vizezi!

10.000 de bombe lansate asupra unui oraş nu au eficacitatea unei singure bombe care cade pe centrala electrică a unei mari instalaţii. Sau pe câteva staţii de pompare de care depinde aprovizionarea cu apă a Londrei, atunci adio snobism! Raţionamentul bun este următorul: în ce locuri are adversarul ceea ce îl interesează cel mai mult? O bombă de 500 de kilograme pe o centrală electrică este suficientă. Asta este decisiv. Dacă voi avea 200 de

820 Este vorba de o tradiţie locală: erau asociaţii care întreţineau armele vechi din secolul al XVI-lea, chiar şi archebuze, pentru a le utiliza la sărbătorile de la sfârşitul anului, când trăgeau în ţinte în aer liber. Vezi Rudolf Kriss, Das Berchtesgadener Weihnachtsschiessen und verwandte Bräuche, Hölzl, Viena, 1941.

821 Se ştie că Hitler a fost criticat pentru că, pe parcursul fabricaţiei, a transformat în bombardier Messerschmitt 262, primul avion cu reacţie al armatei aerului, conceput ca avion de vânătoare. Avem aici poate momentul când îi încolţeşte în minte această idee.

asemenea bombardiere şi dacă vor zbura timp de şase luni, îl voi domina pe adversar: nu va mai avea timp să riposteze!

Explicaţiile pe care mi le-au dat japonezii despre tactica pe care o folosesc ei acum îmi procură un amestec de satisfacţie profundă şi de mânie. Submarinul de buzunar cu doi oameni la bord ne-a fost propus de nenumărate ori şi l-am respins cu un zâmbet de superioritate. Într-un război tehnic, învinge cel care posedă cea mai bună armă la un moment dat.

Dacă venim anul acesta cu noul nostru tanc[822], cu vreo 12 de fiecare divizie, toate blindatele adversarului vor fi lichidate. Dacă Rommel ar avea 24, americanii ar putea să vină, vor fi împuşcaţi ca iepurii. În punctul decisiv trebuie să ai superioritatea tehnică. Spun foarte sincer, eu sunt un nebun al tehnicii. Domină întotdeauna cel care vine cu inovaţii tehnice surprinzătoare.

Dacă cele trei nave pe care voiam să le trimitem la Narvik ar fi fost acolo, distrugerea vaselor noastre ar fi devenit imposibilă şi toată istoria s-ar fi desfăşurat altfel. Dacă aş fi cunoscut adevărata situaţie, din laşitate i-aş fi rechemat imediat pe oameni. Lăudat să fie şi îi mulţumesc cretinului care a uitat să semnaleze că transportul nu era posibil. A fost lovitura cea mai îndrăzneaţă care a avut loc vreodată[823].

---

822 Fără îndoială este vorba de Tiger 1, utilizat începând din luna iulie.

823I ntelligence during the Second World Wary Cambridge University Press, Londra, 2004, pp. 260-267. Pe de altă parte, Hitler încearcă să se justifice pentru lovitura foarte dură primită în această campanie, la Narvik - distrugerea tuturor navelor care aduseseră trupele, adică zece distrugătoare, ceea ce reprezenta o parte importantă din flota de război germană, construită în grabă începând din anul 1933. A depins de foarte puţin, căci trebuiau să fie protejate de trei vase: probabil că este vorba de cuirasatele ScharnhorsU Gneisenau şi Admirai Hipper, revenite

Este, de asemenea, un caz unic în istorie, când te lansezi împotriva unui port cu ideea că posedă fortificaţii, după cum afirmă un vechi ministru de război al ţării vizate. Dacă ar fi existat acolo fortificaţii adevărate, le-am fi ocupat şi am fi putut să ne regrupăm! Din fericire, Churchill îl trimisese pe nepotul său, un mucos, ca să trâmbiţeze că vin englezii! Şansa noastră a fost că englezii au văzut că ne îndreptăm spre Norvegia:

atunci s-au întors! Interzisesem ca o formaţie să călătorească în uniformă şi nu contasem pe faptul că cea peste care au dat – Flak – era cu toate acestea în uniformă!

Cea mai bună dovadă că porcii ăştia pregăteau în acel moment ceva: spumegă de furie! Informaţia noastră a

---

în Germania, după ce ultimele două dintre acestea fuseseră avariate la începutul campaniei în confruntările cu flota engleză din apropiere de Trondheim. Scuza este slabă şi Hitler ar putea în schimb să se laude pe bună dreptate că obţinuse un mare succes (ocuparea întregii coaste a Mării Nordului vizavi de Scoţia - teren rezervat britanic -, mai puţin Belgia şi Olanda cărora avea să le vină rândul curând), deplasându-şi rapid vasele, cu preţul de a le sacrifica, în timp ce Wilhelm al II-lea nu profitase în niciun fel de flota sa, mult mai puternică. Dar Hitler are nevoie să-şi remonteze moralul atât al său, cât şi al trupelor, pretinzând că, dacă ar fi avut puţin mai mult succes, ar fi cucerit Norvegia, păstrând distrugătoarele. în trecere strecoară totuşi informaţia că operaţiunea era riscantă, că logica l-a făcut să renunţe la idee şi că a greşit; atunci îşi laudă propria îndrăzneală şi încrederea în Providenţă. îl acuză pe Vidkun Quisling, ministrul norvegian al Apărării din mai 1931 până în martie 1933, de asemenea în trecere, că l-a informat greşit despre fortificaţiile de la Narvik, în spatele cărora calculase să-şi regrupeze oamenii (care au fost alungaţi de acolo şi au fost nevoiţi să se replieze spre interiorul teritoriului când au sosit trupele ffanco-engleze, ceea ce a constituit singura înfrângere germană în timpul primului an de război). Vom observa şi că se laudă că şi-a deghizat soldaţii în mateloţi civili şi că pur şi simplu inventează o retragere a flotei engleze, care ar fi dat nas în nas cu un echipaj care nu aplicase acest ordin.

fost publicată în ziarele norvegiene şi daneze. Ce investigaţii trebuie să fi făcut ca să afle cum de fusesem informaţi!

Cât despre afacerea siciliană, a fost înăbuşită în faşă de apariţia lui Kesselring[824].

10 februarie, seara

(Imitat: Himmler)

Profesorul meu de şofat era Adolf Müller. Mi-a spus: „Maşina asta nu e maşină, e o cratiţă, şoferii pe care îi aveţi conduc ca nişte cizme". „Müller, ce te-a apucat?" „Cu maşina asta dacă o ţineţi tot aşa n-o să ajungeţi departe! O maşină care îşi pierde o roată (asta mi se întâmplase!) şi un şofer care închide portiera cu piciorul, amândoi sunt buni de fier vechi! Veniţi odată cu mine, am să vă arăt ce înseamnă o maşină!"

Trebuia să mergem la Würzburg să cumpărăm o presă mare. A venit costumat în pantaloni de golf! Eu: „Cine călătoreşte aşa?" El: „Eu!" Eu: „Atunci nu plec!" El: „Veniţi, o să vedeţi ce înseamnă să şofezi!". Trebuie să recunosc: această călătorie a fost cea mai instructivă din viaţa mea – sunt gata întotdeauna să învăţ, spre deosebire de alţi oameni. Mai întâi: maşina era un Benz 16 – 50! Am văzut că a mea avea toate defectele! Al doilea: şofatul lui Müller era minunat! Primul lucru, trebuie să încetineşti în localităţi. Dacă cineva loveşte un copil, trebuie să meargă imediat la închisoare! Şi nici nu trebuie să rulezi pe

824 Winston Churchill, The Second World War, Houghton Mifflin Company, Londra, 1949, voi. 2, p. 552 şi voi. 3, p. 52; iar pentru partea germană, vezi Franz Haider, op. cit., consemnările din 10 şi 17 decembrie 1940. Ordinul de transfer al Fliegerkorps X din Norvegia în Sicilia, din 10 decembrie 1940, figurează în jurnalul OKW: vezi Hans-Adolf Jacobsen (ed.), Kriegstagebuch des Oberkommando der Wehrmacht, voi. 1, Bernard & Graefe, Frankfurt, 1965, p. 1186.

margine, acolo unde se joacă ei! Pentru mine era o lecţie nemaiauzită! Prudenţa ca prioritate: niciodată nu depăşeşti decât atunci când celălalt a înţeles că vrei să-l depăşeşti! După gustul meu, mergeţi toţi prea repede în mijlocul mulţimii! Ştiţi, atunci când iei virajele în felul acesta roţile din spate scrâşnesc? Şi tot aşa mai departe. Mi-era de-a dreptul ruşine!

M-am întors cu o hotărâre, mai întâi: să cumpăr imediat un Benz, şi pentru aceasta am făcut cunoştinţă cu Werlin[825]! în al doilea rând: şoferii mei, de acum înainte am să-i învăţ să şofeze! După aceea, eu i-am format. Am realizat performanţe importante, totuşi am rulat întotdeauna foarte prudent! M-am dus să-l văd pe Werlin: „Aş vrea să cumpăr un Benz". „A, spune el, aţi venit, în sfârşit!" „Cât costă un 16 – 50?" Mi-a spus un preţ imaginar. „Dar nu trebuie să începeţi cu 16 – 50! încercaţi mai întâi cu un 10 – 30 ca să vă obişnuiţi". Erau lovituri de pumnal pentru mine! Maşina mergea perfect! Dar nu depăşea 85 pe oră! „Este mult mai bine, spunea Werlin, dacă ajungeţi cu bine la 80 decât să vă omorâţi la 110!"

Este un lucru să ştii să conduci şi altul să ai prezenţă de spirit în momentul critic: Schreck avea şi una şi alta în mod egal, era puternic ca un bivol şi rece ca gheaţa. Cu maşina se năpustea în comunişti. Putea să întoarcă maşina în loc cu un singur braţ. Kempka mă duce acum de aproape zece ani şi nu am să-i fac decât complimente. Pe de altă parte, îşi întreţine impecabil parcul. La sfârşitul lui

825 Jakob Werlin (1886-1965) conducea începând din 1921 depozitul Benz din München. Devenit furnizor regulat de maşini pentru NSDAP, a devenit membru de partid în 1932 şi a intrat în SS (în mod onorific) doi ani mai târziu. Consilier al lui Hitler pentru chestiunile legate de automobile, fusese numit (în 16 ianuarie) „inspector general al Führerului pentru automobile".

septembrie îl întreb: ai lanţuri şi ulei de iarnă? Şi până la cele mai mici detalii, totul este în ordine. Dacă vreau ora exactă, nu am decât să privesc ceasul de la bord. Fiecare manometru… totul funcţionează. Trebuie să spun cu toată sinceritatea că, în materie de conştiinţă profesională, nu am avut şofer mai bun decât Kempka. În situaţiile foarte critice nu ar avea acelaşi sânge rece ca Schreck. Este preocupat în întregime numai de condusul lui, poate că este îngrijorător pentru el, în timp ce cu Schreck în astfel de momente era vechiul camarad de război care şedea la volan.

La Münster, tocmai un oraş de preoţi, când a închis portiera, un şofer a fost cât pe-aci să-mi smulgă sacrumul[826]! mai înainte, la Leipzig, un saxon mi-a explicat: maşina funcţionează de mai multe zile, dar nu şi frânele! N-am putut să-i răspund decât că nu voi face 90 de kilometri cu el. Odată trebuia să merg să prind la Hanovra rapidul de noapte pentru München. A venit o maşină străină să mă ia, condusă de un saxon de pe lângă Weimar. Nu se vedea nimic. Credeam că mai există încă iluminat în oraş. „Vă rog, aprindeţi farurile!” „Asta am făcut, dar bateria e pe terminate”. După o clipă, pac! plesneşte un cauciuc. La naiba, numai asta mai lipsea! Se fâţâie un timp în jurul maşinii. „Dar nu aveţi roată de rezervă?” „Ba da, dar nu este umflată, este dezumflată de mai multe zile!” Atunci îmi amintesc că trebuia să ne urmeze o altă maşină: Lutze! A venit, era Opelul nostru, primul 10 – 14, cel mai prost din gamă, cu patru cilindri! Şi iată că mă duce Lutze cu maşina, dar cum! „Lutze, mai

826 Este de mirare că în această întâmplare cu automobilul, care s-ar fi putut petrece oriunde, Hitler acordă importanţă numelui comunei: „Münster, un oraş de preoţi”. Este în mod clar preocupat de afacerea Galen.

avem şanse să prindem trenul?” Dar Lutze nu are decât un ochi, evaluează prost şi dintr-odată se pierde: eram într-un şanţ! Am reuşit să ieşim în marşarier. Mă resemnasem deja. Se năpusteşte în Hanovra ca un nebun. Încă cinci, încă trei, încă două minute şi iată-ne la gară, ne urcăm în grabă şi prindem trenul care era încă acolo, ce uşurare!

Am avut fel de fel de şoferi în mişcare! Göring conducea în special pe stânga, se simţea bine mai ales când avea în faţa ochilor partea stângă a drumului! în momentele periculoase, băga viteză, avea o încredere superstiţioasă.

Killinger era şi el un şofer mare. Bastian a coborât într-o zi, a pocnit doi indivizi care îl provocaseră lăsându-i leşinaţi, s-a urcat la volan şi a demarat din nou!

Într-o zi ne întorceam de la Mainz. În spatele meu – o maşină cu sirenă. Eu călătoream ca invitat. Schreck mergea în spate. Ne-am încrucişat cu o societate a cicliştilor roşii. Huo, asasinilor! Când au auzit sirena, au părăsit drumul şi au lăsat bicicletele pe jos. Schreck a călcat peste ele fără să se grăbească. Au rămas cu gura căscată, văzând cum se poartă poliţia – maşinile poliţiei aveau acest gen de sirenă. După aceea au început să strige din nou „Asasini, bandiţi, bandiţi hitlerişti” şi el este acolo în persoană!

Dar adesea erau şi scene foarte neplăcute. Nu era nicio bucurie când trebuia să traversăm cu maşina printr-un grup de oameni. Când eşti apropiat de un om de atât de mult timp, nu sunt şoferi, sunt membri ai partidului, sunt camarazi care m-au condus!

17 februarie, la amiază

(Invitat: Himmler)

Fascismul[827] veritabil este germanofil, dar toată această clică de curte este întru totul ostilă lumii germanice. Ducele mi-a spus la Florenţa: Soldaţii mei sunt decenţi, sunt oameni cumsecade, dar nu pot să am încredere în ofiţerii lor! Ultima dată când l-am văzut pe Duce, vorbea despre aceasta pe un ton încă şi mai tragic.

Am făcut această experienţă, printre alţii şi cu Pfeffer[828]. Când anumite persoane adoptă un anumit mod de a gândi, după aceea au aceasta în sânge. Etosul moral se pierde într-un idealism interesat, în care frontiera dintre idealism şi egoism se estompează.

Când cineva este un pârâcios, nu poate fi un ofiţer excelent. Acest Roatta[829] este un pârâcios. În 1940 a sabotat planul de penetrare pe valea Rinului[830]. O selecţie pozitivă nu se va putea produce atât timp cât această mafie a vârfurilor nu va fi eliminată. Este absolut la fel ca o mafie a lumii subterane[831]: o conjuraţie de persoane

827 Este vorba de regimul italian.

828 Franz Pfeffer von Salomon (1888-1968) a comandat SA între 1925 şi 1930.

829 Mario Roatta (1887-1968) era pe atunci considerat şeful stătu - lui-major al armatei italiene; probabil că Hitler şi-a format o opinie despre el atunci când era ataşat militar la Berlin, între iulie şi octombrie 1939.

830 Pură invenţie: sabotorul real era Adolf Hitler, care nu voia sub ni-ciun pretext ca Mussolini să ceară ajutor pentru victoria lui şi îl lăsase singur, să-şi frângă gâtul în construcţiile defensive ale francezilor din Alpi (vezi însemnarea din 4 ianuarie).

831 „Mafia der UnterweltMetafora lumii subterane malefice, pe care Hitler ar fi putut s-o preia, de exemplu, din Aurul Rinului de Wagner, serveşte adesea pentru a desemna acţiunea ocultă a evreilor. Este interesant să o vedem aici asociată, inclusiv în vocabular (Mafia der Oberwelt), cu nefasta aristocraţie, cuvântul „mafie” făcând trimitere astfel la conceptul de scursură a societăţii, înşelătorie şi înţelegere disimulată. Superficialitatea se afirmă din plin, răul este peste tot la fel.

interesate, care, oricât de proaste ar fi ele însele, şi-au conservat totuşi instinctul animalic de a înţelege unde este talentul. Datorită acestui talent sunt cei mai neruşinaţi adversari!

În Italia nu va merge mai bine atât timp cât nu vor avea un stat al führerului mai clar organizat. Astfel de state ale führerului pot dura secole întregi. Constituţia Veneţiei a durat 960 de ani[832]. În tot acest timp au dominat toată jumătatea de est a Mediteranei. Cu o monarhie asta nu ar fi fost posibil. Numai că baza era prea mică pentru o dominaţie mai amplă, dar tot ce se putea obţine de la acest sistem s-a obţinut! La fel şi oraşele noastre din Hansă. Nu le-a lipsit decât puterea imperială! Nu se poate domina pe termen lung cu 6.000 de familii de spartani, 340.000 de iloţi, plus Asia Mică şi Sicilia. Că acest lucru a putut dura câteva secole este o dovadă a măreţiei acestui sânge.

Evenimentul major al Antichităţii – declinul lumii antice – este mobilizarea maselor sub steagul creştinismului. Astfel, această concepţie avea la fel de puţin de-a face cu religia ca şi socialismul marxist cu soluţionarea problemei sociale. Antichitatea nu a înţeles iudeo-creştinismul. Avea gustul clarităţii: cercetarea era liberă, reprezentarea divinului era ancorată în obiceiuri, dar fără să fie legată de acestea. Nu ştim nici dacă aveau o reprezentare precisă despre viaţa de dincolo; exista mai degrabă ideea că materia nu se pierde: în fiinţele vii se găseşte viaţa eternă. Putea să fie vorba despre concepţii asemănătoare cu cele care existau în Japonia şi în China în perioada când a apărut crucea încârligată. La noi, a venit evreul. El a adus această idee monstruoasă că viaţa îşi găseşte prelungirea în lumea de dincolo. Poţi să iei viaţa

832 A lăudat deja acest stat cu trei săptămâni mai înainte: vezi însemnarea din 24 ianuarie.

de aici, pentru că în cea de dincolo va prospera, când în realitate omul este terminat tocmai prin însuşi faptul că pierde această formă. Sub acoperirea religiei, evreul a adus intoleranţa, acolo unde nu domnea decât toleranţa şi adevărata religie: pe de o parte, o admirabilă înţelegere umană, un comportament suveran, pe de alta o recunoaştere umilă a limitelor oricărei cunoaşteri şi a tuturor puterilor oamenilor, care mergea până acolo că se construiau altare pentru zeul necunoscut!

Acelaşi evreu care a inoculat odinioară Antichităţii creştinismul şi a distrus această realitate minunată a găsit acum un nou punct slab: conştiinţa încărcată a lumii noastre. Aceasta s-a produs prin mijlocirea unei schimbări de nume: aşa cum odinioară Saul a devenit Pavel, Mardoheu[833] s-a numit Marx. S-a strecurat în breşa problemei sociale ca să aţâţe câteva revoluţii.

Pacea nu poate surveni decât într-o ordine naturală. O ordine care constă în faptul că naţiunile se organizează în aşa fel încât cele mai capabile domină. Prin aceasta, subordonaţii obţin mai mult decât ar avea prin propriile mijloace.

Această ordine a fost distrusă de evreime. Ajută la victoria sălbăticiei, a ticăloşiei şi a prostiei. Creştinismul a avut nevoie de paisprezece secole pentru a atinge culmea monstruozităţii. Şi nici noi nu avem dreptul să spunem că bolşevismul este deja la pământ. Cu cât îl eradicăm mai profund, cu atât pericolul va fi îndepărtat. Evreul este catalizatorul care ajută la aprinderea materialelor

833 Mardoheu este un personaj din Cartea Esterei, din Biblie. El o ajută pe Estera să dejoace un complot al vizirului Aman care urma să-i ucidă pe toţi evreii din Imperiul Persan. Complotiştii sunt executaţi. înţelegem că Hitler, obsedat de această poveste, o transformă într-un simbol al puterii malefice a evreilor, incarnată mai târziu în Karl Marx.

inflamabile. Un popor fără evrei revine în mod spontan la ordinea naturală[834].

În 1925 am scris în *Lupta mea* şi într-un alt text nepublicat că evreimea mondială vedea în Japonia ultimul adversar pe care nu-l putea înghiţi[835]. La japonezi instinctul natural şi rasial este atât de puternic, încât evreul ştie că nu-l poate distruge din interior şi că trebuie să facă aceasta din exterior. Toate interesele Angliei şi Americii ar trebui să le împingă spre o colaborare cu Japonia, dar evreul se va strădui să împiedice asta.

Aş vrea să las în suspensie problema de a şti dacă evreul se comportă astfel dintr-un calcul raţional sau numai din instinct. Lumea intelectuală europeană, profesori universitari, înalţi funcţionari, cărora li s-au îndesat în cap nişte cunoştinţe idioate, nu înţeleg nimic. În anumite domenii, toată ştiinţa profesorilor este catastrofală: îndepărtează de instinct, îl descurajează pe om să se lase condus de el. Un pitic care nu are decât ştiinţa lui se teme de forţă. În loc să-şi spună că baza ştiinţei trebuie să fie un corp sănătos, el denigrează forţa. Natura se adaptează obiceiurilor; încredinţaţi lumea timp

834 Cu o violenţă extremă, Hitler reafirmă pentru iniţiaţi - Himmler face parte dintre convivi - ordinul de asasinat general. Evocă flăcările incendiului pe care se presupune că le aprind evreii: ele cheamă flăcări purificatoare. în legătură cu aceasta, ne putem întreba ce înseamnă cele „paisprezece secole" de care a avut nevoie creştinismul pentru a atinge culmea răului: ce s-a întâmplat aşadar în secolul al XV-lea? Hitler s-a referit probabil la vânătoarea de vrăjitoare, despre a vorbit deja mult şi care a atins apogeul în timpul papei Inocenţiu al VUI-lea (1484-1492).

835p uţin despre aceasta): încă o minciună destinată să ne facă să credem că admiraţia lui pentru această ţară datează de dinainte de 1940. Vezi Gerhard Weinberg (ed.), Hitlers Zweites Buch, DVA, München, 1961.

de câteva secole profesorului german şi peste un milion de ani pe aici pe la noi nu se vor mai plimba decât cretini: capete uriaşe pe corpuri minuscule!

17 februarie, seara

Nobilimea ungară se caracterizează printr-o ospitalitate generoasă. La reşedinţele lor de la ţară, magnaţii invitau adesea 60 sau 70 de persoane. Vinurile erau mai bune decât în Austria, dar castelele mai puţin frumoase. Proprietarii lor îşi petreceau majoritatea timpului trăind pe picior mare la Paris sau în cazinourile de pe Coasta de Azur.Esterházy [836] a avut un mare merit: datorită lui, Haydn a scăpat de soarta lui Mozart, de a fi aruncat la groapa comună într-un oraş atât de muzical precum Viena!

Mă gândesc: atât timp cât este vorba de clădiri frumoase, trebuie să se facă totul pentru a se conserva castelele senioriale. Cu obligaţia ca domeniul să nu fi fost micşorat: căci atunci ar cădea în mâinile serviciului public şi şi-ar pierde caracterul! Cel mai bine este ca un castel ca Finkenstein să rămână în mâini private; atât timp cât un edificiu rămâne intact în mâinile unei familii şi îi aparţine, este o sursă de cultură pentru toată regiunea. Dar dacă un ghid saxon sau bavarez plătit de stat locuieşte acolo şi explică ce este de văzut pe pereţi şi pe tavane, sufletul s-a dus! Vila Wahnfried radiază de viaţă şi este ca un magnet pentru Bayreuth. În casa lui Goethe ai impresia de lucru mort şi în camera în care a murit nu te miri că a cerut: „Mai multă lumină!”. Casa lui Schiller mai provoacă o emoţie umană din cauza condiţiilor de viaţă mizerabile. Cel mai tragic pentru mine ar fi să se întâmple aşa cu vila mea de la munte. Dacă un locuitor din Berchtesgaden conduce

836 Nicolas-Joseph Esterhazy (1714-1790) a fost protectorul lui Joseph Haydn.

o vizită şi explică unde îmi luam micul dejun şi cum mă aşezam, sau dacă un saxon îi dojeneşte: Nu mergeţi mai departe, rămâneţi pe covor, nu atingeţi obiectele! Dacă nu există familie căreia să i se transmită casă, mai degrabă să pui să te ardă în interior: ar fi un rug demn!

Am citit astăzi un articol pasionant despre Karl May, care m-a bucurat profund. Dacă aş pune să-l reediteze astăzi, mi-aş reaminti primele cunoştinţe de geografie! L-am citit la candelă şi cu o lupă mare sub clar de lună! *Ciorap de piele* şi *Ultimul mohican* au fost primele[837]. Apoi Fritz Seidel mi-a spus: „Trebuie să-l citeşti pe Karl May, *Ciorap de piele* nu e nimic în comparaţie cu el!” Primul Karl May pe care l-am citit a fost *Prin deşert*. Am fost extaziat! Atunci am început să-l citesc. S-a văzut imediat prin scăderea notelor mele!

Sunt câteva cărţi mari care au avut un succes enorm. Abstracţie făcând de Biblie, găsim în primul rând *Don Quijote* şi *Robinson Crusoe*. Sunt cele mai citite două lucrări din lume, traduse în aproape toate limbile. *Don Quijote* este cea mai genială satiră a unei lumi pe cale să se stingă. În fond, spaniolii de astăzi mai trăiesc încă aşa. *Robinson* este într-un fel un rezumat al dezvoltării umane. A fost un mare număr de robinsonade, care nu au ajuns totuşi nici până la glezna originalului. Într-o zi am primit de Crăciun o mare ediţie ilustrată. *Don Quijote* a fost ilustrat de Gustave Doré într-un mod de-a dreptul genial. A treia a fost *Coliba unchiului Tom*. *Călătoriile lui Gulliver* au

837 Ultimul mohican (1826) este un roman al americanului Fenimore Cooper (1789-1851) şi Ciorap de piele este numele seriei din care face parte. Karl May (1842-1912), autor de romane de aventuri care se petrec în locuri diferite, dar celebru mai ales pentru cele care se desfăşoară în Vestul îndepărtat, este admirat de Hitler încă din copilărie, motiv pentru care relatarea aceasta pare credibilă.

cunoscut de asemenea un succes mondial. Fiecare din aceste opere pornea de la o idee mare şi noi nu mai avem nimic asemănător astăzi. În Germania, în afară de Karl May, s-au mai impus Jules Verne şi Félix Dahn, iar acestea sunt deja opere de calitate. Când eram tânăr, *Alt-Heidelberg* a cunoscut un succes considerabil. Când se întâmplă aşa ceva într-un oraş, acesta poate profita enorm. Ce notorietate a avut Bremen datorită *Muzicienilor din Bremen* şi Spessarat datorită *Hanului din Spessart*![838]

Neplăcut este când un poet berlinez începe să cânte păşunile alpine! Este ceva specific, un tirolez de acolo n-o să vocalizeze de faţă cu străinii, ei cântă între ei, adesea este şi de prost gust, dar niciodată în faţa străinilor! De cele mai multe ori sunt oameni din Hof, Coburg şi Passau care cântă aceste cântece. Odată, deşi asta nu mă privea deloc, m-am enervat foarte tare împotriva lui Hagenbeck1[839]; erau două sate, Ashantidorf, alături de Juhu-Bayemdorf! Pentru Germania este o ruşine. În realitate, nici măcar nu reprezintă Bavaria, o adevărată Schuhplattler este dansul cel mai viril şi este trist că nu am reuşit să-l reproducem pe scenă. Americanii au făcut din step un spectacol – acesta vine din Scoţia şi nu are nimic de-a face cu Africa. La noi, Schuhplattler s-a vulgarizat şi au angajat nişte idioţi pentru asta. Din păcate, Germania de nord nu l-a înţeles. Un german din nord în pantaloni de piele este pur şi simplu deplasat, asta înseamnă o pierdere de reputaţie! Un scoţian poate să se

838d e Ernst Lubitsch (printre alţii) în 1927 a devenit o operetă pe Broadway în 1924, sub titlul The Student Prince, şi a contribuit mult la renumele internaţional al oraşului universitar.

839 Familia Hagenbeck s-a dedicat meseriilor specifice circului încă de la mijlocul secolului al XIX-lea. Criticile lui Hitler s-au abătut probabil asupra lui Willy (1884-1965), director al circului care îi purta numele.

ducă în costum naţional în cele mai bune societăţi din Londra. În restul Germaniei, oamenii îşi imaginează că este un costum de carnaval.

Unul din momentele cele mai triste pentru mine a fost acela când a trebuit să renunţ la pantalonii scurţi, dar când vorbeam cu un german care locuia la nord de Coburg, îi venea greu să mă ia în serios. Trebuia să mă schimb de trei ori pe zi ca o Tillergirl[840], în funcţie de persoana care venea să mă vadă. Am purtat această ţinută din copilărie, chiar şi iarna. Atunci m-am limitat la cizmele înalte şi acum am revenit la pantalonul burghez. Într-adevăr, de ce ar trebui să îmbrac ţinuta cea mai inconfortabilă după ce am abandonat-o pe cea mai confortabilă? Adesea trebuia să rămân în nord trei, patru sau opt săptămâni, ajungi să ai genunchii albi şi când îţi pui după aceea pantaloni scurţi, ai o alură imposibilă! în orice caz, este trist. I-am spus deja lui Himmler că ar trebui[841] să îmbrace două sau trei companii în pantaloni scurţi. De ce nu, dacă e vorba de tineri care au crescut sănătos, o trupă care, cu accent de Hamburg, îşi arată genunchii cafenii!

Dar pe de altă parte pantalonul scurt are marele avantaj de a nu se murdări, nu te temi să ai pete, este înfrumuseţat de pete ca un Stradivarius de vârstă. Tot tineretul îl poartă deja! La tineri găsesc două lucruri

840 Tillergirls sunt trupe de dansatoare inspirate de cea a englezului John Tiller (1854-1925).

841 Se întâmplă deci ca dorinţele vorbitorului să nu fie ordine. Iată un ton foarte diferit faţă de cel din 14 septembrie, când Hitler spunea că îi ordonase lui Himmler ca, în situaţii de „criză", să-i masacreze pe deportaţi. Nuanţa este cât se poate de interesantă: SS este un instrument la dispoziţia fuhrerului, dar în ceea ce priveşte organizarea, uniformele etc., Reischfuhrerul SS dispune de o largă autonomie, Hitler limi- tându-se doar la anumite sugestii.

încântătoare: pantalonul de piele şi, iarna, pantalonul de schi! I-am pus să poarte ghete. Trebuie să favorizăm practica schiului din cauza acestei mizerii de teritoriu din est!

18 februarie, seara

(Invitat: Rommel)

Churchill este cel mai rău specimen de jurnalist corupt, o adevărată târfa politică. Omul s-a descris singur: Nici nu aveţi idee de cât de mult se poate obţine în război prin minciună! Un individ amoral, înspăimântător! Sunt convins că şi-a găsit deja un refugiu departe. Nu se va duce în Canada, ci în Statele Unite ale Americii. În Canada l-ar omorî în bătaie.

Povestea se va sfârşi curând, când va trece nenorocita asta de iarnă.

19 februarie, seara

(Invitaţi: Speer, Milch)

Întors spre Reichsleiter [Bormann]

Ştii, Bohrman, zăpada a fost toată viaţa duşmanul meu, am detestat-o întotdeauna. Acum ştiu de ce! Era un presentiment!

Noaptea de 19/20 februarie

Imediat cum ajungem într-o colonie deschidem grădiniţe şi spitale pentru indigeni!

Ce furie îmi provoacă asta! Orice femeie albă se degradează oferind servicii negrilor[842].

Şi pe urmă vin preoţii cu fabrica lor de îngeri. Consecinţa tuturor acestor îngrijiri este germanofobia!

---

842 Este momentul să citãm lucrările lui Wendy Lower despre nemţoaicele din „spaţiul mare” şi comportamentul lor de torţionare. Acestea înţeleseseră ce voia să spună Hider. Vezi Wendy Lower, Hitler’ Furies: German Women in the Nazi KillingField, Houghton Mifîlin Harcourt, Boston, 2013.

Este tot ce se poate face mai rău! Din punctul de vedere al indigenilor, este o hărţuire. Ei nu pot înţelege şi drept singură mulţumire apărem ca nişte pedanţi cărora le place să agite bastoanele de poliţist! Ruşii nu trăiesc mult, 50 sau 60 de ani! De ce vrem să-i vaccinăm? Trebuie neapărat să le impunem juriştilor şi medicilor noştri: niciun fel de vaccin! Niciun săpun! Şnaps şi tutun cât poftesc! Chiar şi la noi sunt oameni ostili vaccinării. De altfel, negrii nu se murdăresc decât atunci când misionarii le furnizează îmbrăcăminte, în stare naturală sunt foarte curaţi.

Pentru un misionar, duhoarea este un parfum suav, pentru că sunt ei înşişi nişte porci! Când porcii noştri de preoţi interoghează în confesional un copil de 7 ani despre păcatele lui, abia atunci copilul află ce este acela! Este la fel când îi învaţă pe indigeni. Încă în 1911 un bavarez a făcut în dioceza Breslau[843], paisprezece zile de închisoare pentru că îşi pusese pantaloni scurţi: incitare la scandal public! Astăzi oamenii frecventează băile publice mixte fără să se gândească la nimic rău. La Roma, preoţii măsoară dacă mânecile şi rochiile fetelor au lungimea cerută şi dacă femeile au ceva pe cap[844]. Cu toate acestea, dacă bunul Dumnezeu nu ar fi vrut aşa, i-ar fi creat pe oameni îmbrăcaţi; asta nu-i emoţionează decât pe preoţi, căci educaţia lor îi face perverşi!

Dacă Europa nu ar fi riscat să fie înecată de bolşevism, nu aş fi pus niciun obstacol în faţa revoluţiei spaniole; preoţii ar fi fost eliminaţi! Dacă ar veni la putere la noi, Europa s-ar cufunda din nou în cel mai sinistru Ev

843 Actualmente Wroclaw, oraş pe teritoriul Poloniei (n. tr.).

844 Frază incoerentă: ar fi trebuit să spună „şi supraveghează dacă femeile. ..”. Această stângăcie, datorată caracterului oral şi improvizat al discursului, este bineînţeles ştearsă în traducerea lui Genoud.

Mediu[845]!

Ne lipsesc foarte mult sălile de teatru! Firește, s-au construit multe clădiri după 1870, dar nu în măsura creşterii populaţiei! Acum o sută de ani, Münchenul avea Rezidenţa, Teatrul Naţional şi Teatrul Poporului de lângă Poarta Isar, adică o capacitate de 3.500 de locuri pentru o populaţie de 50.000 de locuitori. Acum, aproape 900.000 de locuitori nu au la dispoziţie decât 5.000 de locuri! De aceea, proiectul meu de a construi un teatru la Linz nu este supradimensionat! Berlinul are astăzi trei opere, dar pentru 4 milioane de locuitori. La Dresda este o operă pentru 600.000 de locuitori. Berlinul ar trebui să aibă patru sau cinci. Dacă sunt bine repartizate, ar trebui să fie pline. În ceea ce priveşte opera, opereta şi teatrul, există deja un teatru de vârf cu preţuri ridicate; dar opera populară la Berlin este deja absolut superioară faţă de ceea ce este într-o sală ca opera din Nürnberg. Spectacolele sunt frumoase la Berlin şi teatrul german este deasupra celorlalte. După război a avut loc prima mea vizită împreună cu Dietrich Eckart la Teatrul de Stat: *Peer Gynt*[846]. La Berlin se juca mereu adaptarea lui Eckart, în timp ce la München s-a rămas mult timp la traducerea evreului[847]. Nu pot să emit o părere despre teatrul din

---

845 Aici identificăm încă un ecou al uneia dintre cele mai cunoscute fraze rostite de Churchill: în încheierea discursului său din 18 iunie 1940, după ultimele sale cuvinte, „cea mai frumoasă oră” (the finest hour), prim-ministrul britanic spune că victoria nazismului ar face omenirea să intre în „abisurile unui nou Ev Mediu, devenit mai sinistru şi poate mai lung din cauza unei ştiinţe pervertite”.

846 Piesa Peer Gynt a lui Ibsen (1867), tradusă în limba germană de Dietrich Eckart, a fost reprezentată pentru prima oară la Berlin în 1912.

847 Astfel este desemnat un mare scriitor münchenez, Christian Morgenstern (1871-1914), a cărui traducere în germană a piesei Peer Gynt de Ibsen datează din 1901. Traducător al unor autori scandinavi,

München, căci am o prejudecată defavorabilă. Cred că acolo nu sunt cu adevărat obiectiv!

Mi se spune mereu că ar trebui să merg o dată la Teatrul de Stat, căci s-a ameliorat mult sub direcţia lui Golling[848]! Da, poate, când o să revină pacea! Se vorbeşte foarte bine şi despre Teatrul

Poporului. Am citit că la Kammerspiele tocmai au repurtat un succes excepţional cu *Othellol* Câte opere ar trebui să aibă Berlinul, când la Leipzig există un Gewandhaus pentru 600.000 de locuitori! Dacă ne ocupăm bine, putem avea într-un mic orăşel o viaţă culturală fabuloasă şi să nu renunţăm decât la spectacolele absolut de prim ordin. Aş putea trăi într-un oraş precum Bayreuth sau Weimar. Oraşul mare este ingrat. Este precum copiii. Atrage totul spre el, dar imediat ce se întâmplă altceva, se debarasează de noi şi ne întoarce spatele. Cine vrea cu adevărat să facă o carieră de cântăreţ merge mai degrabă în provincie, decât la Berlin. Este mare păcat că la Dresda nu avem un gauleiter ţintit spre cultură. După Krauss şi Furtwăgler, Busch ar fi devenit cel mai bun şef de orchestră german, dar Mutschmann a vrut să-i impună în orchestra lui vechi membri ai partidului, pentru a insufla un spirit naţional-socialist[849]!

---

printre care şi a unuia dintre idolii lui Hitler, Knut Hamsun (care avea să vină în vizită la Berghof, octogenar fiind, în 1943). Poemele lui Morgenstern aveau un asemenea succes, mai ales în şcoli, încât naziştii, departe de a-i arde întreaga operă, au republicat în special ultimele lui două culegeri, Ich und du (1911) şi Wir fanden einen Pfad (1914). Faptul că nici măcar nu-i citează numele trădează paroxismul furiei antisemite a lui Hitler în acel moment.

848 Actorul Alexander Golling (1905-1989) era din 1938 intendent al teatrelor bavareze.

849n econceput ca o agresiune împotriva unei personalităţi de o asemenea anvergură să fi putut rezulta dintr-o iniţiativă locală. Naziştii

Şi mai vreau să deschid un muzeu la Drontheim,[850] numai cu maeştri germani. Un institut de artă comparabil cu muzeele din Dresda, München, Viena sau Berlin, care ar trebui să primească cel puţin 2 milioane pe an pentru achiziţii noi, ca să-şi completeze colecţiile. Bode[851] se descurca altfel. Avea un talent extraordinar să obţină cooperarea berlinezilor bogaţi, evrei în cea mai mare parte, care, în schimbul unor contribuţii enorme, erau înnobilaţi de împărat. Este o treabă în care am să fac ordine. Trebuie de asemenea să-i dăm unui astfel de director posibilitatea să se sesizeze rapid (şi fără să treacă pe la Curtea de Conturi) de o operă care altfel riscă să se regăsească pe piaţă!

Noaptea de 20/21 februarie

Preoţii ăştia! Numai când văd că vine un nenorocit în sutană... Omului i s-a dat o minte ca să gândească; dar dacă vrea să gândească, este ars de acest jeg negru!

Văd clădirea în faţa mea, clasică şi frumoasă: observatorul de pe muntele Postling, la Linz. Am să pun să se radă de pe faţa pământului templul păgân care se găseşte acolo şi am să-l instalez în locul lui[852]. În viitor, zeci de mii de oameni vor veni în fiecare duminică ca să se

---

au vrut să epureze rapid mediul muzical şi l-au sacrificat pe cel mai antinazist dintre cei trei mari şefi „arieni", pentru a-i teroriza pe ceilalţi muzicieni. Dar Hitler nu se laudă cu aceasta şi îl scoate ţap ispăşitor pe Mutsch- mann. Vezi François Delpla, Une histoire..., op. cit., p. 73.

850 Vezi însemnarea din 16 ianuarie.

851 Wilhelm von Bode (1845-1929), celebru istoric de artă, condusese muzeele din Berlin între 1905 şi 1920.

852 Curioasă expresie pentru a desemna o biserică catolică, Wallfahrtskirche zu den Sieben Schmerzen Mariä. Să fie oare pentru că o statuie a Fecioarei în suferinţă atrage acolo pelerini? Vezi Brigitte Hamann, Viena lui Hitler. Dar poate să amintirile lui Hitler sunt imprecise.

pătrundă de grandoarea acestui univers. Ca inscripţie pe frontispiciu nu văd decât una: „Cerurile cântă gloria Celui Etern”[853]! îi vom educa pe oameni într-un spirit religios, dar ostil celui al preoţilor, îi vom învăţa smerenia. Omul poate să înţeleagă asta sau asta, dar nu poate guverna natura, trebuie să ştie că este o fiinţă care depinde de Creaţie. Aceasta ne duce mai departe decât superstiţia Bisericii. Creştinismul este cea mai mare întoarcere înapoi pe care a cunoscut-o omenirea: evreul a făcut omenirea să regreseze cu peste un mileniu şi jumătate. Situaţia creată de o victorie a bolşevismului evreu ar fi încă şi mai rea. Dacă ar veni bolşevismul, nimeni n-ar mai râde, ar fi o masă cenuşie de mizerie şi de griji care ar prevala! Preoţii Antichităţii erau mai apropiaţi de natură, se străduiau să găsească spiritul care domneşte asupra naturii. În schimb, este tulburător să vezi cum Biserica îi constrânge pe oameni să creadă în dogmele ei. Creştinismul nu putea să ajungă acolo decât prin sânge şi prin torturi!

Ceea ce vreau eu să instalez acolo îşi are utilitatea din punct de vedere al propagandei. Clădirea va costa deja 10 – 20 milioane de mărci, numai planetariul costă 2 milioane, ptolemaicul este mai puţin scump, la care se adaugă telescopul. Pe vremea lui Ptolemeu Terra era punctul central al universului, apoi a venit epoca lui Copernic. Astăzi subscriem la o cunoaştere încă şi mai avansată, conform căreia sistemul nostru solar nu este el însuşi decât o parte dintr-un tot, într-un sistem universal pe care îl putem descrie ca o nebuloasă. Nu putem face nimic mai bine decât să iniţiem cât mai mulţi oameni în aceste minuni ale naturii. Trebuie să fim recunoscători Providenţei pentru că trăim astăzi şi nu acum trei secole,

853 Acest vers al lui Christian Geller a fost deja citat în 28 decembrie cu o modificare: „Cerul” la singular.

când ardeau ruguri peste tot. Şi iată o oroare! Şi trebuie să fim recunoscători oamenilor care au avut curajul să se ridice împotrivă! În mod straniu, printre ei erau şi câţiva iezuiţi, care se luptau şi împotriva arderii vrăjitoarelor! Ruşii au o manieră pur negativă de a se debarasa de religie. Muzeul meu trebuie să fie în acelaşi timp pozitiv: voi introduce acolo statui şi busturi ale bărbaţilor mari care au dezvoltat cunoaşterea, au nimicit superstiţia şi au căutat să vadă lumea într-o lumină nouă.

Kepler a locuit la Linz, de aceea voi instala clădirea acolo, mama lui a fost denunţată ca vrăjitoare şi torturată de mai multe ori de Inchiziţie. Când te gândeşti cât a suferit!

Cel mai bun lucru pentru a deschide ochii oamenilor este să folosim imaginea. O singură lunetă mică într-un sat şi o lume întreagă este distrusă! Trebuie să terminăm cu ideea pe care o răspândesc preoţii că ştiinţa este schimbătoare, în timp ce credinţa nu este. A, sigur, ştiinţa a evoluat, în timp ce credinţa Bisericii nu!

Fireşte, prostia este o garanţie solidă pentru Biserică! Cu şcolile medii trebuie să începem uşurel; în şcolile primare învăţământul trebuie să fie simplificat, dar trebuie să evităm ca acesta să poată fi pus sub semnul îndoielii la un nivel superior, în aceste materii nu trebuie să existe concepte diferite predate în acelaşi timp. În legătură cu câteva concepte care astăzi prezintă contradicţii frapante, trebuie să găsim formulări unificate care să nu poată fi dezminţite. Aici nu trebuie să dogmatizăm ştiinţa, altfel se opreşte în loc. Pe timpul lui Ptolemeu era deja un progres să vezi Terra ca punct central. Se ştia deja că Terra este un bulgăre. Dar chiar şi pasul următor – Copernic – este astăzi depăşit şi aceasta va continua. Hörbiger, de exemplu, a făcut încă un pas pe

calea cunoaşterii.

Universităţile îmi amintesc de biroul de armament: trec pe lângă foarte multe lucruri şi când sfârşesc prin a le accepta, trec sub tăcere originea lor. Ştiinţa actuală declară că Luna este o parte detaşată din Terra, sau Terra o parte detaşată din Soare. Iată o chestiune care cere un răspuns unic: Terra a ieşit din Soare sau se îndreaptă spre el? Pentru mine nu există dubiu: toţi sateliţii sunt atraşi de planete şi toate planetele de steaua lor fixă. Prin faptul că nu există spaţiu vid, viteza de rotaţie a unora în jurul celorlalte scade puţin câte puţin; viitorul nostru satelit va fi poate Marte! Poate că într-o zi Terra se va alătura Soarelui! Hörbiger se interesează de un detaliu al ansamblului: nu apa lichidă este starea naturală, ci gheaţa! în tot universul există apă în starea de gheaţă, la temperatura noastră de zero grade gheaţa se topeşte, gheaţa nu este apă îngheţată, ci apa este gheaţă lichefiată. Cum această teorie era revoluţionară, Hörbiger şi-a pus toată lumea împotriva lui.

Ştiinţa are toate dificultăţile din lume ca să se impună, căci trebuie să meargă împotriva unui spirit atavic al inerţiei: Nu se vrea să se ştie asta! Poate că astăzi merge ceva mai bine. Este întotdeauna mai bine atunci când într-un stat sunt persoane capabile să-i ajute pe astfel de oameni, din punct de vedere economic şi politic. Nu au avut niciodată sprijinul ştiinţei oficiale[854]!

854 Unii autori au dedus pripit din această pagină, în orice caz fără altă referinţă, că Hitler stabilise deja pentru observatorul din Linz un plan pe trei nivele: unul pentru Ptolemeu, altul pentru Copernic şi Kepler şi al treilea pentru Hörbiger. Având în vedere cum vorbeşte despre acesta din urmă, aş fi mai prudent: înclină pentru teoria referitoare la gheaţă („Ich neige des Welteislehre von Hörbiger zu”, însemnarea din 25 ianuarie), este furios că savanţii întârzie să o aprobe, dar pare să ezite să-i facă onorurile unei publicităţi de stat, fără

Să exersezi un mecenat artistic şi ştiinţific este desigur cel mai bun lucru care există în lume. Ca să spunem drept, omenirea ar fi trebuit să vrea să sprijine un geniu ca Richard Wagner!

Astăzi ne mulţumim să nu-i mai ardem! Găsim desigur că e păcat că nu avem astfel de genii, dar le avem! Pot spune că, atunci când văd un cercetător care explorează căi noi, mă zbat să-i vin în ajutor. Cel mai mare dintre bunurile naţionale sunt oamenii mari. Ca să poţi măsura valoarea lui Bismarck trebuie să fi trăit anul 1918. Acolo se vede importanţa vieţii talentelor. Numai în domeniul muzicii eşuează[855].

Astfel, aşa după cum preoţii au reuşit să deturneze oamenii de la frumuseţile naturii, la fel evreii au reuşit să facă să se uite muzica frumoasă şi să impună zgomote în locul ei. Dar un lucru este cert, când un grec intra în Partenon şi îl vedea pe Jupiter al lui, apariţia divină îi făcea altă impresie decât un Hristos crucificat! La 13, 14, 15 ani am început să nu mai cred nimic, printre camarazii mei, la fel, niciunul nu credea în presupusa comuniune, cu excepţia câtorva elevi model complet stupizi! Numai că atunci credeam că trebuie aruncat totul în aer!

21 februarie, seara

Consulul Scharrer! Frau Scharrer – iată un specimen de evreică! Nu putea să-şi apropie degetele aşa erau de

---

cea mai mică precauţie ştiinţifică, şi se fereşte în tot cazul s-o anunţe. Vezi Brigitte Hamann, Viena lui Hitler.

855 Mărturisire interesantă. înseamnă că anumite opere de calitate sunt create în cel de-al Treilea Reich dar de compozitori deja recunoscuţi: Ri- chard Strauss sau Cari Orff, de exemplu. A trebui să facă apel la ei, chiar dacă acceptă să compună pentru regim, este umilitor pentru melomanul Hitler, care ar fi dorit foarte tare ca datorită „revoluţiei" lui să apară talente muzicale... Dar are bunul-simţ să nu admită aşa ceva.

pline de inele! El era un mare amator de cai – în afară de soţia lui, asta era ceea ce îl ţinea ocupat. Dar a făcut într-o zi o mare pasiune şi femeia s-a separat de el. Avea o maşină pe care Werlin mi-a arătat-o odată. Radiatorul era acoperit cu aur în loc de nichel, în interior, totul era de aur, de la un lighean până la obiectele necesare pentru numeroase utilizări. îl revăd acum, cu jobenul lui, cu obrajii de două ori mai umflaţi decât Christian Weber, cum coboară din maşină ca să meargă la concert! La Bemried, afară, erau păuni albi! Era alb-albastru, dar primea la el şi prusaci de sânge regal, când într-o zi un papagal a strigat „Porci de prusaci!" S-a făcut o linişte de moarte. Gazda se demascase. Soţia lui l-a alungat şi a murit în mizerie. Ea era fiica lui Busch[856], un berar american extrem de bogat. Era greu să stabileşti dacă este mai mult înaltă sau mai mult lată; dintr-odată, în maşină, mâna lui atârna afară. Regele berii Busch era fără îndoială altă dată un brav camarad berar din Bavaria şi se căsătorise cu o evreică, aşa cum se găsesc la Tunis, care stau închise într-o cuşcă până ating greutatea suficientă: aşa era această femeie. După aceea şi-a luat un amant foarte tânăr! Este un lucru foarte dezagreabil când femeia este un Cresus şi îi reproşează sărmanului soţ ce era el înainte!

22 februarie, seara în picioare după proiecţia unui jurnal de actualităţi în onoarea unui Zbfăă danez din

856 Scharrer era atunci diplomat pensionar. Amintirea lui Hitler reia o relatare din memoriile lui Hanfstaengl (Hitler: The Missing Years, Arcade Publishing, 1957, pp. 55-56): se dusese împreună cu Hitler să ceară zadarnic fonduri la proprietatea din Bernried, pe malul lacului Starnberger. Socrul lui Scharrer, August Anheuser Busch (1865-1934), născut la Saint Louis (Missouri), era fiul fondatorului german al firmei Anheuser-Busch, devenită cea mai mare producătoare de bere din lume în 1957. Nu se ştie de unde şi-a luat Hitler informaţiile despre naşterea şi corpolenţa soţiei sale, născută Alice Ziesman, nici despre fiica lor.

Divizia Viking.

Cel mai genial tehnician al Germaniei actuale este, contrar înfăţişării lui modeste, dr. Porsche[857]. Are şi curajul să lase lucrurile să se maturizeze. Atunci capitalul creşte, banii investiţi aduc profit! Volkswagenul nostru va beneficia admirabil de lecţiile învăţate din testările de materiale pentru război, în cazul unei viitoare mobilizări nu vor mai exista probleme cu vehicule; va mai rămâne cea a carburantului, pe care o vom rezolva.

Când undeva în Extremul Orient era un teritoriu de luat, toată lumea se repezea acolo.

Dar pentru noi este mai bine să avem colonii în est, chiar dacă sunt mai puţin frumoase şi chiar dacă sunt austere. Vom căuta cele mai bune pământuri de colonizare pentru a face din ele aşezări germane şi vom lua în plus în mână punctele vitale. Ne vom descurca cu populaţia. Nu vreau să-i frecăm pe corp cu peria din păr de cal, nici să-i învăţăm prea multe. De-a lungul secolelor nu ne-au alungat din peninsula noastră europeană şi tot ce au ca civilizaţie le vine din Europa. Se va vedea de acum înainte de ce parte este forţa. Ca soldat individual, rusul ne-a fost întotdeauna inferior. Este un om de masă cu instincte de masă. Aşa se explică încăpăţânarea lui în acţiune. Am combătut întotdeauna ideea că Europa ar fi terminată şi că ar fi venit era Rusiei şi a Statelor Unite ale Americii[858].

Anglia a fost colonizată pornindu-se din Europa şi ea a colonizat părţi ample ale lumii vechi. America este de negândit fără Europa. De ce ar trebui noi astăzi să nu fim suficient de solizi pentru a forma un nou pol de forţă? 120

857p reluării puterii.

858 Unul dintre primii care a făcut un astfel de pronostic fusese Alexis de Tocqueville în 1840, în concluzia lucrării sale Despre democraţie în America (2 volume, Editura Humanitas, Bucureşti, 1995).

de milioane de germani, dacă încep să se consolideze puţin, reprezintă o forţă împotriva căreia nu poate prevala nimic în lume. Din punct de vedere individual, ţările nu vor putea decât să câştige. Văd asta după propriul exemplu. Patria mea este o parte admirabil de frumoasă din Reich. Dar luată individual? Acolo nu aş fi avut niciun viitor! Un talent nu poate înflori în Austria, sau în Saxonia, în Danemarca sau în Elveţia: baza este prea mică[859]. De aceea sunt atât de fericit că astăzi popoarele germanice regăsesc posibilităţile pe care le oferă un spaţiu mare.

Pot să înţeleg că unui tânăr olandez, suedez sau norvegian îi vine greu în momentul de faţă să fie chemat să se unească în cadrul Reichului cu alte ramuri germanice. Dar exigenţa nu este mai mare decât cea în faţa căreia s-au găsit triburile germanice în timpul marilor migraţii. Amărăciunea era atunci atât de mare, încât şeful germanilor a fost asasinat de membrii propriei familii. Un efort similar a fost cerut de vechiul Reich ţărilor germane şi de actualul Reich vechiului Reich şi Austriei. Dacă Germania nu ar fi avut şansa să vin eu la putere în 1933 şi imediat să nu neglijez niciun efort pentru reînarmare şi dacă în vara trecută nu aş fi luat hotărârea să lovesc Rusia, toate ţările Europei ar fi fost măturate! împotriva nenumăratelor milioane ale lumii orientale nu putem face faţă decât dacă germanii formează un bloc în Europa. Dacă ţinem atunci ferm Europa în mână, ne vom crea continentul nostru african şi într-o zi, cine ştie, vom mai găsi şi altceva.

Pentru a rezolva chestiunea socială, există trei formule: pătura dominantă, victorioasă, supune pătura

859 Nu este întru totul fals, dar nici întru totul adevărat! îi putem cita pe fizicianul Niels Bohr din Danemarca, pe scriitorul Charles Ramuz din Elveţia sau chiar pe Knut Hamsun din Norvegia.

inferioară care îi este străină; pătura inferioară se ridică împotriva celei superioare şi o extermină; sau se dă fiecăreia spaţiul de care are nevoie pentru a-şi dezvolta potenţialul. Când un om are ce-i trebuie ca să se ridice nu mă uit dacă vine din medii proletare şi nu interzic descendenţilor vechilor familii militare să facă din nou dovada talentelor lor.

Nu aş avea curajul să cer fiecăruia să acţioneze în prima linie dacă n-aş fi trecut eu însumi pe acolo. În această privinţă [*întors către danez*] este uşor pentru voi astăzi: este de făcut un pas, şi un pas glorios! Când am început eu, nu era frumos! Dacă aş fi pierit, nu i-ar fi păsat nimănui. Totul ar fi trebuit creat din nou!

22 februarie, seara

Cât îi datorează partidul lui Schwarz! A făcut o asemenea ordine în finanţe că am depăşit cu o sută de coţi toate celelalte partide! Nu-i cer niciodată un raport în timpul anului, nu am deloc nevoie să mă ocup de aceasta. Este minunat! Dar este o mare satisfacţie, pentru nişte creatori, să poţi lucra astfel! Este marea şansă a vieţii mele, că am găsit atâţia oameni care îşi asumă cu bucurie responsabilităţi şi sunt capabili să îndeplinească ei înşişi sarcini importante.

Printre cei mai vechi se numără Amann. Pentru mine era deosebit de important, căci nu mă pricepeam absolut deloc la aceste chestiuni de intendenţă. Nu aveam nicio idee despre contabilitatea în dublă partidă! Primul meu trezorier era un fost braconier pe nume Mayer; nu avea un braţ şi cu celălalt agita clopoţelul în timpul şedinţelor mele. Locuia într-un fel de coteţ suspendat, în strada Tal; era un om cumsecade. În aceeaşi epocă, printre primii treizeci de membri, era deja Moş Jegg. Mayer era un adevărat proletar de treabă. Cum nu avea decât un braţ, îl

protejam mai mult decât pe alţii. Cu inflaţia galopantă, trezoreria a devenit inutilă. Apoi l-am primit pe Singer. Singer era un om de o onestitate extraordinară, un mic funcţionar bavarez. În condiţiile de atunci era bun, avea trăsături de caracter emoţionante. Toţi aceşti oameni aveau un mic post într-un domeniu oarecare. Singer era paznic la Muzeul Naţional Bavarez, o mai avea încă pe bătrâna sa mamă căreia îi ura la mulţi ani în fiecare an cu o dragoste mişcătoare.

Când eram în închisoare şi partidul era dizolvat, Schwarz a venit şi a ţinut finanţele blocului völkisch. Esser a venit într-o zi să mă vadă ca să-mi spună că găsise în sfârşit perla rară. Dacă trebuia să reconstruiesc partidul, mă sfătuia să mă sprijin pe el. L-a adus. Mi-a spus că se săturase de corbi[860] şi voia să dea la naiba vechea lui slujbă. L-am luat imediat şi m-am convins că aveam un om care în domeniul lui de competenţă trebuie să fi fost total subestimat. Mediocritatea ordinară exercită o asemenea presiune asupra talentului că acesta este sufocat, numai dacă nu survin circumstanţe excepţionale. Este suficient să spună că ceva este prost organizat, că îşi atrage ura celor mici. Schwarz a construit o organizaţie gigantică în mod fantastic, nu se poate spune decât că ar fi fost potrivit ca adjunct al finanţelor la Berlin sau primar al unui oraş mare. Avea imensul defect de a nu fi jurist şi de a fi dotat cu simţ practic. Recrutându-l, am avut la dispoziţie un om care reuşea să economisească la lucrurile mici pentru a putea fi generos în chestiunile importante: trebuie să faci economii la accesorii ca să fii puternic la esenţial. Mi-a dat posibilitatea să finanţez partidul fără se depind de

860 In timpul detenţiei lui Hitler partidul nazist era dizolvat şi şi-a prezentat candidaţii la alegerile legislative din 1924 în cadrul unui front botezat Blocul popular (Völkisch-Sozialer Block).

subvenţii. Pentru el subvenţiile erau un supliment plăcut, dar viaţa partidului se sprijinea pe propria forţă. A construit administraţia în mod centralizat: membrul de partid plăteşte la conducere, districtele şi regiunile primesc un procentaj. Astăzi dacă dau un telefon ca să întreb dacă X sau Y erau cândva membri ai partidului, în două-trei minute am informaţia, şi cu data aderării. Dacă ştiu numai numărul de membru, obţin numele şi tot ce vreau să ştiu; dacă vreau să aflu în ce district se găseşte un om, aflu cu aceeaşi rapiditate. O asemenea viziune centrală nu există nicăieri în altă parte. Dar la aceasta se adaugă un înalt grad de descentralizare. Gauleiterii sunt pe deplin liberi să-şi pună capacităţile în practică.

Despre Amann nu pot spune decât un lucru: este un geniu. Cel mai mare om de presă din lume! Nu se arată ziua în amiaza mare, dar alături de el Rothermere şi Beaverbrook[861] sunt mici copii. Zentral-Verlag deţine astăzi 70 – 80% din presa germană. Dimensiunea lui Amann apare şi acolo. Cine ştie deci la München că *Ştirile din München* aparţine editurii partidului? Face totul atât de abil: personalitatea ziarului nu a fost atinsă. A fost de asemenea de o abilitate extraordinară pentru a se debarasa de afacerile nerentabile, fie vânzându-le, fie dăruindu-le. Într-o zi i-a oferit un ziar lui Sauckel. îl primise de la Dinter[862] din motive politice. Când l-a preluat Sauckel, l-am întrebat ce profit a adus ziarul? Profit?

---

861 Principalii doi patroni de presă englezi de la vremea respectivă.

862 Aluzie scurtă şi vagă la un om excepţional: Artur Dinter (1876—1948), autor al romanului antisemit cel mai vândut (Die Sünde wider den Geist, 1917), pe care Hitler l-a făcut gauleiter (în Turingia) în 1925, înainte de a-1 concedia pentru insuficientă docilitate doi ani mai târziu. „Din motive politice” este un eufemism blând, care înseamnă de fapt „când l-am exclus”.

Absolut nimic! Aţi reinvestit ceva? Da, 20.000 de mărci! După părerea lui Amann, câştigul editorului era suma celor ale fiecărei publicaţii. Dar oamenii îşi spun: cei care au destui bani mi-ar fi cerut să le dau şi lor! întreprinderile în deficit nu servesc la nimic! Gau-ul putea să-şi ofere un ziar. A angajat lucrători onorifici. Când te gândeşti că Dietrich a publicat la Coburg o „Flacără" încă mai sângeroasă decât *Stürmer*[863]. Alături de acesta, Dietrich era fiinţa cea mai blândă care a existat vreodată! Trebuie să fim clari asupra unui punct: datorită lui *Stürmer* a ieşit la lumină un număr incredibil de afaceri. Fără asta, afacerea cu sperjurul evreului Hirsch la Nürnberg nu ar fi ajuns niciodată în faţa tribunalelor! Afacerea a izbucnit din faptul că un nazist, mergând de-a lungul gării din Nürnberg, l-a auzit pe un evreu trecând şi înjurând. Mergând mai departe, l-a văzut pe evreu aruncând furios o scrisoare într-un coş. Nazistul a luat-o şi a citit: „Dacă nu-mi plătiţi viitorul acont imediat, am să le arăt că afacerea cu doamna Cutare este un sperjur". Ancheta desfăşurată de *Stürmer* a stabilit că o servitoare din Franconia Superioară îşi denunţase patronul pentru viol. Evreul a explicat că era invers şi că ea avea de mult timp raporturi sexuale cu alţi bărbaţi. Evreul a reuşit s-o facă pe fată să jure că nu avusese niciodată raporturi. Peste doi ani a primit şase luni de închisoare pentru sperjur. Evreul adusese nişte tipi care confirmaseră sub jurământ că avuseseră raporturi cu servitoarea. Judecătorii germani nu înţeleseseră că evreii cumpără fără scrupule jurămintele când este vorba să-i distrugă pe ne-evrei! Sau istoria crucifixului cu evreul Meier. Streicher a pătruns cu unul sau doi poliţişti la evreu şi a scos afacerea. Evreii au vrut să-l denunţe pentru violare de domiciliu. Astăzi toată

863 Acest Dietrich despre care este vorba aici este Hans Dietrich (1898-1945), ziarist nazist din regiunea Coburg.

Europa ştie ce înseamnă aceste acţiuni. Dar pe atunci treaba mergea cu totul altfel. Sărmanele domnişoare din magazine nu se puteau descurca. Streicher a reuşit să ajute mai multe. Când îi vezi acum pe evrei cum sunt, se poate spune că Streicher nu i-a calomniat; ceea ce ar face evreul lumii depăşeşte cu mult ceea ce a spus vreodată Streicher despre ei.

Este una dintre cele mai mari revoluţii care au avut loc vreodată în lume: evreul va fi cunoscut! O luptă identică cu cea pe care a trebuit s-o ducă Pasteur şi Koch[864] trebuie să fie dusă astăzi de noi. Nenumărate boli sunt cauzate de acelaşi bacii: evreul! Japonia l-ar fi luat de asemenea, dacă s-ar fi deschis mai larg spre evrei. Ne vom vindeca dacă eliminăm evreul. Totul are o cauză, nimic nu survine din întâmplare. Cauza acestor maladii este un nucleu rasial care prosperă atât de mult în amestecul sângelui, că îi face pe oameni puţin siguri. Probabil că există şi boli fizice care ţin de faptul că s-au amestecat diferite grupe sangvine.

Noaptea de 22/23 februarie

Aparatul nostru de presă este deja ceva minunat. Legea presei a vegheat ca diferenţele de opinie între oamenii care guvernează să nu se desfăşoare sub ochii poporului. Presa nu este pentru asta! Ne-am debarasat de ideea că libertatea politică constă în faptul că oricine poate să spună orice îi trece prin cap. Mai mult de jumătate din

---

864 Robert Koch (1843-1910) a fost preluat de propaganda nazistă în special prin intermediul filmului lui Hans Steinhoff (autor şi al unui film despre Frederic al II-lea al Prusiei), Robert Koch, der Bekämpfer des Todes (1939), cu Emil Jannings în rolul principal. Cercetările lui mult timp neînţelese asupra bacilului tuberculozei îl evocă pe Hitler şi tribulaţiile lui din „perioada de luptă”, fără ca metafora să fie prea bine fondată.

ziarele germane sunt în mâinile lui Amann. Astăzi, dacă îl convoc pe Lorenz[865] şi îi prezint în câteva cuvinte modul meu de a gândi, a doua zi la ora unu îl regăsesc în toate ziarele germane. Omuleţul acela, dr. Dietrich, este specialist într-o abilitate puţin comună. Nu scrie bine, dar discursurile lui sunt adesea foarte reuşite. Sunt mândru că, datorită acestei perechi de oameni, în cartierul meu general a fost posibil încă o dată, aşa cum s-a întâmplat în 22 iunie, să întoarcem lucrurile cu 180 de grade; nicio ţară nu face aşa ceva!

Revistele ilustrate s-au dezvoltat foarte frumos. Pentru a rivaliza cu revistele ilustrate anglo-saxone, *Leipziger Illustrierte* a trebuit să redevină mai captivant prin conţinutul său. Sunt bune şi *Berliner*; *Münchner* şi *Wiener Illustrierte* şi, mai ales, *Illustrierte Beobachter*[866][867]. Prin reportajele sale politice bazate pe arhive, *Kölner Illustrierte* se distinge de mulţi ani. În schimb, am putea să ne lipsim de *Deutsche Illustrierte*. *Das* Reich2 este magnific. Pe timp de pace va trebui să avem şi o ediţie duminicală pe plan naţional din *Das Reich*. Va apărea sâmbăta şi ţăranii o vor avea duminică. Va trebui să aibă multe imagini, să fie aranjată în aşa fel încât să faciliteze lectura, să dea şi un foileton ca să găsească şi femeile ceva acolo. Englezii nu se obosesc pentru ilustraţii şi text. Asta le vine în flux continuu din toată lumea. Dar şi noi vom merge acum înainte.

Strălucirea Vienei şi ceea ce numim noi şarmul ei (*Charme*) se explică şi prin trecutul său – cinci secole de reşedinţă imperială! – prin bogăţia sa şi prin faptul că se

865 Heinz Lorenz (1913-1985) era şeful serviciului de presă al lui Hider.

866 Suplimentul săptămânal ilustrat al ziarului Völkischer Beobachter.

867 Săptămânal destinat mediilor intelectuale, apărut din mai 1940 până în aprilie 1945, având în fiecare număr un editorial de Goebbels.

domnea de acolo asupra unor popoare străine.

Eram aşa de sărac în anii mei vienezi că puteam să-mi ofer numai cele mai frumoase reprezentanţii şi astfel se explică faptul că am ascultat *Tristan şi Isolda* de treizeci sau de patruzeci de ori cu cele mai bune distribuţii, la fel şi Verdi şi alţi câţiva, dar nu ce se juca pe ici, pe colo.

24 februarie, la amiază

A căzut de curând un om, dacă aş fi ştiut, dar nu mi-a spus nimeni, fiul bătrânului Roller[868]! Sunt zeci de mii de persoane care nu pot servi mai bine poporul decât mergând pe front. Dar ce serviciu poate să facă acolo un artist? Unul din idioţii ăia de ruşi doboară un astfel de om la grămadă! Câţi sunt la noi afectaţi speciali şi ce contează dacă 500 sau 600 de talente sunt eliberate! îi avem acum, în mod dureros, pe Siewert şi Arent şi Pretorius, iar în Austria venise tânărul Roller. Era ca o pagină albă! De ce nu m-a prevenit Schirach? Am văzut *Friedenstag* al lui, era grandios! Era un om curajos, deja din timpul luptei a trebuit să se exileze, pot să mă gândesc că s-a angajat voluntar. L-aş fi retras sau deplasat dacă avea motive personale să nu mai vrea să rămână la Viena.

Noaptea de 24/25 februarie

868G estapoul în calitate de „prieten al evreilor” în 1942, dar a fost repede eliberat la intervenţia lui Hitler, după cum susţine Ernst Klee (Das Kulturlexikon zum Dritten Reich: Wer war was vor und nach 1945, Fis- cher, Frankfurt, 2007, p. 464). Benno von Arent (1898-1956) era un nazist fanatic, membru al SS începând din 1931. Pe durata războiului a făcut parte din statul-major al lui Himmler; a intrat în Waffen-SS în 1944 şi a fost prizonier în URSS până în 1953. Cât despre Siewert (ortografiat astfel de Jochmann şi Genoud), trebuie să fie vorba de Ludwig Sievert (1887-1966); decorator de teatru începând din 1904, a fost poate cruţat din cauza vârstei de angajamentele periculoase ale celor mai tineri ca el (vezi Deutsche biografische Enzyklopädiey Saur, Miinchen, 2008).

Moartea secretarului de stat Hofmann[869] m-a afectat profund, în 1919 am ţinut un discurs în faţa batalionului lui din Passau. Câţi oameni drepţi şi patrioţi înflăcăraţi erau atunci! Credea încă de pe atunci că eu sunt salvarea. Totuşi nu aveam pentru aceasta nimic altceva decât discursul meu: ideile. În timpul puciului lui Kapp[870], mai târziu, Hofmann a telegrafiat regimentului său: „M-am raliat cu guvernul Kapp, ce face regimentul?”, în Bavaria, erau mulţi ofiţeri minunaţi de această speţă. Seeckt[871] i-a eliminat pe toţi, nu puteau să rămână decât cei care erau perfect muţi şi acceptaseră totul!

Am trei oameni care, imediat ce sunt împreună un minut, nu încetează să râdă: Hoffmann, Amann şi dr. Goebbels. Culmea este când este şi Epp aici. Stă mai prost cu înţelegerea. Când ceilalţi trei au ajuns la al treilea banc, el îl înţelege pe primul şi îl savurează şi se bucură de el cu măsură.

Amann! Nu am râs niciodată aşa ca pe timpul luptei sau înainte, pe front. În trupa mea se râdea tot timpul, în afară de câteva momente nenorocite, dar chiar şi atunci erau oameni care nu încetau cu povestioarele nostime. Fie că focul frontului îl măturã pe câte unul şi cedezi în faţa laşităţii, fie – atunci când porcul din interior a fost stăpânit

869 Anunţată de ziare în 2 februarie. Freiburger Zeitung arată că Hans Georg Hofmann, secretar de stat pe lângă guvernatorul Bavariei, decedat în urma unei crize cardiace la 68 de ani, fusese „un luptător valoros în război şi pe timp de pace” şi că urma să aibă, din ordinul fuhrerului, funeralii naţionale.

870 O încercare nereuşită de răsturnare a Republicii de la Weimar, condusă de generalul von Luttwitz în contul funcţionarului Wolfgang Kapp, în 13-17 martie 1920.

871 Hans von Seeckt (1866-1936), şeful armatei germane din 1920 până în 1926. Ranchiuna manifestată de Hitler provine mai ales din rolul lui în reprimarea puciului din 1923.

– devii un dur[872].

Hoffmann mi-e aşa de drag, era un glumeţ încântător în toţi aceşti ani. Când veneau oameni care se puneau cu el fără să-l cunoască, îi punea la punct cât ai clipi din ochi, fără ca ei să-şi dea seama că erau zdrobiţi!

26 februarie, la amiază

De câteva săptămâni am sentimentul că poziţia noastră în Europa s-a întărit semnificativ. Ţările mici încep să vadă în noi o celulă organizatorică[873], se vor uni cu noi în masă când îşi vor da seama că Anglia se scufundă sprijinind revoluţia bolşevică. Când în Anglia masa va deveni conştientă de forţa sa, revoluţia ar putea lua forme teribile; nu poţi ţine masele în frâu decât prin obişnuinţă sau prin forţă. Aş putea crede că sunt câteva regimente pe care nu vor să le lase să părăsească insula pentru imperiu. Dacă partidul conservator nu se sprijină pe forţa militară, nu mai rămâne decât să se alieze cu cei 9.000 de omeni care îl înconjoară pe Mosley. Sunt salvaţi dacă apare printre ei un Cromwell, un lord-preşedinte care să ia totul în mână. În caz contrar, revoluţia va duce la distrugerea tuturor valorilor.

Acesta este serviciul incontestabil făcut de mişcarea naţional-socialistă: a înţeles momentul când trebuia oprit cursul revoluţiei[874]. Este un cuvânt frumos: revoltă

872 Această idee este deja exprimată în Lupta mea. Hitler mărturiseşte că a trebuit să depăşească şi el tentaţia laşităţii. Dar aici îşi disimulează cum poate mai bine rolul de curier, care nu-1 expunea focului decât în mod episodic.

873 Organizarea spaţiului european este concepută ca un mijloc de ameliorare a situaţiei militare.

874 Aluzie criptată şi eufemistică la cumplita Noapte a Cuţitelor Lungi (30 iunie 1934) sau mai exact la modul în care fusese prezentată în luna iulie. SA fusese decapitată sub acuzaţia că pusese la cale o „a doua revoluţie”. în realitate, Hitler anunţase încă din iulie 1933 că era

populară! Nu mai numărăm revoluţiile în care, după ce a ajuns în vârful muntelui, maşina s-a prăbuşit în prăpastie. S-a întâmplat foarte rar ca revoluţia să reuşească să se transforme în evoluţie. Ştiu cât de dificil a fost acest lucru şi pentru mine în anumite momente, din 1933 până în 1934. Când începe distrugerea, masa nu îşi dă seama că devine absurdă. Trei lucruri sunt importante în orice revoluţie: să dărâmi zidurile care separă clasele, pentru a permite fiecăruia să se înalţe, să ridici nivelul de viaţă general la un asemenea punct încât să se sigure celui mai sărac un minimum vital şi, în sfârşit, să obţii ca binefacerile culturii să fie împărtăşite de toţi.

Şi invers, prin libertate se înţelege acolo faptul că aceia care au puterea să fie în situaţia de a continua s-o exercite. Ni s-a reproşat şi s-a considerat *nedrept* că, printre măsurile noastre sociale, am incriminat continuarea paşnică a existenţei lor de aristocraţi. îi înţeleg, dar nu aveam de ales. La urma urmelor, nu avem drept obiectiv unic să ne găsim de lucru. Dacă ne-ar fi lăsat mâinile libere în est şi ne-ar fi cedat oarecare spaţiu colonial, şi-ar continua astăzi viaţa de dinainte. În perspectivă, ca să spunem drept, ar cam fi trebuit să se facă reforme sociale acolo!

Prăpastia dintre bogaţi şi săraci nu poate fi în totalitate acoperită de consolările Bisericii. Trebuie să mărturisesc că, dacă ar fi să aleg între a trăi o viaţă bună pe pământ şi a fi nenorocit acum pentru a mă duce pentru compensare să cânt aleluia în cer, nu aş opta pentru cântec. De ce unii ar trebui să domnească peste pământuri

---

timpul ca „revoluţia să se transforme în evoluţie” şi întreţinuse un simulacru de revoltă, uşor de reprimat, când va veni momentul pentru a teroriza populaţiile cele mai diverse. Vezi François Delpla, Une histoire..., capitolul 4.

ducând o viaţă bună aici, când la fel de bine ar putea fi chemaţi să domnească indigenii! Astăzi ne găsim în mod sigur în faţa unor mari tulburări ale istoriei umane. În fond, asistăm la prăbuşirea creştinismului. Aceasta a început cu revoluţia luterană. Torţa incendiară era teza libertăţii cuvântului şi a credinţei: ceea ce zguduia sistemul era revolta individului împotriva autorităţii. Până atunci nu existase cu adevărat decât o autoritate, cea a papei. Pe termen lung, edificiul dogmelor nu poate rezista împotriva cunoştinţelor spiritului.

Dacă astăzi s-ar dori publicarea Bibliei în toată amploarea ei, nici nu s-ar putea descurca în ea. Şi nici nu se poate proclama la cursul de la ora 11 contrariul a ceea ce s-a predat la ora 10. Lumea antică şi-a datorat de asemenea căderea faptului că cerul mitologiei sale nu mai reflecta imaginea pe care o oferea realitatea socială. Era suficient să vii să spui că masele şi păturile dominante erau pe acelaşi plan faţă de Dumnezeu, pentru ca această lume să se prăbuşească. Tragic este numai faptul că lumea care vine riscă să se înţepenească în dogmă. Dacă Frederic cel Mare ar fi trăit încă cincizeci de ani şi ar fi asistat la evoluţie ca spectator, n-ar fi încetat să bată de furie cu bastonul în pământ. Aceasta este încă o consolare că natura îl cheamă pe om la el în momentul oportun pentru a-l feri să constate că ceea ce era bun se pierde[875][876]!

26 februarie, seara

România! Dacă astăzi i se întâmplă ceva lui Antonescu, cine preia ştafeta? Mă îngrozesc când mă

875 în sfârşit o reflecţie profundă. Hitler este capabil în acelaşi timp să-l admire fără rezerve pe Frederic al II-lea şi să considere că era un om al timpului său, dispărut la timp (pentru a nu vedea ruinate valorile aristocratice).

876 Film german realizat în 1936 de Victor Tourjansky.

gândesc! Regele este un mucos nenorocit, tipul nici măcar nu o ajută pe maică-sa să coboare din maşină, se teme ca asta să nu-i atingă demnitatea lui regală. M-a privit cu mare mirare, căci am pus-o la dreapta mea pe mama lui şi nu pe el. Fireşte, aşa cere eticheta, dar astăzi ne putem dispensa de ea!

Ţăranii români nu sunt decât nişte vite necivilizate. Ceea ce vedem dincolo de ei, este fără îndoială cel mai jalnic dintre cercurile conducătoare. Filmul *Stadt AnatoP* a descris foarte bine acest mediu balcanic dopat de petrol. Oamenii aceştia, numai pentru că sub picioarele lor a ţâşnit din întâmplare aurul negru, se găsesc în posesia unei surse vii de bogăţie fără să fie nevoiţi să ridice un deget; aceasta este contrar oricărei ordini naturale! Un oraş ca Bucureştiul nu se construieşte decât prin speculaţii imobiliare. Am putut cândva să-l denunţ pe Erzberger[877] pentru un uriaş trafic cu terenuri. Se parcela un spaţiu între Berlin şi Pankow. Trebuia să se cumpere teren pentru drumuri. S-a ştiut dinainte că va avea loc o parcelare şi atunci preţurile terenurilor – inclusiv cele publice – au crescut de mai multe ori cu 100%. Am aflat că un teren cu o valoare de 110.000 sau 120.000 de mărci-aur fusese revândut cu 3, 7 milioane de Erzberger, împreună cu un monsenior; ştia de parcelarea care urma printr-o indiscreţie. De aceea am înscris în programul partidului articolul împotriva speculaţiilor imobiliare. De ce să nu le dăm expropriaţilor un mic beneficiu? Da, dar preţuri cămătăreşti numai pentru că administraţia planifică o operaţie, asta nu!

În ceea ce priveşte autostrăzile, am promulgat din

877 Născut în 1875, membru al Zentrum, negociator al armistiţiului de la Compiegne, Matthias Erzberger fusese asasinat de naţionalişti (fără legătură cu partidul nazist) în 26 august 1921.

timp o lege a exproprierii pe baza căreia ţăranii au fost despăgubiţi în mod corespunzător. Toate drumurile militare au fost construite de puteri tiranice, indiferent că erau romane, prusace sau franceze şi merg drept, în timp ce toate celelalte fac meandre, astfel că îţi iau de trei ori mai mult timp. Marea masă a poporului vrea să fie guvernată, de unde o mare îngrijorare atunci când se întâmplă ceva. De exemplu, la moartea lui Todt a fost o emoţie mare, dovedind că poporul cere să fie comandat de cele mai bune capete. În privinţa aceasta ungurii sunt superiori românilor; i-aş fi preferat pe români în locul croaţilor şi invers.

Sunt favorabil construirii de drumuri, dar nu trebuie să le facem într-o uniformitate totală. Nu trebuie să aliniem totul atunci când ajungem astăzi în regiunea flamandă sau în Olanda. Aceste teritorii trebuie să-şi păstreze caracterul lor. Fie şi numai pentru faptul că altfel femeile noastre ar fi private de plăcerea de a purta pe corp articole de import. Marfa de contrabandă este întotdeauna cea mai frumoasă!

Ungurii sunt naţionaliştii cei mai înverşunaţi care există; cu ce viteză îi asimilează pe germani! Pe toţi cei care ies din lot, îi integrează în administraţia lor. În perspectivă, nu va trebui să menţinem minoritatea germană decât dacă vrem să controlăm ţara, altfel va trebui s-o retragem. Grupurile mici de germani au tendinţa de a pieri din cauza consangvinităţii, cu excepţia celor din Transilvania. Am constatat asta la Nürnberg, când i-am văzut defilând pe germanii din exterior, că sunt diminuaţi rasial. Tot ceea ce este bun este atras spre serviciile de stat ungare; când o astfel de selecţie durează secole întregi, nu mai rămân decât deşeuri.

În teritoriile din est vrem să întreprindem o

colonizare pe scară mare, utilizând aceste minorităţi. Fiecare aşezare este pentru noi o povară. Dar dacă am sustras pământul şi solul de la altcineva, inconvenientul dispare. Totul este o chestiune de administraţie de stat, de putere. Luând totul în considerare, sunt de părere să-i retragem pe germani dacă vrem să creăm o stare de pace cu Ungaria. Va trebui să cântărim argumentele pro şi contra. Dacă ajungem să decidem să facem din Dunăre un fluviu în totalitate german, trebuie să facem cu totul altă politică. O soluţie ar fi să instalăm de-a lungul Dunării toţi germanii din sud-est. Ungurii şi românii nu se vor reconcilia niciodată, chiar dacă ar vedea în Germania un duşman comun. Germanilor din Banat va trebui să li se atribuie un sol la fel de fertil.

Dacă pun în est un milion şi jumătate de germani din exterior, atunci fac o autostradă de 1.500 de kilometri şi o presar cu un brâu de aşezări la fiecare 50 sau 100 de kilometri, cu câteva oraşe importante în lot. Dacă privim lucrurile din acest punct de vedere, nordul este mai important decât sudul. Da, dar Dunărea este Dunărea şi nu vom putea s-o înlocuim niciodată. Trebuie să ne instalăm la Porţile de Fier pentru a nu lăsa pe nimeni să le blocheze. Din păcate, este un ţinut foarte prost şi nu vom instala acolo germani buni. Dar minele de cupru vor permite popularea acestui ţinut, este una dintre cele mai bune surse de aprovizionare cu cupru, mai ales dacă nu trăim în bună înţelegere cu iugoslavii. Manganul, pe care nu vreau să-l transform acolo, pot să-l transport în sus pe Dunăre. Dunărea oferă o legătură cu Turcia. Numai cel care are spatele liber poate face o politică mondială!

Noaptea de 26/27 februarie

Duminică este 1 martie. Copii[878], voi nu ştiţi ce reprezintă aceasta pentru mine! Cum m-au călcat pe nervi aceste trei luni! Astăzi pot să spun: în primele două săptămâni din decembrie, am pierdut 1.000 de Panzere şi 2000 de locomotive au rămas în pană. Cum totul mergea prost, am trecut drept mincinos, deşi nu minţeam. Spuneam: trenurile vin. Compania de căi ferate furniza vagoanele şi locomotivele, dar nu mergeau! Spuneam: vin Panzerele, dar acestea soseau kaput! Acum în sud ştiu că ceea ce trimit va ajunge, nu se mai poate întâmpla nimic. Cum mi-am dorit să vină această zi: odată ianuarie şi februarie în urma noastră, ceilalţi trebuie să-şi înmormânteze speranţele că vom sfârşi precum Napoleon[879]! Acum am ajuns! O să mi-o plătească! Am constatat încă o dată cum toată lumea îşi pierde nervii, în definitiv, încă o dată eu sunt singurul care am rezistat! în realitate, nu aş mai putea astăzi să încep lupta. Mi-am dominat adversarii la vremea respectivă prin faptul că aveam 30 de ani, în timp ce ei aveau 50 sau 60. Forţa de rezistenţă fizică îl face pe un om genial capabil să-şi învingă singur adversarii, când aceştia sunt mai avansaţi în vârstă.

Aici mă simt prizonier în văgăunile astea, este teribil, nu pot nici măcar să gândesc. Trebuie să fie din cauză că, atunci când eram tânăr, visam la spaţii mari şi mai târziu le-am găsit. Dacă am fi la Berlin, asta m-ar fi ajutat deja.

878 Kinder - această familiaritate, unică în aceste pagini, subliniază uşurarea pe care o simte autorul lor văzând că vine primăvara.

879c are avea să permită eliberarea rapidă a ţărilor europene căzute sub jugul napoleonian. O apropiere pe care Hitler s-a ferit s-o facă până acum, ară- tându-ne totuşi retrospectiv cât de mult se temea de ea. El s-a ţinut bine în iarna rusească: este timpul să compare acum cele două situaţii, atâta vreme cât este în avantajul lui.

Spaţiul mare dă aripi imaginaţiei mele. Totuşi mă duc adesea noaptea în sala hărţilor. Pot să mă duc şi să mă întorc şi pe drum îmi vin idei. Cel mai frumos cartier general al meu era Felsennest. În Văgăuna Lupului[880], din cauza emanaţiilor, nu puteam să deschid ochii şi locul nu era sigur. Al treilea Cartier[881] ar fi fost simplu şi frumos, dar era umed şi ne-am îmbolnăvit rapid cu toţii de câte ceva. Pe al patrulea, veritabilul nostru Cartier General, nu l-am văzut decât în imagini. S-a făcut acolo, împotriva voinţei mele, un castel. De aceea nu m-am dus niciodată acolo[882].

---

880 Al doilea Cartier General al campaniei din Franţa, situat în apropiere de Bruly-de-Pesche. „Emanaţiile" despre care vorbeşte Hitler erau, fără îndoială, cauzate de culturile de cânepă, abundente în regiune.

881 Fără îndoială se referă la Tannenberg, în apropiere de Freudenstadt în Baden-Württemberg, utilizat câteva zile după bătălia din Franţa.

882M ain, amenajat începând din septembrie 1940 în interiorul şi în jurul castelului Kransberg. Vezi Hans-Josef Hansen, FelsennesU pp. 18-23. Morala este pe măsură: acest şef grijuliu preocupat de detalii practice, având aşa cum dovedeşte chiar acest pasaj - o idee precisă despre ceea ce trebuie să fie un Cartier General, nu poate ignora că este vorba de un castel, nici nu poate crede că acesta fusese construit cu această ocazie. Pe de altă parte, nu este omul care să-i lase pe subordonaţii lui să amenajeze un loc timp de câteva luni de zile, înainte ca, în funcţie de respectarea ordinelor sale, să avizeze produsul finit. Iată că ne orientează spre ideea unei intoxicări: acest loc bătătoare la ochi, depărtat de orice graniţă, putea să dea de gândit - în Germania ca şi în străinătate - că îngâmfatul dictator avea în vedere un război lung, constând, între altele, şi într-o bătălie de uzură împotriva Angliei. Albert Speer scrie în 1969 că Hitler îl însărcinase să conducă lucrările, apoi refuzase să ocupe locul pentru a nu-şi strica reputaţia de om modest (In umbra lui Hitler. Memoriiy 2 voi., Editura Nemira, Bucureşti, 1997). Această prezentare a lui Hitler ca un şef lunatic şi inconsecvent ne informează, printre altele, cu privire la Speer şi cartea lui: fie îşi redactează memoriile (cu ajutorul ziaristului şi istoricului Joachim Fest)

Când va veni pacea, nu putem nici măcar să ne imaginăm cum va fi! Vreau să nu fac nimic timp de trei luni, voi părăsi imediat comandamentului Wehrmachtului, îl voi chema înapoi pe Speer imediat şi toate aceste birouri vor fi reduse la suprafaţa minimă, începând cu Planul pe patru ani, care va fi cedat de preferinţă Ministerului Economiei. Sarcina va consta în buna organizare a muncii: omul potrivit la locul potrivit. Sunt fericit că spiritul mic-burghez al unei naţiuni închise între Elba şi Weser îşi va găsi sfârşitul. Soldaţii vor primi pentru prima dată vacanţe lungi, poate trei luni. Între timp, un tineret nou insistă deja pentru a învăţa să cunoască lumea exterioară, o nouă generaţie!

27 februarie, la amiază

Eu cred că Providenţa acordă victoria celui care se serveşte corect de creierul pe care l-a primit. Toate chestiunile pe care le inventează juriştii nu joacă niciun rol în natură. De nenumărate ori în trecut a fost confirmată cunoaşterea unei legi mari naturale a lumii: Ajută-te şi Dumnezeu te va ajuta! Asta înseamnă să presimţi că omul este artizanul fericirii sale sau al nefericirii sale.

Am încercat într-o zi să-i explic lui Eltz[883] că Providenţa sau Creaţia este ceva imuabil, în timp ce ideea pe care şi-o fac oamenii despre ele este fluctuantă. De ce nu i-a dat Dumnezeu omului facultatea de a-şi reprezenta

---

fără să fi luat cunoştinţă de aceste Însemnări intime şi politice (ceea ce l-ar obliga să dezmintă o calomnie a dictatorului care îi ordonase clar să amenajeze un castel, transformându-1 în Cartier General), fie (cel mai probabil) îşi bate joc de cititor (şi contează pe faptul că acesta nu va face legătura cu un detaliu din Însemnări intime şi politice), disimulând un episod când a fost manipulat şi nu se poate să nu fi fost conştient de acest lucru.

883 Paul von Eltz-Riibenach (1875-1943), ministrul conservator al Transporturilor până în anul 1937.

totul cu exactitate? Putem constata că reprezentarea lui Dumnezeu din catolicism nu este împărtăşită de mai mult de 10% din omenire.

În acelaşi spaţiu de timp oamenii creaţi chiar de Providenţă au mii de credinţe diferite. Dar noi vedem astăzi lucrurile şi vertical: ştim că acest creştinism nu cuprinde decât o scurtă perioadă din istoria oamenilor.

Dumnezeu i-a creat pe oameni. Am devenit oameni prin păcatul originar. Acest prealabil, Dumnezeu l-a dat oamenilor. Timp de 500.000 de ani, îi priveşte căzând, apoi îi vine ideea să-şi trimită fiul unic. Un ocol supărător, un proces colosal de incomod!

Alţii nu cred asta. Trebuie să le inculci ideea cu forţa. Dacă bunul Dumnezeu ar vedea vreun interes în cunoaştere, atunci pentru ce aţele pentru genunchi şi proptele pentru degete? Să adăugăm că marea majoritate a catolicilor nu cred nici măcar în asta. Numai femeile bătrâne merg la biserică: pentru că sunt silite să renunţe la plăcerile terestre. Nu este decât lemn, de la care nu ai nimic de câştigat. În această companie, o parte este interesată de toată afacerea!

Dar ce periculos este când o organizaţie atât de egoistă ridiculizează Creaţia în aşa fel: se va atribui totul unui creator al universului, se leagă la această credinţă o idee a creaţiei! Dumnezeu nu este raliat astfel în modul cel mai insolent la o idolatrie înfricoşătoare?

Ceea ce are omul în plus faţă de animal, marca poate cea mai minunată a superiorităţii omului, este faptul că a sesizat că trebuie să existe o forţă creatoare. Nu ai decât să priveşti printr-un telescop sau un microscop: acolo recunoşti că omul are facultatea de a înţelege aceste legi. Dar acolo trebuie să fii modest! Dacă această forţă creatoare este identificată cu un fetiş, atunci

reprezentarea lui Dumnezeu dispare dacă fetişul este fragil.

De ce să te lupţi, aşadar, dacă rugăciunea este suficientă? în războiul Spaniei, Biserica ar fi trebuit să spună: ne vom apăra cu forţa rugăciunii. Dar a finanţat nişte păgâni[884], datorită cărora a putut să-şi prelungească existenţa.

Dacă sunt un sărman diavol şi mor fără să fi avut timpul să mă căiesc, afară! Dar dacă înainte aveam 10 mărci şi le-am dat, atunci da! Iată ce a vrut creatorul universului!

Dacă o mică nevastă de ţăran sau un mic proletar crede asta, foarte bine, nu spun niciun cuvânt. Dar dacă oameni inteligenţi onorează superstiţii atât de satanice! Şi aceasta sub pretextul iubirii! Nu cred că ceva fals poate avea eternitatea de partea sa. Nu cred că, în timp, adevărul rămâne sufocat. Nu poate decât să triumfe!

Pot să-mi reprezint că în acest domeniu se va deschide o eră de toleranţă absolută. Pot să spun numai atât: fiecare trebuie să-şi găsească fericirea în felul său! Antichitatea a cunoscut această toleranţă. Nimeni nu căuta să convertească pe altcineva la zeul unic. Nu mă duc în biserici să distrug cultul, mă duc poate ca să contemplu frumuseţea arhitecturii.

Totuşi nu aş vrea să apar în faţa posterităţii ca unul dintre cei care au făcut aici concesii. Ştiu că omul în imperfecţiunea lui (*Fehlerhaftigkeit*) va face mii de erori, dar să faci ceva fals în cunoştinţă de cauză, asta eu nu pot!

---

884 Formulare ironică: era vorba de trupe marocane, aşadar, în principiu, musulmane, care i-au permis lui Franco să pună piciorul pe continent şi să salveze o lovitură de stat pornită prost. Ceea ce Hitler nu aminteşte este că el furnizase avioane pentru transportarea lor, care creaseră primul pod aerian din istorie.

Personal, nu m-aş împăca niciodată cu o asemenea minciună, nu pentru că vreau să-i irit pe alţii, ci pentru că aş vedea aici o insultă la adresa Providenţei eterne. Sunt fericit să nu am nicio legătură cu oameni ca aceştia. M-aş simţi bine în compania istorică în care mă recunosc, dacă există un Olimp. În cel în care voi intra eu, vor fi spiritele cele mai luminate ale tuturor timpurilor. În 21 martie 1933, când trebuia să mergem spre biserică, m-am eschivat[885]. În partid nu m-a preocupat niciodată confesiunea celor care mă înconjurau[886]. Dacă m-ar îngropa astăzi, n-aş vrea să fie niciun preot pe o rază de 10 kilometri. Dacă ar exista unul care să-mi poată fi util, m-aş îndoi de Providenţă. Acţionez în funcţie de ceea ce cunosc şi de ceea ce înţeleg. Nu pot împiedica pe cineva să se roage încă, dar nu tolerez blestemul[887] şi renunţ la rugăciunile lor. Eu exist datorită unei puteri superioare şi sunt necesar pentru ceva. Independent de faptul că mi se pare crudă, această Biserică de fabricat fericire. Chiar dacă recunosc că nu te poţi impune decât prin forţă, încă nu am găsit niciodată plăcere în a face pe cineva să sufere.

Viaţa nu este dată decât celui care se bate cel mai tare pentru aceasta. Legea vieţii este: Apără-te!

Timpul pe care îl trăim va vedea prăbuşirea acestei chestiuni. Va mai dura un secol sau două. Mă doare să nu

885 Vezi însemnarea din 13 decembrie şi introducerea acestui volum. Hitler adaugă aici o informaţie: promisese clar că va fi prezent la liturghia de la Biserica Sf. Petru şi Pavel şi s-a eschivat, mulţumindu-se cu un comunicat ulterior pentru a-şi explica absenţa.

886 Este evident fals, căci, dimpotrivă, chiar în aceeaşi zi de 21 martie 1933, dozase cu grijă prezenţa conducătorilor nazişti la slujbe, cu excepţia lui însuşi şi a lui Goebbels.

887 Hitler se gândeşte aici fără îndoială la vestita predică a lui Clemens von Galen şi poate la enciclica Mit Brennender Sorge a papei Pius al XI-lea, citită în biserici de Paşti în 1937.

văd, precum Moise, ţara făgăduită decât de departe. Intrăm într-o concepţie a lumii însorită şi cu adevărat tolerantă: omul trebuie să fie în situaţia de a-şi dezvolta facultăţile pe care i le-a dat Dumnezeu. Trebuie numai să împiedicăm instalarea unei noi minciuni, încă şi mai mari: lumea iudeo-bolşevică trebuie distrusă[888]!

27 februarie, seara în Olanda, în Danemarca, în Norvegia, există mişcări conduse de oameni care preferă să fie preşedinţi datorită nouă, decât ofiţeri în retragere sau ceva asemănător[889].

Acum îmi trebuie un om în Belgia: în ultimă instanţă este vorba de persoane! Nu pot instala acolo un german rigid din nord. Trebuie să fie un om extraordinar de abil, flexibil ca o anghilă, jovial, blând şi dur. În Seyss-Inquart am găsit un om pe cât de seducător şi amabil, pe atât de nemilos în privinţa principiilor. Trebuie să spun drept că pentru această treabă mă gândesc din nou, înainte de oricine, la unul dintre compatrioţii mei austrieci. Când mă întreb cine ar avea formatul cerut printre gauleiteri, mă opresc mereu la Jury[890]. Este foarte abil şi viclean şi conciliant în felul de a fi şi în acelaşi timp fără milă atunci când fixează obiective. Gauleiterul meu din Steyr[891] este formidabil, dar încă puţin cam tânăr pentru asta. Dacă aş trimite în est un Seyss sau un Jury, un taur ar face treaba mai bine! Pe de altă parte, nu trebuie să confundăm supleţea cu slăbiciunea. Amândoi ar fi la înălţime acolo:

888 Greşeala lui este că înlocuieşte creştinismul cu ateismul.

889 Este vorba de Anton Mussert din Olanda, Frits Clausen din Danemarca şi Vidkun Quisling din Norvegia.

890 Hugo Jury (1887-8 mai 1945), medic, ministru al Sănătăţii în guvernul Seyss-Inquart după Anschluss, apoi gauleiter al Dunării de Jos (Viena) începând din mai 1938.

891 August Eigruber (1907-1947).

Schirach s-a descurcat foarte abil, este apt să preia în viitor un post foarte important, într-o zi ne putem gândi să-i încredinţăm o provincie mare.

Seyss a reuşit să favorizeze o mişcare în plină ascensiune care numără tot mai mulţi aderenţi şi duce el singur războiul împotriva Wilhelminei, în aşa fel încât nu avem nici măcar nevoie să intervenim. Gândul unei Germanii mari câştigă teren acolo. În Danemarca, Clauzen este un om de acelaşi gen. Cel mai rău lucru sunt regii care au o anumită vârstă. Când te atingi de unul din ei, toată lumea începe imediat să ţipe. Franz Joseph era fără îndoială mult mai puţin inteligent decât succesorul[892] lui, dar o revoluţie împotriva lui – nici vorbă! Era un fel de autoritate – deşi a fost monarhul cel mai des învins din istorie. A lăsat să se producă totul de la sine şi nu a făcut niciodată nimic. Dacă bătrânul din Danemarca se ia după suedez – să nu facă nimic şi să se odihnească prin tenis – atunci poate să trăiască foarte mult! Suedezul mi-a spus că are o constituţie excelentă, căci atunci când lipsea mai mult de patru săptămâni, o regenţă trebuia să preia ştafeta, ceea ce îi permitea să rămână liniştit în străinătate şase luni. În Danemarca, cu Clauzen, succesiunea este deja gata. Dacă obţinem aceasta, vom avea trei oameni care au păcătuit aşa de mult că vor merge cu noi până în pânzele albe. SS a scos deja din Danemarca foarte mult oţel; putem să ne bazăm pe Clauzen şi pe Mussert. În Belgia este blestematul ăsta de rege. Măcar dacă ar fi fugit! I-aş fi trimis tânăra soţie[893]!

---

892 Carol I (1887-1922), urcat pe tronul Austriei în 22 noiembrie 1916 şi răsturnat de o revoluţie în 12 noiembrie 1918.

893 Este vorba de Lilian Baels (1916-2001), pe care regele Leopold al III-lea (văduv începând din 1935, după moartea reginei Astrid) o luase în secret de soţie în septembrie 1941; căsătoria fusese anunţată în

La Paris vom instala un al doilea guvern. Abetz este pentru mine cam prea angajat în colaborare. Nu pot să-i spun obiectivele mele, căci are o soţie. Ştiu pe cineva care vorbea în somn; sigur, nu se ştie dacă Abetz nu vorbeşte şi el în somn! Dar organizează cu grijă opoziţia la Paris şi acolo soţia îi este utilă. Pare mai nevinovat! Dacă ar trebui să mergem până acolo încât să instalăm un guvern anti-Vichy, opoziţia nu ar avea decât o dorinţă, aceea de a ne vedea că rămânem. îi este frică să nu vadă că ies la iveală dovezile coruperii de către noi a unui mare număr din membrii ei[894]. Cred că va fi cu atât mai bine, cu cât vom rămâne mai mult timp acolo. De altfel, aşa este în Franţa. Găsesc suficienţi candidaţi ca să rămână acolo cu titlul de ocupanţi. Nu există pericolul ca într-o zi o parte din Wehrmacht să spună: Nu mai vrem să rămânem în Franţa!

I-am explicat asta lui Himmler: Dacă aş fi fost un vechi împărat al Germaniei, aş fi avut şi eu parte de dizgraţia voastră! Nu le port pică acestor oameni că nu au vrut să mărşăluiască spre est. Acolo nu existau atunci nici mijloace de încălzire, nici drumuri practicabile, nu era nimic altceva decât iarna şi atunci e uşor de spus: sângele şi pământul! în vest erau chiar ţinuturi calde! Fără politica personală a prinţilor germani, am fi reuşit să germanizăm toată Italia de nord. Vestul este în mare parte mai mult sau mai puţin germanic. Teoria lui Himmler trebuie revăzută profund, nu poate fi considerată justă. îi facem prea multă onoare lui Henric Leul, a contribuit la eşecul politicii împăratului şi ce nu ar fi realizat dacă toată lumea ar fi

---

amvon de clerul catolic belgian în 6 decembrie 1941.

894p entru a face concurenţă celui de la Vichy, apoi că această decizie nu este încă luată, deoarece Abetz nu este de încredere, pentru că are o soţie franceză, pe moment foarte utilă Germaniei, şi pentru că el riscă să vorbească în somn (ceea ce arată că are intenţii secrete pe care nu

tras în acelaşi sens! Dacă înaintarea spre vest ar fi fost condusă în mod consecvent, am avea un Reich mare din Danemarca până la Loara. Anglia nu ar fi devenit ceea ce este astăzi1.

Acum vine vremea când propaganda politică poate să ne ajute mult. Nu trebuie să-l incite pe fiecare englez personal să facă asta sau aia, ci numai să prezinte faptele absolut incontestabile care cad pe un sol englez fertil şi care merg mai mult sau mai puţin în direcţia următoare: Imperiul Britanic devine puţin câte puţin o colonie a evreilor americani!

La mănăstirea Westminster, după misă, s-a cântat la orgă Internaţionala! Ce altceva este aceasta dacă nu prăbuşirea creştinismului! Când comparăm declaraţiile engleze actuale cu cele care veneau acum un an de la Lisabona[895][896], este o adevărată cotitură în istorie.

Noaptea de 27/28 februarie

Marea idee a lui Amann a fost să fuzioneze ziarul partidului cu editura partidului. Veniturile de la editură au devenit cu timpul atât de mari, că ziarul nu mai risca nimic. Amann a ştiut să facă editura să subziste în timp detenţiei mele. Guvernul s-a prins acolo în fire care pe noi nu ne-ar fi oprit. Dar pe atunci ne-a prins bine. Editura avea statutul juridic de SRL şi pentru a fi dizolvată ar fi trebuit o decizie a societăţii, care nu putea fi obţinută

---

895 Hitler zeflemiseşte marotele ideologice ale lui Himmler, dar şi ale lui Rosenberg şi Darré, distanţându-se de teoria „sângelui şi pământului”! Este fără îndoială încă o manieră de a-i ţine la distanţă pe vechii germani subdezvoltaţi şi de a sprijini excelenţa germană pe Antichitatea greco-romană.

896f ragmentară cu privire la acţiunile altui agent specializat în contactele cu duşmanul englez şi amestecat în pregătirea zborului lui Rudolf Hess, Albrecht Haushofer.

pentru că unul dintre administratori, Herr von Sebottendorf, era în străinătate, în Turcia, aşa cred.

Este de înţeles că Amann nu a reuşit nicicum să-l găsească. Deţineam pe atunci o parte din capital – 5.000 de mărci oferite de Gutberiet[897], iar restul provenea din alte surse –, în timp ce alte părţi rămâneau în mâinile vechilor proprietari. Firma purta de treizeci sau patruzeci de ani numele de Franz Eher[898].

Am păstrat pentru ziar numele de *Völkischer Beobachter*, spre marea înciudare a lui Dietrich Eckart. Observator, spunea el? Titlul ar trebui să fie *Spărgătorul de lanţuri* sau cam aşa ceva! în mod abil, Amann a întemeiat în scop de disimulare Hoheneichen-Verlag, pentru publicaţii de acelaşi gen. I-a lăsat tipografia lui Adolf Müller, ca să nu fie nevoit să adreseze reclamaţii camarazilor din partid.

28 februarie, seara

Pentru a rezolva criza locuinţelor, vom construi imediat ce va fi pace 1 milion de locuinţe în cinci ani. Construcţia unei case nu trebuie să dureze mai mult de trei luni. Trebuie să ajungem în acest domeniu să facem în aşa fel încât cuceririle tehnicii să fie extinse numai acolo unde acum lipsesc total: stăpâna casei trebuie să fie uşurată! Este deja necesar, pentru că va exista o lipsă continuă de servitoare şi un cuplu tânăr nu-şi poate permite să aibă una. Nu este suficient ca grădiniţele pentru copii să fie în imediata apropiere a blocurilor de imobile, stăpâna casei nu trebuie să mai fie obligată să conducă chiar ea copilul, va apăsa pe un buton şi va veni

897 Wilhelm Gutberiet, acţionar la Völkischer Beobachter.

898 Firma fusese declarată mai întâi de Franz Eher sub un alt nume în 1887, apoi sub numele lui în 1901. NSDAP a achiziţionat-o în 17 decembrie 1920.

asistenta ca să ia copiii. Apoi, stăpâna casei nu trebuie să mai aibă obligaţia să ducă gunoiul şi deşeurile de la bucătărie, nici să urce combustibilul, trebuie să existe echipamente, pentru ca toate acestea să vină de la sine în apartament. Deşteptătorul care o trezeşte dimineaţa trebuie în acelaşi timp să încălzească apa pentru micul dejun. Şi aşa mai departe pentru tot ceea ce poate uşura viaţa.

Pentru a moderniza din punct de vedere tehnic întreţinerea casei, dispun de un om care nu aşteaptă decât un semn. Robert Ley este nerăbdător să-şi dedice mijloacele în această direcţie! Dar fiecare locuinţă trebuie să-şi aibă şi garajul său, care nu trebuie să coste 40 sau 50 de mărci pe lună, ci poate 4 sau 5. Tot juriştii sunt de vină pentru că încă nu avem asta! M-am lăsat convins că aceşti oameni din administraţie nu au găsit nimic mai bun de făcut decât să treacă negru pe alb toate sursele de pericol care se ascund în construcţia unui garaj în regulamente destinate să prevină accidentele. Astfel, au dat prescripţii care sunt pur şi simplu inaplicabile, dacă vrei ca preţul să rămână abordabil, adesea pornesc de la o stare tehnică depăşită de ani de zile. De exemplu, există un regulament care stipulează că rampele trebuie să aibă panta aşa şi aşa, ceea ce duce la o pierdere de spaţiu, de materiale şi de timp şi reprezintă un lux astăzi complet inutil. Pe de altă parte, trebuie să dezvoltăm standardizarea [*Typisierung*] pentru construcţia interioarelor. Să nu se mai întrebe: de unde să începem? Să-i scutim astăzi de griji pe cei care trebuie să amenajeze cele 5 milioane de locuinţe noi, dacă îi scutim de pildă de a fi nevoiţi să schimbe perdelele pentru că cele vechi nu se adaptează, o să le facem deja un mare serviciu. Trebuie să ne apucăm odată de treabă, şi mai bine astăzi decât mâine.

Noaptea de 28 februarie/1 martie în 1925, soţii Bechstein[899] m-au invitat la Bayreuth, locuiau pe strada Liszt, cred că aşa îi zicea, foarte aproape de Wahnfried, după colţ, cred că încă mai au şi astăzi casa aceea. Ca să spun drept, nu voiam să mă duc, îmi spuneam că aceasta o să-i facă şi mai multe probleme lui Siegfried Wagner, care era puţin în mâinile evreilor. Am sosit la Bayreuth la ora 11 seara, Lotte era încă trează, în timp ce părinţii ei se culcaseră deja. A doua zi devreme a sosit Frau Wagner şi mi-a adus flori. Ce agitaţie era atunci! De atunci datează multe fotografii făcute de Lotte Bechstein. În timpul zilei, mergeam în pantaloni scurţi de piele, la spectacole îmi puneam smochingul sau fracul şi zilele libere erau întotdeauna minunate. Am mers cu maşina în masivul Fichtel şi în Elveţia franconă. Viaţa era minunată din toate punctele de vedere. Când mergeam la cabaretul *Die Eule*, eram imediat în contact cu artiştii, bărbaţi şi femei. Pe de altă parte, nu eram încă destul de cunoscut ca să fiu deranjat în liniştea mea.

Dietrich Eckart a devenit curând un critic al Bayreuthului[900] şi mă entuziasma întotdeauna în prealabil: Vezi tu, la Bayreuth însăşi atmosfera este deja formidabilă. A povestit odată că într-o dimineaţă dăduseră năvală la *Die Eule* şi plecaseră pe o câmpie din spatele teatrului ca să joace *Farmecul Vinerii Sfinte*; fusese un moment minunat. La primul *Parsifal* la care am asistat, încă mai cânta Clewing, fabulos şi ca voce, şi ca prestanţă. Cunoşteam deja *Parsifal* de la München. După aceea am ascultat *Inelul* şi *Maiştrii cântăreţi*. Când l-am văzut pe evreul

899 Un cuplu de mecena bogaţi ai nazismului. Familia se compunea din fabricantul de piane Edwin Bechstein (1859-1934), soţia sa Helene (1876-1951) şi fiica lor Charlotte, născută în 1907.

900 Din 1894 (vezi Werner Jochmann, Monologe..., p. 461).

Schorr cântându-l pe Wotan m-a cuprins o furie, pentru mine era o ruşine rasială! De ce nu l-au adus pe Rode de la München? Mai aveau un om de cea mai bună calitate, cântăreţul de cameră Braun[901].

Ani de zile nu m-am mai întors acolo, ceea ce m-a durut foarte tare. Frau Wagner era foarte nefericită, mi-a scris de 12 ori şi mi-a telefonat de 25 de ori! M-am dus foarte des la Bayreuth şi n-am omis niciodată să-i fac o vizită. Dar Frau Wagner – acesta este meritul ei istoric – a făcut legătura dintre Bayreuth şi naţional-socialism. Căci Siegfried era legat de mine printr-o prietenie personală, dar politic era pasiv! Nu putea face altfel, evreii l-ar fi distrus. Acum interdicţia s-a terminat şi este cântat mai mult. Jigodiile astea de evrei au reuşit să-l demoleze! Am auzit *Bärenhäuter* în tinereţe, *Fierarul din Marienburg*[902] trebuie să fie cea mai bună operă a lui. Se vede tot ce mai este încă de văzut şi de auzit! Am văzut într-o zi la Berlin o operă de tinereţe a lui Wagner, *Novicea din Palermo*, unde înfloresc încă melodii în stilul lui Mozart, numai în câteva locuri apare noul.

1 martie, la amiază

(Invitat: Himmler)

Adolf Müller! L-am cunoscut prin Dietrich Eckart. Eckart, cum poţi să-mi faci cunoştinţă cu un astfel de om? am întrebat eu. A răspuns: „Este negru până în măduva oaselor şi mai viclean decât cel mai şiret ţăran, dar este cel mai bun tipograf pe care l-am cunoscut vreodată şi cel mai generos dintre oameni!” Era cu mult înainte să

---

901 Într-adevăr, Winifred Wagner îi trimisese cartea ca să-l distreze în închisoare, în decembrie 1923. Vezi François Delpla, Les tentatrices..., p. 76.

902 Sic în ediţia Jochmann, semn că abrevierea ziarului Völkischer Beo

achiziţionez *VB*[903]. Când m-am dus la el în vizită, şedea ca un monument de plutocraţie: „În primul rând, a spus el, să ne punem de acord foarte clar. Fără bani, nu tipărim!”

Când te duceai să-l vezi, Müller nu făcea altceva decât să se plângă. Cu toate acestea, nu înceta să crească. Ziarele lui prosperau fără încetare şi veneau mereu maşini noi. „Curând nu voi mai avea mijloace, cu tariful nu ies la socoteală”, spunea el atunci. „Totuşi nu ai aerul că eşti pe ducă! Când ai atâtea griji, asta te face să bei şi atunci te umfli!”

Deja înainte de preluarea puterii ni s-a întâmplat să-i plătim dintr-odată 14 – 20 milioane de mărci. Este instalat în modul cel mai modern, în acest domeniu este un geniu. Era foarte viclean, dar avea un simţ social, îşi plătea bine muncitorii. În timpul excursiilor cu personalul era totdeauna acolo şi se arăta generos. Pentru întreprinderea lui uriaşă cheltuiala era minimă şi putea să recupereze pe *VB*:

Nu am călătorit niciodată cu Müller fără să facă o vizită unei femei care îi născuse un copil. Pentru fiecare copil pusese imediat 5.000 de mărci la casa de economii. Acum are patru copii legitimi; cum are amărâtul ăsta copii aşa de frumoşi! Este nebun după ei. În fiecare săptămână petrece două zile cu Ida, la Tegemsee, deşi a divorţat de ea ca să poarte copiii un nume decent, două zile la München cu soţia sa, două zile la întreprindere şi restul timpului la vânătoare. Este cu adevărat cineva.[904]

903b achter era cunoscută cititorilor.

904 martie, seara

(Invitat: Himmler)
Pentru o femeie, cea mai frumoasă rochie îşi pierde farmecul, atunci când o vede purtată de alta. Am văzut într-o zi o femeie care a plecat de la Operă - nu ştiam ce se întâmplă - deoarece a văzut că în loja de

Când o femeie începe să se gândească la chestiunile existenţei (*Dasein*) este urât, ah, cum pot să mă calce pe nervi! Cele mai rele sunt femeile pictoriţe1, care se neglijează şi nu se văd cum arată. Sunt şi unele foarte grijulii cu propria persoană până în momentul când întâlnesc un bărbat. Ele care se luptau să scape de o jumătate de kilogram, după ce au bărbatul, o jumătate de chintal nu le mai deranjează! Femeile ar putea să riposteze, dar voi de ce vă bărbieriţi? De ce ne pieptănăm, de ce ne facem cărare? Nimeni nu merge aşa cum l-a făcut natura! Când eram puşti, nimeni nu se bărbierea, doar actorii şi preoţii, la Leonding era un singur bărbat care nu purta barbă; era considerat un dandy! Sunt capete pe care barba făcea foarte mult efect, dar în cele mai multe cazuri chipul arată mai bine fără barbă. De altfel, nu este altceva decât încheierea unei evoluţii de mai multe milioane de ani: puţin câte puţin, omul şi-a pierdut părul de pe corp.

Acolo unde sunt mai multe femei decât bărbaţi, femeia trebuie fără încetare să eclipseze o rivală: instinctul de conservare! Tot restul se subordonează acestui scop. Cea mai blândă dintre femei poate deveni un monstru când alta îi ia prietenul sau soţul. Acest instinct este mai dezvoltat la una, mai puţin la alta, şi tocmai la cele mai feminine este cel mai accentuat. Se vorbeşte despre proastele maniere feminine, dar poate că este, dimpotrivă,

---

vizavi venise o femeie îmbrăcată la fel ca ea. „Ce insolenţă, eu plec!” Când o femeie se găteşte, zelul este adesea stimulat de bucuria secretă de a irita pe alta. Femeile au o facultate care nouă, bărbaţilor, ne lipseşte, şi anume aceea de a putea da unei prietene în acelaşi timp un sărut şi o înţepătură cu acul. Este absolut inutil să încerci să le corijezi în acest punct, aşadar să le lăsăm aceste mici slăbiciuni! Dacă poţi face o femeie fericită cu asta, foarte bine. Este de o mie de ori mai bine ca o femeie să se ocupe cu aşa ceva, decât să o vezi că se pasionează de metafizică!

o virtute!

Dacă într-o zi va exista o ţară masculină, acesta va fi declinul omenirii. Altă dată erau, fără îndoială, numeroase state matriarhale. Din lipsă de bărbaţi, un popor nu moare, asta nu se întâmplă decât din lipsa femeilor. După Războiul de 30 de Ani, poligamia a fost reintrodusă pe scară largă[905]. Datorită copilului nelegitim, naţiunea şi-a regăsit culmile. Asta nu se poate regla prin legi. Dar, atât timp cât avem 2 milioane şi jumătate de persoane condamnate să rămână fete bătrâne, nu trebuie să interzicem copilul ilegitim! O tânără care are un copil şi se ocupă de el valorează mai mult în ochii mei decât o domnişoară bătrână. Judecata socială este pe cale să slăbească, natura îşi reia drepturile, suntem deja pe o cale mai bună. Despre multe fete, mai ales servitoare, am aflat după aceea că aveau copii. Este într-adevăr emoţionant să vezi cum o fată consideră că toată fericirea ei este să se poată ocupa de copii. Dacă nu are copii, o femeie devine isterică sau se îmbolnăveşte. Este frapant că la majoritatea popoarelor femeile sunt mai numeroase decât bărbaţii. Dacă nu am vedea în jurul nostru atâtea vieţi sănătoase, am putea să ne pierdem total speranţa pentru omenire. Dacă nu i-aş vedea decât pe cei 10.000 din pătura superioară, acesta ar fi şi cazul meu. Dacă nu este aşa, o datorez mediului meu, unde sunt numeroase persoane sănătoase care fac parte

905 O notaţie absolut subiectivă, pentru un motiv excelent: demografia istorică a fost întemeiată după acest război de iezuitul belgian Roger Mols. Ea constă în particular în studierea registrelor parohiale din secolele trecute pentru a stabili statistici ale copiilor nelegitimi. Tot ceea ce dovedeşte această afirmaţie este că Hitler începe să se sperie de pierderile de vieţi omeneşti (mai ales ale bărbaţilor) din acest război şi se autolinişteşte pe bună dreptate, gândind şi spunând că va fi suficient să se favorizeze conceperea în afara căsătoriei pentru a repara dezastrul.

din masele largi.

La ţară lucrurile merg atât de departe, încât nimeni nu condamnă un preot care are o legătură. Dacă este cu servitoarea lui, tot satul respiră uşurat: copiii şi celelalte femei vor avea linişte! Nu poţi evacua asta din creier! spun femeile. Cea mai rea minciună este la modă printre cei 10.000. Am cunoscut acolo relaţiile cele mai incredibile. Oamenii au fost târâţi în noroi pentru că aveau o legătură în afara căsătoriei, atunci când ei înşişi se căsătoriseră cu o divorţată! într-o zi l-am chemat pe unul din bărbaţi şi i-am amintit propria lui istorie. Trebuie să înţelegem că mariajul este foarte puţin realizarea a ceea ce s-a dorit prin natură: realizarea unei mari dorinţe de a trăi! Cea mai mare fericire este ca două fiinţe pe care natura le-a destinat una alteia să se întâlnească, dar sunt atâtea momente care reunesc oamenii sau, dimpotrivă, le împiedică să se găsească. Câte tinere fete se ascund în mănăstire pentru că nu l-au avut pe cel pe care l-ar fi vrut; atunci când nu au fost promise, două treimi din femeile din mănăstirile noastre sunt iubite decepţionate. Cât de puţine fiinţe au posibilitatea de a-şi pune în valoare dreptul la viaţă! [906]acţionat bine, dar este absurd să te aştepţi la entuziasm. Dacă englezii nu ar fi fost stăpânii, nu ar fi fost

906 martie 1942

(Invitat: Himmler)
Dacă dăm uneia dintre provinciile cucerite dreptul de a-şi alcătui propria armată sau propria aviaţie, s-a zis cu dominaţia noastră. Calea auto-înarmării duce la autonomie. Cu instituţiile democratice nu poţi păstra ceea ce ai luat cândva cu forţa. în această privinţă sunt de aceeaşi părere cu tory britanici: dacă supun o ţară numai pentru a-i reda libertatea, ce rost are? Cel care şi-a dăruit sângele, are şi dreptul de a exercita puterea. Libertatea Indiei nu va dura nici douăzeci de ani! Englezii îşi fac astăzi reproşul că au guvernat prost ţara pentru că ţara nu arată niciun entuziasm: în realitate, au

acolo 380 de milioane de indieni! Anglia a exploatat ţara, dar dominaţia engleză a adus şi servicii.

Înainte de orice, trebuie să nu-l lăsăm pe învăţătorul german în teritoriile din est, am pierde şi părinţii, şi copiii. Am pierde tot poporul, pentru că ceea ce li se bagă în cap nu serveşte la nimic. Cel mai bine este să li se predea un limbaj al semnelor. Li se va servi prin radio ceea ce este profitabil, muzică după voia inimii. Nu trebuie să înveţe o meserie intelectuală şi nu trebuie să-i lăsăm să tipărească nimic! Cu ce a fost recompensată cultura europeană acolo? Din ea a rezultat un anarhism spiritual! Aceste popoare nu sunt niciodată mai fericite ca atunci când sunt lăsate în pace la maximum. Altfel, ne facem acolo o pepinieră de duşmani dintre cei mai înverşunaţi!

Prima noastră sarcină ar fi, dacă ne-am ghida după interesul profesorilor, să construim o universitate la Kiev[907]! Nu trebuie să-i aduci unui om mai mult decât ceea ce îi trebuie cu adevărat, nu faci decât să-l îndopi! mai bine să-i arăţi lucruri frumoase! Trebuie să ştiu de ce anume are nevoie un copil. Acesta era desigur apogeul civilizaţiei greceşti, să-l educi pe om pentru frumuseţe. Astăzi li se grefează cunoştinţele!

Educaţia şcolară nu trebuie să dea decât cunoştinţe generale pe care se construiesc mai târziu cunoştinţele de specialitate. Trebuie să orientez educaţia către lucrurile mari. Evenimentele sunt mereu tot mai numeroase! Ce cap ar trebui să aibă un copil dacă vrea să cunoască istoria propriei sale patrii mici, a patriei sale şi, pe deasupra, a marelui Reich! Ceea ce noi trăim fără probleme, într-o zi copiii noştri vor trebui să înveţe pe dinafară. Creierul nu

907 A fost şi prima idee a lui Rosenberg, cu aprobarea explicită a şefului său, la începutul campaniei. Hitler nu se tulbură nicio secundă. Vezi Alfred Rosenberg, Die Tagebücher, p. 409.

poate să reţină toate acestea, un lucru este sigur: nu facem altceva, încă o dată, decât să-i dezgustăm! Trebui să vedem generalităţile în linii mari!

Nici nu are sens, să predai fiecărui elev de şcoală medie două limbi! 95% nu au nevoie de ele! Este suficient, când se dau bazele generale, în loc să se predea franceza timp de patru ani, să lăsăm să treacă trei ani şi în ultimul an să le dăm tuturor nu trei ore, ci o oră de franceză pe săptămână. Orice tânăr va putea să constate dacă este un domeniu pentru el! Ce nevoie are un tânăr dacă se dedică muzicii, de geometrie, de chimie, de fizică? Ce reţine din acestea mai târziu? Nimic!

Trebuie să lăsăm la o parte toate detaliile! Chiar şi pe vremea mea încă, pentru a reuşi la un examen, trebuia nu numai să ai media, dar să obţii o notă minimă la aproape patru materii. Dacă cineva este dotat pentru o materie, de ce să-i mai ceri şi alta? Trebuie să meargă cât mai departe în domeniul lui!

Predarea istoriei acum patruzeci de ani nu era decât date de domnii, de războaie şi de descoperiri, fără nicio viziune generală. Şi când se ocupă de aceasta un profesor puţin dotat, devine o tortură [pentru elevi]! Căpşoarele nu pot să înţeleagă!

Aceasta merge împotriva bunului-simţ: cel care nu are o notă suficientă la o materie nu va putea deveni ceea ce şi-a dorit să devină!

Aveam un profesor de franceză care nu făcea decât să caute slăbiciunile, noi îl consideram nebun! Avea mania persecuţiei! Nu voia să ajute, nu se gândea decât cum să-l prindă pe elev.

Când mă gândesc la toţi profesorii mei, trebuie să spun că un anumit procent erau nişte smintiţi; ucideau sufletul copiilor. Numai câţiva aveau succese.

Când te gândeşti că o astfel de persoană poate distruge o viaţă întreagă! Nu avem dreptul să construim conducerea unei naţiuni pornind de la rezultatele şcolare! Trebuie să dăm vieţii posibilitatea de a le corija. Examenele nu trebuie să fie niciodată decisive – şi aceasta este valabil şi pentru jurişti. Decisivă este, în ultimă instanţă, practica!

Când un puşti are atâta vitalitate în el că nu poate sta o clipă locului, nu este neatent, dar nu vrea să asculte! Comportarea lui nu este inteligentă, dar ce altceva să facă! Dar este un profesor care se enervează împotriva acestui drăcuşor! Este de înţeles. Dar trebuie să-i lăsăm copilului posibilitatea să facă dovada calităţilor sale.

Cred că în general nu am învăţat mai mult de 10% din ceea ce au învăţat ceilalţi, îmi făceam întotdeauna temele foarte repede, dar am asimilat totuşi istoria! Mi-a fost adesea milă de colegii mei. Vii să te joci? Nu, n-am terminat! Şi acum uite că toceşte, îşi dă examenele, este primit! Apoi, când ne întâlnim în ascensor, ce confuzie! Dar noi, noi lucrasem! Ei, da, Doamne, nu toată lumea este dotată![908]

Poporul german este un popor de gânditori, pentru că limba noastră ne creează condiţiile explorării noului[909].

---

908 martie 1942, la amiază

Dacă vom compara limba engleza cu germana şi germana cu italiana putem spune: englezei îi lipseşte posibilitatea de a exprima gânduri care depăşesc universul concretului şi al reprezentărilor.
Limba germană are posibilitatea de a clarifica cunoştinţele, inclusiv atunci când a fost atinsă frontiera a ceea ce este dovedit.

909 Acest şovinism lingvistic este înrudit cu cel al lui Martin Heidegger, fără să se ştie dacă a existat o transmitere directă sau indirectă. Vezi Georges-Arthur Goldschmidt, „Heidegger et la langue allemande”, în Lendemains, nr. 121,2006, pp. 124-141.

La Berghof, un nevăzător de război italian mi-a ţinut într-o zi un discurs care, fonetic, suna admirabil, o apoteoză! După traducere era o aiureală fără interes, nici măcar o idee! Limba italiană este limba muzicienilor!

Nu ne vedem deloc îndemnaţi să vorbim numai ca să vorbim, la noi nu ne îmbătăm cu cuvinte. Dar devenim săraci în vocale şi trebuie să avem grijă să nu derapăm!

Astăzi nu avem poeţi şi încercăm să compensăm această lipsă printr-o ameliorare a vocabularului. Dar cuvântul nu este decât un mijloc către un scop: ideea este cea care contează şi arta de a-ţi ajusta bine frazele! Dacă lăsăm câmp liber ameliorării limbii, cu timpul limba noastră şi-ar pierde muzicalitatea şi nu ar mai fi frumoasă! Astăzi ne vedem, din păcate, reduşi în esenţă la vocalele a, e şi i, ceea ce face limba nemuzicală şi săracă! Şi toate siflantele astea! Când spun „Kurzschriftler” în loc de „Stenograph” este deja poloneză! Şi apoi, acest cuvânt este un nonsens: inventatorul şi-ar fi botezat el însuşi aşa invenţia, dacă i-ar fi plăcut: Un „Kurzschreiber” este cineva care scrie scurt!

Oamenii care edictează astfel de germanizări sunt duşmanii de moarte ai limbii germane. Dacă ar fi urmaţi, nu ne-am mai putea exprima gândurile cu precizie, am fi tot mai săraci şi slabi în sunete, limba noastră ar începe să semene, nu pot s-o spun, dar dacă aş îndrăzni s-o spun, cu japoneza. Ar ieşi o pură trăncăneală, o cârâială şi nici nu pot să-mi imaginez ce ar însemna aceasta pentru cântec! Să ne bucurăm că avem cât mai multe mijloace posibile de expresie pentru a nuanţa! Să fim recunoscători pentru culorile sonore pe care ni le aduc cuvintele străine intrate în limba noastră!

Să ne gândim: dacă vom începe să alungăm cuvintele străine, unde va trebui să ne oprim? Făcând abstracţie de

riscul de a ne înşela asupra rădăcinilor lingvistice! Munca a numeroase generaţii va fi pierdută!

Din punct de vedere logic, ar trebui să continuăm suprimând instituţia pe care am importat-o odată cu un cuvânt: onestitatea porunceşte să alungăm odată cu „teatru" şi lucrul pe care îl desemnează. Ar fi ceva josnic să păstrăm instituţia, prefăcându-ne că am fi noi cei care am inventat-o! Şi în cele din urmă nu ne-ar mai rămâne altceva decât să interzicem orice aport care ne-a venit din exterior! Ajunge cu aberaţiile!

Modificările limbii sunt rezervate celor mai mari gânditori ai unui popor! în epoca precedentă epocii noastre, unul singur a fost demn de aceasta: Schopenhauer! în ce măsură cuvintele existente sunt suficiente pentru a reda un elan filosofic, asta numai un geniu poate s-o decidă! Atât timp cât un popor este viu, îi vin în mod constant noi concepte şi noi cunoştinţe. Nicio voinţă nu se poate opune acestui lucru! Trebuie să abandonăm această cale!

Dacă pornind de la un concept exprimat într-o limbă străină un cuvânt s-a aclimatizat la noi şi sună bine, nu avem altceva de făcut decât să salutăm îmbogăţirea limbii noastre! Nu trebuie să avem grijă decât de un singur lucru: cuvântul străin să fie pronunţat în acelaşi fel de toată lumea, aşa cum trebuie pronunţat! între ortografie şi pronunţie nu trebuie să existe divergenţă, aşa cum este astăzi cazul în engleză! Dacă avem o literă pentru fiecare sunet, pronunţia corectă nu trebuie să rămână dependentă de faptul că cineva cunoaşte felul bun de a vorbi. Cuvântul trebuie să fie scris în aşa fel încât orice persoană care îl citeşte să-l pronunţe corect.

Noaptea de 10/11 martie 1942

Orice fenomen are o cauză. Gelozia femeii: instinctul

de conservare vine din epoca îndepărtată când femeia era complet dependentă de protecţia bărbatului, nu avem decât să ne gândim la vulnerabilitatea ei în timpul sarcinii şi apoi în timpul în care copilul nu se poate descurca singur. Fără bărbat, femeia era pierdută. De aceea femeia îl iubeşte pe erou, îi dă un sentiment de securitate, vrea să aibă bărbatul eroic şi imediat ce îl obţine nu-l mai înapoiază de bunăvoie. Iubirea unei femei generează şi la bărbat gelozia, dar domeniul geloziei feminine este mult mai vast: o mamă este geloasă pe nora ei, o soră pe fratele ei.

Am trăit într-o zi o scenă pe care o femeie măritată [Eva Chamberlain] i-a făcut-o fratelui său căsătorit, o adevărată nebunie! Tânăra [Winifred Wagner[910]] a devenit prada surorilor odată ce s-a produs nenorocirea. N-a mai contat faptul că dăduse patru copii soţului ei, nici că îi rămăsese credincioasă, asta spune totul! Este suficient să vezi copiii; dacă undeva copiii seamănă, acesta este cazul!

Printre prietenele mele mămoase numai bătrâna soţie a directorului Hoffmann[911] îşi manifesta constant o solicitudine tandră. Cu Frau Bruckmann mi s-a întâmplat că o doamnă din lumea bună münchenează nu a mai fost

---

910 Aceste precizări între paranteze drepte, vizibil exacte, figurează fără indicarea originii în ediţia Jochmann. Nenorocirea despre care vorbeşte Hitler este moartea prematură a lui Siegfried Wagner (1869—1930), ceea ce a făcut ca Winifred să devină directoarea festivalului de la Bayreuth şi să-l lase pe Hitler să se grozăvească acolo din 1933, diminuând influenţa fiicelor lui Richard şi Cosima, Eva, văduva lui Chamberlain, şi Daniela.

911 Jochmann îi pune un singur f şi îi dă prenumele Carola. Ge- noud sare pur şi simplu fraza. Eu îl urmez aici pe Anton Joachim- sthaler, cercetătorul care a studiat de departe cele mai multe arhive în legătură cu persoanele frecventate de Hitler. Această prietenă mă- moasă nu poate fi decât Hermine Hoffmann. Vezi însemnarea din 16 ianuarie.

niciodată invitată în acelaşi timp cu mine, după ce stăpâna casei a surprins o privire pe care mi-a adresat-o în timp ce ne luam rămas-bun în salon şi eu mă înclinam în faţa ei. Era foarte frumoasă şi trebuie să-i fi părut şi eu interesant, nimic mai mult! Am cunoscut o femeie a cărei voce răguşea numai cât mă vedea că schimb câteva cuvinte cu alta.

Lumea bărbatului este vastă, în comparaţie cu cea a femeii. Bărbatul aparţine datoriei sale şi nu consacră decât din când în când un gând femeii sale. Universul femeii este bărbatul, la altceva nu se gândeşte decât din când în când; aceasta este marea diferenţă. Femeia poate iubi mult mai profund decât bărbatul!

La femeie, intelectul nu are nicio importanţă. Alături de femei cultivate şi intelectuale, mama mea era o femeie modestă, trăia pentru casa ei şi pentru noi, copiii, în societatea femeilor noastre cultivate nu s-ar fi simţit deloc în largul ei, dar a oferit poporului german un fiu, şi încă unul mare!

Căsătoriile întemeiate pe o simplă atracţie sexuală se dizolvă uşor: nicăieri nu lipsesc produsele de înlocuire! Separarea devine dificilă când există camaraderie şi cei doi au totală încredere unul în altul.

Ca o femeie să fie chemată să depună mărturie despre chestiunile ei intime, aşa ceva nu trebuie să se tolereze. Am suprimat asta! Nu suport absolut deloc să-şi bage nasul unde nu le fierbe oala. îmi amintesc de o istorioară frumoasă povestită de Frederic cel Mare. Într-o zi, l-a chemat pe şeful poliţiei sale ca să se plângă că el este mult mai puţin bine informat decât ceilalţi monarhi. Bine, a spus funcţionarul, dacă sunt autorizat să mă servesc de aceleaşi mijloace de investigaţie ca şi ceilalţi… Cu acest preţ, a răspuns Frederic cel Mare, nu, renunţ!

Nici eu nu am folosit niciodată serviciul de informaţii şi nu aş primi niciodată un spion. Este ceva respingător! Cu atât mai mult o spioană! Nu numai că se prostituează, dar simulează în faţa unui bărbat sentimente pe care nu le încearcă, înainte să-l ducă la pierzanie pe omul pe care l-a înşelat![912]

În tinereţe, eram mai curând un solitar, decât să am nevoie de companie. Astăzi nu mai pot să stau singur! Punctul culminant este pentru mine să cinez cu o femeie şi prefer să mă aşez la o masă în *Osteria*, decât să mănânc de unul singur acasă.

Nu citesc niciodată un roman şi aproape niciodată foiletonul, de ce ar trebui să-mi impun aşa ceva: aceasta nu ar face decât să mă irite! Cu ziarul de seară din Augsburg avem acum cel mai vechi ziar european! Ce bine că Amann l-a lăsat să subziste, şi ce păcat că *Fliegende Blätter* („Foi volante”) nu au mai continuat, iar *Die Jugend* („Tineretul”) s-a degradat aşa de tare! Dacă nu putem face să coexiste o întreprindere veche cu una nouă, sunt partizanul sacrificării celei noi şi păstrării a ceea ce există dintotdeauna!

Noaptea de 11/12 martie

Am cunoscut la Bayreuth un băcan pe nume Möckel şi, la invitaţia lui, i-am făcut o vizită la Nürnberg. În faţa casei am găsit o pancartă: Fumătorii sunt rugaţi să se îndepărteze de această casă! Atunci am oprit fumatul şi la mine.

Reichsmarschallului i-am spus scurt: „Göring, crezi

912 Acesta este fără îndoială pasajul în care Hitler minte în modul cel mai neruşinat. Şi-a făcut o specialitate din spionajul dedesubturilor de toate genurile şi nimic nu-1 opreşte în acest domeniu, dat fiind că „evreii au început” şi este cât se poate de moral să nu le laşi beneficiul exclusiv al metodelor lor.

că asta face impresie bună că eşti văzut reprezentat cu o pipă? Ce ai spune de o statuie care te-ar arăta cu un trabuc în gură?”

Se crede în mod greşit că soldatul nu poate trăi afară fără să fumeze. Era o greşeală pe care o putem trece în contul comandamentului de atunci că la începutul războiului am început prin a da fiecărui soldat o raţie zilnică de tutun mai mult sau mai puţin mare. Acum nu se mai poate da înapoi. Dar imediat ce va reveni pacea, am să încetez cu aceasta. Avem ceva mai bun de făcut cu devizele noastre decât să importăm otravă la noi. Am să încep cu tineretul, nu am altceva de făcut decât să le spun să nu ia exemplu de la cei bătrâni, ceea ce abia aşteaptă!

La Viena o duceam rău de tot! Luni la rând n-am mâncat nicio masă caldă. Trăiam cu lapte şi pâine uscată. Dar cheltuiam în fiecare zi 13 creiţari pe ţigări, fumam câte 25 – 40 pe zi! Un creiţar era pentru mine atunci mai mult decât 10.000 de mărci astăzi! într-o zi, m-am gândit: dacă în loc să-ţi cumperi ţigări de 13 creiţari ţi-ai cumpăra unt pentru pâine de 5 creiţari, ţi-ar mai şi rămâne! Am aruncat ţigările în apă şi nu le-am mai atins niciodată.

Sunt convins că, dacă aş fi fost fumător, n-aş fi suportat grijile care mă chinuiesc de atâţia ani. Poate că tocmai acestui fapt îşi datorează poporul german sănătatea! Atâţia oameni eminenţi mi-au fost răpiţi de otrava tutunului, începând cu bătrânul meu tată, apoi Dietrich Eckart, Troost! Şi pe dumneata, Hoffmann, te voi pierde şi pe dumneata tot aşa!

Berlin, ca o capitală mondială, nu se va compara decât cu vechiul Egipt, cu Babilonul sau cu Roma! în faţa lui, ce va fi Londra, ce va fi Parisul[913]!

913 O încheiere demnă pentru acest prim volum: într-un moment când Uniunea Sovietică nu este învinsă, când Churchill este tot la

Concluzie

Textul pe care l-am parcurs, publicat în 1952 sub o formă grav alterată, nu a făcut până astăzi decât obiectul unor rare şi scurte comentarii de ansamblu. Autorii care îl utilizează se concentrează asupra unui mic număr de pasaje. Încerc în prezent să extrag esenţa profundă din textul autentic, după ce l-am comentat pagină cu pagină.

În primul rând, aceste pagini ne informează cu privire la condiţiile lor de elaborare. Notele consemnate de Heinrich Heim, ajunse în mâinile lui François Genoud la puţin timp după război şi cunoscute numai în 1980 în forma lor originală, poartă numeroase indicii ale unei participări conştiente şi active a lui Hitler la acest exerciţiu. De exemplu, atunci când se entuziasmează pentru o carte anticreştină a poetului SS Kurt Eggers şi îşi dictează impresiile cum se scrie o prefaţă, lui Bormann în persoană în 21 octombrie 1941. Sau când, o lună mai târziu, în 19 şi 20 noiembrie, acelaşi Bormann notează două declaraţii ale şefului său. Faptul că toate acestea se regăsesc în „notele lui Heim" arată că acesta din urmă era însărcinat cu redactarea tuturor cuvintelor notate şi triate în vederea unei utilizări care este greu de precizat, dar care trebuia să aibă legătură atât cu guvernarea imediată a unui Reich a cărui politică internă Hitler nu mai avea timp s-o dirijeze altfel, cât şi cu imaginea pe care înţelegea

putere şi modelează zi de zi alianţa cu Statele Unite ale Americii şi cu Rusia, în timp ce Axa nu se poate lăuda decât cu o retragere de iarnă organizată, o înaintare nedecisivă a lui Rommel în Africa şi cu succesele japoneze facile în Pacificul prost apărat de americani, Hitler - după o tiradă despre otrava simbolică a tutunului (nu fără a sublinia că el scăpase de ea printr-un efort de voinţă) şi o glumă pe seama dragului lui fotograf - îşi ridică privirile spre perspectivele istorice grandioase: Berlinul va eclipsa Parisul şi Londra pentru a fi egal cu Memphis, Babilon şi Roma.

s-o lase despre el şi despre regimul lui. Cât despre prezenţa incoerenţelor şi a contradicţiilor, este şi aceasta liniştitoare cu privire la valoarea documentară a acestor pagini: înainte de a li se da o utilizare publică oarecare, ar fi fost revizuite şi contradicţiile ar fi fost înlăturate, cel puţin cele mai aparente. Aici este vorba să se înregistreze cât mai fidel posibil cuvintele rostite.

Comentariile anterioare sunt de calitate foarte inegală, cel mai bun fiind probabil primul: introducerea la primul volum al ediţiei Genoud, datorat academicianului francez Robert d'Harcourt. Acest germanist, catolic şi membru precoce al opoziţiei nazismului în Franţa liberă, apoi ocupată, a ştiut să rezume ideile esenţiale exprimate în aceste pagini[914] şi să emită o opinie fără patimă asupra autorului lor, mergând până acolo încât a lăudat analizele lui exacte, umorul, atenţia pentru cei umili şi chiar şi „calităţile lui sufleteşti". Salutând această excepţională libertate de spirit – paleta culorilor în care este pictat nazismul nedepăşind de regulă, încă în 2015, pe cele ale unui tablou de Soulages – nu-l voi urma până la capăt, căci binele pe care îl putem sesiza pe ici, pe colo mi se pare nedisociabil de răul care poluează întreaga activitate a lui Hitler.

Bineînţeles, va trebui să definim acest rău, un concept care trebuie manevrat cu delicateţe de un istoric. Dar în prezent aş dori – ca să nu mai revin – să semnalez o dificultate a comentariului unui text al lui Hitler, care, desigur, se aplică oricărei opinii omeneşti, dar pe care personalitatea secretă şi machiavelică a autorului o împinge la paroxism: trebuie să ţinem seama în cel mai

914 Pornind de la versiunea germană, din care citează mai mulţi termeni - dar Genoud a abuzat fără îndoială de încrederea lui şi nu i-a arătat traducerea sa fantezistă.

înalt grad de ceea ce nu se spune. Aici, în mod deosebit, invectivele cele mai severe şi răspunsurile cele mai importante se adresează adesea unui personaj invizibil. Am să iau trei exemple. Unul dezvoltat în 2008 în cartea mea despre Georges Mandel[915]: asistentul evreu foarte tânăr al lui Clemenceau în 1918 – 1919, devenit membru ai dreptei parlamentare, avea să fie asasinat la sfârşitul războiului de un bandit francez mandatat foarte probabil de la Berchtesgaden, printr-un scurt lanţ de intermediari SS. Or, Hitler nu pronunţă – din câte se ştie – niciodată numele acestui adversar, cel mai bun echivalent francez al lui Churchill înainte de intrarea lui de Gaulle în scenă. Numeroase pasaje despre Franţa, în general, şi intrarea sa în război în septembrie 1939, în special, ar fi provocat în mod logic apariţia numelui său (în locul celui pronunţat în mai multe reprize, al ministrului englez palid, dar de origine evreiască, Leslie Hore-Belisha). Căci în perioada acoperită de această carte, Mandel zace în temniţele guvernului de la Vichy, iar Abetz, incitat de Ribbentrop, ridică diverse pretenţii ale germanilor în legătură cu el, invocând faptul că „a incitat la război" sau acuzându-l că a ordonat, ca ministru de Interne, să fie doborâţi în luptele din mai iunie paraşutiştii germani lipsiţi de apărare. Pentru a nu cita decât un episod, condiţiile lui de detenţie sunt agravate la mijlocul lui noiembrie 1941: chiar dacă nu este verificabil deocamdată şi poate nu va fi niciodată, se impune o apropiere cu tiradele deosebit de incendiare ale lui Hitler împotriva evreimii din săptămânile precedente şi ordinul dat probabil la 9 noiembrie lui Himmler de a-i nimici pe reprezentanţii ei din toată Europa.

Al doilea exemplu se referă la Thomas Mann. Marele

915 Franţois Delpla, Qui a tue Georges Mandel?, L' Archipel, Paris.

scriitor era atunci exilat în Statele Unite, de unde îşi înmulţeşte „apelurile către germani”. Este adesea apropiat de Goethe, pe care, ca şi Hitler, îl admiră. Punctele de convergenţă nu se opresc aici. Dacă Hitler nu mai vorbeşte niciodată nici de Mann, reciproca nu este valabilă, dovadă titlul surprinzător al unui articol de şapte pagini apărut în martie 1939: *Bruder Hitler*” (Fratele Hitler). Mann, profund impregnat de cultura germană, dar dintr-o familie parţial evreiască, este însuşi simbolul a ceea ce Hitler respinge, de care înţelege să decanteze şi să separe pentru totdeauna „germanitatea”. Or, în acest text – şi în alte câteva – dictatorul este zeflemisit pentru că nu ştie nici să conducă o maşină, nici să piloteze un avion, nici să facă un copil. Maniera în care Hitler se întinde povestind despre călătoriile lui rutiere şi aeriene, apreciind ca un cunoscător şi în detaliu abilitatea celui care ţine manşa sau volanul, are aerul unui răspuns la această acuzaţie; cât despre explicaţiile lui circumstanţiale cu privire la gustul lui pentru femei şi respectul pentru starea matrimonială, acestea anunţă grija pe care o va acorda, în scenariul sinuciderii sale, episodului căsătoriei cu Eva Braun; dar, apropiate de ceea ce le precedă, ar putea constitui foarte bine un răspuns la procesele de incompetenţă pe care i le face din patria sa de adopţie, New Jersey, acest Victor Hugo al regimului. Simte chiar nevoie de a explica faptul că nu trecuse examenul pentru permisul de conducere printr-un argument de o slăbiciune extremă: în 1925 (dar avea deja 35 de ani…) era eliberat condiţionat şi orice infracţiune l-ar fi trimis din nou la închisoare pentru 6 ani! Măreşte, în treacăt fie spus, şi numărul anilor încă rămaşi (patru): să ne spunem că avea mare dorinţă să pună mâna pe volan şi a făcut acest sacrificiu „pentru poporul german”, pe lângă toate celelalte… începând cu mariajul

său. O nevoie atât de disperată de autojustificare merită să fie explicată şi interpelarea lui Thomas Mann se potriveşte aici ca o piesă de puzzle.

În sfârşit, se poate observa că, dacă plecarea lui Churchill la Washington în decembrie 1941 şi în ianuarie 1942 este obiectul mai multor comentarii acerbe, nu se spune nimic despre vizita la Moscova a lui Harry Hopkins, cel mai apropiat colaborator al lui Roosevelt, de la începutul lunii august 1941, când aceasta face parte din acelaşi proces (stabilirea unei alianţe împotriva lui a celor trei mari puteri capabile care, dacă se menţine, să-l poată distruge) şi că, fiind anterioară, este în acelaşi timp şi mai decepţionantă şi mai decisivă – purtând în germene, pentru început, Carta Atlanticului. Decedat în 1946, în timpul războiului rece, Hopkins va fi transformat retrospectiv de propaganda lui MacCarthy şi de un mare număr de politicieni republicani în agent sovietic. Este uşor să ne reprezentăm ceea ce putea să gândească Hitler despre el şi absenţa lui în aceste proferări nu este mai firească decât cele referitoare la Mandel şi Mann.

Ceva mai reperabile şi mai demonstrabile sunt corecţiile pe care le face propriei biografii. Aceasta a făcut deja obiectul, după bazele construite în *Lupta mea*, a numeroase relatări (manuale pentru şcoli şi pentru tineret, mărturii filtrate de SD etc.). Completează şi consolidează aici un număr de contra-adevăruri: a lucrat în construcţii şi a avut preocupări politice şi patriotice precoce, pe punctul de a fi chiar gata de a-l consilia pe împărat începând din 1914, dacă din fericire Germania i-ar fi cerut-o; exagerează mizeria pe care ar fi cunoscut-o la Viena şi elimină în schimb dezamăgirea în urma eşecului său la concursul de la Arte Frumoase, aducând din 1907 în 1913 o perioadă destul de vagă fără un proiect definit, când, dacă ar trebui

să-l credem, imediat după instalarea lui la München în 1913 se antrenează asiduu la desen pentru a fi angajat la un cabinet de arhitectură.

Aşadar, răul este că, dacă istoricul doreşte să utilizeze această scriere, trebuie s-o definească pentru a dovedi că nu impietează deloc asupra domeniului militantului, judecătorului sau moralistului. Precizez deci că greşelile despre care este vorba sunt de natură intelectuală: sunt erorile care presară constatările lui Hitler sau deducţiile lui. Acesta nu împiedică emiterea unor gânduri juste, ba chiar ingenioase, dar vorbitorul le pune în serviciul unui montaj ideologic care se clatină, pe care frânturile de adevăr nu pot să-l salveze.

O idee simplă este repetată insistent de la un capăt la altul: omul face parte din natură şi, atunci când legiferează, nu trebuie să aibă altă pretenţie decât să aplice unor situaţii concrete o „lege naturală" care îl depăşeşte şi pe care, mai ales, nu trebuie să încerce s-o modifice. Cel care vorbeşte şi-a asumat o misiune pe care o entitate supranaturală, „Providenţa" (*Vorsehung*) i-o confirmă zi după zi: să repună omenirea pe calea cea bună. Căci ea a fost deturnată de creştinism, el însuşi înfăţişat ca o „întreprindere evreiască". Astfel, minusculul popor evreu, prezentat de regulă ca iniţiatorul unui monoteism care a migrat în creştinism, apoi în islamism, este în realitate un corp străin infiltrat în omenire şi mortal de periculos pentru ea, ca microbii pentru individ. Iudaismul nu este, de altfel, o religie, ci o mască: evreii adoră fără îndoială un dumnezeu, dar dintre cei mai tereştri, pentru că este vorba de ban. Pentru a şi-l procura, se străduiesc să submineze puterea statelor.

Lucrurile au ajuns într-un punct în care s-a angajat o luptă finală. Rasa evreiască a declarat război rasei

„ariene”, superioară tuturor celorlalte şi chemată să conducă lumea prin intermediul a două ţări europene, Germania şi Marea Britanie. Or, dacă Germania dominată în 1918 de evrei spre cea mai mare nefericire a ei, a reacţionat viguros sub conducerea lui Adolf Hitler, Anglia, după ce a arătat bune dispoziţii a căzut sub lovitura evreimii atunci când Winston Churchill, în primăvara anului 1940, a reuşit să preia puterea şi să se menţină acolo în pofida dezertării aliatului francez. De atunci, Germania trebuie să-şi încordeze voinţa şi să meargă înainte în întreprinderea comună, sperând zi după zi că aliatul istovit va veni să-şi ocupe crenelul, după ce se va fi debarasat de şeful său. Căci pentru a consolida în mod durabil dominaţia ariană, există un lucru care nu suferă întârziere: să punem capăt ameninţării asiatice, întruchipată în momentul de faţă de bolşevismul rus. Acesta ar fi atacat Germania în 1941, dacă ea nu i-ar fi luat-o înainte. Datorită acestei „decizii dure” luate de Hitler în persoană, Germania este pe cale să-şi însuşească un teritoriu uriaş în Europa răsăriteană. Resursele acestui „nou spaţiu” o vor face invulnerabilă în faţa oricărei încercări, indiferent că vine din Asia sau din America. Cu obligaţia de a organiza cât mai rapid posibil aceste regiuni pentru a profita la maximum de ele, în condiţii bune de securitate, ceea ce presupune o colonizare germană sau „germanică” a zonelor bogate sau strategice şi punerea la muncă a slavilor, localizaţi şi supravegheaţi cu grijă.

Aceste postulate au condus la cea mai cumplită catastrofă pe care suferit-o vreodată un mare stat, nevrând să recunoască ineficacitatea lor şi să negocieze în timp util, de exemplu după reuşita debarcării din Normandia din iunie 1944. Dar dincolo de această negare a experienţei, este uşor să relevăm erori grosolane în

rezumatul precedent. Omul nu este un animal, nici omenirea un organism. Aşadar, ea nu ar putea fi prada unui microb infiltrat în interiorul ei, după cum nici nu există un popor evreu suficient de sudat pentru a juca peste tot acelaşi rol. El se defineşte de altfel foarte bine, în esenţă, prin religia sa, omogenitatea genetică („rasială" în termeni nazişti) fiind mult mai puţin evidentă. De altfel, reimplantarea sa în secolul al XX-lea pe teritoriul Palestinei a ridiculizat cele două acuzaţii principale ale lui Hitler: inaptitudinea pentru muncă, în specială agricolă, şi incapacitatea sa de a-şi apăra interesele cu armele în mână. Cât despre Germania, aceasta a suferit mai multe pierderi din cauza lui Hitler, decât din cauza naţiunilor, inclusiv URSS, „iudeo-bolşevice", despre care se considera că ar fi nimicit-o în caz de succes.

Robert d'Harcourt are, fără îndoială dreptate să considere dă Hitler face cu această ocazie analize juste, dar ele nu sunt mai puţin părtinitoare, prin ceea ce doreşte vorbitorul să demonstreze. El care face atâta caz de caracterul ştiinţific şi pentru care cuvântul „dogmă" este atât de peiorativ, se scufundă mai mult decât oricine în defectele pe care le condamnă, chiar în acele puncte ale doctrinei sale la care spune că ţine cel mai mult. Principalele sale postulate evită orice verificare pe cale experimentală. Dacă evreul nu se regăseşte într-o intrigă, asta nu contează, înseamnă că este cel mai redutabil dintre disimulatori! Aşa cum îi şade bine unui microb. Savantul nostru nebun îndrăzneşte să se compare cu Koch şi cu Pasteur care, înainte de a propune tratamente, au avut meritul de „a izola agentul", pe care trebuiau să-l atace. Totul este pe măsură: după cum afirmă el, niciun preot nu se spală (22 februarie) şi totuşi ca probă nu invocă decât batista murdară a abatelui Schwarz,

profesorul lui de religie (8 ianuarie). Nu mai suntem părtinitori. Într-un pasaj vestit în care identifică, aşa cum face adesea, iudaismul antic cu marxismul, nu dă înapoi nici în faţa folosirii, ca argument, a unei vagi asemănări de nume (Mardoheu şi Marx), nici în faţa unei simetrii strâmbe (Mardoheu devine Marx, aşa după cum Saul a devenit Pavel… ceea ce este exact, dar era vorba despre aceeaşi persoană!). Dragostea lui pentru ştiinţă comportă câteva aberaţii: trăiască astronomii şi biologii care, explorând infinitul mare şi infinitul mic, dezmint în fiecare zi un pic mai mult teologia clasică, dar jos cu cei supăraţi pe exerciţiul fizic, ei riscă să ducă la degenerarea rasei (17 februarie!) Cu toate acestea, va trebui (14 octombrie) să se recruteze meteorologi amatori, modelaţi de empirismul milenar, care nu numai că vor putea fi învăţători (profesiune cel mai adesea discreditată), dar vor avea dreptul să fie „paralitici sau strâmbi”!

Perioada de opt luni acoperită de această carte, începută sub cele mai fericite auspicii, este martora unei mutaţii capitale în istoria celui de-al Doilea Război Mondial ca şi în cea a celui de-al Treilea Reich. Aceste consemnări, fără îndoială iniţial destinate să anticipeze o victorie rapidă, după care ar fi urgent să se modeleze în conformitate cu vederile stăpânului regiunile cucerite, reflectă în mod crescând îndoielile şi spaimele lui, pe măsură ce se produc eşecurile şi succesele prea scump plătite: şi unele şi altele fac să se îndepărteze orizontul unei victorii din ce în ce mai improbabile şi, în orice caz, mult prea lente pentru a împiedica intrarea în război a Statelor Unite ale Americii. Începând din octombrie 1941, Hitler întrevede posibilitatea unei înfrângeri militare asemănătoare cu cea din 1918, cu singura deosebire că, sub conducerea lui, ţara ar reacţiona altfel. Nu se va pune

problema predării în mâinile învingătorilor, ci va fi un efort permanent, până în ultimul moment, de a le dezbina. Pentru aceasta, trebuie şi este suficient ca partidul nazist să păstreze ferm frâiele în mână. Niciun echivalent al coaliţiei socialiştilor şi catolicilor din timpul Republicii de la Weimar nu trebuie să poată apărea din dezastru, pentru a trage sforile succesiunii, speculând pe baza unei dispariţii a nazismului în mod analog cu dezastrul elitelor germane din noiembrie 1918. Cel mai urgent lucru va fi neutralizarea purtătorilor şi a trupelor unei eventuale revoluţii, de unde programarea precoce şi ordinul reiterat de mai multe ori, cu privire la măsurile expeditive împotriva populaţiei din lagărele de concentrare, în momentul în care ar ameninţa „o criză”.

Hitler, din motive lesne de înţeles, nu-şi mărturiseşte direct îndoielile referitoare la victoria finală, dar printre semnele care îl trădează, în afară de ordinele pentru cazul de criză, ritmul şi violenţa anatemelor împotriva lui Churchill sunt dintre cele mai elocvente. Omul care l-a frustrat în mai iunie 1940 de un triumf absolut şi durabil este trecut aproape sub tăcere în timpul verii şi a toamnei anului următor[916], căci cucerirea Ucrainei şi apoi asaltul împotriva Moscovei întreţin speranţa că sovieticii vor abandona lupta, ceea ce va fi – alt postulat – fatal pentru însăşi decizia britanică. Este perioada cumplită inaugurată de contraatacul lui Jukov şi agresiunea temerară a Japoniei împotriva Statelor Unite ale Americii care generează, după câteva săptămâni de incubaţie, o dezlănţuire verbală împotriva prim-ministrului englez. Există aici un motiv conjunctural: Providenţa, în maliţiozitatea ei, ar putea

916 Şi poate fi aşadar adăugat la trilogia Mandel-Mann-Hopkins, prezentată mai sus, cea a oamenilor la care Hitler nu poate să nu se gândească, dar pe care se fereşte să-i numească.

foarte bine să transforme plumbul în aur, dacă Anglia se decide să-şi facă socotelile şi să iasă din război, deoarece înaintarea japonezilor face nota de plată prea grea; dar mai ales un motiv structural: mai mult ca oricând, Hitler poate măsura rolul personal al lui Churchill în căderea lui vertiginoasă, de la cvasi-triumful din iunie 1940 până la situaţia periculoasă din iarna 1941 – 1942. În ianuarie, Hitler nu numai că se apucă să-l copleşească cu injurii, dar se agaţă de toate motivele imaginabile pentru a spera în căderea lui.

Eşecurile şi înfrângerile nu induc numai precauţii defensive, ci şi o fugă înainte. Mai ales în două domenii: rolul atribuit Marii Britanii şi soarta imediată a evreilor.

Oferta unei „cooperări ariene pentru a domina popoarele inferioare" timp de cel puţin un mileniu, menţinându-i pe slavi sub un jug german şi popoarele coloniale sub o tiranie în principal engleză, nu este factice. Churchill greşea gândind astfel... dacă gândea aşa. Cu alte cuvinte, previziunea lui că agresivitatea nazistă împotriva Marii Britanii se va reintensifica rapid, în cazul în care aceasta ar înceta lupta în acelaşi timp cu Franţa, era sinceră şi nu era o simplă stratagemă pentru a-şi mobiliza mai bine compatrioţii. În schimb, vedem aici cum se desenează, săptămână după săptămână, o schimbare de perspectivă. Pe măsură ce se conturează alianţa între Moscova, Londra şi Washington iar propriul lui joc se reduce la un atu japonez care este departe de a reprezenta o contragreutate, Hitler se decide să-şi revizuiască în sus scopurile războiului, în detrimentul Imperiului Britanic. Aceasta se remarcă în special în vederile lui cu privire la Norvegia, promisă unei evacuări totale în propunerile transmise de Dahlerus în mai 1940 şi integrată pur şi simplu în spaţiul economic la începutul acestor

consemnări. Ea este în mod implicit anexată la Reich începând din 1 noiembrie şi se regăseşte, în final, ca ambasadoare a civilizaţiei germane la Atlantic, cu transformarea Trondheimului într-o metropolă artistică germanizată sub numele de Drontheim.

Hitler se consacră mai mult ca oricând elaborării unei doctrine pentru edificarea şi prezervarea unei fortăreţe europene autarhice şi bine gestionate. Anglia refuză să ocupe un crenel de santinelă la Atlantic? Cu atât mai rău pentru ea! Japonia face să-i scadă zi cu zi nivelul de viaţă şi va fi pentru Europa germană un aliat fără îndoială ceva mai puţin „nordic”, dar fidel şi docil. Cu toate acestea, se constată prin multe semne că uşa rămâne deschisă şi că se menţine o speranţă de a vedea Anglia devenind mai rezonabilă, poate de pe o zi pe alta – în care caz Reichul s-ar aşeza ca mediator între ea şi Japonia, ca s-o ajute să salveze ce ar mai rămâne din posesiunile ei în Extremul Orient.

La fel este situaţia, în fond, şi cu pretinsa „chestiune evreiască”. Violenţa verbală care creşte în septembrie pentru a culmina în noiembrie, însoţeşte, fără îndoială, decepţiile provocate de lentoarea înaintării în Rusia, apoi de prăbuşirea speranţelor de pace apărute cu ocazia victoriei de la Kiev. Ideea de „a trăi fără evrei” progresează în acelaşi ritm cu intenţia de a-i pedepsi pe britanici pentru că dezertaseră de la lupta rasială europeană. O frază grea de subînţelesuri atestă aceasta, în 27 octombrie: „Astăzi nu Anglia mă interesează, ci numai cel care este în spatele ei”. Acesta poate fi la fel de bine „evreul” care a subminat capacitatea de apărare a organismului englez, ca şi Roosevelt, vulturul necrofag, care se pregăteşte să profite de rămăşiţele ei. Dar trebuie să ne înţelegem asupra sensului verbului „a interesa”:

dacă prietenia engleză ar fi fost căutată sincer şi cu pasiune, nu se pune deloc problema să-l curteze pe vărul care se prezintă pentru a primi moştenirea, ci numai să-i interzică să pună piciorul în Europa.

Tendinţa de a rezerva o soartă foarte rea evreilor nu necesită niciun fel de revizie. Comentariul asupra consemnărilor lui Hitler cu privire la evrei îşi are locul în concluzia generală de la sfârşitul tomului viitor, în schimb se cuvine să vorbim aici despre evoluţia prezenţei lui Himmler, cu sprijinul agendei sale, publicate în 1999. Pe tot timpul verii, Reichsführerul SS străbate neobosit „noul spaţiu" în lung şi în lat, stimulând masacrarea comunităţilor evreieşti (de către Einsatzgruppen ajutate de Wehrmacht şi de cetăţenii sovietici recrutaţi ca auxiliari) şi trece destul de regulat pe la Cartierul General al lui Hitler, fără să asculte niciodată prezentele „reflecţii". Trebuie să credem că vine pur şi simplu să dea raportul şi să ia noi ordine. Dar recuperează începând din 14 octombrie şi figurează printre „invitaţi" în 21, 25, 25 octombrie, în 2, 5 (de două ori), 16 (de două ori) şi 30 noiembrie. Prezenţa lui este după aceea destul de neregulată şi se remarcă mai ales o frecvenţă anormală între 21 şi 25 ianuarie, când îl ascultă perorând de 5 ori pe şeful său. Este greu de ştiut de ce îl invită Hitler şi dacă, de exemplu, invitaţiile rezultă dintr-o ordine de zi premeditată sau invers, îşi adaptează subiectele în funcţie de auditoriu, dar este interesant de remarcat că cele două momente decisive pentru masacrul general al evreilor europeni (gestaţia sa de la sfârşitul lui octombrie şi începutul lui noiembrie, punerea sa în aplicare la sfârşitul lui ianuarie) corespund cu începutul asistenţei lui Himmler la „reflecţii" şi cu cea mai mare densitate a participării lui. Or, nu se vorbeşte în mod special despre evrei când este el aici, chiar dacă două

dintre tiradele cele mai crude au loc în prezenţa sa (în 25 octombrie şi 25 ianuarie). În restul timpului este vorba despre creştinism, despre amenajarea Reichului şi a „spaţiului mare", ca şi când Hitler ar fi ţinut să-i amintească sensul şi finalitatea masacrului.

Creştinismul, în special, este o ţintă care trebuie tratată într-un mod mai puţin expeditiv decât „evreimea", dar la fel de definitiv. Revoluţionarul nostru se alătură aici spiritelor puternice dar elitiste ale secolelor anterioare, care, precum Voltaire, se temeau de masele care vor începe să nu mai creadă în Dumnezeu. „Să lăsăm religia să se stingă blând", mai ales sub efectul descoperirilor ştiinţifice, aceasta este lozinca repetată de mai multe ori. Dar alte pasaje prezic o atitudine diferită. Căci creştinismul este în mod fundamental o „minciună evreiască", nu prin persoana întemeietorului său care, conform unui capriciu al ideologilor secolului al XIX-lea ar fi fost de fapt „arian" (şi, adaugă Hitler, antisemit), dar prin cea a apostolului Pavel, asimilat clar cu bolşevicii. Cel mai bun echivalent al lui contemporan este episcopul de Münster, Clemens von Galen, căruia şeful nazist îi rezervă o moarte violentă a doua zi după victorie. Cu toate acestea, într-o ocazie, Hitler merge mai departe. „În natură, tot ceea ce nu are suficientă forţă de viaţă dispare de la sine; numai omul promovează slăbiciunea", citim în însemnarea din 28 decembrie, în încheierea unei diatribe împotriva fierberii alimentelor: dragostea pentru ceea ce este natural se transformă aici într-o acuzaţie împotriva întregii omeniri, chiar şi a celei ariene. O asemenea inconsecvenţă spune foarte mult despre impasurile acestei ideologii. În definitiv, Hitler nu este câtuşi de puţin creştin (creştinismul fiind prea marcat prin originile sale evreieşti şi prea departe de cruzimea necesară pentru restabilirea şi

permanentizarea dominaţiei ariene), dar nici ateu câtuşi de puţin: crede mai mult ca oricine într-un tărâm de dincolo care intervine în chestiunile omeneşti. Are în acelaşi timp conştiinţa acută că este indispensabil, că este singurul care poate conduce corabia „mişcării" sale printre stânci impresionante. îi va lăsa aşadar pe locotenenţii lui să cultive, individual sau colectiv, mistici disparate (de exemplu, îl lasă pe Himmler să considere drept sacră îngrămădirea de stânci Extemsteine sau să-l canonizeze pe ducele medieval Henric Leul, luându-l uşor în zeflemea în 4 februarie). Religia lui constă în esenţă în credinţa în Providenţa care îi face cu ochiul în momentele bune sau rele: Providenţa este intim legată de acţiunea lui.

Rolul pe care îl joacă Hitler în decizia asasinării în masă şi în proclamarea anticipată a măsurilor în caz de înfrângere militară nu sunt decât două din numeroasele trăsături care ne permit să discernem, pornind de la acest document, locul lui în propriul regim. Suntem siliţi să-l credem şi, în acelaşi timp, să-i dăm dreptate atunci când spune, la începutul dimineţii din 14 octombrie 1941 (una din rarele ocazii când cuvintele lui nu sunt consemnate nici la masă, nici seara): „Nu pot să spun că în aceşti ani de război ideea că nu sunt indispensabil s-ar fi consolidat în mine". Nazismul este clar copilul lui, atât în concepţia lui, cât şi în punerea în practica de zi cu zi, în materie de politică, ideologie, cultură, lingvistică, urbanistică, arhitectură, presă, diplomaţie, armată, economie, agronomie, educaţie, poliţie şi justiţie... Reflecţia lui cu voce tare în toate aceste domenii comportă în acelaşi timp consideraţii de principiu şi directive concrete, adesea foarte detaliate. Vorbeşte de bine despre colaboratorii săi de toate nivelele, de la ministru până la valet, inclusiv pentru a spune că i-au dat sfaturi preţioase. Această

modestie, dacă îi poate surprinde pe cei care îl considerau impermeabil la părerile altora, nu merge totuşi până acolo – şi pe bună dreptate – încât să declare că a trebuit să ţină seama într-o chestiune importantă de opinia unui terţ. Singurii oameni politici pe care i-a menajat nu făceau parte din partidul lui. Aceste menajamente erau oportuniste, revocabile şi, de cele mai multe ori, temporare. Cât despre elogiul colaboratorilor săi, aceasta este o altă modalitate de a se lăuda: ideologia lui este cea care i-a adus laolaltă, cuvântările lui i-au pus în mişcare, conducerea lui i-a ajutat să dea tot ce au mai bun în ei. Iar succesele lor, ale tuturor, ilustrează superioritatea rasei ariene: or, se laudă de mai multe ori că a pus personal această idee în centrul luptei sale.

Ideea că Hitler era nebun este în acelaşi timp curentă şi contestată. Toată lumea simte foarte bine că pentru a vorbi şi a acţiona ca el „trebuie să nu fii foarte normal”, cu toate acestea, este greu să ne imaginăm un nebun ajungând în fruntea unei ţări mari, menţinându-se acolo tip de 12 ani şi tratând de la egal la egal cu mai-marii acestei lumi. Înseamnă să ignorăm pe de o parte că psihoza poate coabita cu inteligenţa şi abilitatea. Pe de altă parte, ea poate fi un atu al reuşitei, tocmai pentru că este, oricum, destul de rară la un asemenea nivel. Ea permite deci să-ţi ascunzi jocul. Majoritatea oamenilor au, prin definiţie, parcursuri clasice; iar cei care au ajuns în vârf pe o cale atipică fac, în general, totul pentru ca aceasta să se uite, devenind de două ori mai normali. Sunt rari cei care profită de aceasta pentru a-şi da curs liber fantasmelor; ca să nu fie daţi imediat la o parte, aceştia trebuie să dovedească chiar de la începutul carierei, capacităţi politice excepţionale, nu numai în plan strategic, ci şi organizatoric. Hitler face parte din această rasă… poate

limitată, deocamdată, la acest prototip.

Nazismul este o maşină de război redutabilă, atât în victorie, cât şi în retragere. Nu zăboveşte ca să se bucure de victoriile sale, ci le exploatează imediat prin apăsarea unui jug administrativ şi economic; în caz de dificultate, zăvorăşte metodic riscurile de dezastru. Ceea ce ajută la luarea rapidă a deciziilor celor mai eficace este simplismul analizei care îl induce pe cel al moralei. Căci nu este adevărat că nazismul este o imoralitate, departe de aşa ceva. îşi are propria definiţie a păcatului, ba chiar şi propria versiune a păcatului originar: omul face în întregime parte din regnul animal şi greşeala lui este că vrea să se elibereze din el. Dacă se supune legii universale care sanctifică zdrobirea celui slab pentru a recompensa forţa celui puternic, este salvat; se stabileşte o ordine în care nu mai este nevoie să-i ucidem pe cei slabi, căci aceştia vor accepta să devină sclavii celor puternici, înţelegând că au de câştigat de aici, prin comparaţie cu o situaţie în care ar fi lăsaţi de capul lor.

Să revenim pentru o clipă la această frază extraordinară de la mijlocul lui octombrie 1941: „Nu pot să spun că în aceşti ani de război ideea că nu sunt indispensabil s-ar fi consolidat în mine”. Este demnă să figureze într-o antologie a reflecţiilor cele mai pline de sens ale lui Hitler, de felul celei pe care Ian Kershaw a reperat-o într-un discurs din 14 martie 1936, la puţin timp după triumful diplomatic al remilitarizării Regiunii

Renane (căci această încălcare flagrantă a tratatelor rămăsese fără nicio ripostă notabilă din străinătate): „Înaintez cu siguranţa unui somnambul pe calea pe care mi-a trasat-o Providenţa[917]”. Hitler dezvăluie aici cât se

917 Ian Kershaw, Hitler, op. cit.

poate de clar pentru un ascultător atent că nu a intrat în război fără a avea intenţia fermă de a ieşi din el, fireşte învingător, şi de a transmite apoi puterea, Göring fiind pregătit în mii de feluri să preia ştafeta funcţiei de la führen El însuşi ar fi continuat *Lupta mea*, s-ar fi însurat cu Eva Braun[918], ar fi vizitat după pofta inimii muzeele italiene şi, poate, mai ales, ar fi semnat alături de Albert Speer lucrările faraonice de la Berlin, Linz şi din alte câteva locuri, în vara anului 1940, rezistenţa neaşteptată a lui Churchill, care avea redutabilul inconvenient că lăsa timp Statelor Unite ale Americii să-şi revină din surpriza provocată de zdrobirea Franţei, l-a decis să reia frâiele, pentru a juca totul împotriva URSS. Prăbuşirea entuziasmului iniţial este cea care, în acest mijloc de octombrie 1941, îl pune în faţa tristei obligaţii de a rămâne în postul său de şef, militar înainte de toate. Înainte şi după această frază-cheie, multiplică aluziile la pericolul rusesc pe care preluarea puterii de către el l-a stăvilit la timp şi la diversele decizii pe care a trebuit să le ia de unul singur, continuând să spună că războiul nu este activitatea lui preferată şi consacrând pasaje tot mai lungi acestei remodelări artistice a Reichului pe care se teme că va trebui să-l lase succesorilor săi. Străduindu-se mereu să-şi păstreze credinţa în Providenţă şi în „misiunea” pe care aceasta i-ar fi încredinţat-o, îşi dădea seama tot mai mult că şi-a antrenat ţara într-o capcană din care numai el singur ar putea eventual să iasă, pândind ocaziile – din ce

---

918 După mărturia lui Albert Speer (.Erinnerungen, Propyläen, Berlin, 1969), Hitler vorbea adesea în cercul său intim despre propria sa pensionare. Intenţiona să locuiască în împrejurimile oraşului Linz, luând cu el numai pe „domnişoara Braun” şi un câine. Este puţin probabil ca reglementarea legăturii lor să nu fi urmat de aproape această dezvăluire.

în ce mai infime – de a regăsi calea păcii prin exploatarea imediată a faliilor, fie în coaliţia adversă, fie în capacitatea fiecărei mari puteri duşmane de a continua războiul. Căci, dincolo de reflexele şi calităţile diplomatice necesare, va trebui să determine pe moment ce compromis ar fi acceptabil pentru ca nazismul şi politica sa „europeană” să subziste.

Vom remarca spre sfârşitul cărţii că discursul devine mai repetitiv şi mai puţin sobru: se simte o tendinţă spre repetare, spre reluarea acelor idei sub forme puţin diferite sau spre multiplicarea exemplelor redundante, ca şi când vorbitorul ar încerca să se convingă pe sine însuşi, într-un moment în care realitate dezminte în fiecare zi puţin mai mult analizele lui. Este momentul să remarcăm că principalele mărturii referitoare la plictiseala ascultătorilor care nu îndrăzneau să părăsească locul datează de după război şi emană de la persoanele care l-au însoţit pe dictator până la sfârşit sau aproape, precum Christa Schroeder şi Albert Speer. Şi să tragem o concluzie: defectele atribuite lui Hitler existau cu adevărat… dar nu în toate perioadele şi nu în toate împrejurările. Acest om mai coerent şi mai constant decât mulţi alţii avea, ca toată lumea, momentele lui de vârf şi momentele de cădere… unele mai înalte, altele mai profunde decât media. Putea să aibă foarte multă dreptate sau să greşească foarte mult. Obstinaţia lui putea fi o sfătuitoare bună sau rea.

Aceste trăsături se vor regăsi, accentuate, în tomul al doilea şi ultimul, care merge în esenţă din martie până în septembrie 1942. Noile speranţe în victoria din Rusia vor străpunge din ce în ce mai greu prin norii care se acumulează în această ţară şi în restul lumii, accentuând furia, ura până la paroxism, înainte ca Hitler să opteze

pentru tăcere[919] şi izolare, cu foarte rare excepţii, între timp, din iulie 1941 până în septembrie 1942, a dezvăluit numeroase resorturi ale personajului şi ale regimului său.

Repere cronologice

22 iunie 1941: atacul matinal al Germaniei împotriva URSS; seara – discursul lui Churchill făcând apel la o regrupare de forţe împotriva agresorului;

22 iunie-10 iulie: înaintarea rapidă a Wehrmachtului, care face sute de mii de prizonieri; rezistenţa sovietică devine mai dură începând din 10 iulie, lângă Smolensk;

3 iulie: discursul mobilizator al lui Stalin la postul de radio sovietic;

13 iulie: sosirea lui Harry Hopkins (trimis special şi consilier apropiat al lui Roosevelt) la Londra;

14 iulie: armistiţiul de la Satin-Jean-d Acre, consacrând victo na trupelor anglo-gaulliste împotriva trupelor guvernului francez de la Vichy din Siria;

16 iulie: conferinţă între Hitler, Göring, Lammers, Keitel, Bormann şi Rosenberg asupra organizării „marelui spaţiu" în curs de cucerire; Rosenberg este numit ministru al Teritoriilor din Est;

24 iulie: intrarea trupelor japoneze în sudul Indochinei cu acordul guvernului de la Vichy;

26 iulie: embargo american asupra petrolului cu destinaţia Japonia;

29 iulie: Harry Hopkins, trimis special al

919 „Consemnările" sub forma pe care o cunoaştem se opresc la 7 septembrie 1942. Notele lui Heim nu vor fi reluate, din când în când, decât în 13 iunie 1943. Această întrerupere coincide cu o criză în ceea ce priveşte comandamentul armatei, când Hitler se ceartă cu generalii Jodl şi Hal- der. Din acest moment ia masa singur sau într-un cerc foarte restrâns, cel puţin la Wolfsschanze. în schimb, ordonă să se ia notiţe la conferinţele militare, ale căror procese-verbale vor fi parţial salvate din foc în momentul dezastrului şi publicate în anii 1960.

preşedintelui Roosevelt pleacă de la Londra la Moscova;

30 iulie: tratat de alianţă între URSS şi guvernul polonez în exil de la Londra;

31 iulie: scrisoarea lui Göring către Heydrich, în care i se încredinţează misiunea unei „Soluţii finale pentru chestiunea evreiască din Europa”;

3 august: predica lui Clemens von Galen, episcop de Münster, împotriva executării bolnavilor mintali;

9 – 14 august: întâlnirea „Atlanticului” între Roosevelt şi Churchill, încheiată prin carta cu acelaşi nume;

21 august: directiva de război nr. 34 a lui Hitler, prin care se dă prioritate atacurilor împotriva localităţilor Kiev şi Leningrad, în raport cu Moscova;

24 august: ordin secret al lui Hitler de suspendare a executării bolnavilor mintali;

25 august: intrarea concertată a trupelor engleze şi sovietice în Iran;

1 septembrie: decret impunând tuturor evreilor germani cu vârsta peste 6 ani să poarte o stea galbenă;

12 septembrie: joncţiunea trupelor generalilor Kleist şi Guderian, care încercuiesc trupele sovietice din Ucraina de vest; evenimentul face inevitabilă ocuparea Kievului;

17 septembrie: încheierea ocupării Iranului de către englezi şi sovietici;

24 septembrie: Hitler îl numeşte pe Heydrich protector adjunct al Boemiei şi Moraviei;

29 septembrie: la Babi iar începe masacrarea evreilor din Kiev; 29 septembrie-l octombrie: conferinţa de la Moscova între URSS, Marea Britanie reprezentată de Lordul Beaverbrook şi Statele Unite ale Americii, reprezentate de Averell Harriman;

2 octombrie: începutul operaţiunii germane „Taifun”,

vizând încercuirea şi ocuparea Moscovei;

Noaptea de 2/3 octombrie: atentate cu exploziv împotriva unei jumătăţi din sinagogile din Paris;

16 octombrie: ocuparea oraşului Odessa de către trupele germane şi române;

18 octombrie: înlocuirea prim-ministrului japonez Konoye cu Hideki Tojo;

19 octombrie: numirea generalului Jukov în fruntea trupelor destinate apărării Moscovei;

30 octombrie: Wehrmachtul asediază oraşul Sevastopol;

26 noiembrie: nota ameninţătoare a secretarului de stat american Cordell Hull adresată guvernului japonez;

21 – 27 noiembrie: prima retragere a germanilor în URSS, în regiunea Rostov-pe-Don;

28 noiembrie: întâlnire între Hitler şi Amin al-Husseini, marele muftiu al Ierusalimului;

5 decembrie: contraofensivă sovietică în faţa Moscovei;

7 decembrie: atacul japonez de la Pearl Harbor;

7 decembrie: decretul „Noapte şi ceaţă" (*Nacht und Nebel*), or donând deportarea în Germania şi închiderea tuturor opozanţilor din Europa ocupată;

8 decembrie: debarcarea japonezilor în Malaezia (colonie britanică) şi în Filipine (posesiune americană a cărei cucerire va fi încheiată în 6 mai 1942);

10 decembrie: distrugerea de către aviaţia japoneză a navelor britanice Prince of Wales şi Repulse;

11 decembrie: declaraţia de război a Germaniei împotriva Statelor Unite ale Americii;

18 – 19 decembrie: raid italian împotriva flotei britanice din Alexandria;

19 decembrie: Hitler acceptă demisia generalului von

Brauchitsch şi îi ia locul în fruntea armatei terestre;

22 decembrie 1941 – 14 ianuarie 1942: conferinţa „Arcadia” (Churchill îi întâlneşte pe conducătorii americani la Washington pentru a stabili o strategie comună):

24 decembrie: ocuparea Hong Kong-ului de către japonezi;

26 decembrie: „schimbare de ştafetă” la Roma (Mussolini reînnoieşte conducerea partidului fascist);

11 ianuarie 1942: debarcarea japonezilor în Indiile Olandeze; 13 sau 17 ianuarie: începerea gazării evreilor în lagărul de la Chełmno;

17 ianuarie: intrarea trupelor japoneze în Birmania (colonie britanică);

20 ianuarie: Conferinţa de la Wannsee;

21 ianuarie: contraofensiva lui Rommel în Cirenaica (oprită în 8 februarie, la 60 kilometri de Tobruk);

30 ianuarie: discursul lui Hitler la Palatul Sporturilor din Berlin cu ocazia celei de-a IX-a aniversări a preluării puterii;

31 ianuarie: începutul asaltului japonez de la Singapore;

13 februarie: înlocuirea generalului Otto von Ştiilpnagel prin vărul lui, Karl-Heinrich, în calitate de comandant al Wehrmachtului în Franţa;

15 februarie: căderea insulei Singapore;

I martie: Hitler îl numeşte comandant al trupelor de vest

(Franţa, Belgia, Olanda) pe mareşalul von Rundstedt;

7 martie: debarcarea japonezilor în Noua Guinee;

8 martie: ocuparea Rangoonului şi capitularea Javei;

9 martie: Hitler îl numeşte pe care Oberg şef al trupelor SS din

Franţa;

Îl martie: generalul american MacArthur îşi repliază Carte rul General din Bataan (Filipine) spre Australia;

13 martie: începe gazarea evreilor în lagărul din Belzec.

Lista de abrevieri

BVP Bayerische Volkspartei (Partidul Popular Bavarez)

DCA Apărarea antiaeriană (în germană: Flak)

DNB Deutsches Nachrichtenbüro (Agenţia germană de informaţii)

DVP Deutsche Volkspartei (Partidul Popular German)

Flak Fliegerabwehrkanone (tunuri antiaeriene)

IfZ Institut für Zeitgeschichte (Institutul de istorie contemporană, München)

NSDAP Nazional-sozialistische deutsche Arbeiterpartei

(Partidul Muncitoresc Naţional-Socialist German sau Partidul Nazist)

PCUS Partidul Comunist al Uniunii Sovietice

RSHA Reichssicherheitshauptamt (Biroul Principal de Securitate al Reichului German)

SA Sturmabteilung (Batalioane de asalt)

Zbi. Sturmbannführer (grad în SS, echivalent cu maior în germană sau comandant în franceză)

SD Sicherheitsdienst (Serviciul de Securitate al SS)

SPD Sozialdemokratische Partei Deutschlands (Parţi dul Social Democrat din Germania)

SS Schutzstaffel (Eşaloane de protecţie)

Mulţumiri y

Nu sunt sigur că aş fi îndrăznit să îmi asum o asemenea sarcină fără încrederea în munca mea şi în capacităţile mele pe care mi-au arătat-o din 1999, pe lângă

editorii mei îndrăzneţi, protagoniştii luptei antinaziste şi istoricii dispăruţi între timp.

Din prima categorie au făcut parte Lucie şi Raymond Aubrac, Stéphane Hessel, Boris Holban, Serge Ravanel, Francis Crémieux, Jacques Baumel.

Din cea de-a doua Madeleine Rebérioux, René Girault, Guy Pedroncini, Jean-Claude Allain, Pierre Vidal-Naquet, Philippe Masson, Gilbert Bloch, Hervé Coutau-Bégarie, Anthony Rowley.

Din amândouă Gilbert Badia, Pierre Dhers şi Jean-Louis Crémieux-Brilhac.

Am profitat, de asemenea, de dialogurile mai vechi sau recente, uşoare sau complicate, episodice sau regulate cu autori contemporani de diverse vârste, cadre universitare sau nu, printre care se cuvine să-i citez în primul rând pe John Lukács, Julian Jackson, Ian Kershaw, Robert Frank, Edouard Husson, Fabrice Bouthillon, Christian Bougeard, Jean-Marie Guillon, Yves Guéna, Antoine Prost, Antoine Vitkine, Laurent Theis, Fabrice dălmeida, Elizabeth du Réau, Claude Delpla, François

Kersaudy, Stefan Martens, Barbara Lambauer, François Le Goarant de Tromelin, Christian Ingrao, Patrick De zbois, Lionel Richard, Bénédicte Vergez-Chaignon, Bernard Costagliola, Philippe Bourdrel, Henri-Christian Giraud, Olivier Pigoreau, Stéphane Courtois, Annie Lacroix-Riz, Nicolas Bernard, Fanny Chassain-Pichon, Arnaud de la Croix, Hubert Delpont, Cédric Mas, Marie Moutier, Eric Kerjean, Étienne Lorenceau, Vincent Bernard, Thomas Rabino, Yannis Kadari, Jean-Louis Vullierme, Rémy Porte, Jean-Michel Adenot, Pierre Abramovici, Limore Yagil, Gilles Karmasyn, Frédéric Guelton, Nicolas Patin, Marie-Bénédicte Vincent, Jean-Philippe Immarigeon, Laurent Henninger, Matthieu

Boisdron, Emmanuel de Chambost, David Zambon, Vincent Frank, Bernard Plouvier, Jean Lopez, Bruno Roy-Henry, Francesca Biagi-Chai, Marc-André Charguéraud, Alain Michel, Loïc Mahé, Pascal Convert, Stéphane Khémis şi, nu în cele din urmă, neobositul Jacques Eutrope.

Unii dintre ei au recitit tot manuscrisul sau o parte din el şi au făcut remarci utile. Michel Schiffers a demonstrat în acest exerciţiu calităţi rar întâlnite de descoperitor de greşeli mici şi mari, de erudit fertil în sugestii de apropieri noi şi interlocutor care l-a ajutat pe autor să-şi limpezească propria gândire.

În sfârşit, pentru părţile cele mai dificile ale traducerii, am recurs, ca şi la lucrările mele anterioare, la cunoştinţele şi la perspicacitatea lui François Janin.

În ultima perioadă, am fost stimulat de ambianţa pe cât de pasionantă pe atât de studioasă de la Mémoriales de Caen, şi de dialogurile efervescente ale grupului de pe Facebook intitulat International Society for the Study of Nazism.

Index

A

Abegg, Kläre von 26, 342 – 343, 443

Abetz, Otto 178, 424, 507 – 508, 531 Actius 107

Al-Husseini, Amin 551 Amann, Max 192, 233, 287, 339, 486, 488, 490, 493, 510, 526 Antonescu, Ion 10, 12, 34, 50, 80, 106, 131 – 132, 207, 293, 351 – 352, 496

Arent, Benno von 405, 492 Arminius 148 Astor, Nancy 444 Astrid, regina Belgiei 507 Atatürk, Mustapha Kemal 351, 361

Attila 107

Auchinleck, Claude 289 August, împăratul roman 193

B

Baels, Lilian 507 Bakunin, Mihail 82

Baldwin, Stanley 94, 182 Ballerstedt, Otto 173, 333, 405 Baur, Hans 288, 313 – 314, 316 Beaverbrook, lordul 488 Bechstein (familia) 332, 339, 334, 431, 512
Bechstein, Charlotte 332, 431, 512
Bechstein, Edwin 344, 431, 512 Bechstein, Hélène 512 Beethoven, Ludwig van 7, 143, 253, 297, 372
Below, Nikolaus von 34, 181 Beneš, Edouard 324, 380 Benoist-Mechin, Jacques 72 Berchtold, Joseph 274 Bergius, Friedrich 141 Best, Sigismund 24 Bismarck, Otto von 7, 42, 58 – 59, 86 – 87, 102, 116, 152, 232, 267, 293, 379, 422, 430, 482 Blaschke, Hugo 194, 197, 217, 221
Blomberg, Werner von 321
Blum, Leon 300 Bock, Fedor von 171 Bode, Wilhelm von 478 Boetticher, Friedrich von 424 – 425 Bohr, Nils 485 Bordone, Paris 252 Bormann, Martin 5, 19 – 21, 37, 61, 144, 149, 156, 192, 213, 226, 228, 254, 311, 323, 328, 346, 391, 474, 528, 549 Bose, Herbert von 370 Bouhler, Josef 239 Brahms, Johannes 7, 326 Brandt, Anni 287 Brandt, Karl 287 Brauchitsch, Walther von 73, 281, 284, 302, 348, 551 Braun, Carl 414, 513 Braun, Eva 287, 324, 340, 384, 532, 546
Breker, Arno 139 Briand, Aristide 127 Britten, Benjamin 47 Bruckner, Anton 93, 325 – 326 Bruckner, Wilhelm 173 Brüning, Heinrich 414 Buch, Walter 356 Büchner (familia) 333, 335 – 336, 338
Busch, August Anheuser 483
Busch, Fritz 477
Buttery, Ayerst Hooker 252
C
Carol al II-lea, regele României 50, 352
Carol cel Mare, regale francilor 7, 437
Carol I, împăratul Austriei 506 Cavour, Camillo 42 Chamberlain, Arthur Neville 9, 94, 140, 182, 298, 299 –

300, 394 – 395
Chamberlain, Eva 524 Chamberlain, Houston Stewart 242, 253, 373 Chiang, Kai-shek 424 Churchill, Clementine 459 Churchill, Winston *passim* Ciano, Galeazzo 170, 411 Clauzen, Frits 505 – 507 Clemenceau, Georges 300, 531 Codreanu, Corneliu Zelea 131, 352
Confucius 175
Constantin, împăratul roman 145, 394
Conti, Leonardo 440 Cooper, Duff 321 – 322 Cooper, Fenimore 470 Copernic, Nicolas 479 – 481 Cornelius, familia 332 Cramer-Klett (junior), Theodor von 434
D
Dahlerus 447, 540
Dahn, Felix 471
Daladier, Edouard 9, 298 – 299, 445
Dante 42
Daranowski, Gerda 47, 235 – 236, 313
Darlan, François 508 Darré, Walther 53, 56, 440, 509 Darwin, Charles 47 Decoux, Jean 292 Dietl, Eduard 229, 234 Dietrich, Hans 489 Dietrich, Otto 313, 369, 452 Dietrich, Sepp 275, 285 – 286, 288, 291, 293, 313, 315 Dinter, Artur 488 Dirksen, Victoria von 422 Dodd, Martha 180 Dodd, William 180 – 181 Dollfuss, Engelbert 60 Donicke, Walter 246 Doré, Gustave 471 Dorpmüller, Julius 185 Dorten, Hans 405 Doumenc, Aimé 28 Drexler, Anton 334, 343 Dürer, Albrecht 142, 247
E
Ebert, Friedrich 349, 413 Eckart, Dietrich 54, 163, 237, 255, 258, 270, 282, 333 – 336, 342 – 345, 357, 406, 443 – 444, 476, 510, 513 – 514, 528
Eckart, Simon 445 Eggers, Kurt 144, 149, 528 Ehard, Hans 418 Eher, Franz 510 Eichmann, Adolf 440 Eigruber, August 506 Eisner, Kurt 236, 405, 408 Elizabeta I,

impăräteasa Rusiei 51
Elz-Rubenach, Paul von 502 Epp, Franz von 430, 493 Erzberger, Matthias 401, 497 Esser, Hermann 343, 487 Esterházy, Nicolas-Joseph 469
F
Fauth, Philipp 389 Feder, Albert 218 Ferdinand I, regele Bulgariei 380 Fest, Joachim 501 Fiehler, Karl 247 Fischer, Franz 63 Ford, Henry 399, 426 Förster, Albert 171 Franck, Richard 344, 428 Franco, Francisco 226, 233, 421, 503
François-Poncet, André 420 – 424 Franz Joseph, regele Austriei Frédéric al II-lea, regele Prusiei 51, 107, 156, 189, 191, 214, 490, 496
Frédéric Barbarossa 439
Frederic Wilhelm al IV-lea, regele Prusiei 152
Frederic Wilhelm I, regele Prusiei 107
Frentz, Walter 110 Frick, Wilhelm 23, 185, 208, 209, 255
Fricke, Kurt 167, 361 – 362 Fritsch, Werner von 250, 282 Frundsberg, Georg von 275 Fuess, familia 345 Funk, Walter 116, 331, 400
G
Gahr, Otto 345, 434 Galen, Clemens von 147, 164, 165, 213 – 214, 239, 454, 464, 505, 542, 550
Gandhi, Mohandas Karamchand 52, 323
Gansser, Emil 343 – 345 Gaulle, Charles De 531 Gause, Alfred 293 – 295 Geliert, Christian 253 Genghis-han 216 Genoud, François 20 – 21, 23 – 27, 54, 61, 67, 109, 160, 169, 269, 271 – 272, 290, 302, 311, 346, 384 – 385, 395, 423, 475, 492, 525, 528, 530 Gielgud, John 47 Globocnik, Odilo 440 Gneisenau, August Neidhardt von 189
Goebbels, Joseph 23, 59, 73, 163, 181, 213, 239 –

240, 243, 259, 355, 369, 459, 491, 493, 504 Goerdeler, Carl Friedrich 183, 246

Goethe, Johann Wolfgang von 7, 135, 143, 372, 470, 532 Golling, Alexander 476 Goltz, Colmar von der 75 Göring, Hermann 23, 56, 94, 118, 125, 167, 181, 261, 276, 279, 296, 313, 320, 326, 337, 367, 400, 418, 447, 464, 477, 527, 546, 549 – 550.

Graf, Ulrich 386 Gray, Anthony 252 Grimm, fraţii 471 Guderian, Heinz 81, 550 Gürtner, Franz 209, 224, 226, 434 – 435

Gutberiet, Wilhelm 510 Gutmann, Hugo 205

H

Haberstock, Karl 252 Habsburg 85 – 86, 213, 244, 246, 305, 310, 361, 379 – 380 Hacha, Emil 9 – 10, 260, 324 – 325, 380, 406

Haeuser, Philipp 430 Hagenbeck, Willy 472 Halifax, lordul 321 – 322, 448 Hammerstein, Kurt von 282

Hamsun, Knut 476, 485 Hanistaengl, Erna 385 Hanistaengl, Ernst 180, 385 Hanistaengl, Hans 385, 483 Hanistaengl, Hélène 385 Hannibal 66 Hansen, Theophil 327 Hanslick, Eduard 326 Harcourt, Robert d 20, 530, 536 Harriman, Averell 550 Hasenauer, Karl von 327 Hauff, Wilhelm 471 Haug, Hans 377 Haushofer, Albrecht 179, 510 Haydn, Joseph 469 Hegel, Georg Wilhelm Friedrich 47

Heidegger, Martin 47, 522 Heiden, Erhard 274 Heiden, Konrad 274 Heim, Heinrich 18 – 19, 25, 28, 61, 120, 156, 226, 311, 529, 548

Held, Heinrich 434 – 435 Henderson, Nevile 421 Henric Leul 439, 508, 543 Hepp, Ernst 49

Herrmann, comisarul 432 – 433, 442 – 443

Hess, Rudolf 19, 254, 346, 356, 434, 436, 440 – 441, 509 – 510 Hewel, Walter 178 – 179, 235, 384, 411

Heydrich, Reinhard 120, 150, 159, 240, 324, 379,

381, 403, 405, 407, 508, 550 Hilferding, Rudolf 414 – 415 Hilger, Gustav 347 Himmler, Heinrich 23, 74, 115, 120, 150, 159, 170 – 171, 181, 187, 191, 194 – 195, 204, 218, 221, 223, 229, 246, 250, 262, 272 – 274, 353, 356, 358, 360, 367, 370 – 371, 378 – 379, 381, 389, 399, 413, 421, 437 – 438, 439, 441, 452, 455, 462, 465, 468, 473, 492, 508 – 509, 514515, 518, 531, 541 – 543 Hindenburg, Paul von 8, 22 – 24, 209, 273, 284, 347, 350, 353 Hirtreiter, Josef 335 Hitler, Angela 308, 340 Hitler, Paula 335 Hoare, Samuel 395, 509 Hobbes, Thomas 47 Hoffmann, Heinrich 270, 286, 335 – 337, 342 – 343, 363, 433, 493, 525, 528 Hoffmann, Hermine 525 Hofmann, Hans Georg 492 Hohenlohe, Max 447, 509 Hohenlohe, Stephanie 179 Hohenzollern 22, 85 – 86 Holzschuher, Wilhelm von 356 Hopkins, Harry 50, 533, 538, 549 Hörbiger, Hans 152, 169, 388, 389, 480 – 481

Hore-Belisha, Leslie 139 – 140, 300, 303, 321, 422, 531 Horthy, Miklös 81 Hotzendorf, Conrad von 111, 112

Hugo, Victor 532 Hüll, Cordeil 551 Hume, David 47

I

Ibsen, Henrik 476 Inocenţiu al VIII-lea 468 Iosifal II-lea 191, 213 Iulian, împărat roman 145, 149, 160, 394

Iurenev, Constantin 161

J

Jannings, Emil 490 Jochmann, Werner 25 – 27, 311, 492, 525

Jouvenel, Bertrand de 354 Jukov, Gheorghi 239, 538, 551 Jung, Edgar 370 Junge, Hans Hermann 377 Junge, Traudl 32 Jury, Hugo 506

K

Kahr, Gustav Ritter von 115, 199, 433

Kaltenbrunner, Ernst 440 Kant, Emmanuel 47, 142, 162 Kapp, Wolfgang 316, 493

Kauffmann, Angelika 330, 516 Kautsky, Karl 414 – 415 Keitel, Wilhelm 177, 181, 286, 298, 459, 549

Kemnitz, Mathilde von 259, 391 Kempka, Erich 375 – 377, 384, 463

Kepler, Johannes 480 – 481 Keppler, Wilhelm 218, 399 Kerrl, Hanns 125, 243 Kershaw, Ian 545, 555 Kersten, Felix 115 Kesselring, Albert 461 Kleist, Ewald von 81, 285, 550 Kluge, Günther von 137, 171, 177

Koch, Robert 161, 414, 490, 536 Konoye, Hidemaro 551 Korolev, Serghei 297 Krause, Karl Wilhelm 378 Krauss, Karl 477 Kriebel, Hermann 406, 424 Krogmann, Carl 246 Krümel 32

Krutschinna, Horst 357 Kube, Wilhelm 287 Kubizek, August 100, 445 Kurschildgen, Heinrich 218, 399 Kurusu, Saburo 271 Kvaternik, Slavko 172

L

Lammers, Hans 223 – 224, 368, 369, 378, 549

Langemak, Gheorghi 297 Lanzhammer, Karl 365 Laubock, familia 333 Laval, Pierre 289, 508 Lehmann, Julius Friedrich 361, 443

Lely, Peter 252

Leopold al III-lea, regele Belgiei 507

Lequio, Franco 509 Ley, Robert 87, 135, 405, 511 Liebei, Willy 247 – 248, 257 Linge, Heinz 378.

Lipski, Jozef 422 – 423 Liszt, Franz 372 Lloyd George, David 298, 402 Locke, John 47 Lorenz, Heinz 490 Lossow, Otto von 418, 433 Loyola, Ihigo Lopez de 275 Lubbe, Marinus van der 243 Lubitsch, Ernst 472 Ludecke, Kurt 180 Ludendorff, Erich 110, 259, 347, 373, 406, 427 – 428, 433 – 434 Ludovic I, regele Bavariei 92, 331

Lueger, Karl 244 – 246 Luppe, Hermann 414 Luther, Martin 41 – 42, 108, 143, 282, 345

Luttwitz (von), general 493 Lutze, Viktor 276, 464

M
MacArthur, Douglas 552 Makart, Hans 373 Mandel, Georges 300, 531, 533, 538
Mann, Thomas 432, 532 – 533, 538
Mannheimer, Fritz 247 Marx, Karl 149, 408, 415, 468, 537
Maurice, Emil 274, 337, 376, 431 May, Karl 470 – 471 Maybach, Wilhelm 431 Mazanik, Elena Grigorievna 287 Meissner, Otto 349 – 350 Mendelssohn, Felix 183 Mensendieck, Bess 122 Meyer, Cuno 477 Meyerbeer, Giacomo 372 Meyer-Forster, Wilhelm 471 Mihai I, regele României 10, 50, 208
Modersohn 339 Mohaupt, Henry 290 Mohr, Otto Carl 219 Morgenstern, Christian 476 Mosley, Oswald 323, 395, 494 Mozart, Wolfgang Amadeus 7, 143, 326, 372, 469, 514 Müller, Adolf 192, 233 – 234, 276, 377, 432 – 434, 462, 510, 514 – 515
Murat, Joachim 66
Mussert, Anton 250, 264, 292, 293, 505, 507
Mussolini, Benito 9 – 10, 31, 42 – 44, 60, 78, 89, 151, 170, 229, 235, 285, 301 – 302, 410, 466, 552 Mutschmann, Martin 247, 477, 478
N
Napoleon I 7, 13, 66, 177, 272, 440, 499
Nehru, Jawaharlal 52 Nero, împărat roman 162 – 163 Neurath, Konstantin von 324, 379, 401
Nietzsche, Friedrich 7, 143, 162 Nomura, Kichisaburo 271 Noske, Gustav 259, 413 Null, Eduard van der 327
O
Oberg, Carl 508, 552 Oeynhausen, Friedrich Adolf Roderich von 268 Orff, Carl 482
Ōshima, Hiroshi 263, 271, 291 Otto cel Mare 39, 108

P
Papen, Franz von 128 – 129, 315, 351 – 353, 369 – 370 Pasteur, Louis 161, 490, 536 Paulus, Friedrich 72
Pavelić, Ante 172 Péan, Pierre 24
Pétain, Philippe 62, 292, 445, 446, 448 – 449
Petru al III-lea, împăratul Rusiei 51
Pfeffer von Salomon, Franz 276, 465
Pfordten (von den) 347 Picker, Henry passim Pius al X-lea 165 Pius al XI-lea 44, 165, 505 Pleiger, Paul 261
Pöhner, Ernst 427 – 428, 434 – 435 Porsche, Ferdinand 483 Preetorius, Emil 491 Purcell, Henry 47 Puttkammer, Karl-Jesko von 181 Pirus 108
Q
Quisling, Vidkun 184, 460, 505 R
Raeder, Erich 167, 249 – 250, 459 Rainer, Friedrich 360 Rămân, Jürgen von 232 Ramuz, Charles 485 Rasputin, Grigori 211 Rassinier, Paul 214 Raubal, Geli 274, 340 Reinhardt, Fritz 368 Reynaud, Paul 446, 448
Ribbentrop, Joachim von 78, 118, 179, 239, 291, 379, 395, 401, 440, 531 Riefenstahl, Leni 110 Rintelen, Enno von 154 Roatta, Mario 466 Robespierre, Maximilien de 420 Rode, Wilhelm 513 Röhm, Ernst 276, 333 – 334, 419 Rohrbach 314 Roller, Alfred 329 Roller, Ulrich 492 Romilly, Giles 459 Rommel, Erwin 13, 281, 289, 294 – 295, 459, 461, 473 Roosevelt, Franklin Delano 11, 50, 71, 168, 214, 278, 292, 305, 367, 448, 456, 533, 541, 549 – 550
Rosenberg, Alfred 210, 223, 239, 243, 440, 509, 519, 549 Ross, Colin 424 – 425 Rothermere 488 Rotteck, Karl von 160 Rumbold, Horace 353 Rundstedt, Gerd von 285, 552
S
Sagasser, Erich 242 Sauckel, Fritz 133, 488 Schachleiter, Alban 165 Schacht, Hjalmar 56, 94, 130, 214,

399 – 400
Scharnhorst, Gerhard Johann David von 189 Scharrer 482
Schaub, Julius 34, 61, 74, 173, 435
Scheidemann, Philipp 413 Scheubner-Richter, Max Erwin von 279, 282, 347 Schiller, Friedrich 7, 326, 372, 440, 470
Schirach, Baldur von 104, 357, 440, 492, 506
Schirach, Henriette von 194 Schmitt, Carl 47 Schmitt, Kurt 191, 399 Schmundt, Rudolf 35, 72, 181 Scholl, Sophie 93 Schönerer, Georg von 244 – 246 Schopenhauer, Arthur 7, 47, 143, 158, 162, 523 Schorr, Friedrich 513 Schottenheim, Otto 248 Schreck, Julius 274, 337, 375, 376, 463 – 465
Schroeder, Christa 38, 138, 268, 270, 384, 547 Schulz, Fritz 242 Schuschnigg, Kurt von 60 Schwarz, Franz Sales, profesor 305, 308
Schwarz, preot 306 – 307, 537 Schwarz, Franz Xaver 369, 429, 486 – 487
Schwerin von Krosigk, Lutz 368 Schweyer, Franz 43, 414, 434 Sebottendorf (von) 510 Seeckt, Hans von 493 Seidel, Fritz 470 Seisser, Hans von 433 Serrano Suñer, Ramón 226 Severing, Cari 259, 413 Seydlitz, Friedrich Wilhelm von 275
Seyss-Inquart, Arthur 440, 506 Shakespeare 7, 47, 440 Siebert, Ludwig 247 – 248 Sievert, Ludwig 492 Sima, Horia 352 Solomon, regele Israelului 213 Speer, Albert 139, 151, 154, 398, 440, 451 – 452, 455 – 456, 474, 501, 546 – 547 Spencer, Herbert 47 Spiecker, Cari 414 Stalin, Iosif 32, 36, 40 – 41, 61, 67, 74, 77 – 78, 107, 136, 260, 263, 296 – 297, 378, 440, 549 Starhemberg, Ernst Rudiger 60, 164
Stenglein, Ludwig 418 Stevens, Richard 24 Storm,

Theodor 443 Strauss, Richard 482 Streicher, Julius 254 – 259, 489 Stresemann, Gustav 127, 131, 430

Strunk, Roland 357 Stuck, Mary 385 Stuckart, Wilhelm 367 Stülpnagel, Carl-Heinrich von 552 Stülpnagel, Otto von 552

T

Tausche, Hildegard 477 Teil, Wilhelm 440 Teodosiu I, împărat roman 145 Terboven, Josef 184, 239, 375 Thälmann, Ernst 59, 260 Thoma, Ludwig 405 Thomanek, Franz 290 Tiller, John 472 Tito, Josip Broz 51 Titulescu, Nicolae 9, 380 Tiţian 203, 252 Tocqueville, Alexis de 484 Todt, Fritz 133, 135, 171, 207, 261, 293, 451, 454, 497 Tojo, Hideki 551 Torgier, Ernst 59 – 60, 260 Tourjansky, Victor 496 Treuenfels, Ehrengard von 391 Trevor-Roper, Hugh 24 – 25, 346 Troost, Paul Ludwig 326, 392, 528

Troţki, Lev 180, 237 V

Vansittart, Robert 139, 422 Venceslav al IV-lea, regele Boemiei 406

Verdi, Giuseppe 372, 491 Verne, Jules 471 Vogler, Albert 217, 399 Voigt, Friedrich Wilhelm 209 Voltaire 156, 542

W

Wagner, Adolf 248 Wagner, Cosima 372 Wagner, Richard 241, 246, 253, 257, 326, 371 – 374, 390, 445, 466, 481, 514

Wagner, Siegfried 373, 512, 524 Wagner, Winifred 392, 431, 512 – 514, 524

Wavell, Archibald 321 – 322, 461 Weber, Christian 283, 333 – 335, 405, 443, 483 Weber, Thomas 284 Weininger, Otto 237 Werlin, Jakob 463, 482 Wesendonck, Mathilde 371

Wickham, Henry Alexander 63 Wiedemann, Fritz 278, 284 Wilhelm al II-lea 85 – 87, 109, 115, 152, 250, 460

Wilhelm I 152
Wilhelmina, regina Olandei, 292, 506
Winter, familia 332, 340 – 341 Wirth, Joseph 401 Witzig, Rudolf 136 – 137 Wolf, Johanna 384 Wolff, Karl 170, 181 Wutzelhofer, Johann 443
Z
Zander, Elsbeth 255 Zeitzier, Kurt 285, 288, 292 – 293, 378, 412
Zentz, Eugen 427 Zezschwitz, Willibald von 406 Ziethen (Zieten), Hans Joachim 275
Cuprins
Prefaţă de Ioan Scurtu 5
Introducere 17
1941 29
1942 265
Concluzie 529
Repere cronologice 549
Listă de abrevieri 553
Mulţumiri 555
Index 557
4 Cel care se crede pe punctul de a cuceri Rusia îşi justifică dispreţul pentru „rasa” locuitorilor ei. Se loveşte de o contradicţie: acest popor seamănă cu multe altele, cu masele lui rurale puţin cultivate, contrastând cu o elită intelectuală, politică şi administrativă. Dar nu face nimic: există şi „o picătură de sânge arian” care s-a amestecat cu sângele mediocru local.

2 Nikolaus von Below (1907 – 1983), adjutant militar al lui Hitler pentru problemele aeriene. Păstrez termenul german *Adjutant* pentru a-i desemna pe colaboratorii lui apropiaţi, civili sau militari, cam zece la număr. Şeful adjutanţilor civili era atunci Julius Schaub, în timp ce Rudolf Schmundt.

2 Ceremonialul – pe care Hitler l-a criticat în timpul vizitei la Mussolini – este cel impus în timpul recepţiilor de instituţia monarhică, aflată în competiţie cu fascismul. După părerea lui Hider, regele şi curtea sa eclipsau în mod insuportabil adevăratele autorităţi. Această temă va reveni destul de des. În schimb, Vaticanul va rămâne ruda săracă în aceste însemnări (spre deosebire de catolicism). În primul rând, Hider se abţine să-l menţioneze aici pe papă, atunci când vorbeşte despre arhitectura Vaticanului. Şi are motive să o facă: în mai 1938, papa Pius al XI-lea

2 Dovadă că, pentru cel care vorbeşte, 1918 mai rămâne încă să fie uitat... în pofida înfrângerii şi ocupării Franţei! Se confirma o afirmaţie celebră a lui Churchill din 18 iunie 1940: „Hitler ştie că va trebui să ne

4 Este adevărat că primele divizii Waffen-SS, puţin numeroase, puţin instruite şi lipsite de cadre, au plătit un tribut greu la începutul războiului. Hitler, de regulă econom cu sângele „arian”, nu ezită să le sacrifice pentru cauza dreaptă şi să transforme un eşec (performanţele militare mediocre ale acestor unităţi) într-un succes. De altfel, nu individul contează, ci poporul, şi este vorba de campaniile cu puţine victime (pentru Wehrmacht) din Polonia, Franţa şi din Balcani: numai comparativ (cu trupele regulate), pierderile SS au fost ridicate; în cifre absolute şi în procentaje ale membrilor SS, pierderile sunt uşoare. Şi, mai ales, aceşti morţi sunt ca un grăunte semănat în pământ, care trebuie să dispară pentru a da naştere fructului:

2 Hitler face aici afirmaţii foarte instructive cu privire la pacea avută în vedere: Norvegia şi Olanda, în prezent ocupate, vor deveni un fel de protectorate în care Reichul va putea orienta populaţia după cum doreşte, în timp ce Suedia, rămasă independentă, va furniza Reichului

voluntari pentru popularea statelor cucerite în est. Se poate remarca

1 *„Hatte ich Zeit, den Gedankenbau naturgeschichtlich zu begründen”*: mărturisirea este de două ori interesantă. În 1919, atunci când a intrat în politică, Hitler acţiona şi gândea intuitiv. În 1924, când se documenta pentru a scrie *Lupta mea*, profitând de pauza obligatorie datorată detenţiei, pune cap la cap justificări teoretice. Se apucă să caute concepte care să se potrivească ideilor lui preconcepute. Le caută în special în istoria naturală – astăzi am spune în biologie; traducerea lui Genoud prezintă un oximoron care produce confuzie: „să dau o bază istorică naturală filosofiei mele”. În sfârşit, putem observa că scriitorul Dietrich Eckart, născut în 1868, prezentat adesea drept mentorul intelectual al lui Hitler şi indicat

2 Ernst Torgler (1893 – 1963) – preşedinte al grupului comunist din Reichstag – fusese acuzat că ordonase incendierea acestuia în 27 februarie 1933 şi achitat din lipsă de probe în procesul de la Leipzig din anul următor. Eliberat în 1935, fusese angajat de Goebbels în mai 1940 pentru a redacta editorialele unei false staţii de radio comuniste în franceză (*Radio-Humanité*), destinată să ajute la prăbuşirea ţării invadate. Vezi Ortwin

3 Menţionarea celor 400.000 de hectare rezervate culturii cauciucului este unul dintre pasajele cele mai surprinzătoare din carte, cu atât mai mult cu cât Hitler va mai reveni în două rânduri asupra acestei chestiuni (în 17 septembrie şi 13 octombrie), împărţind de astă dată la zece suprafaţa avută în vedere iniţial. Arborele-de-cauciuc nu creşte decât într-o climă tropicală. Poate Hitler îşi imaginează că printre regiunile lui va exista şi un spaţiu cu o astfel de climă (Crimeea?) sau poate că în entuziasmul

lui pentru autarhie uită că este nevoie de un spaţiu tropical. Ezitările referitoare la suprafaţă sugerează că nu a studiat îndeaproape chestiunea (pentru

2 Acest clasament trucat pare făcut pentru a exalta armatele germane, care duseseră două dintre aceste bătălii. Chiar cu preţul de a-l glorifica pe un semit, Hannibal, învingător al romanilor la Cannae în 216 î.Hr. Primele victorii ale lui Napoleon, atunci când cavaleria lui Murat era păstrată în rezervă ca să ia urma fugarilor, pot fi de asemenea numite „*Vernichtungsschlachten*" („bătălii de nimicire"). Exprimându-se în felul acesta.

4 „Chestiunea strâmtorilor" care, aflate pe teritoriul Turciei, sunt poarta de intrare în Marea Neagră, făcuse obiectul Conferinţei de la Montreux din iulie 1936, prin care se interzicea Turciei să se opună pe timp de pace trecerii navelor. Hitler vrea s-o atragă în tabăra lui şi îi promite o libertate totală în acest domeniu. Se înţelege de la sine că, integrat

2 Printre motivele pentru care Hitler admiră Anglia, faptul că dispune de o putere centrală nu este cel mai neînsemnat. Dar în propriul stat doreşte să împingă mai departe această politică şi să centralizeze, pe lângă armată, administraţia şi SS. Este un mijloc de a mobiliza întreaga energie a poporului, făcându-l să tragă în aceeaşi direcţie. Şi nu numai

2 Hitler face aluzie indirect la foametea din anii 1933 – 1934 din URSS, care a decimat în special populaţia ucraineană. Deşi extrem de bine informată despre cauze, propaganda nazistă a profitat din plin de acest moment tragic, lăsând să se înţeleagă că era vorba de o consecinţă firească a regimului. Astfel, în aceeaşi perioadă, un soldat german, traversând fără îndoială o regiune necultivată, generalizează şi gândeşte la fel ca führerul. Într-o

scrisoare adresată familiei sale el scrie: „Pământul este complet neglijat, cred că ţara se îndreaptă spre ruină. Acum înţeleg clar că în Rusia

1 Din păcate, însemnările încetează pentru aproape o lună de zile, într-un moment crucial: un conflict între Hitler şi conducerea armatei (cel mai grav de la începutul războiului) se produce la începutul perioadei, în legătură cu principala direcţie de atac. Mulţi dintre generali doreau să se îndrepte către capitală, situată la o distanţă de aproximativ 350 de kilometri, fără obstacole defensive. Un memorandum al înaltului Comandament al trupelor terestre (*Oberkommando des Heeres* – OKH) adresat lui Hitler în 18 august 1941 pledează în acest sens. Hitler reacţionează prin directiva sa nr. 34, din 21 august, prin care îi ordonă generalului von Brauchitsch să acorde prioritate cuceririi Ucrainei. Nu există nicio explicaţie pentru întreruperea notiţelor. Ar fi totuşi interesant să vedem dacă în pauzele de prânz şi seara Hitler îşi descarcă sufletul în legătură cu această criză, dacă vorbeşte despre altceva şi despre ce anume sau dacă pur şi simplu tace. La începutul perioadei, lipsa consemnărilor este parţial compensată de însemnările lui Goebbels, care a stat la Wolfsschanze în 18 şi 19 august. Vezi Elke Fröhlich (editor), *Die Tagebücher von Joseph Goebbels*, Saur, München, 29 vol., 1987 – 2005, însemnarea din 20 august 1941. În mod foarte surprinzător, el vorbeşte mai întâi (pentru a reveni după aceea) despre corpul şefului său, într-un mod foarte puţin pudic, căci era vorba de o criză de dizenterie din care

3 Prima enunţare a acestui ordin, care va fi reiterat pe parcursul toamnei. Această ameninţare teribilă, proferată sub efectul traumatismului reprezentat pentru Hitler de dezagregarea Germaniei la sfârşitul Marelui

Război şi după aceea, va fi aplicată selectiv în 1945. Una dintre misiunile trupelor SS şi ale şefului lor, Himmler, reiese foarte clar de aici: au datoria de a-i face viaţa grea „duşmanului din interior” şi de a-l nimici fără milă dacă este nevoie. Acest pasaj clarifică, de asemenea, şi raportul dintre Hitler şi Himmler: stăpânul ordonă şi este sigur de obedienţa subordonatului; faptul că se exprimă astfel de faţă cu martori este umilitor pentru Himmler. În sfârşit, un astfel de ordin îl pregăteşte pe

2 Ceea ce juriştii de formaţie clasică înţelegeau foarte greu este că Hitler intenţionase de la bun început să ducă în est un război „al raselor” şi că atrocităţile din Polonia, reale sau presupuse, departe de a fi

3 Guvernul nazist afirma încontinuu că războiul german în est era unul defensiv (ca toate războaiele sale, de altfel). Minciuna este grosolană, zelul pentru a o acredita – evident. Dimpotrivă, Hitler îşi prezentase acţiunea militară de la frontierele sovietice ca un simplu mijloc de

2 Vieţile „salvate” pentru care se felicită Hitler, ale germanilor, fireşte, au fost cruţate pentru că propaganda nazistă ascunsese ruperea pactului Ribbentrop-Molotov şi întoarcerea la politica antisovietică de dinainte de 1939. Oricât de mare ar fi fost desfăşurarea de forţe din est, care nu putea să-i scape lui Stalin, acesta din urmă avea încă posibilitatea să creadă că era vorba doar de o ameninţare şi de un mijloc de a pune presiune din partea germanilor, pentru a-i smulge alte concesii, destinate să uşureze lupta împotriva Angliei. Se aştepta, de altfel, la un ultimatum (vezi Gabriel Gorodetsky, *The Great Delusion*: *Stalin and the German Invasion of Russia*.

3 Acest pasaj, care reia aproape toate ideile expuse în prima seară, cu unele mici modificări, este o dovadă

bună a modului wagnerian în care funcţionează, conştient sau nu, gândirea lui Hitler. Laitmotivele revin şi se integrează în noi teorii. „Picătura de sânge arian” despre care

1 Fiinţa umană este complet denigrată şi adusă la nivelul animalelor. Ceea ce se bate cap în cap, de exemplu, cu o idee rostită în urmă cu doar câteva secunde – „cultul frumuseţii”. Hitler enunţă un principiu de bază al faimoasei sale *Weltanschauung* („viziune despre lume”): dominaţia celor puternici este o lege a naturii şi toţi cei care predică împotriva ei ţin mai mult sau mai puţin de „otrava evreiască”, chiar dacă nu face aici o aluzie directă la aceasta. Totodată, continuă o idee centrală din

3 Ludovic I al Bavariei (1786 – 1868, rege în perioada 1825 – 1848) a construit în 1830 – 1842 un templu în stil antic în apropiere de Regensburg.

2 Hitler admite aşadar, revenind asupra opiniilor exprimate mai înainte, o globalizare financiară prin intermediul capitalurilor investite. Pe de altă parte, este de un pesimism absolut excesiv în privinţa posibilităţii ţărilor dezvoltate de a rămâne competitive: pot să rămână, datorită inovaţiei tehnologice, şi aşa va fi… cel puţin până în 2015. Hitler presimte

2 Poate că nu din întâmplare evocă Hitler primul „război mondial”. Actualităţile din acea săptămână au început cu o secvenţă despre luptele

2 Iată un autoportret impresionant de adevărat: există doi Hitler, omul sensibil, pătruns de preocupări artistice, şi distrugătorul, grăbit să nimicească un duşman fantomatic care i-ar ameninţa chipurile existenţa, chiar dacă pentru aceasta este nevoit să calce în picioare comori culturale. Războiul agravându-se şi ameninţând să devină dur, Leningradul a fost adăugat alături de Moscova pe lista

oraşelor care urmează a fi şterse de pe hartă – şi suferă în momentul de faţă bombardamente dure. Dar Hitler nu-şi apără numai propria viaţă, el nu este decât salvatorul „speciei” (Arf, în germană: cuvântul figurează de trei ori în câteva rânduri; aici nu este

3 Apropierea dintre ambiţiile austriece şi engleze, chiar dacă nu este profetică, este ingenioasă şi rezumă bine vederile lui Hitler. Pentru a realiza unitatea germană, Bismarck fusese nevoit să lupte împotriva Austriei, învinsă la Sadowa (Königgrätz, astăzi Hradec Krîlove, Republica Cehă – n.tr.) în 1867. Într-adevăr, Viena nu putea să admită ca sudul ţării – în particular Bavaria – să iasă de sub influenţa sa în favoarea Prusiei. Bavaria

2 Este vorba de cedarea de către România a Basarabiei şi a nordului Bucovinei în favoarea URSS la începutul lui iulie 1940, în virtutea unei înţelegeri germano-sovietice în faţa căreia românii nu au avut altă opţiune decât să se încline, fără să schiţeze cel mai mic gest de rezistenţă armată. Tatonările diplomaţilor români în direcţia Berlinului pentru a obţine un sprijin s-au lovit de uşi închise. Mai mult chiar, într-o declaraţie în care îşi justifica agresiunea împotriva URSS, Hitler însuşi a spus în 22 iunie 1941: „I-am sfătuit, pentru a se menţine pacea, să cedeze în faţa presiunii sovietice şi să abandoneze Basarabia”. Acest moment

2 Istoria militară antică şi medievală este redusă la un racursi deosebit de şovin. Se ştie că hunii au fost respinşi pe Câmpiile Cataloniei în 451 de o armată care număra mulţi germanici (erau destul de mulţi şi în armata lui Attila), dar şi contingente la fel de puternice de gali şi romani, toţi reuniţi şi comandaţi de generalul roman Actius. Imperiul avar, care cunoaşte apogeul în preajma anului 650, se confruntă în special cu Imperiul Bizantin,

care i-a determinat în esenţă declinul, iar restul a fost desăvârşit de… triburile slave. Cât despre maghiari, instalaţi în actuala Ucraina de vest, autori ai raidurilor de jaf spre vest (dar nu în special împotriva Germaniei) începând din 862, au migrat spre Ungaria în 895 (în

3 Pyrrhos (cca. 318 – 272 Î.H.), rege al Epirului, a purtat un război împotriva Romei şi a repurtat două victorii împotriva legiunilor ei, la Heracleea în 280 şi apoi, nu departe de ţintă, la Ausculum în 279. Pierderile grele suferite îl conving să nu mai mărşăluiască împotriva Romei, de care nu-l mai despart decât 30 de kilometri; de aici expresia „victorie à la Pyrrhos" pentru a desemna o bătălie victorioasă, dar prea costisitoare pentru a permite câştigarea războiului. Hitler nu se înşală atunci când spune că Anglia plătise foarte scump pentru victoria din 1918. A pierdut mulţi oameni şi bani, i-a lansat pe orbită pe concurenţii ei americani şi japonezi. Desigur.

2 La două luni după izbucnirea războiului dintre Germania şi Statele Unite ale Americii, Hitler începe să considere „evreiască" toată organizarea economică a acestei ţări, mai capabilă ca oricare alta (după părerea lui)

2 O datare revelatoare. Hitler vrea să spună că mulţi englezi nu pot să înţeleagă că lumea s-a schimbat de la victoria lor din războiul

3 Hitler le explică dinainte istoricilor că vor trebui adesea să lucreze fără surse scrise şi, fie să-şi mărturisească incapacitatea de a explica

1 Aluzie la negocierile lui Gustav Stresemann (ministrul Afacerilor Externe al Germaniei din 1923 până la moartea sa, în 9 octombrie 1929) cu omologul său francez Aristide Briand, pentru a obţine evacuarea înainte de termen a regiunilor renane, încheiată în 1930. Alternativă era

2 O conferinţă despre reparaţii s-a ţinut la Lausanne între 16 iunie şi 9 iulie 1932. Se încheiase printr-un acord care prevedea continuarea

2 Pentru prima oară Hitler face aluzie la reşedinţa sa preferată. Este vorba de o cabană închiriată, apoi cumpărată şi lărgită, pe care o numeşte

2 Mimetismul transpare din nou: anihilăm evreul pentru că este distrugător. Cât despre faptul că distrugerea trebuie să fie „completă”, acesta este menţionat aici pentru prima dată, totuşi oarecum voalat: această acţiune îi va afecta în viitor pe evreii din „noul spaţiu” est-european.

3 Felsennest (primul Cartier General al führerului pe Frontul de Vest, situat în apropiere de Rodert, în Eifel, folosit între 10 mai şi 6 iunie

3 Este vorba de Robert Vansittart (1881 – 1957), secretar permanent la Foreign Office din 1930 până în 1937. Acesta predica prin tradiţie neîncrederea faţă de Germania, dar antinazismul lui este adesea supraestimat. Nu se făcuse remarcat prin ostilitate la adresa politicii de *appeasement,* nici prin sprijinul acordat lui Churchill (caz în care şi-ar

4 Aceste consideraţii referitoare la locul geniilor printre fraţii lor sunt complet false, asta dacă nu examinăm panteonul personal al vorbitorului. Kant era al patrulea, Dürer al treilea. Eliminând în continuare.

1 Acest atac împotriva evreilor este unul dintre cele mai violente din acest volum şi cel mai clar în privinţa responsabilităţii unice a evreilor şi a scopurilor lor ascunse în triumful creştinismului la sfârşitul Imperiului Roman. Şi poate nu este întâmplător faptul că Bormann personal a notat aceste replici. Hitler, entuziasmat după lectura cărţii lui Eggers.

2 Această frază citată adesea este interpretată în mod diferit. „Es ist gut, wenn uns der Schrecken vonragent, dass wir das Judentum ausrotten”.

3 Aici nebunia capătă tupeu. Focul îl fascinează pe vorbitor. Multe cartiere au fost distruse în incendii înainte de secolul al XIX-lea şi autorităţile

3 Hitler îşi mărturiseşte duplicitatea şi dezvăluie caracterul progresiv al unei persecuţii metodice, lăsând instrucţiuni pentru posteritate: aceasta va trebui să înţeleagă că anumiţi indivizi şi instituţii au fost

3 Benedictinul Alban Schachleiter (1861 – 1937), specialist în imnuri gregoriene, avea relaţii destul de bune cu papa Pius al X-lea (1903 – 1914), un persecutor al preoţilor modernişti. Nu există niciun indiciu că a rămas în veşmânt monastic de teamă că nu va putea să se reconvertească. Se pare numai că şi-a atras criticile superiorilor săi ierarhici din cauza admiraţiei sale exprimate public pentru nazism şi mai ales pentru Hitler. A fost câtva timp suspendat de Roma (aşadar de Pius al XI-lea), după ce, în 1 februarie 1933, salutase venirea la putere a lui Hitler în oficiosul

3 William Dodd (1869 – 1940) a fost ambasador al Statelor Unite ale Americii la Berlin din iulie 1933 până în august 1937. Fiica sa, Martha (1908 – 1990), s-a îndrăgostit de un agent sovietic aflat la post la Berlin şi, deşi acesta a fost executat în timpul epurărilor, a rămas informatoare

3 Hitler se declară cu plăcere regalist… când vorbeşte despre secolele trecute. Laudă anumite dinastii pentru că au ştiut să depăşească

3 După ce se va obţine victoria prin distrugerea URSS şi resemnarea Angliei, imperiul german nu va mai fi definitiv limitat şi va putea

3 Gustav von Kahr (1862 – 1934), exponent de frunte ai dreptei bavareze, fusese cândva aliatul, dar mai des adversarul lui Hitler în anii

1920 – 1923 şi a plătit cu viaţa acest lucru în Noaptea Cuţitelor Lungi (30 iunie 1934). Încarnează aici, fără prea mult respect pentru geografie, un pericol „asiatic”! Putem să măsurăm şi limitele iubirii lui Hitler pentru viaţa rurală; îl interesează în special locurile fertile şi apropiate de oraşe; regiunile îndepărtate riscă să fie refugiul unor oameni „inferiori”… îşi uită aşadar propriii strămoşi, ţărani săraci dintr-o regiune amărâtă de la graniţa austro-cehă?

1 Poate că aici trebuie să punem sub semnul îndoielii fragmentarea în paragrafe. Ar fi mai logic să se încheie paragraful precedent după

1 O minciună sfruntată: locotenentul Hugo Gutmann (1880 – 1926) avusese relaţii bune cu Hitler, care era caporal, şi obţinuse pentru el Crucea de Fier clasa întâi. Sub al Treilea Reich, s-a exilat de trei ori, exact la timp pentru a nu risca o arestare: din Germania în Belgia în ajunul războiului, din Belgia în sudul Franţei în ajunul invaziei şi de acolo în Portugalia, apoi în Statele Unite ale Americii (unde a obţinut cetăţenia sub numele de Henry Grant), înainte ca regimul de la Vichy să-i verifice pe cetăţenii germani şi să-i interneze sub pază bună, pentru a-i livra, la cerere, Reichului. Aşadar, nu fusese nici hăituit de Gestapo, nici nu primise salvconduct de la Hitler. Acesta voia, fără îndoială, mai

3 în fraza precedentă vorbeşte despre alegerea nazistului Wilhelm Frick ca ministru de Interne în guvernul Turingiei în 23 ianuarie 1930.

2 Franz Giirtner (1881 – 29 ianuarie 1941) a fost ministru al Justiţiei în Bavaria din august 1922, până când

a fost chemat cu aceleaşi funcţii în cabinetul lui Hitler, în 30 ianuarie 1933. A rămas în aceste funcţii până la moartea sa, survenită în ianuarie 1941. Conservator, nu a aderat la partidul nazist decât în 1937. Această reflecţie şi alte câteva arată cum putea să sprijine Hitler persoanele de care avea nevoie pentru a pune

1 Iată că nuanţează ideea, explicită sau subînţeleasă în mai multe pagini precedente, a unei lumi antice minunate, mai ales din punct de vedere religios, pe care o tornadă barbară, sub numele de creştinism, ar fi măturat-o în mod absurd. îi trecuse vremea. Hitler are fără îndoială

1 Astfel, Bormann avea dreptate să presupună că Hitler îi viza pe generali, atunci când deplora nivelul scăzut al discuţiilor referitoare la religie (vezi însemnarea din 24 octombrie). Jurnalul lui Goebbels permite, de altfel, o coroborare, în 14 decembrie: în timpul unei şedinţe a responsabililor armatei la Cartierul General al lui Hitler, se vorbeşte mult despre creştinism şi mai ales despre predica lui von Galen (vezi însemnarea din 25 octombrie), din care Aliaţii au făcut un manifest distribuit pe calea aerului în Germania. Goebbels rezumă în felul următor cuvintele lui Hitler: „Führerul regretă foarte mult că mai există încă, mai

2 Această indicaţie sobră, aidoma cu cea de a doua zi, introduce două notaţii ale lui Bormann. Explicaţia cea mai probabilă a unei asemenea rupturi în notaţii este o indisponibilitate a lui Heim în aceste două zile. Bormann a considerat atunci că anumite reflecţii nu trebuiau să se piardă în întregime şi le-a rezumat. Pare exclus ca „*Fu*” să fie abrevierea pentru „*Führer* \ pe de o parte din cauza absenţei umlautului, pe de altă parte pentru că, dacă marea majoritate a celorlalte note comportă, în acelaşi loc, menţiunea *H*/*Fu*, *H* desemnându-l probabil pe Heim, unele

au *H*/Şi s-au *H*/*Wa*: *Fu, şi* şi *Wa* ar putea fi numele prescurtate ale unui secretar sau secretare.

2 Funcţia principală a acestei relatări pare să fie s-o completeze pe cea deja lungă din episodul din *Lupta mea*. Este vorba de prima incursiune a partidului nazist dincolo de ţinuturile Bavariei de Sud. Lui Hitler îi place să exalte momentele întemeierii şi să le înfrumuseţeze cum se

1 A-i pedepsi pe oameni pentru o privire încruntată este o obsesie nazistă care pare inspirată la început de şef. Vezi însemnarea din 14 septembrie, când se relatează o experienţă trăită de el în Belgia în timpul

1 Eduard Dietl (1890 – 1944) unul dintre rarii ofiţeri de carieră printre naziştii care au aderat la mişcare încă de la început, a devenit general în timpul celui de-al Treilea Reich. În timpul războiului, a fost însărcinat cu misiuni delicate în Norvegia, mai exact în timpul campaniei care a marcat în aprilie 1940 începutul înfruntării armate dintre Germania şi marile puteri (Anglia şi Franţa): divizia lui urma să cucerească Narvikul, punctul cel mai îndepărtat şi mai vulnerabil la loviturile duşmanului de pe teritoriul norvegian. Este fără îndoială semnificativ faptul că este un om al *începuturilor* mişcării naziste care fusese ales pentru acest adevărat început al războiului şi că Hitler, convocându-l la cartierul său general pentru a discuta despre campania în curs de desfăşurare împotriva URSS, este încântat să evoce în faţa lui „timpul luptei”, mergând până acolo încât îi acordă acestui şef al SA care proteja şedinţele publice titlul de „mamoş al celui de la Treilea Reich”, cu un zâmbet, fără îndoială, dar glumind numai pe jumătate. De notat totuşi că Dietl fusese mobilizat pentru alt

2 Nici nu se poate spune mai bine în ce măsură se deosebeşte antisemitismul hitlerist de tot ceea ce circula

mai înainte sub această etichetă.

3 între 1919 şi 1933, trei oraşe-state foste hanseatice (Hamburg, Bremen şi Lübeck) au dispus de *staatliche Repräsentation*: îşi trimiteau reprezentanţi în Camera Superioară, Reichsrat. Or, Hitler a suprimat această adunare la începutul anului 1934. Afirmaţia lui este, aşadar, destul de confuză: carenţa pe care o deplânge i se datorează chiar lui şi instituţia după care se arată nostalgic nu s-a referit niciodată decât la o categorie aparte de oraşe, într-o singură şi aceeaşi regiune; poate că se

2 Simţim aici o discretă autocritică, sub vălul unei acuzaţii aduse altcuiva. Într-o chestiune atât de importantă ca cea a drapelului unităţilor.

3 Este nostim să-l vedem pe Himmler consolându-se mult mai uşor decât Hitler şi Mussert cu ideea că Insulinda este pe punctul de a cădea în

3 Acest vers dă titlul unui poem de Christian Gellert (1715 – 1769), pus pe muzică, printre alţii de Beethoven. Gellert este un poet şi un moralist admirat, mai ales de Richard Wagner, originar ca şi el din Leipzig. Biograful lui, Houston Stewart Chamberlain, îl citează printre sursele de inspiraţie ale compozitorului în *Richard Wagner der Deutsche als*

2 La acest sfârşit de an, Hitler se gândeşte să-i utilizeze pe prizonierii ruşi ca mână de lucru, în loc să-i lase să moară de foame şi din lipsa îngrijirilor. Ajunge chiar să-i considere „nu chiar aşa de proşti” pe aceşti oameni

3 Genoud adaugă şi taie în acelaşi timp, în mod păgubitor în ambele cazuri: „Toate marile mele decizii le-am luat la Obersalzberg. Acolo

2 Aici traducerea lui Genoud şterge ceea ce este

specific nazismului. Hitler spune că SS trebuie să atragă *„wie ein Magnet alle, die zu ihr*

2 La începutul anilor 1920, pe când încerca să se specializeze ca pilot de linie, Göring s-a jucat de-a Paris în casa unui baron suedez şi a răpit-o pe Carin, tânăra şi splendida sa soţie. Să deduci de aici că toată

3 Pentru a doua oară în câteva zile, Hitler are în vedere şi doreşte o acţiune comună cu Olanda. Nu este vorba de Olanda care recunoaşte guvernul reginei Wilhelmina aflat în exil la Londra şi pune coloniile la dispoziţia marinei britanice, ci de o ţară supusă, pe care ar guverna-o un oarecare Mussert. Hitler vrea să spună aici, fără îndoială, că s-ar vedea foarte bine într-un rol de mediator şi ar putea să-i ofere lui Mussert guvernarea teoretică a Insulindei (Malaysiei), aşa cum Pétain exercită acum prin intermediul amiralului Decoux „suveranitatea” franceză în Indochina, satisfăcând până şi cea mai mică dorinţă a ocupanţilor

2 Un asalt german indirect şi timid a avut deja loc acolo cu ocazia loviturii de stat progermane irakiene din aprilie 1941. Nu numai că fusese dejucat, dar, cu această ocazie, o armată anglo-gaullistă a pus mâna pe Siria în iulie; cât despre Iran, acesta fusese cucerit de anglo-sovietici în august. Nu prea vedem aşadar în ce fel era compromisă poziţia

2 Generalul Alfred Gause (1896 – 1967), şef de stat-major al lui Rommel, fusese făcut cavaler al Crucii de Fier în 13 decembrie şi a venit probabil aici ca să-şi primească medalia. Aceasta nu-l împiedică să fie

2 Hitler deplânge faptul că Mussolini reînnoieşte prea des personalul din sferele înalte ale Partidului Fascist. În 26 decembrie, a întinerit brusc cadrele partidului, mai ales prin numirea lui Aldo Vidussoni, în vârstă de 25 de

ani, în fruntea lui. Era obişnuit cu ideea că după trei sau patru ani toată lumea obosea în aceeaşi funcţie… cu excepţia lui! Expresia „schimbarea gărzii” devenise astfel proverbială. Vezi un interviu cu Emile Schreiber în Lyll*lustrationy num*ărul din 17 septembrie 1932, citat de Jean-Yves Dormagen, Logi*ques du* f*as*c*isme, Fa*yard, Paris, 2008, p. 257. Hitler ar fi putut cu greu să ignore acest obicei până la ultima

2 Hitler rezumă capcana în care a închis Marea Britanie: orice continuare a războiului împotriva lui după înfrângerea Franţei slăbea

2 Una dintre cele mai mari greşeli din aceste pagini. Plăţile obligatorii în Statele Unite ale Americii erau atunci de aproximativ 25% din

2 în câteva zile, Hitler şi-a schimbat părerea despre motivul plecării lui Hore-Belisha; în acelaşi timp, are aerul să spună că generalii sunt mai sănătoşi la minte decât politicienii, decât evreii ca Hore sau „iudaizaţii” ca Duff Cooper (1890 – 1954). Acesta din urmă, după ce a fost unul din rarii miniştri în întregime solidari cu hotărârea lui Churchill de a merge până la capăt, aflat în mai iunie 1940 în postul-cheie de la Informaţii, cedase portofoliul în iulie 1941 colaboratorului intim al lui Churchill din anii 1920, Brendan Bracken, intrând în sfârşit în Cabinetul de Război, fără un minister definit. Aceasta îl făcea disponibil pentru misiuni secrete.

2 După ce în relatarea „perioadei sale de luptă” îl introdusese pe Ballerstedt ca şi când n-ar fi fost nimic şi în modul cel mai măgulitor, iată că Hitler vorbeşte liniştit despre o altă victimă a Nopţii Cuţitelor Lungi. Căpitanul Ernst Röhm (născut în 1887), ofiţer de carieră, jucase un rol de prim rang în începuturile nazismului, asigurându-i complicităţi în armata bavareză. Hitler ajutase la

dezvoltarea miliţiei SA, înainte să ia conducerea ei mai târziu, după alegerile din 1930, pentru cursa finală către putere. Cu ajutorul membrilor certăreţi şi zgomotoşi ai acestei miliţii, i-a înspăimântat pe burghezi, apărând drept singurul garant al ordinii. La începutul verii anului 1934, Hitler i-a masacrat însă fără milă pe conducătorii SA, acuzându-i că pun la cale un puci. Stăpânea astfel Germania

3 încă o auto-justificare puţin cam greoaie, pe seama unui om (Hilger) şi a unor experţi (meteorologii). Hilger (1886 – 1965), de naţionalitate germană, dar născut la Moscova, se instalase cu domiciliul acolo în 1910 şi fusese recrutat în calitate de consilier în 1923 de ambasada Germaniei.

2 Un limbaj foarte apropiat de cel avut în faţa ziaristului Bertrand de Jouvenel în februarie 1936, în ajunul remilitarizării bruşte a Renaniei, reprezentând o încălcare a tratatelor. Francezului care amintea pasajele din *Lupta mea* ameninţătoare la adresa ţării lui şi întreba dacă erau caduce, dictatorul îi răspunsese fără jenă că da, dar că el nu era „un scriitor care îşi pregătea o reeditare a operelor sale”, adăugând: „Rectificarea mea, eu o scriu în marea carte a Istoriei!” Faptul că nemilosul ocupant al Franţei foloseşte aici acest limbaj şi doreşte deci să-l transmită posterităţii este încă şi mai neruşinat şi se referă la ansamblul politicii sale. Programul în 25 de puncte al partidului nazist, votat prin aclamaţii în timpul unuia dintre primele sale mari mitinguri în 24 februarie 1920, fusese declarat „intangibil” de şeful său în 1925, ca să reteze scurt orice comentariu şi, în

2 Trebuie să ne amintim că Hitler nu a preluat comanda armatei terestre decât de o lună; cu toate acestea, dată fiind criza declanşată de

2 Este foarte probabil vorba de Habsheim, la periferia oraşului Mulhouse. Hitler a reţinut prost numele sau scribul l-a notat prost şi nu

2 Amândoi nazişti cu vechime şi secretari de stat, la Interne, respectiv la Finanţe.

3 O scrisoare sub formă de petiţie, publicată în 1 decembrie 1923, proclamând că, dacă Hitler şi Ludendorff au scăpat de gloanţe, este semn că Providenţa mai are încă nevoie de ei pentru „lucruri măreţe" (*Les tentatrices*... p. 75). Semnatarul, Houston Stewart Chamberlain (1855 – 1927, fără legătură cu politicienii britanici cu acelaşi nume), este un admirator englez al celui de-al Doilea Reich, biograf şi ginere al lui Richard Wagner, pe care Hitler îl vizitase şi îl cucerise la Bayreuth cu câteva zile înainte de puci. Moralul lui, în săptămânile următoare, era

3 Câmpul liber lăsat de germanii din Bavaria în favoarea cehilor din zonele înalte din sistemul hercinic al Boemiei este fără îndoială un

3 în timpul dejunului din 25 ianuarie, în prezenţa lui Himmler şi înainte sau după o discuţie probabilă între patru ochi cu privire la asasinarea evreilor, Hitler începe să vorbească despre burghezie în termeni pe care îi foloseşte pentru evrei. Trebuie să înţelegem că grija pentru profit a privat

1 La apogeul triumfului său, în iunie 1940, Hitler şi-a putut imagina o eradicare la nivel mondial a poporului evreu, mai întâi în Europa, apoi în restul lumii, prin intermediul proiectului său – „Marele ghetou" din Madagascar –, prezentat ca statul evreu atât de dorit de sionişti, dar strict controlat de SS la faţa locului şi în timpul tuturor proceselor de transporturi de persoane şi de mărfuri, cu toate ocaziile de asasinare prin înfometare, boală, represiuni poliţieneşti şi expediţii de pedeapsă pe

care le oferea acest dispozitiv. Acum trebuie s-o lase mai moale: se va mulţumi să epureze Europa, unde tot mai speră să învingă Rusia, dar consideră că evreii se vor menţine solid în Statele Unite ale Americii şi vor încerca, peste câteva secole, să se întoarcă în Europa. Atunci burghezia, având cultul său pentru ban, va juca un rol nefast, fiind indiferentă

4 Ediţia Jochmann se prezintă aşa, dar Genoud crede că poate să completeze iniţialele: K. ar fi „Kempka” (ceea ce se potriveşte cu ce spune

2 Se presupune că americanii îşi vor utiliza puterea într-un mod obligatoriu neîndemânatic, fabricând maşini din ce în ce mai mari şi mai vulnerabile şi nu vor învăţa niciodată nimic din eşecurile lor. Hitler este lucid în felul lui, spunând: „aceasta este şansa noastră” – ar putea să adauge că este slabă şi riscă să treacă foarte repede, cu obligaţia ca inginerii de peste Atlantic, cu ajutorul consilierilor lor englezi, deja călţi în război, să dea dovadă de un minimum de capacitate de adaptare. Încă o

2 Hitler repetă la nesfârşit; a vorbit deja de Vogler, de Keppler şi de şarlatanul Heinrich Kurschildgen în 12 noiembrie. Cu toate acestea, pe atunci se mulţumea să treacă sub tăcere faptul că Himmler fusese tras pe sfoară de Kurschildgen. În prezent, completează tabloul acuzând Ministerul Economiei, în general, şi pe Schacht, în particular (deşi acesta nu a preluat postul decât în august 1934, urmându-i nazistului Kurt Schmitt). Lasă să se înţeleagă că Schacht l-a manipulat pe şarlatan şi că era plătit de industria petrolieră (simbolizată prin numele magnatului olandez

4 Acest elogiu al laşilor făcut de Hitler nu este paradoxal decât în aparenţă: cei pe care îi laudă au avut curajul rar de a recunoaşte

1 Mărturisire importantă şi credibilă. Hider devine liderul mişcării naziste – la început o chestiune de program şi de mitinguri – datorită elocvenţei sale (care îi permite lui să se impună şi partidului să recruteze).

3 în realitate, este vorba de alegerile pentru Reichstag din 1891; Bismarck, în vârstă de 76 de ani, nu mai era cancelar de un an, nu a fost învins din primul tur al alegerilor, s-a declarat balotaj şi a fost ales în turul al doilea, câştigând detaşat împotriva unui candidat socialist care

4 Acest scenariu nu corespunde cu nimic cunoscut şi deschide poate o breşă într-un subiect tabu. Ceea ce se ştie (datorită unei descoperiri arhivistice a lui John Costello, făcută publică în 1991) este că în 6 mai 1940, cu patru zile înainte de ofensivă, Göring expusese condiţii „generoase" – care urmau să fie valorificate atunci când armata germană ocupa Calais (ceea ce se putea întâmpla în 23 mai) – unor diplomaţi suedezi (un amator şi un profesionist), Dahlerus, respectiv Nordling. Unul dintre ei era obişnuit şi abilitat să comunice cu guvernul de la Londra, celălalt cu cel de la Paris. Niciun „nu" nu a fost dat ca răspuns explicit, după câte ştim noi, acest refuz luând forma unei stări de fapt: războiul continua, deşi Franţa fusese tentată, deoarece Churchill domina (uneori foarte greu) intenţiile anumitor membri din guvernul lui (cu lordul

2 Hitler este atent la dificultăţile financiare britanice. În realitate, Roosevelt a pus să fie plătite cash toate armele furnizate englezilor până la consumarea completă a resurselor regatului, inclusiv a bunurilor britanice de pe teritoriul american, înainte de a vota în martie 1941 legea

2 Hitler nu pare să fie în cea mai bună formă a sa în această perioadă tensionată, când speră la un miracol prin

ocuparea Singaporelui de către japonezi (aceasta va surveni în 15 februarie, mai repede şi mai uşor decât

2 Hitler încearcă să construiască propria versiune asupra agresiunii sale împotriva Norvegiei, din 10 aprilie 1940, după ce îl făcuse deja pe Goebbels s-o admită pe moment – într-un reflex magistral, devansase un atac englez iminent. În realitate, aşa cum se ştie, lovitura era pregătită de mai multe săptămâni. Vezi François Delpla, *Churchill et Hitler*, op. cit. *y* pp. 235 – 237. Totuşi este adevărat că, după invazie, arestarea la Narvik a unui anume Giles Romilly (anunţată în 12 aprilie de agenţia de presă germană DNB) i-a făcut pe unii germani să creadă – poate chiar şi pe Hitler – că Churchill îl trimisese să pregătească o viitoare debarcare aliată. Romilly, a cărui mamă era sora Clementinei Churchill, era deci nepot (prin alianţă) al lui Winston, amănunt consemnat fără alt comentariu în comunicatul DNB. La fel, la procesul de la Nürnberg generalul Keitel şi amiralul Raeder s-au prevalat de această relatare pentru a se disculpa de acuzaţia de „război de agresiune", cel puţin în legătură cu această campanie. Cu toate acestea, Romilly nu era în misiune decât pentru *Daily Express*, care îl trimisese ca reporter la Narvik, nu pentru a relata viitoarele lupte, ci pentru a descrie un teatru al eventualelor operaţiuni de război, despre care se vorbea de luni de zile în toate ziarele din lume. Vezi Patrick Salmon, „The Case of the Invasion of Norway at the Nürnberg Trials", în Richard Langhorne (ed.), *Diplomacy and*

1 Această afirmaţie serioasă ar merita cercetări ample. Ceea ce se poate spune pe baza documentaţiei cunoscute este că probabil este vorba de situaţia generată, spre sfârşitul anului 1940, de dezastrele suferite de forţele armate italiene din partea Marii Britanii şi a Greciei:

contraatacul acesteia din urmă în Albania după agresiune, repede respins, de Italia în Epir, în 28 octombrie; distrugerea navelor din portul militar Taranto în 11 şi 12 noiembrie printr-un atac aerian de pe portavionul *Illustrious*; ofensiva rapidă victorioasă a generalului Wavell împotriva armatei italiene din Egipt, apoi din Libia, începând din 8 decembrie. Suntem la apogeul duelului între Hitler în forma sa cea mai bună şi Churchill, care începe să îşi arate valoarea după politica denumită *appeasement*. Germanul are motive să se teamă de căderea regimului fascist, discreditat, urmată de o pace separată între Italia şi Marea Britanie: tot flancul sudic al atacului lui împotriva URSS ar fi atunci pus în pericol şi expus ameninţărilor britanice. Reacţionează repede şi eficace, fără a deturna prea multe trupe din pregătirea Operaţiunii Barbarossa. Fliegerkorps X din Luftflotte 2 este transferat din Norvegia în Italia în luna decembrie 1940. Generalul de aviaţie Albert Kesselring (1885 – 1960), şef al Luftflotte 2, abandonează pe moment pregătirea ofensivei împotriva URSS pentru a se instala în Sicilia, la Taormina, cu echipajele lui rodate în lupta împotriva navelor. În felul acesta, începând din luna ianuarie, este stânjenită aprovizionarea lui Wavell prin Gibraltar, via Malta, şi sunt create condiţiile unui contraatac în Libia din partea trupelor lui Rommel (Afrika Korps), care porneşte la drum în februarie 1941. În mod curios, Albert Kesselring nu pomeneşte niciun cuvânt despre asta în memoriile sale, *Soldat bis zum letzten Tag*, Athenäum Verlag, Bonn, 1953. În ceea ce priveşte partea britanică, vezi

3 Dacă este vorba de textul descoperit în 1961 de Gerhard Weinberg şi publicat sub titlul *Zweites Buch*, trebuie să constatăm că nu vorbeşte deloc despre Japonia în aceşti termeni (şi vorbeşte în general foarte

1 *Muzicienii din Bremen* este titlul uneia dintre cele mai cunoscute poveşti scrise de fraţii Grimm, publicată în 1819. Bremen, port hanseatic vechi şi important, este ţinta unei călătorii, dar personajele renunţă în cele din urmă să meargă acolo. Impactul acestei povestiri asupra dezvoltării oraşului este deci îndoielnic. Cât despre Spessart, acesta nu este un oraş, ci un masiv împădurit, situat la graniţa dintre Bavaria şi Hesse, iar hanul este o clădire izolată. *Das Wirtshaus im Spessart* este o poveste de Wilhelm Hauff, scrisă în 1827. În schimb, piesa *Alt-Heidelberg* de Wilhelm Meyer-Fôrster, montată în 1901, adaptată pentru cinematograf

1 Ca şi când n-ar şti nimic, Hitler rescrie istoria preluării puterii, în timp ce, începând din martie 1933, în alte regiuni şefii de orchestră evrei sunt împinşi spre exil prin diverse măsuri jignitoare, Fritz Busch (1890 – 1951), care nu este evreu dar este clar antinazist, demisionează de la opera din Dresda în 9 martie, apoi pleacă în exil peste două luni, după ce refuzase câteva propuneri din partea lui Göring. Karl Krauss (18831954), director al operei din Viena între 1929 şi 1934, urmează un drum invers, deoarece acceptă de la nazişti, succesiv, direcţia operei din Berlin în 1934, apoi a celei din München între 1937 şi 1944. Învinovăţindu-l pe gauleiterul Mutschmann, care ar fi acordat prioritate fidelităţii politice a interpreţilor în faţa calităţilor lor artistice, Hitler demonstrează în acelaşi timp că îşi aminteşte precis de afacere şi că ţine să se disculpe printr-o mare minciună. Un detaşament puternic de SA în uniformă întrerupsese în realitate o repetiţie a lui Busch încă din 7 martie, a doua zi după alegerile care consolidau puterea naziştilor. Or, prestigiosul şef de orchestră era în conflict cu un nazist care nu era Mutschmann, ci Cuno Meyer (1893 – 1981),

kreisleiter al Dresdei, deoarece concediase o cântăreaţă, Hildegard Tausche, pe motiv că era lipsită de talent. Vezi Fritz Busch, *Aus dem Leben eines Musikers*, Fischer, Frankfurt, 1949. La acea dată este de

2 Ferdinand Porsche (1875 – 1951) era un inginer autodidact, devenit director de firme de automobile, legat de partidul nazist încă din epoca

3 A fost vorba despre tatăl lui, mai înainte, în 15 ianuarie. Fiul, numit Ulrich, născut în 1911, pornise pe urmele lui în confecţionarea de decoruri de teatru. Emil Preetorius (1883 – 1973) a avut câteva necazuri cu

2 Ceea ce trimite nu numai la dezastruoasa retragere pe timp de iarnă din 1812, ordonată prea târziu, dar şi la dispariţia Marii Armate.

3 Nu poate fi vorba decât despre Adlerhorst (Cuibul de vultur – a nu se confunda cu edificiul cu acest nume de pe Berghof), complex din localitatea Langenhain-Ziegenberg, în apropiere de Frankfurt pe

2 Poţi să te pierzi în această tiradă despre Franţa, care anunţă mai întâi decizia fermă de a instala un guvern colaboraţionist la Paris

2 O indicaţie care trebuie apropiată de conversaţia dintre Hoare şi Hohenlohe, cunoscută nouă printr-o depeşă a ambasadorului italian de la Madrid, Franco Lequio, datată 14 martie 1941, din care reieşea că cei doi bărbaţi „s-au întâlnit cu câteva zile înainte”. Hoare îi povestise lui Hohenlohe, un cunoscut comis-voiajor de-ai lui Hitler, că se pregătea să-l răstoarne pe Churchill ca să semneze pacea. Un demers fără viitor, care nu putea decât să fi fost ordonat de Churchill însuşi cu scopuri de intoxicare şi care probabil că i-a întărit lui Rudolf Hess speranţele că va întâlni în Anglia un solid „partid al păcii”. Vezi François Delpla, *Churchill et Hitler*, partea a II-a, capitolul 7. Iată

ceea ce dovedeşte că Hitler încă nu înţelesese că fusese manipulat şi că nu se teme să strecoare în „consemnările” lui o aluzie, care urmează să fie dezvoltată dacă afacerea revine în actualitate. Este greu de ştiut de ce vorbeşte de Lisabona şi nu de Madrid, dar se poate observa că se citează capitala portugheză de mai multe ori în documentaţia foarte

2 Cântăreţii numiţi sunt tenorul Carl Clewing (1884 – 1954), baritonii Friedrich Schorr (1888 – 1953) şi Wilhelm Rode (1887 – 1959) şi basul Carl Braun (1886 – 1960).